974

שיחות ה' לנערי תמימ

משכן שילה

יחד מפיצים תורה ומקדשים שם שמים!

להצלחת עם ישראל ולזכות שילה סעידי ומשפחתו הי"ו

מנהגי בין המצרים עמוד 14

אגדות החרבן - בין המצרים עמוד 70

"ורחמיך עליני משוך לציון ברחמים..."

3 כחו של יחיד

8 "הַעֲבֵר עֵינַי מֵרְאוֹת שָׁוְא"

18 האם מותר לשלוח מכתב איום על ידי עורך דין?

20 לימוד המוסר לפקח על המעשים!

25 הבסיס של הבית - השפעה ונתינה

	כניסה	יציאה	ר"ת
י-ם	19:28*	20:19	21:15
ת"א	19:27	20:18	21:12
חיפה	19:30	20:21	21:16
ב"ש	19:27	20:18	21:12

*לירושלים 40 דקות לפני השקיעה

פינחס

לזכות בלילון מוקדש ל:

מפיץ יקר, ניתן להקדיש אישית את הגיליון. (ראה הסבר בעמוד 2)

אַחֵינוּ כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל הַנְּתוּנִים בְּצָרָה וּבִשְׁבְיָה הָעוֹמְדִים בֵּין בַּיָּם וּבֵין בִּיבָּשָׁה הַמָּקוֹם יְרַחֵם עֲלֵיהֶם
וְיוֹצִיאֵם מִצָּרָה לִרְוָחָה וּמֵאֲפֵלָה לְאוֹרָה וּמִשִּׁעְבּוּד לִגְאֻלָּה הַשְׁתָּא בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְנֹאמַר אָמֵן.

משכן שילה

בן ישיבה עמוד 20
אשת חיל עמוד 22
סיפור לשבת עמוד 26
השגחה פרטית עמוד 30
קבעתי עמוד 34

אודות

- עמותת 'משכן שילה' פועלת להפצת והעצמת התורה והחסד וזיכוי הרבים ברחבי הארץ, ללא מטרות רווח.
- העמותה חרטה על דגלה עשייה תורנית באהבה ואמונה, בדרך ישראל סבא, לאחדות וקירוב לבבות בית ישראל לאבינו שבשמיים.
- העמותה מנוהלת בהכוונת גדולי ישראל ואינה מקיימת במה פוליטית או עסקית.
- התרומות המתקבלות בעמותה מהפצת הגליונות והשתתפות בזיכוי הרבים, מיועדות לכלל פעילויותיה המוצהרות של העמותה למימוש מטרותיה בהפצת והחזקת תורה וחסד ברחבי הארץ.
- בתקופה זו, אנו בהליך מתמשך של גיוס תרומות להקמת המרכז הרוחני - 'משכן שילה', בגן יבנה, שיהיה בעה"י משכן לשכינה ומגדלור תורני להפצת תורת ה' בעולם.

חזון

"הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם ה' וְהִשְׁלַחְתִּי רָעָב בָּאָרֶץ, לֹא רָעָב לַלֶּחֶם וְלֹא צָמָא לַמַּיִם, כִּי אִם לִשְׁמֹעַ אֶת דִּבְרֵי ה'".

יהא רעוא מן שמיא שנזכה לאקמא שכינתא מעפרא, לקדש את שמו יתברך בעולם כולו, לעשות נחת רוח ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו, ללא פניות אישיות או מטרות כבוד, על ידי הפצת תורה ומעשים טובים מתוך אחדות אמיתית, אהבת ה' ואהבת ישראל.

לתרומות

- בנק לאומי (10) סניף 932
  מס' חשבון: 53090068
- מס' עמותה: 580560803
- לעמותה סעיף 46 לצורכי מס הכנסה.
- ניתן לתרום בכרטיס אשראי.
- קוד מוסד להקמת הרשאה לחיוב חשבון בבנק: 53483
- ניתן לתרום גם דרך 'נדרים פלוס'.
- כתובת למשלוח דואר: ת.ד 8038 אשדוד, מיקוד: 70800

לקבלת קופת הצדקה של 'משכן שילה' נא ליצור קשר טלפוני.

אפשרות להקדשה אישית בשער הגיליון:

מתקבלת גם בשער ניתן להקדיש הקדשה אישית (בהקפה יד או ס"ת מהבקרות מהמדפסת) להורים - 073-222-4999 שלומה ס

פקס: 077-444-8-666

לפניות ולקבלת הגיליון במייל:
A0732224999@gmail.com

ילדים יקרים!

כולנו שואפים תמיד להידמות לגדולים,
לעשות עוד ועוד מעשים טובים ולבנות את בית המקדש שכולנו מצפים ומייחלים.

אז איך עושים את זה?

לכל אחד ואחת מאיתנו יש ניסיונות בחיים: לזווגו בבית או בביתה, להימנע מלשון הרע, לסלוח גם כש-קשה, לומר מילה טובה, לעודד, ולפעמים רק לחייך.

תשתדלו לעשות מעשים טובים, ובכך תזרזו את בנין בית המקדש!

את המעשים הטובים שלכם - שילחו אלינו
ואולי תזכו בפרסים (ניתן לשלוח עד י"ג אב התשפ"ח).
חלק מהסיפורים שנקבל, יפורסמו (בלי נדר) בהמשך במדור מיוחד, בעזרת ה'.

איך משתתפים?

עשיתם מעשה טוב (גם אם זה היה לפני הרבה זמן) ?
- כתבו אלינו - וכנסו להגרלה!
(פרטי המערכת מופיעים בעמוד זה)

הגרלות ופרסים לסיפורים הנבחרים!

זכות כפולה!

תורם יקר!

אשריך שזכית להיות ממצדיקי הרבים!!!
מה צפון לך ומה טמון לך, אין העין יכולה לראות, ולא האוזן יכולה לשמוע... כדכתיב: "עַיִן לֹא רָאָתָה אֱ-לֹהִים זוּלָתֶךָ יַעֲשֶׂה לִמְחַכֵּה לוֹ".

בתרומתך הנדיבה לעמותה
ובהשתתפותך בהפצת גיליונות משכן שילה לזיכוי הרבים
הנך שותף **בכלל פעילויות העמותה** ברחבי הארץ

לנצח נצחים!

- קרן להקמת הבניין - בית המדרש 'משכן שילה'
- הפצת גיליון תורני לזיכוי הרבים
- אלפי שעות של לימוד תורה
- החזקת אברכים
- חסד וגמח"ם שונים
- שיעורי תורה
- לימוד תורה ופעילויות לתשב"ר
- ועוד חזון למועד בעה"י...

זמני היום

הזמנים עפ"י לוח 'אור החיים'

"מְשַׁנֶּה עִתִּים וּמַחֲלִיף אֶת הַזְּמַנִּים" שעון קיץ	ירושלים		תל אביב		חיפה		באר שבע	
	כ"ג תמוז - א' אב		כ"ג תמוז - א' אב		כ"ג תמוז - א' אב		כ"ג תמוז - א' אב	
עלות השחר	4:16	4:21	4:22	4:27	4:17	4:22	4:22	4:27
זמן טלית ותפילין	4:24	4:29	4:30	4:35	4:25	4:30	4:30	4:35
הנץ החמה	5:46	5:51	5:52	5:57	5:47	5:51	5:55	6:00
סוף זמן ק"ש (מג"א)	8:30	8:33	8:34	8:37	8:31	8:34	8:34	8:37
סוף זמן ק"ש (גר"א)	9:13	9:15	9:16	9:18	9:14	9:16	9:16	9:19
סוף זמן תפילה (גר"א)	10:23	10:25	10:26	10:28	10:24	10:26	10:26	10:28
חצות יום ולילה	12:45	12:46	12:47	12:47	12:46	12:47	12:47	12:47
מנחה גדולה	13:21	13:21	13:23	13:22	13:22	13:22	13:23	13:23
פלג המנחה	18:37	18:33	18:36	18:33	18:38	18:35	18:36	18:33
שקיעה	19:48	19:44	19:47	19:43	19:50	19:46	19:47	19:43
צאת הכוכבים	20:05	20:01	20:04	19:59	20:07	20:02	20:04	19:59

הבהרה! לעניין זמני טלית ותפילין ראוי להמתין עד 60 דקות לפני הנץ בקיץ ועד 50 דקות לפני הנץ בחורף.
כמו כן, ראוי להחמיר ולהקדים כ - 10 דקות לפני זמן השקיעה המופיע בלוח.

שבת מברכין

ראש חודש אב
יחול ביום: שבת
הטוולד: יום שישי שעה 11:42
5-1 חלקים

פרשת פינחס

הפטרה: "דברי ירמיהו"

כ"ג תמוז ה'תשפ"ה

שנה ג' לשמיטה

שנת מעשר עני

השבת הלימוד היומי

בבלי	עבודה זרה לא
ירושלמי	כתובות כג
משנה	זבחים ב, ג
הלכה	שו"ע או"ח מב, א

לעילוי נשמת מו"ר הרה"ג רבי **משולם צוברי** זצ"ל
מרא דאתרא - גן יבנה
נלב"ע ז' ך' תשרי ה'תש"פ
תנצב"ה

טלפון רב קווי 073-222-4-999

נקודה בפרשה | הגאון רבי גבריאל טולדאנו זצ"ל

כחו של יחיד

"פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן הֵשִׁיב אֶת חֲמָתִי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וגו' וְלֹא כִלִּיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאָתִי לָכֵן אֱמֹר הִנְנִי נֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שָׁלוֹם" (במדבר כה, יב).

המתבונן בפסוקים אלו מבין שחמת ה' הייתה על כלל בני ישראל, ומשום כך אף נגזרה כלָיה על ישראל חס וחלילה, אלא שבא פנחס והשיב במעשיו את חמת ה' מעמו, וסרה גזֵרת הכליה מכלל ישראל.

ולכאורה אינו מובן, מפני מה הייתה צריכה להיות גזֵרת כליה על כלל ישראל? הרי באותה שעה מתו מישראל כ"ד אלף איש, והם שחטאו בבעל פעור, אך מי שלא מת הרי לא חטא, ואם כן למה שיתָפסו כלל ישראל בעוון אותם יחידים שחטאו ונענשו?

ועוד יש להבין, מאחר שנגזרה גזֵרת כליה על כל כלל ישראל, כיצד הצליח פנחס **להשיב חרון אף ה' מישראל**, וכמו שהכתוב מעיד: "**הֵשִׁיב אֶת־חֲמָתִי מֵעַל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל** בְּקַנְאוֹ אֶת־קִנְאָתִי בְּתוֹכָם", **ומהו כחו של אדם יחיד המוסר נפש להשפיע על גוזל כלל האומה?**

חומרת מעשה מדין - הפגיעה בקשר עם הבורא יתברך

ונראה לבאר דמה שמוכח מזה, שהכליה שנגזרה על ישראל לא הייתה מפני שנתחייבו מיתה על מעשה עבירה מסויים (ומחמת דין קנאים פוגעים בו שחל על עוברי עבירה אינם נחשבים בכך מחוייבי מיתה).

אלא הביאור בזה הוא שבאותה שעה היה **כעס** מצד הבורא יתברך על כלל ישראל, **וריחוק** מצד הבורא יתברך כלפי עם ישראל. הרי **יסוד כל הבריאה המופלאה שברא הבורא יתברך היה בשביל להגשים את התוכנית האלוקית, שיהיה עם אחד בארץ, ועם זה יהיה שלוחו של הבורא יתברך בעולמו, ומקום מושבו יהיה ב"אֶרֶץ אֲשֶׁר... עֵינֵי יְיָ אֱ־לֹהֶיךָ בָּהּ". זו הייתה המטרה וזו התכלית בשעבוד מצרים והיציאה משם, ובמתן תורה!**

אומנם בשנה ראשונה לצאתם ממצרים חטאו בחטא המרגלים, ועיכבו בכך את הגשמת התוכנית והגשמת התכלית, והוצרך הבורא יתברך לבטל את הכניסה לארץ עד שיעברו מ' שנה. ועתה, לאחר מ' שנה, עמדו שוב על סף הכניסה לארץ ישראל, והנה השטן הצליח להכשיל אותם במעשה מדָין, ואף שייתכן שבמעשה העבירה עצמו שעשו אין חיוב מיתה, מכל מקום **מעשה זה הוא סמל של ניתוק והרחקה מהבורא יתברך**, ועל כך נתחייבו ישראל כליה חס וחלילה.

החומרה במה שנהנו מסעודתו של אחשוורוש - הפגיעה בקשר עם הבורא יתברך

ודוגמה לדבר בזמן מרדכי היהודי, שנתחייבו גם כן כליה "על שנהנו מסעודתו של אותו רשע". ואף שם יש להקשות, שלכאורה האוכל היה בתכלית הכשרות כמבואר בחז"ל, והטענה עליהם היא על מה "שנהנו", והיכן מצינו עונש כה חמור על כך?

אלא רואים מכאן שהגורם לגזֵרת הכליה הוא שנעשה משבר ביחסים עם הבורא יתברך, ואין כבר אהבה בין הבורא לעמו כמקודם. הרי איך אפשר ליהנות מסעודה של רשע, כאשר כלי המקדש נמצאים על השולחן, ואיך יערב להם אכול ושתו?! אולי אין כאן עבירה, אבל גם קשר עם ריבונו של עולם אין!!

וממילא עם ישראל אחר מעשה מדָין כבר אינם ראויים להיותם שלוחי הבורא יתברך, מגשימי התוכנית האלוקית בבריאה. מצב זה היה אסון אמיתי ליחסים שבין הבורא יתברך לעמו.

התיקון למעשה מדין - שיקום הקרבה בין הבורא יתברך לבניו

תיקון המצב הזה לא נראה לעין, עד שקם פנחס ואזר אומץ למסור נפשו לכבוד הבורא יתברך. מעשהו של פנחס הצליח בחסדי ה' מפני שהמעשה היה מזוקק וטהור, כמו שמבואר בחז"ל שהיו השבטים מבזים אותו שמעשהו מורכב משורשים שאינם לרצון הבורא. עד שבא הבורא יתברך וייחס אותו לחלוטין לסבו - אהרון הכהן, הוי אומר תכלית הטהרה, במסירות מופלאה.

כך עלה בידיו וזכה לשאת את הדגל של קידוש ה', ולשקם ולכונן את היחסים בין עם ישראל לבוראו. כך נעשתה מהפכה שלמה שאפשרה ברית של שלום בשלימות.

מעתה נבין כיצד אדם אחד הצליח לשנות את המצב. כשם שהקלקול לא היה במעשים, כי אם ביחסים עם הבורא יתברך, כך התיקון של המצב התאפשר על ידי המהפכה השורשית בקשר של האדם והעם עם הבורא יתברך. זה היה בגדר בריאה חדשה שתיקנה את המצב.

גודל מעשה הנעשה בטהרת הכוונה, והשפעתו על אחרים

וראוי להביא כאן את דברי רבי צדוק הכהן מלובלין שהביא דברי חז"ל שאחד מהניסים שקרו לפנחס הוא במה שזמרי לא ביקש משבטו שמעון שיהרגו את פנחס. ולכאורה הדבר תמוה, איך קרה ששבט שמעון שתק לפנחס, ולא תבעו ממנו את נפש נשיאם?!

ותירץ רבי צדוק הכהן שבעצם רצו לגשת לפנחס ולהורגו, אלא **שכאשר שבט שמעון ראו את הטהרה של המעשה מצד פנחס**, שבמסירות נפש אמיתית היה נכון להיהרג, והראה בכך עוצם אהבתו לקב"ה, הם הכירו בטהרת מעשיו, וזה הביא אותם להרהר בתשובה. לפי שכאשר אדם רואה את האמת בטהרתה ללא כחל ושרק, הדבר משפיע על נפשו ומרומם אותה.

(גאל ישראל)

תפילה לפני ואחרי הלימוד

לפני לימודו יאמר:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱ־לֹהֵינוּ וֵא־לֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁלֹּא יֵאָרַע דְּבַר תַּקָּלָה עַל יָדִי, וְלֹא אֶכָּשֵׁל בְּדָבַר הֲלָכָה, וְיִשְׂמְחוּ בִי חֲבֵרַי, שֶׁלֹּא אֹמַר עַל טָמֵא טָהוֹר וְלֹא עַל טָהוֹר טָמֵא, וְלֹא עַל מָתֶר אָסוּר וְלֹא עַל אָסוּר מָתֶר, וְלֹא יִכָּשְׁלוּ חֲבֵרַי בְּדָבַר הֲלָכָה וְאֶשְׁמַח בָּהֶם. "כִּי יְיָ יִתֵּן חָכְמָה מִפִּיו דַּעַת וְתְבוּנָה". "גַּל עֵינַי וְאַבִּיטָה נִפְלָאוֹת מִתּוֹרָתֶךָ".

אחר לימודו יאמר:

מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְיָ אֱ־לֹהַי וֵא־לֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁשָּׂמְתָּ חֶלְקִי מִיּוֹשְׁבֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ. וְלֹא שַׂמְתָּ חֶלְקִי מִיּוֹשְׁבֵי קָרְנוֹת. שֶׁאֲנִי מַשְׁכִּים וְהֵם מַשְׁכִּימִים. אֲנִי מַשְׁכִּים לְדִבְרֵי תוֹרָה וְהֵם מַשְׁכִּימִים לְדְבָרִים בְּטֵלִים. אֲנִי עָמֵל וְהֵם עֲמֵלִים. אֲנִי עָמֵל וּמְקַבֵּל שָׂכָר וְהֵם עֲמֵלִים וְאֵינָם מְקַבְּלִים שָׂכָר. אֲנִי רָץ וְהֵם רָצִים. אֲנִי רָץ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, וְהֵם רָצִים לִבְאֵר שַׁחַת. שֶׁנֶּאֱמַר "וְאַתָּה אֱ־לֹהִים תּוֹרִדֵם לִבְאֵר שַׁחַת. אַנְשֵׁי דָמִים וּמִרְמָה לֹא יֶחֱצוּ יְמֵיהֶם, וַאֲנִי אֶבְטַח בָּךְ".

לוח חודשי

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
					א ב' דראש חודש תמוז אין אומרים תחנון	ב קורח
ג	ד	ה	ו ברכת הלבנה בערב משעה 22:58	ז	ח	ט חוקת
י	יא	יב תקופת תמוז בשעה 2:30	יג סוף זמן ברכת הלבנה כל הלילה	יד	טו הילולת 'אור החיים' הקדוש רבינו חיים בן עטר זצוקל"ה	טז הכרזות תענית בלק
יז צום י"ז בתמוז סיום הצום בצאת הכוכבים	יח	יט	כ	כא	כב	כג שבת מברכים פינחס
כד	כה	כו	כז	כה	כט ערב ראש חודש	

תפלה לשלום חיילי צה"ל

מִי שֶׁבֵּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, הוּא יְבָרֵךְ אֶת כָּל חַיָּלֵי צְבָא הַהֲגָנָה לְיִשְׂרָאֵל, אַנְשֵׁי כֹּחוֹת הַבִּטָּחוֹן וְכֹחוֹת הַהַצָּלָה, הָעוֹמְדִים עַל מִשְׁמֶר אַרְצֵנוּ וְעָרֵי אֱ־לֹהֵינוּ, מִגְּבוּל הַלְּבָנוֹן וְעַד מִדְבַּר מִצְרַיִם, וּמִן הַיָּם הַגָּדוֹל עַד לְבוֹא הָעֲרָבָה וּבְכָל מָקוֹם שֶׁהֵם, בְּיַבָּשָׁה בָּאֲוִיר וּבַיָּם. יִתֵּן יְיָ אֶת אוֹיְבֵינוּ הַקָּמִים עָלֵינוּ נִגָּפִים לִפְנֵיהֶם. הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יִשְׁמֹר וְיַצִּיל אֶת חַיָּלֵינוּ מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם. יְדַבֵּר שׁוֹנְאֵינוּ תַּחְתֵּיהֶם, וְיַעְטְרֵם בְּכֶתֶר יְשׁוּעָה וּבְעַטֶּרֶת נִצָּחוֹן. וְיָקִים בָּהֶם הַכָּתוּב: "כִּי יְיָ אֱ־לֹהֵיכֶם הַהֹלֵךְ עִמָּכֶם, לְהִלָּחֵם לָכֶם עִם אֹיְבֵיכֶם לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם" (דברים כ, ד). וְנֹאמַר: "אָמֵן".

מתורת ה"אור החיים" הקדוש
רבינו חיים בן עטר זיע"א

אהה חשוב מאוד!

שו"ת בהלכה מאת הראשון לציון
מרן הגאון רבינו עובדיה יוסף זצ"ל

"וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה... שְׂאוּ אֶת רֹאשׁ כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל... לְבֵית אֲבֹתָם" (במדבר פרק א, א-ב).

כתב מרן ה'אור החיים' הקדוש בנועם קודשו (במדבר א, ג): **"שאו - לשון נשיאות ורוממות, למצוא לכל אחד** [מישראל] **ספר יוחסין, מה שאין כן באומות העולם"!**

כלומר המילה **"שאו"** אינה באה להורות על ספירה ומניין של עם ישראל, מפני שהקב"ה בוודאי יודע את מספרם המדוייק בכל רגע ורגע, אלא המילה **"שאו"** באה להורות שצריך לרומם את ישראל, ולהכניס בליבם תחושה של חשיבות ומעמד, שהרי בני מלכים אנחנו.

וכעין זאת כתב רבינו יונה מגירונדי (חי לפני כ־700 שנה) בספרו 'שערי העבודה':

"הפתח הראשון [בעבודת ה'] **שידע האדם ערך עצמו, ויכיר מעלתו ומעלת אבותיו** וגדולתם וחשיבותם לפני הבורא יתברך... כי אם חלילה לא יכיר מעלתו ומעלת אבותיו, בקלות יהיה בעיניו ללכת בדרכי הפריצים!"

ומסופר במדרש (ילקוט שמעוני, וישב) שכאשר אשת פוטיפר ניסתה לפתות את יוסף הצדיק לדבר עבירה, השיב לה יוסף שעתיד הכהן הגדול להיות לובש את החושן כנגד ליבו, ושמו של כל אחד מהשבטים יהיה חקוק על אבן מאבני החושן, ואיך יעשה הרעה הזאת וימחה שמו מן החושן?! ובכך ניצל יוסף מעבירה קשה.

הבה נזכור את מעלתנו וחשיבותנו ונזכה לעלות ולהתעלות!

שו"ת בהלכה

שאלה: מהו סדר קבלת שבת, וכיצד מקבלים תוספת קדושה הבאה עם קבלת השבת?

תשובה: מנהג חסידים ואנשי מעשה לומר שלוש פעמים 'בואי כלה' - וכך יעשה: בפעם הראשונה שׂוחה קצת לשמאלו, ובפעם השנייה שׂוחה קצת לימינו, ובפעם השלישית שׂוחה קצת לפניו.

ובשעת קבלת שבת מקבל תוספת קדושה לכל חלקי נשמתו (שהם מורכבים מנפש, רוח ונשמה), והדבר נעשה בשלושה מקומות בתפילה: בתחילה כשאומר **'בואי כלה'** - מקבל תוספת ה'נפש', וכשעונה **'ברוך ה' המבורך לעולם ועד'** מקבל תוספת ה'רוח', וכשאומר **'ופרוש עלינו ועל ירושלים עירך סוכת שלום'** מקבל תוספת ה'נשמה'.

מתורת ה'בן איש חי'
רבינו יוסף חיים זיע"א

עבודה שלמה!

"וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה... שְׂאוּ אֶת רֹאשׁ כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל... לְבֵית אֲבֹתָם" (במדבר פרק א, א-ב).

כתב רבינו יוסף חיים זצ"ל בספרו 'בן איש חי' - דרושים': כדי להגיע לשלימות נכונה בעבודת ה', ישנם שלושה תנאים הכרחיים, והם: **א.** לעבוד את ה' יתברך ברמ"ח איברים ושס"ה גידים, דהיינו שכל גופו של האדם יהיה משועבד לעבודת ה'. **ב.** צריך שעבודת ה' וקיום המצוות יהיו בשמחה רבה, ולא מתוך עצבות ומרירות. **ג.** לעסוק בכל חלקי התורה הקדושה, דהיינו שיהיו לאדם אחיזה וידע בכל חלק מחלקי התורה - בפשט, ברמז, בדרש ואפילו בסוד.

ושלושה תנאים אלו נרמזים בשלושת האבות הקדושים, כי אברהם אבינו - שמו **"אברהם"** עולה בגימטריה 248 כמניין רמ"ח, והוא רומז לתנאי הראשון, שצריך האדם לשעבד את כל רמ"ח איבריו לעבודת ה', ויצחק אבינו ע"ה - שמו **"יצחק"** מורה על צחוק ושמחה, והוא רומז אל התנאי השני שצריך לעבוד את ה' מתוך שמחה, ולא מתוך עצבות חלילה, **ויעקב** אבינו שהיה עמוד התורה, מרמז אל התנאי השלישי שצריך האדם להיות עמל ויגע בכל חלקי התורה הקדושה, ובכך תהיה עבודתו שלֵמה.

ועל זאת רמזה התורה הקדושה באומרה: **"שְׂאוּ אֶת רֹאשׁ כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל... לְבֵית אֲבֹתָם"** - כלומר כל איש מבני ישראל הרוצה להתרומם ולהתעלות בעבודת ה', צריך לשים לנגד עיניו את אבותיו - אברהם, יצחק ויעקב, כי כל אחד מהם מסמל דרך בעבודת ה', והמקיים את שלושת התנאים הנרמזים בהם, יזכה שעבודתו תהיה שלֵמה ורצויה לפני ה'.

שו"ת בהלכה

שאלה: כיצד יעשה אדם שמתפלל ביחידות ואינו שומע אמירת 'ברכו' של הציבור?

תשובה: אם מתפלל ביחיד, **יש אומרים** שיאמר ברייתא זו: "אמר רבי עקיבא, חיה אחת יש ברקיע ושמה ישראל, וחקוק על מצחה ישראל, עומדת באמצע הרקיע ואומרת **ברכו את ה' המבורך**, וכל גדודי מעלה עונים ואומרים **ברוך ה' המבורך לעולם ועד**", ובכך יקבל תוספת הרוח של כל חלקי נשמתו. ולסוברים כך, **משמע שצריך להזכיר שם שמיים כקריאתו ממש**, שאם יאמר רק 'ה'' מה תועיל לו ברייתא זו.

ולהלכה נראה שאין ראוי לעשות כן, כי דברים שבקדושה צריכים עשרה, ומאחר שאומרה ביחיד, **יש כאן חשש ברכה לבטלה**, ושב ואל תעשה עדיף.

אַגַּדְלֵךְ אֱ-לֹהַי 27
אֲדוֹן עוֹלָם 47
אֵל גָּלִיל 24
אֵ-ל מָאוֹ נַעֲלָה 39
אֵ-ל עַד לִי לָעַד 34
אֶלְיָךְ אֶקְרָא י-ה 13
אֱלֶלָא אִימְלָאלִי 33
אֲעוֹפָה אֶשְׁכּוֹנָה 19
אֶעֱרָךְ מַהֲלָל נִיבִי 30
אֲשׁוֹרֵר שִׁירָה 29
אֲשִׁיר לָאֵ-ל 18
אֲשִׁיר לָךְ אֶרֶץ חֶמְדָּה 35
אֲשִׁיר לִכְבוֹד חֲבֵרִים 32
אֲשִׁיר שִׁירָה וְזִמְרָה 31
אֲשִׁירָה נָא 31
בְּזָכְרִי יְמִים יְמֵימָה 20
בֶּן אָדָם 29
בַּר יוֹחַאי 37
בָּרוּךְ א-ל עֶלְיוֹן 23
בְּתִי צְאִי 22
גּוֹאֵל יָבוֹא 28
דְּרוֹר יִקְרָא 18
וְאַמַּרְתֶּם כֹּה לְחַי 36
זְהוּ א-לִי וְגוֹאֲלִי 22
זָקֵן יוֹשֵׁב בִּישִׁיבָה 35
חֲבִיבִי 13
חִישׁ חִישׁ 21
יְדִיד נֶפֶשׁ 43
יְדִידִי הַשָּׁכְחָתִי 20
יַהֲלוֹמָה 21
יְ-הֹ אַכְסֵף 46
יְ-הֹ רִבּוֹן 19
יְהִי שָׁלוֹם בְּחֵילֵנוּ 39
יוֹדוּ לְךָ רַעְיוֹנַי 33
יוֹדוּךָ רַעְיוֹנַי 14
יוֹם זֶה מְכֻבָּד 26
יוֹם שַׁבָּתוֹן 26
יוֹצֵר מִיָּדוֹ 17
יָחִיד אֶ-ל דָּגוּל 22
יָחִיד רָם 30
יַעֲלֶה יַעֲלֶה 39
יָפָה וְתַמָּה 16
יִשְׂמַח חֲתָנִי 40
יִשְׂמַח מֹשֶׁה 28
כִּי אֶשְׁמְרָה שַׁבָּת 12

מאת הרב אביר יעקב
רבינו יעקב אביחצירא זיע"א

דברי תורה לסעודות מאת:
הגה"ג שמעון יוחאי יפרח שליט"א

דרכי תשובה!

"וּבְנֵי קֹרַח לֹא מֵתוּ" (במדבר כו, יא).

רש"י הקדוש פירש וכתב: "הם היו בעצה תחילה, ובשעת המחלוקת הרהרו תשובה בליבם".

רמז נאה כתב הצדיק **רבינו יעקב אביחצירא** זיע"א בדרכי התשובה ובמעלתה, והוא: המילה "**תשובה**" היא ראשי תיבות של המילים "**שָׁבָר תְּשַׁבֵּר הרוח במחשבה ובמעשה**".

וביאר הצדיק כי בשעה שהאדם חוטא ונכשל בעבירה, הרי שאז נדבקת בו רוח של טומאה, וכוחות הטומאה אוחזים בנשמתו ומכניסים בו רוח של גאווה ושטות, והולך הוא מדחי אל דחי, והקב"ה מואס בו ומרחיקו ממנו מפני הגאווה שדבקה בו, ה' יצילנו.

ומה יעשה האדם? יעשה תשובה ויתחרט על מעשיו הרעים, ואז ייכנסו בליבו הכנעה ושיברון לב, ובעזרתם הוא משבר את רוח הגאווה והשטות שאחזו בו ומסלק אותה מליבו ונשמתו. לכן המילה "**תשובה**" היא ראשי תיבות של המילים "**שבר תשבר הרוח במחשבה ובמעשה**", להורות וללמד שעיקר התשובה הרצויה היא שהאדם החוטא יכניס ענווה ושפלות רוח אל ליבו, ומעתה ראוי הוא להיות קרוב לה' יתברך.

ומעשה היה ביהודי הולל ופוחז שהגיע באחד הימים לפני אחד מצדיקי הדור, וכולו שבור ורצוץ בשל חטאיו ופשעיו, והייאוש קינן בליבו. **פנה אליו הצדיק ואמר:** "דע לך כי כבר זכית לשבור ולהסיר טומאה רבה מליבך!" "הכיצד?!" - תמה האיש - "והלוא עדיין לא עשיתי תשובה!" **והצדיק השיב:** "שיברון הלב ושפלות הרוח שדבקו בך, בכח שיברת את כוחות הטומאה והרוע שדבקו בך, ועתה לא נותר לך אלא לשנות דרך ולצעוד בדרך הישרה!"

סעודה שלישית

שו"ת הלכה

שאלה: האם צריך לסובב פניו לצד מערב בזמן קבלת שבת?

תשובה: בשעת קבלת שבת, המנהג שעומדים עם הפנים לצד מערב, ומנהג זה יסודתו בהררי קודש (יש לדבר מקורות וטעמים איתנים בדברי חז"ל), ואף על פי שמחמת כך פעמים שעומדים עם הגב כלפי ספר התורה שבארון הקודש, אין בכך איסור ולא גנאי, כיוון שעושים כן לשם קבלת שבת, וגם ספר התורה גבוה מן הארץ עשרה טפחים.

לאחר שקיבלו שבת קודם תפילת ערבית, **אנו אומרים תחילה את הפיוט 'לכה דודי', ולאחריו את הפרק 'במה מדליקין', ואחר כך 'מזמור שיר ליום השבת'.** ולדעת המקובלים צריך להקדים ולומר 'מזמור שיר ליום השבת', ולאחריו את הפרק 'במה מדליקין'.

סעודה רביעית

מאת הרב הסבירות
רבינו ה'בעל שם טוב' ותלמידיו זיע"א

מחשבות של סוסים!

"וְעִנִּיתֶם אֶת נַפְשֹׁתֵיכֶם" (במדבר כט, ז).

מעשה בחסיד אחד שבא לפני הצדיק רבי שמחה בונים מפשיסחא זצ"ל ושאלתו בפיו: "רבי, כמה צומות צמתי, כמה סיגופים הסתגפתי, ועדיין לא זכיתי להגיע למדרגות נעלות וגבוהות בעבודת ה', הייתכן?!"

והצדיק השיב ואמר: "הבה ואספר לך סיפור - פעם ציווה מרן **הבעל שם טוב** זצ"ל את העגלון שלו שירתום את העגלה אל הסוסים, היות שיש לו נסיעה חשובה ודחופה, ואמר לו שמדובר בנסיעה ארוכה ועל כן רצוי שיבחר את הסוסים הטובים ביותר!

עם צאתם לדרך, התפלל הבעל שם טוב ואמר את תפילת הדרך, ומיד נעשה להם נס והסוסים התחילו לדהור בקצב מסחרר, טסים ועפים כחץ מקשת, גומאים מאות קילומטרים מבלי להתעייף ולעצור. אז פנה אחד הסוסים לחבירו ואמר: 'שמא אין אנו סוסים, שהרי איך ייתכן שאיננו מתעייפים כלל, ואולי בכלל אנחנו בני אדם?!'

והנה כעבור זמן מה שוב פנה הסוס לחבירו ואמר: 'ואולי אנחנו בכלל מלאכים ולא בני אדם, שהרי רצים אנו מאות קילומטרים מבלי לעצור ולהתעייף, וכל זאת מבלי לאכול או לשתות כלל, ובפרט שאנחנו כמעט ומרחפים באוויר מחמת המהירות של הריצה שלנו!'

והצדיק הבעל שם טוב שמע וצחק... והנה כשהגיעו אל מחוז חפצם, התירו את הסוסים וקשרו אותם אל האבוס שהיה מלא בעשבים וקש, ומיד השפילו הסוסים את ראשם ושקעו באבוס.

"ואף האדם כך" - אמר הרבי מפשיסחא - "האדם מתענה ומסתגף ומיד מרגיש מלאך וקדוש, אולם בפתיחת הצום שב הוא למעלליו, אין זאת אלא כי עיקר תיקון האדם תלוי בתיקון מידותיו ומעשיו, ואין די רק בצום ובתענית גרידא!"

שו"ת הלכה

שאלה: האם אומרים את הפרק 'במה מדליקין' כשחלה השבת בימי חג ומועד, והאם יאמרו אותו בבית האבל?

תשובה: המנהג שלא לומר את הפרק 'במה מדליקין' בערב שבת שהוא יום טוב, דהיינו כשחל החג ביום שישי. ולא בערב שבת שהוא גם ערב יום טוב, דהיינו כשחלו שבת ויום טוב יחד. ולא בערב שבת חול המועד, ולא בערב שבת חנוכה, ויש מקומות שאומרים אותו בשבת חנוכה, וכל מקום ינהג לפי מקומו.

ובבית האבל המנהג שאומרים שם את הפרק 'במה מדליקין'. ובפרט למנהגנו שאומרים אותו אחר קבלת שבת (יביע אומר ח"ד יורה דעה כט, חזון עובדיה שבת ח"א עמ' שלב).

זמירות

כָּל מְקַדֵּשׁ 45
לְאֵ-ל מָרוֹם 35
לְדָוִד שִׁיר וּמִזְמוֹר 24
לְכִבּוּד חֲמִדַּת לִבִּי 38
לְמוֹלַדְתִּ שׁוּבִי רָנִי 24
מָה יְּדִידוּת 25
מִגֹּל אֵ-לִי וְגִדְלוֹ 15
מְנוּחָה וְשִׂמְחָה 17
מְקַהֲלוֹת עַם 40
נְגִילָה הַלְלוּיָה 12
עָזְרִי אֵ-ל חָי 15
עַל אַהֲבָתֵךְ 34
עֵת דּוֹדִים כְּלָה 40
צוּר מִשֶּׁלּוֹ אָכָלְנוּ 27
רְפָא צִירִי 25
שָׁלוֹם לְבֵן דּוֹדִי 21
שָׂמֵחַ בְּנֵי 14
תּוֹדַת אֱמֶת נָתַן לָנוּ 29
תַּשְׁבִּי צוּרִי לִבְבִי 27

שירי שמחות
38-40

שירים לסעודה שלישית:
41-47

שירים חסידיים (לפי א'-ב'):
48-55

שירי תימן (דיוואן)

אֲדוֹן הַכֹּל 56
אַהֲבַת הַדְּסָה 59
אוֹדֶה לָךְ 58
אַיֶּלֶת חֵן 59
אִם נִנְעֲלוּ 57
אֵשֶׁאל אֶלְקַי 57
חוּס אֵ-לִי 61
יְדִעָתְנִי 60
יִשְׁקֵנִי 57
לְפִלַּח הַרְמוֹן 58
מִי נִשְׁקָנִי 60
סְעִי יוֹנָה 56
סִפְרִי תַּמָּה 61
קְרִיָּה יְפַהְפִיָּה 58
שׁ-דַּי אֲמַר נָא דַּי 60
שִׁמְעָ הָאֵ-ל 56

דירה ברובע היהודי – סמיכות למקום המקדש

ידוע שרבינו **הרב שמעון בעדני** זצ"ל קנה דירה ברובע היהודי, כדי שתהיה לו דירה סמוך למקום המקדש. כאשר נכנסו אל אותה הדירה בפעם הראשונה עלה אל הגג והביט בקורת רוח באומרו: כאן יהיה התנור של הפסח, כאן נוכל להסב... כמו כן, כמנהגו של **החפץ חיים** היה לו לרבינו פראק חדש המיוחד לביאת המשיח.

(מהקודש פנימה)

צער השכינה

רבי בנימין בצרי זצ"ל, לא היה חש בכל נימי נפשו את חורבן הבית רק בימי בין המצרים, אלא במשך כל השנה כולה. אך בימי בין המצרים הייתה זו תחושת אבֵלות של ממש, ובני הבית מעידים: "מעולם לא ראינו את אבא עולה על מיטתו לפני אמירת תיקון חצות!"

הוא ישב על שרפרף נמוך, סמוך לפתח הבית, ובקול בכי החל לומר תיקון חצות. כאשר היה ניצב אחד הבנים וחוקר אחר מעשיו, היה מפטיר לעברו בקול נאקה: "כמה אפשר בגלות, כמה?! כמה גזירות?! כמה אסונות?! כמה מחלות?!"

והיה בוכה על צרתן של ישראל כעל צרתו האישית ממש. הן מימי צעירותו נוהג היה אביו הגאון **הרב עזרא בצרי** לקחתו אל בתי הכנסיות בימי בין המצרים בצוהרי היום, שם ישבו חכמי ורבני 'פורת יוסף' על הרצפה ומיררו בבכי, ומי כמוהם ידעו לבכות על חורבן בית קודשנו.

כאשר היה רבינו נזכר בתקופה זו, היה אומר: "שם הרגשת שבית המקדש חרב, ועולה בלהבות אש ממש!"

הבכי היה מעומק הלב, והדמעות ניגרו כנחלי מים.

ידוע ידעו כל הילדים כי כאשר נמצאים לצידו של **חכם יעקב מוצפי** זצ"ל, כל הסביבה הופכת לשלולית של ממש, והדמעות ניגרו מעיניו ללא יכולת להפסיק.

רבינו העתיק את ההנהגה כמוזכר בספרים, ואף בישיבתו הנהיג את ימי בין המצרים לאמירת תיקון חצות בצהריים, והחדרת החורבן אל תוך הלב פנימה. תדיר מעורר היה על חורבן בית קודשנו ותפארתנו.

בכל צרה שהתרגשה ובאה מזכיר היה שוב ושוב את החורבן הנורא, ואת החלל שנפער מדי שנה בהיות ישראל בגלות, ללא בית המקדש, אך ביום תשעה באב עצמו, עין לא ראתה...

(בנימין הצדיק)

הגפרורים שהצילו את רבי משה פרוש

בימי מלחמת העולם הראשונה, רעב נורא שרר בירושלים. **יותר מ־20 אלף איש - כרבע מתושבי העיר - מתו ממחלות ומרעב.** הממשל התורכי גייס לצבא את כל נתיניו, כולל היהודים, לעבודות כפייה. כדי לחיות - עמדו רבות מנשות העיר ומכרו את כל חפצי הבית.

בערב הושענא רבה עבר **רבי משה פרוש** זצ"ל בשכונת מאה שערים, וראה את נשות הגדולים שבתלמידי החכמים בעיר עומדות ומוכרות כרים, שמיכות ועוד. אחת מהן, אשתו של **רבי יוסף סלנט** זצ"ל, הציעה למכירה גפרורים וכפתורים.

רבי משה פרוש, שלא היה זקוק לסחורה זו, המשיך בדרכו, אולם לאחר מכן נעצר וחשב **שאם אישה גדולה ומכובדת עומדת בשוק ומוכרת גפרורים - אי אפשר שלא לקנות ממנה ולסייע לה!** חזר וקנה ממנה קופסת גפרורים והניחה בכיסו

במוצאי שמחת תורה שכר רבי משה עגלה, ובה הניח את מיטלטלי הבית והרהיטים כדי לנסוע למושבה ביבנאל, שבה הקים בית ספר חרדי לבני המושבה הצעירה. העגלה יצאה דרך הר הצופים, שם שָכַן גם מטה הפיקוד התורכי. בירושלים שררה בלילה עלטה גמורה בשל ימי המלחמה, והנה כאשר עשתה העגלה את דרכה במעלה ההר - **פתאום היטלטל אחד הארונות ונפל מהעגלה.**

רעש הנפילה הבהיל את אנשי הצבא הדרוכים, שעמדו למנוע מהעריקים מהצבא להימלט מהעיר. עריק מהצבא שהיה נתפס, עונשו היה נורא, והיה יכול להגיע אף לעונש מוות. החיילים עצרו את רבי משה, ובצעקות ביררו לאן הוא בורח. כשהשיב להם שהוא אמריקאי, לא האמינו לו, והחלו לגרור אותו לעבר מטה הפיקוד התורכי, כשהם מכים אותו מכות אכזריות ובועטים בו.

רבי משה הוציא את דרכונו האמריקאי וניסה להראות להם אותו, אך בשל העלטה הגמורה ששררה, הדבר היה בלתי אפשרי. החזיר את הדרכון לכיסו והכניס את ידו פנימה לשמור על הדרכון, שחלילה לא ייפול וייעלם. **אז הרגיש בקופסת גפרורים, אותה קופסת גפרורים שקנה אתמול בשוק מהרבנית סלנט.**

הצליח רבי משה להוציא את הקופסה, הצית גפרורים והראה

"לָכֵן אֱמֹר הִנֵּנִי נֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שָׁלוֹם" (במדבר כה, יב)

מעלת השלום היא לכאורה ההיפך מקנאות, ומי שעוסק בקנאות עלול להפסיד מידה זו של שלום.

לכן הבטיחה התורה לפנחס, שכיוון שקינא לכבוד ה' יתברך שמו, הרי לא יפסיד מעלה זו של שלום. ואם כי מצד הטבע צריכה הקנאות לגרום לאדם להפסיד את המעלה של אוהב שלום ורודף שלום, מכל מקום לפנחס - "בְּקַנְאוֹ אֶת קִנְאָתִי" (כה, יא), תהיה לו סייעתא דשמיא.

"הנני נותן לו" - במתנה - "**אֶת בְּרִיתִי שָׁלוֹם**".

(קריינא דאיגרתא)

"וְלֹא תִהְיֶה עֲדַת יְיָ כַּצֹּאן אֲשֶׁר אֵין לָהֶם רֹעֶה" (במדבר כז, יז)

חזקה על כל רועה שאיננו מתכוון לטובת הצאן אלא לטובת עצמו, שהרי אין הוא של הצאן, אלא הצאן הם שלו. לפיכך מבקש משה רבינו שיהיה מנהיג־ישראל רועה כזה אשר כל כוונתו אינה אלא לטובת הצאן ואשר ימסור נפשו למענם, ולא "**כַּצֹּאן אֲשֶׁר אֵין לָהֶם רֹעֶה**" - אשר הרועה אינו שלהם כי אם מתכוון הוא לטובת עצמו...

(כתב סופר)

"וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה קַח לְךָ אֶת יְהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן" (במדבר כז, יח)

כתוב בפסוק "**וּמְשָׁרְתוֹ יְהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן נַעַר לֹא יָמִישׁ מִתּוֹךְ הָאֹהֶל**" (שמות לג, יא). אמרו חכמינו זיכרונם לברכה שהיה יהושע מסדר את השולחנות והספסלים בבית מדרשו של משה. **אומר החיד"א**: כשיהושע התמנה ליורשו של משה, הזקנים שבאותו הדור חשבו שיהושע לא עולה עליהם בדרגתו, אלא רק בזכות השימוש ששימש את משה רבינו, אבל כשראו את פניו של יהושע שהבהיקו כפני לבנה, הבינו שבשימושו זה זכה למדרגה נעלה מהם, והם - שלא התעסקו בסידור הספסלים והשולחנות משום שהתביישו בשימוש זה - לא זכו למדרגה זו. **לכן אמרו אוי לה לאותה בושה אוי לה לאותה כלימה, כי בגלל הבושה והכלימה שהתביישנו כל השנים לסדר את הספסלים, לסדר את בית הכנסת, הפסדנו מדרגה זו.**

(מדשן ביתך)

שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם מַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת, מַלְאֲכֵי עֶלְיוֹן, מִמֶּלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא:
בּוֹאֲכֶם לְשָׁלוֹם מַלְאֲכֵי הַשָּׁלוֹם, מַלְאֲכֵי עֶלְיוֹן, מִמֶּלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא:
בָּרְכוּנִי לְשָׁלוֹם מַלְאֲכֵי הַשָּׁלוֹם, מַלְאֲכֵי עֶלְיוֹן, מִמֶּלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא:
בְּשַׁבַּרְתֶּנִי לְשָׁלוֹם מַלְאֲכֵי הַשָּׁלוֹם, מַלְאֲכֵי עֶלְיוֹן, מִמֶּלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא:
בְּצֵאתְכֶם לְשָׁלוֹם מַלְאֲכֵי הַשָּׁלוֹם, מַלְאֲכֵי עֶלְיוֹן, מִמֶּלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא:
כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה לָךְ. לִשְׁמָרְךָ בְּכָל דְּרָכֶיךָ: יְיָ יִשְׁמָר צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ. מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

לחיילי המשמר את דרכנו. החיילים התורכים, שנבהלו למראה הנשר האמריקאי המתנוסס על הדרכון, הצדיעו לו ושחררוהו לשלום.

באותן הפרוטות שבהן קנה את הגפרורים, חשב שהוא מחיה את נפשה של אשת תלמיד חכם, ולבסוף התברר כי החיה את נפשו שלו והציל את חייו.

(שרשרת הדורות)

טיפול מסור בנערה יתומה בארצות הברית

בזמנו, לפני יותר מ-60 שנה, התפרסמה ברבים התמסרותו של **הרב יצחק יחיאל יעקובוביץ** זצ"ל לנערה מבנות הרצליה. נביא את הסיפור במלואו, ונלמד מהי נתינת לב עבור הזולת. בשנת תשי"ט היה הרב זצ"ל בסך הכול בן 29 שנים, ובביתו היו ארבעה קטנטנים. נודע שבהרצליה ישנה בת יתומה מהעלייה שהייתה אז מתימן. אביה נפטר עוד בתימן, ואימה גידלתה.

בהיותה כבת 14 נתגלה שסובלת ממום קשה בלב, ושללא ניתוח הרי היא בסכנת חיים (ובבתי החולים בארץ לא היה אז טיפול הולם). היא למדה אז בסמינר אור החיים בבני ברק. הרב התייעץ בעניין עם **הרב שמריהו גריינימן** זצ"ל, שהבין בעסקי רפואה והיה בידידות קרובה עם הרב זצ"ל.

הבינו הם שאין מי שידאג לה, והיה צריך לנסוע לארצות הברית. בימים ההם השהות שם הייתה כרוכה בנסיעה לזמן רב. הרב זצ"ל התלבט מאוד: איך אעזוב את הישיבה שאני מוסר בה שיעור יומי [ישיבת השרון]? אמר לו הרב גריינימן: אתה תיסע, ואני אגיד שיעור במקומך.

הרב היסס מאוד, הנה יש לו בבית אישה וילדים קטנים, אולם בראותו בצער המשפחה ובהבינו את גודל השליחות, התרצה לנסוע. הדבר היה כרוך בפעילות עִנָּפה מאוד. היה עליו לא רק לנסוע אלא גם להשיג את המימון לנסיעה. הרב זצ"ל השיג פגישה אצל מנהל משרד ראש הממשלה דאז, שהשיג לו שני כרטיסים לארצות הברית (בתחילה נסעו ללונדון, ושם פגש אותם רופא גדול, ומשם המשיכו לארצות הברית). הנסיעה נקבעה לחודש טבת תשי"ט, והניתוח היה אמור להתבצע בבוסטון. אחר כך הצליח לסדר אכסניה בארצות הברית אצל **האדמו"ר מבוסטון**, שאירח אותם נפלא.

הניתוח, כאמור, היה אמור להיות בטבת. ההחלמה והטיפולים ארכו כמה חודשים. בינתיים הרב דאג להכניס אותה לבית ספר מקומי.

בשבתות, כך סיפר, היה קשה מנשוא. **סיפר פעם שהייתה שבת שהיה צריך ללכת שעה וחצי לכל צד כדי להתפלל במניין עם ספר תורה כשר.**

כך התעכב הרב כחצי שנה!! עד אחר סיוון. את חג הפסח וחג השבועות הוצרך לחוג בגולה, כשבביתו נשארו רעייתו וילדיו הקטנים.

בחודש תמוז חזרו בשעה טובה, כאשר הנערה ברוך ה' בריאה וחזקה.

(הרב זצ"ל עוד דאג לאחר כמה שנים להשיא אותה לבחור חשוב, שאחר כך נעשה לרב שכונה בהרצליה).

סיפר הרב זצ"ל אנקדוטה מעניינת. כשחזר מארצות הברית, הגיע לְשַׁבָּת לאימו שאז הייתה גרה בבית וגן. כשבא להתפלל בבית הכנסת בליל שבת, היה שם הגאון **רבי יחזקאל אברמסקי** זצ"ל, וממקומו במזרח הרים את ידיו ועשה לו קבלת פנים גדולה, ואמר לכולם בקול רם: **"ראו ראו, מקדש שם שמיים"**, עד כאן דבריו.

דבר מעניין: בחג הסוכות שלאחר מכן באה הרבנית מבוסטון (שאצלם התאכסנו) לבקר בהרצליה. נהג מיוחד הביא אותה. היא שהתה שם כחצי שעה, שוחחה עם הרבנית, ולאחר מכן קמה ללכת. לאחר הביקור התעניין הרב אצל הנהג מה היה חשוב כל כך לרבנית מבוסטון לבוא ולבקר.

אמר לו המלווה שהרבנית באה לבחון מקרוב מי היא אשתו של הרב הזה שהיה אצלם... לבדוק אם היא אשכנזייה או תימנייה... **היא פשוט לא האמינה שהנערה אינה בתו של הרב.**

כל כך התמסר אליה, עד שהייתה בטוחה שהיא בתו. וכשראתה את הרבנית מדברת יידיש, הבינה...

(הרב זצ"ל)

ענוותן כהלל

הגאון **רבי יוסף פלבני** זצ"ל הצטיין במידת הענווה בצורה מופלאה. הצדיק התהלך בצידי הדרכים וישב בצידי בית המדרש בזמן שכיהן כאחד מראשי הישיבה. רוב בני הישיבה באו להסתופף דווקא בצילו ולשמוע את שיעורו.

כאשר אחד המלמדים שהיה מעביר שיעורים ראה את מספר התלמידים שבאו אצל רבינו, הוא הצטער למה אליו לא מגיעים כך. כאשר הצדיק שמע על זה, כבר ממחרת הפסיק להגיע לישיבה, כדי לא לצער את אותו מלמד. רבינו ויתר על התפקיד ועל הפרנסה ועל העובדה שהתלמידים לא ישמעו את שיעורו, ובלבד שלא ייפגע מישהו.

(פניני עין חמד)

מעלת פרשת פנחס!

1. פרשת פנחס חלה תמיד בימי בין הַמְּצָרִים, ובפרשה זו מוזכרים כל קורבנות החגים והמועדים. על ידי קריאת פרשת המועדים והקורבנות יוצרים כלים שבעזרתם יוכלו למשוך אורות ושפע מהמועדים לכל השנה כולה, כי **האותיות שבפרשה זו הן כלים רוחניים נשגבים ועצומים לקבלת השפע** (מאור ושמש).
2. אמרו בשם **האדמו"ר מנעשכיז** זצ"ל שכל מי שהיה במחיצת הצדיק בשבת פרשת פנחס, נחשב לו כאילו היה במחיצתו בכל החגים, היות שבפרשה זו מוזכרים כל החגים והמועדים, ועל כן יש כֹּח עצום של כל החגים בשבת זו (רמתיים צופים).
3. הרב הקדוש **רבי יעקב יצחק הלוי מלובלין** זצ"ל היה אומר ששבת פרשת פנחס מעלתה גדולה ועצומה עד מאוד, **והיא מסוגלת לבני הנעורים, לתקן חטאיהם ועוונם תיקון שלם** (חידושי הרי"ם).
4. בשמה של הפרשה - פינחס - רמוזים כל החגים: האות פ' רומזת לחג הפסח או לפורים, והאות י' רומזת ליום הכיפורים שחל בי' בתשרי, והאות נ' רומזת לחג השבועות שחל ביום החמישים לספירת העומר, והאות ח' רומזת לחנוכה, והאות ס' רומזת לחג הסוכות (ייטב פנים).
5. האדמו"ר **רבי חיים מויז'ניץ** זצ"ל היה אומר **שבשבת פרשת פנחס כבר מתחילים להריח את קדושת הימים הנוראים** - ימי הדין, כי תחילת הימים הנוראים בראש חודש אלול, ופרשת פנחס יש לה קשר ושייכות לחודש אלול (באורו של חמה).
6. פרשת פנחס חלה תמיד בימי בין המצרים, מפני שבפרשה זו מוזכרים כל הקורבנות שהיו נעשים בימי החגים, ורצו חכמים שבקריאה זו יתעורר לב האדם להשתוקק אל בניין בית המקדש, שייבנה במהרה בימינו (שפת אמת).
7. שם הפרשה - פינחס - עולה בגימטריה 208, כמניין המילה "יצחק", ובא לרמוז לנו שעל ידי קריאת קורבנות החגים והמועדים האמורים בפרשה זו, אנו מעוררים עלינו את זכותו של יצחק אבינו ע"ה, שהוא עצמו היה קורבן לפני ה'

(דעת איש, פנחס).

"שאל אביך ויגדך"

הגאון רבי יהורה בהן שליט"א

"הַעֲבֵר עֵינַי מֵרְאוֹת שָׁוְא"

הקב"ה ברא את האדם ישר, ונתן לו חושים נפלאים שישתמש בהם בימי חייו עלי אדמות. השימוש בהם נועד לצורך עבודתו יתברך. החוש המובחר ביותר של האדם הוא חוש הראייה, העיניים, אשר הן קרובות אל הדעת של האדם. זה המובחר שבחושים, עד שחז"ל הגדירו בגמרא (נדרים סד:) 'סומא חשוב כמת'. אדם שהוא לא רואה, נחשב כאילו הוא לא חי, משום שזה החוש הגדול והחשוב ביותר שיש לאדם. **אדם רואה בכח נשמתו הקדושה, בכח נשמת חיים שיש בו זוכה ורואה במו עיניו. הצדיקים זוכים לראות את הדברים הטובים**, וודאי שמוטל על כל אחד ואחד לשנן כל יום לעצמו את מה שכתוב בתורה הקדושה "וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם" (במדבר טו, לט), שהרי לילך אחרי הלב והעיניים, זה מחטיא את האדם מאוד.

על מה הוא יושב ובוכה?

מורנו ורבינו הגאון רבינו יהודה צדקה זצ"ל, ראש ישיבת 'פורת יוסף', אמר לנו פעם: יום אחד, כאשר עמדתי לצאת מהבית, אמרתי לאשתי, "אני יכול לעשות בדרך מאה מצוות, או חלילה להיכשל במאה עבירות". אמרה לי אשתי, "וכי בשוק מחלקים מצוות? איזו מצווה אתה כבר יכול לעשות בשוק? תיתן כסף לעני, תעזור למישהו להרים את הסל, אולי תעודד מישהו, אבל איך אתה יכול לעשות מאה מצוות? ואילו עבירות אתה יכול לעשות?" **אמרתי לה, "כשאני יוצא לרחוב ואני שומר על קדושת העיניים, ונזהר מלהסתכל בדברים האסורים, הרי כל רגע ורגע אני מקיים מצווה** - 'ישב ולא עבר עבירה נותנים לו שכר כעושה מצווה' (קידושין לט:). אבל אם חס וחלילה אני לא שומר על עיניי, הרי כל רגע ורגע אני עובר על לאוין דאורייתא".

והוא היה זקן, חסידא קדישא, תלמיד חכם מופלג, קדוש מֵרֶחֶם, ועדיין בצאתו מהבית היה חושש שחלילה ייכשל באיסורים.

לפני ארבעים שנה היה הרב זצ"ל מביא לישיבה את הצדיק הירושלמי **רבי דוד יונגרייז** זצ"ל, לומר לנו שיחות מוסר. והיו פניו מאירים כלפידים, היה מלאך ה', וכשהיינו שומעים אותו היינו מזדעזעים. מספרים עליו שכאשר נדרש לצאת מהבית היה יושב ובוכה, על מה הוא יושב ובוכה? היה אומר, אני יוצא לשוק, ואני חושש שמא חלילה איכשל ואעבור בין שתי נשים, וזה יגרום שישתכח לימודי, וכל שכן אם איכשל ואראה דברים אסורים.

איה הקדושה של האדם? בעיניים!

בספר עולמו של צדיק (עמ' ל) **מסופר על המקובל האלוקי חכם סלמאן מוצפי זצ"ל**, אשר זכינו להכירו מקרוב. סיפר על עצמו שבילדותו, כשהיה בן ארבע, היה אביו לוקח אותו בכל יום לבית הכנסת להתפלל מנחה. יום אחד בחזרתם מבית הכנסת, היה אביו צריך לעבור דרך חצר שנערכה בה חתונה, כדי למסור שם תכשיטים שהזמינו אצלו. כשהגיעו לחצר, הרים אותו אביו והכניס אותו תחת גלימתו, עד שעברו את החצר, כי חשש שמא עיניו של ילדו הקטן בן הארבע יראו דברים לא כשרים. ובזמנם החתונות היו בצניעות ובקדושה ובטהרה, **והוא היה בסך הכול ילד קטן בן ארבע.** ואף על פי כן אביו חשש שמא עיניו יראו דבר לא כשר.

אני זוכר את רבותינו הצדיקים קדושי עליון מישיבת 'פורת יוסף', **חכם יהודה צדקה וחכם בן ציון אבא שאול** עליהם השלום, שהיו הולכים מהישיבה לביתם דרך הסמטאות כדי שלא לפגוש בני אדם. הרי הגמרא אומרת (בבא בתרא נז:) על הפסוק (ישעיה לג, טו) "עֹצֵם עֵינָיו מֵרְאוֹת בָּרָע", זה אדם שעוצם עיניו, ולא מסתכל בנשים בשעה שישבות ליד הנהר ומכבסות. ושואלת הגמרא, איך מדובר כאן? אי איכא דרכא אחרינא רשע איקרי. ומפרש **הרשב"ם**, אם הוא הולך במקום שיש חשש שמא ייכשל בו, ויש לו דרך אחרת בלי חשש, רק על עצם הליכתו שם אפילו שהוא עוצם את עיניו ועומד בניסיון נקרא רשע. כלומר **דיינו במה שהקב"ה מנסה אותנו, אסור לו לאדם להביא את עצמו למצב של ניסיון וסכנה, וכל הדרכים הן בחזקת סכנה.** כשיוצא החוצה מהפתח, צריך לחשוב כמה פעמים לאן הוא יוצא. כשמנשק את המזוזה, צריך לחשוב ולשאול, לאן אני הולך?! שמא אני איכשל, שהרי בראייה של רגע אחד אדם יכול לאבד המון קדושה.

(מתוך שיחה)

שאלות ותשובות

הגאון **רבי בן ציון מוצפי** שליט"א

שאלה: האם מותר לתת מתנה למורה לסיום השנה? ובאופן כללי האם מותר לתת מתנות בשלושת השבועות?

תשובה: לקנות מותר, אך יש לתת את המתנה אחרי תשעה באב.

שאלה: ביום שלישי הבא בערב יש מסיבת "זבד הבת" לחברה שנפקדה לאחר שבע שנים. זה יוצא בשלושת השבועות של בין המצרים. האם עליי ללכת ולכבד אותה בנוכחותי בהתחלה, וכאשר תתחיל המסיבה לצאת ולחזור הביתה?

תשובה: אסור ללכת, כי זו לא מסיבת מצווה, ולא זמנה כלל, ומדוע בחרו בימים אלה של האבל?

שאלה: האם מותר ללכת לבריכה (לשחות) **בשלושת השבועות?**

תשובה: עד ראש חודש מותר ללכת בזהירות ולא לשעשוע. אחרי ראש חודש הם ימים מסוכנים, ואין ללכת בהם.

שאלה: האם מותר לעשות טיפול פנים בשלושת השבועות?

תשובה: מותר בהחלט.

שאלה: לאמי שתחיה (בת 84) **יש שני מסתמים בלב - אחד סגור ואחד פתוח. הפרופסור הקרדיולוג שלה המליץ לעשות ניתוח, והרב פירר אמר שהוא רוצה לראות את המצב לאחר צנתור. הצנתור נקבע לי"ח בתמוז. מבקש לשאול את כבודו: א. האם מתאים לבצע צנתור בשלושת השבועות? ב. האם ללכת בכלל לניתוח?**

תשובה: יש לעשות את הצנתור ללא דיחוי, זה פיקוח נפש.

סדר ה

קִדּוּשׁ לֵיל שַׁבָּת

(ויכון לקיים מצות עשה דאוריתא של הקידוש, ועל חיין מצווה דרבנן)

יוֹם הַשִּׁשִּׁי: וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם: וַיְכַל אֱ-לֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱ-לֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱ-לֹהִים לַעֲשׂוֹת:

(אתה חוננתנו) **סַבְרִי מָרָנָן** (ורבנן) **לְחַיִּים.**

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם.

בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְרָצָה בָּנוּ, וְשַׁבָּת קָדְשׁוֹ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן הִנְחִילָנוּ, זִכָּרוֹן לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית, תְּחִלָּה לְמִקְרָאֵי קֹדֶשׁ, זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם, וְשַׁבָּת קָדְשְׁךָ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן הִנְחַלְתָּנוּ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

בִּרְכַּת הַבָּנִים

לאחר הקידוש, על הבנים לנשק ידי הוריהם, ושוב שיאב עיני ידיו על ראשם ויברכם:

לבן: יְשִׂמְךָ אֱ-לֹהִים כְּאֶפְרַיִם וְכִמְנַשֶּׁה:

לבת: יְשִׂימֵךְ אֱ-לֹהִים כְּשָׂרָה, רִבְקָה, רָחֵל וְלֵאָה:

יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ:
יָאֵר יְיָ | פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ:
יִשָּׂא יְיָ | פָּנָיו אֵלֶיךָ, וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:
וְשָׂמוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וַאֲנִי אֲבָרְכֵם.

זקניך ויאמרו לך

הגאון רבי יהורה צדקה זצ"ל

לימוד תורה לשמה

הנה תורתנו הקדושה יש בה שני חלקים, חלק התלמוד וחלק המעשה. כי מלבד שחייב אדם לעסוק בתורה הקדושה כדי לדעת איך לקיים את המצוות, עוד יש בה חלק תלמוד שיש שכר מיוחד בעסק לימוד התורה כשהוא לעצמו, גם אם אינו כרוך בעשיית המעשה. למשל, הלומד הלכות סוכה, הנה הלימוד הזה מלבד מה שמביאו לעשיית המצווה כהלכתה, **הנה יש לו שכר מיוחד גם על עסק התורה כשהיא לעצמה, גם אם לא הגיע לכלל מעשה.** לדוגמה, שלא עשה את הסוכה מחמת אונס, הרי יש לו שכר בעד חלק הלימוד, כי אין הלימוד כרוך בחלק המעשה. דבר זה מצינו בקטנים הלומדים תורה, שאין בלימודם שום עניין של מעשה, ובכל זאת על ידי "הבל פיהם העולם עומד". הרי שלימוד התורה כשהוא לעצמו יש בו מעלה נפלאה מאוד, ולדבר הזה נתאוו המלאכים.

הם ידעו מלכתחילה שאין הם שייכים בחלק המעשה, אבל מכל מקום רצו שחלק לימוד התורה לבדו יישאר להם, וחלק המעשה לבד ייקחוהו התחתונים. ומשה רבינו עליו השלום הבין כוונתם ולכן אמר, מתיירא אני שמא ישרפוני **בהבל** שבפיהם, בהבל דייקא, כלומר שמא ינצחו אותי בטענה של ההבל שיש בכח התורה. זה מוכיח שיש כח בתורה בלימוד לבד, ואת זה ידרשו לעצמם. אמר לו הקב"ה: אחוז בכיסא כבודי והחזר להם תשובה, כלומר אומנם חלק לימוד התורה גדול ומגיע עד כיסא הכבוד, אבל זה דווקא הלומד על מנת לעשות, שאז יש בלימודו ערך גדול ועולה עד לכיסא הכבוד, כמו שאמרו: תלמוד גדול, שהתלמוד מביא לידי מעשה (קידושין מ). אבל הלומד על מנת שלא לעשות הרי זו תורה שלא לשמה, ואין בה שום מעלה ואין ללימוד זה ערך כלל וכלל.

ולכן נתחזק משה והחזיר להם תשובה, למצרים ירדתם? לפרעה השתעבדתם? שבת יש ביניכם? ומכיון שאין אתם שייכים "בחלק המעשה", אינכם שייכים "בחלק התלמוד", כמו שאמרו במסכת יבמות (דף קט): כל האומר אין לו אלא תורה - אפילו תורה אין לו.

(קול יהודה)

הגאון רבי יורם מיכאל אברג'ל וצ"ל

ללכת עם הקב"ה

עם ישראל יצאו ממצרים והגיעו לים סוף. הים היה סוער מאוד, מצרים רודפים אחריהם. אמר להם הקב"ה שייכנסו לים - "דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִסָּעוּ" (שמות יד). אף אחד מהם לא נכנס, כולם פחדו, מי נכנס? נחשון בן עמינדב. הוא ראה את ה' בתוך המים, הוא ראה שה' מסתכל עליו, לכן הוא לא פחד להיכנס איתו ביחד. מחמת זה זכה נחשון להיות הראשון מבין הנשיאים שהקריב בחנוכת המזבח, וזכה שהמלכות תצא ממנו.

כך היה תמיד אצל שבט יהודה. כשראובן ביקש מיעקב אבינו לקחת את בנימין למצרים, הוא לא הסכים לתת לו את בנימין, יהודה היה היחידי שיעקב הסכים על ידו. יעקב אמר ליהודה - **עליך אני סומך, אתה אדם ישר, אתה לא רואה אף אחד מלבד ה'.** כל שבט יהודה היו כך. גם **בעל התניא היה משבט יהודה, הוא מיוחס למהר"ל מפראג, ומשם עד דוד המלך.** אם אנחנו חושבים שהוא ראה את המתנגדים שקמו עליו, אנחנו טועים, הצדיקים לא רואים כלום חוץ משם הוי"ה ברוך הוא. **הבעיה של האנשים היא, שאת הכח שלהם הם מחלקים להרבה מקומות, ולכן הוא נחלש, אבל הצדיקים מרכזים את כל הכח שלהם לאחד, לקב"ה.** כשאתה רוצה להצליח בעבודת ה', תיקח רק את ה', השאר לא חשוב. כשאתה לומד תורה - התורה בעצמה היא הקב"ה, **כשאתה מכבד יהודי - זה בעצמו הקב"ה. כשאתה עוזר ליהודי באיזה דבר גשמי או רוחני, ברגע זה אתה נגעת בקב"ה.** אחרי הכלל שאומר **הזוהר** (בפרשת אחרי מות דף ע"ג ע"א) דקב"ה ואורייתא וישראל חד הוא, ממילא אתה עוסק בקב"ה. אם כן איך יכולה להתעורר באדם שנאה על יהודי?! איך אפשר לרדוף יהודי?! איך אפשר להעליב יהודי?! איך אפשר לבזות אותו?! מי שלא נזהר בזה, כל מכה שהוא יקבל משם ואילך היא מוצדקת, כי ה' הפסיק להסתכל עליו.

(בצור ירום)

שאלות ותשובות

הגאון רבי מצליח חי מאזוז שליט"א

שאלה: האם חתן בר מצווה צריך להמתין ולהתפלל ערבית בליל בר המצווה בזמן רבינו תם שיהיה לילה ודאי, או שאין צורך?

תשובה: אין צורך בכך. וכמו בכל לילה שאנחנו מתפללים תפילת ערבית וקוראים קריאת שמע לפני זמן רבינו תם, ואפילו שהיא מדאורייתא, ואיננו חוזרים לקרוא שוב כשיגיע זמן רבינו תם, וכן תינוק שנולד אחר 20 דקות מהשקיעה, נימול למחרת ואפילו בשבת. **והטעם הוא שהמנהג ברור שאנחנו תופסים שאחר 20 דקות הוא לילה גמור,** וגם במוצאי שבת מעיקר הדין אפשר לנהוג כך. כך הוא מנהג ישראל מדורי דורות.

מה שאנחנו חוששים ומקפידים בלי נדר להוציא שבת כדעת רבינו תם הוא עניין של הידור מצווה, אבל זה דווקא בשבת וכדומה, שזה איסור סקילה וחמור מאוד (וגם המקילים כדעת הגאונים מוציאים רק לאחר הילוך שני מילין ולא תלתא רבעי מיל כבכל יום, והוא מהטעם ששבת חמורה), אבל את יתר המצוות אנחנו מקיימים מיד לאחר 20 דקות מהשקיעה, ואפילו שהן מצוות דאורייתא.

שאלה: מתי זמן ברכת "ברוך שפטרני"?

תשובה: בפשטות נראה שמברך ביום שנעשה בר מצווה, וזו משמעות דברי **הרמ"א**, שמי שנעשה בנו בר מצווה יברך. אבל **המשנה ברורה** כתב שעכשיו נהגו שלא לברך ברכת ברוך שפטרני עד זמן שיתפלל בציבור בתורת שליח ציבור (ויש הרבה נוהגים שביום בר המצווה החתן עולה לתפילת ערבית), או כשהוא קורא בתורה בשבת ראשונה, שאז נודע לרבים שהוא בר מצווה, ורק אז מברכים ברכת "ברוך שפטרני מעונשו של זה".

השבת

קדוש יום שבת

מִזְמוֹר לְדָוִד, יְיָ רֹעִי לֹא אֶחְסָר: בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא יַרְבִּיצֵנִי, עַל מֵי מְנֻחוֹת יְנַהֲלֵנִי: נַפְשִׁי יְשׁוֹבֵב, יַנְחֵנִי בְמַעְגְּלֵי צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ: גַּם כִּי אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא אִירָא רָע כִּי אַתָּה עִמָּדִי, שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעַנְתֶּךָ הֵמָּה יְנַחֲמֻנִי: תַּעֲרֹךְ לְפָנַי שֻׁלְחָן נֶגֶד צֹרְרָי, דִּשַּׁנְתָּ בַשֶּׁמֶן רֹאשִׁי כּוֹסִי רְוָיָה: אַךְ טוֹב וָחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי כָּל יְמֵי חַיָּי, וְשַׁבְתִּי בְּבֵית יְיָ לְאֹרֶךְ יָמִים:

אִם תָּשִׁיב מִשַּׁבָּת רַגְלֶךָ עֲשׂוֹת חֲפָצֶךָ בְּיוֹם קָדְשִׁי, וְקָרָאתָ לַשַּׁבָּת עֹנֶג לִקְדוֹשׁ יְיָ מְכֻבָּד, וְכִבַּדְתּוֹ מֵעֲשׂוֹת דְּרָכֶיךָ. מִמְּצוֹא חֶפְצְךָ וְדַבֵּר דָּבָר: אָז תִּתְעַנַּג עַל יְיָ וְהִרְכַּבְתִּיךָ עַל בָּמֳתֵי אָרֶץ, וְהַאֲכַלְתִּיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ כִּי פִּי יְיָ דִּבֵּר:

וְשָׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת, לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם. בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִיא לְעֹלָם, כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְיָ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ עַל כֵּן בֵּרַךְ יְיָ אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֵׁהוּ:

(ואומר המקדש) סַבְרִי מָרָנָן (ויענים) לְחַיִּים.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

עצות והדרכות בעבודה

שאלות ותשובות

הראש"ל הגאון רבי דוד יוסף שליט"א

שאלה: האם מותר לערוך ריקודים בימי בין המצרים ללא השמעת כלי נגינה?

תשובה: אסור לעשות ריקודים ומחולות בימים שבין שבעה עשר בתמוז לתשעה באב, ואפילו בלא כלי נגינה.

וכל זה הוא אפילו בריקודים ומחולות המתנהלים על פי ההלכה ומנהגי הצניעות המקודשים לעם ישראל, אנשים לבד ונשים לבד, במחיצה מפסקת שאינם רואים אלו את אלו, אבל ריקודים מעורבים - אנשים ונשים יחדיו, אסורים בהחלט באסור חמור בכל ימות השנה.

שאלה: האם מותר לערוך נישואין בין י"ז בתמוז לתשעה באב?

תשובה: יש נוהגים שלא לשאת אישה מיום שבעה עשר בתמוז עד אחר תשעה באב, וכן **מנהג האשכנזים**. ולמנהגם יש להחמיר בזה כבר מליל שבעה עשר בתמוז.

אבל מנהג הספרדים ועדות המזרח, שקבלו עליהם הוראות מרן השולחן ערוך, להקל לשאת אישה עד ראש חודש אב. ורק מיום ראש חודש אב מחמירים, שלא לשאת אישה עד אחר תשעה באב. וראש חודש עצמו בכלל האיסור. וכן כתב **בספר "פרי האדמה" בשם ספר "שולחן מלכים"**.

ואומנם, מעיקר הדין יש להקל בזה לבחור רווק שלא נשא אישה ולא קיים מצות פריה ורביה, **אולם נהגו להחמיר בזה, משום שאין זה סימן יפה לשאת אישה דווקא בימים אלו שהם ימי אבל וצער לכלל ישראל.**

שאלה: האם מותר לבעל מסעדה לספק ללקוחותיו בשר אחר ראש חודש אב, אם יש חשש שילכו למסעדה שאינה כשרה?

תשובה: מותר לישראל בעל מסעדה כשרה לספק מאכלי בשר ללקוחותיו גם אחר ראש חודש אב, **אם יש חשש שאם יימנע ילכו לאכול במסעדה אחרת שאינה כשרה.** ובפרט אם יש מקום לתלות שהלקוח אינו בקו הבריאות.

ואם אפשר להגיש בשר עוף, עדיף יותר מאשר להגיש בשר בהמה, וכמו שאמרו חז"ל במסכת חגיגה (דף ח.) "אין שמחה אלא בבשר בהמה".

הגאון רבי יהושע ויזגאן שליט"א

"לֵךְ אֶל נְמָלָה עָצֵל רְאֵה דְרָכֶיהָ וַחֲכָם"

חז"ל אומרים (ברכות לב:): **'דברי תורה צריכים חיזוק'**, ועל אחת כמה וכמה בתקופה שבתי המדרש כמעט בטלים. ואומנם ברוך ה' יש ישיבות בין הזמנים בכל מקום, וכשהולכים ללמוד שם, בוודאי השכר כפול ומכופל והזכות גדולה יותר, אבל מכל מקום צריך חיזוק. וכאשר אורזים את המזוודות והולכים לטייל, ועוברים ברחוב ורואים מודעות על קיום כנס בני תורה, שומעים את הכרוז מכריז ברחובות העיר על קיום כנס לחיזוק בתורה ויראת שמיים, ודאי שזה משפיע על כולם.

וצריך כל אחד לעמוד תמיד על המשמר, שהגוף לא יתרגל לעצלות. **וכתב בספר בית הלוי** (בסוף השו"ת דרוש ח) **דבר נפלא:** דוד המלך אומר (תהילים קיט, פה-פו) "כָּרוּ־לִי זֵדִים שִׂיחוֹת אֲשֶׁר לֹא כְתוֹרָתֶךָ, כָּל־מִצְוֹתֶיךָ אֱמוּנָה שֶׁקֶר רְדָפוּנִי עָזְרֵנִי", למה הכוונה ב"שִׂיחוֹת אֲשֶׁר לֹא כְתוֹרָתֶךָ", וכי יש שיחות שהן כתורתך? אלא כתוב בגמרא (בבא מציעא סד:), אמר רב נחמן, עבד כנעני שעובד את אדונו כל היום, והאדון נותן לו כמה שעות ביום להינפש, מותר לכל אדם הרואה אותו להחזיק בו ולהשתעבד בו. ויש להבין, הרי לכאורה זה גזל גמור, שהרי העבד הזה לא שייך לו, ואיך יהיה מותר לו להשתעבד בו?! אלא אומרת הגמרא, ניחא ליה דלא נסתרי עבדיה - נוח לו לאדון שהעבד שלו יעבוד תמיד ולא יתרגל לעצלות. **ומרן בשולחן ערוך** (חושן משפט סי' שסג ס"ד) **הביא את זה להלכה, שכל אדם הרואה את העבד הזה רשאי להשתעבד בו, מפני שנוח לו לאדם שלא ילמד עבדו דרכי הבטלה.**

ולפי זה נפרש מה שאומר דוד המלך "כָּרוּ־לִי זֵדִים שִׂיחוֹת" - אומות העולם משתעבדים בעם ישראל, ויש צד לומר שהם רשאים לכך, כי הם מחנכים אותנו שלא נהיה עצלנים, שהרי נוח לאדון שעבדו לא יהיה עצלן. אבל אומר דוד המלך, כל הדין הזה דווקא כשאותו אדם משתעבד בעבד בעבודה טובה, וכך הוא מרגיל אותו לא להיות עצלן, אבל אם הוא משתעבד בו בדבר שעלול להפריע לו בעבודתו, ודאי שאסור. למשל, אם העבד הזה הוא נוקב מרגליות, ולוקח אותו אדם מן השוק ומרגיל אותו להיות גס, לאחר מכן כשיבוא לעבוד אצל אדונו, עבודתו כבר לא תהיה מוצלחת, ולכן אסור לו להשתעבד בו וזה שאומר דוד המלך "שִׂיחוֹת אֲשֶׁר לֹא כְתוֹרָתֶךָ", אומות העולם שמשתעבדים בנו זה לא כמו ההלכה בעבד שמותר לאחרים להשתעבד בו, זה "אֲשֶׁר לֹא כְתוֹרָתֶךָ", מפני שהם לא מסייעים לנו שבזמן שנלמד נוכל ללמוד יותר טוב. ואומנם לאדם המתרגל לעצלות, קשה אחר כך לחזור, אבל מכל מקום כיוון שהם מערבים בנו עניינים שגורמים לנו שלא נוכל לשבת וללמוד, אין זה כהלכה.

עזרני להינצל שלא יערבו בנו דברים אחרים

ולזה ממשיך הפסוק הבא "כָּל מִצְוֹתֶיךָ אֱמוּנָה שֶׁקֶר רְדָפוּנִי עָזְרֵנִי". אומר **הבית הלוי**, כל מצוות התורה ולימוד התורה הם אמת ואמונה, אבל כל דבר אחר שבעולם חוץ מתורה ומצוות, הוא בבחינת "שֶׁקֶר רְדָפוּנִי", וממילא מבקש דוד המלך 'עזרני', עזרני להינצל שלא יערבו בנו דברים אחרים ודבר זה הוא יסוד חזק וברור שכאשר האדם מתרגל לעצלות, קשה לו אחר כך לחזור ללימודו. אבל גם אדם שמתעסק בדברים אחרים, גם זה מקשה עליו לחזור אחר כך ללימודו, וכמו שאמר דוד המלך "כָּל מִצְוֹתֶיךָ אֱמוּנָה", אבל כל שאר הדברים הם בבחינת "שֶׁקֶר רְדָפוּנִי". ואנחנו צריכים להתפלל ולבקש בימים אלו מה' יתברך שיעזרנו שנדע מהם הדברים שמרעננים אותנו על מנת ללמוד יותר, ומה נקרא פורקן ופריקת עול חס וחלילה, שאחר כך יקשה עלינו לחזור ללימודנו.

כיוון דמפנקי לא עבדי עבידתא

בימינו ברוך ה' אפשר ללמוד בישיבה בלא טרדות והפרעות. הפסוק אומר (דברים ב, ו): "אֹכֶל תִּשְׁבְּרוּ מֵאִתָּם בַּכֶּסֶף וַאֲכַלְתֶּם וְגַם־מַיִם תִּכְרוּ מֵאִתָּם בַּכֶּסֶף וּשְׁתִיתֶם", **אומר רש"י:** הראו עצמכם עשירים, ואל תראו את עצמכם עניים, שלא תכפרו בטובתו של מקום. אדם שהקב"ה השפיע עליו טובה, והוא מסתיר את הטובה, הוא בבחינת כופר בטובתו של מקום. **וכן בדורנו שברוך ה' הישיבות מסודרות להפליא מבוקר ועד ערב, ואין לבחור טרדות כלל, ויכול לשבת מבוקר ועד ערב ולעסוק בתורה בלי שום דאגה,** בבחינת מה שכתוב בפסוק שלאחריו "יְיָ אֱ־לֹהֶיךָ עִמָּךְ לֹא חָסַרְתָּ דָּבָר", ולכן צריך לקיים מה שאומר רש"י, הראו עצמכם עשירים בתורה, להראות את עצמנו עשירים ומלאים וגדושים בתורה הקדושה, כי ברוך ה' יש לנו את הכלים לכך.

(דורשי תורה)

סדר הד

תפלה להצלחה מרבי לוי יצחק מברדיטשוב זצ"ל, לאומרה במוצאי שבת שלוש פעמים:

אֱ־לֹהֵי אַבְרָהָם, אֱ־לֹהֵי יִצְחָק וְאֱ־לֹהֵי יַעֲקֹב. שְׁמֹר וְהַצֵּל אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲחוּזֵיךָ מִכָּל רָע. לְמָעַן שָׁם תִּהְלָּתֶךָ, הָגֵה שִׁשַּׁת קְדֻשַׁת הָאֲחוּזָה שְׁבָרֶת, וְיִחֵד רַחֲמֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ, שִׁיכָּא עָלֵינוּ הַשְׁפָּעָה הָבָא לְאֻמָּתְךָ שְׁלֵמָה, לְאֻמָּתְךָ חֲכָמִים, לְאֻהֲבֵת הָבְרִים, לְדַבְקוּת הַבּוֹרֵא בָּרוּךְ הוּא, לְהַאֲמִין בְּשִׁלְשָׁה עָשָׂר עִקָּרִים שֶׁקָּר, וּבְגַאֲלָה קְרוֹבָה בְּתוֹרָה בְּיָשִׁינוּ, וּבְתַחֲיַת הַמֵּתִים, וּבִנְבוּאַת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה הִנְחַלְתָּ לְיַעֲקֹב בְּתְּ, תֵּן כֹּחַ גַּם לִילָדֶיךָ רְחוּמֶיךָ הַיְהוּדִים, לְהַלֵּל שִׁמְךָ וְלַעֲבֹד אוֹתְךָ לְבַדֶּךָ, וְהָשִׁבְתָּם הָבָא, יָבוֹא עָלֵינוּ לִבְרִיאוּת וְלִנְחָל, וְלְהַצְלָחָה וְלִבְרָכָה וְלִחֶסֶד, וְלִבְנֵי חַיֵּי וְמָזוֹנֵי, לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל, וְנֹאמַר אָמֵן:

רִאשׁוֹן לְצִיּוֹן הִנֵּה הִנָּם וְלִירוּשָׁלַיִם מְבַשֵּׂר אֶתֵּן:

אַל תַּשְׁמִחִי אוֹיַבְתִּי לִי כִּי נָפַלְתִּי קַמְתִּי. כִּי אֵשֵׁב בַּחוֹשֶׁךְ יְיָ אוֹר לִי: לַיְהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה וְשִׂמְחָה. וְשָׂשׂוֹן וְיִקָר:

וכתיב: וַיְהִי דָוִד לְכָל־דְּרָכָיו מַשְׂכִּיל. וַיְיָ עִמּוֹ: כֵּן יִהְיֶה עִמָּנוּ תָּמִיד:

וְנֹחַ מָצָא חֵן בְּעֵינֵי יְיָ: כֵּן נִמְצָא חֵן וְשֵׂכֶל טוֹב בְּעֵינֵי אֱ־לֹהִים וְאָדָם:

קוּמִי אוֹרִי כִּי בָא אוֹרֵךְ. וּכְבוֹד יְיָ עָלַיִךְ זָרָח: כִּי הִנֵּה הַחֹשֶׁךְ יְכַסֶּה אֶרֶץ וְעֲרָפֶל לְאֻמִּים, וְעָלַיִךְ יִזְרַח יְיָ וּכְבוֹדוֹ עָלַיִךְ יֵרָאֶה:

תורת מגדולי ישראל

שאלות ותשובות

הגאון רבי אופיר מלכא שליט"א

שאלה: מאיזה גיל נאסרים הקטנים באכילת בשר לאחר ראש חודש אב?

תשובה: נחלקו הפוסקים. דעת **ה'מגן אברהם'** שקטן נאסר באכילת בשר ובשתיית יין מגיל שיודע להתאבל, והוא בערך גיל 9. וכן פסק **ה'חיי אדם'**.

ודעת ה'משנה ברורה' כדעת ה'אליה רבה', 'דגול מרבבה' ועוד, שקטן שהגיע לחינוך (גיל שש) אסור באכילת בשר ובשתיית יין אפילו שאינו יודע להתאבל, **וכן פסק ה'כף החיים'**. ושם כתב בשם האליה רבה שבערב שבת אחר חצות מותר ליתן לקטנים כיוון שיש קצת קדושת שבת אחר חצות.

לעומת זאת דעת **ה'אור לציון' וה'חזון עובדיה'** שאפשר להקל ולתת לקטן מבני ספרד עד גיל 12 לאכול בשר בתשעת הימים.

שאלה: האם סעודת סיום מסכת נחשבת לסעודת מצווה?

תשובה: מותר לאכול בסיום מסכת בשר ולשתות יין, אף בשבוע שחל בו תשעה באב. אולם יש בזה שתי הגבלות:

א) אין לעכב את הסיום במיוחד לימים אלו, **וכן אין למהר את הלימוד יתר על המידה בשביל להספיק לסיים את המסכת בימים אלו.**

ב) אם בשאר ימות השנה לא רגיל לעשות סעודה בשרית בסיום מסכת - גם בתשעת הימים אין לו היתר לעשות סעודה בשרית, ורק אם בשאר ימות השנה רגיל לעשות סעודה בשרית רשאי לעשות זאת גם בימים אלו.

מספר האנשים הרשאים להשתתף בסיום מסכת - כמו בברית: מראש חודש עד שבוע שחל בו - כל מכריו וידידיו שהיו באים גם במשך השנה, **ובשבוע שחל בו - רק הקרובים הפסולים לעדות ועוד מניין מצומצם.**

בשנה שחל בה תשעה באב בשבת ונדחה ליום ראשון, אין דין שבוע שחל בו לעניין זה, ומותר לכל המוזמנים לאכול כמו מראש חודש.

הגאון רבי שלמה קורח זצ"ל

טעמים לברכת שלא עשני אישה

יש טעמים רבים לברכת 'שלא עשני אישה':

יש אומרים מפני שהיא פטורה ממצוות עשה שהזמן גרמן, והאיש זוכה בהן. לפי זה, אוי לאיש אם הוא מדקדק לברך שלא עשני אישה, והוא אינו מדקדק במצוות שחייב בהן, כגון תלמוד תורה ועוד, הרי ברכתו ללעג.

וכתב רבינו הרמב"ם בספר המצוות שלא נפטרו הנשים אלא מ־14 מצוות, ועשה להן סימן 'יד' (והן - קריאת שמע ערבית ושחרית, תלמוד תורה, תפילין של ראש, תפילין של יד, ציצית, כתיבת ספר תורה, ספירת העומר, סוכה, לולב, שופר, פרייה ורבייה, קידושין, 'שנה ראשונה יהיה לביתו' ומילה).

ובשאר מצוות עֲשֵׂה וכל שס"ה מצוות לא תעשה, איש ואישה דינם שווה. וכל שכן שיש מצוות התלויות רק באישה, כגון כל הלכות נידה החמורות, שהאיש סומך עליה, והיא הטורחת והמדקדקת בהן ונאמנת עליהן. ומכל מקום טוב כתב **הט"ז** שהאישה מברכת שעשני כרצונו על מעלתה.

וכבר כתבתי שהברכה הזאת היא רוממה ונשגבה מִבְּרכת האיש שלא עשני אישה, שהרי היא מברכת כי היא רצונו של הבורא בעשותו אותה. **ורבינו הרמב"ם שלא הזכיר שאישה תברך שעשני כרצונו, כיוון שלא נזכר בתלמוד.**

ובוודאי לא נתקנה ברכה זו מפני שחס ושלום מין האישה הוא דבר ירוד. אדרבה, גם מבלי שיעסקו הנשים בתלמוד תורה ובמצוות שהזמן גרמן וכל מה שיש להן, מגיעות לרוח הקודש ולנבואה. **ועד כדי כך אמרו רבותינו, שרה אימנו גדולה מאברהם אבינו בנבואה.** וכן כמה נביאות קמו לנו, מרים, דבורה, חולדה ועוד ועוד, ואימותינו הקדושות והטהורות, ובזכות נשים צדקניות נגאלו ישראל ממצרים. והנשים לא היו במעשה העגל, ובכל הניאוץ שאמר הבורא ברוך הוא לעד, "עַד אָנָה יְנַאֲצֻנִי הָעָם הַזֶּה וְעַד אָנָה לֹא יַאֲמִינוּ בִי" וכו', בזמן שהתלוננו כשהעלָם מארץ מצרים לארץ ישראל

ואני מכיר גברים לבלי מספר, שאינם מגיעים לעפר רגלי נשים חסדניות וצדקניות, זכותן תגן עלינו!

(באדיבות תפארת שלמה)

הגאון רבי נסים יגן זצ"ל

קדושת השבת

ביום השבת אנו זוכים לקדושה מיוחדת היורדת לעולם.

ה'חיי אדם' כותב שאדם שבמשך כל השבוע קידש את עצמו והתכונן לקראת שבת, כשהוא מקפיד שלא לכעוס ושלא לחטוא, כאשר יטבול ביום שישי יזכה לחוש שהנשמה היתֵרה נכנסת בו.

גם **האר"י הקדוש** כותב שיש כאלו הזוכים לראות את הנשמה היתֵרה נכנסת בהם, ולשם כך עליהם להתכונן כבר מיום ראשון לשבת.

רבי אליהו לופיאן זצ"ל, המשגיח ב'כפר חסידים', אמר פעם בישיבה כי כמה פעמים, כשטבל בערב שבת, זכה להרגיש כיצד הנשמה היתֵרה נכנסת בו.

ועוד העיד כי רבו הגדול **רבי שמחה זיסל מקלם** זצ"ל, היה נראה בכל ימות השבוע חיוור כמת מרוב יראת השמיים שהייתה בו, אולם בשבת היו פניו זוהרות באור אחר, עד שהתלמידים החדשים היו מתקשים להכירו - הייתה לו הדרת פנים מיוחדת ולחייו היו אדומות, כולם ראו בחוש את הנשמה היתֵרה השורה בו.

"אימת השבת עליו"

המשנה פוסקת במסכת דמאי שאם עם הארץ אומר על פירות שהם מעושרים, הוא אינו נאמן להעיד על כך

הנה כי כן, עם הארץ אינו יכול להיות נאמן על ענייני כשרות!

אבל, ממשיכה המשנה, אם ביום השבת יאמר עם הארץ שהפירות מעושרים הם - הוא נאמן.

מדוע?

משום שאימת יום השבת עליו!

נמצאנו למדים ממשנה זו עד כמה היה הפחד מקדושת השבת מוחשי בימים עברו, **עד שגם עמי הארצות אינם נחשדים שביום קדוש זה יאמרו דבר שאינו נכון!**

(כחה של שבת)

ההבדלה

כּוֹס־יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא. וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא:

אָנָּא יְיָ הוֹשִׁיעָה נָּא (פעמיים).

אָנָּא יְיָ הַצְלִיחָה נָּא (פעמיים).

הַצְלִיחָנוּ. הַצְלִיחַ דְּרָכֵינוּ. הַצְלִיחַ לְמוּדֵינוּ. וְשַׁלַּח בְּרָכָה רְוָחָה וְהַצְלָחָה בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ. כַּדָּכְתִיב: יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ. וּצְדָקָה מֵאֱ־לֹהֵי יִשְׁעוֹ: לַיְּהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה וְשִׂמְחָה. וְשָׂשׂן וְיֹקֶר: וְכָתִיב: וַיְהִי דָוִד לְכָל־דְּרָכָיו מַשְׂכִּיל. וְיְיָ עִמּוֹ: כֵּן יִהְיֶה עִמָּנוּ תָּמִיד:

סַבְרִי מָרָנָן. (יושנים: **לְחַיִּים**).

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ־לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ־לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא עֲצֵי (עשבי) **(מיני) בְּשָׂמִים:**

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ־לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא מְאוֹרֵי הָאֵשׁ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ־לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל וּבֵין אוֹר לְחֹשֶׁךְ וּבֵין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים וּבֵין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל:

שיעור תורה לשבת

הרה"ג **אליהו** (אילו) **הגר** שליט"א
מתוך הספר: 'תורת חסד'

פנחס הוא אליהו

שברו של פינחס

א. מדוע עַם ישראל נקראים "**עַם קְשֵׁה עֹרֶף**" (שמות לב, ט)?

ב. פינחס זכה לשכר עצום - "**ברית שלום**" ו"**כהונת עולם**". ויש להבין, מדוע זכה דווקא לשכר הזה, ומהי המידה כנגד מידה בשכר הזה על קנאתו את קנאת ה'?

ג. מאיזו סיבה האות ו' במילה "**שלום**" קטועה ונראית כמו שני יו"דין זו מעל זו?

ד. למה דווקא פינחס זכה לאריכות ימים מופלגת? הרי גם משה רבינו מסר את נפשו בעבור כלל ישראל?!

ה. מדוע נשאר זֵכֶר רק לחטא העגל ולחטא המרגלים, בדמות שבעה עשר בתמוז ותשעה באב, ואילו לחטא בנות מדְיָן אין כלל זֵכֶר - לא מקום ולא תאריך - כאילו נמחק כליל?

ו. כיצד ייתכן שפינחס קיבל שכר בעולם הזה? הלוא "שכר מצוה בהאי עלמא ליכא" (- לא מקבלים שכר מצווה בעולם הזה)?

ז. מדוע רשעים מקבלים את שכרם בעולם הזה? ולמה "רשע וטוב לו" כאן בעולם הזה?

פינחס מנע עבודה זרה, גילוי עריות ושפיכות דמים

החתם סופר (תורת משה) **שואל**, מדוע נקראו ישראל כמה וכמה פעמים בתורה (שמות לב, ט) "**עַם קְשֵׁה עֹרֶף**"?

ותירץ חידוש נפלא: "**ערף**" ראש תיבות: **ע**גל, **ר**גל [מרגלים], **פ**עור.

מתבאר אם כן ששלושה חטאים חמורים רבצו על עם ישראל במדבר: **חטא העגל וחטא המרגלים**, שהיו בשבעה עשר בתמוז ובתשעה באב, ובמשך אלפי שנים מקוננים ישראל עליהם ועל חורבן בית המקדש, והחתם סופר מצרף אליהם חטא שלישי - **שחטאו בשיטים ובפעור**. מכאן ניתן להשכיל ולהבין עד כמה חמור עוון זה עד למאוד.

ואכן כתוב בתורה שהקדוש ברוך הוא אמר שפינחס קינא לה' ובזה הציל את עם ישראל מִכְּלָיָה (במדבר כה, יא): "**וְלֹא כִלִּיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאָתִי**". ועל כך מפורש שכרו: "**הִנְנִי נֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שָׁלוֹם**" (במדבר כה, יב), ובנוסף לכך: "**וְהָיְתָה לוֹ וּלְזַרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית כְּהֻנַּת עוֹלָם**".

ויש להבין: מהו פשר השכר הזה, ומהי המידה כנגד מידה שבו על קנאת פינחס לה' יתברך?

בספר **מי זהב** פותח פתח להבנת הדברים, וכותב שלמעשה היו שלושה מיני פורענויות שפינחס עצר:

א. גילוי עריות.

ב. עבודה זרה.

ג. שפיכות דמים.

- וכיון שנגזרה כליה (ה' יצילנו) על כלל עם ישראל, ופינחס עצר את הכול, לכן זכה לשלושה דברים:

א. כנגד גילוי עריות - זכה שהתקדש בכהונה, קדושה במקום טומאה.

ב. כנגד עבודה זרה - זכה לעבוד בבית המקדש, היפך עבודה זרה.

ג. כנגד שפיכות דמים - זכה לחיות לעולם ועד, כפי שיבואר לקמן.

פינחס הוא אליהו

הנה **רש"י ורבינו בחיי** הביאו את דברי הגמרא במסכת זבחים (דף קא): "**לא נתכהן פינחס עד שהרגו לזמרי**", וביארו שאף על פי שניתנה כהונה לאהרון ולזרעו, הכוונה רק לזרעו שנולד לאחר שנמשח. אולם פינחס, שנולד עוד קודם שנמשחו אהרון ובניו, לא נתכהן כזרעו של אהרון, ומאידך גם לא נמשח בשמן המשחה, אלא כשהרגו לזמרי נתכהן.

מוסיפים התוספות (שם), שבדברי הימים (א', ה') מבואר שכל הכוהנים הגדולים שהיו בעם ישראל יצאו מפינחס. 80 כוהנים גדולים בבית ראשון, ו־300 כוהנים גדולים בבית שני. וזהו שנאמר (במדבר כה, יג): "**וְהָיְתָה לוֹ וּלְזַרְעוֹ אַחֲרָיו**", כי נתברך שהכוהנים הגדולים בכל הדורות יצאו אך ורק ממנו.

ולפי זה מבארים החיד"א והמהרי"ל דיסקין פנינה נפלאה:

בפסוק שנאמר בו "**בְּרִיתִי שָׁלוֹם**" - האות ו' במילה "**שלום**" קטועה, ונראית כמו שני יו"דין. ומדוע? כדי לרמז במילה "**שלום**" על כל הכוהנים הגדולים: "**ש**" - 300 בבית שני, "**לים**" - 80 בבית ראשון. והאות ו' קטועה, לרמז גם על זמן החורבן, זמן שלא יעבדו בבית המקדש כלל.

אולם בספר שיירי מנחה הוסיף דבר נפלא: האות ו' נחלקה לשניים, כיוון שחייו של פינחס נחלקו לשניים: לפינחס, ואחר כך לאליהו הנביא שעלה בסערה השמיימה וחי לעולמי עד. ומעתה המילה "**שלום**" מרמזת לשתי מתנות שקיבל פינחס: **האחת**, מתנת כהונת עולם - שכל "שלים" (380) כוהנים גדולים יצאו מזרעו.

והשנייה, שחי לעולם - כי פינחס הוא אליהו.

וכדברים הללו כתב רבינו בחיי, שהקשה, כיצד ייתכן שהקדוש ברוך הוא אמר שפינחס "**הֵשִׁיב אֶת חֲמָתִי**" (במדבר כה, יא), הלוא מתו 24 אלף מישראל?!

אלא **במדרש תנחומא** (ויחי י"ג) **וברש"י** מבואר שמתו רק משבט שמעון, שבטו של זמרי. ואם כך מוכח שפינחס הציל את שאר השבטים על ידי קנאתו, שלא מת אפילו אחד מהם.

וכיוון שהביא לכלל עם ישראל אורך ימים ושנים בכמות אין סוף, ללא מידה ומספר, זכה גם לחיות ללא קץ. **והוסיף רבינו בחיי** שזהו מה שכתוב בזוהר הקדוש (ר"ד): "**אֶת בְּרִיתִי שָׁלוֹם**" - שלום ממלאך המוות. "**שלום**" - נוטריקון **שלא למות**.

ולפיכך **בילקוט שמעוני** מפורש שמלבד מתנות כהונה זכה פינחס לאריכות ימים מופלגת, וחי 400 שנה עד תקופת ספר שופטים. וגם כשנפטר פינחס - הוא אליהו הנביא שעלה בסערה השמיימה וחי לעולמי עד. ובדין קיבל את שכרו - מידה כנגד מידה.

זמירות לשבת

כִּי אֶשְׁמְרָה שַׁבָּת א-לִי יִשְׁמְרֵנִי,
אוֹת הִיא לְעוֹלְמֵי עַד בֵּינוֹ וּבֵינִי:

אָסוּר מְצֹא חֵפֶץ עֲשׂוֹת דְּרָכִים, גַּם מְדַבֵּר בּוֹ דִּבְרֵי צְרָכִים.
דִּבְרֵי סְחוֹרָה אוֹ דִּבְרֵי מְלָכִים, אֲהֻבָּה בְּתוֹרַת אֵ-ל וְהַחְכְּמֵנִי:

בּוֹ אֶמְצָא תָּמִיד נוֹחַ לְנַפְשִׁי, הֻבָּה לְדוֹר רִאשׁוֹן נָתַן קְדוּשִׁי.
מוֹפֵת בְּתֹם לֶחֶם מִשְׁנֶה בַּשִּׁשִּׁי, כָּכָה בְּכָל שִׁשִּׁי יִכְפֹּל מְזוֹנִי:

רָשֹׁם בְּרֹדֶת הָאֵ-ל חֹק אֶל סְגָנָיו, בּוֹ לַעֲרֹךְ לֶחֶם תָּמִיד לְפָנָיו.
עַל כֵּן לְהִתְעַנּוֹת בּוֹ עַל פִּי נְבוֹנָיו, אָסוּר לְבַד מִיּוֹם כִּפּוּר עֲוֹנִי:

הוּא יוֹם מֻכְבָּד הוּא יוֹם תַּעֲנוּגִים, לֶחֶם וְיַיִן טוֹב בָּשָׂר וְדָגִים.
הַשָּׂמֵחִים בּוֹ הֵם שִׂמְחָה מַשִּׂיגִים, כִּי יוֹם שִׂמְחוֹת הוּא וְתִשְׂמְחֵנִי:

מַחֲלַ מְלָאכָה בּוֹ סוֹפוֹ לְהִכָּרֵית, עַל כֵּן אֲכַבֵּס בּוֹ לִבִּי בְּבוֹרִית.
אֶתְפַּלְּלָה לְפָא-לִי עֲרֵבִית וְשַׁחֲרִית, מוּסָף וְגַם מִנְחָה הוּא יַעֲנֵנִי:

נְגִילָה הַלְלוּיָהּ נְגִילָה,
בָּא זְמַן הַנָּאֲלָה.

אֵ-ל שַׁ-דַּי קַבֵּץ נִדְחֵי יְדִידַי.
וְגַרְשׁ מְשַׁנְאַי, נַפְשָׁם בָּהֶם גְּעָלָה:
נְגִילָה הַלְלוּיָהּ וְכוּ':

שְׂלַח לִי בֶּן יִשַׁי גּוֹאֲלִי.
וּבְנֵה לִי בֵּית הִיכָלִי, בְּאוֹרִי עֲשֵׂה כָּלָה:
נְגִילָה הַלְלוּיָהּ וְכוּ':

רַחֲמָן חוּס עַל עַם לֹא אִלְּמָן.
וּשְׁלַח לָהֶם צִיר נֶאֱמָן, יְכַשֵּׁר עִם סְגֻלָּה:
נְגִילָה הַלְלוּיָהּ וְכוּ':

חֲזַק זְכוֹר זֶרַע יִצְחָק, וְקַבְּצֵם מִמֶּרְחָק,
וְנִסְדַּר שִׁיר וְתִהֻלָּה:
נְגִילָה הַלְלוּיָהּ וְכוּ':

משכן עזלה

לעילוי נשמת
משה סבג בן **מסעודה** ז"ל
ניסים בן **עליה**
מור יוסף ז"ל
תנצב"ה

לעילוי נשמת
רוזה בת **סניורה** ז"ל
נלב"ע כ"ג שבט ה'תשפ"ה
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
ויטוריו בן **מיסה רבא** ז"ל
אינס בת **מזל רבא** ז"ל
ריימונד אמסלם בת **עזיזה** ז"ל
תנצב"ה

פרשת השבוע

פרחה נשמתו של פינחס

ויש להבין: מדוע רק פינחס זכה לשכר עצום שכזה? הלוא גם משה רבינו הציל את עם ישראל כמה וכמה פעמים, ומדוע לא יחיה לעולם גם הוא? יתר על כן, אמרו חכמינו זיכרונם לברכה: **"שכר מצווה בהאי עלמא ליכא"** (- לא מקבלים שכר מצווה בעולם הזה), וכיצד ייתכן שקיבל פינחס את שכרו בעולם הזה?

בזוהר הקדוש (רי"ג) מבואר שבשעה שפינחס הרג את זמרי, נתקבצו כל שבט שמעון ורצו להורגו על שהרג את הנשיא שלהם. באותה שעה פרחה נשמתו של פינחס מִפַּחַד, ונכנסה בו נשמת נדב ואביהוא.

לפיכך אומר **המגיד מדובנא** שיש הבדל גדול בין פינחס לבין משה רבינו. פינחס הציל את עם ישראל על ידי מעשה בפועל: הוא נכנס לתוך "גוב האריות", אל מקומו של נשיא שבט שמעון, בו בזמן שידע שכל בני השבט - אלפי אנשים - לא יגיבו בשתיקה, אלא יהרגוהו קודם מעשהו או ינקמו בו אחריו. פינחס נכנס בפועל, ביודעין, לסכנה עצומה, עד שמהפחד בלבד פרחה נשמתו. אבל משה רבינו עלה בתפילה למרום 40 יום כדי להציל את עם ישראל, ועל כן הצלה זו אינה מתוך מסירות נפש של הגוף, ומכיוון שלא מסר את גופו לא יחיה גופו לנצח.

ומסיבה זו שונים חטא העגל וחטא המרגלים מעוון בנות מואב:

חטא העגל וחטא המרגלים השאירו זֵכֶר בדמות שבעה עשר בתמוז ותשעה באב, עליהם מקוננים עם ישראל כבר אלפי שנים.

ופלא עצום, דווקא מחטא פעור ובנות מדָיָן לא נותר זֵכֶר, ואפילו תאריך ידוע של זמן החטא לא נשאר, ומדוע?

והטעם, כיוון שפינחס פעל מתוך מסירות נפש - לכן הצליח למחוק את החטא לגמרי, מה שאין כן חטא העגל וחטא המרגלים, שעליהם הכפרה הייתה רק בתפילה, ולכן הועילה באופן חלקי.

ובהתאם לכך יובן מדוע שוב מציינת התורה **"פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן"** (במדבר כה, יא), שהרי קשה: הלוא כבר ידוע לנו ייחוסו של פינחס? אלא מכיוון שפרחה נשמתו ונתעברו בו נשמות נדב ואביהוא, ממילא נקרא פינחס בנו של אהרון ממש. והמילה **"בן"** כתובה פעמיים - לרמז על שני בני אהרון, נדב ואביהוא, שנתעברו בפינחס. ותיקן פינחס את חטאם של נדב ואביהוא, בכך שתחת זאת שהורו הלכה בפני משה רבינו, הוא עשה להיפך. ואפילו בהלכה של בועל ארמית, שהיא הלכה ואין מורין כן, אף על פי כן התייעץ עם משה רבינו. ואף תחת זאת שהקריבו אש זרה - פינחס הרג אישה זרה.

שכירות משתלמת בסוף העבודה

ומעתה יאירו דברי השם משמואל וחנוכת התורה שהקשו, כיצד פינחס זכה לשכר בעולם הזה, הלוא שכר מצוה בהאי עלמא ליכא, והשכר שמור לעולם הבא?!

אלא הסיבה שאין מקבלים שכר כאן בעולם הזה היא שהשכר ניתן רק בסוף העבודה, כי הלכה פסוקה היא: שכירות משתלמת רק לבסוף.

וכיוון שכך, בשעה שאדם מקיים מצווה - מיד הוא מתאווה לעוד ועוד זכויות, ומשום שטרם כילה את פעולתו, ומצווה גוררת מצווה, לכן הוא ממתין עם שכרו עד העולם הבא.

אולם פינחס לעומת זאת, הרי כבר נפטר, שכן פרחה נשמתו. ולכן כשנתגלגלו בו נשמות נדב ואביהוא יכול כבר לקבל את שכרו, כיוון שסיים את פעולתו בשעה שנפטר.

ומכאן תשובה ברורה לאחת החידות הידועות והמפורסמות בעולם:

כיצד ייתכן שרואים עין בעין "רשע וטוב לו"? וכי אפשרי הדבר שיהיה "חוטא נשכר" ויקבל שכרו בעולם הזה, יתענג וייהנה, ויתהלך לו מעדנות? אלא אדם רשע שמקיים מצווה אין לו כל רצון להוסיף עוד זכויות, ומבחינתו המצווה היא "חד פעמית"! ולכן כאשר אותו אדם סיים את פעולתו, בדין הוא שיקבל את שכרו מיד, כאן בעולם הזה!

"קַנֵּא קִנֵּאתִי" פעמיים

מכאן ואילך יש לחזות ולראות את הקשר העמוק והנפלא שבין הפרשה וההפטרה:

נאמר בהפטרה שאליהו הנביא ברח מאיזבל אשת אחאב, כיוון שלאחר מעמד הר הכרמל, שבו אמרו כלל עם ישראל **"יְיָ הוּא הָאֱ־לֹהִים"** (מלכים א' יח, לט), הרג אליהו הנביא את כל נביאי הבעל, ובשל כך ביקשה איזבל להורגו. נמלט אליהו הנביא למדבר סיני, ובכוח עוגת הרצפים שאכל הלך 40 יום עד הר האלוקים - הר חורב. ושם אמר אליהו הנביא לקדוש ברוך הוא: **"וַיֹּאמֶר קַנֹּא קִנֵּאתִי לַיְיָ אֱ־לֹהֵי צְבָ־אוֹת"** (מלכים א' יט, י).

מבאר הריא"ף (רבי יאשיהו פינטו זצ"ל בסנהדרין, דף פ"ב): מדוע אמר פעמיים: **"קַנֹּא קִנֵּאתִי"?**

אלא הטעם הוא כי באמת קינא פעמיים: פינחס קינא על גילוי עריות של זמרי ושבט שמעון, ואילו אליהו קינא על עבודה זרה של נביאי הבעל.

ולכן אמרו חכמינו זיכרונם לברכה בפרקי דרבי אליעזר, שגם בפרשה זו כתוב (במדבר כה, יא): **"בְּקַנְאוֹ אֶת קִנְאָתִי"**. שתי קנאות קינא פינחס: לגילוי עריות אצל זמרי, ולעבודה זרה אצל אחאב.

ולאור הדברים הללו יתבהרו דברי המשנה (סוף מסכת עדויות): אין אליהו הנביא בא לטהר או לטמא, אלא לעשות **שלום** בעולם. שנאמר: **"הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ לָכֶם אֵת אֵלִיָּה הַנָּבִיא לִפְנֵי בּוֹא יוֹם יְיָ הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא"** (מלאכי ג, כג).

ומבאר החתם סופר (תורת משה) שתפקידו של אליהו הנביא הוא לעשות שלום בין ישראל לאביהם שבשמיים, ותמיד בקנאות לשם שמיים. ולכן האות ו' שבפסוק **"הִנְנִי נֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שָׁלוֹם"** (במדבר כה, יב) קטועה, כיוון שהשלים פעמיים כשקינא לשם ה' - בזמן פינחס ובזמן אליהו.

וכך גם יעשה לעתיד לבוא, כי כאשר האות ו' נחלקת לשניים - הרי היא כמו שני יו"דין - וכאילו כתוב **"ישלים"** - שאף לעתיד לבוא יעשה שלום בעולם, כי זהו עיקר תפקידו בעולם. ולכן עיקר הברכה שנתברך בה פינחס הוא: "אֶת בְּרִיתִי **שָׁלוֹם"** (במדבר כה, יב).

כי תפקידו לעשות שלום בעולם - שלוש פעמים!!!

ועל כך תפילתנו, שנזכה לחזות במהרה בהתגשמות הפסוק: **"הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ לָכֶם אֶת אֵלִיָּה הַנָּבִיא לִפְנֵי בּוֹא יוֹם יְיָ הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא, וְהֵשִׁיב לֵב אָבוֹת עַל בָּנִים וְלֵב בָּנִים עַל אֲבוֹתָם"** (מלאכי ג, כג-כד) - תשובה שבאה על ידי קנאות לשם שמיים!

זמירות לשבת

חֲבִיבִי,
יְ־ה חֲבִיבִי,
הָאֵ־ל הַמֶּלֶךְ הָרַחֲמָן.
יִשְׂלַח מְשִׁיחוֹ הַנֶּאֱמָן, הַנֶּאֱמָן:

אָב הָרַחֲמָן שְׁמַע קוֹלֵנוּ,
שָׂלֵח בֶּן דָּוִד וְיַגְאֲלֵנוּ.
נְשׁוּב לְצִיּוֹן עִיר קָדְשֵׁנוּ,
וְנִשְׂמַח בָּהּ בְּיַד רָמָה:
חֲבִיבִי וְכוּ':

שָׁמָּה נִתְאַסֵּף בְּעִיר הַבִּירָה,
וּמֵחָדָשׁ יִשְׁמַע קוֹל שִׁירָה.
וְאָז נַדְלִיק אֶת הַמְּנוֹרָה,
בְּבֵית שׁוֹכֵן מְעוֹנָה:
חֲבִיבִי וְכוּ':

רְאֵה בְּעָנְיֵי יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ,
וְהָשִׁיבֵם נָא לְגְבוּלֶךָ.
וְאָז יֵרָאֶה כָּל זְכוּרֶךָ,
שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה:
חֲבִיבִי וְכוּ':

אֵלֶיךָ אֶקְרָא יְ־ה אֵ־ל נוֹרָא אֵ־ל נוֹרָא.
וּפְקֹד גֶּפֶן שָׁהֲעַמִּים זֵרוּהָ יְ־ה, אֵ־ל נוֹרָא.
שֻׁוְעָתָהּ תְּקַבֵּל אֵ־ל שׁוֹכֵן מְרוֹמִים, וְתַחֲדֵשׁ שִׂחְרוּתָהּ לְעַד וּלְעוֹלָמִים.
הַלְעוֹלָם תְּזַנַּח עַמְּךָ נֶאֱנָח, צוֹעֵק מִבּוֹר לֹא מָצָא עֶזְרָה, אֵ־ל נוֹרָא, אֵ־ל נוֹרָא:
אֵלֶיךָ אֶקְרָא וְכוּ':

לְחֵם אֶת הָאוֹיֵב כִּי יָדוֹ גְּבֶרָה, אֲכֹל אֶת פְּרִיָּהּ וְעוֹד יָדוֹ לֹא קָצְרָה.
שָׁלַח בּוֹ חֵמָה וַעַם וּנְקָמָה, יֹאמְרוּ הָעַמִּים שִׁמְךָ נִקְרָא, אֵ־ל נוֹרָא, אֵ־ל נוֹרָא:
אֵלֶיךָ אֶקְרָא וְכוּ':

מָרוֹם זְכֹר נָא בְּרִית אִישׁ חֲלוֹם חָלָם, הַרְבֵּה אֶת זַרְעוֹ וְתֶן לוֹ שָׁלוֹם עוֹלָם.
נָא רְצֵה גִּזְעוֹ וְחֹן אֶת זַרְעוֹ, עַד מָתַי יִהְיֶה שֶׁה פְּזוּרָה. אֵ־ל נוֹרָא, אֵ־ל נוֹרָא:
אֵלֶיךָ אֶקְרָא וְכוּ':

הַיָּדִיד יִהְיֶה יוֹם בּוֹ מִקְדָּשְׁךָ יְתַכּוֹנָן, יַרְנוּ כֻּלָּם כִּי שָׁכַן עָלָיו הֶעָנָן.
וְשִׁיר וּמִזְמוֹר לְפָנָיו נַגְמוֹר, כִּי יָדְךָ עַל הָאוֹיֵב גְּבֶרָה. אֵ־ל נוֹרָא, אֵ־ל נוֹרָא:
אֵלֶיךָ אֶקְרָא וְכוּ':

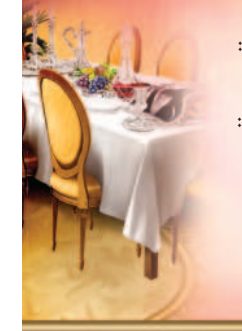

לעילוי נשמת
רגינה כובני
בת **יצחק וג'ולט** ז"ל
נלב"ע כ' שבט ה'תשפ"ה
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
אברהם הכהן בן **דבורה** ז"ל
נלב"ע כ"ד כסלו
ה'תשפ"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת
בתיה לוי
בת **נעימה** ז"ל
נלב"ע י"ט תמוז ה'תשפ"א
תנצב"ה

שיעור הלכה למעשה

הרה"ג עידן בן-אפרים שליט"א

מנהגי בין המצרים – ב

ברכת שהחיינו

שבת שלום. נמשיך בדיני ימי 'בין המצרים'. טוב ליזהר שלא לברך ברכת שהחיינו על פרי חדש או על בגד חדש בימים אלו (שולחן ערוך תקנא, יז), וממילא לא יאכל את הפרי החדש ולא ילבש את הבגד החדש (משנה ברורה שם, צט).

מלשון **השולחן ערוך** "טוב ליזהר" **מוכח שהוא רק עניין של זהירות, אבל אין איסור לברך** "שהחיינו" (חזון עובדיה קלא:), ועל כל פנים כיָון שפשט המנהג כן, אין ראוי לזלזל במנהגם של ישראל (שו"ת יביע אומר ח"ט חלק אורח חיים פה, טז).

קניית בגד

לעניין קניית בגד חדש עד ראש חודש אב מבלי ללובשו, יש שכתבו שאין לקנות הואיל וראוי לברך עליו שהחיינו (ראה כף החיים תקנא, רי), אך בימינו שאין מברכים שהחיינו בשעת הקנייה אלא בלבישה, מותר (ראה כה"ח סוף אות פח; ראה בן איש חי ש"א דברים, ח; מבית לוי עמ' שעב; שו"ת אור לציון ח"ג פכ"ה סוף הערה ג), ומנהג האשכנזים והתימנים שלא לקנות (שו"ע המקוצר קג, ב; וראה בשו"ת יביע אומר ח"ג תאו"ח כו, א וילקוט יוסף ספירת העומר סי' תצג הערה מא), אלא אם כן יהיה הפסד אם לא יקנו כעת.

מדוע שונה מדין אֵבֶל?

שאלה: לכאורה צריך ביאור בזה, שהרי אפילו אדם שהוא אָבֵל על אחד משבעה קרובים, שתוקף האבלות לגביו חמור יותר מימי בין המצרים, מותר לו לברך ברכת שהחיינו, ואם כן גם בימים אלו שנוהגים בהם דיני אבלות על החורבן יהיה מותר לברך שהחיינו. באמת **שהגר"א** חולק מכח ההלכה לגבי אבל, ולדעתו מותר לברך שהחיינו בימי בין המצרים. אבל לדברי השולחן ערוך, שאנו פוסקים כמותו, צריך להבין באמת - מה ההבדל?

תשובה: ההסבר הוא שימים אלו חמורים יותר לעניין ברכת שהחיינו, כיָון **שזמן זה הוא זמן צרה ופורענות לעם ישראל**, כמו שאמרו שמגלגלים זכות ליום זכאי וחובה ליום חייב (תענית כט.), והיאך יאמר "שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה". מה שאין כן באָבֵל **שלא הזמן גרם את האבלות שאירעה לו**, ולכן אין טעם לאסור עליו לברך שהחיינו (עי' משנ"ב שם, צח). **נמצא שהמניעה מִבְּרכת "שהחיינו" בבין המצרים אינה משום אבלות אלא משום נוסח הברכה** (וראה בילקו"י עמ' ריז).

בגדים שאינם חשובים כל כך שאין מברכים עליהם שהחיינו, כגון גופייה, לבנים, גרביים, נעליים חדשות וכיוצא בהם, מותר לקנותם וללובשם עד ראש חודש אב (משנ"ב שם, מה).

שהחיינו בשבת

בשבתות מותר מן הדין לברך שהחיינו (משנ"ב שם, צח; חזון"ע קכט), על פרי חדש או על בגד חדש (חזון"ע קלד), ומותר ללבוש את הבגד אף קודם השבת (שמענו כן ראינו ח"ב ט, ח), ומראש חודש אב נכון להחמיר שלא ללבוש בגד חדש אף בשבת (עי' רמ"א שם, ו; משנ"ב, מה; חזון"ע שם)

יְפֶסֶּד טעם הפרי

פרי חדש שאם ימתין מלאוכלו עד שבת, טעמו יְפֶסֶּד, מותר לברך עליו "שהחיינו" בבין המצרים (חזון"ע סוף עמ' קלו).

טעה ובירך

טעה ובירך על פרי חדש ברכת הנהנין, וקודם שטעם נזכר, יברך "שהחיינו" ויאכלנו (חזון"ע קלח; הגר"ח קניבסקי בגיליון שר חמשים עמ' רמ).

מילה ופדיון הבן

מילה או פדיון הבן שחלו בימי בין המצרים מברכים בהם "שהחיינו", **כיָון שהיא מצווה בזמנה** ואי אפשר לדחותה לאחר מכן (שו"ע תקנא, יז; חזון"ע קלה).

ילד / מעוברת / חולה

ילד קטן אפילו שהגיע לגיל חינוך מותר לו לברך שהחיינו, אפילו שיש לו הבנה בענייני הימים האלה (חזון"ע קלו). והוא הדין באישה מעוברת שרואה פרי חדש ומתאווה לו, שאם לא תאכל עלול להיגרם נזק לה ולוולד, או אדם שיש לו קצת חולי ואכילת פרי חדש מעוררת את תאבונו לאכילת דברים הטובים לבריאותו (שם קלח. ומשנ"ב צט כתב שיאכלו מבלי לברך 'שהחיינו')

ריקודים

אסור לרקוד בימי בין המצרים אפילו ללא כלי נגינה, וריקודים מעורבים אסורים כל השנה (משנ"ב תקנא, טז; חזון"ע קמט).

שירים

יש להימנע מלשמוע שירי קודש המלווים בכלי נגינה אפילו דרך טייפ או רדיו (חזון"ע קנא), **גם לא ביום שישי אחר חצות ובמוצאי שבת** (ילקו"י רט).

בשמחת מצווה מותר לשמוע שירים, כגון שמחת חתן וכלה, מילה, פדיון הבן, בר מצווה בזמנה, סיום מסכת (חזון"ע שם), אך לא בסעודת אירוסין וחנוכת בית. וכן יש להקל בחולה הרתוק למיטה שייטב לו על ידי שמיעת מוזיקה, שבמקום חולי אין לאסור (ילקו"י רי), וידוע שקול עֶרֶב משיב דעתו של אדם מדאגתו ויגונו (ברכות נז: ומהרש"א). וכן הנוהג ברכב וחש עייפות, ושמיעת שירים בקול מעוררת אותו שלא יירדם, מותר, כיָון שיש בזה חשש סכנה (אשרי האיש סח, ז).

שירה בפה / שירה ווקלית

שירה בפה בלבד מותרת (חזון"ע שם), והוא הדין בשירה ווקאלית שמשמיעים קולות זֶמֶר וכלי נגינה בפה (ילקו"י שם), ואפילו אם נשמעים כקול נגינה רגיל, כל שאינו שיר קצבי שמביא לרקידה (השיעור השבועי, גיליון 494 אות ט). וכן יש להקל בשמיעת פרקי תהילים או סיפורי ילדים עם מעט מוזיקת רקע, כי אין כוונתו עבורה (ילקו"י שם).

צלצול פלאפון / נגינה בהמתנה

מן הדין אין צריך להחליף את צלצול הפלאפון מניגון שיר לצליל רגיל (הגרח"ק כמובא בגיליון שר חמשים עמ' רלז; קובץ הלכות להגר"ש קמנצקי ד, טו), שהרי אין כוונתו לשיר אלא כאות וסימן שמתקשרים אליו.

ומותר לשהות בחדר המתנה או להיכנס לחנות שמשמיעים שם נגינה (שם, יז-יח), וכן אם מתקשר בטלפון ומושמעים שירים בזמן ההמתנה, מותר, ואין צריך לאטום את אוזניו, כיָון שאינו שומע להנאתו (אשרי האיש סה, כז; שר חמשים שם), ואם הם שירים שאינם טובים, חייב להרחיק את השפופרת מאוזנו במשך כל השנה.

תספורת

למנהג הספרדים מותר להסתפר ולהתגלח בימים אלו עד שבוע שחל בו ט' באב (שו"ע תקנא ג ויב), אבל בני אשכנז נוהגים להחמיר בתספורת החל מי"ז בתמוז (רמ"א שם, ד), ואף לצורך שידוך אין להקל (שר חמשים עמ' רלח)

זמירות לשבת

יוֹדִיךְ רַעְיוֹנַי יְיָ רוֹעִי, חַי בְּיוֹם שַׁבַּת קֹדֶשׁ יוֹם הַשְּׁבִיעִי:

יוֹם אֲשֶׁר כָּלִיתָ בּוֹ כָּל מְלַאכְתֶּךָ, אוֹמֵר כִּי שָׂרִית עַל כָּל זוּלָתֶךָ.
וּמַעֲשִׂים עָשִׂיתָ, אֵין לְבַלּוֹתֶךָ, לִי בֶן אַמָּתְךָ חִישׁ לְהַרְגִּיעִי:

חַי בְּיוֹם וכו':

שְׁבִיעִי בְּחֶרֶת רֹאשׁ לְכָל הַמְּנָעִים, וְאוֹתוֹ קִדַּשְׁתָּ בְּשָׁבוּעוֹת וְשָׁנִים.
חִישׁ אֲשֶׁר נָשַׂאתָ לְגַוַּע אֲמוֹנִים, וּפָדִים מֵאֲסוֹנִים אַרְחִי וְרַבְּעִי:

חַי בְּיוֹם וכו':

רְצֵה בִּמְנוּחָתִי יוֹם זֶה יוֹם מְנוּחָה, וּבְיוֹם עֲבוֹדָתִי, הַמְצֵא לִי הָרְוָחָה.
וְהָכֵן לִשְׁבִיתָתִי, מַשָּׂאת וַאֲרִיזָה, וְשָׁשׂוֹן וְשִׂמְחָה יִהְיֶה שַׁעֲשׁוּעִי:

חַי בְּיוֹם וכו':

אֵל-עוֹלָם שָׁכְּלוֹ, שִׁבַּת תְּזַנְּנוּ, וְנֵרֶךְ בְּהִלּוֹ, שִׂים אוֹר בְּעֵדְנוּ.
וְאֵל מִשְׁכָּן שִׁילֹה, תָּשׁוּב תַּעֲלֵנוּ, מְהֵרָה עָנֵנוּ, אוֹרִי וְיִשְׁעִי:

חַי בְּיוֹם וכו':

שִׁמַּח בְּנֵי בְחֶלְקְךָ לֹא תִקַּח גַּם אֶת שֶׁלְּךָ,
הַשְׂמֵחָה תְּחַיֵּיךְ, הָעוֹלָם לְפָנֶיךָ:

הוֹלֵךְ בְּרַגְלֶיךָ, מְנַעֲנֵעַ יָדֶיךָ, עֵינַיִם צוֹפִים לָךְ, הַלֵּב פּוֹעֵם בָּךְ:

הַשְׂמֵחָה תְּחַיֵּיךְ, הָעוֹלָם לְפָנֶיךָ:

מִי עָשִׁיר וּמִי שָׂמֵחַ, בְּעוֹלָם הַזֶּה אוֹרֵחַ. לֹא בְחֵילְךָ וְלֹא בְכֹחַ, הַמָּמוֹן יִהְיֶה לְךָ:

הַשְׂמֵחָה תְּחַיֵּיךְ, הָעוֹלָם לְפָנֶיךָ:

הַבֵּט וְשָׂא עֵינֶיךָ, מִי נָתַן כָּל-אֵלֶּה לָךְ, גַּם בָּנִים לְשַׂלְחָנֶךָ.
אִם תּוֹרָה רַק לְבוֹרְאֶךָ, כֵּן תָּמִיד יִהְיֶה לָךְ:

הַשְׂמֵחָה תְּחַיֵּיךְ, הָעוֹלָם לְפָנֶיךָ:

משכן עזלה

לעילוי נשמת
לירן פנחס ז"ל בן **מזל** הי"ו
נלב"ע י"ד כסלו ה'תשפ"ב
תנצב"ה

לעילוי נשמת
ליאם תקווה ז"ל
בת **לינדה** הי"ו
נלב"ע י"א כסלו ה'תשפ"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת
ג'ולי חסן ז"ל
בת **ליזה** הי"ו
נלב"ע י"א כסלו ה'תשפ"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת
אסתי בן עמי ז"ל
בת **רינת** הי"ו
נלב"ע י"א כסלו ה'תשפ"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת
ד"ר **רות סיילס**
בת **סופי** ז"ל
נלב"ע כ"ז טבת ה'תשפ"א
תנצב"ה

לשבת למעשה

ולבחור ספרדי הלומד בישיבה שרוב תלמידיה אשכנזים מותר להסתפר, ואין בכך חשש משום "לא תתגודדו", כיוון שידוע שישנם חילוקי מנהגים בין הספרדים לאשכנזים, ואם רצה להחמיר על עצמו תבוא עליו ברכה (חזו"ע קנט; ראה גם אשרי האיש לב, ט והליכות אבן ישראל, מועדים א, שסט סל"ג), וכך ראוי שינהג כמנהג המקום (אשרי האיש סח, יז) כדי שלא ייראה משונה כחתן בין אבלים.

ענייני סכנה

ללכת יחידי

כעת נעבור לדבר **בענייני סכנה בימים אלו**. מי"ז בתמוז עד תשעה באב צריך ליזהר **שלא ללכת יחידי מארבע שעות** (מהשעה 9 בבוקר בערך) **עד תשע שעות** (עד השעה 16:30 בערך), **משום ששולט בהן קֻטֶב מְרִירִי** (שם השד של צהריים. פסחים קיא: וכן הוא ברש"י ברכות ה.). זו לא סתם הנהגה, מקור הדברים בשולחן ערוך סימן תקנא סעיף **יח**, אותיות **חי**...

בדרך כלל רק חולה, חתן, כלה ויולדת צריכים שמירה מן המזיקים אף ביום, לפי שהם מתגרים בהם (ברכות נד:: משנ"ב רלט, ט), שלאדם אחד - נראה השד ומזיק, לשניים - נראה ואינו מזיק, לשלושה - אינו נראה כל עיקר (ברכות מג: ג:), ולכן אין להשאירם יחידים אלא תמיד יהיה אצלם אדם גדול או קטן בעל דעת לשמירה (חזון עובדיה אבלות א, יז), וכן כשהולכים במקום שיש בו עוברים ושבים אין לחוש (חופת ציון ח, ג), אבל בימים אלו כל אדם צריך להיזהר שלא ללכת יחידי.

בתוך העיר

יש אומרים שההקפדה היא דווקא כשהולך יחידי **מחוץ לעיר** במקום שאין אנשים מצויים, אבל בתוך העיר אין לחוש (ערוך השולחן ס"ס תקנא; אשל אברהם מבוטשאטש; קונטרס הזכרונות כד, ה).

אבל סתימת דברי המדרש וההלכה מורה שההקפדה היא אף בתוך העיר, וכן מבואר **בזוהר** (וישלח קסט; ויקהל רה.) שאין לאדם ללכת יחידי בזמנים ידועים אפילו בתוך העיר. וכן כתבו בשו"ת **התעוררות תשובה** (ג, שמח אות א) **והרב בצל החכמה** (אהלך באמיתך פל"ו הערה א)

וכן נקט מרן **הרב עובדיה** (חזו"ע עמ' קכו) **ש"יש להיזהר בימים אלו שלא ללכת ברחוב** בין חמה לצל", **והרי רחוב יש רק בתוך העיר במקום יישוב, כי חוץ לעיר במקום שאין יישוב אין רחוב, רק כביש או דרך... אף שבימינו לא נשמע על אנשים שהסתכנו מכך, אבל צריכים אנו לקיים את ההלכה כמאמרה ולא לסור ממנה. כל שכן שאין ללכת במקום סכנה** (מקור חיים יד).

הליכה בין חמה לצל

כמו כן ישנה הקפדה **שלא ללכת בין חמה לצל בשעות הנזכרות** (משנ"ב קב: כה"ח רכז), כי זהו מקום הילוכו של קטב מרירי, שאינו מהלך לא בחמה ולא בצל, אלא בצל הסמוך לחמה (איכה רבה א, כט).

ההגדרה של הליכה בין חמה לצל היא **כשהולך כסדר בשביל שבין חמה לצל** ולא במשהו (הגר"ח קנייבסקי בקרא עלי מועד פ"ב הערה יט), **ולכן אין סכנה לעבור מחמה לצל ולהיפך.**

חישוב שעה זמנית

שש השעות המדוברות הן "שעות זמניות", כפי מה שבדקתי, בי"ז בתמוז שעה זמנית היא 78 דקות, וכשנמנה מעלות השחר **יוצא שהזהירות בזה היא משעה 9:30 בבוקר עד שעה 4 אחר הצהריים.**

הכאת תלמידים / ילדים

עוד כתב בשולחן ערוך: **"ולא יכו התלמידים בימים ההם"**. לכאורה מסתימת דבריו משמע שיש ליזהר מלהכות במשך כל היום. אבל הפוסקים כתבו שגם בזה ההקפדה היא מארבע שעות עד תשע שעות (שבולי הלקט סי' רסג, תניא רבתי סי' נח, לבוש, יעב"ץ, פרי מגדים משז"ס ס"ק יח, הובאו בחזו"ע סוף עמ' קכז). ולפי זה כוונת השולחן ערוך היא שלא יכו התלמידים בימים ההם באותן שעות שאין ללכת יחידי. וכן ההורים לא יכו את ילדיהם (לבוש).

הכאה קלה

על חומרת הכאה אפילו קלה שאין בה סכנה בימים אלו, יש ללמוד מדברי המדרש (איכה רבה א, כט) שמספר על רבי אבהו שהיה יושב ושונה בבית כנסת בקיסריה, וראה אדם שאוחז מקל של עץ והולך להכות את חבירו, וראה שמזיק עומד אחריו ואוחז מקל של ברזל. אמר לאיש: מדוע אתה רוצה להרוג את חברך?! שאלו האיש: בכזה מקל אפשר להרוג? ענה לו רבי אבהו: המזיק עומד מאחוריך ואוחז מקל של ברזל, **וכשאתה תכה במקל של עץ את חברך, יכהו המזיק במקל של ברזל והוא ימות.**

מוכח מכאן שהכאת תלמידים אינה בדווקא, אלא אפילו כל אדם, אם כן מדוע אמרו דווקא תלמידים? כי שאר כל אדם כל השנה אסור להכות, אבל בתלמידים אפילו שבכל השנה מותר להכותם מכה רכה בשביל לחנכם, בימים אלו אסור משום סכנה (משנ"ב המבואר אות רכח), כי אף מכה שאין דרכה להזיק בשאר ימים, עלולה בזמן זה להזיק. ויש להיזהר בין בהכאה ברצועה ובין בהכאה ביד ואפילו הכאה קלה באצבע (ע' משנ"ב קג וכה"ח רלב; הגר"ח קנייבסקי כמובא בגיליון שר חמשים עמ' רלז).

ניתוח

חולה שעליו לעבור ניתוח, אם אפשר להקדימו לפני ראש חודש אב, או לאחרו לאחר תשעה באב, עדיף יותר לעשות כן (האדמו"ר מחב"ד בשערי הלכה ומנהג עמ' קעב; אמת ליעקב קמינצקי עמ' רכה, הובאו בחזו"ע קכה; הליכות אבן ישראל, מועדים א, של). ואם יכול, יימנע מלעשותו בכל שלושת השבועות, כמובן באופן שהניתוח סובל דיחוי

רחצה כים

מותר להיכנס בימים אלו לבריכה או לים, שאין שם תערובת אנשים ונשים, חס ושלום, ואפילו בשבוע שחל בו תשעה באב (חזו"ע רלח), אפילו אם זה גורם לו שמחה, ואפילו אם זו הפעם הראשונה שהולך לים, ואין לאסור מחשש סכנה (אשרי האיש סח, כא; מבית לוי עמ' שעג).

אבל **מצד הנהגה טובה ראוי שלא ללכת לים מי"ז בתמוז, מאחר שהרבה אסונות היו בתקופה זו, ה' ירחם**, וראוי לחוש בימים אלו גם לסכנה רחוקה (ילקוט יוסף עמ' קצה ועמ' קצו ד"ה וגם; שו"ת עולת יצחק ח"א עמ' קפז ס"ז ושו"ע המקוצר קג, יב), כל שכן במקום שיש חשש למערבולת וכדומה או בחוף ללא מצילי, שזה אסור כל השנה. **ה' יתברך יהפוך ימים אלו לששון ולשמחה בקרוב ממש, אמן.**

הדיר עבירה ראשונה את מחבירו

הרב דוד מלוך
רבה של ירושלים

הרב חיים קמיל
ראש ישיבת אישקרים

הרב אורי בן ברוך
רבה של עיר שלא ישראלי - אריזונה

הרב יצחק שרבאני
מלחמני נבל

הרב מכלוף פדידה
דיין מחבסי מיזקן

הרב משה חי שראבני
מחבסי שושנים לדוד - ירושלים

הרב משה קליגרס
רבה של עבדיה

זמירות לשבת

עֲזְרִי אֵ-לִי חַי לְהַכְנִיעַ, אֶת יֵצֶר הַמַּפְתֶּה הַמֵּרִיעַ.
מִבְּלְתֶּךָ אֵין מוֹשִׁיעַ לְהוֹשִׁיעֵנִי:

דַּלְתִּי תְשׁוּבָה חֵי פְּתַח לִי, כִּי שַׁבְתִּי מֵחֶטְאִי וּמֵעֲלִי.
אֲנָא צוּרִי, שְׁמַע קוֹלִי,
מַהֵר עֲנֵנִי אוֹדָה עָלַי פְּשָׁעַי, אַתָּה תִּשָּׂא עֲוֹנִי:

סוֹד יְמִינְךָ הַפְשׁוֹטָה, לְקַבֵּל אֶת נֶפֶשׁ הַמִּתְחָרֶטָה.
וְלֹא תוֹסִיף, תֶּחֱטָא, אֵלֶיךָ קוֹנִי.
הַרְחֵק נָא מֵעָלַיָּה, חֶבְרַת כַּת הַצְּפוֹנִי:

מוֹךְ אֵ-לִי וְגַדְּלוֹ, יְרֵעַ גּוּפִי בָּלּוֹ.
בְּצַר לִי אֶקְרָא לוֹ, יְ-ה עוֹזֵר לְקָהָלוֹ, וּבְטוּב לֵב אָשִׁיר לוֹ.
יְ-ה צוּר עוֹזֵר לְקָהָלוֹ:

יָצַר לוֹ עוֹלָם וּבְצַלְמוֹ אָדָם, עוֹשֵׂי רְצוֹנוֹ בְּאִימָה כֻּלָּם.
בָּחַר בְּגֶזַע אַבְרָהָם, לְקַדְּשׁוֹ לְעַד לְעוֹלָם.
עֲלֵיהֶם פּוֹרֵשׂ צִלּוֹ, וְהוּא עוֹזֵר לְקָהָלוֹ.
שְׁבָחָיו מִי מָנָה וּמִי יְדַמֶּה לּוֹ.
יְ-ה אֵ-לִי עוֹזֵר לְקָהָלוֹ: מוֹךְ אֵ-לִי וְגַדְּלוֹ וכו':

צָרֵי הִשְׁמַד וְאוֹיְבֵי כָלָה, וְעַם יְדִיד עָלָה יַעֲלֶה.
אֵ-ל נֶעֱרָץ שַׁוְּעָתוֹ עֲנֵה, וּבְבִית מְעוֹנוֹ לְשִׁמְךָ יוֹדֶה.
פְּדֵה וְרוֹמֵם נָא, קָרְיָה נֶאֱמָנָה. יְ-ה עוֹזֵר לְקָהָלוֹ,
וּבְטוּב לֵב אָשִׁיר לוֹ,
יְ-ה אֵ-לִי עוֹזֵר לְקָהָלוֹ: מוֹךְ אֵ-לִי וְגַדְּלוֹ וכו':

משכן עילה

לעילוי נשמת
אלברט חניאל סמסון
בן **יוכבד** ז"ל
נלב"ע ג' תמוז ה'תשפ"ד
תנצב"ה

לעילוי נשמת
מורן אסתר סמסון ז"ל
בת **סופיה** הי"ו
נלב"ע ד' סיון ה'תשפ"ב
תנצב"ה

לעילוי נשמת
שלמה עוגן
בן ר' **יוסף וסעידה**
ז"ל
נלב"ע י"ב תשרי

לעילוי נשמת
משה (מואיז'ו)
בן **מזל קרוצ'י** ז"ל
נלב"ע כ"ג תמוז ה'תש"פ
תנצב"ה

לעילוי נשמת
משה סולימן
בן **מזל פורטנה** ז"ל
נלב"ע ו' בשבט ה'תשפ"ד
תנצב"ה

מתוך הספרים: שולחן ערוך, חזון עובדיה, הליכות עולם, שו"ת יביע אומר, שו"ת יחוה דעת, כי בו שבת, כי בא מועד ואליבא דהלכתא

בין המצרים

1. מר כהן מרחוב יפו בירושלים מחזיק חנות לממכר תכשיטי זהב, והתלבט אם עליו לסגור את חנותו בתשעת הימים. מה כבודו היה מורה לו בזה?

א. אינו צריך לסגור את חנותו.
ב. חייב לסגור את חנותו.
ג. חייב לשאול כל לקוח אם קונה בהיתר.
ד. תלוי במנהגי העדות.

2. אליהו רצה לקנות שעון חדש בבין המצרים, ולא ידע אם מותר או אסור. מה כבודו היה משיב לו?

א. אסור בכל מצב.
ב. שעון יוקרתי אסור מראש חודש אב, ושעון פשוט מותר.
ג. מותר בכל מצב.
ד. תלוי במנהגי העדות.

3. הבחורים נועם ונריה רצו ללכת לבריכת שחייה בבין המצרים, ולא ידעו אם מותר הדבר או אסור. מה כבודו היה מורה להם?

א. מותר, רק שיהיה בזהירות מסכנת טביעה, שלא ייכנסו לעמוקים.
ב. אסור משום סכנה.
ג. אסור משום תענוג.
ד. תשובות ב' וג' נכונות.

4. יעקב במוצאי צום ט' באב, הכין את הנגן שלו לשמוע קצת שירים והעיר לו אחיו שיבדוק אם מותר לשמוע שירים בזמן זה מה כבודו היה מורה לו?

א. אסור לשמוע שירים עד עלות השחר.
ב. אסור לשמוע שירים עד הלילה למחרתו.
ג. אסור לשמוע עד חצות היום וטוב להחמיר עד הלילה.
ד. מותר לשמוע שירים מיד בצאת הצום.

5. שוקי התלבט אם מותר לו לברך שהחיינו על פרי או בגד חדש בשבתות שבבין המצרים. מה כבודו היה משיב לו?

א. יש להקל בכל אלה בכל השבתות.
ב. יש לאסור בכל אלה בכל השבתות.
ג. על פרי חדש אסור עד לפני ט' באב, ועל בגד חדש יש להקל עד ט' באב.
ד. על פרי חדש יש להקל עד לפני ט' באב, ועל בגד חדש יש להקל עד ראש חודש.

6. שמחון נשאל אם בראש חודש אב מותר לברך שהחיינו על בגד או פרי חדש, משום שיום זה יום שמחה הוא. מה כבודו היה משיב לו?

א. ראש חודש דינו כיום חול.
ב. בליל ראש חודש יש להקל, וביום ראש חודש יש לאסור.
ג. בליל ראש חודש אסור, וביום ראש חודש יש להקל.
ד. ראש חודש דינו כשבת וכנ"ל.

7. חיים רצה ללכת לחנות בגדים בבין המצרים, לראות ולבדוק בגדים, כדי לבוא אחרי ט' באב ולקנותם, ולא ידע אם מותר לעשות כן. מה כבודו היה מורה לו בזה?

א. יש להקל רק באקראי.
ב. מותר.
ג. ראוי להימנע.
ד. אסור.

8. בעל חנות בגדים בביתר עילית שאל בבית ההוראה אם מותר לו לפתוח את החנות בתשעת הימים. מה כבודו היה משיב לו?

א. מותר רק אם יעשה מבצעים גדולים.
ב. אסור.
ג. מותר.
ד. מותר רק אם ישאל כל לקוח אם קונה בהיתר.

9. תופרת מבני ברק התלבטה אם מותרת לאחר ראש חודש אב לעשות מכפלת למכנסיים ללקוחות שרוצים. מה כבודו היה מורה לה בזה?

א. אסורה בכל מצב.
ב. מותרת אף בשבוע שחל בו ט' באב, אבל לא בבגד חדש.
ג. מותרת בכל מצב.
ד. אם לצורך גדול בפרנסה יש להקל.

10. שמואל רצה מיד בצאת צום ט' באב לרוץ לְסָפַר ולאחר מכן לעשות מקלחת חמה כדי להתרענן והעיר לו דן תבדוק אם מותר או שצריך להמתין עד חצות היום. מה כבודו היה מורה לו?

א. מותר לעשות שניהם מיד אחרי צאת הצום.
ב. מותר להתרחץ אבל להסתפר מותר רק לאחר חצות היום.
ג. מותר להסתפר אבל להתרחץ מותר רק לאחר חצות היום.
ד. אסור להתרחץ ולהסתפר עד חצות היום.

תשובות:

א. 10 ב. 9 ג. 8 ד. 7 ד. 6 ב. 5 ג. 4 א. 3 ב. 2 ב. 1

זמירות לשבת

יְפֵה וְתַמָּה תּוֹרָה תְּמִימָה הַנְּעִימָה
מִי יוּכַל לְהַעְמִיק בְּסוֹדֵךְ סוֹד אֵ-לֹהִים חַיִּים

אוֹר זִיו יָהֳדָךְ, בּוֹעֵר תּוֹךְ קִרְבִּי,
תָּמִיד יְרַחֲשׁוּ אוֹתָךְ רַבִּים, חֻקִּים וּמִצְוֹת טוֹבִים,
אֶת כָּל לְבוֹת מְלֵהִיכִים, נֶאֱהָבִים וְגַם נִשְׁגָּבִים,
וּכְפַטִּישׁ יְפוֹצֵץ, סְלָעִים וְהָרִים,
הֵן דַּרְכְּךָ יָרוּוּ בְּכָל עֵת, תּוֹרַת אֱמֶת,
מִפִּיךָ אָנוּ חַיִּים מְיַיִן, סוֹד אֵ-לֹהִים חַיִּים:
יְפֵה וְתַמָּה וכו'

נִתְעַלְּסָה בְּגִיל, בְּאַהֲבִים, בְּסוֹד נְקֻדּוֹת עִם הַתְּבוּנוֹת,
כְּתָרִים עִם אוֹתִיּוֹת, פְּתוּחוֹת עִם סְתוּמוֹת,
נֶעְלָמוֹת סוֹדָם בְּרָמוֹת, אוֹרוֹת עֶלְיוֹנִים,
טוֹב מְזָהָב וּפְנִינִים, מֵעֵין גָּנִים בְּשִׂבְעִים פָּנִים, כֻּלָּם חוֹנִים,
הֵן אֲנִי עֶבֶד נִרְצָע לָךְ, קְנֵן בְּלֵב שָׁלֵם:
יְפֵה וְתַמָּה וכו'

יוֹרוּ מִשְׁפָּטֶיךָ, הָאֵיתָנִים, תְּנַאי וְאָמוֹרַאי,
גְּאוֹנֵי וְסַבּוֹרַאי, וְרַבָּנָן בְּתַרְאֵי לְתַיֵּי,
מְדֻבָּשׁ יָאֶה, גְּזֵרוֹת שָׁוְוֹת, וְהֲלָכוֹת פְּסוּקוֹת,
כֻּלָּם מִפִּי גְּבוּרָה, זְקוּקִין דְּנוּרָא,
בְּקוֹלוֹת וּבְרָקִים מְאֵרָקִים, וְקוֹלֵי מְשַׁמְּמִים:
יְפֵה וְתַמָּה וכו'

שְׁמוֹת הַקֹּדֶשׁ, בָּךְ נֶעְלָמִים,
אֲשֶׁר בָּם נִבְרְאוּ עוֹלָמִים, בְּצִרּוּפִים נִפְלָאִים,
וְהַמָּה בַּתְּבוּבִים, חֲתוּמִים וְגַם סְתוּמִים,
מְאִירִים וּמַזְהִירִים, בְּסוֹד יְשָׁרִים,
כִּי חַיִּים הֵם לְמוֹצְאֵיהֶם, וְחַי בָּהֶם,
אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאָדָם וְחַי, מִזֵּו צוּר עוֹלָמִים:
יְפֵה וְתַמָּה וכו'

לְכוּ נֶחֱמוּ, תָּמִיד בְּלֵחֶמוּ, בְּיוֹ"ג מִדּוֹת תִּדְרֹשׁ הַתּוֹרָה,
קָל וְחֹמֶר כְּשׁוֹרָה, הֶקֵּשׁ וְגְזֵרָה שָׁוָה, מִסּוֹרָה מִפִּי גְּבוּרָה,
כְּלָלִים עִם פְּרָטִים, תּוֹצִיא לְאוֹרָה, מִשָּׁם יוֹצְאִים אַרְבַּע נְהָרוֹת,
כֻּלָּם אוֹרוֹת, פְּשָׁטִים עִם רְמָזִים נִדְרָשִׁים, וְסוֹדוֹת נֶעְלָמִים:
יְפֵה וְתַמָּה וכו'

מַה טּוֹב דּוֹדֵךְ, אֲחוֹתִי כַלָּה, נִפַּת צוּף דְּבַשׁ שִׂפָתַיִךְ,
גַּן נָעוּל דְּלָתֵךְ, רֵיחַ טוֹב בְּגָדַיִךְ, דּוֹדֵיךְ יְפֵי עֵינַיִךְ, חֲמָה וּלְבָנָה,
כֻּלָּם עֲמָדוּ מֵאוֹרֵךְ, כִּי אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינֵךְ, עֹשֶׁר בִּשְׂמֹאלֵךְ,
בָּרוּךְ בּוֹרְאֵךְ בְּיִפְיֵךְ וְהַדָּרֵךְ, אֵ-לִי חֵי הָעוֹלָמִים:
יְפֵה וְתַמָּה וכו'

משכן שילה

להצלחה, בריאות ופרנסה טובה
נירון ואסתר אפל
ובני ביתם הי"ו

ברכת השנה
להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

ברכת השנה
להצלחת
רחל כראדי בת מזל הי"ו
ומשפחת כראדי הי"ו

ברכת השנה
להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

ברכת השנה
להצלחת
אורון ונועה כהן הי"ו
ומשפחתו יצחק, איריס,
עידן ומעיין הי"ו

טריוויה משפחתית

1. מי הציל את עם ישראל מכלָיה?
א. אהרון הכהן.
ב. משה רבינו.
ג. פנחס בן אלעזר.
ד. נדב ואביהוא.

2. היאך נתחלקה ארץ ישראל לשבטים?
א. על ידי **גורל**.
ב. על ידי **משה** רבינו.
ג. לפי בחירת **ליבו** של השבט.
ד. על ידי **אהרון** הכהן.

3. איך קראו לאימו של משה רבינו?
א. אמתלאי בת כרנבו.
ב. יוכבד.
ג. אמתלאי בת עורבתי.
ד. יהודית.

4. כמה בנים היו לצלפחד בן חפר?
א. 4.
ב. 7.
ג. לא היו לו בנים.
ד. 2.

5. איזו נחלה קיבלו שבט לוי בארץ ישראל?
א. בצפון.
ב. בדרום.
ג. במרכז.
ד. לא ניתנה להם נחלה, **ה' הוא נחלתם**.

6. מה היה שורש נשמתו של רבי ישמעאל כהן גדול?
א. משה רבינו.
ב. יוסף הצדיק.
ג. יהושע בן נון.
ד. יעקב אבינו.

7. מי קרא שמות לכל החיות?
א. ה' יתברך.
ב. הבל בנו של אדם הראשון.
ג. אדם הראשון.
ד. חוה אשת אדם הראשון.

8. כמה נהרות יצאו מגן עדן?
א. ארבעה.
ב. שלושה.
ג. חמישה.
ד. עשרה.

9. איזו אישה חשובה הייתה בעם ישראל, שאסור להתחתן עם העם שלה?
א. נעמי.
ב. יעל אשת חבר הקיני.
ג. רות המואבייה.
ד. עורפה.

10. בכל יום יוצאת בת קול מהר חורב ואומרת...?
א. "תּוֹרַת יְיָ תְּמִימָה **מְשִׁיבַת נָפֶשׁ**".
ב. אוי להם לבריות מעלבונה של תורה.
ג. מי **כעמך ישראל** גוי אחד בארץ.
ד. "יְיָ יִלָּחֵם לָכֶם **וְאַתֶּם תַּחֲרִשׁוּן**".

11. אנטיגנוס איש סוכו היה...?
א. כהן גדול.
ב. משבט **יוסף**.
ג. משבט **לוי**.
ד. משיירי **כנסת גדולה**.

12. מה שמו של הסבא מסלבודקה?
א. רבי נתן צבי **פינקל**.
ב. רבינו **יוסף חיים**.
ג. רבי מסעוד **אבוחצירה**.
ד. רבי בנימין **פינקל**.

13. כמה דורות היו מאדם הראשון ועד אברהם אבינו?
א. עשרה דורות.
ב. חמישה דורות.
ג. 20 דורות.
ד. 30 דורות.

14. איזו המצאה חשובה המציא נח בימיו?
א. מטבעות **זהב**.
ב. מחרישה לאדמה.
ג. הדלקת אש מאבני אש.
ד. הטיט והמלט.

15. היאך קראו לאימו של דוד המלך?
א. נצבת בת עדאל.
ב. יהודית.
ג. נעמה.
ד. רבקה.

16. כמה פרשיות יש בחומש במדבר?
א. 9.
ב. 12.
ג. 10.
ד. 11.

תשובות:
ד, 1. ב, 2. ד, 3. ג, 4. ב, 5. ד, 6. ב, 7. ב, 8. ד, 9. ג, 10. ב, 11. ד, 12. ב, 13. ג, 14. ב, 15. ב, 16. ג

זמירות לשבת

יוֹצֵר מְיָדוֹ עָשָׂר וְרִישׁ,
אָשִׁיר לְכְבוֹדוֹ שִׁין יוֹד רֵישׁ:
צוּר מָעוֹז דַּלִּים, בְּאֻמָּת שְׁמוֹ,
רוֹכֵב גַּלְגַּלִּים, מִי יְקַדְּמוֹ.
מַלְאָכִים קְלִים, רְצִים לְנָאוּמוֹ,
וְכָל זוֹקְפֵי - שִׁין קוֹף רֵישׁ.
כִּי אֵין צוּר בִּלְתּוֹ, אֶלָּף חֵית רֵישׁ:
יוֹצֵר מְיָדוֹ וְכוּ':

חֲסִין בְּשֵׁם הוּא, וַאֲהָלְלוֹ,
כִּי אֵין כְּמוֹהוּ, וְאֵין כְּמַעֲלָלוֹ.
חַיִּלִים רְאוּהוּ, כִּי בְשֶׁעֱלָלוֹ.
מָדַד מֵימֵיהֶם - צָדִי וְאוֹ רֵישׁ.
וּשְׁאוֹן גַּלֵּיהֶם, שִׁין בֵּית רֵישׁ:
יוֹצֵר מְיָדוֹ וְכוּ':

קוּם עֲשֵׂה פָּלָא, הַעֲלֵה הַשְׁבִּי,
מִבֵּית הַכֶּלֶא, אֶל עִיר הַצְּבִי.
שָׁם יִרְעֶה טָלֶה, וְאַב עִם לָבִיא,
עֹז יָדְךָ הֵרָאֵה - מֵם הֵא רֵישׁ.
וּבְאוֹרְךָ נִרְאֶה, אֶלֶף וְאוֹ רֵישׁ:
יוֹצֵר מְיָדוֹ וְכוּ':

מְנוּחָה וְשִׂמְחָה אוֹר לַיְּהוּדִים, יוֹם שַׁבָּתוֹן יוֹם מַחֲמַדִּים.
שׁוֹמְרֵי וְזוֹכְרֵי הֶמְּה מְעִידִים, כִּי לְשִׁשָּׁה כָּל בְּרוּאִים וְעוֹמְדִים:

שְׁמֵי שָׁמַיִם אֶרֶץ וְיַמִּים, כָּל צְבָא מָרוֹם גְּבוֹהִים וְרָמִים.
תַּנִּין וְאָדָם וְחַיַּת רְאֵמִים, כִּי בְי-ה ה' צוּר עוֹלָמִים:

הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר לְעַם סְגֻלָּתוֹ, שָׁמוֹר לְקַדְּשׁוֹ מִבְּאוֹ וְעַד צֵאתוֹ.
שַׁבָּת קֹדֶשׁ יוֹם חֶמְדָּתוֹ, כִּי בוֹ שָׁבַת א-ל מִכָּל מְלַאכְתּוֹ:

בְּמִצְוֹת שַׁבָּת א-ל יַחֲלִיצֶךָּ, קוּם קְרָא אֵלָיו יַחֵישׁ לְאַמְּצֶךָּ.
נִשְׁמַת כָּל חַי וְגַם נַעֲרִיצֶךָּ, אֲבָל בְּשִׂמְחָה כִּי כְבַר רָצָךְ:

בְּמִשְׁנָה לְחֶם וְקִדּוּשׁ רִבָּה, בְּרוֹב מַטְעַמִּים וְרוּחַ נְדִיבָה.
יִזְכּוּ לְרֹב טוּב הַמִּתְעַנְּגִים בָּהּ, בְּבִיאַת גּוֹאֵל לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא:

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להצלחת
מאיר ואורלי רבא הי"ו
והילדים: **נדב, דנה, נטע**
עידן ורות לאה
ובתם **אריאל** הי"ו

להצלחת
תהילה ואוהד משה
אלגרבלי הי"ו
והילדים: **נעמי, יהונתן,**
איתמר ויוסף הי"ו

להצלחת
אילן ומיה סבג הי"ו
והילדים: **נריה יוסף**
ואחיה משה הי"ו

לרפואה ולהצלחת
אביעד בן **שולמית** הי"ו
בתוך שאר חולי ישראל

דין ודרכי משפט

סוגיות בדיני ממונות

דרכי משפט

הרה"ג יובל אברהמי שליט"א

לשלוח מכתב איום על ידי עורך דין

שלום הרב! רכשנו דירה בפרויקט חדש, ולפי קצב העבודה העכשווי מסירת הדירות תתעכב. רצינו להתאגד ולשלוח מכתב ליזם על ידי עורך דין, שבמידה והדירות לא תהיינה מוכנות בזמן שסוכם, תהיה תביעה נגדו בבית המשפט. האם יש איסור בדבר?

תשובה: כבר הסברנו כמה פעמים את האיסור החמור של הליכה לערכאות ותביעה בבתי המשפט, **וכמבואר ברמב"ם ובשולחן ערוך** (חו"מ סי' כו) **שאסור ליהודי לתבוע בבתי המשפט, ונקרא רשע ומרים יד בתורת משה רבינו. ומבואר בתשובות הרשב"ץ שהממון שאדם מוציא בערכאות הוא גזל גמור בידו**, ואם קידש בו אישה אינה מקודשת. וכתבו פוסקי דורנו, קל וחומר שאסור ללכת לדון לפני יהודי שדן שלא כתורתנו הקדושה.

פסק מרן הגאון הרב יוסף שלום אלישיב זצ"ל, מכיוון שכל איסור הליכה לערכאות הוא מטעם שלא לייקר את הגויים ואת משפטיהם, אם כן עצם האיום לתבוע את חבירו בערכאות של גויים, אין לך פגיעה בתורתינו הקדושה יותר ממנו. **ולכן אסור לשלוח מכתב איום** על ידי עורך דין שהולך לתבוע את חבירו.

וכך כתב בספר שערי שלמה (סי' ד) והביא את המדרש תנחומא (פרשת שופטים), מניין אתה למד שגוי ויהודי שיש להם עסק זה עם זה, שאסור ליהודי לומר לגוי : "בוא עימי לערכאות שלכם", והוא עובר בלאו? שנאמר: "לֹא־עָשָׂה כֵן לְכָל־גּוֹי וּמִשְׁפָּטִים בַּל־יְדָעוּם". והביא כל זאת בספר **שמרו משפט** ח"ד (סי' קמה).

העולה מהאמור: אסור לומר לחבירו שרוצה ללכת לתבוע אותו בבית משפט, וכן אסור לאיים בהליכה לבית משפט, ואין לך חילול ה' יותר מזה. והדרך הנכונה והישרה היא להגיש תביעתו לבית הדין לממונות, ובמידה והנתבע יסרב לדון כדין תורה, בית הדין ייתן היתר תביעה בכל מקום שירצה התובע. והאמת והשלום אהבו!

הרה"ג אורן צדוק שליט"א

הסרת עלים מירקות טרם קנייתם

שאלה: לעיתים מצוי בשווקים 'שום טרי', הנמכר כמות שהוא מחובר לעליו הגדולים. האם מותר ללקוח להסיר אותם בחנות קודם שקילתם? הרי אין לקונה כל חפץ בהם?!

תשובה: אם היה מדובר בעלים קטנים עוד היה ניתן לומר שמוחל האדם על משקלם המועט, ונטפלים אגב הפרי עצמו, אולם כאן מדובר בעלים גדולים מאוד, שמבחינה יחסית נחשבים ליישות עצמית, ומדוע ייכנסו בכלל המשקל, לשלם אף עליהם? ואף אם נדרש כן, מדוע יתומחרו כמחיר השום עצמו ולא פחות מכך?

אכן מבואר **ברמב"ם** (פי"ח ממכירה הי"ג) שכל עניינים אלו מתנהלים כפי מנהג המדינה, ומקור דבריו מהגמרא (בבא בתרא צג:), שאפילו גושי עפר המעורבים בתוך ארגז פירות, אפילו הם חצי משיעור הפירות המצויים שם - נשקלים הם כפירות עצמם - אם מנהג המדינה למוכרם כך. עוד מבואר שם שאם הקונה יוציא את העפר מן הפירות, מחוייב לשלם למוכר את משקל העפר שהוציא לפי מחיר הפירות, מאחר שהזיקו בכך שמיעט כעת את משקל הארגז. וכן העתיק **השולחן ערוך** (חושן משפט סימן רכ"ט ס"ב). אם כן הוא הדין בענייננו, ומכל שכן שלא המדובר בעפר אלא בעלים, שרבים עושים מהם מיני מאכל וממרח ואף תיבול. ואף שהוא אין לו כלל חפץ בהם, מכל מקום המנהג למוכרם כמות שהם הוא הקובע. בפרט שהקנייה מתבצעת בחנויות הקונות מהחקלאים, והם שילמו בנוסף לשום גם על עליו, ונמצא גוזל בכך את החנווני.

העולה מן האמור: אסור להסיר את עלי השום הטרי הנמכרים עימו טרם שקילתם במשקל, ואם הוריד חייב לשלם עליהם כפי תמחור השום עצמו. והעצה לזאת, לחפש שום שעליו מועטים או שמידתו קצרה, שיעלו יחד עם השום על משקל אחד, וכן יעשה בגושי אדמה הדבוקים לירקות, שיחפש ירק שיש בו פחות אדמה.

"עַל שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים הָעוֹלָם עוֹמֵד: עַל הַדִּין וְעַל הָאֱמֶת וְעַל הַשָּׁלוֹם"

(אבות א', י"ח)

זמירות לשבת

אַשְׁרֵי לֹא-לְ אֲשֶׁר שָׁבַת, מִמַּלְאכְתּוֹ בְּיוֹם שַׁבָּת.
נָתַנוֹ לְעַם כְּבֻבַת, עֵין תָּמִיד יְנִצְרֶנְהוּ.
שָׁמְרוּ יִשְׂרָאֵל שַׁבָּת כִּי, אוֹת בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם הוּא:
מְכֻבָּד הוּא מִכָּל יָמִים, כִּי בוֹ שַׁבָּת צוּר עוֹלָמִים.
יָנוּחַ בּוֹ לֵב עֲגוּמִים, שַׁמְּחַ יְשִׁמְחֶנְהוּ:
שַׁבָּת קֹדֶשׁ יוֹם מְנוּחָה, בּוֹ נָסוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה.
עַם א-לֹ בְּהִשָּׁקֵט וּבִבְטָחָה, שַׁבָּת עֹנֶג יִקְרָאוּהוּ:
הָא-לֹ אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ, שַׁבָּת קָדְשׁוֹ הִנְחִילָנוּ.
מִן הָעַמִּים הִבְדִּילָנוּ, לִהְיוֹת לָנוּ לֵא-לֹהִים הוּא:
הַיָּמִים רָנָה יִפְצָחוּ, לְכָבוֹד שַׁבָּת כִּי בוֹ נָחוּ.
כָּל יִשְׂרָאֵל בּוֹ יִשְׂמְחוּ, שְׂמָחַת עוֹלָם עַל רֹאשָׁם הוּא:
חָזָק יְשַׁלַּח מְשִׁיחֵנוּ, וְיָשִׂישׂ אֶת שְׁבִיתָתֵנוּ.
וְאָז נְשִׂבוֹת שַׁבָּתֵנוּ, עוֹלָם שַׁבָּלּוֹ שַׁבָּת הוּא:

דְּרוֹר יִקְרָא לְבֵן עַם בַּת, דֶּרֶךְ פּוֹרֶה בְּתוֹךְ בְּצָרָה, הַדֶּרֶךְ קְמֵי חֵי א-לֹ קָנָא,
וְיִנָּצְרֵכֶם כְּמוֹ בָבַת. וְגַם בְּכָל אֲשֶׁר גְּבֶרָה. בְּמוֹג לֵבָב וּבְמַגְנָה.
נָעִים שִׁמְכֶם וְלֹא יִשְׁבַּת, נְתִין צָרֵי בְּאַף עֲבָרָה, וְנִרְחִיב פֶּה נְמַלְּאֵנָה,
שִׁבוּ נוּחוּ בְּיוֹם שַׁבָּת: שְׁמַע קוֹלִי בְּיוֹם אֶקְרָא: לְשׁוֹנֵנוּ לְךָ רַנָּה:

דְּרוֹשׁ נְוֵי וְאוּלָמִי, א-לֹהִים תֵּן בְּמֶדְבָּר הָר, דְּעֵה חָכְמָה לְנַפְשֶׁךָ,
וְאוֹת יֶשַׁע עֲשֵׂה עִמִּי. הֲדַס שִׁפָּה בְּרֹאשׁ הֲדָרָה. וְהִיא כָּתֶר לְרֹאשֶׁךָ.
נִטַּע שׂוֹרֵק בְּתוֹךְ כַּרְמִי, וְלַמְזַהִיר וְלַמְּגַזֵּהַר, נְצֹר מִצְוַת אֵ-לֹהֶיךָ,
שְׁעֵה שַׁוְעַת בְּנֵי עַמִּי: שְׁלוֹמִים תֵּן כְּמֵי נָהָר: שְׁמֹר שַׁבָּת קָדְשֶׁךָ:

משכן עזלה

לעילוי נשמת
מתתיהו לוי
בן מורי **דוד ושדרה** ז"ל
אסתר לוי
בת **רחמים וחביבה** ז"ל
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
ניב בן **קורגי ובמוני סווירי** ז"ל
נלב"ע יב' אדר א' ה'תשפ"ד
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
שלמה (מומי) **סבח**
בן **מזל** ז"ל
נלב"ע י"ד סיון ה'תשפ"ג
תנצב"ה

הגאון רבי **זלמן נחמיה גולדברג** זצ"ל

הדרכה לפני מי לכתוב צוואה

שאלה: מי שרוצה לכתוב צוואה, האם יכתוב את הצוואה רק כדין תורה, או שיכתוב את הצוואה אצל עורך דין וכך היא תהיה תקינה גם על פי חוקי המדינה?

תשובה: כתב **הרמ"א** (חושן משפט סי' רנ"ז סע' ז על פי הבית יוסף בשם הרשב"א ועוד): "לכן הבריא הרוצה לחלוק נכסיו אחרי מותו שלא ירבו יורשיו אחריו ורוצה לעשות סדר צוואה בעודו בריא, צריך להקנות בקניין, ואפילו קניין אינו מועיל אם רוצה ליתן דבר שאינו בידו אז, שאין אדם מקנה דבר שלא ברשותו. ואין מועיל אלא דרך הודאה שמודה שחייב לכל אחד מהן כפי מה שירצה".

אכן בשו"ת אגרות משה (אבן העזר ח"א סי' קד) משמע שאפילו צוואה שלא נכתבה כדין תורה, כיון שבבית המשפט היא מועילה, גם מדין תורה היא מועילה, לפי שמקנה בלב שלם מאחר שחושב שבבית המשפט הצוואה מועילה.

וזו לשונו: "בדבר צוואת האישה בערכאות על כספיה שמונחים בבנק.... בעצם מסתבר לעניות דעתי שצוואה כזו שוודאי תתקיים כדברי הַמְצַוֶּה בדינא דמלכותא - אינה צריכה קניין, שאין לך קניין גדול מזה... וממילא כיון שאין צריך קניין מועיל מדינא אף נגד היורשים אף שהוא מתנה לאחר מיתה... וזהו טעם גדול למה שבארץ הזאת נוהגים לסמוך על צוואות כאלו ואין חוששים מליקח המעות לצדקה, ואם כי לא נחתו (נתכוונו) לזה מכל מקום כיוונו האמת, ואם אינם נביאים בני נביאים הם".

ובשו"ת אחיעזר (ח"ג סימן לד) **כתב:** "גם מכבר הייתי מצדד לומר שבאופן שמי שציווה המת ליתן לו, הוא מוחזק מטעם דינא דמלכותא בקיום הצוואה על ידי ערכאות, לא בעינן הושלש מתחילה לכך".

מאידך בספר 'פתחי חושן' (ירושה ואישות פ"ד סע' לד) **כתב:** "צוואה שאין בה קניין ואין לה תוקף על פי דין תורה, אף על פי שהיא תקפה בדיניהם, אסור לגבות בה, ויש אומרים (על פי האחיעזר) שמכל מקום אם כבר הוגשה לערכאות יש בה משום מצווה לקיים דברי המת".

ועיין עוד בספר **'שורת הדין'** (כרך ב' בסוף הספר בפרק נספח עמ' של"ז "צוואה עריכתה וניסוחה"). ובספר **'תחומין'** (חלק י"ג עמ' 317) מאת **הרב ח' שלמה שאנן** (ובעמ' 323 סע' ז' בנושא מנהג דינא דמלכותא).

העולה מן האמור: הרוצה להכין צוואה צריך לכתוב אותה על פי דין תורה, כדי שהקניין בשטר הצוואה יהיה כדין. אבל כדאי לכתוב את הצוואה גם כן אצל עורך־דין כפי המקובל בחוקי המדינה, שיוכל לממש את הצוואה בקלות.

(בנין אריאל)

הליכות בין אדם לחבירו

הרה"ג **יצחק יעקב פוקס** שליט"א

כיצד מוכיחים?

א. קיום מצוַת התוכחה בהצלחה מחייב סוף מעשה במחשבה תחילה, היינו בירור העובדות לאשורן, בחירת המוכיח, הכרת אישיותו של נשוא התוכחה, תכונותיו ואופיו, על מנת לבחור בדרך המתאימה להעברת מסר התוכחה כדלהלן.

ב. ראשית לכל דרכי התוכחה ומעל כולן - הדוגמה האישית, אשר בכחה להשפיע פעמים אף יותר מאלף מילים.

ג. המוכיח את חבירו בין בדברים שבינו לבין המקום ובין בדברים שבינו לבינו, **יוכיחנו באופן אישי בנחת ובלשון רכה ונעימה**, ויודיענו שאינו אומר לו אלא לטובתו. במידה ולא התקבלו הדברים, יחזור ויוכיחנו.

מי שאין טבעו בשום אופן לדבר בְּרַכּוּת - פטור מלהוכיח בעצמו.

ד. המלבין פני חבירו ברבים אין לו חלק לעולם הבא. על כן אסור להוכיח אדם, בין גדול בין קטן, בנוכחות אחרים, ואסור לדבר איתו קשות עד שיכלימנו, שנאמר: "וְלֹא־תִשָּׂא עָלָיו חֵטְא".

ה. מי שהוכיחוהו בעניינים הנוגעים לדברי שמיים ולאחר התוכחה עדיין לא חזר בו, וממשיך בחטאו בסתר, מותר להכלימו ברבים ולפרסם את חטאו, עד שיחזור למוטב.

אכן, האמור לפנינו אינו אלא בעבירה המפורסמת בכל ישראל והכול יודעים שהיא עבירה, ודווקא שהמפרסם אינו נגוע בדבר.

ו. אפילו נאמרו כבר דברי התוכחה ולא נתקבלו, כל שיש תקווה **יחזור ויוכיח אפילו מאה פעמים**, ויבקש ויתפלל שיהיו דבריו נשמעים לעבודתו יתברך.

"וְלַמּוֹכִיחִים יִנְעָם וַעֲלֵיהֶם תָּבוֹא בִּרְכַּת־טוֹב, שְׂפָתַיִם יָשָׁק מֵשִׁיב דְּבָרִים נְכֹחִים" (משלי כד, כה-כו).

דגדיר עמיר
ריאומה את מחירך

רבי
ישראל שרעבי
מרחבי פתח תקווה

רבי
יצחק בן-אריבא
רמה של פיאסנא - מרוקו

רבי
יוסף ניסים בן-אדאר
ראבידר פיאסנא - מרוקו

רבי
זבריה כרמי
רמה של שתולים

רבי
דוד עשור
ראש ישיבת עלית דרך

רבי
בנימין כהן
מרחבי נתיבות - תל שבע

רבי
סעדיה גמליאל
רמה של נאלים

זמירות לשבת

אֵעוּפָה אֶשְׁכּוֹנָה, וְאֶרְחִיקָה נָדֹד,
בַּמִּדְבָּר אָלִינָה, וְאוֹיֵי אֶמְצָא דוֹד:

נָשַׁק אֲהֻבָתוֹ, בְּלִבִּי בוֹעֵרָה,
מִיּוֹם פְּרֹדָתוֹ, נַפְשִׁי עָלַי מָרָה:

יְדִיד מִנִּי בָרֹחַ, הָלַךְ עָזָבָנִי,
אֵיזוֹ דֶּרֶךְ אָרַח, וְאֵלְכָה גַּם אֲנִי:

יָצָאתִי לְבַקְשׁ, דּוֹדִי בֵּין חֲבֵרִים,
נִלְכַּדְתִּי בְּמוֹקֵשׁ, הַכּוּנִי הַשּׁוֹמְרִים:

צִפִּיתִי לְדוֹדִי, מָתַי יָבוֹא אֵלַי,
יְלַבִּישֵׁנִי עֶדְיִי, וִירַחֵם עָלַי:

חֶשֶׁק זְרוֹעֵךְ, לְקַבֵּץ פְּזוּרִים,
גַּלַּה קֵץ יִשְׁעֵךְ, וְדִגְלֵךְ הָרֵם:

קוֹמִי יְחִידָתִי, וְשׁוּבִי בְתִשׁוּבָה,
אֲחוֹתִי רַעְיָתִי, הִנֵּה גּוֹאֲלֵךְ בָּא:

חֲמוּדָה יְקָרָה, רַבַּת הַמַּעֲלוֹת,
גַּם מִפִּי נִבְחֲרָה, צְאִי נָא בְּמַחוֹלוֹת:

זְכַרְתִּי לָךְ חֶסֶד, נְעוּרַיִךְ נָעוּרִים,
הֵיכָלֵךְ אִיסַּד, בְּאַבְנֵי סַפִּירִים:

קוֹל דּוֹדִי הִנֵּה בָא מְדַלֵּג עַל הֶהָרִים,
קוּמִי לָךְ אֲהוּבָה, כִּי בָא קֵץ דְּרוֹרִים:

יְ-ה רִבּוֹן עָלַם וְעָלְמַיָּא. אַנְתְּ הוּא מַלְכָּא מָלֵךְ מַלְכַיָּא.
עוֹבֵד גְּבוּרְתָּךְ וְתִמְהַיָּא. שְׁפַר קֳדָמָךְ לְהַחֲוָיָא:

שְׁבָחִין אֲסַדַּר בְּפָרָא וְרִמְשָׁא. לָךְ אֱ-לָהָא קַדִּישָׁא.
דִּי בָרָא כָּל נַפְשָׁא. עִירִין קַדִּישִׁין וּבְנֵי אֱנָשָׁא.
חַיּוֹת בָּרָא וְעוֹפֵי שְׁמַיָּא:

יְ-ה רִבּוֹן וְכוּ':

רַבְרְבִין עוֹבָדָךְ וְתַקִּיפִין. מִכָּךְ רַמַיָּא וְזָקִיף כְּפִיפִין.
לוּ יִהֵא גְּבַר שְׁנִין אַלְפִין. לָא יָעוֹל גְּבוּרָתָךְ בְּחוּשְׁבָּנַיָּא:

יְ-ה רִבּוֹן וְכוּ':

אֱ-לָהָא דִּי לֵיהּ יְקַר וְרִבּוּתָא. פְּרוֹק יַת עַנָּךְ מִפּוּם אַרְיָוָתָא.
וְאַפֵּיק יַת עַמָּךְ מִגּוֹ גֻּלְיוֹתָא. עַמָּךְ דִּי בְחַרְתְּ מִכָּל אַמְמַיָּא:

יְ-ה רִבּוֹן וְכוּ':

לְמִקְדָּשָׁךְ תּוּב וּלְקַדֶּשׁ קוּדְשִׁין. אֲתַר דִּי בֵיהּ יְחֵדוּן רוּחִין וְנַפְשִׁין.
וְיַזְמְרוּן לָךְ שִׁירִין וְרַחֲשִׁין. בֵּירוּשְׁלֵם קַרְתָּא דְשׁוּפְרָיָא:

יְ-ה רִבּוֹן וְכוּ':

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
דוד בן **מרדכי** ז"ל
נלב"ע ד' שבט ה'תשפ"ד
תנצב"ה

פרקי הכוונה והדרכה לבני הישיבות

הגאון רבי גרשון ארלשטיין זצ"ל

לימוד המוסר לפקח על המעשים!

צריך האדם לפקח על מעשיו ולדעת איך להתנהג, ולכך יש בישיבות סדר מוסר קבוע חצי שעה בכל יום, ובאלול מוסיפים עוד רבע שעה, וצריכים לדעת כי סדר המוסר אינו המצאה חדשה של בעלי מוסר, אלא זה חיוב שכתוב **במשנה ברורה** (סימן א' וסימן תר"ג) ובעוד הרבה מקומות, והוא חיוב דאוריתא (מצד מצוות יראת שמיים ועוד, כמו שיבואר להלן) לעסוק בספרי מוסר.

ויש הרבה ראשונים שחיברו ספרי מוסר, כגון רבינו יונה, שחיבר את ה'שערי תשובה', וכן ספר 'חובות הלבבות', ו'ארחות חיים' להרא"ש, ועוד הרבה ראשונים חיברו ספרי מוסר, מפני שאדם צריך לחנך את עצמו, ויש דברים שצריכים חיזוק וחינוך, כגון יראת שמיים, שיש מצווה של יראה, שיהיה ירא ויפחד.

ופעם אמר לי אדם המחזיק בתפקיד חשוב ואחראי מאוד, שיש לו הרבה ניסיונות קשים, אך הוא עומד בניסיון מפני שהוא למד בישיבה וראה את **הרב מפוניבז'** ואת **המשגיח רבי יחזקאל** זיכרונם לברכה, וראה אצלם מה היא יראת שמיים, איך שהם מפחדים, ולכן גם הוא מפחד ועומד בניסיון, למרות שיש לו הרבה קשיים והוא סובל מזה, **אבל הוא מפחד! ואינו יכול להורות היתר לנהוג בקלות ראש, כי הוא מפחד, על ידי שראה את היראת שמיים.**

אבל זה לא בדרך הטבע, והאדם לא נולד עם יראת שמיים, ואומנם יש ילדים רואים בבית, ומקבלים מזה יראה, אבל זה לא מספיק. וכבר כתב רבינו יונה בשערי תשובה (עיין ש"א יז, כ, וש"ג טו, יז) שאדם חייב להוסיף בכל יום יראת שמיים. וכיצד מוסיפים? אדם שאינו מפחד, כיצד יתחיל לפחד? הדרך לזה היא על ידי לימוד ספרי מוסר, שספרי המוסר מזכירים לאדם את האמת.

וזאת יש לדעת כי יראת שמיים אינה עניין שאדם סתם מכניס את עצמו למתח ולפחדים, אלא היראה היא ידיעת האמת, לדעת את האמת הפשוטה, שיש שכר ויש עונש, ומהו השכר ומהו העונש, ועבור מה מגיע שכר ועבור מה מגיע עונש, וכשאדם לא מסיח דעת מן האמת, וזוכר את האמת, אזי הוא מפחד! אך כל זמן שאינו יודע את האמת אין לו ממה לפחד, ואם הוא יודע וזוכר ולא שוכח את האמת, אזי הוא מפחד.

ולכך יש לעסוק בספרי מוסר, המזכירים את האמת, **ואף בלא שיהא הלימוד בהתפעלות זה משפיע**. ואומנם ודאי שהלימוד בהתפעלות מוסיף הרבה, ובוודאי זה יותר נכנס בלב ומשפיע על המעשים, אבל אפילו מי שאינו לומד בהתפעלות, מפני שבטבעו אינו יכול ללמוד עם התפעלות, מכל מקום **עצם הידיעה משפיעה.**

המוסר משפיע גם כשלא מרגישים השפעה!

ולפעמים האדם אפילו לא מרגיש איך שלימוד המוסר משנה אותו, ואינו מרגיש שום דבר שזה מוסיף לו, אך כבר כתב הגאון **רבי ישראל סלנטר** באור ישראל (מכתב י ומכתב ל) שגם כשלא מרגישים, בוודאי זה משפיע, והרבה פעמים אדם מושפע ואינו מרגיש בכך, כגון כשנמצא בחברה והחברה משפיעה עליו, ואינו מרגיש שהוא מושפע ומשתנה, ולפעמים יכול להרגיש, אך לא תמיד מרגישים.

לכן גם בלימוד המוסר, אפילו מי שאינו מרגיש את השינוי שלו, בוודאי יש השפעה, **וזה מוכרח להשפיע,** ומשפיע בפנימיותו. ואף שאינו מרגיש איזו התרגשות, מכל מקום עצם הידיעה שהוא יודע שכך האמת, ויודע את כל הדברים האמיתיים שכתובים בספרי המוסר, זה פוקח את העיניים לראות, שלא יהיה כסומא ההולך על שפת הנהר (כלשון המסילת ישרים פ"ב), אלא יהיה פיקח וְיִרְאֶה את המצב וְיֵדַע את המציאות, וזה לבד מוכרח שישפיע. מלבד מה שספרי מוסר יש בהם גם את הקדושה של ספרי המוסר והקדושה משפיעה, גם הידיעה לבד פועלת הרבה.

(דרכי חיזוק)

זמירות לשבת

בְּזָכְרִי יָמִים יָמִימָה,
לְעוֹלָם לֹא אֶשְׁבַּח.
בַּהִיוֹתִי תּוֹךְ עִיר-מִגְדָּל חוֹמָה.
לְעוֹלָם לֹא אֶשְׁבַּח.
מִקְדָּשׁ עוֹמֵד עַל תִּלּוֹ,
וְעַם יִשְׂרָאֵל וְחֵילוֹ.
וְעִבְשָׁו מְקוֹם מִקְדָּשׁ חֻלַּל טִמְאוּ.
לְעוֹלָם לֹא אֶשְׁבַּח.
מָשָׁךְ אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנִים,
יָשְׁבוּ יִשְׂרָאֵל שַׁאֲנַנִּים.
חֻפְּשִׁיִּים תַּחַת יַד מְעַנִּים וְשׁוֹנְאִים,
לְעוֹלָם לֹא אֶשְׁבַּח.

יְדִידִי הַשָּׁכַחְתָּ, חֲנוֹתֵךְ בְּבֵין שָׁדַי.
וְלָמָּה מְכַרְתָּנִי, צְמִיתוּת לְמַעֲבִידִי:
יְדִידִי הַשָּׁכַחְתָּ:
הֲלֹא אָז בְּאֶרֶץ לֹא זְרוּעָה, רְדַפְתִּיךְ,
וְשַׁעִיר וְהַר פָּארָן. וְסִינַי וְסִין עֲדֵי:
יְדִידִי הַשָּׁכַחְתָּ:
וְהָיוּ לְךָ דּוֹדֵי וְהָיָה, רְצוֹנְךָ בִּי,
וְאֵיךְ תֶּחֱלַק עֲתָּה. כְּבוֹדִי לְבִלְעָדַי:
יְדִידִי הַשָּׁכַחְתָּ:

רְחוֹיָה אֲנִי שַׁעִיר הֲרוּפָּה, עֲדֵי קֻדַּר.
כְּחוֹנָה כְּכוֹר יָזֵן, מְעֻנָּה בְּעֹל מָדַי:
יְדִידִי הַשָּׁכַחְתָּ:
חַיִּשׁ בַּלְּתְךָ גוֹאֵל וּבְלִתִּי, אֲסִיר תִּקְוָה? תְּנָה עֶזְךָ
לִי כִּי, לְךָ אֶתְּנָה דּוֹדַי! יְדִידִי הַשָּׁכַחְתָּ:
יְדִידִי הַשָּׁכַחְתָּ: וְכוּ':

לעילוי נשמת
יעקב שיטרית
בן זוהרה ז"ל
נלב"ע כ"ד שבט ה'תש"פ
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
יוסף חרילקר
בן אשר וחיים ז"ל
נלב"ע א' חשון ה'תשפ"א
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
מישל דוד בן אנדרי
מלכה ז"ל
נלב"ע ד' סיון ה'תשע"ה
תנצב"ה

האגן רבי אהרן יהודה ליב שטיינמן זצ"ל

מ"ה קניני תורה

לשמה - ההתבוננות במעלת הלומד מתוך הדחק!

יש דברים שאם אדם היה יודע להעריך אותם, היה נוהג אחרת. כמו שרואים במדרש (הובא בילקוט רות רמז תר"ד), **אמר רבי יצחק** בא הכתוב לומר - כשאדם עושה מצווה יעשה בלב שלם, אילו היה יודע ראובן שהכתוב מכתיב עליו "וַיִּשְׁמַע רְאוּבֵן וַיַּצִּלֵהוּ מִיָּדָם" - בכתפו היה מטעינו ומוליכו אצל אביו, אילו היה יודע אהרון שהכתוב מכתיבו "וְגַם הִנֵּה יֹצֵא לִקְרָאתֶךָ וְשָׂמַח בְּלִבּוֹ" - בתופים ובמחולות היה יוצא, וכו'. **חז"ל גילו לנו שכשאדם עושה מצווה יעשנה בלב שלם**, האם הוא יכול לעשות יותר בלב שלם מאשר אהרון? יותר ממה שאהרון ששמח בליבו? משמע שכן, שהרי אהרון שמח בליבו אך זה לא היה מספיק, אלא היה צריך לצאת בתופים ובמחולות.

אברכים שלומדים תורה, לא מרגישים את האושר שיש להם. אם היו יודעים כמה אושר יש להם, היו עושים את לימוד התורה יותר... בלב שלם.

בדרך כלל כל האברכים לומדים תורה מתוך הדחק, ואדם שהוא מתוך דחק הוא ממורמר, אבל זה מפני שהוא לא יודע עד כמה חשוב בעיני הקב"ה מה שהוא לומד תורה מתוך הדחק.

וכמו שחז"ל אומרים (סנהדרין כ.) על הפסוק "שֶׁקֶר הַחֵן וְהֶבֶל הַיֹּפִי, אִשָּׁה יִרְאַת יְיָ הִיא תִתְהַלָּל", "שקר החן" זה דורו של משה ואחר כך דורו של חזקיה, ומי זה "אִשָּׁה יִרְאַת יְיָ הִיא תִתְהַלָּל", זה דורו של רבי יהודה בר אילעאי שהיו שישה מתכסין בטלית אחת. יוצא שכל מה שלמדו תורה בימי חזקיה שנעץ חרב בבית המדרש ואמר שמי שלא יעסוק בתורה יידקר בחרב, וכן דורו של משה רבינו ש"כל כלל ישראל למדו תורה", כל זה לא חשוב כמו דורו של רבי יהודה בר אילעאי, שהיו מתכסין שישה בטלית אחת! שהיו עניים ולומדים תורה מתוך הדחק.

נמצא שזוהי החשיבות הכי גדולה שיש. ואדרבה, מחמת זה עצמו היה צריך האדם להיות כל כך שמח, עד שלא יהיה לו שום משהו של עצבות, של עוגמת נפש. הרי הוא האדם הכי מאושר! הוא לומד תורה מתוך הדחק. כי אם זה לא מתוך הדחק, זה לא כל כך חשוב.

דורו של חזקיה למדו תורה, "כל הדור" למדו תורה, אבל לא מתוך הדחק, רק דורו של רבי יהודה בר אילעאי, שלמדו תורה מתוך הדחק - זוהי החשיבות הכי גדולה. הוא זה שחז"ל אומרים עליו "אִשָּׁה יִרְאַת יְיָ הִיא תִתְהַלָּל". זאת אומרת שזוהי המדרגה הכי גדולה.

(מזקנים אתבונן)

הלכות לבן ישיבה

החו"ג מאיר פנחסי שליט"א

תפילת יחיד במעברים

אותם בחורים המתפללים תפילת יחיד במעברים במקומות שרבים מבני הישיבה הולכים ושבים שם, ויש באפשרותם לעמוד ולהתפלל במקומות אחרים שלא עוברים שם, הרי הם גורמים בזה להכשיל את הרבים (ואפשר שעוברים בזה על "לִפְנֵי עִוֵּר לֹא תִתֵּן מִכְשֹׁל"). וגם עוברים איסור בזה שגורמים לעצמם ביטול הכוונה (כן מבואר בשולחן ערוך בסימן צח סעיף ב, שכתב לא יתפלל במקום שתתבטל כוונתו - וכן מבואר בשו"ת תשובות והנהגות סימן עה). אולם אם כבר עמדו להתפלל שם ראוי לבני הישיבה שלא לעבור כנגדם, ובפרט אם יש מקום מעבר אחר (כן הורה הגרש"ז אוירבך זצ"ל).

(תורת הישיבה

סיפורי הוד מגדולי ישראל

עובדות והנהגות יקרות מחייהם של גדולי ישראל

המהדי"ל דיסקין

הגאון רבי **משה יהושע יהודה ליב** זצ"ל

גאונותו בתורתנו הקדושה!

הגאונות של **המהרי"ל דיסקין** הייתה מבהילה. אומרים שהוא היה מסתכל על עץ ואומר כמה עלים יש בו. **בהקשר לכך מספרים** שפעם הוא הלך לטייל עם קבוצת תלמידים לצורך בריאות, והיה שם עץ שרוב העלים נשרו ממנו. אמר המהרי"ל: על העץ הזה יש 365 עלים. אחד התלמידים החליט לבדוק אם זה נכון, הוא ספר ומצא שיש רק 364 עלים, אמר אותו תלמיד: רבי, יש רק 364 עלים בעץ. **אמר לו הרב: תספור שוב. הוא ספר שוב, והנה הוא שם לב שלאחר שהמהרי"ל נקב במספר העלים, נשר עלה אחד מהאילן ונח בצד.**

היה 'משכיל' אחד שחיבר ספר דקדוק, והוא בא לבקש מהמהרי"ל שייתן לו הסכמה על הספר. משום מה המהרי"ל לא היה יכול לדחותו בלי סיבה, ולכן הוא אמר לו שיחזור למחרת. כשחזר למחרת אמר לו שהוא מצא בספר שמונה טעויות, ולכן הוא לא יכול לתת לו הסכמה - והלך לו אותו מחבר.

ומצד שני כשפעם מישהו בא למהרי"ל עם חיבורו, אמר לו המהרי"ל: תאמר לי את החידוש הראשון, ואת הנושא המדובר - ואני אומר לך את השאר, ואכן בחידוש השני המהרי"ל כיוון לדברי המחבר, וכן בחידוש השלישי - **ללמדך את גאונותו, שעל פי החידוש הראשון של המחבר הבין את הלך מחשבתו והמשיך הלאה את הספר לפי דרך מחבר הספר.**

(סיפורים קטנים על אנשים גדולים

הדור עטיר ראשונו את מהרי"ל

רבי שמעון בעדני מגדולי חברון

רבי יוסף מרציאנו מחכמי מרוקו

רבי אברהם מקוחשיילי רבה של ניוזיוה

רבי חיים בלעיש רבה של תוניסיה

רבי יהודה הכהן רבין רבה של יהודית בבוכרה

רבי דוד עובדיה מחכמי מרוקו

רבי אלעזר אלבז רבה של בעלת שמואל

זמירות לשבת

שָׁלוֹם לָךְ דּוֹדִי, הַצַּח וְהָאַדְמוֹן.
שָׁלוֹם לָךְ מֵאַת, רַקָּה כְּמוֹ רִמּוֹן:
לִקְרַאת אֲחוֹתְךָ רוּץ, צָא נָא לְהוֹשִׁיעָהּ.
וּצְלַח בְּבֶן יִשַׁי, רַבַּת בְּנֵי עַמּוֹן:
מַה לְּךָ יְפַחֲפִיף, וְתַעוֹרְרִי אַהֲבָה.
וְתַצְלִיחִי קוֹלֵךְ, כְּמַעְיַל בְּקוֹל פַּעֲמוֹן:
הַעַת אֲשֶׁר תַּחְפּוֹץ, אַהֲבָה אֲחִישֶׁנָּה.
עֲתָּה וְעָלַיִךְ, אֵרַד כְּטַל חֶרְמוֹן:

יַהֲלוֹמָה יַהֲלוֹמָה, יַהֲלוֹמָה יַהֲלוֹמָה.
אַרְצֵנוּ הַנֶּחְמֶדֶת, אַרְצֵנוּ הַקְּדוֹמָה:
יַהֲלוֹמָה וכו':

אֲ-לֹהֵי דֶּר מְרוֹמִים, בְּנֵה בֵיתְךָ בְּרָמִים.
מָתַי בּוֹ לְךָ אַקְרִיב, קָרְבַּן רֹאשִׁית תְּרוּמָה:
יַהֲלוֹמָה וכו':

יָחִיד וְאֵין לְךָ שֵׁנִי, דְּלֵנִי וְשַׁמְּרֵנִי.
בָּרְשָׁא תַּרְבִּיצֵנִי, יוֹרֵעַ הַעֲלוּמָה:
יַהֲלוֹמָה וכו':

יְ-ה רְצֵה לִתְפִלָּתִי, בְּשִׂבַּת מְנוּחָתִי.
וְהַקְשֵׁב לְשַׁוְעָתִי, בְּזָכוּת תּוֹרָה תְּמִימָה:
יַהֲלוֹמָה וכו':

חִישׁ חִישׁ אֱלוֹפִי, יְשֻׁעָתְךָ אֲ-דֹ' יְ-ה, דֶּר מְרוֹם וְהַפְלָא,
חַסְדְּךָ אֵ-ל יְ-ה. אֲ-לִי אַ-ל יְ-ה, אֲנָא אֲ-ל יְ-ה
חַסְדְּךָ אֵ-ל יְ-ה:

הֶרֶם לְעַד נַפְשִׁי, מָלֵא רַחֲמִים, מָלֵא רַחֲמִים.
בְּךָ שִׂמְתִּי מַחְסִי, שׂוֹכֵן מְרוֹמִים, שׂוֹכֵן מְרוֹמִים.
הַפְלֵא שׂוֹכֵן מַעְלָה, חַסְדְּךָ אֲ-דֹ' יְ-ה, חִישׁ לְעָם
סְגֻלָּה, יְשֻׁעָתְךָ אֵ-ל יְ-ה: אֲ-לִי אַ-ל יְ-ה וכו':

שׂוֹכֵן שְׁמֵי שְׁחָק, נוֹרָא עֲלִילוֹת, נוֹרָא עֲלִילוֹת.
מַמְנֵי אֵל תִּרְחָק, עוֹשֶׂה גְּדוֹלוֹת, עוֹשֶׂה גְּדוֹלוֹת.
קָרֵב לְעַם נִבְדָּל, חַסְדְּךָ אֲ-דֹ' יְ-ה, וְלֵעֶד לֹא יֵחָדֵל,
יְשֻׁעָתְךָ אֵ-ל יְ-ה: אֲ-לִי אַ-ל יְ-ה וכו':

מֶלֶךְ עַל כָּל עֶלְיוֹן, צוּר עוֹשֵׂה אוֹרָה, צוּר עוֹשֵׂה אוֹרָה.
עִמְּדוֹ לְעֵם אֲבִיוֹן, אֵלֶיךָ אֶקְרָא, אֵלֶיךָ אֶקְרָא.
עֵינֵינוּ בְדַל שׁוֹאֵל, חַסְדְּךָ אֲ-דֹ' יְ-ה. מְקַוֵּה יוֹם וְלַיִל,
יְשֻׁעָתְךָ אֵ-ל יְ-ה: אֲ-לִי אַ-ל יְ-ה וכו':

לעילוי נשמת
יצחק בן **רבקה** ז"ל
נלב"ע ד' תשרי ה'תשפ"ד
תנצב"ה

לעילוי נשמת
דבורה בת **אסתר** ז"ל
בן ציון בן **דבורה** ז"ל
תנצב"ה

לעילוי נשמת
שולמית סלאמה
בת **אברהם** ז"ל
יפת חסן בן **יהודה** ז"ל
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

משכן עילם

הרה"ג יחיאל מאיר צוקר שליט"א

מה נקרא 'אישה גדולה'?

המושג "גדול הדור" מוכר לכולנו. כדי להגדיר אדם כגדול הדור ישנם כללים די ברורים: מדובר באדם גדול בתורה וביראה, ונראה כי משמיים ניתן לו כח הנהגה ורבים סרים למרותו. ננסה לחקור, האם קיים מושג "גדולת הדור"? בדור האחרון רבים שיחרו לפתחה של הרבנית בת שבע קנייבסקי ע"ה. האם ניתן לקרוא לה 'גדולת הדור', או רק 'אשת גדול הדור' משום שאין מושג של 'גדולת הדור' באישה?

את התשובה לשאלתנו נוכל ללמוד מן הגאון מווילנה. כל אות ומילה אצל הגאון הייתה שקולה בפלס המשקל, וכאשר נפטרה אשתו ביקש לחרוט על מצבתה את המילים "לא הניחה אחריה כמותה". במילים אלו לימד אותנו שגם אצל נשים יש מושג של "גדולת הדור", ועלינו להבין - במה נעשית אישה "אישה גדולה"? מהו הביטוי המעשי לכך?

למען האמת, אין להרחיק לכת עד דורו של הגר"א, כאשר בביתו של כל אחד מאיתנו ישנה תשובה ברורה לשאלה זו. בספר מלכים מגדיר הנביא אלישע את המושג "גדולת הדור", כמו שנאמר "וַיְהִי הַיּוֹם וַיַּעֲבֹר אֱלִישָׁע אֶל שׁוּנֵם **וְשָׁם אִשָּׁה גְדוֹלָה** וַתַּחֲזֵק בּוֹ לֶאֱכָל לָחֶם" (מלכים ב' ד, ח). הרי לנו אישה המוגדרת "אישה גדולה".

בזכות מה קיבלה האישה את התואר המיוחד "אישה גדולה"?

בזוהר הקדוש (זוהר בשלח מד ע"א) מובאות שתי הגדרות לאישה גדולה - האחת שהיא עקרת הבית, והשנייה שהייתה מכניסת אורחים דגולה, ועשתה זאת בשמחה ובנדיבות לב.

והנה, העובדה שכינו אותה אישה גדולה בשל מידת הכנסת אורחים שהייתה בה הינה מובנת - מאחר שהתגברה על עניין שכל שאר הנשים אינן נוהגות כמותה, לכן ראויה היא לכינוי גדולה, **אך הסיבה הראשונה שכותב הזוהר הקדוש אינה מובנת, וכי מה הגדולה בלהיות עקרת בית?**

אהה, כמה שקר יש בשאלה הזאת! כמה נורא ששאלה כזו עולה על דל מחשבתנו! כמה טעות יש בה! כמה חורבן העולם יש בדור האחרון לאור המחשבה שעקרת בית אינה גדולת הדור!

תפקיד ראשון במעלה

נשים אינן מצֻוות בלימוד תורה, והן פטורות מכל מצוַת עשה שהזמן גרמא, אף שנשים הוקשו לאנשים בכל המצוות האמורות בתורה.

מדוע?

מסביר האבודרהם: "והטעם שנפטרו הנשים מהמצוות עשה שהזמן גרמא לפי שהאישה משועבדת לבעלה לעשות צרכיו".

נתן דעתנו לנקודה מופלאה -

הגמרא אומרת (מגילה ג:): "דתניא: ולאחותו מה תלמוד לומר? הרי שהיה הולך לשחוט את פסחו ולמול את בנו, ושמע שמת לו מת, יכול יטמא - אמרת: לא יטמא. יכול כשם שאינו מיטמא לאחותו כך אינו מיטמא למת מצווה - תלמוד לומר ולאחותו: לאחותו הוא דאינו מיטמא, אבל מיטמא למת מצווה". מבואר כאן שמת מצווה דוחה קדושת כהן גדול, קדושת נזיר, שחיטת קורבן פסח ומילת בנו!

מהי אפוא מצווה גדולה יותר - קבורת מת מצווה או כל המצוות הנ"ל? ברור שאם מת מצווה דוחה את כולן, גדול הוא מכולן! לעולם דוחה החזק את החלש, ואם כל העניינים הנשגבים הללו היו חזקים יותר מכבודו של מת מצווה, הם לא היו נידחים מפניו!

אם כן, בינה נא זאת - אם התורה הקדושה פטרה אישה ממצות תפילין, ציצית, סוכה, שופר ועוד ועוד, ולמעלה מכולן מן המצווה השקולה כנגד כל התורה כולה - לימוד התורה הקדושה, משום שיש לה חובה אחרת - לעשות את צורכי בעלה, נובע מכך שהמצווה החשובה של עשיית צורכי בעלה וקיום וטיפוח הבית היא מצווה גדולה יותר מכל השאר!!

(להאיר - הקדמה)

רבני עיר ואם בישראל

הרב שלום הכהן
ממייסדי מוסדות חכמי החיידר

הרב עמרם בן מסעוד
מרבני ובני חיפה

הרב עזרא ניסים עדס
רבה של ירושלים

הרב משה הכהן דרעי
מחכמי נרבא - תרגיסיה

הרב מכלוף אבוחצירא
ראב"ד מראקש - מרוקו

הרב מאיר שלמה
מרבני בוטשאטש

הרב חיים מאיר דוקמן
ראש ישיבת אור עציון

זמירות לשבת

זֶהוּ א-לַי וְאַנְוֵהוּ, לְבִי אֱלֹיו יַחְשֹׂק,
אַתָּה צוּרִי וּמוֹשִׁיעִי, אַתָּה א-ל נָאֱמָן.
אַתָּה צוּרִי, י-ה א-ל קוֹנִי, בָּרֵךְ עַם הַנִּבְחָר,
אַתָּה תּוֹמֵךְ גּוֹרָלִי, בְּכָל עֵת וּבְכָל זְמַן,
אֵיךְ תַּעֲזֹבֵנִי לְנַפְשִׁי, מוֹשִׁיב הָאֲכְזָרִי,
טוֹבָה עֲשֵׂה לְמַעֲנִי. א-לַי אֲבִי וְאַנְוֵהוּ.
זֶהוּ א-לַי וְאַנְוֵהוּ, לְבִי, לְבִי, אֱלֹיו יַחְשֹׂק:
זֶהוּ א-לַי וְכוּ':

בָּרֵךְ נָא א-ל, אֶת יִשְׂרָאֵל, שָׁמוֹר וְהָגֵן עָלָיִךְ,
בָּרֵךְ אֶת כָּל חֵילָיִךְ, פְּסֹג אַרְמְנוֹתָיִךְ,
אֵיךְ לֹא תְּרַחֵם עָלָיִךְ, מוֹשִׁיב עוֹמְדִים לְכַלּוֹתָיִךְ,
טוֹבָה עֲשֵׂה וְכוּ':
זֶהוּ א-לַי וְכוּ':

יָחִיד א-ל דָּגוּל מֵרְכָבָה, יְבָרֵךְ לְגִבְרָא רַבָּא.
אֲשֶׁר אֶת נַפְשִׁי אָהֲבָה, בְּאַהֲבָה וּבְרֹב חִבָּה:
שַׁ-דַּי הוּא יְבָרֵךְ אוֹתוֹ, וְיִשְׁמוֹר בּוֹאוֹ וְצֵאתוֹ.
כָּל הָעָם יוֹצְאִים לְקָרָאתוֹ, וְיֹאמְרוּ לוֹ בָּרוּךְ הַבָּא:
עֶלְיוֹן יְרוֹמֵם מַזָּלוֹ, וְהוּא יִהְיֶה לְעֶזְרָה לוֹ.
אוֹצְרוֹ חֶסֶד יִפְתַּח לוֹ, יְזַכֵּהוּ לְאַחֲרִית טוֹבָה:
יְ-ה יְקִים כָּל חֵילוֹ, שְׁנוֹת חַיִּים יוֹסִיף לוֹ.
וְיִשַׂע שָׁלוֹם בְּגִבוּלוֹ, יְזַכֵּהוּ לְאַחֲרִית טוֹבָה:

בִּתִּי צְאִי מִבֵּית כֶּלֶא, זְמַן קָרִיב עִם קִדּוּשֵׁךְ יְעֻלֶּה:
א-ל מְמָרוֹם חֲמֹל עָלַיִךְ, שֵׂם קֵץ וְסוֹף לְצָרוֹתַיִךְ.
רַחֵם חֲמֹל א-ל עוֹשֵׂךְ, וְהָשֵׁב לָךְ אֶת שְׁבוּתַיִךְ.
חַבְּקִי אֵם נֶאֱמָנָה אֶת כָּל בָּנַיִךְ, מֵרֹלְּגִים מִכָּל פִּנָּה,
שְׁבִים אֵלַיִךְ: בִּתִּי צְאִי וְכוּ':

בּוֹאִי כַלָּה אֶל דְּבִירֵךְ, וְשׁוּבִי לְיִמֵי נְעוּרַיִךְ.
וְיִשָּׁמַע בְּחוּצוֹת עִירֵךְ, קוֹל צַהֲלוֹת חֻפּוֹת בַּחוּרַיִךְ.
הַבִּיטִי רַעְיָה עֲדִינָה אֶת לְוִיַּךְ, פִּיהֶם מָלֵא שְׂחוֹק רִנָּה,
שָׁרִים שִׁירֵיךְ: בִּתִּי צְאִי וְכוּ':

משכן עזלה

להצלחת שלמה ורחל ניאמצ'יק הי"ו ולרפואת שרה ניאמצ'יק בת בורטונה הי"ו

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להצלחת איתמר בן אלעזר הי"ו אבינועם בן אלעזר הי"ו ברוחניות ובגשמיות

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להצלחת פנחס אברהם ואבישג אזולאי ומשפחתם הי"ו

הגר"ח יאנה
רבה של עזרת

הגר"מ זאב שטרן
רבה של מירון

הגר"י בצלאל זילבר
רבה של ירושלים

הגר"י פישלוביץ
מחצדיקים הנסתרים

הגר"ח פרחיה כהן
הלבן הקדוש

הגר"ד פריש
מלך שיחוק מדרשי על התורה

הגר"א חי
מחצדיקים הנסתרים

הרבנית מרת הדסה אבא שאול ע"ה
אשת חבר למאון רבי ציון אבא שאול זצ"ל

"נוֹדָע בַּשְּׁעָרִים בַּעֲלָהּ בְּשִׁבְתּוֹ עִם־זִקְנֵי־אָרֶץ"!

יש לתמוה, לכאורה מה שייך שבח זה אצל האישה, אם בעלה אדם גדול הוא? אבל ידועה האֶמרה שאחרי אדם גדול עומדת אישה גדולה, והבעל אינו יכול להיות גדול אמיתי לולי גדלותה של רעייתו.

וידוע שאישה אינה מצָווה על תלמוד תורה, ומכל מקום הגמרא בסוטה (כב.) אומרת שיש לה זכות התורה של בעלה ושל בניה.

כפי שפתחנו, גם בימי צער ודחק לא הפסיקה את בעלה הגדול זצ"ל ממשנתו. וכמה רצתה שחידושי תורתו של **מרן אאמו"ר** זצ"ל יודפסו וייחקקו בעט ברזל לדורות, ובזמן ששכב במחלתו והכתיבה הייתה קשה עליו, ישבה היא עצמה לכתוב מפיו את חידושי תורתו, **וברשותנו קונטרסין בכתב ידה של חידושי תורה**, בעיקר על **שולחן ערוך** יורה דעה בהלכות נדרים. וכל פעם שמסר שיעור כללי, טרחה להשיג טייפרקורדר, מכשיר הקלטה של אותם ימים שהיה מכשיר כבד של סלילים, **והייתה טורחת להביאו לישיבה שיקליטוהו על מנת שתשתמר תורתו**. ואיזו מסירות נפש להרבצת תורה הייתה לה, אשר מדי שבת בשבתו, קיץ וחורף, הייתה מבשלת כל האוכל לשבת וכל המצרכים ויוצאת ל"גלות", כדי שמרן ימשיך במסירת השיעורים תמידין כסדרן לזיכוי הרבים, בבית הכנסת **'אהל רחל'** בשכונת שמואל הנביא.

ואיזו מסירות נפש עילאית לשלוח את הבן היחיד, שנולד אחרי קשיים רבים בברכתם של **מרן החזון איש והאדמו"ר הקדוש מבעלזא** זכר צדיקים לברכה, ללמוד תורה בישיבה הגדולה פוניבז' לשמש אצל גדולי ישראל, ולהישאר בודדה בבית, רק כדי לזכות שהבן יהיה תלמיד חכם.

(אור לציון - זכרון הדסה)

כיבוד הורים

שאלה: מה עדיף לתת לאביו או לאימו, בשר משובח או פרוסת לחם עם גבינה?

תשובה: הנותן לאביו (והוא הדין לאימו מאכל או משקה, **העיקר הוא שייתן לו בסבר פנים יפות**, שאפילו אם מאכילו בכל יום בשר שמן, אבל מראה לו פנים זועפות, נענש עליו, וכן להיפך: אם גורם טרחה לאביו וכוונתו לטובה, כדי שאביו יינצל מדבר קשה יותר, ומדבר פיוסים על ליבו ומראה לו שכוונתו באמת לטובה עד שאביו מתרצה לטרחה זו, נוחל עולם הבא.

ולכן כשההורים באים להתארח אצל בניהם, מצווה לקבלם בשמחה ובסבר פנים יפות, ויצווה לבני ביתו שינהגו בהם בכבוד (ילקוט יוסף כיבוד אב ואם פ"ג מהדו' תשס"א כרך א' עמ' רלד).

הנותן לאביו מאכל או משקה, העיקר הוא שייתן לו בסבר פנים יפות

"שֹׁמֵר נַפְשׁוֹת חָסִידָיו"

הקב"ה שומר ומסייע לזה שהולך בדרכיו, לא ליפול, ולהצליח לתת ייעוץ נכון, ולהישמר מליפול בפח יוקשים, וזה שכתוב "שֹׁמֵר נַפְשׁוֹת חָסִידָיו".

נסעתי באוטובוס היות שרכבי היה בתיקון וטיפול.

לפתע אני מבחין שאלו שיושבים לפניי מכירים אותי אך הם לא שמו לב שאני באוטובוס, היות שאני שומע אותם מדברים עליי והאחד אומר לחבירו: אתה יודע, הרב זאיד מייעץ לאנשים - בוא נשאל אותו אבל לא נספר לו שאתה מחזיק טלפון לא כשר, ונראה מה יגיד בקשר לאיזה שידוך...

שתקתי כאילו לא שמעתי, והנה לאחר כשעה מצלצל אליי בחור ושואל שאלה לגבי שידוך מסויים... **תוך כדי אני אומר לו:** ולמה אתה מחזיק טלפון לא כשר, אתה חייב ליידע אותה...

הוא נדהם: מהיכן הרב יודע? אף אחד חוץ מחבר שלי לא יודע!

אמרתי לו: הקב"ה מספר לי הכול, אוזניים לכותל... ויש סייעתא דשמיא לתת תשובה מהקב"ה. מיד החליף לטלפון כשר וברוך ה' זכה.

זמירות לשבת

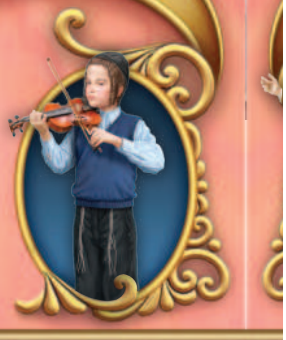

בָּרוּךְ א-לֹ עֶלְיוֹן, אֲשֶׁר נָתַן מְנוּחָה, לְנַפְשֵׁנוּ פְּדְיוֹן מִשְּׁאת וַאֲנָחָה.
וְהוּא יְרַחֵשׁ לְצִיּוֹן, עִיר הַנִּדְחָה, עַד אֲנָה תּוּגִיוֹן נַפְשׁ נַאֲנָחָה:
הַשּׁוֹמֵר שַׁבָּת הַבֶּן עִם חֲבֵרְ, לְא-לֹ יַרְצוּ כְּמִנְחָה עַל מַחֲבַרְתּ:
רוֹכֵב בְּעַרְבוֹת מָלֵךְ עוֹלָמִים, אֶת עַמּוֹ לְשַׁבֵּת, אֵזֵן בְּנְעִימִים.
בְּמַאֲכָלֵי עֲרֵבוֹת בְּמִינֵי מַטְעַמִּים, בְּמִלְבּוּשֵׁי כָבוֹד וְבַח מִשְׁפָּחָה:
הַשּׁוֹמֵר וכו':
וְאַשְׁרֵי כָּל חוֹכֵה לְתַשְׁלוּמֵי כַפָּל, מֵאֵת כָּל סוֹכָה שׁוֹכֵן בְּעַרְפֶּל.
נַחֲלָה לוֹ יִזְכֶּה בָּהָר וּבַשְּׁפֶל, נַחֲלָה וּמְנוּחָה, כַּשָּׁמֶשׁ לוֹ זְרִחָה:
הַשּׁוֹמֵר וכו':

כָּל שׁוֹמֵר שַׁבָּת כַּדָּת מֵחַלְּלוֹ, הֵן הַכֶּשֶׁר חִבַּת קֹדֶשׁ גּוֹרְלוֹ.
וְאִם יֵצֵא חוֹבַת הַיּוֹם אֲשֶׁרֵי לוֹ, אֵל א-לֹ אֲדוֹן מְחוֹלְלוֹ,
מְנוּחָה הִיא שְׁלוּחָה: הַשּׁוֹמֵר וכו':
חֲמֻדַּת הַיָּמִים קָרָאוֹ א-לֹי צוּר, וְאַשְׁרֵי לְתַמִּימִים אִם יִהְיֶה נָצוּר.
כֶּתֶר הִלּוּמִים עַל רֹאשָׁם יָצוּר, צוּר הָעוֹלָמִים, רוּחוֹ בָּם נָחָה:
הַשּׁוֹמֵר וכו':
זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ, קָרְנוֹ כִּי גְבֹהָה עֵז עַל רֹאשׁוֹ. עַל כֵּן
יִתֵּן הָאָדָם לְנַפְשׁוֹ, עֹנֶג וְגַם שִׂמְחָה בָּהֶם לְמִשְׁחָה: הַשּׁוֹמֵר וכו':
קֹדֶשׁ הִיא לָכֶם שַׁבַּת הַמַּלְכָּה, אַל תּוֹךְ בֵּתֵיכֶם לְתָנִיחַ בְּרָכָה. בְּכָל
מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם לֹא תַּעֲשׂוּ מְלָאכָה, בְּנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם עֶבֶד וְגַם שִׁפְחָה:
הַשּׁוֹמֵר וכו':

להצלחת **זיו לוי** בן **אסתר** ומשפחתו הי"ו ולרפואת **אסתר לוי** בת **ביה כלימה** שתחי'

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להצלחת **עידו ויערה חדד** הי"ו והילדים **יהונתן, עלמה, נעה ואדל** הי"ו

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להצלחת **נירה צדוק** ומשפחתה הי"ו

דרכי שלום

מרן הגאון רבי בן ציון אבא שאול זצ"ל

פרקי הדרכה, עצות והנהגות, לבניית חיי נישואין מאושרים

מה הכח הפועל באישה? ומה הכח הפועל באיש?

לא יחשוב האדם כי האיש והאישה נבראו בתכונה אחת, כי הבדל יסודי יש בין זה לזו, ואם יֵדע זאת יחסוך לעצמו הרבה כעס מיותר.

באישה פועל בעיקר כֹּח הרגש, ובאיש שולט יותר השכל. וחילוק זה מחלקם בכל תחומי החיים, החל מקניית בגדים, שלפעמים מתפלא האיש מה בין זה לזה, **ואילו האישה רואה בזה חזות הכול, שדבר זה כמעט העיקר בעיניה.**

וכן הוא בכלליות, שהאיש חושב יותר על "צדק", ואילו האישה יש לה מחשבה ותפיסה אחרת, שמוכנה לעיתים לעבוד יום שלם בשכר מילה טובה שתקבל על כך. וכן הוא בקניית דברים בעלמא, שאם מצא דבר מה חן בעיניה, לא תנסה לברר אם יש דבר דומה פשוט מעט וזול יותר, כי כך טבעה. **והאדם צריך לידע זאת ולא יתלה בה אשמה, אלא יֵדע שכך תכונתה, מזגה וטבעה של האישה.**

הכרת הטוב!

חכם אחד היה אומר, בוא וראה מה ההבדל בין בעל טוב לבעל לא טוב.

בעל טוב מרגיש שכל מה שאשתו טורחת ומתייגעת, מכבסת ומבשלת, הכול עושה בשבילו, ואף גומל לה במילות עידוד והוקרה.

אבל בעל לא טוב חושב, מה בכך שכיבסה את בגדיי, וכי עשתה זאת באופן מיוחד בשבילי? הלוא הייתה צריכה לכבס את בגדיה, והוסיפה גם את בגדיי. וכן מה שבישלה, הרי גם לעצמה הייתה צריכה לבשל, ורק הוסיפה עוד קצת בשבילי. אם כן מה הטרחה המיוחדת שטרחה בשבילי...

אומנם שניהם אומרים נכון, **אבל הרי ההבדל אינו באישה עצמה, אלא באופיו ובתכונותיו של הבעל, ואם כך התיקון אינו באישה, אלא צריך לתקן הבעל את עצמו.**

סגולה בדוקה!

אף שחובה עלינו לרחם עליה ולכבדה, להשתתף בצערה ולשאת בעול עימה וכו', כל זה אסור שיהיה על חשבון עבודת ה', שחייך קודמים, ומי כחכם יודע פשר דבר לכלכל צעדיו במשפט, ואת כל כֹּחותיו ומרצו שאין צורך להשקיעם לצורך הבית, ישקיע רק לתורה וליראה, ויֵדע שאם לא ינצל את כֹּחותיו כהוגן לתורה, יהיו לו הרבה טרדות מבית ומחוץ, וכל המקבל עליו עול תורה מעבירים ממנו עול דרך ארץ (אבות פ"ג מ"ה).

וכך אומרים בשם החידושי הרי"ם זצ"ל, שבדרך כלל מי שמנצל כראוי את זמן שהייתו בישיבה ואינו מבטל את זמנו, גם מצד בני ביתו יסייעוהו ללמוד. **וסגולה בדוקה, אברך שבניו הפריעו לו לישון בלילה, אם למחרת יבוא לישיבה וילמד כרגיל, מובטח ששוב לא יפריעו לו,** אך אם יתרשל בלימודיו למחרת בטענת אונס, ייתכן שלמחרת שוב יפריעו לו.

ואפילו במה שעוזר בצורכי הבית לא יעשה זאת בקביעות, שהרי היא צריכה לחוש שהוא אינו פנוי לענייני העולם הזה, ועסוק בתורה, ולכן צריכה לנהוג בו כבמלך, מאן מלכי רבנן (מי אלו המלכים? חכמי ישראל), **אך מצד שני צריך גם הוא לתת לה הרגשה שהיא מלכה.**

וגם בזמן היותו עסוק בצורכי הבית, ייתן אל ליבו כיצד למצוא זמן ללמוד תורה, כגון שהולך לקניות, ומצא שעדיין לא פתחו את החנויות, ינצל את ההזדמנות וייכנס לבית המדרש או לבית הכנסת, וילמד בינתיים, או אפילו במקום שנמצא ילמד כמה שיוכל.

וכן כשצריך להשתתף בצערה, **יעשה זאת בחוכמה ובזריזות לנסות לפתור את בעיותיה, ולא יבטל זמן רב לצורך זה.**

(אור לציון - זכרון הדסה)

שירות לשבת

אֲנִי דּוֹדִי לִי וְדוֹדִי לִי הָרוֹעֶה בַּשּׁוֹשַׁנִּים. עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ הַצְּלָלִים. דְּמֵה דוֹדִי לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים. עַל הָרֵי בָתֶר. שִׂמְחוּ וְגִילוּ בְּיוֹם הַשַּׁבָּת. וְהַעֲלִיזוּ בְּיוֹם מְנוּחָתָם. עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ. וְהַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ. חֶמְדַּת יָמִים אֹתוֹ קָרָאתָ. זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית. אֵל נָא תָּנִיחַ בְּיוֹם צָרָה וְיָגוֹן. וַאֲנִי תְּפִלָּתִי לְךָ עֵת רָצוֹן. אֱלֹהִים בְּרֹב חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי. בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ. טְבַע בְּלִבֵּנוּ לְהִתְעַסֵּק בְּתוֹרָתֶךָ וּמִצְוֹתֶיךָ. וְשָׁם יִגְלוּ עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ. וְיָשִׂישׂוּ בְּךָ כָּל יִשְׂרָאֵל אוֹהֲבֵי שְׁמֶךָ. וְיִשְׂמְחוּ בְּמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג

הנתינה הבית

הבסיס של הבית - השפעה ונתינה

מהו הבסיס של הבית - יש לנו ללמוד מדברי חז"ל, על **"הַבְּרִיחַ הַתִּיכֹן"** המוזכר בפרשת תרומה, הבריח שהחזיק את כל קרשי המשכן. מדרש אחד אומר (מדרש אגדה בראשית כא) שהבריח התיכון היה **העץ שנטע אברהם אבינו**. ומדרש אחר אומר (בדעת זקנים שמות כה, ה) שהוא היה **המקל של יעקב אבינו**.

יש ללמוד מכך שבבניית המשכן ובבניית הבית - צריכים שני יסודות: מקלו של יעקב אבינו, יושב אוהלים, עמוד התורה, וצריך גם את העץ, הכנסת אורחים של אברהם אבינו, עמוד החסד, והשילוב הזה יחד, של החסד והתורה, זהו הבסיס! אלה הם היסודות של בניין הבית!

מהות החיים - הנתינה

אדם צריך לדעת שלהיות "מקבל" זהו היפך הבריאה. הנה "ים המלח" בכל השפות - הוא נקרא ים המוות, הים המת, למה הוא נקרא כך?

הגמרא אומרת: "ארבעה חשובים כמת: עני, סומא ומצורע, ומי שאין לו בנים. ומה המכנה המשותף לכל הארבעה האלה? "מצורע" נמצא מחוץ למחנה, הוא לבד, אין לו למי לתת, ו"מי שאין לו בנים" אין לו למי לתת. "הסומא" זקוק לבריות, נדרש לקבל ולקבל. ו"עני" גם הוא נדרש לקבל. "קבלה" זה למות! **"לתת" זה החיים!**

הים היחיד שמקבל ואינו נותן הוא ים המלח. כל האוקיינוסים והאגמים מחוברים, חוץ מים המלח שהוא סגור, הוא רק מקבל מהירדן ואינו נותן. המים נשארים אצלו, והם מתאדים ונעלמים...

הנתינה מקשרת

על ידי שאדם חושב על הזולת ונותן, כמה שהוא נותן הוא אוהב יותר. למה אדם אוהב את בניו יותר מכול? כיוון שהוא נותן להם בלי כוונה לקבל, וכמה שהם קשים יותר - אוהבים אותם יותר. וילד שנתנו לו יותר - אוהבים אותו יותר! הגם שהיה צריך להיות להיפך. אבל זהו הטבע שהקב"ה הטביע בעולם.

הנשמה של האדם נבראה מטבעה במצב של "לתת", ואם עושים הפוך מזה, זה מתנגש עם טבע הנשמה. **כל מה שאדם עושה, יעשה במטרה ובמחשבה הזאת על הזולת, מה טוב לשני, מה השני צריך ומה לא צריך. וזהו הבסיס!**

הנתינה וההשפעה בבית

אמרו חז"ל: "חתן דומה למלך", למה מלך? כי מלך הוא רק "נותן". **כך מטרת הנישואין** - לתת, לחיות ולבנות בית טוב - זה לתת, לחשוב על הזולת, כולם רוצים אהבה ואחווה בבית: צריכים לדעת את היסוד, כֹּח הנתינה וכבוד האישה. לדעת שהאישה אין ענייניה לשרת אותי, האישה היא "כָּל כְּבוּדָּה בַת מֶלֶךְ", וצריך לכבד אותה "יותר מגופו".

ועל ידי הנתינה וההתחשבות, האדם משליט אווירה של אהבה ואחווה, ועל ידי שמשפיעים, זוכים גם להשפיע בהנהגת הבית, ביראת שמיים. אדם שהוא "נותן" מתחשבים בו. רוצים להנהיג הנהגה של יראת שמיים בבית, וזה אפשרי כשיש שלום, אהבה ואחווה בבית, ואז האישה רואה - בעלי רוצה את זה, הוא מכבד אותי והוא רוצה את זה ממני, אני בשמחה אעשה את זה.

יסוד בניין הבית ליצור את התנאים הרצויים כדי שהבית יתנהל בצורה טובה. ולדעת שזוהי הנשמה של עם ישראל, שאדם יֵדע שהמטרה שלו היא להשפיע, לתת ולתת כמה שאפשר ברוחניות ובגשמיות, להשתית את הבית על אדני התורה, וה' יעזור לנו שנזכה לבנות בית קדוש וטהור אמן!

(אדני הבית - קובץ)

גדולי ישראל בביתם

עובדות והנהגות יקרות מחייהם של גדולי ישראל בביתם

הרה"ג יוסף שלמה כהנמן זצ"ל

למה רצה הרב לסדר גט דווקא בביתו?

מספרים על הגאון הרב יוסף שלמה כהנמן זצ"ל, ראש ישיבת פוניבז' באותה העת שהיה מכהן כרבה של העיר פוניבז', שיום אחד הופיע לפניו אחד מתושבי העיר. אותו אדם ביקש מהרב שיסדר לו גט גירושין, כי החליט להיפרד מאשתו - אשת נעוריו, כיָון שאין שלום בביתו ומר לו מר. עמד הרב ושאלו: ומהו הדבר הרע והמר אשר גרם לך לעשות צעד נורא זה? הרי אפילו מזבח מוריד דמעות על המגרש אשתו ראשונה! ענה הבעל: אשתי עצלנית היא ואינה מסודרת כלל וכלל, **ואני איני יכול לסבול את ה"מהפֵּכה" שבבית, ועל כן קצתי בה.**

הרב זצ"ל דחהו בהלוך ושוב, אך הלה חזר והופיע כמה וכמה פעמים ובפיו בקשה ותביעה כי אינו יכול לסבול עוד יותר את מעשי אשתו הגורמים לו צער נפשי רב, ומשום כך תובע הוא כי הרב יסדר לו גט גירושין בהקדם האפשרי. כשראה הרב שאין תקווה למנוע ממנו את אשר יבקש, **הודיע לו שהגט יסודר בביתו של הרב בעוד כמה שעות.**

בינתיים שלח הרב שליח לרבנית וביקש שתחולל מהפכה גמורה בסדרי הבית "כמהפכת סדום ועמורה", שלא יהיה דבר מונח במקומו - ארון הבגדים, חדר האורחים, המטבח וכו'. ויהי כבואם בשעה המיועדת אל בית הרב, הרב והבעל הנרגז, נשתומם הבעל על אי הסדר ששרר בבית הרב. הנעליים היו על המיטות והבגדים על השולחן וכו', והיה הלה עומד ותוהה ובוהה... פנה אליו הרב חרישית ואמר לו: לדבריך גם אני חייב להיפרד חלילה מזוגתי. **כשראה הבעל את "צרת הרב", עמד ונתחרט וויתר על תביעתו למתן גט...**

(הבית היהודי - מעגל החיים)

הדור עבר ראוהו את מוריך

הרב אברהם פלאג'י
רבה של איזמיר - טורקיה

הרב אברהם גוחובסקי
ראש ישיבת 'שבזבר'

הרב אברהם צדוק (צאלי)
מחתמי ויטאל

הרב בנימין זאב חשין
ראש ישיבת שער השמיים

הרב גבריאל טולדנו
ראש ישיבת 'אור בידר'

הרב זלינג יאובן בנגיס
נאב"ד חברת החברות

הרב רפאל הנדנ סקירה
רבה של אריזיסה

זמירות לשבת

רְפָא צִירַי אֵ-ל נֶאֱמָן, כִּי אַתָּה רוֹפֵא אֱמֶת.
אֶת רֹאשִׁי, שׂוּר חָלָשׁ, וְתַן כֹּחַ לְנַפְשִׁי:
פְּתַח שַׁעַר הָרַחֲמִים, רֶם שׁוֹכֵן בַּמְּרוֹמִים.
עַל עַבְדְּךָ, שִׂים חַסְדְּךָ, אֵין מְרַחֵם כְּיֹעֲדֶךָ:
אֵ-ל חַי רְצֵה לְתַפְלָתִי, וְחוּשָׁה לְעֶזְרָתִי.
בְּמִהֵרָה, דְּרוֹר קְרָא, לְעַם בֶּן הַגְּבִירָה:

מָה יְדִידוּת מְנוּחָתֶךָ, אֵת שִׁבַּת הַמַּלְכָּה.
בְּכֵן נְרִיחַ לְקָרְאָתֶךָ, בּוֹאִי כַלָּה נְסוּכָה.
לְבוּשׁ בִּגְדֵי חֲמוּדוֹת, לְהַדְלִיק נֵר בְּבִרְכָה.
וַתִּכְלְ כָּל הָעֲבוֹדוֹת, לֹא תַעֲשׂוּ מְלָאכָה:
לְהִתְעַנֵּג בְּתַעֲנוּגִים בְּרִבּוּרִים וְדָגִים:

כַּעֲרֹב מְזַמְּרִים, כָּל מִינֵי מַטְעַמִּים.
מִבְּעוֹד יוֹם מוּכָנִים תַּרְגּוּלִים מְפֻטָּמִים.
וְלַעֲרוֹךְ כַּמָּה מִינִים, שְׁתוֹת יֵינוֹת מֻכְשָׁמִים.
וְתַפְנוּקֵי מַעֲדָנִים, בְּכָל שָׁלֹשׁ פְּעָמִים: לְהִתְעַנֵּג וכו':

נַחֲלַת יַעֲקֹב יִירַשׁ, בְּלִי מְצָרִים נַחֲלָה.
וַיִּכְבְּדוּהוּ עֶשֶׂר וְרֶשׁ, וְתִזְכּוּ לְגַאֲלָה.
יוֹם שַׁבָּת אִם תִּשְׁמְרוּ, וְהָיִיתֶם לִי סְגֻלָּה.
שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבוֹדוּ, וּבַשְּׁבִיעִי נָגִילָה: לְהִתְעַנֵּג וכו':

חֻפָּצִיךְ אֲסוּרִים, וְגַם לְחֶשֶׁב חֻשְׁבּוֹנוֹת.
הַרְהוּרִים מְתָרִים, וּלְשַׁדֵּךְ הַבָּנוֹת.
וְתַנּוּק לְלַמְּדוֹ סֵפֶר, לְמְנַגְּחָה בְּנִגִּינוֹת.
וְלַהֲגוֹת בְּאַמְרֵי שָׁפֶר, בְּכָל פְּנוֹת וּמַחֲנוֹת:
לְהִתְעַנֵּג וכו':

הַלּוּכָךְ תְּהֵא בְּנַחַת, עוֹנֶג קְרָא לְשַׁבָּת.
וְהַשְׁנָה מִשְׁבָּחַת, כְּרֵת נֶפֶשׁ מְשִׁיבַת.
בְּכֵן נַפְשִׁי לְךָ עָרְגָה, וְלָנוּחַ בָּחֹבֶת.
כְּשׁוֹשַׁנִּים סוֹגָה, בּוֹ יָנוּחוּ בֶן וּבַת: לְהִתְעַנֵּג וכו':

מְעַיִן עוֹלָם הַבָּא, יוֹם שַׁבָּת מְנוּחָה.
כָּל הַמִּתְעַנְּגִים בָּהּ, יִזְכּוּ לְרוֹב שִׂמְחָה.
מַחֲבָלַי מְשִׁיחַ, יְצַלּוּ לְרְוָחָה.
פְּרוֹתֵנוּ תַּצְמִיחַ, וְנָס יָגוֹן וַאֲנָחָה: לְהִתְעַנֵּג וכו':

ברכת השנה

לעילוי נשמת
ליליאן סיבוני
בת **רבקה** ז"ל
נלב"ע י' תשרי ה'תשפ"ה
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
גלית תהילה דנין ז"ל
בת **יונה** הי"ו
נלב"ע כ"ב חשון ה'תשפ"ה
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
אבישלום ישראל רוזילין ז"ל
בן **יצחק ורחל** הי"ו
נלב"ע כ"ו אייר ה'תש"פ
תנצב"ה

אש כנגד אש

בליל חמישי - אנחנו במטבח. לשים ומטגנים, אופים ואורזים, מכינים את מטעמי המסורת, בעבורנו ובעבור **עשרות לקוחות** שממתינים מדי שבוע ליום שישי - יום המכירה. מאז שהיינו מחלקים טעימות בשכונה, העניינים התגלגלו למכירה של ממש, תודה לה'. יש לנו כנראה שליחות שהיא זכות - לענג את שבתות עמך ישראל.

גם בשבוע ההוא, שעליו נסוב סיפורנו, היינו עסוקים במטבח, ובשמחה רבה.

הגיע הלילה, הילדים עלו על יצועיהם ואנחנו סיימנו עם האריזות האחרונות, **לימוד יומי של 'בצור ירום'** - והאורות בבית כבו.

שתיים בלילה.

אנחנו עייפים אך מרוצים. זה שנים שאני מחוברת **ל'קו הצניעות'**, שומעת הלכות צניעות מדי יום ורואה ניסים עצומים - אבל לנס שאירע באותו הלילה אף אחד לא הכין אותי. אני מתלבטת כמה דקות, ומחליטה ללכת לישון לבושה כהלכה - ממש כמו ביציאה לרחוב - כולל כיסוי ראש שאני מקפידה לחבוש גם בלילה (נכון, אין חובה ללכת בבית כמו ברחוב, הגם שיש הלכות צניעות גם בבית, מצד שני ראיתי איך הצניעות המוקפדת עמדה לי לזכות).

בבקרים של ימי שישי אני כל כך עייפה מהלילה הארוך, ולרוב לא מספיקה להכין את הילדים למסגרות בנחת כמו בכל בוקר... עדיף להיות מוכנה כמו שצריך כבר מראש. בעלי צחק ושאל לאן אני הולכת בשעה כזו... ואני ממלמלת בקצרה שבשביל צניעות הכול כדאי.

אומרת, ולא יודעת מה מחכה לנו בעוד שעתיים תמימות.

אני עולה על יצועי, ולמרות תשישותי אני שומעת את ההלכה היומית כרגיל - הלכה בצניעות ואחריה כמה סיפורי ניסים שנשים - ממש כמוני - מספרות. כל יום מאות סיפורי הודיה. מבקשת כרגיל ברכה והצלחה, שמירה וסייעתא דשמיא לבעל ולילדים, קריאת שמע - ונרדמת באחת. הספקנו לישון שעתיים תמימות עד שדפיקות אדירות בדלת הדהדו בכל רחבי הבית. הדפיקות נשמעו היטב ואנחנו ישנים טוב, חזק מדי. אחרי הכנות מייגעות, סביר להניח שגם שינה קלה כמו שלי הופכת לשינה עמוקה ועֲרֵבה.

בינתיים, בזמן שאנחנו נחים מטורח היום, במרפסת ביתנו **הפלטה מתלקחת**. פלטה שהעמדנו בחוץ מפאת חוסר המקום והחום שנוצר בבית. **קצר בשקע מבעיר איתו את כל תכולת הסירים והכיסויים, והאש מתעצמת, מתפשטת במהירות**. אנחנו גרים בקומה גבוהה יחסית, השעה **ארבע לפנות בוקר** והעולם נם את שנתו, סיכויים קלושים שמישהו יבחין.

סיכויים קלושים - אבל לא אצל בורא עולם.

"הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל", בורא עולם "משגיח מן החלונות, מציץ מן החרכים". שכן מהבניין הסמוך חזר מאירוע, ובהשגחה פרטית, במקום לחנות מול ביתו כרגיל הוא נכנס רגלית לשכונה ומריח ריח שרוף... בודק אנה ואנה, מרים את ראשו ורואה **שריפה ענקית**.

עשן סמיך מאיים לחדור לחדרי הבית. שבעה ילדים רכים והוריהם נמים את שנתם ולא מבחינים בדבר. בינתיים, כשכמה שכנים דופקים בדלת, ללא מענה כאמור, לחות ההצלה מתחילים לזרום לשכונה. כבאיות, ניידות משטרה, אמבולנסים. **פאניקה שלֵמה**.

וסוף סוף הילדה שלי מתעוררת לקול הרעש ולמראה האורות. היא מציצה מחלון החדר ומביטה על ההמולה - המומה, לא מבינה מה קורה בשעה כזו. כבאי אחד מבחין בה וצועק: "היי, ילדה! ילדה! כמה אתם בבית?" היא עונה לו... **תשע**. והוא מרגיע אותה שכבר מגיעים לחלץ אותנו.

היא עדיין לא מבינה: מאיפה? ולאן? מסיטה את מבטה הצידה ורואה שריפת ענק במרפסת, ממש ליד חלון החדר! **"אבא! אמא! שריפה ענקית במרפסת!!! שריפה!!!"** היא קופצת עליי בבהלה נוראית. קפצנו משנתנו אל תוך אפֵלה סמיכה, לא רואים דבר. החשמל קפץ, אנחנו מריחים ומנחשים, ומנסים לגשש את דרכינו אל עבר דלת הכניסה. עוצמת הדפיקות וקריאות הבהלה מבחוץ היו כה רמות - עד שלא הבנתי איך לא שמענו דבר. אני מסדירה נשימה ונדהמת באחת - אני לבושה! מוכנה! בלי לבזבז שום דקה מיותרת כולל הכול.

תודה ה', תודה!

זכה עמך ראשת מלכות

הרב אברהם ויינברג
האדמו"ר מסלונים

הרב אריה גמליאל
ראש ישיבת שדרות

הרב בנימין מנדלזון
רבה של קהילות

הרב דוד הכהן אזוז
מחבר מרקו

הרב זלמן נחמיה גולדברג
ראש בית הדין רבני

הרב יצחק מני בודובוב
מחבר מגורה

הרב נסים הכהן דרעי
מחבר כרמים

זמירות לשבת

יוֹם שַׁבְּתוֹן אֵין לְשִׂחָה, זִכְרוֹ כְּרֵיחַ הַנִּיחֹחַ.
יוֹנָה מְצָאָה בוֹ מָנוֹחַ, וְשָׁם יָנוּחוּ יְגִיעֵי כֹחַ:

הַיּוֹם נִכְבַּד לִבְנֵי אֱמוּנִים, זְהִירִים לְשָׁמְרוֹ אֲבוֹת וּבָנִים. חֻקּוֹק בִּשְׁנֵי לְחוֹת אֲבָנִים, מֵרֹב אוֹנִים וְאַמִּיץ כֹּחַ: יוֹנָה וְכוּ':

וּבָאוּ כֻלָּם בִּבְרִית יַחַד, נַעֲשָׂה וְנִשְׁמַע אָמְרוּ כְּאֶחָד. וּפָתְחוּ וְעָנוּ יְיָ אֶחָד, בָּרוּךְ הַנּוֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ: יוֹנָה וְכוּ':

דִּבֶּר בְּקָדְשׁוֹ אֵ-ל בְּהַר הַמֹּר, יוֹם הַשְּׁבִיעִי זְכוֹר וְשָׁמוֹר. וְכָל פְּקוּדָיו יַחַד לְגָמֵר, חָזַק מָתְנַיִם וְאַמֵּץ כֹּחַ: יוֹנָה וְכוּ':

הָעָם אֲשֶׁר נָע כְּצֹאן תָּעָה, יִזְכֹּר לְפָקְדוֹ בִּבְרִית וּשְׁבוּעָה. לְבַל יַעֲבֹר בָּם מִקְרֵה רָעָה, כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע עַל מֵי נֹחַ: יוֹנָה וְכוּ':

יוֹם זֶה מְכֻבָּד מִכָּל יָמִים, כִּי בוֹ שָׁבַת צוּר עוֹלָמִים:

שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלַאכְתֶּךָ, וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי לַיְיָ-לֹהֶיךָ. שַׁבָּת לֹא תַעֲשֶׂה בּוֹ מְלָאכָה, כִּי כָל עֹשֶׂה שֵׁשֶׁת יָמִים: יוֹם זֶה וְכוּ':

רִאשׁוֹן הוּא לְמִקְרְאֵי קֹדֶשׁ, יוֹם שַׁבְּתוֹן יוֹם שַׁבָּת קֹדֶשׁ. עַל כֵּן כָּל אִישׁ בֵּיתֵנוּ יְקַדֵּשׁ, עַל שְׁתֵּי לֶחֶם יְבָצְעוּ תְּמִימִים: יוֹם זֶה וְכוּ':

אֲכָל מַשְׁמַנִּים שְׁתֵה מַמְתַּקִּים, כִּי אֵ-ל יִתֵּן לְכָל בּוֹ דְּבָרִים. בְּגֶד לְלָבֵשׁ לֶחֶם חֻקִּים, בְּשָׂר וְדָגִים וְכָל מַטְעַמִּים: יוֹם זֶה וְכוּ':

לֹא תֶחְסַר כָּל בּוֹ וְאַכְלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ, וּבֵרַכְתָּ אֶת יְיָ אֱ-לֹהֶיךָ. אֲשֶׁר אֲהֵבָתְךָ, כִּי בֵרַכְךָ מִכָּל הָעַמִּים: יוֹם זֶה וְכוּ':

הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹדוֹ, וְגַם הָאָרֶץ מָלְאָה חַסְדּוֹ. רְאוּ כִּי כָל אֲלֶּה עָשְׂתָה יָדוֹ, כִּי הוּא הַצּוּר פָּעֳלוֹ תָמִים: יוֹם זֶה וְכוּ':

לעילוי נשמת
סעדיה גריידי
בן **שלום** ז"ל
נלב"ע א' ניסן ה'תשפ"ג
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
אסתר דרמי
בת **שלום** ז"ל
נלב"ע כ"ב אב ה'תשע"ג
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
שירה רינה
בת **מיסה** ז"ל
נלב"ע ל' חשון ה'תשפ"ג
תנצב"ה

הרב
אליהו משה פאניז'ל
הראשון לציון

הרב
אברהם חיים בדש
ראש ישיבת 'משכן יהודה'

הרב
הלל שמחון
מרצ'דיקס ותמתים

הרב
ברוך בר לבובויץ
ראש ישיבת קמניץ

הרב
דוד עובדיה
רבה של צפת - מירון

הרב
זלמן סורוצקין
יו"ר מלכוצת גדולי התורה

הרב
דוד הלוי
ראש ישיבת 'חומת ציון'

משבת לשבת

בעלי פותח את הדלת במאמץ רב. פורצים משם כמה כבאים עם צינורות וכל התפאורה. לבושים. לא מבזבזים אף רגע. מפנים אותנו אחד אחד, סופרים שלא נשכח אף ילד וניגשים למלאכת הכיבוי.

"אבא! אמא! שריפה ענקית במרפסת!!! שריפה!!!" היא קופצת עליי בבהלה נוראית. קפצנו משנתנו אל תוך אפֵלה סמיכה, לא רואים דבר. החשמל קפץ, אנחנו מריחים ומנחשים, ומנסים לגשש את דרכינו אל עבר דלת הכניסה.

שעה עוברת... אחרון הכבאים עזב את המקום, לא לפני שהדריך אותנו מה לעשות ואיך. הפראמדיקים גם הם עלו על האופנועים, האמבולנס עשה את דרכו חזרה לתחנה. רכב אחרי רכב, כולם עזבו. השכונה חזרה לדממה האופיינית לה, כאילו לא התחוללה שם דרמה עד לפני שעה תמימה. השכנים גם הם פרשו לביתם, לנסות לנוח עוד מעט עד שהשמש תפציע.

ואנחנו - המומים, לא מעכלים.

מודים לה' על הנס הענק שאירע עימנו, מנסים לנוח קצת לקראת שבת קודש... כשהשמש זורחת אני יוצאת למרפסת. מביטה ולא מאמינה למראה עיניי. כמה טוב שהחושך יכול להסתיר, לתת מנוחה לנפש לפני שתיחשף למציאות. המרפסת נשרפה כמעט כולה, השקע, הקירות, הפלטה, הסירים. התריסים גם הם נמסו... אני סוקרת ימינה ושמאלה באיטיות את המקום, מנסה לעכל את גודל הנס, העיניים שלי נעצרות על הקיר הצמוד לפתח הבית. כולו שחור ומפוייח, האש נעצרה סמוך מאוד לפתח. הפס המפריד בין המרפסת לסלון נקי לגמרי, בלי שום עדות לאש. ממש כלום.

ואז אני מתחילה להבין - השריפה נעצרה רגע לפני שנתפסה בווילון הגדול של הסלון, הצמוד לספריית הקודש. הספרייה הזאת יושבת על כל הקיר, מסתיימת בפתח המסדרון הצר, כך שאם הווילון היה מתלקח והספרייה בעקבותיו - היינו **לכודים**, וזה היה כבר סיפור אחר. אני גם נזכרת שכמה חודשים לפני כן, בעלי פירק את הפרגולה שעוטפת הכול בשביל מצוות סוכה. מנסה להדחיק את המחשבה על אם ואיך... לא רוצה אפילו לחשוב על פרגולה מבד שסוגרת מרפסת בוערת.

ויותר מכול, אני חושבת על מה עשינו. איך זכינו לנס שכזה? ואז אני נזכרת. **נזכרת בצניעות**, בשמירה המיוחדת שיש לאדם כשהוא צנוע, גם ובמיוחד בחדרי חדרים. איזה אושר שלא ויתרתי על ההלכה היומית שאני שומעת שנים, כי הצניעות הפכה להיות נר לרגליי. זוהי שמירה שאני מרגישה כל רגע ורגע, רואה ישועות קטנות וגדולות של ממש.

בנוסף לכך, אני נזכרת בעבודה שזכיתי למסור עליה נפש באותו היום - הגם שלא הייתי חייבת - עבודה לזכות הצדיק שאני עובדת עם מוסדותיו. **הרב יורם אברג'ל! אין לי ספק שהוא המליץ טוב בעדנו בשמיים, כשלמדנו את ספרו 'בצור ירום' גם הערב.** אני חורשת את מחשבותיי, מאמצת את גלגלי מֹחי ואז זה מכה בי - **נמנעתי ממחלוקת. אמיתית.** כזו שיכולתי לדבר ושתקתי. השאלתי לחברה חפץ מאוד הכרחי שהייתי זקוקה לו - והיא נסעה מהעיר ולא יכולתי להשתמש בו, וזה לא קורה בפעם הראשונה... זה ציער אותי מאוד, ובדרך לא דרך הצלחתי לאלתר תחליף. הייתה לי הזדמנות להגיד לה, להוכיח אותה - אבל **בחרתי לשתוק** ולקבל את ההחלטה של ה' באהבה; תחשבי שהכלי הזה לא רלוונטי כרגע, וזהו. נשכתי שפתיים, זה היה קשה מנשוא. **נמנעתי מאש המחלוקת** - ואני יודעת שה' לא נשאר חייב. **אש כנגד אש.**

והסיפור לא נגמר. בבוקר, אחרי שחוקר השריפות יצא וניסינו לחזור לכל הטלפונים הדואגים והשואלים, בעלי מקבל מעטפה. מעטפה עם הקדשה יפה־יפה ומרגשת, מחברים שמרביתם עדיין לא שומרים תורה ומצוות. החברים האלה, חלקם שוטרים שהגיעו אתמול עם כוחות ההצלה. הם ראו, דאגו והצטערו, והחליטו לשמח אותנו ולהתגייס לטובת שיפוץ - במעטפה נחו להם 2,000 שקלים במזומן. שטרות מסודרים, מוגשים **באהבת ישראל שאין לה זרם, השקפה או עדה.**

השיעור הזה היה לי מסר לכל החיים, שיעור שרקם אצלי תפילה אמיתית מעומק הלב - **אבא'ל'ה, ראה את עמך ישראל, כמה צדיקים הם, כמה טובים, כמה רחמנים.**

וכמה הם מבקשים ממך גאולה, אמיתית ושלימה בקרוב ממש!

(מאת ש"מ)

זמירות לשבת

אַגַדֵּלְךָ אֱ-לֹהַי כָּל נִשְׁמָה,
וְאוֹדֶךָ בְּרֹב פֶּתַח וְאֵימָה:
בְּעָמְדִי תּוֹךְ קְהַלְךָ צוּר יְרוֹמֵם,
לְךָ אֶכְרַע וְאֶכּוֹף רֹאשׁ וְקוֹמָה:
רְקִיעֵי רוֹם הֲלֹא נִטָּה בְּמַכְבֵּשָׁא,
וְהָאָרֶץ יְסֻדָּה עַל בְּלִימָה:
הֵיוֹכַל אִישׁ חֻקּוֹר אֶת סוֹד יוֹצְרוֹ,
וּמִי הוּא זֶה בְּכָל קִדְמָה וְיָמָה:
מְרוֹמָם הוּא עֲלֵי כָּל פֶּה וְלָשׁוֹן,
אֲשֶׁר הִפְלִיא וְעָשָׂה כֹּל בְּחָכְמָה:
וְיִתְגַּדַּל בְּגוֹי קְדוֹשׁ וְעֶלְיוֹן,
וְיִתְקַדַּשׁ שִׁמְךָ רַבָּא בְּעָלְמָא:

צוּר מִשֶּׁלּוֹ אָכַלְנוּ, בָּרְכוּ אֱמוּנִי, שָׂבַעְנוּ וְהוֹתַרְנוּ כִּדְבַר יְיָ:
הַזָּן אֶת עוֹלָמוֹ, רוֹעֲנוּ אֲבִינוּ, אָכַלְנוּ מִלַּחְמוֹ, וּמֵינוּ שְׁתִינוּ.
עַל כֵּן נוֹדֶה לְשָׁמוֹ, וּנְהַלְלוֹ בְּפִינוּ, אֲמַרְנוּ וְעָנִינוּ,
אֵין קָדוֹשׁ כַּייָ: צוּר מִשֶּׁלּוֹ וְכוּ׳:

בְּשִׁיר וְקוֹל תּוֹדָה, נְבָרֵךְ לַ־לֹהֵינוּ, עַל אֶרֶץ חֶמְדָּה טוֹבָה
שֶׁהִנְחִיל לַאֲבוֹתֵינוּ. מָזוֹן וְצִיר֫וּה הַשְׁבִּיעַ לָנַפְשֵׁנוּ, חַסְדּוֹ גָּבַר
עָלֵינוּ, וֶאֱמֶת יְיָ: צוּר מִשֶּׁלּוֹ וְכוּ׳:

רַחֵם בְּחַסְדְּךָ עַל עַמְּךָ צוּרֵנוּ, עַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ,
זְבוּל בֵּית תִּפְאַרְתֵּנוּ. וּבֶן דָּוִד עַבְדְּךָ יָבֹא וְיִגְאָלֵנוּ,
רוּחַ אַפֵּינוּ מְשִׁיחַ יְיָ: צוּר מִשֶּׁלּוֹ וְכוּ׳:

יִבָּנֶה הַמִּקְדָּשׁ, עִיר צִיּוֹן תִּמָּלֵא, וְשָׁם נָשִׁיר שִׁיר חָדָשׁ,
וּבִרְנָנָה נַעֲלֶה, הֶרְחֵמָן הַנִּקְדָּשׁ יִתְבָּרַךְ וְיִתְעַלֶּה,
עַל כּוֹס יַיִן מָלֵא, כְּבִרְכַּת יְיָ: צוּר מִשֶּׁלּוֹ וְכוּ׳:

תַּשְׁבִּי צוּרִי לְבָבִי זִכְרוֹ כְּצוּף וָמָן,
צוּרִי סְלַח לְחוֹבִי אַל יַאֲרִיךְ זְמָן:
וֶלִיד אֲשֶׁר בְּתוֹךְ יָם גְּלוּת יְהוֹדֶךָ,
הוֹצִיא שֵׁטֶר מְקֻיָּם לְחָתוּם בְּיָדֶךָ,
שָׁרִיר מֵאַד וְקָם לְפְדוּת יְחִידֶךָ,
יֹאמַר רְאֵה כְתֹב חֲזַק וְנֶאֱמָן: צוּרִי סְלַח וְכוּ׳

עֲדִים מְאֹד כְּשָׁרִים חֲנִי וְיִרְמְיָה,
חֲתֻמוֹ בְּתוֹךְ סְפָרִים יוֹאֵל וְיַשַּׁעְיָה,
קוֹמָה רְפָא שְׁבוּרִים הַנִּקְרָאִים בְּנֵי־ה,
חַיִּים רְפָא כְּנֶבְיא רְפָא לְנֶעֱמָן: צוּרִי סְלַח וְכוּ׳

הַבֵּן אֲשֶׁר מִגְרַשׁ מַחֲטֵא יְהוֹדֶךָ,
שׁוּבָה לְאָב כִּי בָא מְשִׁיחֶךָ,
עִיר הַיְקָר וּמִגְרַשׁ וְתִירַשׁ בָּתֵּי מְנוּחֶךָ,
וְיִישְׁבִים בְּשִׁבֵי אֶהְיֶה לָהֶם רַחֲמָן: צוּרִי סְלַח וְכוּ׳

לעילוי נשמת
ישראל ג'יבלי
בן **יצחק** ז"ל
שאול ירון בן **פסח** ז"ל
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4999

לעילוי נשמת
שושנה בן-סימון
בת **רחל** ז"ל
נלב"ע כ"ט חשון ה'תשפ"ג
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4999

לעילוי נשמת
אופיר ניאמצ'יק ז"ל
בן **שרה** תחי'
נלב"ע ה' שבט ה'תשפ"ג
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4999

הנהגות קודש

אדם שהעיד על אמירת קריאת שמע שעל המיטה של רבינו, אמר: "מי שראה ושמע את זאת, היה מתעורר לירא שמיים!"

הוא העיד על עצמו שכאשר היה רואה חילול שבת ה' יצילנו, ליבו נקרע בקרבו.

פעם דיבר עם אדם שקיבל על עצמו לשמור מצוות, וכשהגיע לדבר מסויים שהיה קשה לו, הוא סיפר זאת לרבינו. **נזדעזע רבי בן ציון ואמר:** הרי זה איסור דאורייתא!

גם דקדוקי ההלכה שלו היו מיוחדים, **לא אכל עופות בפסח ולא מאכלי חלב ותבלינים, מלבד מלח.** כעבור זמן עשה התרה על שתיית קפה כיוון שראה בכך צורך של עונג יום טוב.

חייו היו קודש לעבודת ה' ולקיום מצוותיו. על כן כשנסע פעם לארצות הברית וראה מלמעלה את הנהר והגשרים שחוצים את ניו יורק, **מיד הגה ברעיונותיו את דיני העירוב.**

עשה לך רב

רבינו העלה על נס שני אישים בדור שלפניו. האחד הוא רבו הגאון **רבי עזרא עטיה** זצ"ל, שהיה מיוחד בדורו בהבנת דברי רש"י. השני הוא מרן החזון איש זצ"ל, שהיה מיוחד בדורו בלימוד ההלכה.

הוא הלך בדרך שני רבותינו אלו - בבירור הסוגיה כהגאון רבי עזרא עטיה, ובהסקת המסקנה ההלכתית היוצאת מהסוגיה הלך בדרך החזון איש.

קרה ששמע את תלמידיו מפלפלים באיזה דבר, והעיר להם: מאי נפקא מינא? הרי ההלכה היא לא כך! בכך לימד אותם שתמיד תהיה מגמתם להגיע להלכה.

למשפחותם לבית אבותם

רבינו נולד להורים יראי שמיים ויחידי סגולה, שבביתם נהגו הרבה ממנהגי החסידות של רבם הגאון **רבי צדקה חוצין** זצ"ל.

אביו של רבינו **רבי אליהו** עלה לארץ בהיותו ילד וניצל בנס, כמו שכתב רבינו בהקדמת ספרו. הורי אביו גרו בכפר בפרס, והנה קם שם מושל אשר ציווה עליהם להשתמד חלילה או לעזוב את המקום, והם מיד עשו מעשה וברחו עם כל בני משפחתם לעיראק, שם עלו על אונייה שתביא אותם לחוף ארץ ישראל.

לאחר תלאות וייסורי דרך מרובים הגיעו אל מול חוף חיפה, אבל במקום להגיע לנמל, **האונייה עלתה על שרטון מול מערת אליהו שבהר הכרמל.** כח ההצלה שהוזעק, הגיע בליווי סירות, והמצילים עלו על סיפון האונייה והשליכו משם את הנוסעים אל תוך הסירות.

הילד אליהו הושלך מהסיפון, אך במקום שיוטל אל הסירה, נפל לתוך המים והחל טובע. בתחילה לא שָׂמוּ לב לכך, כי חשבו שנמצא בתוך אחת הסירות האחרות, **אך ספן נוכרי ראה שהגלים משליכים את הילד, ומשכו ברגלו והעלהו ליבשה, ומיד טיפל בו להשיב רוחו.**

הספן שהצילו הובילו אל ביתו עד שהוטב לו. כשנודע הדבר לאחיו המבוגר של אליהו, נתן לספן כהכרת טובה מטבע זהב שערכה היה רב מאוד באותם הימים.

לאחר נדודים עלו בני המשפחה והשתקעו בירושלים עיר הקודש תובב"א, והצטרפו לאותם שקיבלו את השפעתו והדרכתו של הגאון רבי צדקה חוצין זצ"ל.

מעשה רב

הגאון רבי בן ציון היה מסור הן לכלל והן לפרט. ענייני הכלל היו נתונים על כתפו, ונשא אותם בליבו. ייסד תלמודי תורה והיה נשיא רשת תלמודי התורה, שותף היה למנהלי מפעל הש"ס ושאר ענייני הציבור. בדרך כלל נמנע מלהיות נשיא עמותה, אבל כשעשו עמותה למטרת שידוכין - הסכים, באומרו: **כיוון שלא זכה לקיים בעצמו מצוַת פרו ורבו** (כיוון שבתו היחידה מתה עליו בצעירותה), **אולי על ידי זה ייחשב לו כאילו עסק במצווה.**

◇◇◇

דאגתו לכל יחיד גם הייתה מיוחדת, עם כל אמבולנס שעבר ליד הישיבה כשהוא צופר, היה הוא מתפלל לשלום החולה.

בשכנותו הייתה גרה משפחה שהייתה רגילה להניח בדירתם מפתח כשהיה צורך. פעם נכנסה השכנה לקחת את המפתח והוא לא נמצא בבית, כנראה הבעל שכח להשאיר לה אותו, וכיוון שהיה הגרב"צ לבדו בבית, הציע לאישה שתיכנס עד שיבוא בעלה, והוא ירד כאילו ללכת. האישה, שהמתינה זמן מה ובעלה לא הגיע, החליטה לרדת בינתיים למכולת, וכשירדה עמדה נדהמת. הגרב"צ עמד למטה בקור והמתין לשוב בעלה - וכל זאת כדי שלה יהיה נוח!

זמירות לשבת

גּוֹאֵל יָבוֹא רַב עֲלִילָיָה, גּוֹאֵל יָבוֹא עִם אֲלִיָּה,
יָבוֹא גּוֹאֵל יָבוֹא:

דִּמְעָה בְשִׂמְחָה הַיּוֹם נוֹזֶלֶת, וְנַפְשִׁי לְךָ מְיַחֶלֶת.
בְּרֹאוֹת דִּגְלֵי מָרִים, לְבֶן וְתִכְלֶת.
יָבוֹא יָנוֹן עִם הַגּוֹאֵל:
גּוֹאֵל יָבוֹא וכו':

יְ-הֹ א-לֹ-הֵינוּ, כִּימֵי קֶדֶם בְּנִיסָן נִגְאַלְתָּ.
כִּי שַׁעֲרֵי דִמְעָה לֹא נִנְעָלוּ, בְּמְהֵרָה שְׁלַח גּוֹאֵל יָבוֹא:
גּוֹאֵל יָבוֹא וכו':

וְהָשֵׁב לָנוּ עִיר תִּפְאַרְתֶּךָ, הַזְּרֹחַ וְתָאִיר עָלֶיהָ שִׁמְשֶׁךָ.
וְאָז נָגִיל וְנָשִׁיר, בְּבִית קָדְשֶׁךָ. יָבוֹא יָנוֹן עִם הַגּוֹאֵל:
גּוֹאֵל יָבוֹא וכו':

עֵינִי צוֹפִיָּה לָךְ חוֹנָן, בְּקוֹל נְעִים שִׁיר אֶרְנָן.
עִיר קָדְשֶׁךָ מְהֵרָה כוֹנָן, יְ-הֹ צוּרִי שׁוֹכֵן עֶלְיָה.
לְעוּשָׂה שָׁמַיִם – עֵינִי צוֹפִיָּה, לְרוֹמֵם הָאָרֶץ – עֵינִי צוֹפִיָּה:

עֵינִי צוֹפִיָּה לָךְ אָהוּב, הִבָּטַחְתָּנִי כִּי שׁוֹב תָּשׁוּב.
עַל יַד נְבִיאֶךָ כֵּן כָּתוּב, קָיָם נְבוּאוֹת יְשַׁעְיָה:
לְעוּשָׂה שָׁמַיִם וכו':

עֵינִי צוֹפִיָּה לָךְ אָבִי, אוֹדְךָ צוּרִי בְּכָל לִבִּי.
שֹׂה-דִי אַתָּה צוּר מִשְׂגַּבִּי, בְּנֵה קִרְיָה יְפַהְפִיָּה:
לְעוּשָׂה שָׁמַיִם וכו':

יִשְׂמַח מֹשֶׁה, בְּמַתָּנַת חֶלְקוֹ.
וּמָה קָרָאתָ לּוֹ, עֶבֶד נֶאֱמָן קָרָאתָ לּוֹ:
יִשְׂמַח מֹשֶׁה, בְּמַתָּנַת חֶלְקוֹ,
וּמָה נָתַתָּ לּוֹ, תִּפְאֶרֶת בְּרֹאשׁוֹ נָתַתָּ לּוֹ:
יִשְׂמַח מֹשֶׁה, בְּמַתָּנַת חֶלְקוֹ.
וּמָה הוֹרִיד בְּיָדוֹ, שְׁנֵי לוּחוֹת אֲבָנִים
הוֹרִיד בְּיָדוֹ:

משכן עזלה
לרפואת ולהצלחת שגית בת אלגרה הי"ו בתוך שאר חולי ישראל
להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999
לרפואת שושנה בת יוסף, ויחיאל בן יוסף הי"ו ולזיווג הגון ולהצלחת מיכל בת יחיאל הי"ו
להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999
להצלחה, לפרנסה טובה ולרפואת משפחת יוסף הי"ו ומשפחת שושן הי"ו

ציון אבא שאול זצ"ל

איש על העדה

אימו של רבינו היא מרת בניה בת כתון, שבנה כתב עליה כי "הייתה צנועה במעשיה ומדקדקת במצוות, מסתפקת במועט והייתה טורחת ויגעה בחינוך בניה לתורה ויראת שמיים טהורה".

כשהיו בניה חוזרים מהתלמוד תורה, הייתה מקדמת את פניהם בחיבה ואומרת להם: "ריח של תורה יש מכם, השתדלו כולכם להיות תלמידי חכמים".

האב **הרב אליהו** זצ"ל זכה לשמש בירושלים כמה מתלמידי החכמים הגדולים שהיו בה אז, ובמיוחד את הגאון **רבי צדקה חוצין**, ובסוף ימיו זכה לשבת כ־15 שנה במחיצתם של המקובלים שלמדו בישיבת המקובלים, ובמחיצתם עסק בתורת הנסתר.

בימי מלחמת השחרור היה בירושלים מחסור גדול במים. פעם הביאו מים ביום שבת, והרב אליהו אמר לא לקחת מהמים, כיוון שלפי חשבונו לא היה בזה משום פיקוח נפש. כשלא צייתו לו ולקחו מהמים, מיד אותו מַיכָל מים נוקב על ידי רסיס של פגז שהתפוצץ בסמוך, ואז ראו בזה עניין של השגחה פרטית שהוכיחה את צדקתו הגדולה.

רבינו נולד בכ"ט תמוז שנת ה'תרפ"ד (יום פטירתו של רש"י, וכידוע הגאון הצדיק רבי בן ציון הלך בשיטת רבו הגאון רבי עזרא עטיה, שהיה דייקן מופלא בדברי רש"י, וכמו שהעיד עליו רבינו, שהיה רבו חד בדורו בזה בדקדקנותו המופלאה בדברי רש"י. רבינו נפטר גם בחודש תמוז, ביום י"ט בו, וייתכן שגם זה בכלל מה שאמרו חז"ל שהקב"ה ממלא ימיהם של הצדיקים, משום שנפטר ממש בסמוך לתאריך לידתו).

הגרב"צ למד בימי נעוריו בתלמוד תורה **'בני ציון'**, שהיה תלמוד התורה הראשון לבני עדות המזרח, ותלמוד תורה זה זכה להוציא מתוכו כמה מגדולי התורה של עדות המזרח.

כבר בגיל צעיר ניכרו בו מידותיו הטובות והתמדתו הגדולה. פעמים רבות הוא היה עוסק בתורה מתוך רעב, ולאימו אמר שסעד בישיבה. פעם ראה את אחותו רעבה וחלושה, ונתן לה את פרוסת הלחם היחידה שלו כדי לחזקה.

הוא זכה בימי נעוריו ללמוד אצל הגאון **רבי יעקב עדס** זצ"ל ואצל הגאון רבי צדקה חוצין זצ"ל, אבל לשיא פריחתו התורנית והרוחנית הגיע בישיבת 'פורת יוסף' כשהפך לתלמידו של הגאון רבי עזרא עטיה זצ"ל וקרא לו בשם **'המורה'**, וראה בו את רבו העיקרי. גם רבו ראה בו את ממשיכו, וסמוך לפטירתו אמר לו **שהוא מפקיד בידו את ניהול ישיבת 'פורת יוסף'.**

ואכן הגאון הצדיק רבי בן ציון המשיך את דרכו של רבו ואף פיתח אותה בכישרונותיו הגדולים, וכך תרם עוד לפריחת הישיבה.

בהיותו נער היה מנצל כל רגע לתורה, ובהליכתו מביתו שבשכונת 'הבוכרים' לישיבה, שהייתה בעיר העתיקה בירושלים, דרך שארכה כ־25 דקות הלוך ו־25 דקות חזור, היה משנן בכל כיוון דף גמרא יחד עם החברותא, שבדרך כלל היו הולכים יחדיו.

בשנת תש"ט נשא רבינו את הרבנית הדסה, בתו של **רבי יוסף חיים שרבני** זצ"ל, שהיה מגדולי המתמידים בירושלים. לכל מקום שהלך היה נוטל עימו דפי גמרא לשננם. חמיו היה בנו של הצדיק המקובל **רבי יהושע שהרבני**, שהיה מתלמידי **ה'בן איש חי'**.

חמיו הקים ישיבה למקובלים, שהגאון הצדיק רבי בן ציון עמד בראשה במשך הרבה שנים. זכה חמיו ששתי בנותיו נישאו לתלמידי חכמים מופלגים - האחד רבינו, וגיסו הגאון **רבי שבתי אטון**, ראש ישיבת 'ראשית חכמה'.

בשלהי שנת תשמ"ח הוא ייסד את רשת תלמודי התורה הספרדיים, והצטרפו אליו הגאון **רבי יהודה צדקה** זצ"ל והגאון **רבי עובדיה יוסף** זצ"ל, והוא עמד בראשה, **ואף ניבא שבתוך עשר שנים הדבר יחולל מהפכה של ממש בקרב בני עדות המזרח!** ואכן זכה לראות את עיקרי הדברים, אך נפטר לפני חגיגת העשור של רשת תלמודי התורה, שהייתה אמורה להתקיים בחודש אלול שנת תשנ"ח.

ברוב צניעותו ופשטותו לא חשב להדפיס את ספריו, אך כאשר קם מחוליו שינה את דעתו והדפיס כמה וכמה ספרים, ממה שתלמידיו כתבו על פי מה ששמעו ממנו.

בסוף ימיו סבל ייסורים רבים, אבל המשיך את עבודת הקודש שלו, עבודת ה' שלו, כרגיל.

בלילה האחרון לחייו טילפן אחד מגדולי ראשי הישיבה לבית רבינו בשאלה חשובה, וחיכה לפסק הלכה, אחר שהגרב"צ יתבונן בעניין ויענה את תשובתו. אך למחרת כאשר התקשר אל בית הגרב"צ, ובנו של רבינו הרה"ג רבי אליהו הרים את השפופרת כשהוא מבכה מרה את אובדן אביו הגדול, יָדע השואל מה אירע באותן שעות.

תנצב"ה.

(חכם ר' בן ציון אבא שאול)

זמירות לשבת

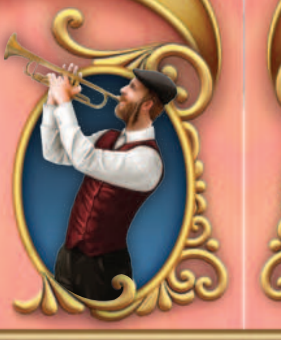

אַשּׁוֹרֵר שִׁירָה לְכְבוֹד הַתּוֹרָה, מִפִּי יְקָרָה זַכָּה וּבְרָה:
נִתְּנָה לָנוּ עַל יְדֵי רוֹעֵנוּ, מֹשֶׁה רַבֵּנוּ,
בְּחֹרֵב כָּל נִבְרָא: אַשּׁוֹרֵר שִׁירָה וְכוּ':
נֶאֱמָן שְׁמוֹ בְּחֹר בְּעַמּוֹ, לִהְיוֹת לוֹ לְיִשְׁמוֹ,
אֻמָּה נִבְחָרָה: אַשּׁוֹרֵר שִׁירָה וְכוּ':
אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר עַל יְצִרוֹ גּוֹבֵר, מֵישָׁרִים דּוֹבֵר,
עוֹסֵק בַּתּוֹרָה: אַשּׁוֹרֵר שִׁירָה וְכוּ':
רַבָּה נְעִימָה תּוֹרָה תְּמִימָה,
פֻּתְּחִי מַחְכִּימָה עֵין מְאִירָה: אַשּׁוֹרֵר שִׁירָה וְכוּ':

בֶּן אָדָם לְמָה תִּדְאַג עַל הַדְּמִים,
וְלֹא תִּדְאַג עַל הַיְמִים.
כִּי הַדְּמִים אֵינָם עוֹזְרִים,
וְהַיָּמִים אֵינָם חוֹזְרִים.
דְּרֹךְ אַחַר הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת,
אֲשֶׁר הֵם לְעַד קַיָּמִים:
בֶּן אָדָם אַל תִּדְאַג לְשָׁעָבַר כִּי הוּא אֵין, וְלֶעָתִיד כִּי הוּא עָדִין.
קַוֵּה אֶל יְיָ, כִּי הוּא הַמַּצִּיא לְךָ יֵשׁ מֵאַיִן, וְתִשּׁוּעַת יְיָ כְּהֶרֶף עַיִן:

תּוֹרַת אֱמֶת נָתַן לָנוּ, בְּרִיךְ אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ:
יְקָרָה הִיא מִפְּנִינִים, נִטָּעָיה נַעֲמָנִים.
יְרֵדָה מִשְׁמֵי מְעוֹנִים, הִיא זֹאת מָצָאנוּ יָרַשְׁנוּ.
וּמַה נַּעֲמוּ אֲמָרֶיהָ, סוֹדוֹתֶיהָ סְתָרֶיהָ.
אֵין מֵבִין תַּעֲלוּמֶיהָ, לְבַד אֲשֶׁר יְצָרָנוּ.
סוֹעֶדֶת הִיא אוֹהֲבֶיהָ, גַּם סָב וְגַם יְשִׁישׁ בָּנוּ.
אֲשֶׁר רוֹדֵף אַחֲרֶיהָ, גַּם סָב וְגַם יְשִׁישׁ בָּנוּ.
פָּנִים שְׁבָעִים לְתוֹרַת אַ-לִ, לְמִבְחַר רוֹעִים נָתְנָה אָל.
סְגֻלַּת יְ-ה עַם יִשְׂרָאֵל, אֲבוֹתֵינוּ גַּם אֲנַחְנוּ.
בְּקוֹלוֹת וְגַם בְּרָקִים, יָרְדָה מִשְׁמֵי שְׁחָקִים.
סְבַת דָּוִד הָאֵ-ל יָקִים, מְהֵרָה וְאַגַּחְנוּ קָמְנוּ.
חִזְקוּ אִמְצוּ אֲמָתֵנוּ, שִׁישׁוּ עָלֶיהָ קְהָלָתֵנוּ,
קָרְבָה שְׁנַת גְּאֻלָּתֵנוּ, כִּי מִמִּצְרַיִם נִגְאָלְנוּ": תּוֹרַת אֱמֶת וְכוּ'

להצלחת יהודה ושגית נעים ומשפחתם הי"ו

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

לרפואת והצלחת סופיה סמסון הי"ו בת יהודית ז"ל

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להצלחת פנחס ואוראל כהן הי"ו והילדים: אילאי, אליה, ואורי הי"ו

נפשי חולת אהבתך

פיצוץ עז פילח את האויר, שמי בת ים הוארו מעוצמת האש, והבניין... הבניין שבסוף הרחוב חציו קרס כמגדל קלפים.

באותו לילה, מוצאי שבת פרשת בהעלותך ה'תשפ"ה, היינו בבת ים אצל חמי וחמותי. בכל זאת מלחמה עם איראן... זה לא עוד מבצע צבאי, זו מלחמה. אומנם ממ"ד או מקלט אין להם, אבל אמונה ואחדות יש גם יש, והם מוצרי צריכה בסיסיים בשעת מלחמה.

עלינו לישון בשעה 02:15 בלילה, מנסים להירדם עד האזעקה הבאה. השעה 02:33 גיסי דופק לנו בדלת, התקבלה התראה מפיקוד העורף על טילים מאיראן בדרך לאזור שלנו... לגוש דן. התלבטנו אם להישאר במיטות, עוד לא עצמנו עין בלילה הזה. אחרי דיון קצר החלטנו לקום אל הפרוזדור, שם הקירות והתקרה הם מבטון, יותר מוגן שם. את חובת ההשתדלות שלנו עשינו. אזעקה עולה ויורדת הרטיטה אותנו, ועם התינוק הקטן שלנו בעגלה עמדנו בפרוזדור כולם. עשרה נפשות מייחלות להגנה מאביהם הגדול שבשמיים.

בום. ועוד בום. ועוד אחד. עם עיניים עצומות, ממלמלים פרקי תהילים. מבקשים על נפשנו, ועל נפש עולמנו. כל אחד קיבל על עצמו להתחזק במשהו, צניעות, כסף לצדקה, שמירת הלשון. "אבא שבשמיים תשמור עלינו", זעקתי מקירות ליבי. תשמור ותגן עלינו, על הילדים שלנו, על הילדים שלך...

התחושה היתה כמו של ברווזים במטווח. וכרגע, אנחנו הברווזים. ואז זה הגיע... פיצוץ אדיר החריד את הבית, והבזק אש האיר את כל המבנה. הבית התמלא באבק ובעשן סמיך, עוצמת הפיצוץ היתה חזקה מאוד, ונהדפנו כולנו אל סוף הפרוזדור. כולם, כולם רעדו מפחד. הגדולים צרחו, הילדים בכו, פחד המוות ריחף באוויר. "ריבונו של עולם תשמור על הילדים שלי" צעקה עקרת הבית.

ברחנו אל תוך אחד החדרים, מנסים להסתתר. לברוח מהשטן. אזעקה נוספת פילחה את השקט השטני, ונמלטנו לחדר יותר מוגן. חיכינו כמה דקות, ואז יצאנו אל הסלון לאמוד את הנזק. את הפגיעה. נדהמנו למראה עינינו, אבק דק מילא את הבית.

הסתכלתי על החלונות השבורים, על התריסים המפורקים לגורמי גורמים, התבוננתי ברצפה המאובקת, בקירות הסדוקים, ורק אז.. רק אז הבנתי איזה חיבוק ענק נתן לנו בורא עולם.

נמצאת כאן משפחה שלימה בת עשרה נפשות, בבית מלא חלקי חילוף מפוזרים, זכוכיות ושאר מיני מרעין בישין, ואף אחד מאיתנו לא נשרט. כולם בריאים ושלמים. הוצאנו את הראש אל מעבר לחלון השבור, והבטנו. חמישים מטר מאיתנו, אל הבניין שספג את הפגיעה, כולו מתפורר ובוער באש. עולה בלהבות. ואז ראיתי את הנס האישי שלי, נס פרטי שבורא עולם הציל אותי ממוות לחיים.

נכנסתי אל החדר, ופשוט שאגתי "אבא תודה!" המיטה שרק לפני דקות ספורות שכבתי עליה, היתה מכוסה בשכבת שברי זכוכיות בכל הגדלים והסוגים. ואם רק הייתי נשאר לישון במיטה, כמו שקרה יותר מפעם אחת, לא היתה לי את האפשרות הפיזית לכתוב או לספר משהו. אבא יקר שלי תודה!

אחים יקרים! אנחנו תמיד חייבים לזכור, שגם בתוך החושך והקושי הגדול, מלחמה, נרצחים, טבח מטורף שעברנו, טילים בכל לילה, אנחנו חייבים ומוכרחים לזכור ששם למעלה בשמיים - יש לנו אבא שאוהב אותנו אהבה אדירה ללא גבולות או סייגים כלשהם. וכמו כל אבא, הוא מגן ושומר על הילדים שלו, על כל יהודי ויהודיה בכל מקום שיהיו. ואף אחד לא יכול לפגוע בילדים שלו. של מלך העולם. אם הוא לא החליט כך.

אז אבא תודה על האהבה הזו. נפשי אבא, חולת אהבתך...

(א.כ. בני ברק)

תאונה והשגחה

סיפור ההשגחה שלנו - הוא סיפור של השגחה עד בלי די... הסיפור שלנו החל בתקופת הקורונה. בעלי ואני נסענו מרחק רב, כדי לבקר בן משפחה שהגיע לאזורנו, והתארח במלון. בבוקר נפרדנו מהילדים, והילדה שלי נסעה ללימודים. היינו אמורים להגיע בסביבות השעה 20:00 בערב. במהלך הנסיעה הרגשתי שמשהו לא טוב קורה. הסתבכנו בדרך, והיא התארכה סתם בעוד כחצי שעה. ניסיתי ליצור קשר עם בתי ורציתי לשאול אותה: "מה קורה? איפה את? איך את? מה את עושה עכשיו? הכול בסדר?" אך לא הייתה קליטה. באופי שלי אני אמא כזו, שכל הזמן בקשר עם הילדים ודואגת תמיד.

הגענו לשלום, אך פתאום בעלי "נעלם" לכמה דקות בלובי של המלון. כשהגיע, שאלתי אותו מה קרה, אמר שהוא עייף מהנסיעה... עלינו לחדרו של בן המשפחה האורח, כששנינו שותקים...

ואז בעלי פונה אליי ואומר לי: "יש לי משהו לספר לך... שבי... אבל תדעי שהכול בסדר"...

פעימות הלב כבר מתחילות לצבור תאוצה... הדופק עולה... הפנים רותחות... אני מתחילה לדמוע... והוא מספר לי שהילדה שלנו עברה תאונת דרכים קשה אבל היא בסדר... תאונת דרכים עם נפגעים!!! לא טעיתי בהרגשה שלי ובשיחות שניסיתי להתקשר לבתי!

ומה בסדר? איך בסדר? הילדה שם לבד? מי איתה? מה קרה לה? היא חיה??? אני בוכה וצועקת בלחש לה' יתברך...

וכאן מתחיל סבב השגחה פרטית בלתי נתפסת!

רכבה של בתי התנגש ברכב מסחרי בצומת מאוד מאוד מסוכן, צומת שגבה כבר כמה פעמים חיי אדם, וכולם מתריעים מפניו ומבקשים שיציבו בו רמזור. הרכבים התנגשו, הרכב של בתי התהפך והסתובב כמה פעמים. כריות האוויר נפתחו והרכב ניזוק ברמה שהיו צריכים לנסר את הדלת הקדמית כדי לחלץ את חברתה של בתי שישבה לידה. וגם לה לא קרה דבר!

זמירות לשבת

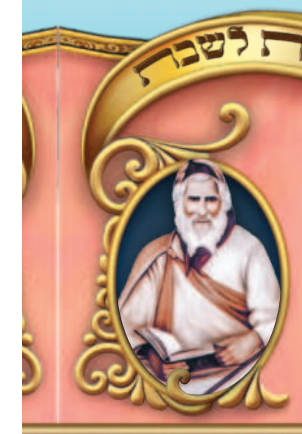

אַעֲרֹךְ מַחֲלָל נִיבִי. לְא-לּ גְּדוֹל וְנוֹרָא.
לִכְבוֹד הַקָּדוֹשׁ רִבִּי. יַעֲקֹב אֲבִיחַצִּירָא:
נְקִי טָהוֹר כַּפַּיִם. כְּבַעַל נְקִיפַּיִם.
קְדוֹשׁוֹ שָׁמַיִם. רַבָּנָן בְּכָל אַתְרָא:
יָשָׁר הֲלָךְ בְּתָמוֹ. בְּמַעֲשָׂיו בְּמִקְוֹמוֹ.
כְּיָרֵחַ בֵּן יוֹמוֹ. זוֹ הִיא דַּרְכָּךְ יִשְׂרָה:
יַעֲקֹב תֹּם אָהֳלִים. יוֹשֵׁב וְכָל פֶּה בּוֹלֵם.
מַיִם עֲמֻקִּים יִדְלֵם. כִּי אִם לְבִינָה תַקְרִא:
בְּחָכְמַת הַקַּבָּלָה. גָּבֵר לְשֵׁם וּתְהִלָּה.
הַרְחִיב הָעָמִיק שְׁאֵלָה. אֲבִיר יַעֲקֹב נוֹרָא:
נֶפֶשׁ וְרוּחַ בְּפִיהוּ. זֶה א-לִי וְאַנְוֵהוּ.
אִישׁ א-לֹהִים קָדוֹשׁ הוּא. וְנִגַּה לוֹ כָּאוֹרָה:
עֲנוּתוֹ וְתָמָתוֹ. קְדֻשָּׁתוֹ יִרְאָתוֹ.
אַף כִּי אַחֲרֵי מוֹתוֹ. הוֹדִיעַ עֹז וּגְבוּרָה:

טֶרֶם יוֹם נְסִיעָתוֹ. צִוָּה קָהָל עֲדָתוֹ.
בְּרַמָּנְהוּר קְבוּרָתוֹ. לֹא יִשָּׁנוּ אֲמִירָה:
רָצָה גֶּבֶר חֲבֵרוֹ. לְהוֹלִיכוֹ לְעִירוֹ.
שָׁמְעוּ הַתְּקוּדוֹ. וַיַּרְדוּ גִּשְׁמֵי אוֹרָה:
חַדַּל יְ-ה מֵהוֹשִׁיעַ. כִּי רַב נְשֵׁם הוֹפִיעַ.
לֹא יָכְלוּ לְהַסִּיעַ. אֲרוֹן בְּרִית הַתּוֹרָה:
וַעַם ה' אֶת אוֹיְבָיו. בְּבוֹאָם אֶל סְבִיבָיו.
לֹא הִבְּירוּ רֹב טוּבָיו. לֹא נָהֲגוּ בּוֹ חֲמָרָה:
קֶרֶן הוֹדָם בְּכַסְּפָה. יָרַד כִּי חַלּ הַקַּצָּף.
אִישׁ רָגְזוֹ לֹא יִאְסֹף. לְבַד מֵהַהוּא אֲתָרָא:
אֲמִירִין יוֹשֵׁב אֳהָלִים. פְּרִיוֹ קֹדֶשׁ הִלּוּלִים.
כְּנִטְעִים מְגֻדָּלִים. שֶׁכְּבַר זָקְנוּ הוֹרָה:
הֵן הֵן גְּבוּרוֹתָיו. וְרַבִּי נִפְלְאוֹתָיו.
שְׁמַעְנוּ מִבְּרֵיוֹתָיו. אֵין דַּי לִכְתֹּב וּלְאָמְרָה:

יָחִיד רָם יְעֻרַת חוֹשֶׁךְ. לְבֻשׁ עֹז הֲדָר, בְּקֹדֶשׁ נֶאְדָּר, שְׁבִי יִשְׂרָאֵל יֶאֱסָף, לְעִיר הֶהָדָר:
מְרוֹמַם שֵׁבֶן שְׁחָקִים, שְׁכִינָתֹא מַעְפְּרָא יְקִים, מִצְּרָיו נָקָם יִנָּקֵם, אֲדוֹם וְקַדְּרָה:
מְחֻם טוֹב נַעֲרָה, יִהְיֶה פּוֹרֵר לַחֲלָקִים, יִתְהוֹן יְבַדְּרָה: יָחִיד וְכוּ'
א-לּ גְּדוֹל מוֹשִׁיעַ חוֹסִים, קֵץ וְצֶבָא לְחֹשֶׁךְ תָּשִׂים, עַד אָנָה בָּנִים לְחוּצִים,
בְּשֶׁרֶם נִקְדָּר, וּמְאוֹרָם קָדַר, מֶלֶךְ עָלֵינוּ שׂוֹם תָּשִׂים, מַלְכָּא לֵן שַׁדַּר: יָחִיד וְכוּ'
יְסַד אֶרֶץ עַל בְּלִימָה, גָּרֵשׁ-נָא אֶת בֶּן הָאֲמָה, דְּגֹל יִשְׂרָאֵל תְּרִימָה, דֶּן אֵיתוֹ הֲדָר,
יְפֵה מַהֲדָר, יִתְגַּדַּל שִׁמְךָ בְּעָלְמָא, יִתְעַלֶּה יִתְהַדַּר: יָחִיד וְכוּ'
רֵעָה יִשְׂרָאֵל הֲבִיטָה, בְּעָנְיֵי בֶן יְדוֹ מְטָה, וְאַף עַל פִּי אֲשֶׁר חָטָא, וּבְקִרְבּוֹ הוֹר דָּר,
כָּל קוֹיֶן וְרַחֲרָר, כַּמָּה גְּרוֹלָה חֲרָטָה, חֲזֹר בּוֹ הֲדָר: יָחִיד וְכוּ'
רַחוּם מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ, לְצֶמַח הַבַּת תַּשְׁגִּיחַ, שַׁרְשֶׁיהָ צִיץ תַּפְרִיחַ, גֶּפֶן סַמָּדַר,
בְּאֵילָנוֹ דַּר, מַהֲרָה יִתֵּן תַּרְיחַ, כְּפְרֵי עֵץ הֲדָר: יָחִיד וְכוּ'
חֵי זַךְ קִים בַּחֲמָלָתוֹ, יִזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ, וְיַחְתֵּר אֶת שְׁבוּעָתוֹ, וַאֲשֶׁר נָדַר,
וּבְפֶרֶק הַדַּר, בְּבֵית בְּחִבְּנוֹתוֹ, סְתֹר נָדַר: יָחִיד וְכוּ'

משכן עזלה

לעילוי נשמת
שבתאי בן **ראובן** ובת **ציון** ז"ל
נלב"ע י"ב תמוז ה'תשפ"ב
תנצב"ה

לעילוי נשמת
דליה בת **דוד** ו**תמרה** ז"ל
רבקה (רונית) בת **שבתאי** ז"ל
תנצב"ה

לעילוי נשמת
מאיר דדון
בן **מסעודה** ו**מכלוף** ז"ל
נלב"ע י' טבת ה'תשפ"ה
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
יהודה לאון קקון בן **מרים** ז"ל
מרסל קקון בת **אסתר** ז"ל
תנצב"ה
הוקדש ע"י משפ' חביב ודוד הי"ו

ר לתודה

ת מנפלאות ה'בורא בשלשו

מיותר לציין שהרכב הושבת במקום. ועכשיו רָאו כמה השגחות פרטיות בסיפור ניסי אחד:

בתי והחברה שלה לא נפגעו כלל בתאונה, ישתבח שמו.

יומיים לפני התאונה חידשתי את ביטוח הרכב ושמתי לב לטעות בפוליסה בתאריכים שמסרתי, והוקלדו בטעות. ביקשתי לתקן, ושילמתי עבור התיקון.

אם היה הביטוח נותר כך, הוא לא היה תקף בשעת התאונה בכלל.

כריות האוויר נפתחו בעוצמה, ואפילו המשקפיים שבתי הרכיבה לא ניזוקו או נסדקו בכלל.

שתי "מלאכיות" עצרו את רכבן ליד התאונה וליוו את בתי לבית החולים, נסעו אחרי האמבולנס, וישבו איתה בבית החולים עד שהמשפחה שלנו הגיעה אליה.

בדיקות מקיפות מראות שהילדה שלי וחברתה לא נפגעו כלל ברוך ה'!

אחי דואג לה לעורך דין, ובוחר בשליח הכי נאמן שיכול להיות עבורה.

הרכב שהתנגש ברכבה של בתי הסיע עובדות זרות למקום עבודתן, אחת העובדות הזדקקה לעבור החייאה במקום התאונה ופונתה לבית החולים. היא שוחררה לביתה יומיים בלבד לאחר מכן, ללא נזק!

לאחר דין ודברים במשפט, ראינו כי בורא עולם ניהל לבדו את כל המשפט. הוא יתברך שם בפינו את המילים הנכונות, ריכך את התביעה וריכך את השופט, וכמובן, בתי התעקשה לומר את האמת ורק את האמת וקיבלה אחריות על התאונה, ולא הייתה מוכנה לסלף שום פרט, אפילו הכי קטן.

אנו ועורך הדין נותרנו המומים לשמע הדברים שנשמעו שם.

העונש שנפסק, תודה לה' יתברך, הוא מזערי ביחס לגודל התאונה. הוכח כי הייתה בעיית ראייה ממשית בצומת עם תמרור שחסם את שדה הראייה.

במשך כל התקופה, מרגע התאונה ועד סוף המשפט, התמדנו לומר תודה לבורא עולם גם על הטוב וגם על הפחות טוב שנראה לנו, כי אין רע יורד מהשמיים והכול לטובה!

מאז, בכל פעם בהגיענו לצומת הזה אנו מברכים על הנס שקרה לבתנו, ועל כך שה' הטוב היטיב איתנו בכל דרך אפשרית.

עשינו את סגולת **רבי מתיא בן חרש / הרב עמרם בן דיוואן** עם בקבוק הערק, הדפסנו פרק של **'אשר בנחל'**, שמנו פתק בחנוכייה ב'זאת חנוכה' ועשינו עוד סגולות, העיקר לעשות נחת רוח לה'.

הבטחנו לפרסם כשניווישע, ואכן עשינו כך.

זיכה אותנו בורא עולם לומר תודה ענקית.

"ואילו פינו מלא שירה כים, ולשוננו כהמון גליו ושפתותינו שבח כמרחבי רקיע ועינינו מאירות כשמש וכירח וידינו פרושות כנשרי שמיים ורגלינו קלות כאיילות.... אין אנחנו מספיקין להודות לך ה' אלוקינו ולברך את שמך מלכנו על אחת מאלף אלפי אלפים ורוב ריבי רבבות פעמים הטובות, ניסים ונפלאות שעשית עימנו ועם אבותינו!"

(ר"ב)

חינוך ללא הפסקה

אנחנו גרים בתל אביב ויש לנו מאבקים מתמשכים נגד העירייה בנושא החינוך הממלכתי־דתי - גנים ובתי ספר.

בתחילת השנה שתי הילדות שלנו עלו כיתה: אחת לגן חובה והשנייה לכיתה א'.

השיבוץ הראשון שקיבלנו היה **הפוך** ממה שביקשנו - שיבצו את הקטנה בגן רגיל ואת הגדולה בבית ספר שהוא פחות דתי ממה שמתאים לנו.

עשיתי את הסגולה של התנא **רבי מתיא בן חרש**, וראינו את הישועה... כל פעם קצת קצת מתקרבת... למרות העובדה שבהתחלה נתקלנו בממסד שלא רוצה לעזור כלל.

בחסדי ה' **כל פעם הוסר מכשול אחד**, עד שבסוף, ברגע האחרון, קיבלו את שתיהן למוסד הראוי, מוסד שאנחנו מקווים שחינוך ילדינו בו הוא לרצונו של הקדוש ברוך הוא.

תודה רבה על זיכוי הרבים!

(ש"ר)

בשורה משמחת

הבת הגדולה שלי עמדה לפני חלק משמעותי בחייה, שלא הלך בדיוק כפי שציפתה...

יום לפני קבלת התשובות, עשיתי את הסגולה של התנא **רבי מתיא בן חרש** זכותו תגן עלינו, 18 נרות, פרק פ"ו, צדקה ותפילה. זכיתי והתפללתי בכוונה גדולה ככל שיכולתי. ביקשתי שייעשה הנכון בעבורה! ואם זה נכון לה, שילך בקלות ובפשטות, אז בבקשה, שילך הכול בקלות.

וכך היה! היא **התבשרה בבשורה שכל כך רצתה!**

אין לתאר את האושר, השמחה והביטחון ששב אליה. כמובן אמרנו בכוונה **'מזמור לתודה'**, נתתי צדקה והודיתי על ניסים, נפלאות וישועות.

ה' יתברך גדול, ולא משיב ריקם דמעותיה של בת מלך! הוא שומע זעקת אימהות!

אנא, א־ל רחום וחנון, זכנו להרגיש ילדים שלך, באמונה ובביטחון!

אשרינו שזכינו בצדיק רבי מתיא בן חרש, שבוודאי היה מליץ יושר בעבורה.

(א"ק)

זמירות לשבת

אַשְׁרֵי שְׁיָרָה וְזִמְרָה. לְכְבוֹד רֹאשׁ וְעִטָּרָה. רַבִּי דָּוִד אֲבִיחַצִּירָא:
נָאֶה לוֹ לְשַׁבֵּחַ. בְּשִׁיר וְלִמְנַצֵּחַ. אִשָּׁה רֵיחַ נִיחוֹחַ:
יָרֵד לְעוּמְקֵי דָתָא. הוּא וְאֶחָיו בְּתָלְתָא. גִּלּוּ כָּל מַסְתָּרֶיהָא:
דָּרַשׁ כָּל הַנִּסְתָּרוֹת. רִאשׁוֹנוֹת אַחֲרוֹנוֹת. נָחֲלָה לוֹ מֵאֲבוֹת:
וְהוֹצִיא אֶת מַפְעָלָם. לְיִשְׂרָאֵל הַנְּחִילָם. יִשְׁמְחוּ בְגוּרָלָם:
דְּבָרָיו הַנְּעִימִים. מְזַהֲבִים וּמְפַנְּנִים. גַּם הֵפָּז לֹא יַעֲרֹכֵם:
חַי עוֹלָם נָטַע בּוֹ. חָכְמָתוֹ בְּתוֹךְ קִרְבּוֹ. אַשְׁרֵי מִי שֶׁאֲהֵבוֹ:
זְכוּתוֹ תָּגֵן עָלֵינוּ. בְּבִיאַת מְשִׁיחֵנוּ. קָרֵב קֵץ פְּדוּתֵנוּ:
קַבֵּץ יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. וְיֹאבְלוּ בְלֶחְמוֹ. כָּל בְּנֵי רְחוּמֶיךָ:

נִקְרָא שְׁמוֹ תֹּם, תִּפְאֶרֶת לוֹ חוֹתָם, וְכָאֱמֶת נֶחְתָּם, רַבִּי יַעֲקֹב.
יָשָׁר נֶאֱמָן, נָטַע נֶעֱמָן, צִנְצֶנֶת הַמָּן, רַבִּי יַעֲקֹב: אֲשִׁירָה נָא...
אוֹרָה זוֹ תּוֹרָה, אוֹר הַמְּנוֹרָה, זֹאת הַבְּרָה, רַבִּי יַעֲקֹב.
הוּא רֹאשׁ הַגּוֹלָה, לְשֵׁם וּלְתִהְלָה, מְאֹד נַעֲלָה, רַבִּי יַעֲקֹב: אֲשִׁירָה נָא...
רָשׁוּם בְּנִסִּים, בַּעַל מַעֲשִׂים, וְכֵן קְדוֹשִׁים, רַבִּי יַעֲקֹב.

נַפְשׁוֹ בְּצַדָּקָה, דָּבְקָה וְחִשְׁקָה, שָׁם לוֹ לְחֶקֶק, רַבִּי יַעֲקֹב: אֲשִׁירָה נָא...
אֲבִי יְתוֹמִים, וְגֹם אֲבִיוֹנִים, חוֹנֵן עֲנִיִּים, רַבִּי יַעֲקֹב.
חָכָם וּמֵבִין, הוּא רַב וְדַיָּן, בְּקִיא בְּכָל עִנְיָן, רַבִּי יַעֲקֹב: אֲשִׁירָה נָא...
צַדִּיק וְעָנָו, כָּל יָמָיו שָׁנָיו, שְׁכִינָה לְפָנָיו, רַבִּי יַעֲקֹב.
יוֹמָם וָלַיְלָה, עוֹשֶׂה פְּעֻלָּה, בְּסוֹד הַתְּפִלָּה, רַבִּי יַעֲקֹב: אֲשִׁירָה נָא...

רִוּ לוֹ גִּלָּה, לְשֵׁם וּלְתִהְלָה, מְאֹד נַעֲלָה, רַבִּי יַעֲקֹב.
אֵלָיו רַב מוֹרָה, חָרַב הָאָרֶץ, תָּנָא וְקַרֵּי, רַבִּי יַעֲקֹב: אֲשִׁירָה נָא...
חִבּוּרִים הוֹצִיא, עַל תּוֹרַת מֹשֶׁה, שָׁם לוֹ לְמַחֲסֶה, רַבִּי יַעֲקֹב.
זְכוּת תּוֹרָתוֹ, צִוָּה לְעַדְתּוֹ, וְלִבְנֵי בֵיתוֹ, רַבִּי יַעֲקֹב.
קָדוֹשׁ בְּקָדְשָׁה, אֲבָל הִרְאָשָׁה, וְכָל טוּב עָשָׂה, רַבִּי יַעֲקֹב: אֲשִׁירָה נָא...

לעילוי נשמת
אריה צדוק
בן **שרה ויעיש** ז"ל
נלב"ע כ"ח תמוז ה'תשע"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת
דן נוי בן **פרידה** ז"ל
נלב"ע ל' תשרי
ה'תשפ"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת
יעקב לוי (טויק)
בן **חזנה** ז"ל
נלב"ע י"ד בשבט ה'תשע"ד
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
ראובן חג'ג'
בן **מחבובה** ע"ה
נלב"ע י"א ניסן ה'תש"פ
תנצב"ה

איילה

אשתי היקרה הגיעה ביום שישי לבית הרפואה רמב"ם, עלקראת לידה. חשבנו שהיא תישאר שם בשבת. התייעצנו עם **הרב מרדכי כהן** שליט"א מטבריה מה דעתו על כך שהיא תישאר בשבת בבית הרפואה, והוא ענה בפסקנות מוחלטת: **היא לא תלד בשבת!** - אבל הוסיף: אם יש התפתחות מסויימת, תגיעו גם בשבת.

בשבת בבוקר, לפני יציאתי לתפילה, אשתי שתחיה אומרת לי שצריכים לצאת לבית הרפואה. אנו גרים באזור שלא שומר תורה ומצוות, והשכן שלנו אינו יהודי.

הלכתי לשכן והערתיו משנתו, ושאלתי אם הוא יכול להסיע אותנו לבית הרפואה. הוא ענה שיסיע בשמחה, ותוך כמה דקות ספורות היה מוכן.

נסענו לשם, וברוך ה' כשהגענו כאילו נעלמו כל סימני הלידה שהיו לפני כן. היינו חמש שעות בחדר יולדות, בלי שום התפתחות ללידה.

המיילדת אמרה לנו שאנו תופסים מקום ליולדת אחרת, ולכן כדאי לעשות משהו כדי לקדם את הלידה, וגם אולי חלילה התינוק נמצא במצוקה כי היה מצב של לידה ופתאום זה הפסיק. לכן אמרה: אני נותנת לכם עוד זמן קצר להחליט אם עושים משהו או לא.

אנו ברוך ה' היינו דבקים בדברי הרב שלא תהיה לידה בשבת! לכן אמרנו שאנו לא עושים כלום. קראנו את הסיפורים במדור השגחה פרטית, וגם שם היו סיפורים על יולדות שמאוד חיזקו אותנו.

הוציאו אותנו מחדר היולדות לחדר המתנה. ברוך ה' הסימנים התחילו להתקדם, ולקראת תפילת מנחה הם התחזקו. אשתי שתחיה שלחה אותי להתפלל מנחה מתוך אמונה גדולה באמונת חכמים שלא תהיה לידה בשבת!

חזרתי לסעודה שלישית וראיתי שהמצב ממש מתקדם, והיא שלחה אותי באמונה שלימה לתפילת ערבית.

חזרתי מערבית, ואחות מחדר לידה כבר הייתה במקום. אשתי אמרה שנעשה הבדלה, כי **עד שלא תהיה הבדלה אין לידה, כי לא יצאה שבת.**

עשינו הבדלה והוצאנו ידי חובה את שאר חברי החדר. שמחנו מאוד על הזכות של ההבדלה במצב כזה.

סיימתי "המבדיל בין קודש לחול" והאחות הושיבה את אשתי על הכיסא, לקחה אותה לחדר לידה, ובסייעתא דשמיא תוך דקות ספורות ברוך ה' נולדה לנו תינוקת מתוקה! קראנו לה **איילה**.

תודה לך ה' יתברך!

תודה רבה **למשכן שילה** למדור הסיפורים שבאמת נותנים כח!!

(יח. ביטון)

תפילין תוך כדי שיחה

בחג שבועות תשפ"ד זכיתי לקרוא בספר 'ליקוטי הלכות' על מעלת תפילין 'רבינו תם' בכלל, ובפרט בדור שלנו, דור עקבתא דמשיחא. הבנתי כי תפילין של רבינו תם הם **נשק חזק** הנצרך במלחמה הרוחנית והגשמית שעם ישראל נתון בה היום. התרגשתי והתחברתי למה שלמדתי, ורציתי לזכות להניח תפילין של רבינו תם.

חשוב לציין שהמצב הכלכלי כרגע לא מאפשר לי בכלל לקנות זוג תפילין משלי. בינתיים, בזכות ראש ה'כולל' שלי, שטרח בכל יום להביא לי את ה"רבינו תם" שלו, זכיתי להניח את התפילין מדי יום. השתוקקתי שיהיה לי זוג תפילין משלי, ואניחן כל יום בלי להטריח אנשים אחרים, ואזכה לקיים את המצווה בהידור.

התפללתי לה', התחלתי עם קופת חיסכון צנועה, וגם פניתי לכמה אנשים ואפילו לארגונים בנושא. למרות הכוונות הטובות של כולם והברכות שקיבלתי, כי יום יבוא ואזכה לתפילין משלי, הנושא לא התקדם והבנתי שתפילין 'רבינו תם' משלי זה חלום מתוק לעתיד הרחוק.

השלמתי עם זה, אך המשכתי להשתוקק ולהתפלל לתפילין.

בראש חודש אב תשפ"ד הרב שלי הציע שנתייעץ עם שני יהודים שהוא מכיר בשיחת ועידה, אחד מהם סופר סת"ם. ואז הגיעה הישועה כהרף עין - בשיחת הוועידה היהודי שאל את סופר הסת"ם כמה עולה זוג תפילין וכמה זמן לוקח להכין אותן. הסופר נקב בפרטים, והיהודי ביקש ממנו להתחיל כבר היום.

ככה, תוך כדי שיחה! **היהודי לקח על עצמו לדאוג לזוג תפילין עבורי בו ברגע!**

הייתי המום מהישועה הגדולה. דמעות של אושר והכרת הטוב לבורא עולם ולשליחים הנאמנים שלו מילאו את עיניי. כמובן הודיתי לכולם מעומק הלב, אבל התודה הגדולה היא לאבא שלנו, בורא עולם, על הכול. הוא זה שנותן בלב של אדם שירצה או לא ירצה לעזור למישהו אחר. לב כולם ביד ה', ובידו בלבד!!!

אשריהם על מסירות הנפש שלהם, מעל דרך הטבע, לתורת ה' ומצוותיו.

ולכם, הקוראים הנאמנים, אוסיף: אל תפסיקו להשתוקק למצוות! תרצו, תאמינו, תתפללו ושוב - תרצו! ה' רוצה לראות רצון, והבא להיטהר מסייעים בידו!

(א"פ)

בריכה על הגג

למערכת **'משכן שילה'** שלום רב!

רציתי לשתף בישועה שקרתה לנו והבטחתי בלי נדר לפרסם:

אנו גרים בדירה שכורה, יחידת דיור בבית פרטי שנמצאת **בקומה העליונה של הבית**. יום אחד בעלי הרגיש טפטוף מים באמצע הלילה. הודענו לבעלי הדירה שכנראה יש נזילה, והם התפלאו - משום שאמרו שביצעו איטום בגג לפני שנתיים.

הם אמרו שביום ראשון ישלחו מישהו לבדוק

אַשְׁרֵי לְבָבוֹד חֲבֵרִים. וּבְרֹאשָׁם מַלְכָּם אֲרִים.
בַּר יוֹחַאי עוֹקֵר הָרִים. וְדוֹרֵשׁ טוֹב לְעַמּוֹ:
נֶחְתָּם בְּכֶתֶר תּוֹרָה. כְּלוּלִים בּוֹ עֲשָׂרָה.
רָאוּ נָא בְּעַטְרָה. שֶׁעִטְּרָה לוֹ אִמּוֹ:
כְּבִיר בְּנוֹ אַהֲרֵיו. רִבִּי אֶלְעָזָר אַשְׁרֵיו.
נִכְנַס בָּא בַּחֲדָרָיו. שֶׁל הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה:
יַקִּיר עִם זְכוּת אָבוֹת. הִשִּׂיג מַעֲלוֹת רַבּוֹת.
נִגְלוּ לוֹ י"ב נְתִיבוֹת. בָּהֶם רַבִּים יֶחְכְּמוּ:
יָדִיד בְּעֵז הִתְאַזָּר. רַב רִבִּי אַבָּא חָזָר.
הוּא וְרִבִּי אֶלְעָזָר. אֲחוּזִים בְּי"ה שְׁמוֹ:
עָלָה לְעִיר גִּבּוֹרִים. בָּהּ חֲמִשִּׁים שְׁעָרִים.
מִשָּׁם יוֹצְאִים נְהָרִים. וְיִתְהַלְּכוּ לָמוֹ:

קוֹ חָסֶד קִנָּה. רִבִּי יְהוּדָה חָנָה.
וְהָעוֹלָם בּוֹ בָּנָה. עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמוֹ:
בְּזֶה הוּא רֹאשׁ קָדֶשׁ. רַק לֹא בָּא אֶל שֻׁלְשָׁה.
אַךְ נִכְבַּד מִן הַשִּׁשָּׁה. הָיְתָה מִשְׁרָה עַל שִׁכְמוֹ:
אִישׁ גִּבּוֹר בְּסוֹד תּוֹרָה. רִבִּי יִצְחָק הָאֲרֹךְ.
מִדָּתוֹ הִיא גְּבוּרָה. צַפִּיחִית בְּדְבַשׁ טַעֲמוֹ:
בְּפִיהוּ אֱמֶת נִכְתָּם. רִבִּי יוֹסֵי בַּר יַעֲקֹב תָּם.
עֵין הַחַיִּים בּוֹ נֶחְתָּם. הִיא תִּפְאֶרֶת עֻזְּמוֹ:
יָשָׁר רִבִּי חִזְקִיָּה. בְּנִצָּח נַפְשׁוֹ חָיָה.
גַּם הוֹד בּוֹ כָּלוּל נִהְיָה. חֲמִשָּׁל וְפִתַּח עִמּוֹ:
חֲבֵרוֹ רִבִּי יִיסָא. הוֹד וְהָדָר בּוֹ נִמְצָא.
מַדָּה טוֹבָה בָּהּ יְשָׁא. לְרֹאשׁ סֶכֶת שָׁלוֹמוֹ:

צְבָאוֹת בָּהּ נִצְמָדִים. שְׁנֵיהֶם יַחַד דּוֹדִים.
הֵם וְזֵי הָעַמּוּדִים. יָשָׁר יֶחֱזוּ פְּנֵימוֹ:
יְסוֹד בְּרִבִּי חִיָּא. כָּאן נִמְצָא וְכָאן הָיָה.
מִשָּׁם יוֹצָאָה הוֹשִׁיָּה. אִמְרוֹתָיו כִּי נָעֲמוּ:
רִבִּי יוֹסֵי לוֹ זְכוּת. הוּא זָכָה אֶל הַמַּלְכוּת.
כָּל-תַּשְׁעַ הֵם מַלְכוּת. שָׁם כָּבוֹד מְקוֹמוֹ:
אַשְׁרֵיהוּ לְבַר יוֹחַאי. שֶׁהוּא עַד עֵת בּוֹא מְשִׁיחֵי.
קָם הוּא נֶפֶשׁ כָּל-חַי. הַמָּה יֹאכְלוּ בָּלְחָמוֹ:
חֻזְקוּ עֶדְרֵה כְּלוּלָה. הַרְבּוּ שִׂמְחָה וְגִילָה.
בְּיוֹם זֶה יוֹם הִלּוּלָא. דּוֹדִים לְכוּ לֶחֱמוּ:

משכן שילה

לעילוי נשמת **שושנה** בת מורי **יחיא ורנה גחזם** ז"ל נלב"ע ח' אלול ה'תשפ"ד תנצב"ה

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

לעילוי נשמת **חנה גוזי** בת **ניסים** ז"ל נלב"ע ט"ו אדר ה'תשע"ה תנצב"ה

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

את האיטום. התארחנו בשבת אצל ההורים, וכשחזרנו ראינו שלולית על הרצפה. בעלי הלך לישון בידיעה שהעניין יטופל מחר. לפני שהלכתי לישון, שמעתי קול צפצוף מלוח החשמל שנמצא בתוך הדירה. פתחתי אותו ולתדהמתי ראיתי **גיצים וניצוצות** מתוך לוח החשמל ועשן דק יוצא.

הבנתי שהעניין ממש מסוכן והתקשרתי לבעלת הדירה. התקשרנו לחברת החשמל, והם אמרו להוריד מהר את החשמל בדירה ולהזמין בבוקר חשמלאי. כשהחשמלאי הגיע הוא עלה לגג ונדהם לראות שבקבוק מים שהיה על הגג סתם את חור הניקוז בגג. האיטום היה מעולה, אך **הצטברו על הגג מים בגובה של בריכה**, ובאין ברירה הם התנקזו לתוך לוח החשמל. הוא נדהם מגודל הנס שקרה, ואמר שאינו מבין איך עד עכשיו לא פרצה שריפה או התרחשה הצפה בבית, ואיך אפילו לא נפל החשמל!

ואני חשבתי, מי יודע בזכות מי ומה התרחש הנס, אבל בוודאי - **התורה של בעלי היקר מגינה ומצילה.**

(ר"א)

בזכות קבלת שבת

למערכת **'משכן שילה'** שלום וברכה.

הייתי לקראת לידה ראשונה, ברוך ה'. במעקב היו **האטות בדופק**. אמרו לי להמתין עד שתהיה התפתחות. לאחר מעקב נוסף הובהלתי לחדר לידה בכניסת השבת. סביבי שלוש רופאות, שלושתן מצדדות בניתוח. בעלי ואני התפללנו מכל הלב שנזכה ללידה טבעית, כי מאוד רצינו **לקיים את מצוַת פדיון הבן ולזכות לברית בזמנה.**

לאחר כמה שעות ללא התקדמות, רצו להחתים אותי על טופס הסכמה לניתוח. נכנסתי לחדר ניתוח כשאינני מפסיקה להתפלל. הבטחתי שאם לא יהיה ניתוח אפרסם בלי נדר את הישועה, ובעלי הבטיח **שיקרא 'נשמת כל חי' בפני עשרה, ושנינו הבטחנו שנשתדל לקבל את השבת עשר דקות לפני הזמן.**

ברוך ה', בסייעתא דשמיא גדולה, נולד לנו בן **בלידה טבעית** בשבת.

אכן זכינו לקיים את מצוַת פדיון הבן ואת ברית המילה בזמנה.

(א"ר)

בית הלומותי

שלום למערכת **'משכן שילה'**!

ראשית, אני מודה לכם על מדור שתורם רבות לחיזוק תורני ערכי. במדור זה של **'מזמור לתודה'** נחשפתי לראשונה לסגולה של **רבי מתיא בן חרש**, קראתי את הסיפורים על אנשים שקיימו את הסגולה וזכו לישועות מעל הטבע.

שנית, אספר קצת על עצמי ומשפחתי: אנחנו זוג נשוי ברוך ה', וזכינו בשבעה ילדים מקסימים. עבדתי כמורה במשך כשש שנים, לבעלי היה עסק מצליח שדעך בעקבות משבר הקורונה - ונקלענו לקשיים. אחרי חנוכה החלטתי שאני מקיימת את הסגולה של התנא רבי מתיא בן חרש, כשהתפילות שלי מכוונות **לבית חדש וגדול** שיוכל להכיל את כולנו.

בסוף השנה קיבלתי הצעת עבודה שמגדילה את שכרי פי שלושה ואפילו קצת יותר (כ-4 חודשים מיום קיום הסגולה). התחלנו לראות ישועות, מצאנו את בית החלומות שלנו, ברוך ה'! אחרי שנה ויותר של חיפושים, במחיר משתלם ללא ויתור על מיקום מעולה ואיכות ללא פשרות.

לפני כמה חודשים הבנקים סירבו לתת לנו משכנתא, ונאלצנו לפנות להלוואה חוץ־בנקאית כדי להצליח לרכוש את בית החלומות. החלטתי לא להרים ידיים, וקיימתי שוב את הסגולה של רבי מתיא בן חרש, פעמיים נוספות ברציפות - יום אחרי יום.

סיבה אחת, כדי לעמוד במחיר של הבית, וסיבה נוספת, להחזיר את החובות של העסק של בעלי שרבצו עלינו מאוד.

ברוך ה' התפילות נענו, ולקראת סוכות זכינו בבית המיוחל.

תודה לה' יתברך על כל הטוב שהוא מעניק לנו, ואשרינו שזכינו בתנא רבי מתיא בן חרש שמשמש בעבורנו צינור ישיר לשפע של בורא עולם!

(מ"י)

מעוניינים לפרסם סיפור השגחה פרטית מיוחד שיחיזק אתכם? ניתן לשלוח למערכת ונפרסם בל"נ לזיכוי הרבים.
אין המערכת מותחייבת לפרסם כל סיפור שיישלח לכן עדיף לא להבטיח לפרסם במשכן שילה.

זמירות לשבת

אֵלָּא אִימְלָאלִי, אֲעָרֵךְ מַהֲלָלַי, צַדִּיק בָּבָא סָאלִי
הֲרֹאֵה נִפְלְאוֹתַי, בִּגְלוּי, וּמוּפְתַי,
הֵן הֵן גְּבוּרוֹתַי, אֲצַל עָלַי א-לִי: אֵלָּא אִימְלָאלִי...
צוּף דְּבַשׁ בְּפִיהוּ, זֶה א-לַי וְאַנְוֵהוּ,
וּלְחָכְמָה, קָדוֹשׁ הוּא, צַדִּיק בָּבָא סָאלִי: אֵלָּא אִימְלָאלִי...
צַדִּיק הוּא בְּדִינוֹ, א-ל שַׁדַּי, לְיִמִינוֹ,
לְרִוּוּת יוֹם יוֹם צְאֵנוֹ, מַרְעִית צוּר גּוֹאֲלִי: אֵלָּא אִימְלָאלִי...
בַּהּ"ן וּבִנְגִילָה, זְרוֹעוֹ לוֹ מוֹשִׁילָה,
לְיֵשַׁע סְגֻלָּה, קָנָה חֶלְקוֹ, חֶבְלִי: אֵלָּא אִימְלָאלִי...
בְּנֵם שֶׁל קְדוֹשִׁים, אֲרָאֶלִים תַּרְשִׁישִׁים,
הֵם, קְדֹשׁ קְדֹשִׁים, עַד יִבָּנֶה זְבוּלִי: אֵלָּא אִימְלָאלִי...
כָּל יוֹמִי וְלֵילִי, אֶעָרֵךְ מַהֲלָלַי,
לְנִסִּים, עָשָׂה לִי, צַדִּיק בָּבָא סָאלִי: אֵלָּא אִימְלָאלִי...

יְהוּדוּ לְךָ רֵעֶיוֹנִי א-ל מְכֻסֶּה יוֹצְרִי,
עַל קְרָבְךָ בְּסִינַי, לְהָאִיר אֶת נֵרִי,
עַל כֵּן בְּתַחֲנוּנַי, אֶפְאָר בְּשִׁירִי,
בְּכָל יָמַי וְשָׁנַי, עַד לְעַד לָעוֹלָם:
אַשְׁמַח בְּךָ, אֶשְׂמַח בְּךָ, א-ל עוֹלָם.
אֶשְׂמַח בְּךָ נוֹאַל נַפְשִׁי, אֶת נַאֲלַת עוֹלָם:

שְׁשׂוֹן לִבִּי הֲמָה, בְּזִכְרֵי חַסְדֶיךָ,
כִּי בְּתוֹךְ מַכָּל אֻמָּה, יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ,
נֵצֶר נְטִיעָה תְּמָה, הָאֲבוֹת יְרִדְיוּן,
אֲבָן דֶּרֶךְ שָׂלְמָה, מִשְׁרֵשׁ גְּדָלָם:
אַשְׁמַח בְּךָ וכו'.

רְצוֹנְךָ אֶשְׁאָלָה, חִי בְּעַל הָרְצוֹן,
כַּאֲשֶׁר בְּתוֹחָלָה, נָהַגְתָּ אֶת הַצֹּאן,
בְּמַרְעֶה טוֹב וְנָפְלָא, וְהָיָה כָּל עָלְצוֹן,
רוֹעֶה יִשְׂרָאֵל סֶלָה, הָאֵזֶן אֶת קוֹלָם:
אַשְׁמַח בְּךָ וכו'.

אַתָּה הוּא הָאֵ-לֹהִים, הָעֵד וְהַדָּיָן,
קוּם נָא לְקַרְאַת גְּבָהִים, צְאֵי נָא מְזֻיָּן,
לְנָקָם נְקָמָתְךָ מֵהֶם, לְהַשְׁלִים כָּל עָנְיָן,
שִׁמְךָ וְכִסְאֲךָ שָׁהֵם, מַעַיִן כָּל חַי נֶעְלָם:
אַשְׁמַח בְּךָ וכו'.

לְעֻמָּה נִפְלָאוֹת לְבָדוֹ, אֶת יְרִיבִי יָרִיב,
אֲקַוֶּה תָּמִיד חַסְדּוֹ, הַשֹּׁכֵם וְהָעָרֵב.
וְלֹא יִסֹּךְ בָּעֲדוֹ, אֶת טִירָתוֹ יְחָרִיב.
וְאַז נָשִׁיר לִבְבוֹדוֹ, הַשִּׁירִים בְּמִשְׁלָם:
אַשְׁמַח בְּךָ וכו'.

חַזֵּה צִיּוֹן מוֹעֲדֵנוּ, אֲשֶׁר מְכֻנֶּנֶת,
מוֹל זְבוּל מִקְדָּשֵׁנוּ, שֶׁהִיא הָעוּתֶנֶת,
מַה עֲלֵיוֹן לְגָנוּ, עֵדֶן הַמְכוּנֶנֶת,
אֲשֶׁר בָּם כָּל חֶמְדָּנוּ, הֵם מִקְדָּשׁ וְאוּלָם:
אַשְׁמַח בְּךָ וכו'.

זֹאת הָיְתָה לִּי בְּעָנְיִי, גְּדוֹלָה הַבְטָחָה.
לְאָב הָמוֹן נָסִי, בֵּין בְּתָרִים זֵרָחָה.
לְאָמַר מָתַי וְאֵיהִ, וּמְצָאֲנָה מְנוּחָה.
בְּךָ כָּל מְאַוֵּי א-לִי תַּאֲוַת עוֹלָם:
אַשְׁמַח בְּךָ וכו'.

קֵץ יָמִים גַּלֵּה לְעַם אַלָּה עֲמוּסֵי תְלָאוֹת.
גְּדֹל צְעָרִי וַעֲמָלִי, בְּפַלְאֵי-פְלָאוֹת.
מְצַפִּים אֲבוֹת וְעוֹלְלֵי, עֲשֵׂה לְטוֹבָה אוֹת.
כְּלִילוֹ גְּדִילִי, בְּנֵיךָ עַל תִּקְוָם":
אַשְׁמַח בְּךָ וכו'.

לעילוי נשמת
שמעון וודהוקר
בן אליזבט ז"ל
משה יוחנן וקולקר
בת מזל טוב ז"ל
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
מיכאל עסיס בן משה
וחיה עיישה ז"ל
נלב"ע ד' אייר ה'תשפ"ה
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
אבלין בן-שמחון
בת פורטונה ז"ל
יחזקאל חבה
בן שמחה ז"ל
תנצב"ה

קבעתי

מגילה פרק ב' | משנה ד'-ו'

פרק ב' משנה ד'

הכשרים להוציא אחרים ידי חובתם בקריאת המגילה, ומשך זמן קיומן של מצוות היום ומצוות הלילה.

הַכֹּל כְּשֵׁרִין לִקְרוֹת אֶת הַמְּגִלָּה להוציא אחרים ידי חובה, לרבות נשים, **חוץ מֵהֶחֵרֵשׁ** המדבר ואינו שומע, **שׁוֹטֶה, וְקָטָן.** רַבִּי **יְהוּדָה מַכְשִׁיר בְּקָטָן** שהגיע לחינוך.

אֵין קוֹרִין אֶת הַמְּגִלָּה, וְלֹא מָלִין את התינוק, **וְלֹא טוֹבְלִין** הטמאים הצריכים טבילה ביום, **וְלֹא מָזִין** מי חטאת על טמא מת ביום השלישי וביום השביעי לטומאתו, **וְכֵן שׁוֹמֶרֶת יוֹם כְּנֶגֶד יוֹם לֹא תִטְבּוֹל, עַד שֶׁתְּנִין הַחַמָּה. וְכֻלָּן** - כל הנזכרים לעיל **שֶׁעָשׂוּ מִשְׁעֶלָה עַמּוּד הַשַּׁחַר - כְּשֵׁר** בדיעבד.

פרק ב' משנה ה'

מצוות שזמנן ביום, וכשרות כל היום.

כָּל הַיּוֹם כָּשֵׁר לִקְרִיאַת הַמְּגִלָּה, וְלִקְרִיאַת הַהַלֵּל, וְלִתְקִיעַת שׁוֹפָר בראש השנה, **וְלִנְטִילַת לוּלָב** בחג הסוכות, **וְלִתְפִלַּת הַמּוּסָפִין** בימי חג ומועד, **וְלַמּוּסָפִין** - קורבנות המוספין, **וְלִוּדּוּי הַפָּרִים** שמביאים בית דין או כהן גדול לכפר על שגגתם, **וְלִוּדּוּי הַמַּעֲשֵׂר** שמתוודה אדם על מתן המעשרות בשנה הרביעית והשביעית לשמיטה, ואומר שהפריש את מעשרותיו כראוי, **וְלִוּדּוּי יוֹם הַכִּפּוּרִים** שמתוודה כהן גדול על קורבנות היום, **לְסָמִיכָה** על ראש הקורבן, **לְשְׁחִיטָה, לִתְנוּפָה** של העומר, והוא הדין בשאר תנופות, **לְהַגָּשָׁה** של המנחה לקרן מערבית-דרומית של המזבח, **לְקֻמִיצָה** - הוצאת הקומץ מן המנחה, **וְלִהַקְטָרָה** של הקומץ על המזבח, **לִמְלִיקָה** של צוואר קורבן העוף, **וְלִקַּבָּלָה** של דם הקורבן, **וְלִהַזָּיָה** של הדם על המזבח, **וְלִהַשְׁקָיַת סוֹטָה** במי המרים, **וְלַעֲרֵיפַת הָעֶגְלָה** - כשנמצא חלל בשדה, **וּלְטַהֲרַת הַמְּצֹרָע.**

פרק ב' משנה ו'

מצוות שזמנן בלילה, וכשרות כל הלילה.

כָּל הַלַּיְלָה כָּשֵׁר לִקְצִירַת הָעֹמֶר במוצאי יום טוב הראשון של פסח, **וְלִהְקַטֵּר חֲלָבִים וְאֵבָרִים** של הקורבנות שנשחטו ונזרק דמם ביום, שמצוותם להעלותם בו ביום ובלילה שלאחריו, שנאמר (ויקרא ז, ב): "עַל מוֹקְדָה עַל הַמִּזְבֵּחַ כָּל הַלַּיְלָה עַד הַבֹּקֶר".

זֶה הַכְּלָל: דָּבָר שֶׁמִּצְוָתוֹ בַּיּוֹם - כָּשֵׁר כָּל הַיּוֹם, דָּבָר שֶׁמִּצְוָתוֹ בַּלַּיְלָה - כָּשֵׁר כָּל הַלַּיְלָה.

ללמוד ולהתפלל באותו המקום

מכאן ואילך, אביי הקפיד להתפלל במקום לימודו, **כי הבין שזהו המקום המקודש ביותר והרצוי ביותר לפני ה'.**

וכן מובא על רבי ימי ורבי אסי, שקבריהם בטבריה. אף על פי שהיו להם שלושה עשר בתי כנסת בטבריה, **לא היו מתפללים אלא בין העמודים, במקום שהיו לומדים.**

"ביני עמודי" - **מסביר רש"י**, במקום שבו עמודי בית המדרש עומדים, כלומר, בלב ליבו של מקום התורה.

אבא עטרת ראשנו, היה יושב פה ועוסק בתורה. הייתי אומר שזהו **"בין העמודים"** של ימינו - בין ארון הקודש לספרייה הקדושה. בתוך התורה, שם היו מתפללים, ישתבח שמו.

אמר אביי: בתחילה, הייתי לומד בביתי ומתפלל בבית הכנסת. אביי מספר שהיה רגיל ללמוד בביתו, במקום שקט וללא הפרעות, וכשהגיע זמן תפילה, היה הולך לבית הכנסת להתפלל וחוזר ללימודו.

אך הוא ממשיך: "כיוון ששמעתי מה שאמר רבי חייא בר אמי בשמו של עולא, 'מיום שחרב בית המקדש אין לו להקדוש ברוך הוא בעולמו אלא ארבע אמות של הלכה בלבד', **לא הייתי מתפלל אלא במקום שהייתי לומד.**

שפתותיהם דובבות

הגאון רבי יוסף חיים זלוז"ל

כל ישראל הם גוף אחד ממש

טעם שתיקנו אנשי כנסת הגדולה את אמירת הווידוי **בלשון רבים:** 'אשמנו, בגדנו' ולא בלשון יחיד: אשמתי, בגדתי - **כתב רבינו האר"י ז"ל ב'שער הכוונות': שמלבד מה שנענש האדם על חטאיו, עוד נענש הוא גם על חבירו בערבות, משום שכל ישראל הם גוף אחד,** הכלול מאיברים רבים.

ובפרט בווידוי הגדול של יום הכיפורים, שיש בו פרטי עוונות הרבה, שנראה כמדבר שקר, כתב האר"י ז"ל בשער הכוונות: שגם זה מצד הערבות הוא - יתחייב בעוונות של אחרים.

(אוצרות יוסף)

הלכה יומית

מאת הרה"ג אברהם כהן שליט"א

ברכת השיבה שופטינו

השיבה שופטינו כבראשונה - יכוון שייתן לנו שופטים כמשה ואהרון, ויועצים כדוד ושלמה, וזה **על ידי שיסיר מאיתנו "יגון ואנחה", שבכך יהיה ליבם פנוי ויוכלו כל ישראל ללמוד ללא טרדה, ולפסוק את הדין ללא פחד.**

ואמרו חכמים, אין בן דוד בא עד שתשב סנהדרין במקומה, בירושלים בלשכת הגזית שבעזרת בית המקדש, ואז יבוא אליהו הנביא שנסמך מאחיה השילוני, ויסמוך אותם. ואז יהיו מלקים ועונשים על פי משפטי ה'.

זמירות לשבת

א-לַי עַד לִי לְעַד אַתָּה א-לַי, שְׁמֵךְ יִתְרוֹמַם תּוֹךְ קִהֲלִי.
א-לַי עַד לִי לְעַד (2)
א-לַי עַד לִי לְעַד יְ-ה א-לַי אַתָּה א-לַי,
א-לַי עַד לִי לְעַד יְ-ה צוּרִי אַתָּה א-לַי,
א-לַי עַד לִי לְעַד לְעַד אַתָּה א-לַי.

נָא בְּךָ אִבְּטְחָה אָנָא, אֶעֱבוֹדְךָ א-לַי מִתּוֹךְ רָנָה (2)
בֵּית קָדְשִׁי הָקֵם וְתַרְצֵנִי, וּרְעֵה נָא צֹאן מַרְעִיתִי (3)
א-לַי עַד לִי לְעַד (5) אַתָּה א-לַי: א-לַי עַד לִי וכו'

שְׁאֵרִיתִי הֶעֱלֵה נָא א-לַי נֶאְדָּר, וּבְעוֹתִי שְׁעֵה נִשְׂגָּב וְזַךְ (2)
אַתָּה עֶזְרִי הָאֵר לִי מְהוֹדָךְ, וְשִׁיחִי לְפָנֶיךָ יִתְכּוֹנָן (2)
א-לַי עַד לִי לְעַד (3) אַתָּה א-לַי: א-לַי עַד לִי וכו'

אָנָּא זִיּוֹךְ א-לַי יָעֵרַב לִי, וְטוּבְךָ אָז אָז יְסוֹבְבֵנִי (2)
יְ-ה עֵינִי אָז, יְ-ה צוּרִי אָז, יְ-ה רוּחִי אָז, אָבִי אָז... יְסוֹבְבֵנִי,
חִישׁ אָבִי דְּגוֹל תַּמְכְּתֵנִי, לָךְ נוֹדֶה עַל הַטּוֹב שֶׁגָּמַלְתָּנִי (6):
א-לַי עַד לִי לְעַד (5) אַתָּה א-לַי: א-לַי עַד לִי וכו'

עַל אַהֲבָתְךָ, אֲשֶׁתָּה גְּבִיעִי,
שָׁלוֹם לָךְ, שָׁלוֹם, יוֹם הַשְּׁבִיעִי.
שֵׁשׁ יְמֵי מַעֲשֶׂה, לָךְ בְּעֲבָרִים,
אִם אֶעֱבַד בָּהֶם, אֶשְׁבַּע נְדוּדִים,
בָּהֶם בְּעִינֵי הֵם, יְמִים אֲחָדִים,
מַאֲהֲבָתְךָ בָּךְ, יוֹם שַׁעֲשׁוּעִי: עַל אַהֲבָתְךָ וכו'

אֲבָל בְּיוֹם רִאשׁוֹן, לַעֲשׂוֹת מְלָאכָה,
לְעֵרוּךְ לְיוֹם שַׁבָּת, הַמַּעֲרָכָה,
כִּי הָאֵ-לֹהִים שָׁם, שָׁם הַבְּרָכָה,
אַתָּה לְבַד חֶלְקִי, מִכָּל יְגִיעִי: עַל אַהֲבָתְךָ וכו'

מָאוֹר לְיוֹם קָדֶשׁ, מְאוֹר קְדוּשׁ,
שֶׁמֶשׁ וְכוֹכָבִים, קִנְאוּ בְּשִׁמְשִׁי,
מַה לִּי לְיוֹם שֵׁנִי, אוֹ לְשִׁלִּישִׁי,
יַסְתִּיר מְאוֹרוֹתָיו, יוֹם הָרְבִיעִי: עַל אַהֲבָתְךָ וכו'

אֶשְׁמְעָה מִבְשַׂר טוֹב, מִיּוֹם חֲמִישִׁי,
כִּי מְחֻרֶפֶת יִהְיֶה, נֶפֶשׁ לְנַפְשִׁי,
בְּקֹר לְעַבְדּוֹתִי, עֶרֶב לְחָפְשִׁי,
קְרוֹא אֶלַי שַׁלְחָן, מַלְבִּי וְרוֹעִי: עַל אַהֲבָתְךָ וכו'

אֶמְצָא בְּיוֹם שִׁשִּׁי, נַפְשִׁי שִׁמְּחָה,
כִּי קְרֵבָה אֵלַי, עֵת הַמְּנוּחָה,
אִם נָע וָנָד, אֵלֵךְ לְמְצֹא רְוָחָה,
עֶרֶב וָאֶשְׁבָּת, כָּל נוֹדִי וְנוֹעִי: עַל אַהֲבָתְךָ וכו'

מַה נְּעִמָה לִּי, עֵת הַשְּׁמָשׁוֹת,
לִרְאוֹת פְּנֵי שַׁבָּת, פָּנִים חֲדָשׁוֹת,
בְּאוּ בְתָפּוּחִים, חֵרְבוּ אֲשִׁישׁוֹת,
זֶה יוֹם מְנוּחִי, זֶה דּוֹדִי וְרֵעִי: עַל אַהֲבָתְךָ וכו'

משכן עזלה

ברכת השנה
לרפואת והצלחת
מזל ועודד ניסים הי"ו
ולחזרה בתשובה
משפחת הלל הי"ו

ברכת השנה
להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

ברכת השנה
לרפואת והצלחת
יעקב רבי
בן פלורה הי"ו
עמנואל רחל
בת דונה הי"ו

ברכת השנה
להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

ברכת השנה
לרפואת והצלחת
הלנה (לילי) ראובן הי"ו
בת אסתר ז"ל ומשפחתה הי"ו
לעילוי נשמת
אינס חבני בת רות ז"ל
תנצב"ה

קבעתי

פרק שלישי
(בתלמוד הבבלי זהו פרק ד)

פרק זה מבאר את דיני קדושת בית הכנסת ופרשות התורה שקוראים במשך השנה.

משניות א'-ג' מבארות את דיני קדושת בית הכנסת ודין בית כנסת שחרב.

פרק ג' משנה א'

דין "מעלין בקודש ואין מורידין" בקניית חפץ מקודש בדמי חפץ מקודש אחר.

בְּנֵי הָעִיר שֶׁמָּכְרוּ רְחוֹבָהּ שֶׁל עִיר שיש בו קדושה - שהיו מתפללים בו בתעניות - **לוֹקְחִין בְּדָמָיו בֵּית הַכְּנֶסֶת** לפי שקדושתו חמורה מקדושת הרחוב, ומעלין בקודש. וכן על זה הדרך, אם מכרו **בֵּית הַכְּנֶסֶת - לוֹקְחִין** בדמיו **תֵּבָה** - ארון קודש. מכרו **תֵּבָה - לוֹקְחִין מִטְפָּחוֹת** לספרי התורה. מכרו **מִטְפָּחוֹת - לוֹקְחִין סְפָרִים** - נביאים וכתובים. מכרו **סְפָרִים - לוֹקְחִין** ספר **תּוֹרָה**.

אֲבָל אִם מָכְרוּ ספר **תּוֹרָה - לֹא יִקְחוּ סְפָרִים** שעל ידי כך מורידים אותו מקדושתו, ומעלין בקודש ואין מורידין. מכרו **סְפָרִים - לֹא יִקְחוּ מִטְפָּחוֹת**. מכרו **מִטְפָּחוֹת - לֹא יִקְחוּ תֵּבָה**. מכרו **תֵּבָה - לֹא יִקְחוּ בֵּית הַכְּנֶסֶת**. מכרו **בֵּית הַכְּנֶסֶת - לֹא יִקְחוּ אֶת הֶרְחוֹב**. וְכֵן בְּמוֹתְרֵיהֶן - במה שנשאר מן הדמים, אין לקנות בהם דבר שקדושתו פחותה.

אֵין בני העיר **מוֹכְרִין אֶת** בית הכנסת **שֶׁל רַבִּים לְיָחִיד** אף שנשאר לאותו שימוש, **מִפְּנֵי שֶׁמּוֹרִידִין אוֹתוֹ מִקְּדֻשָּׁתוֹ, דִּבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה. אָמְרוּ לוֹ: אִם כֵּן אַף לֹא** ימכרו **מַעֲיר גְּדוֹלָה לְעִיר קְטַנָּה** שגם אז ממעטים בציבור הבא להתפלל בו.

פרק ג' משנה ב'

התנאים שבהם מותרת מכירת בית כנסת.

אֵין בני העיר **מוֹכְרִין בֵּית הַכְּנֶסֶת** מכירה מוחלטת, **אֶלָּא עַל תְּנַאי שֶׁאִם יִרְצוּ יַחֲזִירוּהוּ** להם, כדי שלא ייראו כמזלזלים בקדושת בית הכנסת, כאילו אינם חפצים בו ואינו חשוב בעיניהם, **דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: מוֹכְרִים אוֹתוֹ מִמָּכָר עוֹלָם** ללא תנאים, **חוּץ מֵאַרְבָּעָה דְּבָרִים** שיש בהם משום ביזיון, ואלו הם: **לַמַּרְחָץ** שיש בו אנשים ערומים **וְלַבַּרְסְקִי** - מקום עיבוד עורות **וְלַטְּבִילָה** - מקווה **וּלְבֵית הַמַּיִם** - בית הכיסא. **רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: מוֹכְרִין אוֹתוֹ לְשָׁם חָצֵר** בלא לפרש, **וְהַלּוֹקֵחַ מַה שֶּׁיִּרְצֶה יַעֲשֶׂה.**

אִם אֵין אֲנִי לִי, מִי לִי

ה'בן איש חי' כתב סיפור שיש בו המון מוסר: היה מלך שרצה לבדוק מי הנאמנים שלו. הוא שם חבית גדולה באיזו עיר, ואמר: כל תושב שאוהב אותי ישפוך בקבוק יין לתוך החבית הזאת, ובסוף כשהחבית תתמלא, ניקח את היין ונשתה אותו.

כל תושב אמר לעצמו, למה אשים יין, יין זה מוצר יקר, אשים בקבוק מים, והאחרים ישימו יין, והמים שלי יבלעו בתוך היין של כולם. וככה שבוע ימים כל תושב מביא בקבוק ושופך לתוך החבית. התושבים לא באמת אהבו את המלך, הם לא היו קרובים למלך, ובמקום להביא בקבוק יין, כל אחד הביא בקבוק מים, וכשהמלך פתח את החבית, החבית הייתה מלאה במים במקום ביין.

גם אנחנו צריכים לשים בחבית של הקב"ה יין מהבקבוק של עצמנו, ולא לסמוך על אחרים שהם ישימו יין במקומי. כי אם כולם ישימו מים ויסמכו שהשני ישים יין, בסוף כל החבית תהיה מים.

אדם לא יכול לסמוך על חבירו ולא לקיים מה שהוא צריך לקיים, אִם אֵין אֲנִי לִי, מִי לִי? וּכְשֶׁאֲנִי לְעַצְמִי, מָה אֲנִי (אבות א, יד).

שפתותיהם דובבות

הגאון רבי אברהם מונסוניגו זצ"ל

מלכותו שלימה רק לעתיד לבוא

"יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד. כִּי בָא סוּס פַּרְעֹה בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו בַּיָּם וַיָּשֶׁב יְיָ עֲלֵהֶם אֶת מֵי הַיָּם וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ בַיַּבָּשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם" - הנה הכתוב נותן טעם על המובא מעלה, **מה טעם 'ימלך' ולא 'מלך', ומה טעם חסר ו'?**

לזה אמר דבר ששווה לשניהם: 'כִּי בָא סוּס פַּרְעֹה' - שלא הייתה מלכותו כביכול שלימה, כי עם הדרת מלך, ובאבוד רשעים אלו נתמעטה פמליה שלו, ובני ישראל לבדם הלכו ביבשה, והם האומרים שירה לבדם. **ואימתי יהיה מלך שלם? - לעתיד, שיהפוך לכל עמים שפה אחת, לקרוא בשם ה', ולעובדו שכם אחד.**

(חכם אברהם מונסונייגו, שיורי מצוה)

הלכה יומית
מאת הרה"ג אברהם כהן שליט"א

ברכת למינים ולמלשינים

ברכה זו נתקנה להכנעת כח הטומאה (הסטרא אחרא) **ויצר הרע**, כי עכשיו השפע שורה על הַשֵּׂר של אומות העולם, ולאחר שהוא לוקח לעצמו המובחר הוא נותן לנו מיעוט, ולכן יש באומות העולם מכובדים וחכמים, וזהו בחינת שפחה תירש גבירתה. **וכן מתפללים שתיעקר המינות** (היינו הכופרים שכופרים בתורה שבעל פה) **בישראל, ויהיו מאמינים בתורה.**

ברכה זו נתקנה על ידי שמואל הקטן, וכוונתנו בברכה זו שלא תהיה הזדמנות ל'מוֹסְרִים' למסור ('מוֹסֵר' היינו המלשין על חבירו למלכות, וכמו בר קמצא שמסר למלכות וגרם בכך לחורבן), **ובשולחן ערוך** (חושן משפט שפו) **מבואר כמה חמור דין המוסר.**

זמירות לשבת

לְאֵ-ל מָרוֹם, בּוֹטֵחַ חוֹקֵר, שׁוֹמֵר לֹא יָנוּם, הוּא, לְנוּ יִבְשַׂר:
יְחִנֵּנִי, יְגַאֲלֵנִי, וּמְבוֹר גְּלוּת, הוּא יַעֲלֵנִי,
בְּתוֹךְ קִרְבִּי, תּוֹרָתְךָ נִשְׁמֶרֶת, שָׁחֳרִי, עֶרְבִי, יוֹם יוֹם נוֹקֶרֶת,
יַגֵּל לִבִּי, בְּתוֹרַת אֲמֶת, צוּר מִשְׂגַּבִּי, הַשֵּׂב הָעֲטֶרֶת,
בְּנֵה מִשְׁכָּנִי וְדוֹכְנִי, אִם אֶשְׁכָּחֲךָ יְמִינִי: לְאֵ-ל מָרוֹם, בּוֹטֵחַ חוֹקֵר...

אָנָּא צוּרִי, שְׁמַע תְּפִלָּתִי, הָאֵר נֵרִי, קָרֵב גְּאֻלָּתִי,
אֲשִׁיר שִׁירִי, בְּנָעִם זִמְרָתִי, עוֹרִי, עוּרִי מַהֵר שָׁכְנָתִי,
שִׁמְחֵנִי, הַשְׁמִיעֵנִי, שׂוֹפֵר מְשִׁיחִי, יָבוֹא יַפְדֵּנִי: לְאֵ-ל מָרוֹם, בּוֹטֵחַ חוֹקֵר...

לְנוּ תִּפְתַּח, שַׁעַר הָרַחֲמִים, עִמְּךָ יְשִׁמָה, יְשִׁיר בְּקוֹלְךָ נְעִים,
שִׂחָה מְשִׁיחִי, לְתִחִיַּת הַמֵּתִים, עוֹלוֹת נִקְרָב, וְנַקְרִיב זְבָחִים,
זְבַח קָרְבָּנִי, לַאדוֹנִי, אֲהַלֶּלְךָ שְׁמוֹ תָּמִיד בְּלֵשׁוֹנִי: לְאֵ-ל מָרוֹם, בּוֹטֵחַ חוֹקֵר...

אֲשִׁיר לְךָ אֶרֶץ חֶמְדָּה בְּלֵב חָשׁוּק, אֹתָ, אֶרֶץ נִבְחֶרֶת.
אֹתָ, מְשׁוּשׂ כָּל תֵּבֵל, כִּי בוֹרֵא דוֹק, אֹתָ לְנוּ תִּפְאֶרֶת:

תָּמִיד עֵינֵי צוֹפִיָּה, עֶפְרָךְ, אֲנִי שׁוֹקֵק,
בְּתוֹכֵךְ, שׁוֹכֵן י-ה, שׁוֹפֵט בְּצֶדֶק.

לָמָּה רוֹעֶה נֶאֱמָן, כָּךְ תַּחְשֹׁק,
וְלִרְאוֹתֵךְ, לֹא נִתַּן, רַק מִמֶּרְחָק,
וּבְתוֹכֵךְ, לֹא נִסְמָן, כָּךְ אֵ-ל חָקַק:
אֲשִׁיר לְךָ אֶרֶץ חֶמְדָּה... תָּמִיד עֵינֵי צוֹפִיָּה...

דּוֹרֵךְ בָּךְ, אַרְבַּע אִמּוֹת, אֶרֶץ צְבִי,
סוֹלַחַ לָהּ אֲשָׁמוֹת, צוּרִי מִשְׂגַּבִּי,
יִתְּמוּ תְּמֻלָּחָמוֹת, מִסְּבִיבִי,
יוֹצֵר כָּל הַנְּשָׁמוֹת, גּוֹאֵל תָּבִיא:
אֲשִׁיר לְךָ אֶרֶץ חֶמְדָּה... תָּמִיד עֵינֵי צוֹפִיָּה...

זְקַן יוֹשֵׁב בִּישִׁיבָה לֹא שַׂר צָבָא,
וְעִם שׁוֹקְפֵי חֲרֵבוֹת זִכְרוֹ לֹא בָא,
אַךְ לְהַקְהִיל קְהִלּוֹת נַפְשׁוֹ תַּאֲבָה,
וּלְלַמְּדָם אֶת לִקְחוֹ מִדֵּי עָבְרוֹ:

כּוֹכֵב צֶדֶק לְדוֹרוֹת זֶרַח אוֹרוֹ,
אֶחָד הָיָה אַבְרָהָם בְּבֵנֵי דוֹרוֹ,
אֲשֶׁר בְּאָבִיב שְׁנוֹתָיו הֵכִיר יוֹצְרוֹ,
וַיִּירָא שָׁם בְּמַאוֹרוֹתָיו אֶת מִשְׁטָרוֹ:

וְהִנֵּה הוּא בְּאֵרִיָּה מְתוֹךְ יַעַר,
וְעִם קוֹטְנֵי אֲנָשִׁים מֵעַט מִזְעָר,
מִיַּ אַרְבָּעָה מְלָכִים קָפַץ נִסְעָר,
וְאֶת חֶרְבָּם שָׁם לְאֵ-ל כַּעֲפָרוֹ:

וּבְיוֹם בֶּן כּוּשׁ הִשְׁלִיכוֹ אֶל בִּכְשָׁנוֹ,
יָרַד מַלְאָךְ אֶל תּוֹכוֹ וְצִנְנוֹ,
כִּי שָׁם שָׂם לוֹ אֵ-ל שֵׁם-דַּי בְּבִטָּחוֹנוֹ,
אֶחָד הָיָה אַבְרָהָם בְּבֵנֵי דוֹרוֹ:

ברכת השנה
לרפואת והצלחת שמעון ודינה אלגרבלי ומשפחתם הי"ו

ברכת השנה
להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4999

ברכת השנה
לרפואת והצלחת אבישי בן מרגלית הי"ו

ברכת השנה
להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4999

ברכת השנה
להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4999

ברכת השנה
להצלחת נהוראי וליאור בני שולה הי"ו
שולה בת גולייט הי"ו
משה בן חוה הי"ו

"אמר רבא: בשעה שמכניסין אדם לדין אומרים לו: נשאת ונתת באמונה? קבעת עתים לתורה? עסקת בפריה ורביה? ציפית לישועה? פלפלת בחכמה? הבנת דבר מתוך דבר? יש לך יראת חטא? מה חסרת מן התורה כולה? ולא עוד אלא שאם עשית כל אלו ואין יראת חטא בידך אין כלום!"

10 דקות ביום - בקביעות!

קבעתי

מגילה פרק ג' | משנה ג'-ד'

מפסיקים מסדר ההפטרות כדי לקרוא ממין המאורע.

רֹאשׁ חֹדֶשׁ אֲדָר **שֶׁחָל לִהְיוֹת בְּשַׁבָּת**, קוֹרִין באותה שבת למפטיר **בְּפָרָשַׁת שְׁקָלִים**.

חָל לִהְיוֹת ראש חודש אדר **בְּתוֹךְ הַשַּׁבָּת** - באמצע השבוע, **מַקְדִּימִין** לקרוא את פרשת שקלים **לְשַׁבָּר** - לשבת שלפני ראש חודש, **וּמַפְסִיקִין לְשַׁבָּת אַחֶרֶת** מלקרוא את פרשת זכור, אלא צריכים לקוראה בשבת שלאחריה הסמוכה לפורים.

בַּשֵּׁנִיָּה - בשבת שנייה של חודש אדר קוראים פרשת **"זָכוֹר"** (דברים כה, יז-יט), כדי לסמוך מחיית עמלק למחיית המן. **בַּשְּׁלִישִׁית** - בשבת השלישית קוראים פרשת **"פָּרָה אֲדֻמָּה"** (במדבר יט, א-כב), כדי להזהיר את ישראל לטהר עצמם לקראת הפסח. **בָּרְבִיעִית** - בשבת הרביעית קוראים פרשת **"הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם"** (שמות יב, א-כ), שהיא פרשת הפסח. **בַּחֲמִישִׁית** - בשבת החמישית **חוֹזְרִין לְכִסְדָּרָן**.

לַכֹּל מַפְסִיקִין - כל המאורעות שחלים בשבת אין מפטירין בהם מעין הפרשה, אלא מעין המאורע, וכשחלים בשני ובחמישי מפסיקים מסדר קריאת הפרשיות: **בְּרָאשֵׁי חֳדָשִׁים, בַּחֲנֻכָּה וּבַפּוּרִים, בַּתַּעֲנִיּוֹת וּבְמַעֲמָדוֹת, וּבְיוֹם הַכִּפּוּרִים.**

פרק ג' משנה ג'

מלאכות שאסור לעשות בבית כנסת שֶׁחָרַב, מפני שֶׁקְּדֻשָּׁתוֹ נשארת בו גם בהיותו חָרֵב.

וְעוֹד אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: בֵּית הַכְּנֶסֶת אף על פי **שֶׁחָרַב** בקדושתו הוא עומד, לפיכך **אֵין מַסְפִּידִין בְּתוֹכוֹ** את המת, **וְאֵין מַפְשִׁילִין בְּתוֹכוֹ חֲבָלִים** - עושים את החבלים - גודלים ופותלים, **וְאֵין פּוֹרְשִׂין לְתוֹכוֹ מְצוּדוֹת** - מלכודות, **וְאֵין שׁוֹטְחִין עָלָיו גַּגּוֹ פֵּרוֹת** לייבוש, **וְאֵין עוֹשִׂין אוֹתוֹ קַפַּנְדַּרְיָא** - קיצור דרך, **שֶׁנֶּאֱמַר** (ויקרא כו, לא): **"וְהַשְׁמֹתִי אֶת מִקְדְּשֵׁיכֶם", קְדֻשָּׁתָן אַף כְּשֶׁהֵן שׁוֹמְמִין.**

עָלָיו בּוֹ עֲשָׂבִים - לֹא יִתְלוֹשׁ על מנת להאכיל לבהמתו, אלא יניחם במקומם **מִפְּנֵי עֶגְמַת נֶפֶשׁ** - כדי שהרואים את העשבים יצטערו שבית הכנסת חרב, וייתנו דעתם לחזור ולבנותו.

משניות ד'-ו' מבארות את הקריאה בתורה בימים מיוחדים.

פרק ג' משנה ד'

קריאת התורה בארבע הפרשיות, ומתי

ההצלחה שלך תלויה רק בך

שלום וברכה, מוריי ורבותיי!

היום נשוחח על כך **שאתה מחליט** איך אנשים יתייחסו אליך, האם האחרים יראו אותך **כמוצלח ומבורך**, או **כחלש וכלא יכול**, הכול תלוי **בנקודת המבט שלך כלפי עצמך. איך מגיעים** באמת לאותה נקודת מבט חזקה? לגרום לעצמך להרגיש טוב כל כך, **עד שגם אחרים יושפעו מכך?**

אם תעשה זאת במרדף אחרי כסף, תמיד יהיה אחד שיהיה לו הרבה יותר כסף ממך. **אם תעשה זאת** במרדף אחר החוכמה, תמיד יהיה אחד שיהיה חכם הרבה יותר ממך. וכך לגבי משפחה, חברים, כישורים, וכל דבר אחר שיכול לגרום לך להרגיש טוב יותר. **מה באמת גורם לך להרגיש טוב יותר מכל הסובבים אותך? דבר אחד בלבד! אם אתה יודע שהקדוש ברוך הוא נמצא איתך מהעבר הזה של השולחן, אתה יודע שאתה מנצח כל מי שיהיה מהעבר האחר!** וכל מי שיהיה מהעבר האחר, **ירגיש עד כמה אתה בטוח בעצמך...**

מה צריך לעשות בעצם? **תקפיד שכל מה שאתה עושה יהיה בשותפות עם בורא העולם.** אם אתה עושה עסקה, שהמטרה שלה היא להרוויח כסף, **שתף את בורא העולם בתוכניות שלך**, תספר לו בכל עסקה שאתה הולך להרוויח את הכסף הזה כדי להעניק לבניך את האפשרות **ללכת בדרך התורה, לתמוך במוסדות תורה ולסייע לעניים ולנזקקים.**

באותו רגע שתרגיש שהקדוש ברוך הוא נמצא לידך, כאן בשולחן, תרגיש חזק ובטוח, **וכך ממש יתייחסו אליך כל הסובבים אותך.** בהצלחה רבה לכולנו, **וברוכים תהיו!**

שפתותיהם דובבות

הגאון רבי אהרון ברכיה ממודינא זצ"ל

מלמד שהרווח בשוק במשא ומתן באמונה הוא שפע הקדושה

יהיה משׂכּאכם ומתנכם בשוק נאה, ותיזהרו מאוד לישא וליתן באמונה, כי האמונה היא מלכות, סוד הקדושה אמונתן של ישראל, ויש לאדם לישא וליתן בה, כדי שהכול יהיה בתוך הקודש, ולא יֵצא לחוץ למקום השקר. כי **הרווח שיהיה לכם באמונה הוא שפע הקדושה, ושכנגדו הוא שפע אל זר, חס ושלום, ובא זה ומאבד את זה.**

ותנו מממונכם בעין יפה לצדקה בכל יום, וכן לכל מצווה, **וכל מי שייתן למצווה אינו מחסר מנכסיו**, ולכך נאמר: "כִּי נֵר מִצְוָה" - שאלף אלפים מדליקים ממנו, ואורו במקומו עומד. ואל תונו שום אדם, **שכל ממון שאינו של יושר הבא ליד האדם, הוא מהשפעות הבאים מכח השטן ומצינורותיו הנשברים.**

(מעבר יבוק)

הלכה יומית

מאת הרה"ג אברהם כהן שליט"א

ברכת על הצדיקים

על הצדיקים ועל החסידים וכו' - מזכירים חמש מדרגות בעם ישראל, **ובעיקר ישגיח על הצדיקים שלא יחסרו מהטוב הנצרך להם, שהרי העולם ניזון בזכותם.** וכמו שאמרו חז"ל (תענית כד:) שהעולם ניזון בזכות רבי חנינא בן דוסא. ורבי חנינא היה אומר בתפילתו: 'חנינא בצער', וכוונתו שבזמן שהצדיק בצער, זה מעכב אותו מלהשפיע הטובה לאחרים.

'צדיק' זהו המתנהג כפי הדין הישר, **ו'חסיד'** זהו העושה לפנים משורת הדין... **ועל פליטת בית סופריהם**, היינו החכמים שהם הכותבים ספרים.

ושים חלקינו עימהם - כאשר האדם חוטא חלילה, המצוות שלו עוברות אל הצדיקים, ולכן יכוון בליבו **שילכו המצוות לפיקדון לצדיקים**, שלא רוצים ליהנות משל אחרים, ומכוונים **כשיתקן את מעשיו, יחזירו את המצוות למקומן**, וזהו הרמז במה שאומר 'ושים חלקנו עימהם'.

זמירות לשבת

וְאָמַרְתָּם כֹּה לְחַי
רַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחַאי:
אִישׁ אֱ-לֹהִים קָדוֹשׁ הוּא,
אֲשֶׁרֵי עַיִן רְאָתָהוּ, לֵךְ חֲכָם
יְשֵׁכֶל פִּיהוּ, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:
בָּרוּךְ הוּא מִפִּי עֶלְיוֹן, קָדוֹשׁ
הוּא מֻהֳרְיוֹן, מְאוֹר גָּלִיל
הָעֶלְיוֹן, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:
גְּבוֹר וְאִישׁ מְלֻחְמָה, בְּרֹת
תּוֹרָה תְּמִימָה, מָלֵא כַּדֵּעַ
וְחָכְמָה, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:
דָּרַשׁ כָּל הָעֲלוּמוֹת, בָּעֹז
וְהַעֲצוּמוֹת, עָלָה מַעֲלוֹת רָמוֹת,
אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:
הֻחְבָּא בְּתוֹךְ מְעָרָה, מִפְּנֵי
הַגְּזֵרָה, שָׁם לָמַד סִתְרֵי תוֹרָה,
אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:

וְשָׁם נִבְרָא מַעְיָן לוֹ, וְחָרוּב
לְמַאֲכָלוֹ, מַה טּוֹב חֶלְקוֹ וְחֶבְלוֹ,
אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:
זָכָר צַדִּיק לִבְרָכָה, דִּין רֵיקָא
וּבַר רֵיקָא, זָכָה וְרַבִּים זְכָה,
אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:
חָדַשׁ כַּמָּה הֲלָכוֹת, הֵן בְּמִשְׁנָה
עֲרוּכוֹת, זֶה הַמְּרַגֵּיז מַמְלְכוֹת,
אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:
טָהֵר אֶת עִיר טְבֶרְיָה, עָשָׂה
אוֹתָהּ נְקִיָּה, הוֹדוּ לוֹ מִן שָׁמַיָּא,
אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:
יָדַע כָּל הַנִּסְתָּרוֹת, דְּבָרָיו
עוֹשִׂים פְּרִי, בְּטֶל כַּמָּה גְּזֵרוֹת,
אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:
כָּל יָמָיו אֲשֶׁר חָיָה, אוֹת
הַקֶּשֶׁת לֹא נִהְיָה, כִּי הוּא אוֹת

עוֹלָם הָיָה, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:
לְכָל יִשְׂרָאֵל הָאִיר, בְּסוֹד
תּוֹרָה הַבְּהִיר, כָּאוֹר הַחַמָּה
מְזֹהִיר, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:
מָקוֹם בְּחַר בִּשְׁמַיָּא, עִם
הַנְּבִיא אֹחֲיָה, זֶה מִבְּנֵי עֲלִיָּה,
אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:
נֶחְמָד מֵאֹד לְמַעְלָה, זָכָה
לִיקָר וּגְדֻלָּה, כֶּתֶר עֶלְיוֹן לוֹ
נִגְלָה, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:
סִנֵי סִינַי לוֹ נִקְרָא, אֲרִי
שֶׁבַּחֲבוּרָה, מִמֶּנּוּ תֵּצֵא
תּוֹרָה, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:

עֲשָׂה שִׁבְעִים תִּקּוּנִים, יְקָרִים
מִפְּנִינִים, בֶּם תִּקֵּן הָעֶלְיוֹנִים,
אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:
פָּתַח פִּיהוּ בְּחָכְמָה, הוֹצִיא
אוֹר תַּעֲלוּמָה, תִּקֵּן זֶהֲרֵי
חַמָּה, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:
צַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם, גְּלָה
מַרְאֵשׁ הַנֶּעְלָם, יְכוֹל לְפַטֵּר
הָעוֹלָם, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:
קוֹלוֹ זִמֵּר עֲרִיצִים, וְהִבְרִית
אֶת הַקּוֹצִים, וְהִצִּיל הַלָּחוּצִים,

רָאָה פָּנָיו מְאִירִים, בְּשִׁבְתּוֹ
עִם חֲבֵרִים, עֵת גָּלָה סוֹד
נִסְתָּרִים, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:
שָׁלוֹם רַב עַל מְשָׁכְבּוֹ, מָה
טּוֹב חֶלְקוֹ וְשׁוּבוֹ, דּוֹכֵר אֱמֶת
בְּלִבּוֹ, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:
תּוֹרָתוֹ מָגֵן לָנוּ, הִיא מְאִירַת
עֵינֵינוּ, הוּא יְמַלֵּיץ טוֹב עָלֵינוּ,
אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:

משכן עזלה

לעילוי נשמת
יצחק וויסבורד
בן מרדכי דוד ז"ל
נלב"ע י"ז אלול ה'תשפ"ג
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4999

לעילוי נשמת
אליעזר אוסקר
בן רחל ז"ל
נלב"ע י"ז אייר ה'תשע"ה
תנצב"ה

קבעתי

מגילה פרק ג' | משנה ה'-ו'

ובחמישי ובמנחה של שבת.

בַּחֲנֻכָּה קוראים **בַּנְּשִׂיאִים** בפרשת הנשיאים (במדבר ז).

בְּפוּרִים קוראים בפרשת **"וַיָּבֹא עֲמָלֵק"** (שמות יז, ח-טז) לפי שהמן היה מזרע עמלק.

בְּרֹאשֵׁי חֳדָשִׁים קוראים **"וּבְרֹאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם"** (במדבר כח, יא).

בַּמַּעֲמָדוֹת קוראים **בְּמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית** כמפורש במסכת תענית (ד, ב-ג).

בַּתַּעֲנִיּוֹת שגוזרים על הציבור מפני הצרות, קוראים בפרשיות **בְּרָכוֹת וּקְלָלוֹת** שבפרשת "אם בחוקותי" עד אחר התוכחה (ויקרא כו, ג-מו), להודיע שעל עסקי החטא באה פורענות לעולם, ויחזרו בתשובה ויינצלו מצרתם. אולם בשאר תעניות קוראים פרשת "ויחל".

אֵין מַפְסִיקִין בְּקְלָלוֹת לחלק אותן לשני "עולים", **אֶלָּא** עולה **אֶחָד קוֹרֵא אֶת כֻּלָּן.**

בַּשֵּׁנִי וּבַחֲמִישִׁי באמצע השבוע, וכן **וּבְשַׁבָּת בַּמִּנְחָה**, **קוֹרִין בְּסִדְרָן** בפרשת השבוע הבאה, **וְאֵין עוֹלִין לָהֶם מִן הַחֶשְׁבּוֹן** - שבשבת שלאחריה חוזרים לקרוא בשחרית גם את מה שקראו בשני ובחמישי שעברו.

ומניין שקוראים בכל מועד מעניינו של יום? **שֶׁנֶּאֱמַר** (ויקרא כג, מד): **"וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת מֹעֲדֵי ה' אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" - מִצְוָתָן שֶׁיְּהוּ קוֹרִין כָּל אֶחָד וְאֶחָד בִּזְמַנּוֹ.**

פרק ג' משנה ה'

קריאת התורה בשלושת הרגלים, בראש השנה וביום הכיפורים.

בַּפֶּסַח - ביום טוב ראשון של פסח **קוֹרִין בְּפָרָשַׁת מוֹעֲדוֹת שֶׁל תּוֹרַת כֹּהֲנִים** (ויקרא כב, כו - כג, מד).

בָּעֲצֶרֶת - בחג השבועות, קוראים בפרשת **"שְׁבֻעָה שָׁבֻעוֹת"** (דברים טו, יט - טז, יז).

בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה קוראים בפרשת **"בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ"** (ויקרא כג, כג - מד).

בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים קוראים בפרשת **"אַחֲרֵי מוֹת"** (ויקרא טז, א - לד).

בְּיוֹם טוֹב הָרִאשׁוֹן שֶׁל חַג הסוכות **קוֹרִין בְּפָרָשַׁת הַמּוֹעֲדוֹת שֶׁבְּתוֹרַת כֹּהֲנִים** כמו בפסח, **וּבְשֹׁאָר כָּל יְמוֹת הֶחָג** קוראים **בְּקָרְבְּנוֹת הֶחָג** - קורבנות המוספים של החג המפורטים בפרשת פנחס (במדבר כט).

פרק ג' משנה ו'

קריאת התורה בחנוכה ופורים, בראשי חודשים, במעמדות ובתעניות, בשני

ה' הוא בעל הבית של כל העולם

דאגות ופחדים, והצינורות ימשיכו להזרים שפע כמו שצריך. ברגע שאדם עסוק בדאגות הוא סותם את הצינורות של השפע ומונע ממנו לזרום. **חוסר האמונה בה' יתברך חוסם את הצינורות, לא העבירות חוסמות את הצינורות.** חז"ל מספרים לנו שעם ישראל חטאו בחטא העגל והשתחוו לפסל, וה' יתברך המשיך להוריד להם אוכל, והם היו מקריבים אותו לעגל. אפילו ביום שעבדו עבודה זרה, ה' יתברך הוריד להם מן ולא מנע מהם לאכול. אדם חושב: "איך אני אתחתן? אני בחור צעיר, אין לי כסף! איך אני אקנה דירה במחירים שיש היום?" - מה אתה חושב על זה בכלל?! ה' יתברך זן את העולם כולו בחן, בחסד, ברווח וברחמים. לא רק שהוא נותן לנו אוכל, אלא דואג שהוא יהיה יפה ואסתטי, אילו צבעים ואיזה ריח טוב יש לאוכל. **ה' הוא בעל הבית של כל העולם, אבא שלנו, רק צריך לבטוח בו.**

ה' יתברך מסנן לנו את הדם, מפריד לנו את הכדוריות האדומות מהלבנות, מפרק לנו את האוכל בגוף והופך אותו לאנזימים, שומר לנו על הכבד, מטפל לנו בכליות, מייצר לנו אינסולין בלבלב. את כל זה ה' יתברך עושה לנו בכל רגע ורגע. אף פעם לא קמנו בבוקר ואמרנו "רגע, היום יהיה לי אינסולין בגוף?!" אלא ברור שיהיה לנו אינסולין, וברור שהאוכל יתעכל לנו בדם, ושהכדוריות האדומות לא יתערבבו עם הלבנות. **אז למה אנחנו דואגים מאיפה נשלם שכירות, ומאיפה נביא כסף לתקן את האוטו?! תבטח בה', אל תכניס לליבך**

שפתותיהם דובבות

הגאון רבי שלום יצחק הלוי זצ"ל

"וְאַל־תִּטֹּשׁ תּוֹרַת אִמֶּךָ"

ברור וידוע כי מנהגי התפילות שונים בכל עדה ועדה, ואין נוסח תפילה של עדה זו כנוסח תפילה של עדה זו. וכל עדה ועדה הולכת בעקבות מנהגי אבותיה נוחם עדן מדור דור. ובכל מקום שישנו קיבוץ מעדה ההיא מחוייבים הם ללכת במנהג שהנחילום אבותם. **ואין רשות לקיבוץ מתוך העדה ההיא להיבדל ולשנות ממנהג אבות שהנהיגו בו ממאות בשנים**, כמו שהובא בגמרא בכמה מקומות בבבלי וירושלמי, ובייחוד בדבר המביא לידי הרס וחירוף חלילה וחס.

(דברי חכמים)

הלכה יומית

מאת הרה"ג אברהם כהן שליט"א

ברכת בונה ירושלים

תשכון בתוך ירושלים - יכוון **שמוכן למסור נפשו עבור בניין ירושלים**, כי עיקר התפילה שתשוב השכינה למקומה כבתחילה.

וכיסא דוד עבדך מהרה בתוכה תכין - יכוון **שמשיח בן יוסף לא יומות** (על ידי ארמילוס הרשע), והטעם שעלול למות - כיוון שהוא מבני בניו של ירבעם בן נבט.

ובחתימת הברכה יכוון שהקב"ה **בונה ירושלים תדיר בכל זמן**, שהרי כל המאורעות הם שלבים בבניין ירושלים.

ברכת מצמיח קרן ישועה

את צמח דוד - יכוון שתיבת **צמח** בגימטריה **מנחם** (138) והכוונה למשיח ששמו מנחם בן עמיאל (ילקוט שמעוני תהילים תתמה, וראה סנהדרין צח: מנחם בן חזקיה).

כי לישועתך קיווינו כל היום - יצפה לישועה בכל כוחו, וכך לא יתבייש ביום הדין כשישאלו אותו אם ציפה לישועה (שער הכוונות). **ויוסיף כוונה שתבוא אליו ישועה מצרותיו.**

זמירות לשבת

בַּר יוֹחַאי, נְמִשַׁחְתָּ אַשְׁרֶיךָ, שֶׁמֶן שָׁשׂוֹן מֵחֲבֶרֶיךָ:
בַּר יוֹחַאי, נְמִשַׁחְתָּ קֹדֶשׁ, נְמִשַׁחְתָּ מִמִּדַּת הַקֹּדֶשׁ,
נָשָׂאתָ צִיץ נֵזֶר הַקֹּדֶשׁ, חָבוּשׁ עַל רֹאשֶׁךָ פְּאֵרֶךָ:
בַּר יוֹחַאי, מוֹשֵׁב טוֹב יָשַׁבְתָּ, יוֹם נָסְתָּ, יוֹם אֲשֶׁר בֵּרַכְתָּ,
בְּמַעֲרַת צוּרִים שָׁעַמַּדְתָּ, שָׁם קִנִּיתָ הוֹדֶךָ וַהֲדָרֶךָ:
בַּר יוֹחַאי, עֵינֵי שִׁטִּים עוֹמְדִים, לְמוּדֵי יְיָ הֵם לוֹמְדִים,
אוֹר מְפַלֵּא אוֹר הַיְקוֹד הֵם יוֹקְדִים, הַלֵּא הֵמָּה יוֹרוּךְ מוֹרֶיךָ:
בַּר יוֹחַאי, וְקִשְׁדָּה תַּפּוּחִים, עָלַיִךְ לְקוֹט בּוֹ מֻרְקָחִים,
סוֹד תּוֹרָה בְּצִיצִים וּפְרָחִים, נַעֲשָׂה אָדָם נֶאֱמַר בְּעֻבּוּרֶךָ:

בַּר יוֹחַאי, נֶאְזַרְתָּ בִּגְבוּרָה, וּבְמִלְחֶמֶת אֵשׁ דַּת הַשְּׁעָרָה,
וְחֶרֶב הוֹצֵאתָ מִתַּעֲרָהּ, שְׁלֻפָּתְךָ נֶגֶד צוֹרְרֶיךָ:
בַּר יוֹחַאי, לְמָקוֹם אֲבָנִי שַׁיִשׁ, הִגַּעְתָּ לִפְנֵי אַרְיֵה לַיִשׁ,
גַּם גִּלַּית כּוֹתֶרֶת עַל עַיִשׁ, תָּשׁוּרִי וּמִי יְשׁוּרֶךָ:
בַּר יוֹחַאי, בְּקֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים, קָן יְרוֹק מְחֻדָּשׁ חֲדָשִׁים,
שֶׁבַע שַׁבָּתוֹת סוֹד חֲמָשִׁים, קִשַּׁרְתָּ קְשָׁרֵי שִׁ"ן קְשָׁרֶיךָ:
בַּר יוֹחַאי, יו"ד חָכְמָה קְדוּמָה, הִשְׁקַפְתָּ לִכְבוֹדָהּ פְּנִימָה,
לְ"ב נְתִיכוֹת רֵאשִׁית תְּרוּמָה, אֶת כְּרוּב מִמְּשַׁח זִיו, אוֹרֶךָ:
בַּר יוֹחַאי, אוֹר מְפַלֵּא רוּם מַעֲלָה, יְרֵאתְ מִלְּהַכִּיט כִּי רַב לָהּ,
תַּעֲלוּמָה וְאֵין קוֹרֵא לָהּ, נֶאֱמַתְּ עַיִן לֹא תְּשׁוּרֶךָ:
בַּר יוֹחַאי, אַשְׁרֵי יוֹלַדְתָּךְ, אַשְׁרֵי הָעָם הֵם לוֹמְדֶיךָ,
וְאַשְׁרֵי הָעוֹמְדִים עַל סוֹדֶךָ, לְבוּשֵׁי חֹשֶׁן תָּמִיד וְאוּרֶיךָ:

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

לעילוי נשמת שרה סימון בת רחמה ז"ל נלב"ע כ' טבת ה'תשפ"ד תנצב"ה

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

לעילוי נשמת רחל חזיזה בת עישה ז"ל נלב"ע כ"ג אייר ה'תשע"ח תנצב"ה

10 דקות ביום - בקביעות!

קבעתי

פרק רביעי
(פרק ג בתלמוד הבבלי)

בפרק זה יבואר סדר הקריאה בתורה וברכותיה וכן דיני ההפטרה, ומתחיל בקריאת המגילה שהיא עיקר מסכתנו.

משניות א'-ד' מבארות את דיני קריאת התורה וברכותיה ודיני ההפטרה.

פרק ד' משנה א'

השלמת דיני קריאת המגילה.

הַקּוֹרֵא אֶת הַמְּגִלָּה אם רצה קורא אותה **עוֹמֵד** או **וְיוֹשֵׁב** כרצונו. בין אם **קָרָאהּ** אדם **אֶחָד**, ובין אם **קְרָאוּהָ שְׁנַיִם** יחד - **יָצְאוּ** הקוראים והשומעים ידי חובתם.

מָקוֹם שֶׁנָּהֲגוּ לְבָרֵךְ אחרי קריאת המגילה את ברכת "הרב את ריבנו" - **יְבָרֵךְ, וְשֶׁלֹּא לְבָרֵךְ - לֹא יְבָרֵךְ** ומכל מקום הברכות שלפניה לא תלויות במנהג, אלא מצווה לברכן.

בַּשֵּׁנִי וּבַחֲמִישִׁי בשבוע, **וּבְשַׁבָּת בְּמִנְחָה קוֹרִין** בתורה **שְׁלֹשָׁה** אנשים. **אֵין פּוֹחֲתִין וְאֵין מוֹסִיפִין עֲלֵיהֶן, וְאֵין מַפְטִירִין** אחריהם **בַּנָּבִיא** בזמנים אלו.

הַפּוֹתֵחַ בקריאת התורה, דהיינו העולה הראשון **וְהַחוֹתֵם** - העולה האחרון **מְבָרֵךְ לְפָנֶיהָ וּלְאַחֲרֶיהָ** - הפותח מברך לפני הקריאה, והחותם מברך לאחריה, והאמצעי אינו מברך כלל.

פרק ד' משנה ב'

דין מספר העולים לתורה בראש חודש, בחול המועד, ביום טוב, ביום הכיפורים ובשבת.

בְּרִאשֵׁי חֳדָשִׁים וּבְחֹלוֹ שֶׁל מוֹעֵד קוֹרִין בתורה **אַרְבָּעָה** אנשים. **אֵין פּוֹחֲתִין מֵהֶן וְאֵין מוֹסִיפִין עֲלֵיהֶן, וְאֵין מַפְטִירִין** אחריהם **בַּנָּבִיא** משום שיש בימים אלו מלאכה, ולא רוצים לעכב את העם.

הַפּוֹתֵחַ וְהַחוֹתֵם בַּתּוֹרָה - מְבָרֵךְ לְפָנֶיהָ וּלְאַחֲרֶיהָ.

זֶה הַכְּלָל: כָּל יום **שֶׁיֵּשׁ בּוֹ** קורבן **מוּסָף וְאֵינוֹ יוֹם טוֹב** כגון ראשי חודשים וחולו של מועד - **קוֹרִין** בו **אַרְבָּעָה** אנשים, שכל שנוספת ביום קדושה נוסף בו אדם בקריאה.

בְּיוֹם טוֹב שאסור בעשיית מלאכה חוץ ממלאכת אוכל נפש, קוראים בתורה **חֲמִשָּׁה** אנשים.

בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים שאף מלאכת אוכל נפש אסורה, קוראים בתורה **שִׁשָּׁה** אנשים.

בְּשַׁבָּת שעונשה בסקילה לעומת יום כיפור שעונשו כרת, קוראים בתורה **שִׁבְעָה** אנשים.

אֵין פּוֹחֲתִין מֵהֶן - מחמישה ביום טוב ומשישה ביום הכיפורים, ומשבעה בשבת, **אֲבָל מוֹסִיפִין עֲלֵיהֶן, וּמַפְטִירִין** בימים הללו **בַּנָּבִיא** לפי שאין בימים אלו מלאכה, ואין חשש לעכב את העם.

הַפּוֹתֵחַ וְהַחוֹתֵם בַּתּוֹרָה - מְבָרֵךְ לְפָנֶיהָ וּלְאַחֲרֶיהָ.

מגילה פרק ד' | משנה א'-ב'

הנאות וטיולי העולם הזה

הזדם הבלתי פוסק של תוכניות טיול בחוץ לארץ, המוצע בקטלוגים צבעוניים הנשלחים הביתה על ידי סוכנויות הנסיעות, מעיד על אנשים רבים שהם במדרך אחר חוויות. בכל קיץ יוצאים מארצנו הקטנה והענייה, הנתמכת במיליארדים על ידי אמריקה, מאות אלפי תושבים לתור את כדור הארץ ולחזור עמוסי חוויות ותמונות מצולמות. ארצנו הקטנטנת אינה בת יחידה בתופעה זו. **המדובר הוא בתופעה כלל-עולמית** המקיפה מאות מיליונים של בני אדם.

כל מי שצרכיו החומריים הבסיסיים מצויים לו - מתחיל לתור אחר חוויות.

מה מצער הדבר, וכמה פחיתות כבוד יש בכך, כאשר יהודים שומרי תורה ומצוות משתתפים גם הם בצורה זו או אחרת במרוץ אחר חוויות חיצוניות עם כל המוחצנים המסכנים שאין להם בעולמם משהו אחר. **וכי אדם שפוי יחליף שיעור ב'חובות הלבבות' - בישיבה על מרפסת והסתכלות באוטובוסים החולפים?** כאשר שיעורי הבית של עמוד אחד ב'חובות הלבבות' יכולים לספק תעסוקה מעמיקה ומעניינת לחודשים ולשנים, מי פתי יחליפם במרוץ מוחצן שאינו מסוגל להשביע? **גם אם נחיה אלפיים שנה**, לא נספיק לתייר בכל אותה ארץ אין חקר שהיא נפשנו שלנו, ולא נסיים לבקר בכל אתריה. אך היא ארץ מולדת אהובה, והיא עימנו תמיד, ועליה נצטווינו 'לעובדה ולשומרה'.

(מסילות אל הנפש)

שפתותיהם דובבות

הגאון הצדיק הארמו"ר רבי אלעזר אביחצירא זצ"ל

ללמוד בשמחה

אדם שנמצא (ה' יצילנו) באבלות, אסור לו ללמוד תורה, שכן "פִּקּוּדֵי יְיָ יְשָׁרִים מְשַׂמְּחֵי־לֵב". ולאבל (ה' יצילנו) אסור לשמוח. העיקר זה השמחה. **אדם שלא לומד בשמחה, עושה רק צער לבורא עולם.** פעם אמרתי: אדם שלמד סוגיה ולא יודע אם הבין אותה היטב, יראה אם הוא שמח - ואם כן, סימן שהבין כי "פִּקּוּדֵי יְיָ יְשָׁרִים מְשַׂמְּחֵי לֵב" (תהילים יט, ט) - סימן שהם ישרים.

"וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ", אפילו בני אומנותו, שאין כולם קונים אצלו

"וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ" - אפילו שכתוב שאדם שונא את בני אומנותו, והסיבה שהוא חושב שאם היה לבד, כולם היו קונים אצלו, והיה לו יותר. אבל **אם הוא יודע שהכול מהקב"ה, אין סיבה לקנאה.** "וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ" - אפילו שהוא עושה מה שאתה עושה, והסיבה היא "אֲנִי יְיָ" - אני שיש לי בשביל כולכם.

(דברי אלוקים חיים)

הלכה יומית
מאת הרה"ג אברהם כהן שליט"א

ברכת שומע תפילה

שמע קולנו - חותמים "שומע תפילה", כיוון **שבברכה זו מתחברות כל התפילות של עם ישראל יחד**, ונעשות עטרה (כתר מלכות) אחת גדולה בראשו של מלך העולם (של"ה בשלח, תורה אור).

כוח של תפילה

בגמרא (קידושין כט:) מבואר שבבית מדרשו של אביי היה שד מסוכן מאוד, ואביי הכניס לשם בעורמה את רב אחא, ורב אחא כשנכנס התפלל לה' והרג את אותו שד בתפילתו. **והקשה המהרש"א**, כיצד סיכן אביי את רב אחא? והרי אין סומכים על הנס! **ותירץ המהרש"א שדבר שמשיגים על ידי תפילה אינו בגדר נס אלא בגדר טבע.**

זמירות לשבת

אֶעְרֹךְ מַחֲלָל נִיבִי, לְפָנַי אֵ-לִ־חֵי אָבִי,
לְבָבוֹ חָמַדְתִּי לְבָבִי, אֵלְיָהוּ הַנָּבִיא:
נָטַע הָאֵ-ל בִּישֻׁרוּן, חֲבִבְּלַת הַשָּׁרוֹן,
אִישׁ מְגוֹג אֲחַרְוָן, מִשְּׁרַת צוּר מִשֻּׁבָּבִי: לְכָבוֹד וכו'
כֹּהֵן לְאֵ-ל עֶלְיוֹן הוּא, פִּינְחָס הוּא אֵלְיָהוּ,
הַנָּבִיא יְקָרְאוּהוּ, הַגִּלְעָדִי הַתִּשְׁבִּי: לְכָבוֹד וכו'
יוֹם קִנְאַת הָאֵ-ל הֶחֱרִג בְּכֹחַ וָאֵ-ל,
נְשִׂיא שֵׁבֶט יִשְׂרָאֵל, וְכֹת צוּר שִׁמְּהוּ בָּזְבִי: לְכָבוֹד וכו'
דִּין שָׁמַע מִפִּי רַבּוֹ אִישׁ אַרְמִית מִשְּׁכָבּוֹ,
קְנָאִים הֵם פּוֹגְעִים בּוֹ, וְיֹאמַר אֲרִיךְ חַרְבִּי: לְכָבוֹד וכו'
וַיִּקָּם מִתּוֹךְ עֵדָה, רִמַּח בְּיָדוֹ הֻדָּה,
וַיְחַדֵּר חֲדָרָה, נִתְגַּבֵּר כְּמוֹ לְבִיא: לְכָבוֹד וכו'
דִּקֵּר בַּחֲרָבוֹ אוֹתָם, בְּדֶרֶךְ שְׁכִיבָתָם,
עַל הָאָרֶץ חֻבָּתָם, וּלְמִשְׁמָה אוֹתָם הֲבִיא: לְכָבוֹד וכו'
בְּשִׁכֵּר זֹאת אֵ-ל חַי נוֹעָם, נָתַן לוֹ שְׂכַר מִשְׁלָם,
בְּרִית כְּהֻנַּת עוֹלָם, וְכַפֶּר עֲלֵי חוֹבִי: לְכָבוֹד וכו'

נְסִים עָשָׂר וְשָׁנִים בְּרִבְרֵיהֶם שְׁנוּיִים,
עֶשֶׂה לוֹ דַּר שָׁמַיִם, צוֹרֵי נוֹאֲלֵי אָבִי: לְכָבוֹד וכו'
אֲמַת בְּפִיהוּ הָיָה, לְאֵלְמָנָה עֲנִיָּה,
עַד אֶת בְּנָהּ הֶחֱיָה, וּלְנַפְשׁוֹ אָמַר שׁוּבִי: לְכָבוֹד וכו'
הִשְׁמִין נֶפֶ בּוֹ שָׂרָתָה, הִבְרִכָה בּוֹ הָיְתָה,
כַּד הַקֶּמַח לֹא כָלְתָה, וַתַּגְדֵּלִי וַתְּרַבִּי: לְכָבוֹד וכו'
רוֹדְפִים אַחֲרֵי תָּהוּ, הָכָה בְּשֵׁבֶט פִּיהוּ,
וַיֹּאמְרוּ ה' הוּא, אֲמָת וְאַתָּה נְבִיא: לְכָבוֹד וכו'
וְגַזּר אֹמֶר עֲשָׂה, מִסְפַּר שָׁנִים שָׁלֹשָׁה,
מָטָר לֹא נִתַּךְ אַרְצָה, הוּא הַמּוֹצִיא הַמָּבִיא: לְכָבוֹד וכו'
נָתַן לוֹ הָא-ל מַהֲלִיכִים, בְּעוֹלָם הַמַּלְאָכִים,
וּלְעִתּוֹת הַצְּרִיכִים, הוּא נִגְלָה כְּעֶרְבִי: לְכָבוֹד וכו'
בְּקָדְשָׁה וּבְטָהֳרָה, עָלָה עֲלָה בְּסַעֲרָה,
אֱלִישָׁע אֵלָיו קָרָא, וַיֹּאמַר אָבִי אָבִי: לְכָבוֹד וכו'

נַפְשִׁי לְיִלָּה אוֹתָהּ, מִי יִתֵּן אֲמַצְאֶהָ,
פְּתַח בֵּיתִי אֶרְאֶהָ, יַשְׁקִיף בְּעַד אֶשְׁנַבִּי: לְכָבוֹד וכו'
חֲסִין קָדוֹשׁ נִקְרָאֶה, אִישׁ אֲשֶׁר פָּנָיו רָאֶה,
חֵן כַּבִּיר יְדוֹ מָצָאָה, תְּשׁוּרָה לוֹ לְהָבִיא: לְכָבוֹד וכו'
חֵן חֵן לוֹ אִישׁ לוֹ נִגְלָה בַּחֲלוֹם, חָזִיון לַיְלָה,
וּבִבְרִית דָּם הַמִּילָה, בָּא בָּא רִין כְּצִבִּי: לְכָבוֹד וכו'
זְכוֹר לְטוֹב יָאִיר נֵרִי, יְבַשֵּׂר צִיּוֹן עָרֶיהָ,
וְיֹאמַר הַתְּנַעֲרִי, מַעֲפָר קוּמִי שְׁבִי: לְכָבוֹד וכו'
קוֹל זִמְרַת כַּהֲלָלַי, יַקְשִׁיב צוּרִי גּוֹאֲלִי,
וְלֹא דוֹמְיָה לִי, בְּכָל עוֹד נִשְׁמָתִי בִי: לְכָבוֹד וכו'

משכן עזלה

לעילוי נשמת
יצחק יוסף
בן **ציפורה** ז"ל
נלב"ע כ"ח כסלו ה'תשע"ו
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
יפה בת **ריחנה כרמי** ז"ל
שלמה בן **יחיא כרמי** ז"ל
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
נעמי עליזה כהן ז"ל
בת ר' **יהודה וזהבה** הי"ו
נלב"ע ט"ז אלול ה'תשפ"ג
תנצב"ה

קבעתי!

מגילה פרק ד' | משנה ג'-ד'

פרק ד' משנה ג'

מצוות שאינן נעשות בפחות מעשרה.

אֵין פּוֹרְסִין אֶת שְׁמַע, וְאֵין עוֹבְרִין לִפְנֵי הַתֵּבָה להיות שליח ציבור לומר תפילת שמונה עשרה, **וְאֵין** הכוהנים **נוֹשְׂאִין אֶת כַּפֵּיהֶם, וְאֵין קוֹרִין בַּתּוֹרָה** בציבור, **וְאֵין מַפְטִירִין בַּנָּבִיא, וְאֵין עוֹשִׂין מַעֲמָד וּמוֹשָׁב** - כשנושאים את המת לקוברו היו יושבים שבע פעמים ואומרים בכל פעם קינות והספד, ובכל פעם שעומדים אומר אחד: "עמודו יקרים עמודו", וקודם שיושבים אומר: "שבו יקרים שבו", ולכן נקרא "מעמד ומושב", **וְאֵין אוֹמְרִים בִּרְכַּת אֲבֵלִים** - שכשחוזרים מהלוויה עומדים כולם ברחוב, ועומד אחד ואומר ברכה לאבלים, **וְתַנְחוּמֵי אֲבֵלִים** - שלאחר הקבורה היו עומדים בשורה לנחם את האבלים, **וּבִרְכַּת חֲתָנִים** - "שבע ברכות", **וְאֵין מְזַמְּנִין** בברכת המזון **בְּשֵׁם** - בהזכרת שם ה', כל אלו אין עושים אותם **בְּפָחוֹת מֵעֲשָׂרָה** בני אדם גדולים.

וּבְקַרְקָעוֹת - כשפודים קרקעות מההקדש, צריך שישומו אותם **תִּשְׁעָה וְכֹהֵן. וְאָדָם** - אם צריך לְשׁוּם דמי אדם להקדש, כגון שאמר "דָּמַי עָלַי" - **כַּיּוֹצֵא בָּהֶן** צריך שישומו אותו תשעה וכהן.

פרק ד' משנה ד'

דיני קריאת התורה וההפטרה לקורא ולמתורגמן.

הַקּוֹרֵא בַּתּוֹרָה בבית הכנסת **לֹא יִפְחוֹת מִשְּׁלֹשָׁה פְּסוּקִים.**

לֹא יִקְרָא לַמְתַרְגְּמָן יוֹתֵר מִפְּסוּק אֶחָד שאם יצטרך המתורגמן לתרגם בבת אחת כמה פסוקים הוא עלול לטעות, הואיל והוא מתרגם בעל פה, **וּבַנָּבִיא** - המפטיר בנביא, ראשי לקרוא למתורגמן אפילו **שְׁלֹשָׁה** פסוקים בבת אחת, ולא חששו שמא יטעה, שבנביא אין הוראה למעשה כבפסוקי התורה. אולם אם **הָיוּ שְׁלָשְׁתָּן** - שלושת הפסוקים של ההפטרה **מִשְּׁלֹשׁ פָּרָשִׁיּוֹת** - שכל פסוק הוא פרשה בפני עצמה, כגון (ישעיה נב, ג-ה) "כִּי כֹה אָמַר יְיָ חִנָּם נִמְכַּרְתֶּם... כִּי כֹה אָמַר אֲ־דֹנָי יְיָ מִצְרַיִם יָרַד עַמִּי בָרִאשֹׁנָה... וְעַתָּה מַה לִּי פֹּה נְאֻם יְיָ כִּי לֻקַּח עַמִּי חִנָּם" - **קוֹרִין** למתורגמן **אֶחָד אֶחָד** לפי שכל פסוק הוא עניין בפני עצמו.

מְדַלְּגִין בַּנָּבִיא - המפטיר בנביא, ראשי לדלג בקריאתו מפרשה לפרשה, **וְאֵין מְדַלְּגִין בַּתּוֹרָה** שמא יתבלבל הקורא מחמת הדילוג.

וְעַד כַּמָּה הוּא מְדַלֵּג כשרשאי לדלג? **עַד כְּדֵי שֶׁלֹּא יִפְסוֹק הַמְתַרְגְּמָן** כלומר שצריך להספיק לגלול למקום החדש, לפני שהמתורגמן גומר לפרש את תרגומו, אבל אם הגלילה עשויה להימשך יותר מן התרגום, אסור לדלג, שאין זה כבוד לציבור להמתין בשתיקה.

תענית חלום לביטול העושר

מסופר על 'החפץ חיים' זצ"ל, שדרכו הייתה להתענות תענית חלום, והוא גם היה מספר לאנשי ביתו מה החלום אשר חלם. פעם אחת סיפר לבני ביתו כי החלום שחלם היה שהוא נעשה עשיר, והוא כמנהגו התענה על זה תענית חלום.

שאלוהו אנשי ביתו: כלום על חלום שנעשה עשיר צריך לצום? **ענה 'החפץ חיים':** בכל מקרה עליי לצום, שהלוא אין חלום ללא דברים בטלים, ואם הדבר הבטל בחלום שחלמתי הוא שאהיה עשיר, מן הסתם הרהרתי בליבי שאני רוצה להיות עשיר, שכידוע חלומות הולכים אחר הרהורי הלב. כלום יאה הוא שאדם זקן כמוני יהרהר ברצון להיות עשיר? אלא מה, לא הרהרתי ביום על הרצון להיות עשיר, כלומר אין זה דבר בטל בחלום שאהיה עשיר, אלא שכך **נגזרה גזרה שרבי ישראל מאיר יהיה עשיר. אם כך ודאי שעליי לצום לנוכח גזרה נוראה זו...**

(אוצרות האגדה)

שפתותיהם דובבות

הגאון רבי יעקב שאול אלישר זצ"ל

השלום הוא תנאי להשראת השכינה ולבניית המקדש

"אִם אֶת הַדָּבָר הַזֶּה תַּעֲשֶׂה וְצִוְּךָ אֱ־לֹהִים וְיָכָלְתָּ עֲמֹד וְגַם כָּל הָעָם הַזֶּה עַל מְקֹמוֹ יָבֹא בְּשָׁלוֹם" - **'אִם אֶת הַדָּבָר הַזֶּה תַּעֲשֶׂה'**, דהיינו שתרצה לחזור בתשובה, ועל ידי זה תרצה **'וְצִוְּךָ אֱ־לֹהִים'** - לשון צוותא, שתהא השראת שכינה, ועל ידי זה **'כָּל הָעָם הַזֶּה עַל מְקֹמוֹ'**, דהיינו אל מקום המזבח, הוא שיבנה בית קודשנו, בעזרת ה' יתברך, לזה צריך תנאי אחד שהוא העיקר - שיהיו כולם יחד באחווה, דהיינו - **'בְּשָׁלוֹם'**. ואז נזכה לביאת גואלנו במהרה בימינו. וכמאמר התנא: לא מצאנו כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום.

(ספר דברי א"ש)

הלכה יומית

מאת הרה"ג אברהם כהן שליט"א

ברכת רצה

רצה - רצה אותיות צרה, **שעל ידי התפילה הופך את הצרה לרצון.** וזהו סוד: "וְעֵת צָרָה הִיא לְיַעֲקֹב וּמִמֶּנָּה יִוָּשֵׁעַ" (ירמיהו ל, ז).

"ואשי ישראל ותפילתם מהרה באהבה תקבל ברצון" - **אישׁ** הוא לשון חשיבות, וכמו שכתוב "אִישׁ אֶחָד אִישׁ אֶחָד לְמַטֵּה אֲבֹתָיו", שהקב"ה לוקח מן העולם צדיקים לכפרה על הדור, ולכן אנו אומרים **"ואשי ישראל"** - אלו **הצדיקים**, שמיכאל הכהן הגדול מעלה ומקריב על המזבח את נשמות הצדיקים, לרצון לפני ה', ועל ידי כך - תפילתם מהרה באהבה תקבל ברצון.

המחזיר שכינתו לציון - ייצר בדעתו כאילו הוא רואה את השכינה גולה באותה שעה, והוא מתחנן בעדה, שתשוב לציון כמו שהיה בימי קדם (כוזרי מאמר ג, אות יט).

זמירות לשבת

יְהִי שָׁלוֹם בְּחֵילֵנוּ.
וְשַׁלְוָה בְּיִשְׂרָאֵל
בְּסִימָן טוֹב בֹּן בָּא לָנוּ.
בְּיָמֵינוּ יָבוֹא הַגּוֹאֵל:

הֵילֵל יְהִי רַעֲנָן.
בְּצֵל שַׁ-דַּי יִתְלוֹנָן.
וּבְתוֹרָה אָז יִתְבּוֹנָן.
יַאֲלַף דָּת לְכָל שׁוֹאֵל:

וּמִקְרוֹ יְהִי בָּרִיךְ.
זֶמֶן חֲיֵי יְהִי אָרִיךְ.
וְשַׂלְוָתֵנוּ יְהִי עָרִיךְ.
וְזִבְחוֹ לֹא יִתְנָאֵל:

שִׂמְחוּ יְצֵא בְּכָל עֵבֶר.
אֲשֶׁר יִגְדֹּל יְהִי גְּבֶר.
וְלִירְאֵי א-ל יְהִי חֶבֶר.
יְהִי בְּדוֹרוֹ כִּשְׁמוּאֵל:

עֲדֵי זְקֵנָה וְגַם שֵׂיבָה.
יְהִי דֶּשֶׁן בְּכָל טוּבָה.
וְשָׁלוֹם לוֹ וְרֹב אַהֲבָה.
אִמֵּן כֵּן יֹאמַר הָא-ל:

הַנְּמוֹל בְּתוֹךְ עַמּוֹ.
יְהִיה לְאֵבִיו וּלְאִמּוֹ.
וְיִהְיֶה א-לֹהָיו עִמּוֹ.
וְגַם כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל:

יַעֲלֶה יַעֲלֶה בּוֹאִי לְגַנִּי,
הַנֵּץ רִמּוֹן פָּרְחָה נַפְשִׁי:
יָבוֹא דוֹדִי יְחִישׁ צְעָדָיו, וְיֹאכַל אֶת פְּרִי מִגְדָּיו.
אִם יְדִידִי אָרְכוּ נְדוּדָיו, אֵיךְ יְחִידָה אֹשֶׁב עַל כַּנִּי: יַעֲלֶה יַעֲלֶה וכו'
שׁוּבִי אֵלַי, אֶת בַּת אֲהוּבָה, שׁוּבִי אֶת, וַאֲנִי אֲשׁוּבָה.
הִנֵּה עָמִי זֹאת אוֹת בְּתוֹכָהּ, כִּי בְתוֹכֵךְ אֶתֵּן מִשְׁכָּנִי: יַעֲלֶה יַעֲלֶה וכו'
רֵעִי, דוֹדִי, נַפְשִׁי פְּדִיתָ, וּלְבָבַתְנִי מַאוֹ אוֹתִי קָנִיתָ.
עָתָה לִי בֵּין עַמִּים זֵרִיתָ, וְאֵיךְ תֹּאמַר כִּי אֲהַבְתָּנִי: יַעֲלֶה יַעֲלֶה וכו'
אֲיָפַתִּי, לְטוּב זַרְיתִיךְ, וְלִתְהִלָּה וּלְטוּב שַׂרִיתִיךְ.
כִּי אֲהֻבַת עוֹלָם אֲהַבְתִּיךְ, עַל כֵּן אוֹשִׁיבֵךְ עַל דּוּכְנִי: יַעֲלֶה יַעֲלֶה וכו'
לוּ יְהִי כִרְכָרְךָ, יְדִידִי, עָתָה מָהֵר תָּאסֹף נְדוּדִי.
וּלְתוֹךְ צִיּוֹן נַחֲה גְּדוּדִי, וְשָׁם אַקְרִיב לְךָ אֶת קָרְבָּנִי: יַעֲלֶה יַעֲלֶה וכו'
חֲזַק רַעְיָה חֻכַּךְ בְּיַיִן טוֹב, כִּי צִיּוֹן יִשְׁעִי רַעֲנָן וְרֹטֶב.
וְלִסְרִיךְ אֲכָרוֹת וְאָחְטֹב, וְחִישׁ אֶשְׂאָה לָךְ אֶת סָנְגִּי: יַעֲלֶה יַעֲלֶה וכו'

א-ל מֵאד נַעֲלָה אַקְדֵּם פָּנָיו,
בְּשִׁירָה וְתִהִלָּה אֲבָא לְמַעֲנָיו,
כְּיֹמֵי מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן,
וּכְיָמֵינוּ לְמַשְׁבְּנוֹתָיו:

לוּ שָׁוְעָתִי תַּעֲלֶ וְיִשְׁמַע קוֹלִי,
וְיַסְלֵחַ לִי מַעֲלֶ וְיַעֲזוֹר לִי,
יַאֲזִן לְאִמְרֵי פִי, וְאֵל יַפֵּן לְמַעֲלָלַי:

יְ-ה הֶרֶם לְחָתָן וְצִדְקָתוֹ,
בִּזְכוּת אָב הָאֵיתָן וְצִדְקָתוֹ,
וְתַמְלִיךְ הַמַּלְכָּה רָחֵל,
בְּשִׁלְמָה בְּמַלְכוּתוֹ:

משכן עפרה

לעילוי נשמת
בת שבע עופרה חזה
בת יפת ושושנה ז"ל
נלב"ע י"ח אדר א' ה'תש"ס
תנצב"ה

לעילוי נשמת
הנרי בן לאה ז"ל
פורטונה בת הלן ז"ל
תנצב"ה

לעילוי נשמת
אריה סלארי ז"ל
בן טורן הי"ו
נלב"ע ד' תמוז ה'תשע"ח
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
מרים אוסקר
בת ציפורה ז"ל
נלב"ע כ"ד אלול ה'תשע"ח
תנצב"ה

דרוש עיבר ראשה את מדרש

רבי אור שרגא יזדי
נגיד תנובי פרס

רבי ברוך מרדכי אזרחי
ראש ישיבת עטרת ישראל

רבי אהרן דוידי
מקובל, מלומד תרבים

רבי אהרן מונסנגו
רבה של פריזן

רבי מרדכי חברוני
ראש ישיבת חברון - ירושלים

רבי מימון אזולאי
ראש ישיבת שיעבי חיים

רבי שמחה קוק
רבה של ירושלים

קבעתי

מגילה פרק ד' | משנה ה'-ו'

להוציא את הציבור ידי חובתם.

קָטָן קוֹרֵא בַּתּוֹרָה - מותר לו להיות אחד מן הקרואים לתורה לקרוא בציבור **וּמְתַרְגֵּם, אֲבָל אֵינוֹ פּוֹרֵס עַל שְׁמַע, וְאֵינוֹ עוֹבֵר לִפְנֵי הַתֵּיבָה** שהואיל ואינו מחוייב בדבר, אינו יכול להוציא את הרבים ידי חובתם, **וְאֵינוֹ נוֹשֵׂא אֶת כַּפָּיו** אם הוא כהן, שאין זה כבוד לציבור להתברך מפי קטן.

פּוֹחֵת - שבגדיו קרועים ובשרו נראה **פּוֹרֵס אֶת שְׁמַע** לפי שפורס במקומו ואינו עובר לפני התיבה, ואין כולם רואים אותו בציזונו, **וּמְתַרְגֵּם** שאין זה כל כך כבוד לתרגם, **אֲבָל אֵינוֹ קוֹרֵא בַּתּוֹרָה** משום כבוד התורה, **וְאֵינוֹ עוֹבֵר לִפְנֵי הַתֵּיבָה** שהכול רואים אותו בציזונו, **וְאֵינוֹ נוֹשֵׂא אֶת כַּפָּיו** מפני כבוד הציבור.

סוּמָא - עיוור **פּוֹרֵס אֶת שְׁמַע וּמְתַרְגֵּם** שתמיד מתרגמים בעל פה. **רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: כָּל שֶׁלֹּא רָאָה מְאוֹרוֹת מִיָּמָיו** - עיוור מלידה **אֵינוֹ פּוֹרֵס עַל שְׁמַע** לפי שברכה ראשונה היא על המאורות, וכיצד יברך מי שלא ראה אותם.

פרק ד' משנה ה'

דיני כיבוד המפטיר במצוות נוספות.

הַמַּפְטִיר בַּנָּבִיא - מי שרגיל להפטיר בנביא, תיקנו חכמים שיהא **הוּא פּוֹרֵס עַל שְׁמַע** - אומר בפני הציבור קדיש וברכו וקריאת שמע, **וְהוּא עוֹבֵר לִפְנֵי הַתֵּיבָה** בחזרת תפילת שמונה עשרה, להוציא את הרבים ב"קדושה", **וְהוּא נוֹשֵׂא אֶת כַּפָּיו** אם הוא כהן, הוא מתחיל את ברכת כוהנים כאילו הוא הגדול שבהם. **וְאִם הָיָה** המפטיר **קָטָן** ואינו יכול לפרוס על שמע ולעבור לפני התיבה - **אֲבִיו אוֹ רַבּוֹ עוֹבְרִין עַל יָדוֹ** - במקומו.

פרק ד' משנה ו'

מצוות שילד קטן, פוחח וסומא, יכולים

כח התודה מסלק הקטרוגים

האדם נותן תודה לקדוש ברוך הוא, שהתבטאה בזמן בית המקדש בקורבן, ומאז החורבן בתפילה - **"וְנַשַּׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ"** (הושע יד, ג), וכאשר האדם מודה לקדוש ברוך הוא ומשבחו, ומראה לו שהוא מכיר טובה ואומר תודה על הצלתו, הקדוש ברוך הוא רואה בכך את עיקר תכלית האדם בעולם, עד כדי כך שהוא משנה את דעתו. אם עד כה הקדוש ברוך הוא חשב לכלות ולהאביד את העולם כאשר הוא מלא חמס ושחיתות, כעת הוא חוזר בו.

ודאי שהדברים אמורים גם על חייו הפרטיים של האדם. אדם שרוצה לסלק מעל עצמו דינים וקטרוגים, ורוצה שהקדוש ברוך הוא יהפוך את מידת הדין עליו למידת רחמים, זה תלוי בכך שהוא מודה לקדוש ברוך הוא, מעלה לפניו יתברך ריח ניחוח, חש באמת את טובותיו של הקדוש ברוך הוא, חש בכל רגע את הצלתו.

לנח לא היה קשה לראות את הצלתו של הקדוש ברוך הוא, הרי דור המבול כולם נמחו ורק הוא ומשפחתו ניצלו בתיבה. נח ראה כי האבנים נשחקו על ידי המים, ועל אחת כמה וכמה שהתיבה הייתה צריכה להישחק, אלא אומר המדרש (בראשית רבה פ"ל, פ"ח), **כי נח ראה עולם חדש. ודאי שהצלתו הייתה ברורה וגלויה, ולפיכך התודה הייתה מאוד מחויבת, ובכל זאת היא הפכה את מידת הדין למידת רחמים.**

על אחת כמה וכמה שכאשר אדם יוצא מהשגרה ומתבונן, ושם לב לטובות שהקדוש ברוך הוא נותן לו, ומודה לו על כך, הוא נהפך לאיש אחר, יכול לשנות את הדעה של הקדוש ברוך הוא עליו, וכך מידת הרחמים עוטפת אותו.

(אמונה יומית)

שפתותיהם דובבות

הגאון רבי עלוואן שמעון אבידני זצ"ל

"וְקוֹוֵי יְיָ יַחֲלִיפוּ כֹחַ יַעֲלוּ אֵבֶר כַּנְּשָׁרִים יָרוּצוּ וְלֹא יִיגָעוּ יֵלְכוּ וְלֹא יִיעָפוּ" (ישעיהו מ, לא).

'וְקוֹוֵי יְיָ יַחֲלִיפוּ כֹּחַ' - 'רבי נהוראי אומר מניח אני כל אומנות שבעולם, ואיני מלמד לבני אלא תורה וגו'. למה? - מפני **שהתורה עומדת לו בשעת זקנותו, ונותנת לו אחרית ותקווה.** בילדותו אומר 'וְקוֹוֵי יְיָ יַחֲלִיפוּ כֹּחַ', ובזקנותו נאמר 'עוֹד **יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ**'.

ולכן כל אדם שעוסק בתורה מתעלה.

(מעשה הגדולים)

הלכה יומית

מאת הרה"ג אברהם כהן שליט"א

ברכת הודאה

מודים אנחנו לך - בברכה זו תיקנו חכמים שצריך לכרוע בתחילתה ובסופה. היינו כשאומר מודים וכשאומר ברוך אתה - כשבא לחתום הטוב שמך וכו'. וייזהר מאוד לכרוע בברכת מודים, **וכתוב בזוהר** (שלח לך קסג) שאם לא כרע שדרתו תיהפך לנחש, ולא תהיה לו תקומה חס ושלום.

על חיינו המסורים בידך - כוונתו שחיינו מסורים בידי הבורא יתברך, ולא ביד שום שר או כוכב.

ועל נשמותינו הפקודות לך - שבכל לילה אנו מוסרים נשמותינו לפיקדון בידי ה', **ועל ניסיך** היינו הגלויים, **ונפלאותיך** היינו הנסתרים (בא"ח בשלח).

שירות לשבת

עַת דּוֹדִים כַּלָּה בּוֹאִי לְגָנִי, פָּרְחָה הַגֶּפֶן הֵנֵץ רִמּוֹנִי:
חֲלַךְ הַגֶּשֶׁם הָסְתָּיו עָבָר, קוֹמִי רַעְיָתִי הַחֲשֵׁק גָּבָר.
נֵצֵא הַשָּׂדֶה נָלִין בַּכְּפָרִים, שָׁם אֶתֵּן דּוֹדִי לָךְ מַחֲמַד עֵינַי:
עַת דּוֹדִים וכו':

יָפִית וְנָעַמְתְּ כְּשֶׁגֶּ עֵינַיִךְ, דְּבַשׁ וְחָלָב תַּחַת לְשׁוֹנֵךְ.
נְאֵי נָא וְרְאִי בְּעִקְבֵי צֹאנֵךְ, שָׁם אַקְרִיב קָרְבָּן נַסְכְּתִי יֵינִי:
עַת דּוֹדִים וכו':

יָרַדְתִּי חֲבֵרָה לְרְעוֹת בְּגַנִּים, לִרְאוֹת אֶת יָפְיֵךְ עֵינַיִךְ יוֹנִים. שַׁפְתוֹתַיִךְ כַּלָּה כְּמוֹ חוּט שָׁנִים, בְּתוֹךְ עִיר צִיּוֹן קוּמִי רָנִי:
עַת דּוֹדִים וכו':

מַיִם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת, אֶת אַהֲבָתֵךְ וְלִילָה לֹא תִשְׁבּוֹת.
מְיוּם נְדוּדֵךְ נָשָׂאתִי רִיבוֹת, אִם אֶשְׁכָּחֵךְ תִּשְׁכַּח יְמִינִי:
עַת דּוֹדִים וכו':

מַקְהֲלוֹת עַם בָּרְכוּ א-ל, הֲרִימוּ קוֹל כִּנּוֹר וָאָ-ל.
יִגַּל יַעֲקֹב, יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל. בְּיוֹם שַׂמְּחָתְכֶם,
שִׁיר מְהֻלָּל אָ-ל. הַלְלוּהוּ גַּדְּלוּהוּ כִּי בָרוּךְ הוּא נֶאֱמָן,
לְכָבוֹד הַחֲתֵן בְּחוּר מֵעַם, יַעֲקֹב אִישׁ תֹּם: הַלְלוּהוּ...
רוֹמְמוּ א-ל מֵאִיר אוֹרָה, גְּבֶר חַסְדּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא.
חֲתַן וְכַלָּה הִיא לוֹ לְעֶזְרָה,
יִשְׂרֵי יִשְׂרָאֵל אֵז אָז תָּשִׁירָה: הַלְלוּהוּ...
דְּרְשׁוּ א-ל חַי לְעוֹלָמִים, הַלְלוּהוּ בְּמְרוֹמִים.
יוֹסֵף עֲלֵיכֶם אֶלֶף פְּעָמִים, עֶשֶׂר וְכָבוֹד וְאֹרֶךְ יָמִים:
הַלְלוּהוּ...
כִּימֵי צֵאתְכֶם מִמִּצְרַיִם, בְּעוֹד בַּעֲדֵי עֲדָרִים.
עֵין בְּעֵין תִּרְאוּ פִּי שְׁנַיִם, בִּירוּשָׁלַיִם בְּלֵבָב חַיִּים: הַלְלוּהוּ.

יִשְׂמַח חֲתָנִי בְּקַהַל אֱמוּנִי, יָשִׂישׂ כִּבְרֵכָה מֵאֵת יְיָ:
שׁ-דַי יִמְלָא תַּאֲוֹת לִבּוֹ מָגֵן וְצִנָּה יִהְיֶה סְבִיבוֹ,
וְיֵאָר אוֹתוֹ וְיִישַׁר נְתִיבוֹ
לְגָמוֹר וְלִשְׁמוֹר דַּרְכֵי יְיָ:
יִשְׂמַח חֲתָנִי בְּקַהַל אֱמוּנִי, יָשִׂישׂ כִּבְרֵכָה מֵאֵת יְיָ:
לְרֹאשׁוֹ יִצְנֶה בְּרָכוֹת עֲטוּמוֹת
וְיָשִׂישׂ בְּכָל עֵת בְּנָהָר שְׁלוּמוֹת
בֹּא יָבֹא בְּרִנָּה נוֹשֵׂא אֲלוּמוֹת
יִזְכֶּה וְיִרְאֶה יְשׁוּעַת יְיָ:
יִשְׂמַח חֲתָנִי בְּקַהַל אֱמוּנִי, יָשִׂישׂ כִּבְרֵכָה מֵאֵת יְיָ:

משכן עזלה

לרפואת והצלחת משה ברוקס בן לילי הי"ו בתוך שאר חולי ישראל

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להצלחת מיקי מקיקס בן שושנה עזרא ובני ביתו הי"ו

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

בריאות, הצלחה וכל טוב ללולי הודיה נתנאל והילה וכל משפחתם הי"ו

דִּבֵּר הַתּוֹרָה שֶׁלִּי

לְשֻׁלְחָן הַשַּׁבָּת

כָּל עַכְבָּה לְטוֹבָה

"לָכֵן אֱמֹר הִנְנִי נֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שָׁלוֹם" (במדבר כה, יב)

צָרִיךְ לְהָבִין, מַדּוּעַ הוֹסִיפָה הַתּוֹרָה מִלַּת **"לָכֵן"**, הֲרֵי כְּבָר נֶאֱמְרָה בַּהֶמְשֵׁךְ הַסִּבָּה - **"תַּחַת אֲשֶׁר קִנֵּא לֵא־לֹהָיו וַיְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"?**

מִבְּאֵר הָאוֹר הַחַיִּים הַקָּדוֹשׁ, אַף עַל פִּי שֶׁכְּבָר נִתְּנָה כְּהֻנָּה לְזַרְעוֹ שֶׁל אַהֲרֹן, לֹא נִתְּנָה אֶלָּא לְאַהֲרֹן וּבָנָיו שֶׁנִּמְשְׁחוּ עִמּוֹ וּלְתוֹלְדוֹתֵיהֶם, אַךְ פִּינְחָס שֶׁנּוֹלַד קֹדֶם לֹא נִמְשַׁח, וְלֹא בָּא לִכְלַל כְּהֻנָּה עַד מַעֲשֵׂה זִמְרִי. **וּמַדּוּעַ לֹא זָכָה לְהִמָּשַׁח קֹדֶם, וְכִי בִּגְלַל הֱיוֹתוֹ הַנֶּכֶד הָרִאשׁוֹן עָלָיו לְהַפְסִיד, וְלֹא לְכֹהֵן כְּכָל אָחִיו?**

אֶלָּא **"כָּל עַכְבָּה לְטוֹבָה"**, רָצָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁיִּזְכֶּה פִּינְחָס בִּכְהֻנָּה בִּזְכוּת עַצְמוֹ, בְּכֹחַ מַעֲשֶׂה קַנָּאוּתוֹ לִכְבוֹד ה' יִתְבָּרַךְ, וּבִלֹּא זְכוּת יֵרֵשַׁת אָבוֹת, כְּמוֹ אַהֲרֹן הַכֹּהֵן שֶׁזָּכָה בִּזְכוּת עַצְמוֹ לִהְיוֹת קָדוֹשׁ ה'. וַהֲרֵי אֵינוֹ דּוֹמֶה מִי שֶׁמְּקִים מִפְעָל לְמִי שֶׁיּוֹרְשׁוֹ מֵאֲבִיו, כִּי הַמִּפְעָל נִקְרָא עַל שֵׁם מִי שֶׁחִדֵּשׁ אוֹתוֹ.

בְּעִנְיַן **"כָּל עַכְבָּה לְטוֹבָה"**, מְסֻפָּר עַל **הָאַדְמו"ר מִגּוּר בַּעַל הָ'אִמְרֵי אֱמֶת'** שֶׁאֶחָד מֵחֲסִידָיו הָיָה עָשִׁיר מְפֻלָּג וְשָׁאַל בַּעֲצָתוֹ אִם לִרְכֹּשׁ סְחוֹרָה בְּהַשְׁקָעָה כַּסְפִּית נִכֶּרֶת. הָרַבִּי עוֹדְדוֹ לְעִסְקָה זוֹ, אַךְ בְּסוֹפוֹ שֶׁל דָּבָר הָעִסְקָה כָּשְׁלָה וְהוּא הִפְסִיד אֶת כָּל כַּסְפּוֹ. לֹא הָיָה לָחָסִיד פָּנִים לָבוֹא אֶל רַבּוֹ, וְהָיָה מְמֹרְמָר וּמְאֻכְזָב מְאוֹד.

בַּהִזְדַּמְנוּת שֶׁנִּפְגְּשׁוּ אָמַר לוֹ הָרַבִּי כִּי יֵשׁ לְהַאֲמִין בְּמַצָּב כָּזֶה וְלֹא לְהַרְהֵר. בְּלֵית בְּרֵרָה מָכַר אֶת שְׁאָר נְכָסָיו וְעָלָה לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. וְהִנֵּה דָּבָר זֶה נַעֲשָׂה מְעַט קֹדֶם שֶׁעָלָה הַכּוֹרֶת הַנָּאצִי עַל קְהִלּוֹת אֵירוֹפָּה וּפוֹלִין, וְהִתְבָּרֵר כִּי דַּוְקָא עֲצָתוֹ שֶׁל הָרַבִּי הִצִּילַתּוּ, וּמִחִיר רְכוּשׁוֹ שֶׁהָלַךְ לְאַבְדוֹן הָיָה תְּמוּרָה קְטַנָּה מִדַּי לְעֻמַּת חַיָּיו וְחַיֵּי מִשְׁפַּחְתּוֹ שֶׁנִּצְּלוּ.

רַק אָז הֵבִין כִּי גַּם דָּבָר שֶׁנִּרְאֶה כְּהֶפְסֵד מֻחְלָט, יָכוֹל לִהְיוֹת הַיְשׁוּעָה בְּעַצְמָהּ, וּלְעִתִּים זוֹכֶה הַמַּאֲמִין לִרְאוֹת דַּוְקָא מִתּוֹךְ הַקֹּשִׁי אֶת הָאוֹר הַגָּדוֹל.

(פְּנִינֵי הַפָּרָשָׁה)

שַׁבָּת שָׁלוֹם וּמְבֹרָךְ!

במדבר
נשא
בהעלותך
שלח לך
קורח
חוקת
בלק
פינחס
מטות
מסעי

שילה מספר ספורי צדיקים 42

הידד אני לומד גמרא לבד! 44

דיון משפחתי 48

השד מקוצי 54

משניות מבארות מסכת ביצה 57

הגדיר עבורך ראשונה את מהדורה

הגה"ח רבי ציון רחמים לוי רבה של צפת

הגה"ח רבי יוסף דאנה אב"ד דמשק - סוריה

הגה"ח רבי מאיר יהודה גיץ רב והמוסמך

הגה"ח רבי מנחם מנדל יוסף זקס תולדו של הרחפץ חיים

הגה"ח רבי עזרא דנגור מרחובות בוגדאד - בבל

הגה"ח רבי ראובן אליהו ישראל רבה של ורדים - הודו

הגה"ח רבי שמחה כהן ראש ישיבת עתידות עולמי

זְמִירוֹת לְשַׁבָּת

וְעַתָּה כִּרְכוּ לָכֶם אֶת
הַשִּׁירָה הַזֹּאת, וְלַמְּדָה
אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. תּוֹרָה
הַקְדּוֹשָׁה, הִתְחַנְּנִי בְּבַקָּשָׁה,
פְּנֵי הַצּוּר נַעֲרֹץ בְּקְדֻשָּׁה:
צַמְּאָה לְךָ נַפְשִׁי, כְּמָה לְךָ
בְשָׂרִי, בְּאֶרֶץ צִיָּה וְעָיֵף
בְּלִי מָיִם. כֵּן בְּקֹדֶשׁ חֲזִיתִיךָ
לִרְאוֹת עֻזְּךָ וְכָבוֹדֶךָ:

אִבְינוּ מַלְכֵּנוּ, חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ, כִּי
אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים. עֲשֵׂה עִמָּנוּ
צְדָקָה וָחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ:

בְּשָׁעָה שֶׁמַּלְאַךְ הַמָּשְׁחִית
בָּא עוֹמֵד עַל גַּג בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ וּמַשְׁמִיעַ לְיִשְׂרָאֵל
וְאוֹמֵר: עֲנִיִּים הגיע זְמַן
גְּאֻלַּתְכֶם וְאִם אֵין אַתֶּם
מַאֲמִינִים רְאוּ בְּאוֹרִי
שֶׁזּוֹרַחַת:

יִשְׂמַח אֱ-לֹהִים בְּאֶפְרִים
וְכִמְנַשֶּׁה. יְבָרֵךְ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ, יָאֵר
יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ, יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו
אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

אֵ-לֹהִים צְ-בָאוֹת שׁוּב נָא הַבֵּט
מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה וּפְקֹד גֶּפֶן זֹאת,
וְכַנָּה אֲשֶׁר נָטְעָה יְמִינֶךָ וְעַל בֵּן
אַמַּצְתָּה לָּךְ:

הַמַּלְאָךְ הַגֹּאֵל אֹתִי מִכָּל רָע יְבָרֵךְ
אֶת הַנְּעָרִים. וְיִקָּרֵא בָהֶם שְׁמִי
וְשֵׁם אֲבוֹתַי אַבְרָהָם וְיִצְחָק. וְיִדְגּוּ
לָרֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ:

קוֹל בְּרִמָּה נִשְׁמָע, נְהִי
בְכִי תַּמְרוּרִים רָחֵל, מְכַבֶּה
עַל-בָּנֶיהָ, מֵאֲנָה לְהִנָּחֵם
עַל-בָּנֶיהָ, כִּי אֵינֶנּוּ. כֹּה
אָמַר ה', מָנְעִי קוֹלֵךְ מִבֶּכִי,
וְעֵינַיִךְ מִדְּמָעָה: כִּי יֵשׁ
שָׂכָר לִפְעֻלָּתֵךְ נְאֻם ה', וְשָׁבוּ
מֵאֶרֶץ אוֹיֵב. וְיֵשׁ-תִּקְוָה
לְאַחֲרִיתֵךְ, נְאֻם ה', וְשָׁבוּ
בָנִים, לִגְבוּלָם:

תְּפִלָּה, לְמֹשֶׁה כִּי יַעֲמֹד, וְלִפְנֵי
ה' יִשְׁפֹּךְ שִׂיחוֹ. ה', שִׁמְעָה
תְּפִלָּתִי, וְשַׁוְעָתִי אֵלֶיךָ תָּבוֹא.
אַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ, מִמֶּנִּי בְּיוֹם
צַר לִי:

מִכְנִיסֵי רַחֲמִים הַכְנִיסוּ
רַחֲמֵינוּ לִפְנֵי בַּעַל הָרַחֲמִים
מִשֶּׁתִּשְׁמִיעַ תְּפִלָּה הִשְׁמִיעוּ
תְּפִלָּתֵנוּ לִפְנֵי שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה
מִשֶּׁתִּשְׁמִיעַ צְעָקָה הִשְׁמִיעוּ
צַעֲקָתֵנוּ לִפְנֵי שׁוֹמֵעַ צְעָקָה.
מִכְנִיסֵי דִּמְעָה הַכְנִיסוּ
דִּמְעוֹתֵינוּ לִפְנֵי מֶלֶךְ
מְרַחֵם דְּמָעוֹת.
הִשְׁתַּדְּלוּ וְהַרְבּוּ תְּחִנָּה
וּבַקְּשָׁה לִפְנֵי מֶלֶךְ
א-ל רַחוּם וְנוֹשֵׂא:

מִמְּקוֹמְךָ מַלְכֵּנוּ תּוֹפִיעַ.
וְתִמְלֹךְ עָלֵינוּ
כִּי מְחֻכִּים אֲנַחְנוּ לָךְ.
מָתַי תִּמְלֹךְ בְּצִיּוֹן.
בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ
לְעוֹלָם וָעֶד תִּשְׁכֹּן.
תִּתְנַשֵּׂא וְתִתְקַדֵּשׁ
בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם עִירֵךְ
לְדוֹר וְדוֹר וּלְנֵצַח נְצָחִים.
וְעֵינֵינוּ תִּרְאֶינָה מַלְכוּתֶךָ.
כְּדִבְרֵי הָאָמוּר בְּשִׁירֵי עֻזֶּךָ.
עַל יְדֵי דָּוִד מְשִׁיחַ צִדְקֶךָ:

לרפואת שילה (שוקי) סעידי בן ר' שלום הי"ו

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4999

להצלחת נתנאל יעקב וגליה בלוקה הי"ו והבנות אוריה ויסכה הי"ו ולע"נ אליהו בלוקה בן חנה ז"ל

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4999

הצלחה ברוחניות ובגשמיות לבתאל וגבריאל יושיע ומשפחתם הי"ו

הָאִישׁ בַּעַל הַפָּנִים הַזּוֹהֲרוֹת

(עַל פִּי וַיִּקְרָא רַבָּה, פָּרָשָׁה ט', ג')

תַּלְמִידוֹ שֶׁל רַבִּי יְהוּדָה,
פָּגַשׁ אִישׁ 1 וְהִזְמִינוֹ לִסְעוּדָה.
ה שֶׁל הָאִישׁ זוֹהֲרוֹת,
וּמֵה שֶׁלּוֹ
זוֹרֵחַ אוֹר יְקָרוֹת.

בְּסִיּוּם הַסְּעוּדָה
לִפְנֵי אַחֲרוֹנִים,
אָמַר דִּבְרֵי יְקָרִים
מִפְּנִינִים.

אָהַב מְאוֹד לִשְׁמֹעַ חִדּוּשִׁים,
וּבִקֵּשׁ מֵהָאִישׁ שֶׁיֹּאמַר כַּמָּה
פֵּרוּשִׁים:

"אוֹרֵחַ יָקָר, בְּבַקָּשָׁה,
אֱמֹר דְּבַר עַל הַפָּרָשָׁה".

אַךְ הָאִישׁ
לֹא יָדַע לוֹמַר דְּבַר,
לֹא מֵהַפָּרָשָׁה
לֹא מֵה וְלֹא מֵהַ .

כְּשֶׁהִגִּיעוּ לְ רָאָה רַבִּי יַנַּאי,
שֶׁהָאִישׁ לֹא יוֹדֵעַ לְבָרֵךְ וְנֶאֱנַח
"אַי! אַי!"

הִתְפַּלֵּא : 'הוּא לֹא יוֹדֵעַ,
מַדּוּעַ ה שֶׁלּוֹ מְלֵאוֹת אוֹרָה?

זְמִירוֹת לְשַׁבָּת

שַׁבְּחִי יְרוּשָׁלַם, אֶת-ה',
הַלְלִי אֱ-לֹהַיִךְ צִיּוֹן.
כִּי-חִזַּק, בְּרִיחֵי שְׁעָרָיִךְ,
בֵּרַךְ בָּנַיִךְ בְּקִרְבֵּךְ:
וְזַכֵּנִי לְגַדֵּל בָּנִים וּבְנֵי בָנִים
חֲכָמִים וּנְבוֹנִים. אוֹהֲבֵי ה'.
יִרְאֵי אֱ-לֹהִים. אַנְשֵׁי אֱמֶת.
זֶרַע קֹדֶשׁ בָּה' דְּבֵקִים.
וּמְאִירִים אֶת הָעוֹלָם
בַּתּוֹרָה וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים
וּבְכָל מְלֶאכֶת עֲבוֹדַת הַבּוֹרֵא:

וְהִיא שֶׁעָמְדָה לַאֲבוֹתֵינוּ
וְלָנוּ, שֶׁלֹּא אֶחָד בִּלְבָד עָמַד
עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ, אֶלָּא שֶׁבְּכָל
דּוֹר וָדוֹר עוֹמְדִים עָלֵינוּ
לְכַלּוֹתֵנוּ, וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ
הוּא מַצִּילֵנוּ מִיָּדָם:
ה' לֹא נָבָה לִבִּי וְלֹא רָמוּ
עֵינַי וְלֹא הָלַכְתִּי בִּגְדֹלוֹת
וּבְנִפְלָאוֹת מִמֶּנִּי: אִם לֹא
שִׁוִּיתִי וְדוֹמַמְתִּי נַפְשִׁי כְּגָמֻל
עֲלֵי אִמּוֹ כַּגָּמֻל עָלַי נַפְשִׁי:

שִׁמְעִי בְנִי מוּסַר אָבִיךְ, וְאַל
תִּטּוֹשׁ תּוֹרַת אִמֵּךְ, תְּהֵנַהּ
תָּמִיד לְדַבֵּר כָּל דְּבָרַיִךְ בָּנַחַת,
לְכָל אָדָם וּבְכָל עֵת, וְהָיָה
תִּנָּצֵל מִן הַכַּעַס, שֶׁהִיא מִדָּה
רָעָה לְהַחֲטִיא בְּנֵי אָדָם:
וְכַאֲשֶׁר תִּנָּצֵל מִן הַכַּעַס,
תַּעֲלֶה עַל לִבֵּךְ מִדַּת הָעֲנָוָה,
שֶׁהִיא מִדָּה טוֹבָה מִכָּל הַמִּדּוֹת
הַטּוֹבוֹת לְמַעַן תַּצְלִיחַ בְּכָל
דְּרָכַיִךְ וְתִזְכֶּה לְעוֹלָם הַבָּא:

אַדִּרַבָּה, תֵּן בְּלִבֵּנוּ שֶׁנִּרְאֶה כָּל אֶחָד כְּעֶלֶת חֲבֵרֵינוּ וְלֹא חֲסֵרוֹנָם, וְשֶׁנְּדַבֵּר כָּל אֶחָד אֶת חֲבֵרוֹ בְּרֶדֶךְ הַיָּשָׁר וְהָרָצוּי לְפָנֶיךָ, וְאַל יַעֲלֶה בְּלִבֵּנוּ שׁוּם מַאֲחָד עַל חֲבֵרוֹ חָלִילָה... וּתְחַזֵּק אוֹתָנוּ בְּאַהֲבָה אֵלֶיךָ כַּאֲשֶׁר גָּלוּי וְיָדוּעַ לְפָנֶיךָ שֶׁיִּהְיֶה הַכֹּל נַחַת רוּחַ אֵלֶיךָ... אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן:

הִתְנַעֲרִי מֵעָפָר קוּמִי, לִבְשִׁי בִּגְדֵי תִּפְאַרְתֵּךְ עַמִּי, עַל יַד בֶּן יִשַׁי בֵּית הַלַּחְמִי, קָרְבָה אֶל נַפְשִׁי גְּאָלָהּ. בֹּאִי בְשָׁלוֹם עֲטֶרֶת בַּעְלָהּ, גַּם בְּשִׂמְחָה וּבְצָהֳלָה, תּוֹךְ אֱמוּנֵי עַם סְגֻלָּה, בּוֹאִי כַלָּה בּוֹאִי כַלָּה:

אָנָּא בְּכֹחַ, גְּדוּלַּת יְמִינְךָ, תַּתִּיר צְרוּרָה: קַבֵּל רִנַּת, עַמְּךָ. שַׂגְּבֵנוּ, טַהֲרֵנוּ נוֹרָא: נָא גִבּוֹר, דּוֹרְשֵׁי יִחוּדֶךָ, כְּבָבַת שָׁמְרֵם: בָּרְכֵם טַהֲרֵם, רַחֲמֵי צִדְקָתְךָ, תָּמִיד גְּמָלֵם: חָסִין קָדוֹשׁ, בָּרֵב טוּבְךָ, נַהֵל עֲדָתֶךָ: יְחִידִי גֵּאֶה, לְעַמְּךָ פְּנֵה, זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתֶךָ: שַׁוְּעָתֵנוּ קַבֵּל, וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ, יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת:

משכן עזיזה

לעילוי נשמת מארי שלמה בן מארי סעיד שאער זצ"ל תנצב"ה

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

לעילוי נשמת אורה שאער בת ניסים מלמד ע"ה תנצב"ה

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

לעילוי נשמת דוד אברג'יל ז"ל בן עזיזה ז"ל חנה בת שרה ז"ל תנצב"ה

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

כַּנִּרְאֶה שֶׁהוּא אִישׁ מְיֻחָד,
יֵשׁ בּוֹ מַעֲלוֹת שֶׁאֵין בְּכָל 1,
אֵינִי מַחְזִיר,
אֲנִי סוֹגֵר אֶת הַ .

שָׁאַל אֶת הָאוֹרֵחַ:
"מַדּוּעַ יֵשׁ לְךָ בַּ אוֹר זוֹרֵחַ?"
וְכַאֲשֶׁר אֲנִי שׁוֹמֵעַ שֶׁיֵּשׁ מְרִיבָה,
אֲנִי מְקָרֵב וּמַרְבֶּה אַהֲבָה".

"וְאֵיךְ זָכִיתָ שֶׁעָשִׂיתִי לְךָ כָּבוֹד,
אָנָּא מִמְּךָ! גַּלֵּה לִי אֶת הַסּוֹד!"
הֵשִׁיב הָאִישׁ:
"כְּשֶׁמְּדַבְּרִים אֵלַי לֹא יָפָה,

שָׂמַח :
"מַעֲשֶׂיךָ מְאוֹד חֲשׁוּבִים,
הַ שֶׁלְּךָ זוֹהֲרוֹת מִמַּעֲשִׂים
טוֹבִים"

תַּרְמִילוֹן

רַבִּי יַנַּאי — מִשְׁנָה — בִּרְכַּת הַמָּזוֹן

פָּנִים — גְּמָרָא — פֶּה

זְמִירוֹת לְשַׁבָּת

אַבִּינוּ אָב הָרַחֲמָן, הַמְרַחֵם,
רַחֵם עָלֵינוּ, וְתֵן בְּלִבֵּנוּ
בִּינָה לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל,
לִשְׁמֹעַ לִלְמֹד וּלְלַמֵּד,
לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת, וּלְקַיֵּם
אֶת כָּל דִּבְרֵי תַלְמוּד
תּוֹרָתֶךָ בְּאַהֲבָה. וְהָאֵר
עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ, וְדַבֵּק לִבֵּנוּ
בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְיַחֵד לְבָבֵנוּ
לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי יוֹדֵעַ
שֶׁבִּית הַמִּקְדָּשׁ הַשְּׁלִישִׁי
אֵינוֹ בָּנוּי מֵאֲבָנִים – הוּא
בָּנוּי מִדְּמָעוֹת. וְאִם כָּל מַה
שֶּׁאַתָּה צָרִיךְ רַק עוֹד דִּמְעָה
אַחַת – בְּבַקָּשָׁה, קַח אֶת
שֶׁלִּי, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, קַח
אֶת שֶׁלִּי:

מָה אָשִׁיב לַה', כָּל תַּגְמוּלוֹהִי
עָלָי: כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא,
וּבְשֵׁם ה' אֶקְרָא: נְדָרַי
לַה' אֲשַׁלֵּם, נֶגְדָה נָּא לְכָל
עַמּוֹ: יָקָר בְּעֵינֵי ה' הַמָּוְתָה
לַחֲסִידָיו: אָנָּה ה' כִּי אֲנִי
עַבְדֶּךָ, אֲנִי עַבְדְּךָ בֶּן אֲמָתֶךָ,
פִּתַּחְתָּ לְמוֹסֵרָי: לְךָ אֶזְבַּח
זֶבַח תּוֹדָה, וּבְשֵׁם ה' אֶקְרָא:
נְדָרַי לַה' אֲשַׁלֵּם, נֶגְדָה נָּא
לְכָל עַמּוֹ: בְּחַצְרוֹת בֵּית ה'
בְּתוֹכֵכִי יְרוּשָׁלָיִם, הַלְלוּיָהּ:

יְדִיד נֶפֶשׁ אָב הָרַחֲמָן. מְשׁוֹךְ עַבְדְּךָ אֶל רְצוֹנֶךָ.
יָרוּץ עַבְדְּךָ כְּמוֹ אַיָּל. יִשְׁתַּחֲוֶה אֶל מוּל הֲדָרֶךָ.
יֶעֱרַב לוֹ יְדִידוּתֶךָ. מְנוֹפֶת צוּף וְכָל טָעַם:

הָדוּר נָאֶה זִיו הָעוֹלָם. נַפְשִׁי חוֹלַת אַהֲבָתֶךָ.
אָנָּא אֵ-ל נָא רְפָא נָא לָהּ. בְּהַרְאוֹת לָהּ נוֹעַם זִיוֶךָ.
אָז תִּתְחַזֵּק וְתִתְרַפֵּא. וְהָיְתָה לָהּ שִׂמְחַת עוֹלָם:

וְתִיק יֵחָמוּ נָא רַחֲמֶיךָ. וְחוּסָה נָא עַל בֵּן אֲהוּבֶךָ.
כִּי זֶה כַּמָּה נִכְסוֹף נִכְסַפְתִּי. לִרְאוֹת בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ.
אָנָּא אֵ-ל נָא רְפָא נָא לָהּ. חוּסָה נָא וְאַל תִּתְעַלָּם:

הַגְלֵה נָא וּפְרוֹס חֲבִיבִי עָלַי. אֶת סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ.
תָּאִיר אֶרֶץ מִכְּבוֹדֶךָ. נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בָּךְ.
מַהֵר אָהוּב כִּי בָא מוֹעֵד. וְחָנֵּנוּ כִּימֵי עוֹלָם:

תנא:
אָמַר רַבִּי יִשְׁמָעֵאל
בֶּן אֱלִישָׁע, פַּעַם אַחַת נִכְנַסְתִּי
לְהַקְטִיר קְטֹרֶת לִפְנֵי וְלִפְנִים,
וְרָאִיתִי אֲכַתְרִיאֵ-ל יְ-ה ה'
צְ-בָאוֹת, שֶׁהוּא יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא
רָם וְנִשָּׂא, וְאָמַר לִי: יִשְׁמָעֵאל
בְּנִי, בָּרְכֵנִי! אָמַרְתִּי לוֹ: יְהִי
רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, שֶׁיִּכְבְּשׁוּ רַחֲמֶיךָ
אֶת כַּעְסֶךָ, וְיִגְּלוּ רַחֲמֶיךָ עַל
מִדּוֹתֶיךָ, וְתִתְנַהֵג עִם בְּנֶיךָ
בְּמִדַּת הָרַחֲמִים, וְתִכְנֹס לָהֶם
לִפְנִים מִשּׁוּרַת הַדִּין.
וְנָענַע לִי בְּרֹאשׁוֹ:

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
ר' **אשר** בן **כמיסה** ז"ל
לבית **חדאד** הי"ו
נלב"ע ג' אדר א' ה'תשפ"ד
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
גבריאל אוזן בן **שרה** ז"ל
נלב"ע ד' אדר א' ה'תשפ"ד
תנצב"ה

מַה עוֹשִׂים זֵכֶר לַחֻרְבָּן

תָּנוּ רַבָּנָן: כְּשֶׁחָרַב הַבַּיִת בַּשְּׁנִיָּה, רַבּוּ פְּרוּשִׁין בְּיִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא לֶאֱכוֹל בָּשָׂר וְשֶׁלֹּא לִשְׁתּוֹת יַיִן. נִטְפַּל לָהֶן רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, אָמַר לָהֶן: בָּנַי, מִפְּנֵי מָה אֵי אַתֶּם אוֹכְלִין בָּשָׂר וְאֵין אַתֶּם שׁוֹתִין יַיִן? אָמְרוּ לוֹ: נֹאכַל בָּשָׂר שֶׁמְּמָנּוּ מַקְרִיבִין עַל גַּבֵּי מִזְבֵּחַ, וְעַכְשָׁיו בָּטֵל? נִשְׁתֶּה יַיִן שֶׁמְּנַסְּכִין עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ, וְעַכְשָׁיו בָּטֵל?

אָמַר לָהֶם: אִם כֵּן, לֶחֶם לֹא נֹאכַל, שֶׁכְּבָר בָּטְלוּ מִנְחוֹת! אֶפְשָׁר בְּפֵירוֹת. פֵּירוֹת לֹא נֹאכַל, שֶׁכְּבָר בָּטְלוּ בְּכוּרִים! אֶפְשָׁר בְּפֵירוֹת אֲחֵרִים. מַיִם לֹא נִשְׁתֶּה, שֶׁכְּבָר בָּטֵל נִיסּוּךְ הַמַּיִם! שְׁתִקוּ.

אָמַר לָהֶן: בָּנַי, בּוֹאוּ וְאוֹמַר לָכֶם: שֶׁלֹּא לְהִתְאַבֵּל כָּל עִקָּר אִי אֶפְשָׁר - שֶׁכְּבָר נִגְזְרָה גְּזֵירָה, וּלְהִתְאַבֵּל יוֹתֵר מִדַּאי אִי אֶפְשָׁר - שֶׁאֵין גּוֹזְרִין גְּזֵירָה עַל הַצִּבּוּר אֶלָּא אִם כֵּן רֹב צִבּוּר יְכוֹלִין לַעֲמֹד בָּהּ, דִּכְתִיב: "בַּמֵּאֵרָה אַתֶּם נֶאֱרָרִים וְאֹתִי אַתֶּם קֹבְעִים הַגּוֹי כֻּלּוֹ",

אֶלָּא כָּךְ אָמְרוּ חֲכָמִים: סָד אָדָם אֶת בֵּיתוֹ בְּסִיד, וּמְשַׁיֵּר בּוֹ דָּבָר מוּעָט.

וְכַמָּה? אָמַר רַב יוֹסֵף: אַמָּה עַל אַמָּה. אָמַר רַב חִסְדָּא: כְּנֶגֶד הַפֶּתַח.

עוֹשֶׂה אָדָם כָּל צָרְכֵי סְעוּדָה, וּמְשַׁיֵּר דָּבָר מוּעָט.

מַאי הִיא?

אָמַר רַב פָּפָּא: בַּפָּא דְּהַרְסָנָא.

עוֹשֶׂה אִשָּׁה כָּל תַּכְשִׁיטֶיהָ, וּמְשַׁיֶּרֶת דָּבָר מוּעָט.

מַאי הִיא?

אָמַר רַב: בַּת צִדְעָא, שֶׁנֶּאֱמַר: "אִם אֶשְׁכָּחֵךְ יְרוּשָׁלִָם תִּשְׁכַּח יְמִינִי תִּדְבַּק לְשׁוֹנִי לְחִכִּי וְגוֹ'".

הֵיכָן אֲנִי לוֹמֵד

אַגָּדוֹת חַז"ל מ

שַׁבָּת שָׁלוֹם, יְלָדִים יְקָרִים!

הָבָה נִתְחִיל!

הַשָּׁבוּעַ נִלְמַד עַל כָּךְ שֶׁרָצוּ הַפְּרוּשִׁים לְהִתְאַבֵּל עַל חֻרְבַּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וּמֵרֹב צַעַר הֵם לֹא רָצוּ לֶאֱכֹל בָּשָׂר וְלֹא לִשְׁתּוֹת יַיִן, וְכֵיצַד שָׁכְנַע אוֹתָם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בְּכָל זֹאת לֶאֱכֹל בָּשָׂר. וְכֵן נִלְמַד מָה עוֹשִׂים זֵכֶר לַחֻרְבָּן, כְּמוֹ לְהַשְׁאִיר חֵלֶק מֵהַבַּיִת לֹא מְסָיָד, אוֹ לֹא לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּכָל הַתַּכְשִׁיטִים.

תָּנוּ רַבָּנָן - שָׁנוּ חֲכָמִים **כְּשֶׁחָרַב הַבַּיִת בַּשְּׁנִיָּה**, כְּשֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ הַשֵּׁנִי נֶחֱרַב, **רַבּוּ פְּרוּשִׁין בְּיִשְׂרָאֵל** שֶׁהִפְרִישׁוּ אֶת עַצְמָם מִן הַדְּבָרִים הַבָּאִים: **שֶׁלֹּא לֶאֱכוֹל בָּשָׂר וְשֶׁלֹּא לִשְׁתּוֹת יַיִן**, הֵם רָצוּ לְהַרְאוֹת כַּמָּה הֵם אֲבֵלִים וַעֲצוּבִים עַל חֻרְבַּן הַבַּיִת.

נִטְפַּל לָהֶן - הִתְחַבֵּר עִמָּהֶם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ לְבוֹא עִמָּם בִּדְבָרִים עַל מְנָהָגָם, **אָמַר לָהֶן** לְאוֹתָם פְּרוּשִׁים: **בָּנַי, מִפְּנֵי מָה אֵי-** אֵין **אַתֶּם אוֹכְלִין בָּשָׂר וְאֵין אַתֶּם שׁוֹתִין יַיִן** כְּלוֹמַר, מְנַיִן לָכֶם לִפְרֹשׁ דֻּוְקָא מֵהַדְּבָרִים הַלָּלוּ?

אָמְרוּ לוֹ הַפְּרוּשִׁים לְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: וְכִי **נֹאכַל בָּשָׂר שֶׁמְּמָנּוּ** הָיוּ **מַקְרִיבִין עַל גַּבֵּי מִזְבֵּחַ** בִּזְמַן שֶׁהַמִּקְדָּשׁ קַיָּם, **וְעַכְשָׁיו בָּטֵל** בְּחֻרְבַּן הַבַּיִת?

וְכִי **נִשְׁתֶּה יַיִן** שֶׁ הָיוּ **מְנַסְּכִין אוֹתוֹ עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ** בִּזְמַן שֶׁהַמִּקְדָּשׁ קַיָּם, **וְעַכְשָׁיו בָּטֵל** בְּחֻרְבַּן הַבַּיִת?

אָמַר לָהֶם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: **אִם כֵּן** שֶׁיֵּשׁ לִפְרֹשׁ מֵהַדְּבָרִים שֶׁהָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ וּבְטְלוּ, גַּם **לֶחֶם לֹא נֹאכַל, שֶׁכְּבָר בָּטְלוּ מִנְחוֹת!** כִּי גַּם מֵהֶקְמַח הָיוּ מְבִיאִים מִנְחוֹת לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ!

הֵשִׁיבוּ לוֹ הַפְּרוּשִׁים: אָכֵן **אֶפְשָׁר לֶאֱכֹל פֵּרוֹת** בְּמָקוֹם לֶחֶם, שֶׁהֲרֵי לֹא מַקְרִיבִים מֵהֶם.

אָמַר לָהֶם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, גַּם **פֵּירוֹת לֹא נֹאכַל, שֶׁכְּבָר בָּטְלוּ בִּכּוּרִים!** - לֹא נֹאכַל מֵהַפֵּרוֹת שֶׁל שִׁבְעַת הַמִּינִים, כִּי פַּעַם הָיֵינוּ מְבִיאִים מֵהֶם בִּכּוּרִים - אֶת הַפֵּרוֹת הָרִאשׁוֹנִים שֶׁיָּצְאוּ מִן הָאִילָן לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ!

הֵשִׁיבוּ לוֹ הַפְּרוּשִׁים: אָכֵן **אֶפְשָׁר בְּפֵירוֹת אֲחֵרִים** - אֶפְשָׁר לֶאֱכֹל פֵּרוֹת אֲחֵרִים שֶׁאֵינָם מִשִּׁבְעַת הַמִּינִים - שֶׁלֹּא מְבִיאִים מֵהֶם בִּכּוּרִים.

אָמַר לָהֶם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: גַּם **מַיִם לֹא נִשְׁתֶּה, שֶׁכְּבָר בָּטֵל נִיסּוּךְ הַמַּיִם** - כִּי בְּחַג הַסֻּכּוֹת הָיוּ מְנַסְּכִים מַיִם עַל הַמִּזְבֵּחַ!

שָׁתְקוּ כִּי הֵם לֹא יָדְעוּ מָה לַעֲנוֹת לְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, שֶׁהֲרֵי אִי אֶפְשָׁר בְּלֹא מַיִם.

אָמַר לָהֶן רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: **בָּנַי, בּוֹאוּ וְאוֹמַר לָכֶם: שֶׁלֹּא לְהִתְאַבֵּל כָּל עִקָּר - כְּלַל אִי אֶפְשָׁר - שֶׁכְּבָר נִגְזְרָה גְּזֵירָה,** שֶׁנֶּחֱרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וַאֲנַחְנוּ מִצְטַעֲרִים עַל חֻרְבַּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.

וּלְהִתְאַבֵּל יוֹתֵר מִדַּאי אִי אֶפְשָׁר - שֶׁאֵין גּוֹזְרִין גְּזֵירָה עַל הַצִּבּוּר אֶלָּא אִם כֵּן רֹב צִבּוּר יְכוֹלִין לַעֲמֹד בָּהּ, וְזֶה לְמַדְנוּ מִדִּכְתִיב: (מלאכי ג) - מִמָּה שֶׁכָּתוּב "אֲנִי יְיָ לֹא שָׁנִיתִי

ד גְּמָרָא לְבַד!

ז"ל מְאִירוֹת

וְאַתֶּם בְּנֵי יַעֲקֹב לֹא כְלִיתֶם: לְמִימֵי אֲבוֹתֵיכֶם סָרְתֶּם מֵחָקַי וְלֹא שְׁמַרְתֶּם, שׁוּבוּ אֵלַי וְאָשׁוּבָה אֲלֵיכֶם אָמַר יְיָ צְבָ־אוֹת, וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה נָשׁוּב: הֲיִקְבַּע אָדָם אֱ־לֹהִים? כִּי אַתֶּם קְבָעִים אוֹתִי, וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה קְבַעֲנוּךָ? הַמַּעֲשֵׂר וְהַתְּרוּמָה! **בַּמְּאֵרָה אַתֶּם נֶאֱרָים וְאֹתִי אַתֶּם קֹבְעִים הַגּוֹי כֻּלּוֹ,** הָבִיאוּ אֶת כָּל הַמַּעֲשֵׂר אֶל בֵּית הָאוֹצָר וְיִהְיֶה טֶרֶף בְּבֵיתִי וּבְחָנוּנִי נָא בָּזֹאת אָמַר יְיָ צְבָ־אוֹת אִם לֹא אֶפְתַּח לָכֶם אֶת אֲרֻבּוֹת הַשָּׁמַיִם וַהֲרִיקֹתִי לָכֶם בְּרָכָה עַד בְּלִי דָי".

דְּהַיְנוּ שֶׁאָמַר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, קִבַּלְתֶּם עֲלֵיכֶם בִּגְזֵרַת אֲרוּר - כָּל עַם יִשְׂרָאֵל קִבְּלוּ אֶת מִי שֶׁאֵינוֹ מְקַבֵּל תְּנָאִים אֵלּוּ - לְהָבִיא אֶת הַמַּעֲשֵׂר אֶל בֵּית הָאוֹצָר, וְאַף עַל פִּי כֵן אַתֶּם גּוֹזְלִים אוֹתִי וְאֵינְכֶם מְבִיאִים אֶת הַמַּעֲשֵׂר וְאֶת הַתְּרוּמָה, אֶלָּא הֶחֱזִיקוּ בַּמַּתָּנוֹת לְעַצְמָם, וּבְכָךְ "קִבַּעְתֶּם" (גָּזַלְתֶּם) אֶת ה'. עַל כֵּן, נִתְחַיַּבְתֶּם בְּ"אֲרוּר" שֶׁגָּזְרוּ עַל עַצְמָם וְאָמַר לָהֶם: "בַּמְּאֵרָה אַתֶּם נֶאֱרִים".

וּמַמָּה שֶׁהֵבִיא עֻזָּה אָמַר כִּי הַגְּזֵרָה חִיְּבָה אֶת "הַגּוֹי כֻּלּוֹ", דְּהַיְנוּ כָּל הָעָם גָּזְרוּ עַל עַצְמָם, וּמִן הַסְּתָם לֹא הָיוּ מְקַבְּלִים עַל עַצְמָם אִלּוּ הָיוּ סְבוּרִים שֶׁאֵינָם יְכוֹלִים לַעֲמֹד בְּכָךְ. וּמִכָּאן שֶׁלְּעוֹלָם אֵין הַגְּזֵרָה תְּקֻפָּה אֶלָּא אִם רֹב הָעָם (שֶׁרֹבּוֹ כְּכֻלּוֹ) יְכוֹל לַעֲמֹד בָּהּ.

אֶלָּא אָמַר לָהֶם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, **כָּךְ אָמְרוּ חֲכָמִים:** שְׁצָרִיךְ לְהִתְאַבֵּל בְּצוּרָה מְתוּנָה **סָד אָדָם אֶת בֵּיתוֹ בְּסִיד, וְשִׂיחַר בּוֹ דָּבָר מוּעָט** מָקוֹם קָטָן לֹא צָבוּעַ. **וְכַמָּה** הוּא אוֹתוֹ הַשָּׁטַח שֶׁהוּא מְשַׂיֵּר בְּלִי סִיד?

אָמַר רַב יוֹסֵף: מְשַׂיֵּר שֶׁטַח **אַמָּה עַל אַמָּה** (כְּחֲצִי מֶטֶר עַל חֲצִי מֶטֶר).

אָמַר רַב חִסְדָּא הַמָּקוֹם הָרָאוּי לְשַׂיֵּר צָרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה **כְּנֶגֶד הַפֶּתַח** שֶׁיֵּהָא נִרְאֶה לַכּוֹל.

הַטַּעַם שְׁצִוּוּ לַעֲשׂוֹת מוּל הַפֶּתַח כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה מוּל הָאָדָם בְּבוֹאוֹ וְצֵאתוֹ, וְעַל יְדֵי כָךְ יִזְכֹּר אֶת אֲבֵלוּת יְרוּשָׁלַיִם בְּכָל עֵת. (רַבֵּנוּ יְהוֹנָתָן מִלוּנִיל תַּעֲנִית י: ד"ה וכנגד הפתח).

עוֹשֶׂה אָדָם כָּל צָרְכֵי סְעוּדָה, וּמְשַׂיֵּיר דָּבָר מוּעָט - מַשְׁאִיר מַשֶּׁהוּ קָטָן חָסֵר, כְּדֵי לִזְכֹּר אֶת הַחֻרְבָּן.

שׁוֹאֶלֶת הַגְּמָרָא:

מַאי הִיא - מָה הוּא אוֹתוֹ דָּבָר מוּעָט שֶׁצָּרִיךְ לְשַׂיֵּר מִסְּעֻדָּתוֹ? **אָמַר רַב פָּפָּא: כַּסָּא דְּהַרְסָנָא** - קַעֲרַת מַאֲכָל שֶׁל דָּגִים קְטַנִּים מְטֻגָּנִים בְּשֶׂמֶן, שֶׁאֵינוֹ מֵבִיא אוֹתָם בְּתוֹךְ הַסְּעוּדָה, כְּדֵי שֶׁיִּדְּעוּ שֶׁחָסֵר מַשֶּׁהוּ.

עוֹשֶׂה אִשָּׁה כָּל תַּכְשִׁיטֶיהָ — אִשָּׁה יְכוֹלָה לַעֲנֹד אֶת כָּל הַתַּכְשִׁיטִים שֶׁהִיא רְגִילָה לַעֲנֹד, **וּמְשַׂיֶּרֶת דָּבָר מוּעָט** זֵכֶר לַחֻרְבָּן.

מְבָרֶרֶת הַגְּמָרָא:

מַאי הִיא? - מָה הוּא אוֹתוֹ דָּבָר מוּעָט שֶׁהָאִשָּׁה צְרִיכָה לְשַׂיֵּר מִתַּכְשִׁיטֶיהָ?

אָמַר רַב:

בַּת צְדָעָא - אֵין לָהּ לְשִׂים סִיד בְּצַד הַמַּצָּח שֶׁלְּיַד הָאֹזֶן כְּדֵי לְהַשִּׂיר אֶת שַׂעֲרוֹתֶיהָ.

וְכָל הַדִּינִים הַלָּלוּ נִלְמָדִים מֵהַפָּסוּק **שֶׁנֶּאֱמַר: "אִם אֶשְׁכָּחֵךְ יְרוּשָׁלָם תִּשְׁכַּח יְמִינִי תִּדְבַּק לְשׁוֹנִי לְחִכִּי וְגוֹ'** אִם לֹא אֶזְכְּרֵכִי, אִם לֹא אַעֲלֶה אֶת יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שִׂמְחָתִי", וּמִכָּאן לָמְדָנוּ שֶׁיֵּשׁ לִזְכֹּר אֶת חֻרְבַּן יְרוּשָׁלַיִם.

הַ'בֶּן יְהוֹיָדָע' מְבָאֵר שֶׁשִּׁלְשֶׁת הַדְּבָרִים שֶׁאָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ שְׁצָרִיךְ לַעֲשׂוֹתָם זֵכֶר לַחֻרְבָּן, הֵם כְּנֶגֶד שִׁלְשֶׁת הַדְּבָרִים שֶׁאָבְדוּ עִם הַחֻרְבָּן:

שִׂיוּר חֵלֶק מֵהַבַּיִת בְּלִי סִיד הוּא כְּנֶגֶד בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁחָרַב;

שִׂיוּר דָּבָר קָטָן מִסְּעוּדָה הוּא כְּנֶגֶד הַמִּזְבֵּחַ שֶׁחָרַב;

וְשִׂיוּר תַּכְשִׁיט הוּא כְּנֶגֶד בִּגְדֵי הַכְּהֻנָּה שֶׁהֵם נֶחֱשָׁבִים לְתַכְשִׁיטֵי הַכֹּהֲנִים.

זְמִירוֹת לְשַׁבָּת

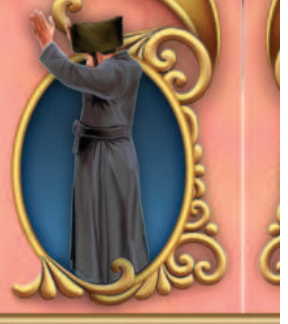

כָּל מְקַדֵּשׁ שְׁבִיעִי כְּרָאוּי לוֹ, כָּל שׁוֹמֵר שַׁבָּת כְּדָת מַחֲלָלוֹ, שָׁכְרוֹ הַרְבֵּה מְאֹד עַל פִּי פָעֳלוֹ, אִישׁ עַל מַחֲנֵהוּ וְאִישׁ עַל דִּגְלוֹ:

אוֹהֲבֵי ה' הַמְחַכִּים בְּבִנְיַן אֲרִיאֵ"ל, בְּיוֹם הַשַּׁבָּת שִׂישׂוּ וְשִׂמְחוּ כְּמַקְבְּלֵי מַתָּן נַחֲלִיאֵ"ל, גַּם שְׁאוּ יְדֵיכֶם קֹדֶשׁ וְאִמְרוּ לָ"א-ל, בָּרוּךְ ה' אֲשֶׁר נָתַן מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵ"ל:

דּוֹרְשֵׁי ה' זֶרַע אַבְרָהָם אוֹהֲבוֹ, הַמְאֻחָדִים לְצַאת מִן הַשַּׁבָּת וּמְכֻוָּנִים לְבָא, וּשְׁמָחִים לְיָשְׁמְרוֹ וּלְעָרֵב עֲרוּבוֹ, זֶה הַיּוֹם עָשָׂה ה' נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בּוֹ:

זָכְרוּ תּוֹרַת מֹשֶׁה בְּמִצְוֹת שַׁבָּת גְּרוּסָה, חֲרוּתָה לְיוֹם הַשְּׁבִיעִי כְּכָלָּה בֵּין רְעוּתֵיהּ מְשֻׁבָּצָה, טְהוֹרִים יְרֵישׁוּהָ וְיִקְדְּשׁוּהָ בְּמַאֲמַר כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיְכֻלּ אֵ-לֹהִים בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה:

יוֹם קְדוֹשׁ הוּא מִבּוֹאוֹ וְעַד צֵאתוֹ, כָּל זֶרַע יַעֲקֹב יְכַבְּדוּהוּ כְּדִבּוּר הַמֶּלֶךְ וְזִרְתוֹ, לָנוּחַ בּוֹ וְלִשְׁמוֹחַ בְּתַעֲנוּג אָבוֹת וְשָׂתוּ, כָּל עֲדַת יִשְׂרָאֵ"ל יַעֲשׂוּ אוֹתוֹ:

מֹשֶׁךְ חַסְדְּךָ לְיוֹדְעֶיךָ א-ל קָנֶא וְנוֹקֵם, נוֹטְרֵי לַיְיָ הַשְּׁבִיעִי זְכוֹר וְשָׁמוֹר לְהָקֵם, שַׂמְּחֵם בְּבִנְיַן שָׁלֵם בְּאוֹר פָּנֶיךָ תַּהְיִיקֵם, יִרְוְיוּן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ וְנַחַל עֲדָנֶיךָ תַּשְׁקֵם:

עָזוֹר לְשׁוֹבְתִים בְּשַׁבְּתֵי בַּתְּרֵיהֶם וּבְקַצֵּיר עוֹלָמִים, פּוֹסְעִים בּוֹ פְּסִיעָה קְטַנָּה, סוֹעֲדִים בּוֹ לְבָרֵךְ שָׁלֵשׁ פְּעָמִים, צִדְקָתָם תַּצְהִיר כְּאוֹר שַׁבָּתָ תְּמִימִים,

ה' א-לֹהֵי יִשְׂרָאֵ"ל אַהֲבַת תְּמִים,

ה' א-לֹהֵי יִשְׂרָאֵ"ל תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים:

לָמָּה נִקְרָא מוֹרִיָּה עַל שֵׁם הַמֹּר הַטּוֹב שֶׁיִּשְׁנוּ שָׁם. מִי שֶׁעָנָה לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה, הוּא יַעֲנֶה אֶתְכֶם וְיִשְׁמַע קוֹל צַעֲקַתְכֶם הַיּוֹם הַזֶּה:

עַל הַר גְּבֹהַ עֲלִי לָךְ, מְבַשֶּׂרֶת צִיּוֹן, הָרִימִי בְכֹחַ קוֹלָךְ, מְבַשֶּׂרֶת יְרוּשָׁלַם. הָרִימִי, אַל תִּירָאִי, אִמְרִי לְעָרֵי יְהוּדָה, הִנֵּה אֱ-לֹהֵיכֶם:

בֶּן אָדָם, עֲלֵה לְמַעֲלָה עָלָה:

כִּי כֹה עָז לָךְ יֵשׁ לָךְ כְּנֶפֶי רוּחַ, כְּנָפַי נְשָׂרִים אֲבִירִים:

אַל תְּכַחַשׁ כֶּם פֶּן יְכַחֲשׁוּ לָךְ:

דְּרֹשׁ אוֹתָם דְּרֹשׁ

בֶּן אָדָם – וְיִמְצְאוּ לָךְ מִיָּד:

לעילוי נשמת
איבט מתתיהו
בת **מזל** ז"ל
נלב"ע י"ז אלול ה'תשפ"ד
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4999

לעילוי נשמת
מאור מאיר ז"ל
בן **גדי ורעיה כהן** הי"ו
נלב"ע ח' כסליו ה'תשפ"ג
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4999

לעילוי נשמת
מנג'ור בן **מברט** ז"ל
סיסאי בן **וואלו** ז"ל
אזוונט בת **אלמצ'ה** ז"ל
תנצב"ה

כִּמְשָׁלִי מְגִידִים

זְמִירוֹת לְשַׁבָּת

י-ה אַכְסַךְ נָעִם שַׁבָּת הַמְּתְאַמֶּת וּמִתְאַחֶדֶת בְּסִגְלָתֶךָ.
מְשֹׁךְ נָעִם יִרְאָתֶךָ לְעַם מְבַקְשֵׁי רְצוֹנֶךָ. קַדֵּשׁ בְּקָדֻשַּׁת הַשַּׁבָּת הַמְּתְאַחֶדֶת בְּתוֹרָתֶךָ. פְּתַח לָהֶם נָעִם וְרִצּוֹן לִפְתּוֹחַ שַׁעֲרֵי רְצוֹנֶךָ:

הָיָה הוּא שָׁמוּר שׁוֹמְרֵי וּמְצַפִּים שַׁבָּת קָדְשֶׁךָ. כְּאֵיל תַּעֲרֹג עַל אֲפִיקֵי מַיִם כֵּן נַפְשָׁם תַּעֲרֹג לְקַבֵּל נָעִם שַׁבָּת הַמִּתְאַחֶדֶת בְּשֵׁם קָדְשֶׁךָ. הַצֵּל מְאַחֲרֵי לְפָרֵשׁ מִן הַשַּׁבָּת לְבִלְתִּי תִּהְיֶה סָגוּר מֵהֶם. שֵׁשֶׁת יָמִים תִּמְקְבָּלִים קָדְשָׁה מִשַּׁבָּת קָדְשֶׁךָ. וְשַׁהֵר לִבָּם בֶּאֱמֶת וּבֶאֱמוּנָה לְעָבְדֶךָ:

וְיִהְיוּ רַחֲמֶיךָ מִתְגּוֹלְלִים עַל עַם קָדְשֶׁךָ. לְהַשְׁקוֹת צְמַאֵי חַסְדֶּךָ מִנַּהַר הַיּוֹצֵא מֵעֵדֶן. לְעַטֵּר אֶת יִשְׂרָאֵל בְּתִפְאֶרֶת הַמְּפֹאָרִים אוֹתָךְ (בְּיוֹם שַׁבָּת) עַל יְדֵי שַׁבָּת קָדְשֶׁךָ. כָּל שִׁשָּׁה יָמִים לְהִנָּחִילָם נַחֲלַת יַעֲקֹב בְּחִירֶךָ:

הַשַּׁבָּת נָעִם הִנָּשְׁמוֹת. וְהִשְׁבִּיעִי עֹנֶג הָרוּחוֹת. וְעֵרֶב הִנְּפָשׁוֹת. לְהִתְעַדֵּן בְּאַהֲבָתְךָ וְיִרְאָתֶךָ. שַׁבָּת קוֹדֶשׁ נַפְשִׁי חוֹלַת אַהֲבָתֶךָ. שַׁבָּת קוֹדֶשׁ נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל בְּצֵל כְּנָפֶיךָ יֶחֱסָיוּן. יְרוֹנּוּ מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ:

חֲמוֹל עַל מַעֲשֶׂיךָ, וְהִשְׁמַח בְּמַעֲשֶׂיךָ, וְיֹאמְרוּ לְךָ חוֹסְיֶךָ, בְּצִדְקָתְךָ עֲמוֹסֶיךָ. תְּקַדֵּשׁ אֲדוֹן, עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ, כִּי מִקְדִּישֶׁיךָ, בְּקִדּוּשָׁתְךָ קְדֹשָׁתָ, נָאֶה לְקָדוֹשׁ, פְּאֵר מְקַדּוֹשִׁים:

אֵין עֲרוֹךְ לָךְ ה' אֱ-לֹהֵינוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה. וְאֵין זוּלָתְךָ מַלְכֵּנוּ, לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא. אֶפֶס בִּלְתְּךָ גּוֹאֲלֵנוּ לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ. וְאֵין דּוֹמֶה לָךְ מוֹשִׁיעֵנוּ לִתְחִיַּת הַמֵּתִים:

רַחֵם, נָא ה' אֱ-לֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ, וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ, וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ, וְעַל הַבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ:

כְּאֵיל תַּעֲרֹג עַל אֲפִיקֵי מַיִם, כֵּן נַפְשִׁי תַּעֲרֹג, אֵלֶיךָ אֱ-לֹהִים. צָמְאָה נַפְשִׁי, לָאֵ-לֹהִים לְאֵ-ל חָי, מָתַי אָבוֹא, וְאֵרָאֶה, פְּנֵי אֱ-לֹהִים:

משכן עזלה

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להצלחת ג'קי ושמרית סורג'ון וילדיהם הי"ו

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

תקציר: לְאַחַר הַסְתָּרַת הַסְּחוֹרָה, קְבוּצַת הַמַּבְרִיחִים מְנַסִּים לְהִכָּנֵס לָעִיר. בַּכְּנִיסָה עוֹצֵר אוֹתָם שׁוֹטֵר לְבַקֵּרֶת. לַמְרוֹת שֶׁעָגְלָתָם רֵיקָה, הִתְנַהֲגוּתָם וּתְגוּבוֹתֵיהֶם מַחֲשִׁידוֹת אוֹתוֹ...

הדור עכשיו ראוהו את מלכך

רבי עקיבא איגר
מגדולי האחרונים

רבי יעקב חיי זצוק"ל
ראבד"ק סטריה

רבי ישראל אברהם פרידמאן
האמשינער מסמילע

רבי משה צבי בוחבוט
רבה של סטריה

רבי נתן גשטטנר
מרבני בני ברק

רבי אברהם חיים נאה
מגדולי החסקים

רבי שאול אדאדי
מחכמי פז

ב"ה עם אבינו ושומרנו

זמירות לשבת

רִבּוֹן הָעוֹלָמִים יָדַעְתִּי כִּי הִנֵּנִי בְיָדְךָ לְכֵן כַּחֹמֶר בְּיַד הַיּוֹצֵר. וְאִם גַּם אֶתְאַמֵּץ בְּעִנּוֹת וְתַחְבּוּלוֹת וְכָל יוֹשְׁבֵי תֵּבֵל יַעַמְדוּ לִיסְּרֵנִי לְהוֹשִׁיעֵנִי וְלִתְמֹךְ נַפְשִׁי, מִבְּלְעָדֶיךָ אֵין עֶזְרָה וִישׁוּעָה:

אֲבָא שֶׁבַּשָּׁמַיִם, אוֹמֵר לָנוּ אַנְכִי אַסְתִּיר פָּנַי בַּיּוֹם הַהוּא.
אֲבָל רַבִּי נַחְמָן אוֹמֵר: וְאֲפִלּוּ בְּהַסְתָּרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַהַסְתָּרָה בְּוַדַּאי גַּם שָׁם נִמְצָא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. גַּם מֵאֲחוֹרֵי הַדְּבָרִים הַקָּשִׁים הָעוֹבְרִים עָלֶיךָ אֲנִי עוֹמֵד:

שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֶשָּׂא עֵינַי אֶל הֶהָרִים מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי: עֶזְרִי מֵעִם ה' עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: אַל יִתֵּן לַמּוֹט רַגְלֶךָ אַל יָנוּם שֹׁמְרֶךָ: הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: ה' שֹׁמְרֶךָ ה' צִלְּךָ עַל יַד יְמִינֶךָ: יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא יַכֶּכָּה וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה: ה' יִשְׁמָרְךָ מִכָּל רָע יִשְׁמֹר אֶת נַפְשֶׁךָ: ה' יִשְׁמָר צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

אֲדוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מָלַךְ. בְּטֶרֶם כָּל יְצִיר נִבְרָא: לְעֵת נַעֲשָׂה בְחֶפְצוֹ כֹּל. אֲזַי מֶלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא: וְאַחֲרֵי כִּכְלוֹת הַכֹּל. לְבַדּוֹ יִמְלוֹךְ נוֹרָא: וְהוּא הָיָה וְהוּא הֹוֶה. וְהוּא יִהְיֶה בְּתִפְאָרָה: וְהוּא אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי. לְהַמְשִׁילוֹ וּלְהַחְבִּירָה: בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי תַכְלִית. וְלוֹ הָעֹז וְהַמִּשְׂרָה: בְּלִי עֵרֶךְ בְּלִי דְמוּת. בְּלִי שִׁנּוּי וְהַמְצוּרָה: בְּלִי חָבוּר בְּלִי פְרוּד. גְּדוֹל כֹּחַ וְגִבּוּרָה: וְהוּא א-לִי וְחַי גּוֹאֲלִי. וְצוּר חֶבְלִי בְּיוֹם צָרָה: וְהוּא נִסִּי וּמָנוֹס. מְנַת כּוֹסִי בְּיוֹם אֶקְרָא: וְהוּא רוֹפֵא וְהוּא מַרְפֵּא. וְהוּא צוֹפֶה וְהוּא עֲוֹרֵה: בְּיָדוֹ אַפְקִיד רוּחִי. בְּעֵת אִישַׁן וְאָעִירָה: וְעִם רוּחִי גְּוִיָּתִי. אַ-דֹנָי לִי וְלֹא אִירָא:

בְּמַקְדְּשׁוֹ תָּגֵל נַפְשִׁי. מִשְׁיחֵנוּ יִשְׂלַח מְהֵרָה: וְאָז נָשִׁיר בְּבִית קָדְשִׁי. אָמֵן אָמֵן שֵׁם הַנּוֹרָא:

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להצלחה וזיווג הגון שירלי נועה בת יפה הי"ו

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

לרפואת והצלחת דותן וחופית נווה והילדות: טליה, שירה, הודיה הי"ו

"עַל פִּי הַגּוֹרָל תֵּחָלֵק" (כו, נו)

מַעֲשֶׂה הָיָה בְּאַחַד הַמּוֹסָדוֹת שֶׁעָרַךְ הַגְרָלָה גְּדוֹלָה, שֶׁסְּכוּם הַזְּכִיָּה בָּהּ הָיָה חֲצִי מִילְיוֹן שֶׁקֶל!

הַזּוֹכֶה הַמְאֻשָּׁר הָיָה רְאוּבֵן, וְשִׁמְעוֹן הָאַחֵרַי עַל הַהַגְרָלָה, הִתְקַשֵּׁר לְהוֹדִיעַ לוֹ אוֹדוֹת זְכִיָּתוֹ. לֹא נָתַן לְתָאֵר בְּמִלִּים אֶת הַשִּׂמְחָה הָעֲצוּמָה שֶׁפָּרְצָה בְּבֵית רְאוּבֵן עִם קַבָּלַת הַבְּשׂוֹרָה הַטּוֹבָה. רְאוּבֵן הִזְמִין אַחַר כָּבוֹד אֶל שִׁמְעוֹן, לְקַבֵּל לְיָדָיו אֶת הַצ'ק הַגָּדוֹל.

כְּשֶׁהִגִּיעַ עִם הַצ'ק לְבֵיתוֹ, בֵּרַךְ בְּפָנֵי בְּנֵי הַבַּיִת בְּהִתְרַגְּשׁוּת אֶת בְּרָכַת "הַטּוֹב וְהַמֵּטִיב" (כִּי יֵשׁ בָּזֶה הַנָּאָה לוֹ וּלְבָנָיו מִשְׁפָּחָתוֹ), וְהֵנָּה פּוֹנָה אֵלָיו אִשְׁתּוֹ בְּבַקָּשָׁה: 'כְּבָר שָׁנִים רַבּוֹת שֶׁלֹּא בִּקַּרְנוּ אֵצֶל הָהוֹרִים בְּחוּ"ל, מֻחֱמֶצֶת חֹסֶר תַּקְצִיב, כָּעֵת שַׁבָּ"ד הַדָּבָר מִתְאַפְשֵׁר, הָבָה וְנַרְכֵּשׁ כַּרְטִיסֵי טִיסָה, נַזְמִין חֶדֶר בְּבֵית מָלוֹן, וְנִזְכֶּה לְשַׂמֵּחַ אֶת הוֹרֵינוּ, שֶׁסּוֹף סוֹף יִזְכּוּ לִרְאוֹת אֶת נְכָדֵיהֶם...'

רְאוּבֵן מֹהֵר לַעֲשׂוֹת כִּדְבָרֶיהָ, אֲלָא שֶׁלְּמָחֳרַת מִתְקַבְּלָת שִׂיחַת טֶלֶפוֹן בְּבֵית הַמִּשְׁפָּחָה הַמְאֻשָּׁרֶת. עַל הַקַּו הָיָה שִׁמְעוֹן, עוֹרֵךְ הַהַגְרָלָה, שֶׁהִרְבָּה לְהִתְנַצֵּל, וְהוֹדִיעַ לִרְאוּבֵן: **'נִפְלָה כָּאן טָעוּת מָרָה. שְׁמוֹ שֶׁל הַזּוֹכֶה אֵכָן הָיָה רְאוּבֵן, אַךְ מְדֻבָּר בִּרְאוּבֵן אַחֵר**, כְּפִי שֶׁנִּתְבָּרֵר עַל פִּי מִסְפַּר תְּעוּדַת הַזֶּהוּת שֶׁל הַזּוֹכֶה... מֵחֹסֶר שִׂימַת לֵב, הִתְקַשַּׁרְתִּי אֵלֶיךָ...' (הֶטְעוּת אֶשְׁרָה וְאִמְּתָה עַל יְדֵי עוֹרֵךְ הַדִּין שֶׁל הַמּוֹסָד).

הָאַכְזָבָה וְהַתִּסְכּוּל בְּבֵית הַמִּשְׁפָּחָה הָיוּ קָשִׁים. רְאוּבֵן מֹהֵר לְהִתְקַשֵּׁר לְבַטֵּל אֶת כַּרְטִיסֵי הַטִּיסָה וְאֶת הַזְמָנַת הַחֶדֶר בְּבֵית הַמָּלוֹן הַיְקָרְתִי, וְכָאן נוֹדַע לוֹ שֶׁיִּצְטָרֵךְ לְשַׁלֵּם דְּמֵי בִּטּוּל...

פָּנָה רְאוּבֵן אֶל שִׁמְעוֹן וְאָמַר: 'אֵינִי תּוֹבֵעַ מֵאוּמָה עַל עֶגְמַת הַנֶּפֶשׁ שֶׁגָּרַמְתֶּם לָנוּ, כִּי הַכֹּל הִגִּיעַ לָנוּ מִשָּׁמַיִם, אוּלָם, בִּרְצוֹנִי שֶׁנִּנָּשֵׂג יַחַד לְבֵית הַדִּין, עַל מְנַת לְבָרֵר הַאִם תִּצְטָרְכוּ לְשַׁלֵּם לִי עֲבוּר בִּטּוּל כַּרְטִיסֵי הַטִּיסָה וּבֵית הַמָּלוֹן, כִּי הוֹצָאוֹת אֵלּוּ נִגְרְמוּ לָנוּ מֵחֲמַת מָמוֹן הַזְּכִיָּה שֶׁמִּסַּרְתֶּם לְיָדֵינוּ בְּטָעוּת...'

הַאִם אָכֵן תְּבִיעָתוֹ שֶׁל רְאוּבֵן מִתְקַבֶּלֶת?

תְּשׁוּבָה:

לִפְנֵי כְּמֵאָה וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה אֶרַע הַמַּעֲשֶׂה בְּעִיר הַקֹּדֶשׁ טְבֶרְיָה: בַּעַל קַרְקַע בְּשֵׁם יְהוּדָה, הָיָה מְעֻנְיָן לִמְכֹּר אֶת קַרְקָעוֹ. פָּנָה אֵלָיו חֲבֵרוֹ שְׁמוּאֵל, וְהוֹדִיעַ כִּי הוּא חָפֵץ לִקְנוֹת אֶת הַקַּרְקַע, וְהַשְּׁנַיִם סִכְּמוּ לְבַצַּע לְמָחֳרַת אֶת הָרְכִישָׁה... שְׁמוּאֵל נִגַּשׁ אֶל הַבַּנְק, וְשָׁבַר אֶת תָּכְנִית הַחֶסְכּוֹן שֶׁלּוֹ כְּדֵי לְקַבֵּל אֶת מְעוֹתָיו וְלִקְנוֹת בָּהֶן אֶת הַקַּרְקַע. הַבַּנְקַאי הוֹדִיעַ לִשְׁמוּאֵל, כִּי בְּמִדָּה וְיִשְׁבֹּר אֶת תָּכְנִית הַחֶסְכּוֹן, הֲרֵי שֶׁיְּאַבֵּד אֶת כָּל הַחֶסְכּוֹנוֹת שֶׁצָּבַר עַד כֹּה. אַךְ שְׁמוּאֵל הֶחְלִיט שֶׁיּוֹתֵר כְּדַאי לוֹ לִרְכֹּשׁ אֶת הַקַּרְקַע, וְלָכֵן מָשַׁךְ אֶת מְלֹא הַסְּכוּם מֵהַבַּנְק.

וּמָה אֵרַע לְאַחַר מִכָּן? - יְהוּדָה חָזַר בּוֹ וְלֹא רָצָה לִמְכֹּר אֶת הַקַּרְקַע. עַכְשָׁיו תּוֹבֵעַ שְׁמוּאֵל מִיהוּדָה שֶׁיְּשַׁלֵּם לוֹ אֶת הַפֶּסֶד חֶסְכּוֹנוֹתָיו מֵחֲמַת שְׁבִירַת תָּכְנִית הַחֶסְכּוֹן.

הַשָּׁנַיִם הִגִּיעוּ אֶל **רַבֵּנוּ שְׁלֹמֹה אֱלְיָעָזֵר אַלְפַנְדֶּרִי זצ"ל**, **"הַסַּבָּא קְדִישָׁא"**, וְהַכְּרָעָתוֹ הָיְתָה, שֶׁיֵּשׁ לְפַטֵּר אֶת יְהוּדָה, כִּי אַפִּילּוּ אִם אָמַר יְהוּדָה לִשְׁמוּאֵל שֶׁיָּכִין אֶת הַמָּעוֹת, הֲרֵי לֹא הִכְרִיחוֹ שֶׁיּוֹצִיא מְעוֹתָיו מֵהַבַּנְק, וְהָיָה לוֹ לָקַחַת בְּחֶשְׁבּוֹן אֶת הָאֶפְשָׁרוּת שֶׁבַּעַל הַקַּרְקַע עָלוּל לַחְזֹר בּוֹ; וְלָכֵן הָיָה שְׁמוּאֵל הַקּוֹנֶה צָרִיךְ לְהַמְתִּין עַד שֶׁיֵּדַע בְּבֵרוּר שֶׁגָּמַר בְּדַעְתּוֹ לְמָכְרוֹ לוֹ, וּמֻשְׁלָּא נָהַג כֵּן, הוּא גָּרַם אֶת הַהֶפְסֵד לְעַצְמוֹ בָּזֶה שֶׁמִּהֵר לְיַקֵּר מְעוֹתָיו קֹדֶם גְּמַר הַקְּנִיָּן. (שו"ת סַבָּא קַדִּישָׁא, ח"ג חו"מ סי' לז).

שָׁמַעְנוּ מִדִּבְרֵי הַסַּבָּא קַדִּישָׁא, שֶׁקַּיֶּמֶת טַעֲנָה עַל שׁוֹבֵר הַחֶסְכּוֹן - מִדּוּעַ מֵהַרְתָּ לִשְׁבֹּר אֶת הַתָּכְנִית טֶרֶם גְּמַר הָעִסְקָה; כְּעִין זֶה הָיָה מָקוֹם לָבוֹא בְּטַעֲנָה עַל הַזּוֹכֶה בַּהַגְרָלָה, אִלּוּ הָיָה מְבַצֵּעַ הַזְמָנוֹת בִּפְזִיזוּת, עוֹד בְּטֶרֶם הָיָה הַסְּכוּם מִתְקַבֵּל בְּיָדָיו.

אוּלָם, מֵאַחַר וּלְמַעֲשֶׂה רְאוּבֵן הַזּוֹכֶה כְּבָר קִבֵּל לְיָדָיו אֶת הַכֶּסֶף, וְנָהַג בְּאֹפֶן נוֹרְמָלִי בְּרָכִישׁוֹת שֶׁבִּצַּע, וּמִן הַסְּתָם שֶׁכָּךְ הָיוּ נוֹהֲגִים רַבִּים בְּסִכּוּם הַזְּכִיָּה הֶעָצוּם שֶׁהִגִּיעַ לְיָדָם, מִמֵּילָא כָּעֵת שֶׁנֶּאֱלַץ לְבַטֵּל הַהַזְמָנוֹת, עִקַּר הַטַּעֲנָה אֵינָהּ עָלָיו, אֶלָּא עַל עוֹרֵךְ הַהַגְרָלָה שִׁמְעוֹן, שֶׁפָּשַׁע בְּאֹפֶן חָמוּר בְּיוֹתֵר.

וְלָכֵן, אַף שֶׁמִּדִּינֵי אָדָם לֹא נִתָּן לְחַיֵּב אֶת שִׁמְעוֹן, כִּי לֹא גָּרַם לַהֶפְסֵד בְּאֹפֶן יָשִׁיר (אֵין כָּאן 'בְּרֵי הֶזֵּקֶא'), מִכָּל מָקוֹם מִסְתַּבֵּר שֶׁמִּדִּינֵי שָׁמַיִם צָרִיךְ לְחַיְּבוֹ לְכַסּוֹת אֶת רְאוּבֵן וּלְשַׁלֵּם אֶת דְּמֵי הַבִּטּוּלִים.

לְסִכּוּם: מִדִּינֵי אָדָם שִׁמְעוֹן פָּטוּר מִלְּשַׁלֵּם לְרְאוּבֵן אֶת הֶפְסְדֵּי מֻחֲמַת הַבִּטּוּלִים, אוּלָם מִסְתַּבֵּר שֶׁמִּדִּינֵי שָׁמַיִם צָרִיךְ לְשַׁלֵּם.

שירים חסידיים

א

אֲבִינוּ מַלְכֵּנוּ, פְּתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לִתְפִלָּתֵנוּ.

אֱהִלָּה אֶלֹקַי וְאַשְׁמָתָה בּוֹ, וְאִשְׁיָמָה תִּקְוָתִי בּוֹ. אֲהוֹדֶנּוּ בְּסוֹד עַם קְרוֹבוֹ, אֲלֹקַי צוּרִי אֶחֱסֶה בּוֹ.

אוֹר זָרֻעַ לַצַּדִּיק וּלְיִשְׁרֵי לֵב שִׂמְחָה.

אֶחַת שָׁאַלְתִּי מֵאֵת ה', אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ, שִׁבְתִּי בְּבֵית ה' כָּל יְמֵי חַיַּי, לַחֲזוֹת בְּנֹעַם ה' וּלְבַקֵּר בְּהֵיכָלוֹ.

אֵיזֶהוּ טוֹב ה'.

אֵין כֵּאלֹקֵינוּ אֵין כַּאדוֹנֵנוּ, אֵין כְּמַלְכֵּנוּ, אֵין כְּמוֹשִׁיעֵנוּ.

אֵין שׁוּם יְאוּשׁ.

אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יְעוֹדֵד וְלְאָחִיו יֹאמַר חֲזַק, חֲזַק וְנִתְחַזֵּק.

אַל תִּירָא יִשְׂרָאֵל.

אֲלָה חֲמֻדָּה לִבִּי, חוּסָה נָא וְאַל תִּתְעַלָּם.

אֵ-לִי אַתָּה וְאוֹדֶךָּ אֱלֹקַי אֲרוֹמְמֶךָּ.

אִם אֵין אֲנִי לִי, מִי לִי. וּכְשֶׁאֲנִי לְעַצְמִי, מָה אֲנִי. וְאִם לֹא עַכְשָׁיו, אֵימָתַי.

אֲמַר רַבִּי עֲקִיבָא, אַשְׁרֵיכֶם יִשְׂרָאֵל, לִפְנֵי מִי אַתֶּם מִטַּהֲרִין וּמִי מְטַהֵר אֶתְכֶם, אֲבִיכֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם, וְאוֹמֵר "מִקְוֵה יִשְׂרָאֵל ה'", מַה מִּקְוֶה מְטַהֵר אֶת הַטְּמֵאִים, אַף הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מְטַהֵר אֶת יִשְׂרָאֵל.

אֲנָא עַבְדָּא דְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

אָרַיִן אֲשֶׁר תַּמִּיד עֵינֵי ה' א-לֹקֶיךָ בָּהּ, מֵרֵאשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה.

אַשְׁרֵי בָּרָא שֶׁשּׁוֹן וְשִׂמְחָה חָתָן וְכַלָּה. גִּילָה רָנָּה דִּיצָה וְחֶדְוָה אַהֲבָה וְאַחֲוָה וְשָׁלוֹם וְרֵעוּת.

אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ, אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁה' אֱלֹקָיו.

אַשְׁרֵי מִי שֶׁגָּדַל בַּתּוֹרָה וַעֲמָלוֹ בְּתוֹרָה, וְעוֹשֶׂה נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרוֹ.

אַשְׁרֵיכֶם תַּלְמִידֵי חֲכָמִים שֶׁדִּבְרֵי תוֹרָה חֲבִיבִים עֲלֵיכֶם בְּיוֹתֵר, מַה אַהֲבְתִּי תוֹרָתֶךָ כָּל הַיּוֹם הִיא שִׂיחָתִי.

אַתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לְעָבוֹדָתֶךָ וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ.

אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי בָא מוֹעֵד.

משכן עזלה

לעילוי נשמת
צבריר מגידיש ז"ל
בן עליה הי"ו
נלב"ע י"ד ניסן ה'תשע"ח
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
אסתר סטמקר בת כרמלה ז"ל
ששון סטמקר בן אליזבת ז"ל
תנצב"ה

מָה לֹּא הֶגִּיוֹנִי בַּתְּמוּנָה?

בְּדְקוּ בְּעַמּוּד 52 אִם עֲנִיתֶם נָכוֹן

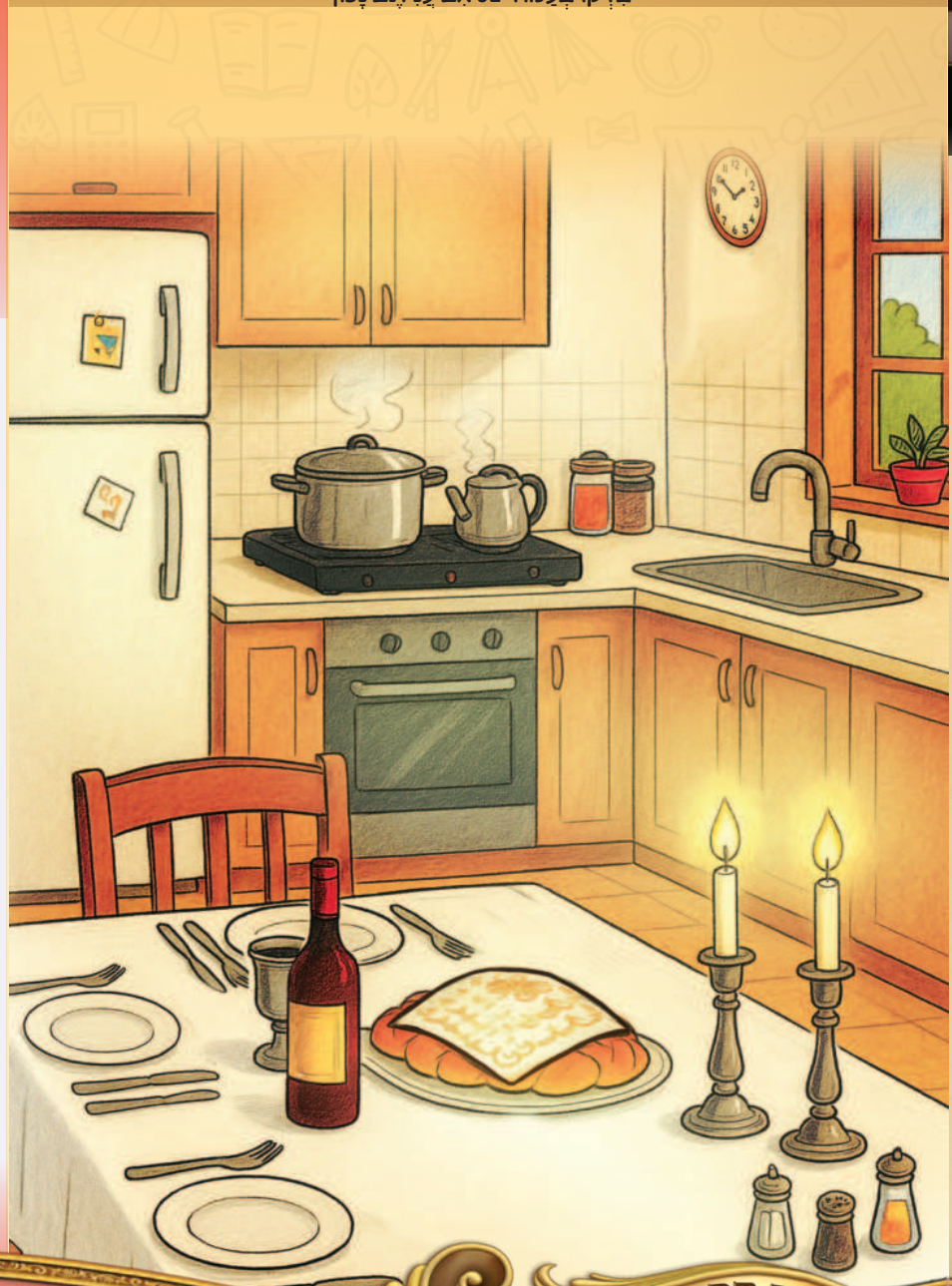

גם אני רוצה להיות:
פּוֹסֵק הַדּוֹר
ינון בר נ"י
בי"ס תורני 'אפק מימון', אשקלון

האם מותר לאכול פרי חדש בימי בין המצרים?

תשובה: נוהגים להיזהר שלא לאכול פרי חדש בימים אלה, מליל י"ז בתמוז עד אחרי תשעה באב, כדי שלא יצטרכו לברך עליו "שהחיינו". **אבל מותר לברך "שהחיינו" על פרי חדש בשבתות שבינתיים.** וכן על בגד חדש, בפרט כשיש בדבר משום כבוד שבת. אולם **לאחר ראש חודש אב אין ללבוש בגדים חדשים** אף בשבת (יחוה דעת חלק א סימן לז).

האם מותר להסתפר ולהתגלח בימי בין המצרים?

תשובה: לספרדים מותר מן הדין להסתפר ולהתגלח בימי בין המצרים, ואף אם לומדים בישיבות של יוצאי אשכנז, **מותר לספרדים להסתפר ולהתגלח גם בימים אלו.** ומכל מקום אם רצו להחמיר שלא להסתפר ולהתגלח מי"ז בתמוז, כדי שלא לשנות ממנהג חבריהם בישיבה, תבוא עליהם ברכה, אך יאמרו שנוהגים כן בלי נדר (שו"ת יחוה דעת חלק ד' סימן לו. וחלק ג' סימן לט, ובשו"ת יביע אומר חלק ג' סימן לא סק"ה).

שמת שלום?

להצטרפות למדור זה פנו למייל:
v0732224999@gmail.com

הדיר עניך ראשות את מרדכי

הרב יחזקאל לנדא
מעלי לעדיין ביתודה

הרב שלום שרעבי
מחדשי המקובלים

הרב יעקב טיאב מסלתון
אב"ד בודות - לבנון

הרב נתן יהודה אדרשר
רבה של לוד

הרב יחיאל בוחבוט
רבה של קרית שמונה

הרב עבדי יהודה קוק
ראש ישיבת 'מרכז חב"ד'

הרב סעדיה בן יוסף
מנשיאת ישיבת 'שארית יוסף'

שירים חסידיים

ב

בְּיוֹם הַהוּא יָשִׁיר הַשִּׁיר הַזֶּה
בְּאֶרֶץ יְהוּדָה, עִיר עֹז לָנוּ
יְשׁוּעָה יָשִׁית חוֹמוֹת וְחֵל.

פְּתַח בְּגַ אוֹמַר, חֲפַץ בָּהּ וַחֲפַץ בָּהּ, דְּבַקְתָּ בָּהּ. וּבָהּ תֶּחֱזֶה, וְסִיב וּבְלֵה בָהּ, וּמִנַּהּ לֹא תָּזוּעַ, שֶׁאֵין לְךָ מִדָּה טוֹבָה הֵימֶנָּה.

בָּרוּךְ (הוּא) אֱלֹקֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ לְכְבוֹדוֹ, וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים, וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת, וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ. הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ, וְיָשֵׂם בְּלִבֵּנוּ אַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וּלְעָבְדוֹ בְּלֵבָב שָׁלֵם. לְמַעַן לֹא נִיגַע לָרִיק, וְלֹא נֵלֵד לַבֶּהָלָה.

בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּה' וְהָיָה ה' מִבְטַחוֹ.

ג

גַּם כִּי אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא אִירָא רָע כִּי אַתָּה עִמָּדִי שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעַנְתֶּךָ הֵמָּה יְנַחֲמֻנִי

ד

דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיָּם.

דַּע לְפָנַי מִי אַתָּה עוֹמֵד לְפָנַי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים. אֶחָד יָחִיד וּמְיֻחָד הָיָה הוֹוֶה וְיִהְיֶה.

דַּעַת קָנִיתָ לֹא חָסַרְתָּ, דַּעַת נַחֲלָתְךָ וּרְעֵם וְנִשְׁאַם עַד הָעוֹלָם.

הַכֹּל יוֹדוּךָ וְהַכֹּל יְשַׁבְּחוּךָ וְהַכֹּל יֹאמְרוּ אֵין קָדוֹשׁ כַּה'.

הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ לָכֶם אֵת אֵלִיָּה הַנָּבִיא לִפְנֵי בּוֹא יוֹם ה' הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא. וְהֵשִׁיב לֵב אָבוֹת עַל בָּנִים וְלֵב בָּנִים עַל אֲבוֹתָם.

הַגִּיעַ זְמַן הַגְּאוּלָּה.

הֹדוּ לַה' כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.

הוּא יִגְאַל אוֹתָנוּ בְּקָרוֹב וִיקַבֵּץ נִדָּחֵינוּ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ. חֲבֵרִים כָּל יִשְׂרָאֵל וְנֹאמַר אָמֵן.

הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ, וְיָשֵׂם בְּלִבֵּנוּ אַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ.

הוֹשִׁיעָה אֶת עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת נַחֲלָתֶךָ וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד הָעוֹלָם.

הַכֹּל יוֹדוּךָ וְהַכֹּל יְשַׁבְּחוּךָ וְהַכֹּל כּוֹלְאָ בְּיִחוּדְ דְּלָא דָּה מָה בְּיִהּ וְזֶה מָה שֶׁנֶּאֱמַר בְּמַעֲרְבָא.

ה

ה' מֶלֶךְ ה' מָלָךְ ה' יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד.

הִנֵּה מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים שֶׁבֶת אַחִים גַּם יָחַד.

הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֲנַחְנוּ אוֹהֲבִים אוֹתָךְ.

הָרַחֲמָן הוּא יָקִים לָנוּ אֶת סֻכַּת דָּוִד הַנּוֹפֶלֶת.

הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁלַח לָנוּ אֶת אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא וִיבַשֵּׂר לָנוּ בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וְנֶחָמוֹת.

הַשִּׁיבֵנוּ ה' אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם.

ברכת השנה
להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

ברכת השנה
לעילוי נשמת
טוביאס טוביה ברמן
בן לייקה ז"ל
סופיה בכלמן ברמן
בת ריקלה ז"ל
תנצב"ה

ברכת השנה
לעילוי נשמת
מרקוס קיטו ברמן
בן סופיה ז"ל
אלברטו אברהם ברמן
בן סופיה ז"ל
תנצב"ה

ברכת השנה
לעילוי נשמת
אשר אנג'ל קרופינסקי
בן חנה ז"ל
לואיסה פולאקוב
קרופינסקי בת חוה ז"ל
תנצב"ה

ברכת השנה
לעילוי נשמת
הקטור ג'ורג' ברמן
בן טוביאס וסופיה ז"ל
ריקלה דרייקופ
צ'יטריק בת חוה ז"ל
תנצב"ה

גְּבוּרָה בְּאֶרֶץ הַזָּהָב

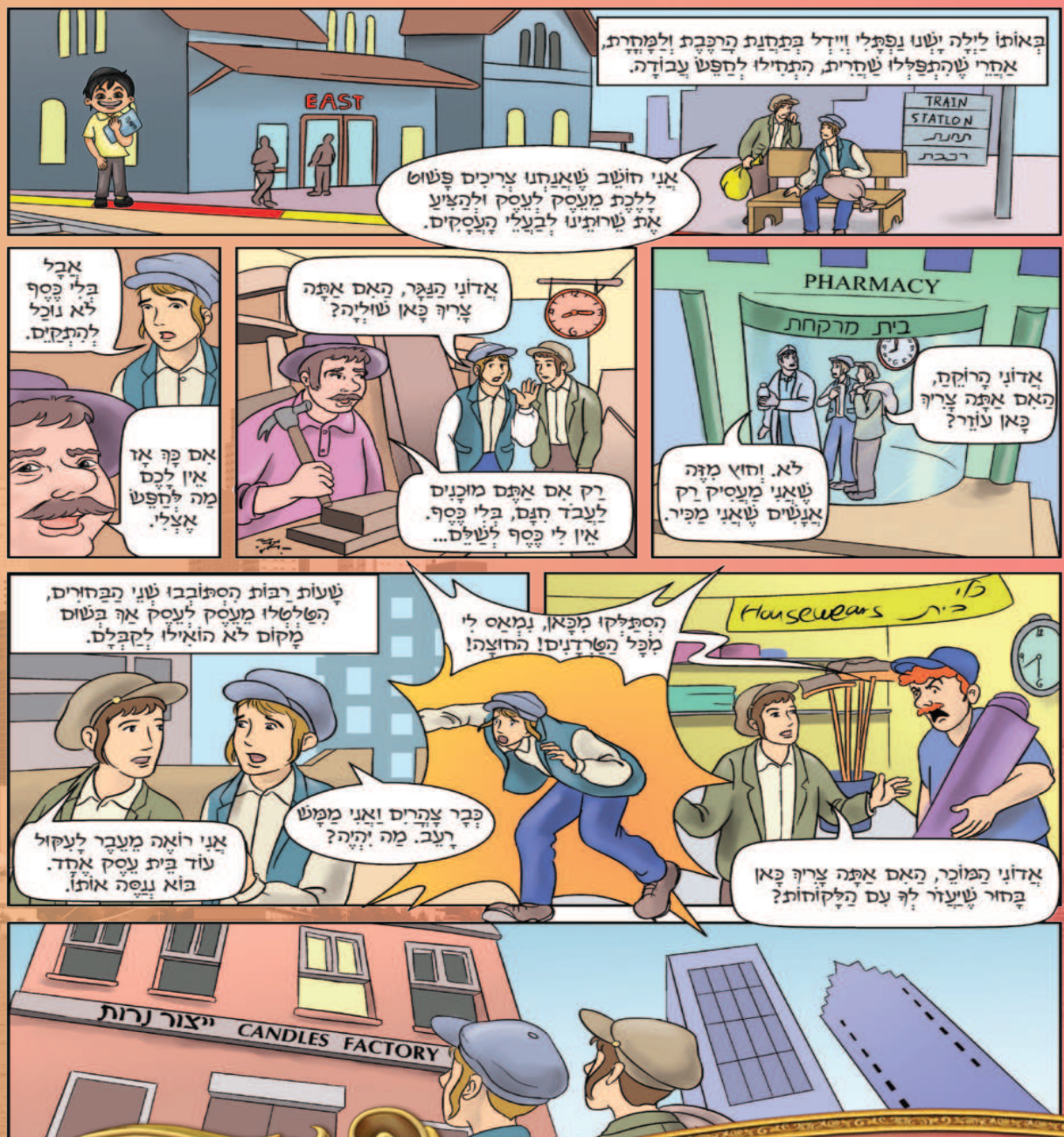

שִׁירִים חֲסִידִיִּים

א

וְאַטְהֵר וְאַתְקֵדֵּשׁ בִּקְדֻשָּׁה שֶׁל מַעְלָה, וְעַל יְדֵי זֶה יִשְׁפַּע שֶׁפַע רַב בְּכָל הָעוֹלְמוֹת וְנָתֵקֵן אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וְרוּחוֹתֵינוּ וְנִשְׁמוֹתֵינוּ מִכָּל סִיג וּפְגָם. וְיִטַּהֲרֵנוּ וְיִקַּדְּשֵׁנוּ בִּקְדֻשָּׁתְךָ הָעֶלְיוֹנָה, אָמֵן סֶלָה.

וְאָמַר בְּיוֹם הַהוּא הִנֵּה אֱלֹקֵינוּ זֶה קִוִּינוּ לוֹ וְיוֹשִׁיעֵנוּ זֶה ה' קִוִּינוּ לוֹ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתוֹ.

וְאֲנַחְנוּ עַמְּךָ וְצֹאן מַרְעִיתֶךָ נוֹדֶה לְךָ לְעוֹלָם לְדוֹר וָדוֹר נְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ.

וְאַנִי בְּרֹב חַסְדְּךָ אָבוֹא בֵיתֶךָ אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל הֵיכַל קָדְשְׁךָ בְּיִרְאָתֶךָ, מָה טֹבוּ אָהֳלֶיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנֹתֶיךָ יִשְׂרָאֵל.

וַאֲנִי נָתַתִּי לְךָ שְׁכֶם אַחַד עַל אֶחָיךָ אֲשֶׁר לָקַחְתִּי מִיַּד הָאֱמֹרִי בְּחַרְבִּי וּבְקַשְׁתִּי.

וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל.

וְבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשָׁבֵי פֶּשַׁע בְּיַעֲקֹב נְאֻם ה'.

וְבֹאוּ הָאֲבֵדִים בְּאֶרֶץ אַשּׁוּר וְהַנִּדָּחִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, וְהִשְׁתַּחֲווּ לַה' בְּהַר הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלָיִם.

וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ וִישָׁרִים יַעֲלוּ וְחַסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ.

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד לְעַמְּךָ תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ, שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ.

וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ, וְדַבֵּק לְבָבֵנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְיַחֵד לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ, וְלֹא נֵבוֹשׁ וְלֹא נִכָּלֵם וְלֹא נִכָּשֵׁל לְעוֹלָם וָעֶד.

וְהָבִיאוֹתִים אֶל הַר קָדְשִׁי וְשִׂמַּחְתִּים בְּבֵית תְּפִלָּתִי עוֹלֹתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לְרָצוֹן עַל מִזְבְּחִי כִּי בֵיתִי בֵּית תְּפִלָּה יִקָּרֵא לְכָל הָעַמִּים.

וְהָיָה בְּיוֹם הַהוּא יִתָּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל וּבָאוּ הָאֹבְדִים בְּאֶרֶץ אַשּׁוּר וְהַנִּדָּחִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְהִשְׁתַּחֲווּ לַה' בְּהַר הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלָיִם.

וְהָיָה כְּעֵין שִׁתּוֹל עַל פַּלְגֵי מָיִם אֲשֶׁר פִּרְיוֹ יִתֵּן בְּעִתּוֹ וְעָלֵהוּ לֹא יִבּוֹל, וְכֹל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה יַצְלִיחַ.

וְהָיוּ לְמִשְׁסָּה שֹׁאסֶיךָ וְרָחֲקוּ כָּל מְבַלְּעֶיךָ יָשִׂישׂ עָלַיִךְ אֱלֹקַיִךְ כִּמְשׂוֹשׂ חָתָן עַל כַּלָּה.

משכן עזלה

לעילוי נשמת
דוד לוי
בן **נוריה** ז"ל
נלב"ע כ"ז טבת ה'תשפ"ה
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
שלום ציון כהן
בן **שרה** ז"ל
נלב"ע י"א טבת ה'תשע"ט
תנצב"ה

תקציר: הַנְּעָרִים הַמְּתָּשִׁים וְהָרַעֲבִים נִכְנָסִים לְמַאֲפִיָּה כְּשֶׁרָה, וּבַעַל הַבַּיִת חוֹמֵל עֲלֵיהֶם וְנוֹתֵן לָהֶם לֶאֱכֹל לֶחֶם. הוּא מְסַפֵּר לָהֶם כַּמָּה קָשֶׁה לְהִתְפַּרְנֵס כִּיהוּדִים בָּעִיר הַגְּדוֹלָה. הַנְּעָרִים נוֹתָרִים אוֹבְדֵי עֵצוֹת בְּקֶשֶׁר לְגוֹרָלָם שָׁם.

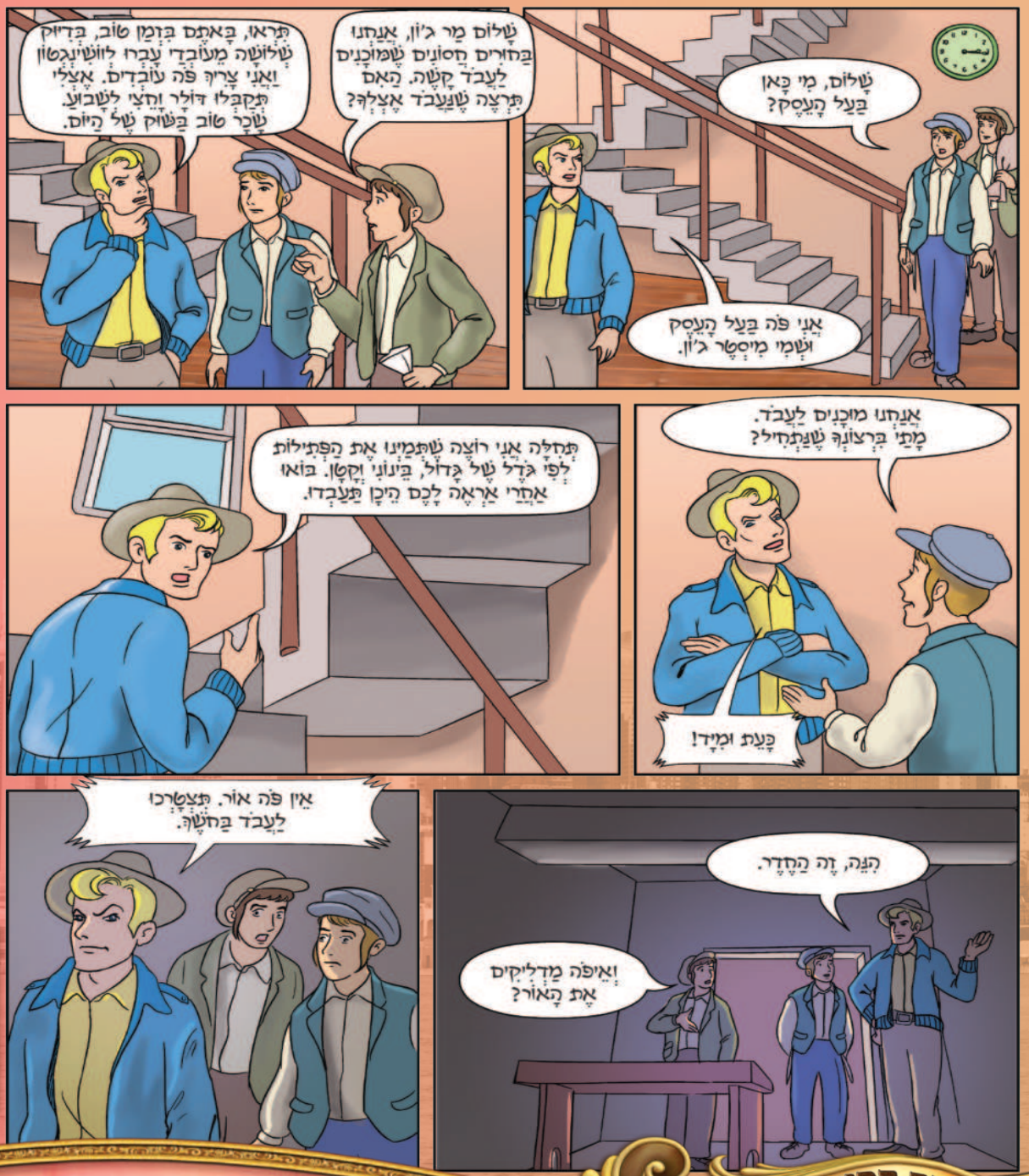

שירים חסידיים

וְהַרִיקֹתִי לָכֶם בְּרָכָה עַד בְּלִי דָי.

וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת.

וְיֵדַע כָּל פָּעוּל כִּי אַתָּה פָּעַלְתּוֹ וְיָבִין כָּל יָצוּר כִּי אַתָּה יְצַרְתּוֹ וְיֹאמַר כֹּל אֲשֶׁר נְשָׁמָה בְּאַפּוֹ ה' אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ. מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עוֹלָמִים - ה' אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל מָלָךְ. מָלַךְ מֶלֶךְ מַלְכֵי – מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּכֹל מִמְשָׁלָה.

וְיֵדְעוּ כִּי אַתָּה שִׁמְךָ ה' לְבַדֶּךָ עֶלְיוֹן עַל כָּל הָאָרֶץ.

וְיִתֵּן לְךָ הָאֱלֹקִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְרֹב דָּגָן וְתִירֹשׁ.

וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב. וְתִשְׁכֹּן בְּתוֹכָהּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ. וּבְנֵה אוֹתָהּ בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ בִּנְיַן עוֹלָם. וְכִסֵּא דָוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה לְתוֹכָהּ תָּכִין.

וְנִשְׂגַּב ה' לְבַדּוֹ בְּיוֹם הַהוּא. וְיִוָּתֵר יַעֲקֹב לְבַדּוֹ וַיֵּאָבֵק אִישׁ עִמּוֹ עַד עֲלוֹת הַשָּׁחַר.

וּפְדוּיֵי ה' יְשֻׁבוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה.

וְקוֹל ה' יַחֲלִיפוּ כֹּחַ יַעֲלוּ אֵבֶר כַּנְּשָׁרִים, יָרוּצוּ וְלֹא יִיגְעוּ יֵלְכוּ וְלֹא יִיעָפוּ.

וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם וְנִפְוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ.

וְשָׂמַחְתָּ בְּחַגֶּךָ ... וְהָיִיתָ אַךְ שָׂמֵחַ.

וְשִׂנַּגְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ.

וְתֵן בָּנוּ יֵצֶר טוֹב, לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וּבִירָאָה וּבְאַהֲבָה.

א

וְכָרַנִי נָא וְחַזְּקֵנִי נָא אַךְ הַפַּעַם הָאֱלֹהִים, וְאִנָּקְמָה נְקָם אַחַת מִשְּׁתֵי עֵינַי מִפְּלִשְׁתִּים.

ח

חֲזַק יְמַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ. אָמֵן יַעֲשֶׂה בְּקָשָׁתֵנוּ. וְהוּא יִשְׁלַח בִּמְעֻשָּׂה יָדֵינוּ. בְּרָכָה וְהַצְלָחָה.

ט

טוֹב לִי תּוֹרַת פִּיךָ מֵאַלְפֵי זָהָב וָכָסֶף.

חֶמֶד עַל מַעֲשֶׂיךָ, וְתִשְׂמַח בְּמַעֲשֶׂיךָ, וְיֹאמְרוּ לְךָ חוֹסֶיךָ, בְּצִדְקָךְ עָמוֹסֶיךָ.

תִּקְדַּשׁ אֲדוֹן עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ. כִּי מְקַדִּישֶׁיךָ בְּקִדְשָׁתְךָ קְדֹשִׁים, נָאֶה לְקָדוֹשׁ פְּאֵר מִקְדּוֹשִׁים.

חֹק וּזְמַן נָתַן לָהֶם שֶׁלֹּא יְשַׁנּוּ אֶת תַּפְקִידָם, פּוֹעֵל אֱמֶת שְׁפָעָלְתּוֹ אֱמֶת, וְלִלְבָבָה אָמַר שֶׁתִּתְחַדֵּשׁ.

לעילוי נשמת
ישראל ציון ז"ל
בן **עליזה** הי"ו
נלב"ע י"ח אייר ה'תשפ"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת
שרה ציון
בת **חנה** ז"ל
נלב"ע י"ח אייר ה'תשפ"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת
משה אוריאל יצחקי ז"ל
בן **אסנת** הי"ו
נלב"ע ט"ו ניסן ה'תשפ"ג
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
שמחה בת **אברהם**
עוזר הלוי גמליאל ז"ל
ראובן בן **סאלם גמליאל** ז"ל
ליאת בת **מנשה מהצרי** ז"ל
תנצב"ה

מִצְאוּ אֶת הַפְּרִישִׁים

יְלָדִים יְקָרִים
הֲתוּכְלוּ לִמְצֹא
אֶת הַפְּרִיטִים
הַמְאַיְרִים הַבָּאִים?

רוצים להיות צַדִּיקֵי הַשָּׁבוּעַ?
עִבְדוּ אֶת הַיֵּצֶר וְשִׁלְחוּ אֵלֵינוּ!

מְחַבְּרִים!

חַפְּשׂוּ אֶת חֲמִשֶּׁת יְלָדֵי מִשְׁפָּחַת 'מִשְׁכָּן שִׁילֹה' בְּעַמּוּדֵי פִּנּוֹת הַיְלָדִים!

מָה בַּתְּמוּנָה?

הוֹרָאוֹת הַמִּשְׂחָק:

שַׂחְקָן אֶחָד:

הִתְבּוֹנֵן בְּעַמּוּד הַבָּא בְּזֶהוּ 10 הֲבְדָלִים' בַּתְּמוּנָה הָעֶלְיוֹנָה כְּעֶשֶׂר שְׁנִיּוֹת. הָפוֹךְ אֶת הַדַּף חֲזָרָה וַעֲנֵה עַל הַשְּׁאֵלוֹת הַמּוֹפִיעוֹת כָּאן.

שְׁנֵי שַׂחְקָנִים וָמֶעְלָה:

קוֹבְעִים סָבָב בֵּין הַמִּשְׁתַּתְּפִים, וְאֶחָד שׁוֹאֵל אֶת הַשֵּׁנִי עַל הַתְּמוּנָה הַמְצֻיֶּנֶת לְעֵיל. (נִתָּן לְשַׂחֵק גַּם עִם צִיּוּרִים אֲחֵרִים בַּגִּלְיוֹן, וּלְחַבֵּר שְׁאֵלוֹת כִּרְצוֹנְכֶם).

הַמְּנַצֵּחַ הוּא מִי שֶׁזּוֹכֵר אֶת מֵרֹב הַפְּרָטִים!

- בְּאֵיזֶה צֶבַע הַוִּילוֹנוֹת?
- הַאִם יֵשׁ יֶלֶד בָּאִיּוּר?
- הַאִם יֵשׁ כּוֹס קִדּוּשׁ?
- הַאִם יֵשׁ סְכִּין בַּשֻּׁלְחָן?
- בְּאֵיזֶה צֶבַע הַבֶּגֶד שֶׁל הָאִישׁ הָעוֹמֵד?

מָה לֹּא הָיִיתִי? – הַתְּשׁוּבָה

תְּשׁוּבָה לְמִשְׂחָק מֵעַמּוּד 49:

לֹא הָגִיתִי שֶׁהַשָּׁעָה עֲשָׂרָה לִשְׁתַּיִם. אִם הַשָּׁעָה עֲשָׂרָה לִשְׁתַּיִם בַּלַּיְלָה, אָמוּר לִהְיוֹת חֹשֶׁךְ בַּחוּץ. וְאִם הַשָּׁעָה עֲשָׂרָה לִשְׁתַּיִם בְּצָהֳרֵי הַשַּׁבָּת, הַנֵּרוֹת לֹא אֲמוּרוֹת לְהִשָּׁאֵר עַדַיִן דּוֹלְקִים, וְהַשֻּׁלְחָן הָעָרוּךְ לֹא מַתְאִים לִשְׁעַת צָהֳרַיִם. וְגַם עֲשָׂרָה לִשְׁתַּיִם בָּעֶרֶב שַׁבָּת לֹא יָכוֹל לִהְיוֹת, כִּי זֶה מֻקְדָּם מִדַּי לְהַדְלִיק נֵרוֹת...

יְדִיד עִירֵנוּ יְרוּאֵת אֶת מְאִירֵנוּ

רַבִּי יַעֲקֹב רוֹזֶנְהַיִּים
נְשִׂיא אַגּוּדַת יִשְׂרָאֵל

רַבִּי יִצְחָק חַזָּן
אַבְרֵךְ דְּחִסְדָּא

רַבִּי יִצְחָק חַי בּוֹקוֹבְזָה
רַבָּה שֶׁל מַרְיָאנְפּוֹלִי - פְּלוֹרִידָה

רַבִּי מֹשֶׁה מָרְדְּכַי שְׁלֵזִינְגֶר
בַּעַל 'מִשְׁמֶרֶת הַלֵּוִי'

רַבִּי מַתִּתְיָה סִימָן טוֹב
רֹאשׁ יְשִׁיבַת 'אוֹר תּוֹרָה'

רַבִּי שָׁלוֹם בְּרַנְדֶּר
רֹאשׁ יְשִׁיבַת 'עִטְּרַת'

רַבִּי שְׁמוּאֵל שְׁמַאי
מְחַכְּמֵי פָּרִים

שִׁירִים חֲסִידִיִּים

א

יְבָנֶה הַמִּקְדָּשׁ, עִיר צִיּוֹן תִּמָּלֵא, וְשָׁם נָשִׁיר שִׁיר חָדָשׁ, וּבְרִנָּנָה נַעֲלֶה.

יְבָרֶכְךָ ה' מִצִּיּוֹן, וְתִרְאֶה בְּטוּב יְרוּשָׁלַיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ. וְתִרְאֶה בָנִים לְבָנֶיךָ, שָׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל.

יְהִא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתִפְתַּח לִבָּאי בְּאוֹרַיְתָךְ וְתֵיהַב לִי בְּנִין דְּכֵרִין דְּעָבְדִין רְעוּתָךְ. וְתִשְׁלִים מִשְׁאֲלִין דְּלִבָּאי, וְלִבָּא דְּכָל עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְטַב וּלְחַיִּין וְלִשְׁלָם אָמֵן.

יְהָא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא, וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהִי הַחֹדֶשׁ הַזֶּה. מְנֻבּוֹאת אָבֵי חוֹזֶה. וְיִשְׁמַע בְּבֵית זֶה. קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה.

יוֹדוּ לַה' חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם. כִּי הִשְׂבִּיעַ נֶפֶשׁ שִׁקְקָה, וְנֶפֶשׁ רְעֵבָה מִלֵּא טוֹב.

יַחַד יַחַד, בְּיוֹם קְדוֹשָׁה לָךְ יִשְׁלָשׁוּ.

יָמִים עַל יְמֵי מֶלֶךְ תּוֹסִיף שְׁנוֹתָיו כְּמוֹ דֹר וָדֹר.

יָעֵרֹב נָא שִׂיחִי עָלָיִךְ, כִּי נַפְשִׁי הֵעֵרַג אֵלָיִךְ.

ב

יְרוּשָׁלַיִם אוֹרוֹ שֶׁל עוֹלָם ... וּמִי הוּא אוֹרָהּ שֶׁל יְרוּשָׁלַיִם? הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא.

יָשִׂישׂ עָלַיִךְ אֱ-לֹהָיִךְ, כִּמְשׂוֹשׂ חָתָן עַל כַּלָּה.

יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ, יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ.

יִשְׂרָאֵל בְּטַח בַּה', עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא.

אֲנַחְנוּ מַאֲמִינִים בְּנֵי מַאֲמִינִים, וְאֵין לָנוּ עַל מִי לְהִשָּׁעֵן, אֶלָּא עַל אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם. הַקְּדוֹשִׁים בְּשָׁלוֹם בְּלִי פֻּגְעָ.

כִּי אֹרֶךְ יָמִים וּשְׁנוֹת חַיִּים וְשָׁלוֹם יוֹסִיפוּ לָךְ.

כִּי אֶת כָּל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה רֹאֶה לְךָ אֶתְּנֶנָּה וּלְזַרְעֲךָ עַד עוֹלָם. לְךָ אֶתֵּן אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת. וּכְרַךְ כָּל מִינֵי תְּבוּאָתָהּ לְטוֹבָה וְתֵן בְּרָכָה עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה.

כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים, מַלְכוּתוֹ נִצַּח, נוֹרָאוֹתָיו שִׁיחוּ, סִפְרוּ עֻזּוֹ, פָּאֳרוּהוּ צְבָאָיו, קְדוּשׁוּהוּ, רוֹמְמוּהוּ, רִנּוּן שִׁיר וְשֶׁבַח, תּוֹקֶף הֲהֹלּוֹת תִּפְאַרְתּוֹ.

בְּרָכַת הַשָּׁנָה

לרפואת והצלחת
פולט אביטל
בת חביבה הי"ו

בְּרָכַת הַשָּׁנָה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

בְּרָכַת הַשָּׁנָה

לרפואת והצלחת
סימי (שמחה) בן שטרית
בת חסיבה הי"ו

בְּרָכַת הַשָּׁנָה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

בְּרָכַת הַשָּׁנָה

לרפואת והצלחת
יהודה בן חנינה הי"ו
לורט בת חביבה הי"ו
למשפחת מלול הי"ו

זֵהוּ 10 הֶבְדֵּלִים!

רוצים להיות "צדיקי השבוע"?
שילחו אלינו פתרונות של אחד החידות בגיליון.
פתרונות יש לשלוח לפקס: 077-444-8-666
או למייל: a0732224999 @ gmail.com
(פקס או מייל שיגיע ללא פרטים מלאים וברורים לא ייכנסו)

צַדִּיקֵי הַשָּׁבוּעַ

אלייה חנה איבגי (יבנה)
בת שבע ביגי (חולון)
שילי זוארץ (אשקלון)
הראל חוטה (ירושלים)
אבישג פלג (ראש העין)
אריה סעידי (גדרה)
נעם כהן (עפולה)
אריאל דהן (מודיעין עילית)
עילאי ואושרי עמיאל (בני ברק)
שמואל יאיר, יעקב אלחנן, רחלי, יעל עליזה ודניאל מור (רחובות)
משפחת סרוסי (חצור הגלילית)
שוביה-שולמית, אזמרה, כתר-אהבה וחסד-ליבי פניאל (עדי עד)
מוריה פנקר (נתיבות)
יעקב ויהודה שרגא (בני ברק)
יוסף הררי (סאו פאולו, ברזיל)

שִׁירִים חַסִּידִיִּים

כִּי הֶרְבִּיתָ טוֹבוֹת אֵלָי,
כִּי הִגְדַּלְתָּ חַסְדְּךָ עָלָי.
וּמַה אֲשִׁיב לְךָ וְהַכֹּל שֶׁלָּךְ,
לְךָ שָׁמַיִם אַף אֲרֶץ לְךָ.
וְאֲנַחְנוּ עַמְּךָ וְצֹאנֶךָ,
וְחַפָּצִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ.
כִּי לֹא יִמּשׁ ה' עַמּוֹ
וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב.
כִּי מִצִּיוֹן תֵּצֵא תוֹרָה
וּדְבַר ה' מִירוּשָׁלָם.

כִּי מַרְאֵשׁ צֻרִים אֶרְאֶנּוּ
וּמִגְּבָעוֹת אֲשׁוּרֶנּוּ הֵן עַם
לְבָדָד יִשְׁכֹּן וּבַגּוֹיִם לֹא
יִתְחַשָּׁב.
כִּי נִחַם ה' צִיּוֹן, נִחַם כָּל
חָרְבֹתֶיהָ, וַיָּשֶׂם מִדְבָּרָהּ כְּעֵדֶן,
וְעַרְבָתָהּ כְּגַן ה'.
שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יִמָּצֵא בָהּ,
תּוֹדָה וְקוֹל זִמְרָה.
כִּיצַד מַרְקְדִין לִפְנֵי הַכַּלָּה,
כַּלָּה נָאָה וַחֲסוּדָה.

כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ גֶּשֶׁר צַר מְאֹד,
וְהָעִקָּר שֶׁלֹּא יִפְחַד כְּלָל.
כָּל יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק לָעוֹלָם
הַבָּא.
כָּל מַה שֶּׁעוֹשֶׂה ה' הַכֹּל לְטוֹבָה.
כָּל מִי שֶׁעוֹסְקִים בְּצַרְכֵי צִבּוּר
בֶּאֱמוּנָה. הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא
יְשַׁלֵּם שְׂכָרָם.
כֻּלָּם אֲהוּבִים, כֻּלָּם בְּרוּרִים,
כֻּלָּם גִּבּוֹרִים, כֻּלָּם קְדוֹשִׁים.
כְּשֵׁם שֶׁאֲנִי רוֹקֵד בִּנְגֻנְךָ וְאֵינִי
יָכוֹל לִנְגֹּעַ בָּךְ, כָּךְ לֹא יוּכְלוּ כָּל
אוֹיְבֵי לִנְגֹּעַ בִּי לְרָעָה.

ל

לֹא תַבּוֹשִׁי וְלֹא תִכָּלְמִי,
מַה תָּשִׁיחִי וּמַה תֶּהֱמִי,
כְּךָ יֶחְסוּ עֲנִיֵּי עַמִּי, וְנִבְנְתָה
עִיר עַל תִּלָּהּ.
לְךָ טֶהוֹר בָּרָא לִי אֱלֹקִים
וְרוּחַ נָבוֹן חַדֵּשׁ בְּקִרְבִּי.
לְבִנְיָמִין אָמַר יְדִיד ה'
יִשְׁכֹּן לָבֶטַח עָלָיו.

מ

מַה אָהֲבְתִּי תוֹרָתֶךָ, כָּל
הַיּוֹם הִיא שִׂיחָתִי.
מֵחֲרֵה ה' אֱלֹקֵינוּ יִשָּׁמַע
בְּחָרֵי יְהוּדָה.

מִי יִתֶּן לִי אֵבֶר כַּיּוֹנָה
אָעוּפָה וְאֶשְׁכְּנָה.
מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשׁוּעַת
יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב ה' שְׁבוּת
עַמּוֹ יָגֵל יַעֲקֹב יִשְׂמַח
יִשְׂרָאֵל.
מִמְּקוֹמְךָ מַלְכֵּנוּ תּוֹפִיעַ.
מִצִּיּוֹן גְּדוּלָּה לִהְיוֹת
בְּשִׂמְחָה תָּמִיד.
מְקִימִי מֵעָפָר דָּל
מֵאַשְׁפַּת יָרִים אֶבְיוֹן.
מֹשֶׁה אֱמֶת וְתוֹרָתוֹ
אֱמֶת.

להצלחת
יעקב בן יפה הי"ו
שולמית בת יפה הי"ו

לרפואה והצלחת
ר' עמרם בן זוהרה
זוהרה פרלה בת סוליקה
למשפחת אלול הי"ו

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לרפואה והצלחת
מזל אביטן
בת עליה הי"ו

לרפואה והצלחת
ר' יצחק בן זוהרה הי"ו
אסתר בת עליזה הי"ו
למשפחת וזאנה הי"ו

הַשִּׁיר מִקּוּצֵי

שִׁירִים חֲסִידִיִּים

נ

נַעֲלֶה נַעֲלֶה, נַעֲלֶה נַעֲלֶה, נַעֲלֶה לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ בִּרְנָנָה, נַעֲלֶה, בִּרְנָנָה, נִשְׁתַּחֲוֶה. בִּרְנָנָה, נַעֲלֶה, בִּרְנָנָה, נִשְׁתַּחֲוֶה.
נָגִיל וְנָשִׂישׂ בְּזֹאת הַתּוֹרָה.

ס

סִיחֹן טוֹב וְעוֹג טוֹב יֶהֱא לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל.

ע

עִבְרוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה בֹּאוּ לְפָנָיו בִּרְנָנָה.

עוֹד אֲבִינוּ חַי.

עוֹד יִשָּׁמַע בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלַיִם קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה. קוֹל מִצְהֲלוֹת חֲתָנִים מֵחֻפָּתָם וּנְעָרִים מִמִּשְׁתֵּה נְגִינָתָם.

עוֹרָה כְבוֹדִי עוֹרָה הַנֵּבֶל וְכִנּוֹר אָעִירָה שָׁחַר.

עֹז וְהָדָר לְבוּשָׁהּ וַתִּשְׂחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן.

עַל יְדֵי נְגוּנִים וּמְחִיאַת כָּף מְתַמְתְּקִין כָּל הַדִּינִים.

עִם יִשְׂרָאֵל חַי.

פ

עִנְבֵי הַגֶּפֶן בָּעִנְבֵי הַגֶּפֶן, דְּבַר נֶאֱה וּמְתֻקְבָּל.

עֻצּוּ עֵצָה וְתֻפַּר, דַּבְּרוּ דָבָר וְלֹא יָקוּם, כִּי עִמָּנוּ אֵ-ל.

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא בְרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן.

פ

פְּתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לִתְפִלָּתֵנוּ.

פִּתְחוּ שְׁעָרִים וְיָבֹא גוֹי צַדִּיק שֹׁמֵר אֱמֻנִים.

צ

צֵוֵּה יְשׁוּעוֹת יַעֲקֹב.

צִיּוֹן הֲלֹא תִשְׁאֲלִי לִשְׁלוֹם אַסִּירָיִךְ.

צְמָאָה נַפְשִׁי לָאֵלֹקִים לְאֵ-ל חַי מָתַי אָבוֹא וְאֵרָאֶה פְּנֵי אֱלֹקִים.

ק

קוֹל צְהָלָה וְרִנָּה. שִׂמְחָתֵנוּ אֵז תְּרַנֵּנָה. אָנָּא ה' הוֹשִׁיעָה נָּא. אָנָּא ה' הַצְלִיחָה נָּא.

קַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ עַל מְקַדִּישֵׁי שִׁמֶךָ, וְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ בְּעוֹלָמְךָ, וּבִישׁוּעָתְךָ תָּרוּם וְתַגְבִּיהַּ קַרְנֵנוּ לְמַעְלָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בְּקָרוֹב לְמַעַן שִׁמֶךָ.

קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ וְשַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת.

לעילוי נשמת
רוזט שושן
בת **חביבה** ז"ל
נלב"ע י"ד טבת
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
דניאל אביטל
בן **חסיבה** ז"ל
נלב"ע כ"א סיון
ה'תשס"ד
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
יצחק גולן
בן **שרה** ז"ל
נלב"ע י"ד אב
ה'תשפ"ג
תנצב"ה

תקציר: לְאוֹר הַסִּפּוּר הַנּוֹרָא, הַמַּלָּחִים מְבַקְּשִׁים מֵרַבִּי שִׁמְשׁוֹן וּמֵחַיִּים שֶׁיִּתְפַּלְּלוּ לַ-ה' שֶׁיַּצִּילֵם. מִיָּד רַבִּי שִׁמְשׁוֹן נוֹשֵׂא תְּפִלָּה חֲרִישִׁית. חַיִּים, בְּחֶרְדָּתוֹ, מַתְחִיל לְהִתְחָרֵט עַל תָּכְנִיתוֹ וְזִלְזוֹלוֹ בְּאָחִיו. הוּא פּוֹנֶה בִּתְחִנָּה לְאָחִיו רַבִּי שִׁמְשׁוֹן שֶׁיַּעְתִּיר בִּתְפִלָּה, הוּא אָכֵן נַעֲנָה וְהַסִּפּוּר שׂוֹכֵךְ.

שִׁירִים חֲסִידִיִּים

ר
רַחֲמָנָא דְּעָנֵי לַעֲנִיֵּי עֲנִינָא.
רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַאי אוֹמֵר: חַס וְשָׁלוֹם שֶׁתִּשְׁתַּכַּח תּוֹרָה מִיִּשְׂרָאֵל, כִּי לֹא תִשָּׁכַח מִפִּי זַרְעוֹ.

ש
שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם, וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד.
שַׁבְּחִי יְרוּשָׁלַיִם אֶת ה', הַלְלִי אֱלֹקַיִךְ צִיּוֹן.
שֶׁהֶחֱזִינוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה.
שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל שָׁמוֹר שְׁאֲרִית יִשְׂרָאֵל.

שׁוֹמְרִים הַפְקֵד לְעִירְךָ כָּל הַיּוֹם וְכָל הַלָּיְלָה.
שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֵשָׂא עֵינַי אֶל הֶהָרִים מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי.
שִׁישׂוּ וְשִׂמְחוּ בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה, וְתֵנוּ כָּבוֹד לַתּוֹרָה כִּי טוֹב סַחְרָהּ מִכֶּסֶף סְחוֹרָה וּמִפְּנִינִים יְקָרָה נָגִיל וְנָשִׂישׂ בְּזֹאת הַתּוֹרָה כִּי הִיא לָנוּ עֹז וְאוֹרָה.

שִׂמַּח תְּשַׂמַּח רֵעִים הָאֲהוּבִים כְּשַׂמֵּחַ יְצִירְךָ בְּגַן עֵדֶן מִקֶּדֶם.
שִׂמְחוּ אֶת יְרוּשָׁלַיִם וְגִילוּ בָהּ כָּל אֹהֲבֶיהָ שִׂישׂוּ אִתָּהּ מָשׂוֹשׂ כָּל הַמִּתְאַבְּלִים עָלֶיהָ.
שִׂמְחֵם בְּבִנְיַן שָׁלֵם בְּאוֹר פָּנֶיךָ תַּבְהִיקֵם, יְרֻוֵּן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ וְנַחַל עֲדָנֶיךָ תַּשְׁקֵם.
שִׂמְחֵנוּ ה' אֱ-לֹהֵינוּ בְּאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא עַבְדֶּךָ,

וּבְמַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ, בִּמְהֵרָה יָבוֹא וְיָגֵל לִבֵּנוּ.
שֶׁמַּעְתִּי שֶׁחִיּוּ אוֹמְרִים אַשְׁרֵי מִי שֶׁבָּא לְכָאן וְתַלְמוּדוֹ בְּיָדוֹ.

ת
תּוֹרַת אֱמֶת נָתַן לָנוּ, בָּרוּךְ אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ.
תּוֹרַת ה' תְּמִימָה מְשִׁיבַת נָפֶשׁ, עֵדוּת ה' נֶאֱמָנָה מַחְכִּימַת פֶּתִי.
הַחְשֵׁב טוֹב יִהְיֶה טוֹב.

לעילוי נשמת
לאה טויטו ז"ל
בת **אדל** הי"ו
נלב"ע י"ז ניסן ה'תשפ"ב
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
ר' **אליעזר טויטו**
בן **רחל מסעודה** ז"ל
נלב"ע ל' שבט
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
ר' **עמרם בן שטרית**
בן **תמו** ז"ל
נלב"ע ח' טבת ה'תש"פ
תנצב"ה

ת"ת מגן אברהם
ראשון לציון
יהונתן אלחזוב נ"י

גם אני רוצה להיות: גדול הדור

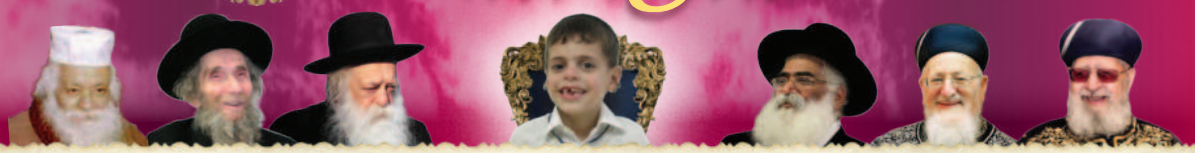

"הֲשִׁיב אֶת חֲמָתִי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (במדבר כה, יא)

בספר תהילים, בתיאור מעשה פנחס, נאמר (קו, ל-לא): "וַיַּעֲמֹד פִּינְחָס וַיְפַלֵּל, וַתֵּעָצַר הַמַּגֵּפָה, וַתֵּחָשֶׁב לוֹ **לִצְדָקָה**". כלומר המעשה שעשה פנחס (הריגת זמרי ועצירת המגיפה בעקבות כך) נחשב לו ל"צדקה".

ולשון זו צריכה ביאור, **מה עניין הצדקה לכאן.** בעניין זה ידוע בשם **הגר"א**, בדרך חידוד, ההסבר הבא: כידוע, בני ישראל תרמו מכספם במדבר "מחצית השקל". והנה, המילה "מחצית" בנויה כך שבמרכז ישנה האות צד"י, והאותיות **הסמוכות** לצד"י משני צדדיה הן האותיות "**חי**" (חי"ת מימין ויו"ד משמאל, יחד "חי"), והאותיות **הרחוקות** ממנה, בקצות המילה, הן האותיות "**מת**" (מ"ם בתחילה ותי"ו בסוף, יחד "מת"). ובכך יש רמז שהנתינה, הצדקה (המסומלת באות צד"י), מקרבת את החיים (ולכן האותיות ח"י **סמוכות** לה) ומרחיקה את המיתה (ולכן האותיות "מת" **רחוקות** ממנה). וכך אכן נאמר במפורש (משלי י, ב): "וּצְדָקָה - תַּצִּיל מִמָּוֶת".

שמת שלום!

תְּאוֹמִים

בֵּין הָאֵירִים שֶׁלְּפָנֵיכֶם מוֹפִיעַ זוֹג אֶחָד בִּלְבַד שֶׁל אֵירִים תְּאוֹמִים (הַזְּהִים לַחֲלוּטִין), הֲתוּכְלוּ לִמְצֹא אוֹתוֹ?

שירי חיים

אֲדוֹן הַכֹּל מֻחֲיֶה כָּל נְשָׁמָה, זְמִירוֹת מִכָּנֵף אֲרִין שַׁמָּעְנוּם,
יְצוּ חַסְדּוֹ לָבֶת נָדִיב חֲכָמָה: צְבִי צַדִּיק בְּמַזֶּרֶתָה וְיָמָה:

לְבוּשָׁה מַעֲנַן תֹּאַר יְקָרוֹ, יְשָׁרִים הוֹלְכִים תָּמִיד בְּיֹשֶׁר,
וּמִשְׁפַּעַת עָלֵי כָּל הָאֲדָמָה: נִקִּים הֵם בְּלִי עָוֹן וְאַשְׁמָה:

שְׁאוֹן גַּלֵּי גִבּוֹל יַמִּים הָעוֹרֵר, שְׁמוּעָתָם לְטוֹב כָּלָם בְּרוּרִים,
וְעִם הוֹדָהּ בְּצִלּוֹ נַעֲלָמָה: וְלָהֶם נִכְסְפָה נַפְשִׁי בְּתֵימָה:

בְּחַן בַּעֲלָה שְׁבָטֵינוּ תְּנַהֵל, צָרֵי גִלְעָד שָׁלַח לָנוּ יְרִידִי,
וּמַעֲלָתָהּ מְהֻדֶּרֶת וְרָמָה: בְּצִיּוֹן נִשְׁמְחָה גֶּבֶר וְעַלְמָה:

שְׁמַע הָא-ל עָנְנִי בְּתִפְלָּה, סְעִי יוֹנָה וְשִׁמְעִינִי, עָמוּדִי מְהֵרִי יוֹנָה,
בְּעֵת אֶקְרָא בְּשִׁיר דָּוִד בְּכִנּוֹר נְגִנִי. וְהַתְקִינִי כֶּלִי.
תְּהִלָּה: וּפִצְחִי זְמָרִי רָנִי, וְנִכְנַס לְתוֹךְ גִּנָּה, בְּתֶמֶר תַּעֲלִי.
לְפָנֶיךָ אֲנִי נַחְשָׁב כְּאַיִן, בְּשִׁיר הִתְבּוֹנְנִי. וְנֹאחֲזָה בְּסִנְסִנָּיו,
יְחוּשׁ קְטֶן קְדָמַנִי תְּחִלָּה: וּמְהֵרִי וְאַל תַּפְנִי, וּפְרִיו תֹּאכְלִי:

מַאֲ תָּרֵד לְבָבִי גַּם וְתִלָּה, לְדֶרֶךְ שׁוֹטְנִי: וּמְהֵרִי עֲדֵי עָדֶיךָ,
בָּגַלּוֹתִי אֲנִי אֱמֶה שִׁפְלָה: קָחִי צֵידָה וְנִסָּעָה, שְׁנֵי תּוֹרִים עָלַי לָחֲתֹךְ.
הֲלֹא בְּכֵי"ן אֲשֶׁר שִׁירוֹ וְנִתְעַדֵּן וְנִשְׁבְּעָה. וְיִנְאֲה בָּם כְּלִי יְקָרֵךְ,
מְשֻׁלָּים, יְלוֹד חֻמְּ"ק אֲנִי קָל וְנִשְׁתָּהֶה מַעֲיָנוֹת דֵּעָה, תְּנִי נִזְמֵךְ עָלַי אֶפֶךְ.
מִנְּמָלָה: וְנִשְׁיִרֶה עָלַי נֶבֶל. וְעָגִיל תִּתְּנִי:

משכן עזלה

לעילוי נשמת
מיכאל שרעבי
בן שלום ולאה ז"ל
נלב"ע י"ג אדר ה'תשפ"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת
יוסף כבתי
בן חיים ז"ל
נלב"ע - כ"ח כסליו ה'תשפ"ה

לעילוי נשמת
יואב בן ניסים ז"ל
נלב"ע
כ"ט תמוז ה'תשפ"ד

לעילוי נשמת
חבצלת (חיה) ז"ל
בת נעמי שתחי' וזכריה ז"ל
נלב"ע ט' סיון תשפ"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת
טל מובשוביץ ז"ל
בן עשהאל וחוה הי"ו
נלב"ע כ"א סיון תשפ"ה
תנצב"ה

מִשְׁנָיוֹת מְבֹאָרוֹת

מַסֶּכֶת בֵּיצָה

מתוך משניות בהוצאת מכון 'אבוקה'

איורי המשניות מאת אבישי חן הי"ו

פֶּרֶק ב'
מִשְׁנָה י'

עֲגָלָה שֶׁל קָטָן טְמֵאָה מִדְּרָס וְנִטְלֶת בְּשַׁבָּת, וְאֵינָהּ נִגְרֶרֶת אֶלָּא עַל גַּבֵּי כֵלִים. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, כָּל הַכֵּלִים אֵין נִגְרָרִין חוּץ מִן הָעֲגָלָה, מִפְּנֵי שֶׁהִיא כוֹבֶשֶׁת:

הקדמה: המשנה מוסיפה לבאר כמה דינים מהלכות שבת ויום טוב.

עֲגָלָה שֶׁל קָטָן העשויה לשחק בה ועשויה גם לישיבת הקטן עליה, **טְמֵאָה מִדְּרָס** אם הקטן זב וישב עליה, **וְנִטְלֶת** אף **בְּשַׁבָּת**, שיש עליה תורת כלי ואינה מוקצה, **וְאֵינָהּ נִגְרֶרֶת** בשבת **אֶלָּא עַל גַּבֵּי כֵלִים** - בגדים, אבל לא על גבי הקרקע משום שעושה חריץ בקרקע, וחופר חייב משום אב מלאכה של חורש, ואף שאינו מתכוון לחפור אסור, שתנא זה סובר כדעת רבי יהודה שאף דבר שאינו מתכוון אסור. **רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר** - תנא אחר בדעת רבי יהודה חולק ואומר, **כָּל הַכֵּלִים אֵין נִגְרָרִין, חוּץ מִן הָעֲגָלָה** של קטן שנגררת **מִפְּנֵי שֶׁהִיא כוֹבֶשֶׁת** - אינה מזיזה את העפר ממקומו ועושה חריץ, אלא היא רק דשה ומנמיכה את הקרקע שתחתיה:

עֲגָלָה שֶׁל קָטָן...

מִפְּנֵי שֶׁהִיא כוֹבֶשֶׁת

שִׁירֵי חִמְיָן

יַשְׁקֵהוּ אֲלָקִים מִמְּעוֹן קָדְשׁוֹ וְיָדֶךָ,
כָּל שׁוֹנְאֶיךָ עַמּוֹ כְּהָרֶךְ עֵין:
הִנֵּה יְיָ קָם וְנִצַּב עַל אֲגָנֶךָ,
יִשְׁקֹם לְכוֹס רַעַל, אֲבָל לֹא יַיִן:
וְיִמַּהֲרוּ בָם מַלְאֲכֵי מִשְׁחִית לְהַד,
אוֹתָם בְּחִצֵּי יְ-ה, וּבְכֵלֵי זַיִן:
סוּרִי רָאִי צִיּוֹן בְּנַחֲמַת בָּנָךְ,
עַת כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה לְבָעֵר קִנָּן:
פֶּלֶט קָרֵא יוֹם אֶשְׁלְפָה חַרְבִּי וְאָדָ,
בָּם כָּל יְפֵה מַרְאֶה וְחֶמְדַּת עֵין:

אִם נִגְעֲלוּ דִּלְתֵי נְדִיבִים,
דַּלְתֵי מָרוֹם לֹא נִגְעֲלוּ:
אַ-ל חֵי מְרוֹמָם עַל
רְחוֹבִים, כָּלָם בְּרוּחוֹ יַעֲלוּ:
כִּי הֵם אֵלֵי כִסְאוֹ קְרוֹבִים,
יוֹדוּ שְׁמוֹ וְיַהֲלֵלוּ:
חֵיוֹת שֶׁהֵם רָצוֹא וְשָׁבִים,
מִיּוֹם בְּרִיאָה נִכְלָלוּ:
גַּלְגַּל וְאוֹפָן רוֹעֲשִׁים,
מוֹרִים שְׁמוֹ וּמְקַדְּשִׁים,
מִזִּיו כְּבוֹדוֹ לוֹבְשִׁים:

וּכְשֵׁשׁ כְּנָפַיִם סְבִיבִים,
עֹפְפִים בְּעֵת יִתְגַּלְגְּלוּ:
יַעֲנוּ בְקוֹל שִׁירִים עֲרֵבִים,
יְחַד בְּאוֹתוֹת נִדְגְּלוּ:
שִׁמְרִי יְחִידָתִי לְדָתוֹ,
זַכִּי לְנוּפִי יִשְׁמְחָה:
קְשָׁרִי בְלִבִּי אַהֲבָתוֹ,
בְּשִׂמְחַת לֵבָב וְקִבְלָה:
מַתַּן גְּבֶרֶת רַעְיָתוֹ,
אוֹר לְשֵׁרִידִים יְזָרְחָה:
וְיִמָּלֵאָה בּוֹרוֹת נְגוּבִים
גִּשְׁמֵי בְרָכָה יִזָּלוּ:

אֶשְׁאַל אֵלֵקִי יִגְאָלָה שְׁבוּיִים, יְאַסֵּף זְרוּיִים:
בִּזְכוּת מַכָּה אַב הֶמּוֹן לְגוֹיִם, יִזְכּוּ לְחַיִּים:
עֵת יִקָּרְאוּ בְּשִׁמּוֹ עֲנִיִּים, כִּי הֵם רְצוּיִים:
בִּזְכוּת אֲשֶׁר גָּלָה לְנַהֲרִים, הוֹלִיד נְקִיִּים:
אַרְבַּע דְּגָלִים הָיְכוּ נְאוֹלִים, תְּנוּ בְּאֵלִים:
אַל תַּסְפֵּרָה אוֹתָם בֵּין גּוֹיִים, יִהְיוּ קְנוּיִים:
אֲהָה אֲשֶׁר תַּבִּיט אֵלַי עֲנִיִּים, שׁוּבָה פְּתָאִים:
נַעֲלָה לְאַרְצֵנוּ בְּשִׁיר וְזִמְרָה, וּבְרִנָּה וְהַדְרָה:
בִּזְכוּת אֲשֶׁר נִקְרָא שְׁמָהּ גְּבִירָה, יִסְכָּה וְשָׂרָה:
וּבְנָהּ אֲשֶׁר שָׁמַע בְּקוֹל גְּבִירָה, נֶעְקַד בְּפָרָה:
וּבְלֵל בְּנֵי יַעֲקֹב שֶׁהֵם דְּוִיִּים, כָּלָם דְּחוּיִים:

לעילוי נשמת
ר' מרדכי נאמן
בן חנה נורו ז"ל
נלב"ע ט"ו כסליו
ה'תשפ"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
הגה"צ ר' שלמה
אסולין זצ"ל
בן שמחה סימיטה ומאיר הי"ו
נלב"ע ז' חשון ה'תשפ"ד
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
משה יוחננוב
בן מרים ז"ל
נלב"ע ו' אדר ה'תשפ"ג
תנצב"ה

הַמֶּלֶךְ שְׁלוֹמַאי גַּם בְּהִתְנוֹסְסוּת

שִׁירֵי חַיִּים

אוֹדֶה לְךָ א-לֹ חַי,
וְאַגִּיד גְּדֻלָּתֶךָ, נוֹרָא
וְנִשְׂגָּב, אֵין עָרוֹךְ
אֵלֶיךָ.
נַפְשׁוֹת בְּרוֹאֶךָ,
חֲצוּבִים אֲצִלְךָ, כּוּלָּם
יְהוֹדִין וִיבָרְכוּ, לִשְׁמְךָ:
יוֹשֵׁב בְּרוּם עוֹלָם,
א-לוֹהַּ נַעֲלָם, אֵין א-לִ
אֲמֶת בִּלְתֶּךָ, וּבִלְעָדֶיךָ.
רוֹבֵר צַדִּקוֹת אֶת, וְכָלִ
מִפְעָלֶיךָ, מִשְׁתַּחֲוִים
נֶגֶד, הֲדוֹם, רַגְלֶיךָ:

וּבְכֵן שִׂמְךָ יְגֵדֵלְ,
בְּקֶרֶב עַמְּךָ,
הַמְשַׁלְּשִׁים תָּמִיד,
קְדוּשָׁתֶךָ.
דֹּר הַכְּרוּבִים, נָא שִׂעָה,
שִׂיחַ אֲנוּשׁ, קוֹרֵא
וּמִתְחַנֵּן, לְמוּל, קָדְשֶׁךָ:
הִנֵּה לְךָ מוּל, זְכֹרֶךָ,
יֵאוֹת שִׂבְתָּ, וּמַהֲלָכִים
אֲנִי, לְתִפְאַרְתֶּךָ:
אָנָּא, אָנָּא, אָנָּא ה'
הוֹשִׁיעָה נָּא
אָנָּא, אָנָּא, אָנָּא ה'
הַצְלִיחָה נָּא

לְפָלְטָה הֲרִמּוֹן, אַדְמָה רַקָּתֶךָ, כְּגֹבַהּ הָאֲרָמוֹן, גִּבּוֹהָה קוֹמָתֶךָ.
וּמֹר עִם קְנָמוֹן, יְפִיחוֹן מִבְּיָתֶךָ, צְבִיָּה עֵינֶיהָ, לְלֹבִי אִסְרוּ:
לְעִינֵי הַיּוֹנִים, אֲדָמָה עֵינֶיהָ, כְּמוֹ חוּט הַשָּׁנִים, דְּמוּת שִׂפְתוֹתֶיהָ.
לְיָפְיָהּ עִם עוֹנִים, יְבוֹרַךְ צוּרֶיהָ, לְכָבֵי וּלְבָבָהּ, בְּאַהֲבָה נִקְשָׁרוּ:
דְּבֵרָהּ שָׁמַעְתִּי, וְקוֹלָהּ הֶעֱרַב, עֲדֵי עָפָר שַׁחְתִּי, וּבְלֵב אֵשׁ צוֹרֵב.
וְכִסְּתוּ נִרְדְּמָתִי, וְהִנֵּה קוֹל עָרֵב, יְדִידִי הִתְאַפֵּק, וְרַחֲמֵי נִכְמְרוּ:
לְבָנָה כַּסַּהַר, מְאוּדָהּ כַּחַמָּה, מְרֻלָּגֶת מֵהַר, אֲלֵי גִבְעַת רְמָה.
אֲנִי אַרְבָּה מֵהַר, תְּנוּ לִי הָעַלְמָה, לְבָבִי עִם רוּחִי, בְּיָדָהּ נְחָבְרוּ:
חֲבַצֶּלֶת שָׁרוֹן, וְשׁוֹשַׁנַּת עֲמָקִ, נְטוּיַת הַגְּרוֹן, וְעָלֵי תִּתְחַמֵּק.
וְתָבִיא הַחֲרוֹן, לְלֹבִי הַנְּמָקִ, רִטְיָה הֲבִיאוּ, לְמַכְאֹבִי זֹרוּ:

קְרִיָּה יְפֵהפִיָּה מְשׂוֹשׂ לְעֶרְכֵךְ, עִיר נֶאֱמָנָה, אֵת, לְמַלְכֵךְ וְיוֹעֲרֵךְ:
יוֹם אוֹמְרָהּ יִפְעַת רַבַּת צְבָאִיךְ, לָךְ בָּלְּתָה נַפְשִׁי לְשֶׁכֶן חֲצֵרֵיךְ:
וּמִי יִתְּנֵנִי נָא אָעוּף כְּמוֹ יוֹנִים, אֶשֶׁק אֲבָנֵיךְ, אֶחוֹן עַפְרֵיךְ:
לֹא שָׁקְטָה נַפְשִׁי, מִיּוֹם נָדוֹד רַעְיָה, מִיּוֹם גְּלוֹת בָּנִים, מִבֵּית מְגוּרֵיךְ:
נֶרְאָה בְּשִׂמְחָתֵךְ, כִּימֵי שְׁנוֹת עוֹלָם, עֵת בּוֹא יְשׁוּעָתֵךְ, לְבָנוֹת גְּדֵרֵיךְ:
אָפִיל תְּחִנָּתִי לְפָנֵי אֲדוֹן עוֹלָם, יָקִים שְׁעֵרֵיךְ, יִבְנֶה רְבִיבֵיךְ:
אָז תִּשְׂמְחִי לְעֵד וְבִטְחָה תָּשִׁבִי, יֵרֵב שָׁלוֹם בְּגַיִךְ, מִכֹּל עֲבֵרֵיךְ:

משכן עזלה

בְּרָכַת הַשָּׁנָה
להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

בְּרָכַת הַשָּׁנָה
לרפואה שלימה
דוד יהונתן ועקנין
בן ברוריה הי"ו

בְּרָכַת הַשָּׁנָה
להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

בְּרָכַת הַשָּׁנָה
לרפואה שלימה
רפאל זרחי
בן שושנה הי"ו

בְּרָכַת הַשָּׁנָה
להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

תקציר: הַיְלָדִים חוֹשְׁדִים בַּשּׁוֹמֵר הַנִּמְצָא עַל אֵם הַדֶּרֶךְ כִּי הִנּוֹ הַנּוֹכֵל הָעַרְמוּמִי שֶׁנִּסָּה לְהַפִּילָם בַּפַּח בְּאֶתְגָּרֵיהֶם הַקּוֹדְמִים וְהֵם מִסְתָּרְבִים לְהַאֲמִין לוֹ. הַשּׁוֹמֵר דּוֹרֵשׁ מֵהֶם תַּשְׁלוּם עֲבוּר מַעֲבָר בַּדֶּרֶךְ שֶׁבָּחֲרוּ נֶגֶד הַמֻּלָּצָתוֹ, וַאֲבִיעֶזֶר אֵינֶנּוּ מִתְנַגֵּד לְתַשְׁלוּם, לְתַדְהֳמַת הַשּׁוֹמֵר.

שירי חיזוק

אַהֲבַת חִנָּם עַל לִבְבִי
נַקְשָׁרָה, וְאֵנִי בְּתוֹךְ גּוֹלָה
פָּעֲמֵי צוֹלְלִים:

לוּ יֵשׁ רְשׁוּת לִי אֶעֱלֶה
אֶתְחַבְּרָה, תּוֹךְ שַׁעֲרֵי צִיּוֹן
אֲשֶׁר הֵם נֶהֱלָלִים:

שַׁחֲרִית וְעַרְבִית בַּת נְדִיבִים
אֶזְכְּרָה, לִבִּי וְרַעְיוֹנַי בְּחֻשָּׁק
נִבְהָלִים:

בְּנֵעִים זְמִירוֹת מְנַדּוֹד
אֶתְעוֹרְרָה, וְאֵנִי וְרֵעָיַי
בְּרִנָּה צוֹהֲלִים:

בֵּינוֹ עֲדַת קֹדֶשׁ בְּשִׁירָה
חִבְּרָה, חָתָן וְהַכַּלָּה בְּחֻפָּה
נִכְלָלִים:

זֶה יוֹם שִׂמְחוֹת לְאֻמָּה יָקָרָה,
כִּי הִיא וְרוֹדָה חֵן וְחֶסֶד
גּוֹמְלִים:

יְחִדָו עָלַי שָׁלְחָן וְכוֹס דּוֹדִי
קָרָא, זְמַן שְׁרִידֵינוּ וְכָל
הַנִּסְגָּלִים:

מְכוֹס יְשׁוּעוֹת אֶשְׂמְחָה
וְאֶזְמְרָה, אוֹצִיא לְכָל סוֹדִי
וְאָשִׂיחַ שׁוּאָלִים:

שָׁם טוֹב לְמִשְׁבִּילִים בְּרֹעַ
יְשָׁרָה, כִּי הֵם עָלַי יִצְרְפוּ
בְּוַדְאֵי מוֹשְׁלִים:

תַּאֲוַת לְבָבָם לַעֲשׂוֹת טוֹב
גְּבָרָה, יַעֲלוּ לְגַן עֵדֶן וְחַיִּים
נוֹחָלִים:

אַהֲבַת יְהִידָתִי לְטוֹב אֵ-לִי
נֶחֱרָה, בָּרוּךְ שֶׁהוּא נוֹתֵן
שָׂכָר כָּל פּוֹעֲלִים:

שָׁלוֹם בְּנָהָר לָעֲדָתִי יִגְרֶה,
וְקֶן וְגַם בָּחוּר וְכָל הָעוֹלְלִים:

אֵילַת חֵן בְּגָלוּת תִּסְמְכֵנִי, וּבְלֵילָה בְּתוֹךְ חִיקָהּ מְלוֹנִי:
לְכוֹס יֵינָהּ אֲנִי תָּמִיד מְזוּמָן, וְנַתְעָרֵב חֶמֶד יֵינָהּ בְּיֵינִי:
שָׁתוּ דוֹדִים לְעוּמָתִי וְשִׂכְרוּ, וְהֵעִירוּ לְשֵׁכָב רַעְיוֹנִי:
בְּהֵיכַל בַּת מְלָכִים הַכְּבוּדָה, וְשׁוֹלְחָנָהּ מְזוּמָן לְהָמוֹנִי:
זְמַן הַפְּרִיד לְכָל דֵּעִים וְדוֹדִים, אֲבָל הוֹדִי בְּאַהֲבָה יִזְכְּרֵנִי:
יְקָשֵׁר חֵן וְחֶסֶד עַל גְּבָרֵת, בְּמַעֲגַל חֵן וְחֶסֶד יְמַשְׁכֵנִי:
מְפָרְשָׁו בְּעֵגֶן עֲבִי שְׁחָקִים, לְרֵעֵיתִי וְהִיא תְּפִיק רְצוֹנִי:
שְׁעָרֶיהָ חֲמִשִּׁים הֵם קְבוּעִים, זְכוּת לְאָה בְּבִינָה תִּסְעָדֵנִי:
תְּעוֹרֵר אַהֲבַת רָחֵל לְבָנִים, בְּסוֹד מַלְכוּת עֶשְׂרִית תַּעֲלֵנִי:
אֵ-לֹהִים חִישׁ לְעָמֶךְ יְשׁוּעָה, בְּעֵת רָצוֹן תַּצְחִיחַ אֶת גְּרוֹנִי:
שְׁלוֹמֵי לֵב בְּרוֹב שָׁלוֹם תְּסוֹבֵב, בְּנֵי אִישׁ תֹּם סְגֻלָּתִי אַב הֲמוֹנִי:

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

לרפואה שלימה עברי רפאל בן אדרת הי"ו

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

מעקב הפרקים

א
ב
ג
ד
ה
ו
ז
ח
ט
י
יא
יב
יג
יד
טו
טז
יז
יח
יט
כ
כא
כב
כג
כד
כה
כו
כז
כח

בֶּן הֲדַד נִכְנַע לִפְנֵי אַחְאָב וְאַחְאָב טוֹעֶה וְשׁוֹלֵחַ אוֹתוֹ בְּשָׁלוֹם בַּחֲזָרָה אֶל מַלְכוּתוֹ

לָמַדְנוּ עַל הַנִּצָּחוֹן הַגָּדוֹל בַּמִּלְחָמָה הַשֵּׁנִיָּה שֶׁל יִשְׂרָאֵל נֶגֶד אֲרָם וְעַל מָה שֶׁאָמַר הַנָּבִיא לְאַחְאָב, שֶׁהֵם יִנָּצְחוּ לֹא בִּזְכוּת צִדְקוּתָם אוֹ בִּזְכוּת שֶׁשִּׁפְּרוּ אֶת מַעֲשֵׂיהֶם אֶלָּא מִפְּנֵי שֶׁה' יִתְבָּרַךְ רָצָה שֶׁיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמוֹ לְאַחַר שֶׁעַבְדֵי בֶּן הֲדַד מֶלֶךְ אֲרָם כָּפְרוּ בְּכוֹחוֹ שֶׁל הַקָּבָ"ה.

וְאָכֵן, לְאַחַר שֶׁיִּשְׂרָאֵל הֵבִיסוּ אֶת אֲרָם, בָּרַח בֶּן הֲדַד וְהִסְתַּתֵּר בָּעִיר אֲפֵק. עַבְדָיו יָעְצוּ לוֹ שֶׁהֵם יִכָּנְעוּ לִפְנֵי אַחְאָב, וּמִכֵּיוָן שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל הֵם רַחְמָנִים, יוּכַל בֶּן הֲדַד לְהִנָּצֵל מֵחַרְבּוֹ שֶׁל אַחְאָב.

אַךְ הַנָּבִיא אָמַר לְאַחְאָב שֶׁלֹּא יְרַחֵם עַל בֶּן הֲדַד אֶלָּא יַהֲרֹג אוֹתוֹ, מִפְּנֵי שֶׁבֶּן הֲדַד לֹא רִחֵם עַל אַחְאָב וְעַל יִשְׂרָאֵל.

עַבְדֵי בֶּן הֲדַד, מֶלֶךְ אֲרָם הַמּוּטָּס, חָגְרוּ שַׂקִּים בְּמָתְנֵיהֶם וְשָׂמוּ חֲבָלִים בְּרֹאשֵׁיהֶם וְיָצְאוּ אֶל אַחְאָב בְּהַכְנָעָה. הֵם אָמְרוּ לְאַחְאָב: "עַבְדְּךָ בֶן הֲדַד אָמַר תְּחִי נָא נַפְשִׁי", כְּלוֹמַר שֶׁבֶּן הֲדַד מְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ לִהְיוֹת עֶבֶד לְעוֹלָם לְאַחְאָב וּבִלְבַד שֶׁיְּרַחֵם עָלָיו וְיַשְׁאִיר אוֹתוֹ בַּחַיִּים. הֵם סָבְרוּ שֶׁרַק כָּךְ יוּכַל בֶּן הֲדַד לִחְיוֹת.

אַחְאָב הִתְפַּלֵּא לִשְׁמֹעַ שֶׁבֶּן הֲדַד עֲדַיִן חַי, וּמִיָּד נִכְנַס לְדִבְרֵיהֶם וְאָמַר: "הַעוֹדֶנּוּ חַי?! אָחִי הוּא!"

כָּאן עָשָׂה אַחְאָב שְׁגִיאָה גְּדוֹלָה. רָאִינוּ שֶׁכַּאֲשֶׁר בֶּן הֲדַד שָׁלַח וְאָמַר לְאַחְאָב שֶׁיְּמַסֵּר בְּיָדָיו אֶת כָּל כַּסְפּוֹ וְזָהֳבוֹ וְאֶת נָשָׁיו וְאֶת בָּנָיו הַטּוֹבִים, נִכְנַע אַחְאָב לִפְנֵי בֶּן הֲדַד, אַךְ בֶּן הֲדַד לֹא רִחֵם עַל אַחְאָב אֶלָּא אַף הִתְאַכְזַר אֲלֵיהוּ עוֹד יוֹתֵר לְלֹא צֹרֶךְ וּלְלֹא הַצְדָּקָה. וְאִלּוּ אַחְאָב מֵהֵר לְרַחֵם עַל בֶּן הֲדַד וּלְכַנּוֹת אוֹתוֹ "אָחִי".

גַּם אִם לְאַחְאָב הָיְתָה כַּוָּנָה טוֹבָה, שֶׁבֶּן הֲדַד יִחְיֶה אִתּוֹ בְּשָׁלוֹם, הָיָה עָלָיו לְקַיֵּם אֶת דִּבְרֵי הַנָּבִיא וְלַהֲרֹג אֶת בֶּן הֲדַד, כִּי אָסוּר לְרַחֵם עַל אַכְזָרִים, וּכְפִי שֶׁעוֹד נִרְאֶה בְּעֶזְרַת ה' מֶלֶךְ אֲרָם עָתִיד לְהִתְאַכְזֵר אֶל אַחְאָב.

כְּשֶׁשָּׁמְעוּ עַבְדֵי בֶן הֲדַד שֶׁאַחְאָב מִכַּנֶּה אֶת מַלְכָּם "אָחִי", הֵם הֵבִינוּ בְּמְהִירוּת אֶת הֶלֶךְ רוּחוֹ שֶׁל אַחְאָב, וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁהֵם נִחְשׁוּ (כְּלוֹמַר עָשׂוּ לְעַצְמָם סִימָן) וְרָאוּ שֶׁאַחְאָב פָּתַח בְּדָבָר טוֹב, וְהֵן זְרִיזִים מִמֶּנּוּ בְּמַחְשָׁבָתָם. לָכֵן הֵם מִיָּד תָּקְנוּ אֶת לְשׁוֹנָם כְּדֵי לָתֵת תֹּקֶף וּקְבִיעוּת לִדְבָרָיו שֶׁל אַחְאָב שֶׁלֹּא יוּכַל לַחֲזֹר בּוֹ (שֶׁאוּלַי יָצְאוּ הַדְּבָרִים מִפִּיו בְּטָעוּת אוֹ שֶׁמָּא הָיָה זֶה בִּצְחוֹק), וְאָמְרוּ: "אָחִיךָ בֶן הֲדַד".

יֵשׁ מְפָרְשִׁים שֶׁבֶּן הֲדַד שָׁמַע אֶת הַדְּבָרִים מֵעֵבֶר לַחוֹמָה, וַעֲבָדָיו קָרְאוּ לוֹ, שֶׁהֲרֵי אַחְאָב הוּא "אָחִיו", וְאַחְאָב רָצָה שֶׁהֵם יָבוֹאוּ עִמּוֹ כְּדֵי לִקְרֹא לְבֶן הֲדַד שֶׁיֵּצֵא הַחוּצָה, אַךְ בֶּן הֲדַד לֹא חָכָה שֶׁהֵם יַגִּיעוּ אֶלָּא יָצָא בְּעַצְמוֹ אֶל אַחְאָב, וְאַחְאָב הֶעֱלָהוּ עַל הַמֶּרְכָּבָה.

פָּתַח בֶּן הֲדַד וְאָמַר לְאַחְאָב שֶׁהֶעָרִים שֶׁלָּקַח אָבִיו מֵעָמְרִי, אָבִיו שֶׁל אַחְאָב – יַחְזְרוּ לִהְיוֹת תַּחַת מַלְכוּת אַחְאָב, וּבְנוֹסָף לְכָךְ הוּא הִצִּיעַ לוֹ לְהָקִים שְׁוָקִים בְּדַמֶּשֶׂק (וְיֵשׁ אוֹמְרִים אַף לִמְשֹׁל בָּהּ).

דַּמֶּשֶׂק הָיְתָה הָעִיר הַחֲשׁוּבָה שֶׁל אֲרָם, וְהָיָה זֶה כָּבוֹד גָּדוֹל בְּאוֹתָם הַזְּמַנִּים כִּי הָיְתָה זוֹ עִיר מִסְחָר מֶרְכָּזִית בָּאֵזוֹר. אֶת כָּל זֶה עָשָׂה בֶּן הֲדַד כְּדֵי שֶׁאַחְאָב יְשַׁלַּח אוֹתוֹ בְּשָׁלוֹם.

אַחְאָב, בְּרֹב כִּסְלוּתוֹ, לֹא רַק שֶׁלֹּא הָרַג אֶת בֶּן הֲדַד, וְאַף לֹא לָקַח אוֹתוֹ לְעֶבֶד לְעוֹלָם, אֶלָּא אַף אָמַר לִבֶן הֲדַד שֶׁהוּא מְוַתֵּר עַל הֶעָרִים וְעַל הַשְּׁוָקִים וְהַשְׁלִיטָה בְּדַמֶּשֶׂק. וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁהוּא הֶאֱמִין לִבֶן הֲדַד שֶׁיְּקַיֵּם אֶת דְּבָרָיו, וְלָכֵן דָּחָה זֹאת לִזְמַן מְאֻחָר יוֹתֵר. אַחְאָב אָמַר שֶׁכָּל מָה שֶׁהוּא מְבַקֵּשׁ עַתָּה הוּא רַק לִכְרֹת בְּרִית עִם בֶּן הֲדַד, וּבְכָךְ הוּא יְשַׁלַּח אוֹתוֹ בַּחֲזָרָה לְאַרְצוֹ וּלְמַעֲמָדוֹ כְּמֶלֶךְ אֲרָם מִבְּלִי לְקַבֵּל אַף תְּמוּרָה עַל כָּךְ. הָיָה זֶה לְמוֹנֵשׁ לְאַחְאָב, כְּפִי שֶׁעוֹד נִלְמַד בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ.

הַפְּסוּקִים הַבָּאִים מְלַמְּדִים אוֹתָנוּ עַל אֶחָד מִבְּנֵי הַנְּבִיאִים שֶׁבִּקֵּשׁ מֵחֲבֵרוֹ לְהַכּוֹת אוֹתוֹ.

מִי הָיָה אוֹתוֹ הַנָּבִיא? וּמַדּוּעַ הוּא בִּקֵּשׁ מֵחֲבֵרוֹ לְהַכּוֹתוֹ? וְהַאִם חֲבֵרוֹ הִסְכִּים לְכָךְ? זֹאת נִלְמַד בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ בְּפַעַם הַבָּאָה.

שִׁירֵי חַיִּים

שׁ-דַּי אָמַר נָא דַּי לְגָלּוּתֵנוּ
הוֹסֵף וְקַבֵּץ אֶת פְּלֵיטָתֵנוּ
מִי הוּא אֲשֶׁר יִגְאַל וְאֶת מִי נִשְׁאָלָה
וּלְמִי יְהֵא מִשְׁפָּט גְּאֻלָּתֵנוּ
י-ה, כִּי לְךָ נוֹחִיל לְבַד,
וְלִישׁוּעָתְךָ
אַתָּה גְּאוֹנֵנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ
דּוֹדִי שִׁלַּח גּוֹאֲלֵנוּ לְקַבֵּץ עַמְּךָ
וְתִקַּע בְּשׁוֹפָר רָם לְחֵרוּתֵנוּ
וּבְנֵה בְּקָרוֹב קָדְשְׁךָ הַנֶּחֱרָב
חֲדֵשׁ שָׁשׁוֹנֵנוּ וְשַׂמְּחֵנוּ
יוֹדוּ לְךָ עַמִּים וְגַם יִשְׂתַּחֲווּ
וּשְׁבָח וְרֹב כָּבוֹד לְךָ יִתֵּנוּ
רַחֵם רְצוֹנְךָ תְּפַתְּחֶה לָּנוּ,
וְגַם
תְּאִיר בְּרֹב חַסְדְּךָ אֲפֵלָתֵנוּ
קוּמָה אֲדוֹן עוֹלָם וְאַל יְעֹז
אֱנוֹשׁ
קְבֹל בְּרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ
טוֹב יוֹם לְהִסְתּוֹפֵף בְּהֵיכָל
קָדְשֶׁךָ
לְיִשְׁפּוֹךְ לְפָנֶיךָ זְמִירוֹתֵינוּ
נוֹדֶה לְךָ שִׁירִים עֲלֵי כִנּוֹר
וְנֵבֶל
וְנִזְמְרָה לְךָ עַל גְּאֻלָּתֵנוּ
אַתָּה אֲדוֹן עוֹלָם וְאֵין עוֹד
בִּלְתֶּךָ
אֲשֶׁאֲלֶךָ תִּרְפָּא לְמַכְאוֹבֵנוּ
נַעֲלֶה לְהַר צִיּוֹן מְקוֹם
תִּפְאַרְתֶּךָ
נִזְבְּחָה לְפָנֶיךָ זִבְחוֹתֵינוּ
יְחִיד, הֲשִׁיבֵנוּ וְנָשׁוּבָה לְךָ
אַל יֶחֱרֶה אַפְּךָ, חֲמוֹל עָלֵינוּ
יְדַעְתָּנִי בְּטֶרֶם
תִּצַּרְנִי וְכָל עוֹד
רוּחִי בִּי תְצַרְנִי
חֲיֵה לִי כְּמֵעֵמַד אֵם
תֶּחֱדָפֵנִי וְאִם לִי
מְהֵלֶךְ אֵם תְּעַצְּרֵנִי
וּמָה אֹמַר וּמַחְשְׁבֵי
בְיָדֶךָ וּמָה אוּכַל
עֲשֹׂה עַד תַּעֲרֵנִי
דְּרַשְׁתִּיךָ בְּעֵת
רְצוֹן עֲנֵנִי וְכִבְנֵה
רְצוֹנְךָ הַעֲטֵרֵנִי
הָקִימֵנִי לְשַׁחֵר אֶת
דְּבִירְךָ וְאֶת שִׁכְּחָה
לְבָרֵךְ עוֹרְרֵנִי
מִי נִשְׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת אַהֲבָה
בְּנֵוֶה חֶדֶר מַלְכִּי גְּבוּלִי נִסְבָּה
שַׁחַר וְהִנֵּה בָּא יָדִיד נַפְשִׁי
כְּתֵן וַתֶּהֱמֶה נַפְשִׁי לְמוּלוֹ קִרְבָּה
לְוֻלַּי הֶעֱירִנִי בְּחַמְלָה לְעֶמֶד
נַתְפְּרֵדָה מָנֵי וְגוּפִי עֻכְּבָה
מַה זֶּה יְחִידָתִי מְזֻגִּי תַּרְכְּסִי
וַאֲנִי גְּוִיתִי בְּחִסְדְּךָ נִגְּבָה
בֵּינוֹ שְׁרִידֵי הַמָּקוֹם הִתְחַבְּרוּת
הַגּוּף וְהַנֶּפֶשׁ בְּיוֹם שֶׁשִּׁגְבָּה
נָחַת בְּסוֹד תּוֹרָה וּמִצְוֹת קָנָתָה
שִׁלְּמוּת וְגַם שֵׁם טוֹב לְשִׁכְלִי הִרְהֲבָה:
יוֹם תִּכְסְפֶּה לְחָזוֹר תְּסוֹכֵב גַּלְגֵּלִי
בֵּין מַלְאֲכֵי רֶגֶל מְטַטְרוֹן שַׂר צְבָא
וּדְוִי דְּבָרִים קִבַּלְתָּ י-ה יוֹצְרִי
עֲבָרְךָ בְּעֵת רָצוֹן לְחַיִּים תְּכַתְּבָה:
סֶפֶק לְגוֹזְלֵי תְּוַמִּין לִי בְּטוּב
גַּם תַּאֲפִין יְהִבִי וְשַׁוְעִי תְּקַשְּׁבָה
פּוֹדֶה וּמַצִּיל לָעֲנִיִּים כּוֹאֲבִים
חֹן עַל יְלִיד מַשְׁתָּא בְּפִתְחָךְ יִסְבְּבָה:

משכן עזלה

לעילוי נשמת
חני ניסים
בן צבי ונעמי ז"ל

לעילוי נשמת
משה קספי
בן פורטונה ז"ל
נלב"ע כ"ג אייר

לעילוי נשמת
גבריאל אברהמי ז"ל
בן אברהם וציונה הי"ו
הוקדש ע"י
משפחת קאשי הי"ו

לעילוי נשמת
אהרון
בן לאה ז"ל

לעילוי נשמת
ג'האן בת אסתר ז"ל
וחביב בן חתון ז"ל
למשפחת יקוטי הי"ו

שְׁמִירַת הַלָּשׁוֹן
לְצַאן קְדוֹשִׁים

קיוסק
אוכל עלי יהודה
שלום לכם טעלו
חבילת ווופלים בהנחה!
אחד מהם נתקע את אחד מהם...
אחד מהם מחליט לא לספר לחבר שלו על העסקה בהנחה

פָּרָשַׁת
פִּינְחָס
מִסְפַּר הַפְּסוּקִים: 168

אָבוֹת וּבָנִים יְקָרִים וְנִכְבָּדִים!

אִם יֵשׁ לָכֶם הֶעָרוֹת אוֹ הָאָרוֹת, אוֹ הוֹסָפוֹת חֲשׁוּבוֹת שֶׁתּוּכְלָנָה לְהָבִיא תּוֹעֶלֶת לָרַבִּים, אָנָּא הוֹדִיעוּ לָנוּ עֲלֵיהֶם, וְאִם יִרְצֶה ה' נְתַקֵּן הַדָּבָר בְּפַעַם הַבָּאָה, וּזְכוּת הָרַבִּים תַּעֲמֹד לָכֶם.

חָשׁוּב! 'אָבוֹת וּבָנִים' מְבֻסָּס בְּרֹבּוֹ עַל פֵּרוּשׁ רַשׁ"י הַקָּדוֹשׁ, אֲלָא אִם כֵּן צַיֵּן אַחֶרֶת.

הַבְהָרָה: הַצִּיּוּרִים נוֹעֲדוּ לְהַמְחֶשֶׁת הַדְּבָרִים בִּלְבַד! וְאֵין לְהַסִּיק מֵהֶם שֶׁכָּךְ נִרְאוּ אָבוֹתֵינוּ, אוֹ שֶׁכָּךְ מַמָּשׁ הָיָה הָעִנְיָן.

שַׁבַּת שָׁלוֹם לְכָל הַיְלָדִים!

הַקְדָּמָה: פָּרָשָׁתֵנוּ פּוֹתַחַת בְּשֶׁכָּר שֶׁקִּבֵּל פִּינְחָס עַל קְנָאוּתוֹ לְכְבוֹד ה' וּבִזְכוּתוֹ נָעֲצְרָה הַמַּגֵּפָה שֶׁפָּרְצָה בָּעָם. כֵּיוָן שֶׁהַמִּדְיָנִים הֶחֱטִיאוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכִנְּוָנָה כְּדֵי לְהַכְעִיס אֶת ה', צִוָּה הַקָּבָ"ה אֶת יִשְׂרָאֵל לִשְׁנֹא אוֹתָם וּלְהָרְגָם (פֶּרֶק כה).

אַחַר כָּךְ נִלְמַד עַל מִנְיָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁהָיָה בְּעַרְבוֹת מוֹאָב סְמוּךְ לִכְנִיסָתָם לָאָרֶץ. עַל פִּי מִנְיָן זֶה הָיְתָה חֲלוּקַת הָאָרֶץ עַל יְדֵי גּוֹרָל לִשְׁבָטִים, לְפִי גָּדְלוֹ שֶׁל כָּל שֵׁבֶט. לְאַחַר מִכֵּן נִמְנוּ גַּם שֵׁבֶט לֵוִי, לְמֹרוֹת שֶׁהֵם לֹא קִבְּלוּ נַחֲלָה מְסֻדֶּרֶת בָּאָרֶץ (פֶּרֶק כו). בְּהֶמְשֵׁךְ לַחֲלוּקַת הָאָרֶץ לִשְׁבָטִים, נִלְמַד עַל בְּנוֹת צְלָפְחָד שֶׁטָּעֲנוּ לְגַבֵּי נַחֲלַת אֲבִיהֶם בָּאָרֶץ, וּבִזְכוּתָם אָמַר ה' לְמֹשֶׁה אֶת דִּינֵי וְסֵדֶר הַיְרוּשָׁה.

נִלְמַד גַּם עַל רְאִיָּתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ אֶת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מִפִּסְגַּת הַר הָעֲבָרִים. אַחַר כָּךְ בִּקֵּשׁ מֹשֶׁה מֵ-ה' שֶׁיְּמַנֶּה מַנְהִיג הָגוּן לְעַם יִשְׂרָאֵל, וְ-ה' אָמַר לוֹ שֶׁיִּסְמֹךְ אֶת יְהוֹשֻׁעַ שֶׁיְּנַהֵיג אַחֲרָיו (פֶּרֶק כז).

אַחַר כָּךְ עוֹבֶרֶת הַפָּרָשָׁה לְנוֹשֵׂא אַחֵר לְגַמְרֵי, דִּינֵי קָרְבָּנוֹת צִבּוּר הַקְּרֵבִים בְּזְמַנִּים קְבוּעִים - תְּמִידִים וּמוּסָפִים, וּמִנְחַת נְסָכִים הַקְּרֵבָה עִמָּהֶם. וְדִינֵי הַקְּרְבָּנוֹת הַמּוּסָפִים הַקְּרֵבִים בְּשַׁבָּת וּבְרֹאשׁ חֹדֶשׁ וּבְמוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה, וְקָרְבָּנוֹת הַחֲטָאת הַקְּרֵבִים בְּרָאשֵׁי חֳדָשִׁים וּבַמּוֹעֲדִים (פְּרָקִים כח - כט).

פֶּרֶק כה (הַמְשֵׁךְ)

בְּרִית כְּהֻנַּת עוֹלָם

זוֹכְרִים אֶת הַמַּעֲשֶׂה הָאַמִּיץ שֶׁעָשָׂה פִּינְחָס?

בְּסוֹף הַפָּרָשָׁה הַקּוֹדֶמֶת - פָּרָשַׁת בָּלָק, לָמַדְנוּ עַל פִּינְחָס שֶׁמָּסַר אֶת נַפְשׁוֹ כְּדֵי לִמְנֹעַ חִלּוּל ה', וּכְדֵי לְהַצִּיל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵהַמַּגֵּפָה הַנּוֹרָאָה שֶׁהִשְׁתּוֹלְלָה בְּעִקְבוֹת מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים שֶׁל חֵלֶק מֵהָעָם, וּבְמֵיָחֵד בְּגִלּוּל הַחֵטְא הַנּוֹרָא שֶׁל נְשִׂיא מִשֵּׁבֶט שִׁמְעוֹן עִם הָאִשָּׁה הַמִּדְיָנִית.

לְאַחַר מַעֲשֶׂה, הָיוּ אֲנָשִׁים שֶׁזִּלְזְלוּ בְּפִינְחָס עַל מַעֲשֵׂהוּ, וְאָמְרוּ שֶׁהוּא הָרַג נָשִׂיא מִיִּשְׂרָאֵל מֵחֲמַת פְּסוּל שֶׁיֵּשׁ בְּיִחוּסוֹ, כִּי **סָבָא שֶׁלּוֹ** (מִצַּד אִמּוֹ) **זֶה יִתְרוֹ** שֶׁהָיָה מִפְּטָם (- מְגַדֵּל) עֲגָלִים לַעֲבוֹדָה זָרָה.

הָיוּ גַּם כָּאֵלֶּה שֶׁטָּעֲנוּ שֶׁהַמַּגֵּפָה פָּסְקָה בִּגְלַל שֶׁמֻּתוּ מִסְפִּיק אֲנָשִׁים, וְעַם יִשְׂרָאֵל כְּבָר סַיֵּם לְקַבֵּל אֶת עָנְשׁוֹ, וְלֹא בִּזְכוּת פִּינְחָס.

בָּא הַקָּבָ"ה וּפִרְסֵם אֶת שִׁבְחוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק, וְהֵשִׁיב עַל הַטְּעָנוֹת הַלָּלוּ: **"פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן"** - פִּינְחָס נָכְדּוֹ שֶׁל אַהֲרֹן הַכֹּהֵן שֶׁהָיָה אוֹהֵב שָׁלוֹם וְרוֹדֵף שָׁלוֹם, הוּא **"הֵשִׁיב אֶת חֲמָתִי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקַנְאוֹ אֶת קִנְאָתִי בְּתוֹכָם, וְלֹא כִלִּיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאָתִי"**. רַק בִּזְכוּת פִּינְחָס שֶׁקִּנֵּא לִכְבוֹד ה' פָּסְקָה הַמַּגֵּפָה מֵעַם יִשְׂרָאֵל.

וּמָה הַשֶּׂכָר שֶׁקִּבֵּל פִּינְחָס עַל מְסִירוּת הַנֶּפֶשׁ שֶׁלּוֹ?

פִּינְחָס לֹא הָיָה אָמוּר לִהְיוֹת כֹּהֵן, מִכַּיוָן שֶׁרַק אַהֲרֹן וּבָנָיו הִתְמַנּוּ לְכֹהֲנִים. אָמְנָם הַקָּבָ"ה אָמַר שֶׁהַיְלָדִים שֶׁיִּוָּלְדוּ לָהֶם **אַחֲרֵי** שֶׁהֵם נִמְשְׁחוּ לְכַהֵנָּה, יִהְיוּ כֹּהֲנִים גַּם הֵם, אֲבָל פִּינְחָס נוֹלַד **לִפְנֵי** שֶׁהַקָּבָ"ה מִנָּה אֶת אַהֲרֹן וּבָנָיו לְכֹהֲנִים, וְהוּא לֹא נִמְשַׁח עִמָּהֶם, וְלָכֵן הוּא לֹא הָיָה אָמוּר לִהְיוֹת כֹּהֵן.

אַךְ כָּאן אָמַר הַקָּבָ"ה לְמֹשֶׁה, שֶׁבִּזְכוּת הַמַּעֲשֶׂה שֶׁל פִּינְחָס שֶׁכִּפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, **"וְהָיְתָה לּוֹ וּלְזַרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית כְּהֻנַּת עוֹלָם, תַּחַת אֲשֶׁר קִנֵּא לֵאלֹקָיו וַיְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"** - הוּא רָאוּי לְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאָפָן קָבוּעַ.

הַרְחָבָה: פִּינְחָס הָאָרִיךְ יָמִים מְאוֹד, וְהוּא מֻזְכָּר בְּסֵפֶר שׁוֹפְטִים (כ, כח) כְּכֹהֵן גָּדוֹל בְּבֵית-אֵל.

שְׁמוֹת הַחוֹטְאִים

בְּפָרָשָׁה הַקּוֹדֶמֶת נֶאֱמַר: **"אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל" וְ"הַמִּדְיָנִית"**, וְלֹא נִכְתְּבוּ שְׁמוֹתֵיהֶם. כָּאן מְפֹרָסֶמֶת הַתּוֹרָה אֶת הַחוֹטְאִים, שֶׁהָיוּ **אֲנָשִׁים רְמֵי מַעֲלָה** וּבְכָל זֹאת פִּינְחָס לֹא נִרְתַּע לַהֲרֹג אוֹתָם.

וְאֵלּוּ שְׁמוֹתֵיהֶם: **זִמְרִי בֶּן סָלוּא** - נָשִׂיא בֵּית אָב בְּשֵׁבֶט שִׁמְעוֹן (בְּשֵׁבֶט שִׁמְעוֹן הָיוּ חֲמִשָּׁה בָּתֵּי אָב - מִשְׁפָּחוֹת), **וְכָזְבִּי בַּת צוּר** - בִּתּוֹ שֶׁל אָחָד מֵחֲמֵשֶׁת מַלְכֵי מִדְיָן שֶׁנִּשְׁלְחָה עַל יְדוֹ לְהַחְטִיא אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

הַרְחָבָה: בַּגְּמָרָא (סַנְהֶדְרִין פב:) מוּבָא **שֶׁזִּמְרִי בֶּן סָלוּא הוּא שָׁאוּל בֶּן הַכְּנַעֲנִית** (בְּנוֹ שֶׁל שִׁמְעוֹן), **וְהוּא שְׁלוּמִיאֵל בֶּן צוּרִישַׁדַּי** שֶׁהָיָה נָשִׂיא שֵׁבֶט שִׁמְעוֹן כֻּלּוֹ. וַחֲכָמֵינוּ דּוֹרְשִׁים אֶת שְׁמוֹתָיו לְגַנַּאי.

מַדּוּעַ הַזְּכִירָה הַתּוֹרָה רַק עַכְשָׁו אֶת שְׁמוֹ שֶׁל זִמְרִי?

לְאַחַר שֶׁהַזְּכִירָה הַתּוֹרָה אֶת פִּינְחָס הַצַּדִּיק לְשֶׁבַח, הִזְכִּירָה הַתּוֹרָה אֶת זִמְרִי הָרָשָׁע לְגַנַּאי.

וְגַם כְּדֵי לְהוֹדִיעַ לָנוּ אֶת שִׁבְחוֹ שֶׁל פִּינְחָס, שֶׁאַף עַל פִּי שֶׁזִּמְרִי הָיָה נָשִׂיא בֵּית אָב, פִּינְחָס לֹא חָשַׁשׁ לְהָרְגוֹ, מִפְּנֵי שֶׁקִּנֵּא לִכְבוֹד ה'.

וּמַדּוּעַ הַזְּכִירָה הַתּוֹרָה אֶת שְׁמָהּ שֶׁל כָּזְבִּי?

פִּרְסוּם שְׁמָהּ שֶׁל הָאִשָּׁה הַמִּדְיָנִית בָּא לְלַמְּדֵנוּ כַּמָּה גְּדוֹלָה הָיְתָה שִׂנְאָתָם שֶׁל הַמִּדְיָנִים לְיִשְׂרָאֵל, עַד כְּדֵי כָּךְ שֶׁאֲפִלּוּ הַמַּלְכִים לֹא חָשְׁשׁוּ לְכִבּוּדָם וְהִפְקִירוּ אֶת בְּנוֹתֵיהֶם, לְהַחְטִיא אֶת יִשְׂרָאֵל כְּדֵי שֶׁתָּסוּר מֵהֶם הַשְּׁכִינָה.

צָרוֹר אֶת הַמִּדְיָנִים

מַהוּ הַצִּוּוּי לְצָרֹר אֶת הַמִּדְיָנִים?

הַקָּבָ"ה מִצַּוֶּה אֶת מֹשֶׁה **לִשְׁנֹא** אֶת הַמִּדְיָנִים וְאֶת מַעֲשֵׂיהֶם הַשְּׁפָלִים, **לְהַלְחֵם** בָּהֶם וּלְהָרְגָם. לְעֻמַּת זֹאת, לְגַבֵּי מוֹאָב לֹא מָצָאנוּ צִוּוּי דּוֹמֶה, אֶלָּא לְהֶפֶךְ - לְגַבֵּי מוֹאָב הִצְטַוִּינוּ: **"אַל תָּצַר אֶת מוֹאָב וְאַל תִּתְגָּר בָּם מִלְחָמָה"**.

מַדּוּעַ הַקָּבָ"ה לֹא צִוָּה לְהִלָּחֵם גַּם בְּמוֹאָב, הֲרֵי גַּם הֵם הֶחֱטִיאוּ אֶת יִשְׂרָאֵל?

מִפְּנֵי שֶׁמַּעֲגִלּוֹן מַלְכָּהּ מוֹאָב, עָתִידָה לָצֵאת **רוּת** הַמּוֹאֲבִיָּה, בִּזְכוּתָהּ נִצְּלוּ הַמּוֹאָבִים.

פֶּרֶק כו

מִנְיָן נוֹסָף אַחֲרֵי הַמַּגֵּפָה

הַקָּבָ"ה מְצַוֶּה אֶת מֹשֶׁה וְאֶת אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן לִמְנוֹת שׁוּב אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

מַדּוּעַ הַקָּבָ"ה מְצַוֶּה לִמְנוֹת שׁוּב אֶת יִשְׂרָאֵל?

רַשׁ"י מַסְבִּיר אֶת מִטְּרַת הַמִּנְיָן עַל פִּי מָשָׁל: מָשָׁל לְרוֹעֶה צֹאן שֶׁנִּכְנְסוּ זְאֵבִים לְתוֹךְ עֶדְרוֹ וְטָרְפוּ מִצֹּאנוֹ, לְאַחַר מַה שֶּׁקָּרָה נִגַּשׁ **הָרוֹעֶה לִמְנוֹת אֶת צֹאנוֹ כְּדֵי לָדַעַת כַּמָּה נִשְׁאֲרוּ לוֹ.**

בְּאוּר נוֹסָף מֵבִיא רַשִׁ"י, כְּשֶׁיָּצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם הֵם נִמְסְרוּ לְמֹשֶׁה בְּמִנְיָן, וְיָדַע אֶת מִסְפָּרָם. עַכְשָׁו שֶׁקָּרֵב זְמַנּוֹ לָמוּת וּלְהַחְזִיר צֹאנוֹ - **מַחְזִירָם בְּמִנְיָן.**

מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר אָמְרוּ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל **שֶׁהָיוּ בְּעֲרֻבוֹת מוֹאָב** שֶׁהַקָּבָ"ה צִוָּה לִמְנוֹתָם שׁוּב מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה. בְּסִפְרָה הַזֹּ הַקָּבָ"ה גַּם מֵשִׁיב לְטַעֲנַת הָעַמִּים, שֶׁאָמְרוּ שֶׁאִם הַמְּצָרִים שָׁלְטוּ בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל דַּאי הֵם גַּם הִתְחַתְּנוּ אִתָּם.

בָּא הַקָּבָ"ה וְעָטַף אֶת שְׁמוֹת הַשְּׁבָטִים בְּשִׁמּוֹ לְמָשָׁל, **"לַחֲנוֹךְ מִשְׁפַּחַת הַחֲנֹכִי, לְחָצְרֹן מִשְׁפַּחַת הַחֶצְרוֹנִי... אֵלֶּה מִשְׁפְּחוֹת הָרְאוּבֵנִי"** - לְכָל שֵׁם נוֹסְפוּ אוֹתִיּוֹת י-ה שֶׁהֵן אוֹתִיּוֹת מִשְּׁמוֹ שֶׁל ה'. כְּלוֹמַר מֵעִיד אֲנִי עֲלֵיהֶם שֶׁהֵם בְּנֵי אֲבוֹתֵיהֶם.

סִכּוּם מִסְפַּר הַנְּפָשׁוֹת שֶׁל כָּל הַשְּׁבָטִים	
רְאוּבֵן	4 מִשְׁפָּחוֹת: הַחֲנֹכִי, הַפַּלְאִי, הַחֶצְרוֹנִי, הַכַּרְמִי. **מִסְפַּר הַנְּפָשׁוֹת מִבֶּן 20 וָמַעְלָה: 43,730**
שִׁמְעוֹן	5 מִשְׁפָּחוֹת: הַנְּמוּאֵלִי, הַיָּמִינִי, הַיָּכִינִי, הַזַּרְחִי, הַשָּׁאוּלִי. **מִסְפַּר הַנְּפָשׁוֹת מִבֶּן 20 וָמַעְלָה: 22,200**
גָּד	7 מִשְׁפָּחוֹת: הַצְּפוֹנִי, הַחַגִּי, הַשּׁוּנִי, הָאֶזְנִי, הָעֵרִי, הָאֲרוֹדִי, הָאַרְאֵלִי. **מִסְפַּר הַנְּפָשׁוֹת מִבֶּן 20 וָמַעְלָה: 40,500**
יְהוּדָה	5 מִשְׁפָּחוֹת: הַשֵּׁלָנִי, הַפַּרְצִי, הַזַּרְחִי, הַחֶצְרֹנִי, הֶחָמוּלִי. **מִסְפַּר הַנְּפָשׁוֹת מִבֶּן 20 וָמַעְלָה: 76,500**
יִשָּׂשכָר	4 מִשְׁפָּחוֹת: הַתּוֹלָעִי, הַפּוּנִי, הַיָּשֻׁבִי, הַשִּׁמְרֹנִי. **מִסְפַּר הַנְּפָשׁוֹת מִבֶּן 20 וָמַעְלָה: 64,300**
זְבוּלֻן	3 מִשְׁפָּחוֹת: הַסַּרְדִּי, הָאֵלֹנִי, הַיַּחְלְאֵלִי. **מִסְפַּר הַנְּפָשׁוֹת מִבֶּן 20 וָמַעְלָה: 60,500**
מְנַשֶּׁה	8 מִשְׁפָּחוֹת: הַמָּכִירִי, הַגִּלְעָדִי, הָאִיעֶזְרִי, הַחֶלְקִי, הָאַשְׂרִאֵלִי, הַשִּׁכְמִי, הַשְּׁמִידָעִי, הַחֵפְרִי. **מִסְפַּר הַנְּפָשׁוֹת מִבֶּן 20 וָמַעְלָה: 52,700**
אֶפְרַיִם	4 מִשְׁפָּחוֹת: הַשֻּׁתַלְחִי, הַבַּכְרִי, הַתַּחֲנִי, הָעֶרָנִי. **מִסְפַּר הַנְּפָשׁוֹת מִבֶּן 20 וָמַעְלָה: 32,500**
בִּנְיָמִין	7 מִשְׁפָּחוֹת: הַבֶּלָעִי, הָאַשְׁבֵּלִי, הָאֲחִירָמִי, הַשּׁוּפָמִי, הַחוּפָמִי, הָאַרְדִּי, הַנַּעֲמִי. **מִסְפַּר הַנְּפָשׁוֹת מִבֶּן 20 וָמַעְלָה: 45,600**
דָּן	מִשְׁפָּחָה אַחַת: הַשּׁוּחָמִי (הוּא חֻשִׁים). **מִסְפַּר הַנְּפָשׁוֹת מִבֶּן 20 וָמַעְלָה: 64,400**
אָשֵׁר	5 מִשְׁפָּחוֹת: הַיִּמְנָה, הַיִּשְׁוִי, הַבְּרִיעִי, הַחֶבְרִי, הַמַּלְכִּיאֵלִי. **מִסְפַּר הַנְּפָשׁוֹת מִבֶּן 20 וָמַעְלָה: 53,400**
נַפְתָּלִי	4 מִשְׁפָּחוֹת: הַיַּחְצְאֵלִי, הַגּוּנִי, הַיִּצְרִי, הַשִּׁלֵּמִי. **מִסְפַּר הַנְּפָשׁוֹת מִבֶּן 20 וָמַעְלָה: 45,400**
הַסְּכוּם הַכּוֹלֵל שֶׁל הַשְּׁבָטִים (חוץ משבט לוי): **601,730**	

בְּמַהֲלַךְ הַסְּפִירָה מַזְכִּירָה הַתּוֹרָה כַּמָּה עִנְיָנִים. וּבְמִנְיַן בְּנֵי רְאוּבֵן בְּהֶקְשֵׁר לְדָתָן וַאֲבִירָם, מַזְכִּירָה הַתּוֹרָה אֶת מַעֲשֵׂה קֹרַח שֶׁנִּבְלַע בָּאֲדָמָה וּמִגַּלָּה לָנוּ **שֶׁ"בְּנֵי קֹרַח לֹא מֵתוּ".**

מִדּוּעַ בְּנֵי קֹרַח לֹא מֵתוּ?

מַסְבִּיר רַשִׁ"י עַל פִּי דִּבְרֵי הַגְּמָרָא: **הֵם הָיוּ בַּעֲצָה תְּחִלָּה, וּבְשָׁעַת הַמַּחֲלֹקֶת הִרְהֲרוּ תְּשׁוּבָה בִּלְבָּם, לְפִיכָךְ נִתְבַּצֵּר לָהֶם מָקוֹם גְּבוֹהַּ בְּגֵיהִנֹּם וְיָשְׁבוּ שָׁם.** כְּלוֹמַר, כְּשֶׁפָּתְחָה הָאֲדָמָה אֶת פִּיהָ גַּם הֵם הֶחֱלוּ לְהִבָּלַע בָּהּ, אַךְ כֵּיוָן שֶׁמִּיַּד הֵם חָזְרוּ בִּתְשׁוּבָה, הֵם לֹא נִבְלְעוּ לְגַמְרֵי, וּכְשֶׁנִּסְגְּרָה הָאֲדָמָה הֵם הִצְלִיחוּ לְהֶחֱלִץ הַחוּצָה.

אֵילּוּ אִישִׁים נוֹסָפִים הַתּוֹרָה מַזְכִּירָה בְּסִפְרָה זוֹ?

בְּנוֹסָף, מַזְכִּירָה הַתּוֹרָה אֶת **עֵר וְאוֹנָן** בָּנָיו שֶׁל יְהוּדָה, שֶׁחָטְאוּ לִפְנֵי ה' וּמֵתוּ. אֶת **צְלָפְחָד** שֶׁהָיָה לוֹ רַק בָּנוֹת. וְאֶת **שֵׁרַח בַּת אָשֵׁר** שֶׁזָּכְתָה לְאֲרִיכוּת יָמִים מִפְּלֻגַת וַעֲדַיִן הָיְתָה בַּחַיִּים בְּמִנְיַן זֶה.

דָּבָר מְעַנְיֵן, שֶׁבִּסְפִירָה זוֹ חֲסֵרוֹת מִסְפַּר מִשְׁפָּחוֹת.

מָה עָלָה בְּגוֹרָלָן שֶׁל הַמִּשְׁפָּחוֹת הֶחֲסֵרוֹת?

בְּפָרָשַׁת חֻקַּת לָמַדְנוּ שֶׁבְּשָׁעָה שֶׁמֵּת אַהֲרֹן וְנִסְתַּלְּקוּ עַנְנֵי הַכָּבוֹד, בָּאוּ הַכְּנַעֲנִים לְהִלָּחֵם בְּיִשְׂרָאֵל. בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵחֵלּוּ לְפַחֵד וְהֶחֱלִיטוּ לָשׁוּב לְאַחוֹרֵיהֶם לְכִוּוּן מִצְרַיִם.

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל חָזְרוּ שְׁמוֹנָה מַסָּעוֹת, מֵהֹר הָהָר וְעַד מוֹסֵרָה, **וּבְנֵי לֵוִי רָדְפוּ אַחֲרֵיהֶם וּבִקְּשׁוּ לְהַחְזִיר אוֹתָם חֲזָרָה.** נָעֳרָךְ קְרָב בֵּין בְּנֵי לֵוִי וּבֵין הַחוֹזְרִים, וּבְנֵי לֵוִי הָרְגוּ מֵהֶם שֶׁבַע מִשְׁפָּחוֹת. הָאַחַת הָיְתָה מִשְׁפַּחַת אֹהֶל מִשְׁמָעוֹן. וְהַשְּׁנִיָּה מִשְׁפַּחַת אֶצְבּוֹן מִשֵּׁבֶט גָּד, וְעוֹד חָמֵשׁ מִשְׁפָּחוֹת מִשֵּׁבֶט בִּנְיָמִין. גַּם בְּנֵי לֵוִי נִפְגְּעוּ מֵהַקְּרָב, וּמִבְּנֵי לֵוִי נָפְלוּ אַרְבַּע מִשְׁפָּחוֹת.

חֲלֻקַּת הָאָרֶץ לְנַחֲלוֹת

בְּעִקְבוֹת מִנְיַן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, צִוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה לְחַלֵּק אֶת הָאָרֶץ לְנַחֲלוֹת עַל פִּי גָּדְלָם שֶׁל הַשְּׁבָטִים.

מַאֵיזֶה גִּיל קִבְּלוּ נַחֲלָה?

הַנַּחֲלוֹת חֻלְּקוּ רַק לְמִי שֶׁנִּמְנָה בְּסִפְרָה שֶׁלְּמִדְנוּ, מֵעַל גִּיל 20, וְלֹא לְמִי שֶׁהָיָה פָּחוֹת מִגִּיל 20 בְּזְמַן הַסְּפִירָה, לַמְרוֹת שֶׁבִּזְמַן חֲלֻקַּת הָאָרֶץ בְּפֹעַל הוּא הָיָה כְּבָר בֶּן 20 שָׁנָה [- כֵּיוָן שֶׁכְּבוֹשׁ הָאָרֶץ אָרַךְ שֶׁבַע שָׁנִים וְעוֹד שֶׁבַע שָׁנִים חֻלְּקוּ אוֹתָהּ לִשְׁבָטִים].

אֶת הָאָרֶץ חִלְּקוּ לְ-601,730 חֲלָקִים קְטַנִּים, וְאָז צֻרְפוּ אֶת כָּל הַחֲלָקִים הָאֵלּוּ לִשְׁנֵים עָשָׂר חֲלָקִים גְּדוֹלִים לְפִי הִשְׁתַּיְּכוּת הָאֲנָשִׁים לִשְׁבָטִים, וְכָל שֵׁבֶט קִבֵּל חֲלָקִים לְפִי מִסְפַּר אֲנָשָׁיו.

שִׂימוּ לֵב! מִצַּד אֶחָד הַקָּבָ"ה אוֹמֵר: **"לָרַב תַּרְבֶּה נַחֲלָתוֹ וְלַמְעַט תַּמְעִיט נַחֲלָתוֹ, אִישׁ לְפִי פְקֻדָיו יִתֵּן נַחֲלָתוֹ"**, וּמִצַּד שֵׁנִי: **"אַךְ בְּגוֹרָל יֵחָלֵק אֶת הָאָרֶץ, לִשְׁמוֹת מַטּוֹת אֲבֹתָם יִנְחָלוּ, עַל פִּי הַגּוֹרָל תֵּחָלֵק נַחֲלָתוֹ בֵּין רַב לִמְעָט".** כְּלוֹמַר, מִצַּד אֶחָד אוֹמֶרֶת הַתּוֹרָה שֶׁהַחֲלוּקָה תִּהְיֶה לְפִי כַּמּוּת הָאֲנָשִׁים, וּמִצַּד שֵׁנִי אוֹמֶרֶת הַתּוֹרָה שֶׁהַחֲלוּקָה תִּהְיֶה עַל פִּי גּוֹרָל, וְאִם כֵּן יָכוֹל לִהְיוֹת שֶׁלְּשֵׁבֶט גָּדוֹל יֵצֵא בַּגּוֹרָל שֶׁטַח קָטָן, וְכֵן לְהֶפֶךְ.

אֵיךְ בָּאֳמֶת חֻלְּקוּ הַנַּחֲלוֹת בָּאָרֶץ?

רַשִׁ"י הַקָּדוֹשׁ מִסְבִּיר שֶׁהַגּוֹרָל הִתְבַּצֵּעַ בְּאֹפֶן הַבָּא: בְּקַלְפֵּי אֶחָד (קַפְּסָה) הִנִּיחוּ 12 **פְּתָקִים**, וּבְכָל פֶּתֶק נִרְשַׁם חֵלֶק אֶחָד שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. בַּקַּלְפֵּי הַשֵּׁנִי הִנִּיחוּ 12 **פְּתָקִים** וּבָהֶם שְׁמוֹת הַשְּׁבָטִים. וְאָז נִשְּׂא כָּל שֵׁבֶט הוֹצִיא פֶּתֶק אֶחָד מִכָּל קַלְפֵּי, וְכָל שֵׁבֶט זָכָה לַחֵלֶק מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁיָּצָא יַחַד עִם הַפֶּתֶק שֶׁל שְׁמוֹ.

בְּנוֹסָף לְכָךְ, בְּגוֹרָל הָיָה נֵס גָּדוֹל. אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל הָיָה לָבוּשׁ בְּחֹשֶׁן עִם הָאוּרִים וְהַתֻּמִּים, וּבְרוּחַ קָדְשׁוֹ הָיָה אוֹמֵר 'לְשֵׁבֶט פְּלוֹנִי תַּעֲלֶה נַחֲלָה פְּלוֹנִית'. אָז הָטִילוּ אֶת הַגּוֹרָל, **וּפֶתֶק הַגּוֹרָל הָיָה מְדַבֵּר בְּעַצְמוֹ** וְאוֹמֵר: אֲנִי הַגּוֹרָל יָצָאתִי לְשֵׁבֶט פְּלוֹנִי בְּמָקוֹם פְּלוֹנִי, בְּדִיּוּק כְּמוֹ שֶׁאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אָמַר בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ.

כָּךְ כָּל שֵׁבֶט קִבֵּל נַחֲלָה הָרְאוּיָה לוֹ, שֵׁבֶט גָּדוֹל קִבֵּל נַחֲלָה גְּדוֹלָה וְשֵׁבֶט קָטָן נַחֲלָה קְטַנָּה, וְכָךְ רָאוּ כֻּלָּם שֶׁהַגּוֹרָל הוּא מֵאֵת ה'.

מִנְיַן שֵׁבֶט לֵוִי

מִדּוּעַ שֵׁבֶט לֵוִי נִמְנָה בִּנְפְרָד מִשְּׁאָר הַשְּׁבָטִים?

גַּם בְּמִנְיָן זֶה נִמְנָה שֵׁבֶט לֵוִי בִּנְפְרָד מִשְּׁאָר הַשְּׁבָטִים. כְּפִי שֶׁהִסְבַּרְנוּ בָּעָבָר, בְּגִלְגֻּל תַּפְקִידוֹ הַמְיֻחָד שֶׁל שֵׁבֶט לֵוִי, הוּא אֵינוֹ מְקַבֵּל חֵלֶק וְנַחֲלָה עִם שְׁאָר הַשְּׁבָטִים אֶלָּא עָרִים הַמְיֻעָדוֹת לְמִגּוּרִים

לְלֹא אֲדָמוֹת חַקְלָאִיּוֹת. מִסָּבִיב לְכָל עִיר לְוִיִּים הָיָה 'מִגְרַשׁ עִיר' - שֶׁטַח שֶׁל 2,000 אַמָּה שֶׁהָיָה מְיֻעָּד לִבְהֵמוֹתֵיהֶם וְלִשְׁאָר שִׁמּוּשִׁים.

בְּמִנְיָן זֶה נִמְנוּ **23,000 לְוִיִּים** מִגִּיל חֹדֶשׁ וָמַעְלָה.

בְּתוֹךְ מִנְיָן שֶׁבֶט לֵוִי מְפֹרָטֶת הַתּוֹרָה אֶת הַלֵּדָת אַהֲרֹן, מֹשֶׁה וּמִרְיָם, וְאֶת מוֹת בְּנֵי אַהֲרֹן - נָדָב וַאֲבִיהוּא כְּשֶׁהִקְרִיבוּ אֵשׁ זָרָה לִפְנֵי ה'.

הַאִם הָיוּ אֲנָשִׁים שֶׁנִּמְנוּ גַּם בְּמִנְיָן הַקּוֹדֵם וְגַם בְּמִנְיָן בְּפָרָשָׁתֵנוּ?

בְּמִנְיָן זֶה לֹא הָיוּ אֲנָשִׁים שֶׁנִּמְנוּ בְּמִנְיָן הַקּוֹדֵם בְּמִדְבַּר סִינַי, **"כִּי אָמֹר ה' לָהֶם מוֹת יָמֻתוּ בַּמִּדְבָּר"**, בִּגְלַל חֵטְא הַמְּרַגְּלִים הֵם נָעָנְשׁוּ שֶׁלֹּא יִכָּנְסוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, **"וְלֹא נוֹתַר מֵהֶם אִישׁ, כִּי אִם כָּלֵב בֶּן יְפֻנֶּה וִיהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן"**.

פֶּרֶק כו

בְּנוֹת צְלָפְחָד

שִׁימוּ לֵב, הַתּוֹרָה אוֹמֶרֶת שֶׁכָּל **הָאֲנָשִׁים** שֶׁהָיוּ בַּמִּנְיָן הַקּוֹדֵם מֵתוּ, אֲבָל מָה עִם **הַנָּשִׁים**? מִכָּאן אֲנַחְנוּ לְמֵדִים שֶׁרַק הָאֲנָשִׁים נָעָנְשׁוּ וְלֹא הַנָּשִׁים, כִּי הַנָּשִׁים דָּוְקָא אָהֲבוּ אֶת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְרָצוּ מְאוֹד לְהִכָּנֵס אֵלֶיהָ, כְּמוֹ שֶׁנִּלְמַד מֵהַמַּעֲשֶׂה הַבָּא.

לְצְלָפְחָד בֶּן חֵפֶר מִשִּׁבְטוֹ מְנַשֶּׁה הָיוּ חֲמֵשׁ בָּנוֹת: **מַחְלָה, נֹעָה, חָגְלָה, מִלְכָּה וְתִרְצָה.** כְּשֶׁשָּׁמְעוּ בְּנוֹת צְלָפְחָד שֶׁחֻלְּקָת הַנַּחֲלוֹת בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הִיא **לְגְבָרִים בִּלְבַד**, הֵבִינוּ שֶׁהֵן בִּבְעָיָה, מִפְּנֵי שֶׁאֲבִיהֶן מֵת בְּמִדְבָּר וְלֹא הָיוּ לוֹ בָּנִים אֶלָּא בָּנוֹת בִּלְבַד.

בְּמִדְרָשׁ מְסֻפָּר שֶׁבְּנוֹת צְלָפְחָד הָלְכוּ לְבָרֵר אֶת דִּינָם לִפְנֵי בָּתֵּי הַדִּין שֶׁמֹּשֶׁה הֶעֱמִיד לְיִשְׂרָאֵל, אַךְ כָּל בֵּית דִּין אָמְרוּ לָהֶם "דִּין שֶׁל נַחֲלוֹת הוּא, וְאֵין זֶה שֶׁלָּנוּ אֶלָּא שֶׁל גְּדוֹלִים מִמֶּנּוּ", כָּךְ אָמְרוּ לָהֶם גַּם הַנְּשִׂיאִים, וּכְשֶׁבָּאוּ לִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אָמַר לָהֶן "הֲרֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ" - תִּפְנוּ אֵלָיו.

בְּנוֹת צְלָפְחָד רָאוּ שֶׁדּוֹחִים אוֹתָן מִמָּקוֹם לְמָקוֹם וְלָכֵן בָּאוּ לְבֵית הַמִּדְרָשׁ, שָׁם הָיוּ כֻּלָּם בְּמַעֲמָד אֶחָד: מֹשֶׁה, אֶלְעָזָר וְהַנְּשִׂיאִים, וְאָז הֵן שָׁאֲלוּ אוֹתָם אֶת שְׁאֵלָתָן.

וְכָךְ הֵן אָמְרוּ: **"אָבִינוּ מֵת בַּמִּדְבָּר, וְהוּא לֹא הָיָה בְּתוֹךְ הָעֵדָה הַנּוֹעָדִים עַל ה' בַּעֲדַת קֹרַח, כִּי בְחֶטְאוֹ מֵת, וּבָנִים לֹא הָיוּ לוֹ,**

לָמָּה יִגָּרַע שֵׁם אָבִינוּ מִתּוֹךְ מִשְׁפַּחְתּוֹ כִּי אֵין לוֹ בֵּן? תְּנָה לָנוּ אֲחֻזָּה בְּתוֹךְ אֲחֵי אָבִינוּ".

כְּלוֹמַר, אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עֲתִידָה לְהִתְחַלֵּק לְיוֹצְאֵי מִצְרַיִם, וּמֵאַחַר שֶׁאֲבִינוּ מֵת בַּמִּדְבָּר וְהָיָה אֶחָד מִיּוֹצְאֵי מִצְרַיִם, הֲרֵי נִקְרָא הַדָּבָר שֶׁזָּכָה כְּבָר בְּחֶלְקוֹ בָּאָרֶץ, וְאִם כֵּן - אָנוּ דּוֹרְשׁוֹת אֶת זְכוּתוֹ.

מַדּוּעַ מֵת צְלָפְחָד?

צְלָפְחָד לֹא הִשְׁתַּתֵּף בְּמַחְלֹקֶת קֹרַח אֶלָּא מֵת בִּגְלַל הַחֵטְא הַפְּרָטִי שֶׁלּוֹ (לְדַעַת רַבִּי עֲקִיבָא, צְלָפְחָד הָיָה זֶה שֶׁקּוֹשֵׁשׁ עֵצִים בְּשַׁבָּת, וּלְדַעַת רַבִּי שִׁמְעוֹן הוּא הָיָה מֵהַמַּעְפִּילִים - שְׁנֵי מַעֲשִׂים שֶׁעָלֵיהֶם קָרָאנוּ בְּפָרָשַׁת שְׁלַח).

מֹשֶׁה רַבֵּנוּ לֹא יָדַע מָה הֲהֶלָכָה וְלָכֵן הִפְנָה אֶת הַשְּׁאֵלָה לַקָּבָּ"ה.

הַרְחָבָה: חַז"ל אוֹמְרִים שֶׁנִּתְעַלְּמָה מִמֹּשֶׁה רַבֵּנוּ הֲהֶלָכָה, מִפְּנֵי שֶׁכַּאֲשֶׁר מֹשֶׁה הֶעֱמִיד דַּיָּנִים לָדוּן אֶת הָעָם הוּא אָמַר **"וְהַדָּבָר אֲשֶׁר יִקְשֶׁה מִכֶּם תַּקְרִבוּן אֵלַי"**, נָטַל עֲטָרָה לְעַצְמוֹ.

ה' עָנָה שֶׁאָכֵן בַּקָּשַׁת בְּנוֹת צְלָפְחָד נְכוֹנָה, וְצִוָּה אֶת מֹשֶׁה **"נָתֹן תִּתֵּן לָהֶם אֲחֻזַּת נַחֲלָה בְּתוֹךְ אֲחֵי אֲבִיהֶם, וְהַעֲבַרְתָּ אֶת נַחֲלַת אֲבִיהֶן לָהֶן".**

בִּזְכוּת בְּנוֹת צְלָפְחָד הַצְּדִיקוֹת אָמַר ה' לְמֹשֶׁה אֶת דִּינֵי וְסֵדֶר הִירוּשָׁה, וְהֵן **גַּם זְכוּ שֶׁפָּרְשַׁת יְרוּשַׁת הַנַּחֲלוֹת** בָּאָרֶץ תִּכָּתֵב בַּתּוֹרָה עַל יָדָן.

מַהוּ סֵדֶר הַיְרֻשָּׁה?

כָּאן מְפֹרָטֶת הַתּוֹרָה אֶת סֵדֶר הַיְרֻשָּׁה:
אָדָם שָׁמֵת - בָּנָיו יוֹרְשִׁים אוֹתוֹ.
אִם אֵין לוֹ בָּנִים - בִּתּוֹ יוֹרֶשֶׁת אוֹתוֹ.
אִם אֵין לוֹ גַּם בָּנוֹת - הַיְרֻשָּׁה עוֹבֶרֶת לְאַחָיו.
אִם אֵין לוֹ אַחִים - הַיְרֻשָּׁה עוֹבֶרֶת לַאֲחֵי אָבִיו.
וְאִם אֵין אַחִים לְאָבִיו - הַיְרֻשָּׁה עוֹבֶרֶת לְקָרוֹב מִשְׁפָּחָה אַחֵר מִצַּד הָאָב.

מֹשֶׁה צוֹפֶה עַל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל

כְּשֶׁשָּׁמַע מֹשֶׁה רַבֵּנוּ אֶת צִוּוּי ה' **"נָתֹן תִּתֵּן לָהֶם"** (לִבְנוֹת צְלָפְחָד אֶת יְרוּשַׁת אֲבִיהֶן), הוּא חָשַׁב שְׁאוּלַי נִתְבַּטְּלָה הַגְּזֵרָה שֶׁגָּזַר עָלָיו הַקָּבָּ"ה שֶׁלֹּא יִכָּנֵס לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כִּי הִנֵּה עָכְשָׁו ה' מְצַוֶּה עָלָיו שֶׁהוּא בְּעַצְמוֹ יִתֵּן לִבְנוֹת צְלָפְחָד אֶת הַנַּחֲלָה בָּאָרֶץ.

אַךְ הַקָּבָּ"ה לֹא בִּטֵּל אֶת הַגְּזֵרָה, אֲבָל צִוָּה אוֹתוֹ: **"עֲלֵה אֶל הַר הָעֲבָרִים הַזֶּה וּרְאֵה אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל".** מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עָלָה לָהָר וְהִבִּיט עַל כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הַפְרוּשָׂה לְפָנָיו.

מַדּוּעַ לֹא זָכָה מֹשֶׁה לְהִכָּנֵס לָאָרֶץ?

ה' הוֹדִיעַ לְמֹשֶׁה שֶׁבְּגִלַּל חֶטְאוֹ בְּמֵי מְרִיבָה הוּא לֹא יִכָּנֵס לָאָרֶץ אֶלָּא יָמוּת בְּ'מִיתַת נְשִׁיקָה', בְּדִיּוּק כְּמוֹ אַהֲרֹן אָחִיו.

מֹשֶׁה מְבַקֵּשׁ מֵ-ה' שֶׁיְּמַנֶּה מַנְהִיג

מֹשֶׁה רַבֵּנוּ בָּרֹב רַחֲמָנוּתוֹ וְדַאֲגָתוֹ לְעַם יִשְׂרָאֵל בְּכָל לִבּוֹ, בִּקֵּשׁ מֵ-ה' שֶׁיְּמַנֶּה מַנְהִיג טוֹב לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל, מַנְהִיג סַבְלָן שֶׁיֵּדַע לְהָבִין לִרְוּחוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, **"אֲשֶׁר יֵצֵא לִפְנֵיהֶם וַאֲשֶׁר יָבֹא לִפְנֵיהֶם** (מַנְהִיג שֶׁיַּעֲמֹד בְּרֹאשָׁם בְּמִלְחָמוֹת) **וַאֲשֶׁר יוֹצִיאֵם וַאֲשֶׁר יְבִיאֵם** (יוֹצִיאֵם לַמִּלְחָמָה וּבְזְכוּת זְכוּיוֹתָיו וּמִצְוֹתָיו יַחְזִירֵם מֵהַמִּלְחָמָה בְּשָׁלוֹם), **וְלֹא תִּהְיֶה עֲדַת ה' כַּצֹּאן אֲשֶׁר אֵין לָהֶם רוֹעֶה".**

הַקָּבָּ"ה הֵשִׁיב לְמֹשֶׁה, שֶׁהָאִישׁ הַמַּתְאִים בְּיוֹתֵר לְכָךְ הוּא **יְהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן** מִשִּׁרְתּוֹ, שֶׁהָיָה צָמוּד אֵלָיו בְּמִסִּירוּת נֶפֶשׁ עֲצוּמָה, וְלוֹ יֵשׁ אֶת הַתְּכוּנָה **"אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ"**, שֶׁיְּכוֹל לְלֶכֶת כְּנֶגֶד רוּחוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד.

הַקָּבָּ"ה בִּקֵּשׁ מִמֹּשֶׁה לְשַׁכְנֵעַ אֶת יְהוֹשֻׁעַ שֶׁיִּסְכִּים לְמִנּוּי, שֶׁהֲרֵי מוּטָל עָלָיו תַּפְקִיד לֹא פָּשׁוּט בְּהַנְהָגַת הָעָם שֶׁמְּרֻכָּב מֵהַרְבֵּה סוּגִים שֶׁל אֲנָשִׁים, וְעָלָיו לִהְיוֹת סַבְלָן כְּלַפֵּיהֶם וּלְהִתְמוֹדֵד עִם כֻּלָּם.

מֹשֶׁה יִסְמֹךְ עָלָיו **יָד אַחַת**, וְיַרְגִּיל אֶת יְהוֹשֻׁעַ לְהַשְׁמִיעַ דְּבָרִים לִפְנֵי הָעָם, כְּדֵי שֶׁבְּנֵי יִשְׂרָאֵל יְכַבְּדוּ אוֹתוֹ וְיֵדְעוּ שֶׁהוּא מְמֻשָּׁךְ דַּרְכּוֹ שֶׁל מֹשֶׁה וְשֶׁהוּא יַנְהִיג אוֹתָם בַּכְּנִיסָה לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

מֹשֶׁה נִצְטַוָּה גַּם לְהַעֲמִיד אֶת יְהוֹשֻׁעַ לִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְהַסַּנְהֶדְרִין, וּלְמַנּוֹת אוֹתוֹ לַתַּפְקִיד בְּנוֹכְחוּתָם.

ה' אָמַר לְמֹשֶׁה שֶׁיַּעֲבִיר לִיהוֹשֻׁעַ חֵלֶק מִכְּרֻנֵי הַהוֹד הַקּוֹרְנוֹת מִפָּנָיו, כְּדֵי שֶׁבְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִנְהֲגוּ בּוֹ כְּבוֹד וְיִרְאָה כְּפִי שֶׁהֵם נוֹהֲגִים כְּלַפֵּי מֹשֶׁה.

לְמִרּוֹת שֶׁיְּהוֹשֻׁעַ יִהְיֶה הַמַּנְהִיג, עָלָיו לָגֶשֶׁת אֶל אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְלִשְׁאֹל דַּרְכּוֹ אֶת הַקָּבָּ"ה עַל יְדֵי הָאוּרִים וְהַתֻּמִּים כְּיַצַּד לִנְהֹג, וְעַל פִּי הַהוֹרָאוֹת שֶׁלּוֹ יֵצְאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִלְחָמָה וְיִכָּנְסוּ לְתוֹךְ עָרֵי הָאוֹיֵב.

וְאָכֵן, כְּפִי שֶׁנִּלְמַד בְּפָרָשַׁת 'וַיֵּלֶךְ', בְּיוֹם פְּטִירָתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ הוּא לָקַח אֶת יְהוֹשֻׁעַ וְהֶעֱמִיד אוֹתוֹ לִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְהַסַּנְהֶדְרִין, הִנִּיחַ אֶת **שְׁתֵּי יָדָיו** עַל יְהוֹשֻׁעַ וְהִסְמִיךְ אוֹתוֹ לְמַנְהִיג, וּמִלֵּא אוֹתוֹ חָכְמָה יוֹתֵר מִמָּה שֶׁהַקָּבָּ"ה אָמַר לוֹ לַעֲשׂוֹת, בְּעַיִן טוֹבָה וְיָפָה.

הַרְחָבָה: אַחֲרֵי שֶׁהַקָּבָ"ה הוֹדִיעַ לְמֹשֶׁה שֶׁהוּא יִפְטַר בַּמִּדְבָּר וְהוּא יִזָּכֶה לְהִכָּנֵס לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּלְאַחַר שֶׁהַקָּבָ"ה אָמַר לוֹ לָתֵת נַחֲלָה לִבְנוֹת צְלָפְחָד, הֵבִין מֹשֶׁה שֶׁגַּם לְאַחַר מוֹתוֹ שֶׁל אָדָם מִתְחַשְּׁבִים בְּזַרְעוֹ לְגַבֵּי חֶלְקַת הַנְּחָלוֹת, וְלָכֵן אָמַר מֹשֶׁה: **הַגִּיעָה הַשָּׁעָה שֶׁאָתְבַּע אֶת צָרְכִי, שֶׁבָּנַי יִירְשׁוּ אֶת גְּדֻלָּתִי בִּירֻשָּׁה.**

אָמַר לוֹ הַקָּבָ"ה: לֹא כָּךְ עָלְתָה בְּמַחְשַׁבְתִּי לְפָנַי, לְהַעֲבִיר אֶת הַגְּדֻלָּה בִּירֻשָּׁה, אֶלָּא כְּדַאי הוּא יְהוֹשֻׁעַ שֶׁהָיָה מְשַׁמֵּשׁ אוֹתְךָ תָּמִיד, **לְטֹל שָׂכָר עַל שֶׁלֹּא מִשׁ מֵאֹהֶל.**

עַל זֶה אָמַר שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ אֶת הַמָּשָׁל: "נֹצֵר תְּאֵנָה יֹאכַל אֶת פִּרְיָהּ", הָאִישׁ שֶׁשָּׁמַר עַל עֵץ הַתְּאֵנָה - הוּא יֹאכַל אֶת פִּרְיָהּ. **וְהַמָּשָׁל:** מִי שֶׁמְּשַׁמֵּשׁ אֶת רַבּוֹ וּמְשָׁרֵת אוֹתוֹ בְּנֶאֱמָנוּת - הוּא יִזָּכֶה לְהַמְשִׁיךְ אֶת דַּרְכּוֹ.

פָּרָשַׁת קָרְבְּנוֹת הַתָּמִיד, קָרְבְּנוֹת הַשַּׁבָּת וְקָרְבְּנוֹת הַחַגִּים

לָמָּה נִסְמְכָה פָּרָשַׁת הַקָּרְבָּנוֹת לְפָסוּקִים הָעוֹסְקִים בִּמְנוּי יְהוֹשֻׁעַ?

אָמַר הַקָּבָ"ה לְמֹשֶׁה, עַד שֶׁאַתָּה מְבַקֵּשׁ מִמֶּנִּי שֶׁאֲמַנֶּה לְבָנֶיךָ מַנְהִיג הָגוּן - תְּבַקֵּשׁ מִבָּנַי שֶׁלֹּא יִנָּהֲגוּ בִּי בְּזָיוֹן וְיַקְרִיבוּ אֲלֵי קָרְבָּנוֹת וְלֹא לֵאלֹהִים אֲחֵרִים.

הַרְחָבָה: הַמִּדְרָשׁ מוֹסִיף: לָמָּה נִסְמְכָה פָּרָשַׁת הַקָּרְבָּנוֹת לְפָסוּקִים הָעוֹסְקִים בְּמִנּוּיוֹ שֶׁל מֹשֶׁה? לְהוֹדִיעֵנוּ שֶׁכָּל זְמַן שֶׁהָיָה מֹשֶׁה קַיָּם לֹא הָיוּ יִשְׂרָאֵל צְרִיכִים לְקָרְבָּנוֹת, שֶׁהָיָה דַּי בִּזְכוּתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה לְהָגֵן עֲלֵיהֶם בִּמְקוֹם הַקָּרְבָּנוֹת. אֲבָל עַכְשָׁו כְּשֶׁהִגִּיעָה שָׁעָתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה לְהִסְתַּלֵּק מִן הָעוֹלָם, וְלֹא יִשְׁאַר מִי שֶׁיָּגֵן עֲלֵיהֶם, צִוָּה הַקָּבָ"ה עַל הַקָּרְבָּנוֹת, כְּדֵי שֶׁיָּגִנּוּ עֲלֵיהֶם.

הַקָּבָ"ה הוֹדִיעַ לְמֹשֶׁה אֵלּוּ קָרְבָּנוֹת יָבִיאוּ בְּכָל יוֹם, בְּיוֹם הַשַּׁבָּת, בְּכָל רֹאשׁ חֹדֶשׁ וּבְכָל מוֹעֵד, כְּשֶׁיִּכָּנְסוּ לָאָרֶץ וְיִבְנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.

מַהִי מַעֲלָתוֹ שֶׁל הָעוֹסֵק בִּלְמוּד הַקָּרְבָּנוֹת?

מְלַמְּדִים אוֹתָנוּ חַז"ל שֶׁכָּל הָעוֹסֵק בַּקָּרְבָּנוֹת - כְּאִלּוּ הִקְרִיבָם בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ. בּוֹאוּ וְנִרְאֶה לְקָבָ"ה שֶׁאֲנַחְנוּ מְחַכִּים וּמְצַפִּים לִבְנְיַן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְאִם אֲנַחְנוּ לֹא יְכוֹלִים לְהַקְרִיב קָרְבָּנוֹת, נִלְמַד עֲלֵיהֶם וְזֶה יֵחָשֵׁב לָנוּ כְּאִלּוּ הִקְרַבְנוּ אֶת הַקָּרְבָּנוֹת בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ. **וּכְשֶׁנִּפָּגֵשׁ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ, כְּבָר נֵדַע חֵלֶק מֵהֲלָכוֹת הַקָּרְבָּנוֹת.**

קָרְבַּן הַתָּמִיד

מָה הָיוּ מַקְרִיבִים בְּקָרְבַּן הַתָּמִיד?

לְקָרְבַּן הַתָּמִיד הָיוּ לוֹקְחִים שְׁנֵי כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שְׁלֵמִים לְלֹא מוּם - אֶחָד מַקְרִיבִים בַּבֹּקֶר וְאֶחָד בֵּין הָעַרְבַּיִם. (בֵּין הָעַרְבַּיִם, הוּא הַזְּמַן שֶׁבֵּין חֲצוֹת הַיּוֹם לִתְחִלַּת הַלַּיְלָה).

יַחַד עִם הַכֶּבֶשׂ מְבִיאִים: **מִנְחָה** - עֶשְׂירִית הָאֵיפָה סֹלֶת חִטִּים בְּלוּלָה עִם רְבִיעִית הַהִין (שְׁלוֹשָׁה לֻגִּים) שֶׁמֶן זַיִת כָּתִית. **וְנֶסֶכִים** - רְבִיעִית הַהִין יַיִן לְנִסּוּךְ.

קָרְבְּנוֹת הַמּוּסָפִים

בְּשַׁבָּתוֹת, רָאשֵׁי חֳדָשִׁים וְחַגִּים מְבִיאִים קָרְבָּנוֹת נוֹסָפִים עַל קָרְבַּן הַתָּמִיד, הַקְּרוּיִים **'מוּסָפִים'**. יַחַד אִתָּם מְבִיאִים מְנָחוֹת וְנְסָכִים.

קָרְבַּן מוּסַף שַׁבָּת

כָּל סֵדֶר ה'תָּמִיד' - שֶׁל הַבֹּקֶר וְשֶׁל בֵּין הָעַרְבַּיִם - הָיָה נַעֲשֶׂה בְּשַׁבָּת כְּבִימוֹת הַחֹל, מִלְּבַד כַּמָּה שִׁנּוּיִים.

מֵהֶם הַקָּרְבָּנוֹת הַנּוֹסָפִים שֶׁהָיוּ מַקְרִיבִים בְּשַׁבָּת?

בְּנוֹסָף, הָיוּ מַקְרִיבִים בְּשַׁבָּת בְּצַהֲרֵים שְׁנֵי קָרְבָּנוֹת:

1. **'מוּסַף שַׁבָּת'** - שְׁנֵי כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה לְעוֹלָה.
2. **'לֶחֶם הַפָּנִים'** - הָיוּ מְסַדְּרִים עַל הַשֻּׁלְחָן לְחָמִים חֲדָשִׁים וּמוֹצִיאִים אֶת הַיְשָׁנִים, מְקַטְּירִים בְּמִזְבֵּחַ אֶת 'בְּזִיכֵי הַלְּבוֹנָה', וְהַלְּחָמִים הָיוּ נִתָּנִים לַכֹּהֲנִים לַאֲכִילָה.

חוּץ מִסֵּדֶר הַ'תָּמִיד', קָרְבַּן 'מוּסָף' וְ'לֶחֶם הַפָּנִים', אָסוּר הָיָה לְהַקְרִיב בְּשַׁבָּת קָרְבָּנוֹת נוֹסָפִים, בֵּין קָרְבָּנוֹת יָחִיד וּבֵין קָרְבָּנוֹת צִבּוּר, בֵּין חוֹבָה וּבֵין נְדָבָה.

מִנְחַת נְסָכִים - יַחַד עִם הַכְּבָשִׂים הָיוּ מְבִיאִים מִנְחַת נְסָכִים לְכָל כֶּבֶשׂ: עִשָּׂרוֹן סֹלֶת בָּלוּל בִּשְׁלוֹשָׁה לֻגִּים שֶׁמֶן. מָלְחוּ אֶת הַמִּנְחָה, וְהִקְטִירוּ אוֹתָהּ כָּלִיל בָּאֵשׁ.

נִסּוּךְ הַיַּיִן - לְאַחַר הַחְלָפַת לֶחֶם הַפָּנִים הָיוּ מְנַסְּכִים אֶת הַיַּיִן.

מוּסַף רֹאשׁ חֹדֶשׁ

בְּרָאשֵׁי חֳדָשִׁים הָיָה סֵדֶר הַתָּמִיד - שֶׁל הַבֹּקֶר וְשֶׁל בֵּין הָעַרְבַּיִם - נַעֲשָׂה כְּבִשְׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה, וְנוֹסָף עַל כָּךְ הָיוּ מַקְרִיבִים בִּשְׁעוֹת הַבֹּקֶר מִסְפַּר קָרְבָּנוֹת צִבּוּר הַמְיֻחָדִים לְרֹאשׁ חֹדֶשׁ, וְהֵם נִקְרָאִים: **'מוּסַף רֹאשׁ חֹדֶשׁ'**.

מַה מָּתְר לְהַקְרִיב בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ וְאָסוּר לְהַקְרִיב בְּשַׁבָּת?

בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ, כֵּיוָן שֶׁהוּא יוֹם חוֹל, מֻתָּר לְהַקְרִיב קָרְבָּנוֹת יָחִיד, נְדָרִים, נְדָבוֹת וְחוֹבוֹת, כְּבִשְׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה.

מַה הִקְרִיבוּ לְמוּסַף רֹאשׁ חֹדֶשׁ?

'מוּסַף רֹאשׁ חֹדֶשׁ' כָּלַל אַחַד עָשָׂר קָרְבָּנוֹת:

1. **שְׁנֵי פָּרִים** (בְּנֵי שְׁלוֹשׁ שָׁנִים), **אַיִל אֶחָד** (בֶּן שְׁנָתַיִם) **וְשִׁבְעָה כְּבָשִׂים** (בְּנֵי שָׁנָה) - כֻּלָּם 'עוֹלוֹת'.
2. **שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד** - לְחַטָּאת.

הַרְחָבָה: הַחַטָּאת הַקְּרֵבָה בְּמוּסַף רֹאשׁ חֹדֶשׁ בָּאָה לְכַפֵּר לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל עַל עֲבֵרַת 'טְמֵאת מִקְדָּשׁ וְקָדָשָׁיו', עַל אוֹתָם מִקְרִים שֶׁהַחוֹטְאִים בַּעֲבֵרָה זוֹ לֹא יָכְלוּ לְהִתְכַּפֵּר בְּאֹפֶן הָרָגִיל - כְּגוֹן שֶׁלֹּא הָיְתָה לַחוֹטֵא 'יְדִיעָה' לֹא בַּתְּחִלָּה וְלֹא בַּסּוֹף.

מִנְחַת נְסָכִים

בְּקָרְבְּנוֹת הָעוֹלָה:

עִם כָּל **פַּר** הֵבִיאוּ: שְׁלוֹשָׁה עֶשְׂרוֹנִים סֹלֶת, שִׁשָּׁה לֻגִּים שֶׁמֶן וְשִׁשָּׁה לֻגִּים יַיִן; עִם **הָאַיִל** הֵבִיאוּ: שְׁנֵי עֶשְׂרוֹנִים סֹלֶת, אַרְבָּעָה לֻגִּים שֶׁמֶן וְאַרְבָּעָה לֻגִּים יַיִן; וְעִם כָּל **כֶּבֶשׂ**: עִשָּׂרוֹן סֹלֶת, שְׁלוֹשָׁה לֻגִּים שֶׁמֶן וּשְׁלוֹשָׁה לֻגִּים יַיִן.

אֶת הַסֹּלֶת וְהַשֶּׁמֶן עָרְבְּבוּ יַחַד **לְ'מִנְחַת הַנְּסָכִים'** וְהֵיא הִקְטִירָה כָּלִיל עַל הַמִּזְבֵּחַ, וְהַיַּיִן הִתְנַסֵּךְ בַּסַּפָּל שֶׁבַּמִּזְבֵּחַ.

בְּקָרְבַּן הַחַטָּאת אֵין מִנְחָה

וּנְסָכִים, כִּי מִנְחָה וּנְסָכִים בָּאִים רַק עִם קָרְבְּנוֹת עוֹלָה וּשְׁלָמִים.

כָּל הַיּוֹם כָּשֵׁר לְהַקְרָבַת הַמּוּסָפִים, אַךְ לְכַתְּחִלָּה הָיוּ מַקְרִיבִים אוֹתָם מִיָּד אַחַר תָּמִיד שֶׁל שַׁחַר.

קָרְבְּנוֹת הַחַגִּים

לְאַחַר שֶׁהַתּוֹרָה מְלַמֶּדֶת אוֹתָנוּ עַל הַמּוּסָפִים שֶׁל שַׁבָּת וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים, הִיא מַתְחִילָה לְפָרֵט אֶת קָרְבְּנוֹת הַמּוֹעֲדִים.

עַל יְדֵי הַקָּרְבָּנוֹת אֲנַחְנוּ מְזַכִּירִים אֶת זְכוּת הָאָבוֹת:

פָּרִים כְּנֶגֶד מִי?

פָּרִים - כְּנֶגֶד **אַבְרָהָם**, שֶׁנֶּאֱמַר: **"וְאֶל הַבָּקָר רָץ אַבְרָהָם"**.

אַיִל כְּנֶגֶד מִי?

אַיִל - כְּנֶגֶד אֵילוֹ שֶׁל **יִצְחָק**.

כְּבָשִׂים כְּנֶגֶד מִי?

כְּבָשִׂים - כְּנֶגֶד **יַעֲקֹב**, **"וְהַכְּשָׂבִים הִפְרִיד יַעֲקֹב"**.

הַקְדָּמָה:

בְּמוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה, מִלְּבַד ה'תְּמִידִים' הַקְּרֵבִים כְּבְכָל יוֹם - הָיוּ מַקְרִיבִים קָרְבְּנוֹת הַמְיֻחָדִים לַחַגִּים.

מָה הֵם סוּגֵי הַקָּרְבְּנוֹת בַּחַגִּים?

קָרְבְּנוֹת הַחַגִּים מִתְחַלְּקִים לִשְׁלוֹשָׁה סוּגֵי קָרְבְּנוֹת:

1. **'מוּסָפִים'.**
2. **'חוֹבוֹת הַיּוֹם'** (בַּחַגִּים מְקֻיָּמִים בִּלְבַד - נוֹסָף עַל ה'מוּסָפִים').
3. **חוֹבוֹת הַיָּחִיד** - שֶׁכָּל יְהוּדִי הָעוֹלֶה לָרֶגֶל חַיָּב לְהָבִיאָם.

לְהַלָּן פֵּרוּט הַקָּרְבְּנוֹת:

1. 'מוּסָפִים'

בְּכָל יוֹם מִימֵי הַחַגִּים הִקְרִיבוּ 'מוּסָף'. מוּסְפֵי הַחַגִּים כּוֹלְלִים: פָּרִים, אֵילִים וּכְבָשִׂים לְעוֹלָה, וּשְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת. מִסְפַּר הַפָּרִים, הָאֵילִים וְהַכְּבָשִׂים הִשְׁתַּנָּה בֵּין חַג לְמִשְׁנֵהוּ, וּכְפִי שֶׁיְּפֹרַט בַּהֶמְשֵׁךְ.

בְּאֵילוּ יָמִים הָיוּ מַקְרִיבִים 'מוּסָף'?

לְהַלָּן הַיָּמִים שֶׁבָּהֶם הִקְרִיבוּ 'מוּסָף':

א. שִׁבְעַת יְמֵי חַג הַפֶּסַח. **ב.** חַג הַשָּׁבוּעוֹת. **ג.** רֹאשׁ הַשָּׁנָה. **ד.** יוֹם הַכִּפּוּרִים. **ה.** שִׁבְעַת יְמֵי חַג הַסֻּכּוֹת. **ו.** שְׁמִינִי עֲצֶרֶת.

2. 'חוֹבוֹת הַיּוֹם'

מָה הֵם 'חוֹבוֹת הַיּוֹם'?

בִּשְׁלוֹשָׁה חַגִּים בַּשָּׁנָה, בְּנוֹסָף לְ'מוּסָף' הִקְרִיבוּ קָרְבְּנוֹת-צִבּוּר, הַנִּקְרָאִים 'חוֹבוֹת הַיּוֹם', וְאֵלּוּ הֵם:

א. בְּיוֹם רִאשׁוֹן שֶׁל חֹל הַמּוֹעֵד פֶּסַח - הִקְרִיבוּ אֶת 'מִנְחַת הָעֹמֶר' וְעִמָּהּ כֶּבֶשׂ לְעוֹלָה.

ב. בְּחַג הַשָּׁבוּעוֹת - הִקְרִיבוּ אֶת 'שְׁתֵּי הַלֶּחֶם' וְעִמָּם 'קָרְבְּנוֹת הַבָּאִים עִם הַלֶּחֶם'.

ג. בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים - הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל הִקְרִיב קָרְבְּנוֹת מְיֻחָדִים לְכַפָּרַת הַכֹּהֲנִים וְעַם יִשְׂרָאֵל.

3. חוֹבוֹת הַיָּחִיד

בִּשְׁלֹשֶׁת הָרְגָלִים - **פֶּסַח, שָׁבוּעוֹת וְסֻכּוֹת**, חַיָּב כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל 'לַעֲלוֹת לָרֶגֶל' לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ.

בְּיוֹם טוֹב הָרִאשׁוֹן עָלָיו לְהָבִיא בְּהֵמָה לְקָרְבַּן **'עוֹלַת רְאִיָּה'** וּבְהֵמָה נוֹסֶפֶת לְקָרְבַּן **'שַׁלְמֵי חֲגִיגָה'**. בְּמֶשֶׁךְ יְמֵי הַחַג עָלָיו לְהָבִיא קָרְבַּן **'שַׁלְמֵי שִׂמְחָה'** בְּכְדֵי לֶאֱכֹל אֶת בְּשָׂרוֹ וּלְקַיֵּם מִצְוַת 'שִׂמְחָה' בַּחַג.

חַג הַפֶּסַח

הַתּוֹרָה פּוֹתַחַת בְּחַג הַפֶּסַח, שֶׁהוּא ה'יּוֹם טוֹב' הָרִאשׁוֹן שֶׁנִּצְטַוּוּ עָלָיו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמְפָרֶטֶת אֶת הַקָּרְבָּנוֹת הַנָּהוּגִים בּוֹ.

בְּכָל שָׁנָה בְּעֶרֶב חַג הַפֶּסַח, בְּתַאֲרִיךְ י"ד בְּנִיסָן אַחַר הַצָּהֳרַיִם, הָיוּ מַקְרִיבִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ אֶת **'קָרְבַּן הַפֶּסַח'** שֶׁל כָּל עַם יִשְׂרָאֵל (הַקָּרְבָּן הָיָה נֶאֱכָל בַּחֲבוּרָה בְּלֵיל הַסֵּדֶר לֵיל ט"ו בְּנִיסָן).

מִיּוֹם ט"ו בְּנִיסָן בְּמֶשֶׁךְ שִׁבְעָה יָמִים נִצְטַוִּינוּ לֶאֱכֹל מַצּוֹת, הַיּוֹם הָרִאשׁוֹן וְהַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי הֵם 'יוֹם טוֹב' וְאָסוּר לַעֲשׂוֹת בָּהֶם מְלָאכָה.

מוּסְפֵי חַג הַפֶּסַח

בְּכָל יוֹם מִימֵי חַג הַפֶּסַח הָיוּ מַקְרִיבִים לְמוּסָף אֶחָד עָשָׂר קָרְבָּנוֹת:

1. **שְׁנֵי פָּרִים, אַיִל אֶחָד וְשִׁבְעָה כְּבָשִׂים** - כֻּלָּם 'עוֹלוֹת'.
2. **שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד** - לְחַטָּאת.

לְכָל בְּהֵמָה מֵהָעוֹלוֹת הִקְרִיבוּ גַּם **'מִנְחַת נְסָכִים'**, וְכֵן הֵבִיאוּ יַיִן **לְ'נִסּוּךְ הַיַּיִן'**.

קָרְבְּנוֹת מְיֻחָדִים לְחַג הַפֶּסַח

בְּנוֹסָף (כְּמוֹ שֶׁרָאִינוּ בַּהַקְדָּמָה) הָיוּ מְבִיאִים גַּם:

א. קָרְבַּן הָעֹמֶר - בְּיוֹם א' שֶׁל חֹל הַמּוֹעֵד פֶּסַח, שֶׁנִּקְרָא גַּם **'מִנְחַת הָעֹמֶר'**, וְעִמָּהּ הָיוּ מְבִיאִים כֶּבֶשׂ שֶׁנִּקְרָא **'כֶּבֶשׂ הַבָּא עִם הָעֹמֶר'** וְעִמּוֹ נְסָכִים.

ב. עוֹלַת רְאִיָּה, שַׁלְמֵי חֲגִיגָה וְשַׁלְמֵי שִׂמְחָה - כָּל יְהוּדִי שֶׁעָלָה לָרֶגֶל הֵבִיא עִמּוֹ בְּיוֹם טוֹב רִאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח בְּהֵמָה לְעוֹלַת רְאִיָּה, וּבְהֵמָה נוֹסֶפֶת לְשַׁלְמֵי חֲגִיגָה. וּבְנוֹסָף, כָּל יְהוּדִי הָיָה מֵבִיא בְּמֶשֶׁךְ הַחַג בְּהֵמָה נוֹסֶפֶת לְשַׁלְמֵי שִׂמְחָה - כְּדֵי לְקַיֵּם אֶת שִׂמְחַת הַחַג.

חַג הַשָּׁבוּעוֹת

חַג הַשָּׁבוּעוֹת, שֶׁבּוֹ מַקְרִיבִים מִנְחָה הָעֲשׂוּיָה מִיבּוּל הַחִטָּה הַחֲדָשָׁה, הוּא יוֹם קָדוֹשׁ וְאָסוּר בַּעֲשִׂיַּת מְלָאכָה, וּמַקְרִיבִים בּוֹ קָרְבְּנוֹת מְיֻחָדִים.

מוּסְפֵי חַג שָׁבוּעוֹת

כְּמוֹ בְּפֶסַח וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים, הָיוּ מְבִיאִים לְמוּסָף בְּחַג הַשָּׁבוּעוֹת:

1. **שְׁנֵי פָּרִים, אַיִל אֶחָד וְשִׁבְעָה כְּבָשִׂים** - כֻּלָּם 'עוֹלוֹת'.
2. **שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד** - לְחַטָּאת.

לְכָל בְּהֵמָה מֵהָעוֹלוֹת הִקְרִיבוּ גַּם **'מִנְחַת נְסָכִים'**, וְכֵן הֵבִיאוּ יַיִן **לְ'נִסּוּךְ הַיַּיִן'**.

אֵלּוּ קָרְבְּנוֹת מְיֻחָדִים יֵשׁ בְּחַג הַשָּׁבוּעוֹת?

קָרְבְּנוֹת מְיֻחָדִים לְחַג הַשָּׁבוּעוֹת

בְּנוֹסָף לַמּוּסָפִים הֵבִיאוּ בְּחַג הַשָּׁבוּעוֹת אֶת קָרְבְּנוֹת הַיּוֹם:

א. שְׁתֵּי הַלֶּחֶם, וְהַקָּרְבָּנוֹת הַבָּאִים עִם הַלֶּחֶם: שְׁנֵי כְּבָשִׂים לִשְׁלָמִים, (אֵלּוּ הֵם שַׁלְמֵי צִבּוּר הַיְחִידִים בַּתּוֹרָה), פַּר אֶחָד, שְׁנֵי אֵילִים וְשִׁבְעָה כְּבָשִׂים לְעוֹלָה וּשְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת.

ב. עוֹלַת רְאִיָּה, שַׁלְמֵי חֲגִיגָה וְשַׁלְמֵי שִׂמְחָה - כָּל יְהוּדִי שֶׁעָלָה לָרֶגֶל בְּחַג הַשָּׁבוּעוֹת הֵבִיא עִמּוֹ: בְּהֵמָה לְעוֹלַת רְאִיָּה, בְּהֵמָה נוֹסֶפֶת לְשַׁלְמֵי חֲגִיגָה וּבְהֵמָה נוֹסֶפֶת לְשַׁלְמֵי שִׂמְחָה.

רֹאשׁ הַשָּׁנָה

בְּא' בְּתִשְׁרֵי - רֹאשׁ הַשָּׁנָה, הוּא יוֹם קָדוֹשׁ וְאָסוּר בַּעֲשִׂיַּת מְלָאכָה, וּבוֹ תּוֹקְעִים בַּשּׁוֹפָר וּמַקְרִיבִים קָרְבָּנוֹת.

מוּסְפֵי רֹאשׁ חֹדֶשׁ

כְּיָוֹן שֶׁרֹּאשׁ הַשָּׁנָה הוּא גַּם רֹאשׁ חֹדֶשׁ, הִקְרִיבוּ בּוֹ גַּם קָרְבְּנוֹת מוּסַף רֹאשׁ חֹדֶשׁ, שֶׁהֵם: **1. שְׁנֵי פָּרִים, אַיִל אֶחָד וְשִׁבְעָה כְּבָשִׂים** - כָּלָם 'עוֹלוֹת' (כּוֹלֵל מִנְחוֹת הַסֹּלֶת וְהַנְּסָכִים). **2. שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד** - לְחַטָּאת.

מוּסְפֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה

לְמוּסְפֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה הִקְרִיבוּ: **1. פַּר אֶחָד, אַיִל אֶחָד וְשִׁבְעָה כְּבָשִׂים** - כָּלָם 'עוֹלוֹת' (כּוֹלֵל מִנְחוֹת הַסֹּלֶת וְהַנְּסָכִים). **2. שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד** - לְחַטָּאת.

אִם חָל רֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּשַׁבָּת הִקְרִיבוּ גַּם אֶת מוּסַף הַשַּׁבָּת.

הַרְחָבָה: סֵדֶר הַהַקְרָבָה הָיָה כָּךְ: קֹדֶם מוּסַף שַׁבָּת, לְאַחַר מִכֵּן מוּסְפֵי רֹאשׁ חֹדֶשׁ וּבְסוֹף מוּסְפֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה.

יוֹם הַכִּפּוּרִים

בְּיוֹם י' בְּתִשְׁרֵי - יוֹם הַכִּפּוּרִים, הוּא יוֹם קָדוֹשׁ וְאָסוּר בַּאֲכִילָה וּבַעֲשִׂיַּת מְלָאכָה. גַּם בְּיוֹם זֶה מַקְרִיבִים קָרְבָּנוֹת מְיֻחָדִים.

מוּסְפֵי יוֹם הַכִּפּוּרִים

מוּסַף יוֹם הַכִּפּוּרִים הוּא כְּמוֹ מוּסַף רֹאשׁ הַשָּׁנָה:

1. **פַּר אֶחָד, אַיִל אֶחָד וְשִׁבְעָה כְּבָשִׂים** - כָּלָם 'עוֹלוֹת' (כּוֹלֵל מִנְחוֹת הַסֹּלֶת וְהַנְּסָכִים).

2. **שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד** - לְחַטָּאת.

קָרְבְּנוֹת מְיֻחָדִים לְיוֹם הַכִּפּוּרִים

מִלְּבַד הַמּוּסָפִים הָיָה הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל מַקְרִיב בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים קָרְבָּנוֹת מְיֻחָדִים לְכַפָּרַת הַכֹּהֲנִים וְעַם יִשְׂרָאֵל.

א. 'קָרְבְּנוֹת הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל' - פַּר לְחַטָּאת (פְּנִימִית) [דָּמוֹ הָיָה בְּקֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים וּבַהֵיכָל] **וְאַיִל** לְעוֹלָה.

ב. 'קָרְבְּנוֹת הָעָם' - שְׁנֵי שְׂעִירֵי עִזִּים, שֶׁעֲלֵיהֶם עָשָׂה הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל גּוֹרָל: אֶחָד הָקְרַב לְחַטָּאת (פְּנִימִית) וְהַשֵּׁנִי נִשְׁתַּלַּח לַעֲזָאזֵל, **אַיִל אֶחָד** לְעוֹלָה **וּקְטֹרֶת** שֶׁהִקְטִירָה בְּקֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים.

חַג הַסֻּכּוֹת

בְּט"ו בְּתִשְׁרֵי - חַג הַסֻּכּוֹת, הָיוּ מַקְרִיבִים קָרְבָּנוֹת רַבִּים. בְּיוֹם קָדוֹשׁ זֶה אָסוּר לַעֲשׂוֹת מְלָאכָה.

מוּסְפֵי חַג הַסֻּכּוֹת

בְּכָל יוֹם מִימֵי הַחַג הִקְרִיבוּ לְמוּסָף: **פָּרִים, אֵילִים וּכְבָשִׂים** - לְעוֹלָה, **וּשְׂעִיר עִזִּים אֶחָד** לְחַטָּאת (כּוֹלֵל מִנְחוֹת הַסֹּלֶת וְהַנְּסָכִים).

מִסְפַּר הָאֵילִים וְהַכְּבָשִׂים הָיָה זֶהֶה בְּכָל יְמוֹת הַחַג: **שְׁנֵי אֵילִים וְאַרְבָּעָה עָשָׂר כְּבָשִׂים**, אֲבָל מִסְפַּר **הַפָּרִים** הִשְׁתַּנָּה בְּכָל יוֹם: בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן הִקְרִיבוּ שְׁלוֹשָׁה עָשָׂר פָּרִים, בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי - שְׁנֵים עָשָׂר פָּרִים, בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי - אַחַד עָשָׂר פָּרִים, וְכָךְ הִפְחִיתוּ בְּכָל יוֹם פַּר אֶחָד. בַּיּוֹם הַשִּׁבְעִי הִקְרִיבוּ שִׁבְעָה פָּרִים בִּלְבָד.

יוֹצֵא שֶׁבְּחַג הַסֻּכּוֹת מַקְרִיבִים בְּסַךְ הַכֹּל: **שִׁבְעִים פָּרִים**, בְּכָל יוֹם פַּר אֶחָד פָּחוֹת מֵהַכַּמּוּת שֶׁהִקְרִיבוּ בַּיּוֹם הַקּוֹדֵם. וְשִׁבְעִים הָפָרִים הֵם כְּנֶגֶד שִׁבְעִים אֻמּוֹת הָעוֹלָם שֶׁמִּתְמַעֲטִים וְהוֹלְכִים.

כְּנֶגֶד מִי בָּאוּ הַכְּבָשִׂים?

הַכְּבָשִׂים הֵם כְּנֶגֶד יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּקְרְאוּ "שֶׂה פְּזוּרָה". מִסְפָּרָם קָבוּעַ בְּכָל יוֹם, וּמִנְיָנָם בְּסַךְ הַכֹּל תִּשְׁעִים וּשְׁמוֹנָה (7X14=98), כְּדֵי לְכַלּוֹת בָּהֶם תִּשְׁעִים וּשְׁמוֹנָה קְלָלוֹת שֶׁבְּפָרָשַׁת כִּי תָבֹא.

בְּאֵיזוֹ מִלָּה מִסְתַּיְּמִים רֹב הַפְּסוּקִים שֶׁמִּתְאָרִים אֶת הַקָּרְבָּנוֹת בְּחַג הַסֻּכּוֹת?

בְּרֹב יְמֵי חַג הַסֻּכּוֹת מִסְתַּיֵּם הַתֵּאוּר שֶׁל הַקָּרְבָּנוֹת בְּמִלָּה **"וְנִסְכָּהּ"**, אַךְ יֵשׁ שְׁנֵי מִקְרִים יוֹצְאֵי דֹּפֶן: בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי נֶאֱמַר **"וְנִסְכֵּיהֶם"**, וּבַיּוֹם הַשִּׁשִּׁי - **"וּנְסָכֶיהָ"**.

בְּנוֹסָף לְכָךְ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי נֶאֱמַר **"כַּמִּשְׁפָּטָם"** בְּמָקוֹם "כַּמִּשְׁפָּט". אִם נְצָרֵף אֶת הָאוֹתִיּוֹת שֶׁנּוֹסְפוּ נְקַבֵּל אֶת הַמִּלָּה **מַיִם**, כָּאן לְמָּדָה אוֹתָנוּ הַתּוֹרָה בְּרֶמֶז אֶת מִצְוַת נִסּוּךְ הַמַּיִם בְּחַג הַסֻּכּוֹת.

אֵילוּ קָרְבָּנוֹת מְיֻחָדִים יֵשׁ בְּחַג הַסֻּכּוֹת?

קָרְבָּנוֹת מְיֻחָדִים לְחַג הַסֻּכּוֹת

בְּנוֹסָף הָיוּ מְבִיאִים גַּם:

עוֹלַת רְאִיָּה, שַׁלְמֵי חֲגִיגָה וְשַׁלְמֵי שִׂמְחָה - כָּל יְהוּדִי שֶׁעָלָה לְרֶגֶל הֵבִיא עִמּוֹ בְּיוֹם טוֹב רִאשׁוֹן שֶׁל סֻכּוֹת בְּהֵמָה לְעוֹלַת רְאִיָּה, וּבְהֵמָה נוֹסֶפֶת לְשַׁלְמֵי חֲגִיגָה.

וּבְנוֹסָף לְכָךְ הָיָה כָּל יְהוּדִי מֵבִיא בְּמֶשֶׁךְ הַחַג בְּהֵמָה נוֹסֶפֶת לְשַׁלְמֵי שִׂמְחָה - כְּדֵי לְקַיֵּם אֶת שִׂמְחַת הַחַג.

שְׁמִינִי עֲצֶרֶת

הַיּוֹם הַשְּׁמִינִי שֶׁמֵּיד לְאַחַר חַג הַסֻּכּוֹת נִקְרָא 'שְׁמִינִי עֲצֶרֶת'. הוּא נִקְרָא בַּתּוֹרָה "עֲצֶרֶת", וּבוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּבֵיכוֹל חוֹגֵג אִתָּנוּ עוֹד יוֹם.

מָשָׁל לְמֶלֶךְ שֶׁהִזְמִין אֶת בָּנָיו לִסְעוּדָה לְמֶשֶׁךְ כַּמָּה יָמִים, וּכְשֶׁגִּמְּרָה הַסְּעוּדָה, בִּקֵּשׁ מֵהֶם לְהִשָּׁאֵר עִמּוֹ עוֹד יוֹם אֶחָד, כִּי קָשֶׁה לוֹ לְהִפָּרֵד מֵהֶם.

יוֹם זֶה הוּא יוֹם קָדוֹשׁ וְאָסוּר בַּעֲשִׂיַּת מְלָאכָה.

מוּסְפֵי שְׁמִינִי עֲצֶרֶת

קָרְבַּן מוּסָף שֶׁל שְׁמִינִי עֲצֶרֶת הָיָה כְּמוֹ מוּסַף רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְיוֹם הַכִּפּוּרִים: **פַּר אֶחָד, אַיִל אֶחָד, וְשִׁבְעָה כְּבָשִׂים** לְעוֹלָה **וּשְׂעִיר עִזִּים אֶחָד** לְחַטָּאת (כּוֹלֵל מִנְחוֹת הַסֹּלֶת וְהַנְּסָכִים).

הָעָרָה כְּלָלִית לְגַבֵּי כָּל חַג: אִם הַחַג חָל בְּיוֹם הַשַּׁבָּת מַקְרִיבִים מִלְּבַד קָרְבְּנוֹת הַחַג גַּם אֶת קָרְבְּנוֹת הַשַּׁבָּת.

סִכּוּם קָרְבָּנוֹת הַמוּסָפִים (בְּלִבַּד)

הַיּוֹם	עוֹלָה			מִנְחַת נְסָכִים סֹלֶת (בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן)			נְסָכוֹ (נֶסֶךְ שֵׁכָר)			חַטָּאת
	פָּרִים	אֵילִים	כְּבָשִׂים	לַפָּר	לָאַיִל	לַכֶּבֶשׂ	לַפָּר	לָאַיִל	לַכֶּבֶשׂ	שְׂעִיר עִזִּים
שַׁבָּת	-	-	2	-	-	1/10	-	-	1/4	-
רֹאשׁ חֹדֶשׁ	2	1	7	3/10	2/10	1/10	1/2	1/3	1/4	1
שְׁבִעַת יְמֵי פֶּסַח	2	1	7	3/10	2/10	1/10	1/2	1/3	1/4	1
שָׁבוּעוֹת	2	1	7	3/10	2/10	1/10	1/2	1/3	1/4	1
רֹאשׁ הַשָּׁנָה	3	2	14	3/10	2/10	1/10	1/2	1/3	1/4	2
יוֹם כִּפּוּר	1	1	7	3/10	2/10	1/10	1/2	1/3	1/4	1
יוֹם א' שֶׁל סֻכּוֹת	13	2	14	3/10	2/10	1/10	1/2	1/3	1/4	1
יוֹם ב' שֶׁל סֻכּוֹת	12	2	14	3/10	2/10	1/10	1/2	1/3	1/4	1
יוֹם ג' שֶׁל סֻכּוֹת	11	2	14	3/10	2/10	1/10	1/2	1/3	1/4	1
יוֹם ד' שֶׁל סֻכּוֹת	10	2	14	3/10	2/10	1/10	1/2	1/3	1/4	1
יוֹם ה' שֶׁל סֻכּוֹת	9	2	14	3/10	2/10	1/10	1/2	1/3	1/4	1
יוֹם ו' שֶׁל סֻכּוֹת	8	2	14	3/10	2/10	1/10	1/2	1/3	1/4	1
יוֹם ז' שֶׁל סֻכּוֹת	7	2	14	3/10	2/10	1/10	1/2	1/3	1/4	1
שְׁמִינִי עֲצֶרֶת	1	1	7	3/10	2/10	1/10	1/2	1/3	1/4	1

הַשָּׁבוּעַ לָמַדְנוּ כַּמָּה עִנְיָנִים חֲשׁוּבִים, לָמַדְנוּ **שֶׁאֲצֶל הַקָּבָ"ה לֹא מִפְסִידִים.** מִי שֶׁמּוֹכָן לְמְסֹר נַפְשׁוֹ לְשֵׁם ה' שְׂכָרוֹ גָּדוֹל וְגַם יְלָדָיו יֵהָנוּ מִמַּעֲשָׂיו הַטּוֹבִים. לָמַדְנוּ גַּם כַּמָּה חֲשׁוּבָה אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, עַד שֶׁבִּזְכוּת אַהֲבַת הָאָרֶץ שֶׁל בְּנוֹת צְלָפְחָד הֵן זָכוּ שֶׁהַקָּבָ"ה הִסְכִּים עִם בַּקָּשָׁתָן וְאַף הוֹסִיף לְלַמֵּד אֶת מֹשֶׁה דִּינֵי יְרֻשָּׁה בִּזְכוּתָן. לָמַדְנוּ גַּם מִיהוּ מְנַהֵיג אֲמִתִּי, כְּמוֹ מֹשֶׁה רַבֵּנוּ שֶׁאוֹהֵב אֶת יִשְׂרָאֵל בְּכָל לִבּוֹ וְכָל מָה שֶׁאִכְפַּת לוֹ הוּא רַק טוֹבָתָם.

וּלְסִיּוּם, נִתְפַּלֵּל לְבִנְיַן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וּלְהַחְזָרַת סֵדֶר עֲבוֹדַת הַכֹּהֲנִים וְהַקְרָבַת הַקָּרְבָּנוֹת בִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

שַׁבַּת שָׁלוֹם וּמְבֹרָךְ!

לָמַדְתִּי - הֵבַנְתִּי - יָדַעְתִּי!

שְׁאֵלוֹת בְּקִיאוּת עַל הַפָּרָשָׁה.

פֶּרֶק כה (הֶמְשֵׁךְ)

1. מַהוּ מַעֲשֶׂה הַמְּסִירוּת נֶפֶשׁ שֶׁעָשָׂה פִּנְחָס?
2. מַהוּ הַשָּׂכָר הַגָּדוֹל שֶׁקִּבֵּל פִּנְחָס?
3. מִי הֵם הַחוֹטְאִים שֶׁהַתּוֹרָה פִּרְסְמָה אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם?
4. מַהוּ הַצִּוּוּי לְצָרֵר אֶת הַמִּדְיָנִים?
5. מַדּוּעַ לֹא צִוָּה ה' לְצָרֵר גַּם אֶת הַמּוֹאָבִים?

פֶּרֶק כו

6. מִפְּנֵי מָה צִוָּה ה' לִמְנוֹת אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל?
7. כַּמָּה מִשְׁפָּחוֹת הָיוּ בְּשֵׁבֶט גָּד?
8. כַּמָּה מִשְׁפָּחוֹת הָיוּ בְּשֵׁבֶט דָּן?
9. מַדּוּעַ בְּנֵי קֹרַח לֹא מֵתוּ?
10. כַּמָּה מִשְׁפָּחוֹת חֲסֵרוֹת בַּסְּפִירָה שֶׁבְּפָרָשָׁתֵנוּ וּמַדּוּעַ הֵם לֹא נִמְנוּ כָּאן?
11. עַל פִּי מָה הֻחְלַט כַּמָּה יִהְיֶה הַשֶּׁטַח שֶׁכָּל שֵׁבֶט יְקַבֵּל בָּאָרֶץ?
12. כֵּיצַד נַעֲשָׂה הַגּוֹרָל עַל הַנַּחֲלוֹת?
13. מַדּוּעַ שֵׁבֶט לֵוִי נִמְנָה בִּנְפָרֵד מִשְּׁאָר הַשְּׁבָטִים?
14. כַּמָּה לְוִיִּים נִמְנוּ בְּמִנְיָן זֶה וּמַאֲיָזֶה גִּיל הֵם נִמְנוּ?

פֶּרֶק כז

15. מִי הָיָה צְלָפְחָד בֶּן חֵפֶר וּמַדּוּעַ הָיְתָה לִבְנוֹתָיו בְּעָיָה בְּנַחֲלַת הָאָרֶץ?
16. מָה הָיְתָה תְּשׁוּבַת מֹשֶׁה לְטַעֲנַת בְּנוֹת צְלָפְחָד?
17. מַהוּ סֵדֶר הַיְרֻשָּׁה שֶׁל אָדָם שָׁמוּת?
18. מַדּוּעַ חָשַׁב מֹשֶׁה שֶׁבָּעֵת הִתְבַּטְּלָה הַגְּזֵרָה עָלָיו וְהוּא יִזְכֶּה לְהִכָּנֵס לָאָרֶץ?
19. עַל אֵיזֶה הַר עָלָה מֹשֶׁה כְּדֵי לִרְאוֹת אֶת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל?
20. מִיהוּ הָאִישׁ שֶׁיְּנַהֵיג אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ וּמָה הַמַּעֲלָה שֶׁבַּתּוֹרָה מוֹנָה אֶצְלוֹ?
21. כֵּיצַד סָמַךְ מֹשֶׁה אֶת יְהוֹשֻׁעַ?
22. מַהִי מַעֲלָתוֹ שֶׁל הָעוֹסֵק בִּלְמוּד הַקָּרְבָּנוֹת?

פֶּרֶק כח

23. מַהוּ 'קָרְבַּן הַתָּמִיד' וּמָה הָיוּ מַקְרִיבִים בּוֹ?
24. מָה כָּלַל קָרְבַּן מוּסָף שֶׁל שַׁבָּת?
25. מָה הִקְרִיבוּ לְמוּסַף רֹאשׁ חֹדֶשׁ?
26. מָה הֵם שְׁלֹשֶׁת סוּגֵי הַקָּרְבָּנוֹת שֶׁמַּקְרִיבִים בַּחַגִּים?
27. מַהוּ קָרְבַּן הָעֹמֶר וּמָתַי מַקְרִיבִים אוֹתוֹ?
28. מַהוּ הַקָּרְבָּן שֶׁמְּיֻחָד רַק לְחַג הַשָּׁבוּעוֹת?

פֶּרֶק כט

29. מַדּוּעַ מַקְרִיבִים בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה גַּם אֶת קָרְבַּן מוּסַף רֹאשׁ חֹדֶשׁ?
30. מָה הֵם הַקָּרְבָּנוֹת שֶׁל הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים?
31. כַּמָּה פָּרִים מַקְרִיבִים בְּמַהֲלַךְ יְמֵי חַג הַסֻּכּוֹת וּכְנֶגֶד מִי?
32. מַהוּ חַג שְׁמִינִי עֲצֶרֶת?

תּוֹרָתְךָ שַׁעֲשֻׁעָי

צוּר-אוֹת בְּפָרָשָׁה

בחידות שלפניכם מסתתרים מושגים מפרשת השבוע, על ידי חיבור בין הציור והאותיות תקבלו את התשובה. חושבים שפתרתם נכון? בדקו עצמכם בתשובות.
בהצלחה!

= מחלפת את באות. + מוסיפת אות בהתחלה או בסוף. / מחיקת אות.
√ מוסיפת אות בתוך המילה. ↔ מחלפת מיקום מאותיות.
עיבוב סדר האותיות.

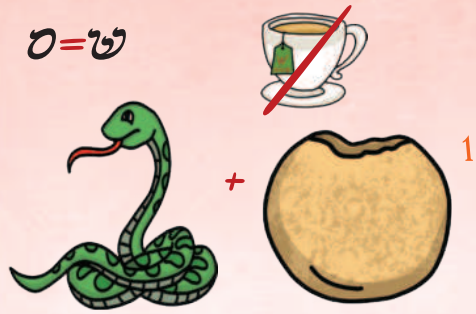

1

2

3

4

תשובות: 1: חלב. 2: נחש. 3: צפרדע. 4: יהלום.

הֵידוֹן א'-כ' לְמַתְחִילִים

הַתְּשׁוּבָה לְכָל שְׁאֵלָה מַתְחִילָה בְּאוֹת הַמּוֹפִיעָה בְּרֹאשׁ הַשּׁוּרָה.

שְׁאֵלוֹת שֶׁיֵּשׁ בְּסוֹפָן כּוֹכָבִית (*) הֵן שְׁאֵלוֹת אַתְגָּר - קָשׁוֹת יוֹתֵר.

א - סַבָּא שֶׁל פִּינְחָס.
ב - אַחַר הַצָּהֳרַיִם (שְׁתֵּי מִלִּים).
ג - בּוֹ חָלְקוּ אֶת הָאָרֶץ.
ד - אֶחָד מִקְּרִיאֵי הָעֲדָה.
ה - שְׁנַיִם עָשָׂר לֹג.
ו - ה' אָמַר לְמֹשֶׁה: "עֲלֵה אֶל הַר הָעֲבָרִים הַזֶּה ___ אֶת הָאָרֶץ".
ז - אִישׁ יִשְׂרָאֵל הַמְּכֻּבָּה.
ח - אֲחוֹתָהּ שֶׁל נַעֲה.
ט - הַתַּאֲרִיךְ בּוֹ הָקְרְבָה מִנְחַת הָעֹמֶר.
י - בַּת לֵוִי.
כ - בָּהּ זָכוּ פִּינְחָס וְזַרְעוֹ (שְׁתֵּי מִלִּים).
ל - סָבוֹ שֶׁל מַחְלִי*.
מ - בָּאָה יַחַד עִם עוֹלָה.
נ - יְצִיקַת נוֹזְלִים עַל הַמִּזְבֵּחַ.
ס - מֹשֶׁה עָשָׂה עִם יָדָיו לִיהוֹשֻׁעַ.
ע - בַּעֲלָהּ שֶׁל יוֹכֶבֶד.
פ - מִבְּנֵי רְאוּבֵן*.
צ - הָיוּ לוֹ רַק בָּנוֹת.
ק - בָּנָיו לֹא מֵתוּ.
ר - בְּכוֹר יִשְׂרָאֵל.
ש - בַּת אָשֵׁר.
ת - אֲחוֹתָהּ שֶׁל מַחְלָה.

תשובות: א', ב', ד', ה', ו', ז', ח', י', כ', ל', מ', נ', ס', ע', צ', ק', ר', ש', ת'.

הֵידוֹן א'-כ' לְמִתְקַדְּמִים

הַתְּשׁוּבָה לְכָל שְׁאֵלָה מִסְתַּיֶּמֶת בְּאוֹת הַמּוֹפִיעָה בְּרֹאשׁ הַשּׁוּרָה.

א - אָבִיו שֶׁל זִמְרִי.
ב - לֹא מֵת בַּמִּדְבָּר.
ג - יוֹם טוֹב.
ד - סַבָּא רַבָּא שֶׁל נַעֲה.
ה - נַחֲלָה.
ו - בְּסִבָּה זוֹ מֵת צְלָפְחָד*.
ז - שָׂעִיר.
ח - בְּנוֹ שֶׁל יְהוּדָה.
ט - דִּין.
י - שֵׁם הָאִשָּׁה הַמְּכֻּבָּה.
כ - בְּנוֹ שֶׁל רְאוּבֵן.
ל - בְּנוֹ שֶׁל אֱלִיאָב*.
מ - הוֹרָאַת כֹּהֵן גָּדוֹל נִקְרֵאת מִשְׁפַּט הָ...
נ - מֵת בְּאֶרֶץ כְּנַעַן*.
ס - נִין שֶׁל עַמְרָם.
ע - נֶאֱמַר עָלָיו: "אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ".
פ - הַשָּׁלֵם: "בְּנֵי ___ לְמִשְׁפְּחֹתָם מְנַשֶּׁה וְאֶפְרָיִם".
צ - בְּנוֹ שֶׁל יְהוּדָה.
ק - בְּנוֹ שֶׁל גִּלְעָד*.
ר - אָבִיו שֶׁל צְלָפְחָד.
ש - אָכְלָה חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם אִישׁ.
ת - יוֹם שֶׁמְּבִיאִים בּוֹ שְׁנֵי כְּבָשִׂים נוֹסָפִים.

תשובות: א', ב', ג', ד', ה', ו', ז', ח', י', כ', ל', מ', נ', ס', ע', פ', צ', ק', ר', ש', ת'.

אַגָּדוֹת הַחֻרְבָּן - בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָרִאשׁוֹן

תְּקוּפַת בֵּין הַמְצָרִים וְחֻרְבַּן שְׁנֵי בָּתֵּי הַמִּקְדָּשׁ עַל פִּי הַמְקוֹרוֹת.

שָׁלוֹם לַקּוֹרְאִים הַיְקָרִים!

שָׁבוּעַ שֶׁעָבַר לִמַּדְנוּ עַל חֲמִשָּׁה אֲסוֹנוֹת שֶׁקָּרוּ בְּ-י"ז בְּתַמּוּז. שְׁלוֹשָׁה שָׁבוּעוֹת לְאַחַר מִכֵּן בְּט' בְּאָב, חָרְבוּ שְׁנֵי בָּתֵּי הַמִּקְדָּשׁ. הַשָּׁבוּעַ בְּעִזְרַת ה' נִלְמַד עַל **הַבַּיִת הָרִאשׁוֹן**.

בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָרִאשׁוֹן

בְּסוֹף יָמָיו קָנָה דָּוִד הַמֶּלֶךְ מִיָּד אַרַוְנָה הַיְבוּסִי שְׁטָחִים בִּירוּשָׁלַיִם, עֲלֵיהֶם תִּכְנֵן לִבְנוֹת אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ עַל פִּי מַה שֶּׁלִּמֵּד אוֹתוֹ שְׁמוּאֵל הַנָּבִיא. דָּוִד עַצְמוֹ לֹא זָכָה לִבְנוֹת אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, אֲבָל הוּא הֵכִין אֶת הַבָּסִיס לִבְנְיָתוֹ.

שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ קִבֵּל אֶת הַמַּלְכוּת עַל יִשְׂרָאֵל מִיָּד דָּוִד אָבִיו, וּבַשָּׁנָה הָרְבִיעִית לְמַלְכוּתוֹ - שְׁנַת ב'תתקכ"ח (2,928 שָׁנִים לִבְרִיאַת הָעוֹלָם, 440 שָׁנִים לִכְנִיסַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָאָרֶץ), הֵחֵל בִּבְנְיַן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. הַבִּנְיָה אָרְכָה שֶׁבַע שָׁנִים, וּבַשָּׁנָה הָאַחַת עֶשְׂרֵה לְמַלְכוּתוֹ חָנַךְ שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּירוּשָׁלַיִם.

בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָרִאשׁוֹן עָמַד עַל תִּלּוֹ מֵהַיּוֹם שֶׁהֻחֲלוּ בִּבְנְיָתוֹ 410 שָׁנִים. הַבַּיִת נֶחֱרַב בְּיוֹם ט' בְּאָב שְׁנַת ג'של"ח (3,338) עַל יְדֵי נְבוּכַדְנֶצַּר הָרָשָׁע מֶלֶךְ בָּבֶל.

תְּקוּפַת הַחֻרְבָּן

בַּתְּקוּפָה שֶׁקָּדְמָה לְחֻרְבַּן הַבַּיִת עָמַד בֵּית הַמִּקְדָּשׁ עַל תִּלּוֹ וְהָעֲבוֹדוֹת בּוֹ הִתְנַהֲלוּ כְּסִדְרָן. הַכֹּהֲנִים הִקְרִיבוּ אֶת הַקָּרְבָּנוֹת עַל הַמִּזְבֵּחַ מִדֵּי יוֹם, הֵטִיבוּ אֶת הַנֵּרוֹת, הִדְלִיקוּ אֶת הַמְּנוֹרָה וְעָשׂוּ אֶת שְׁאָר עֲבוֹדוֹת הַמִּקְדָּשׁ. **אַךְ הַמַּצָּב הָרוּחָנִי בְּעַם יִשְׂרָאֵל הָיָה יָרוּד מְאֹד, וּלְמַעֲשֶׂה הוּא רַק הָלַךְ וְהִתְדַּרְדֵּר. רַבִּים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הִרְשִׁיעוּ וְעָבְרוּ עַל הָעֲבֵרוֹת הֲכִי חֲמוּרוֹת.** בַּגְּמָרָא (יוֹמָא ט:) מוּבָא: מִקְדָּשׁ רִאשׁוֹן מִפְּנֵי מָה חָרַב? מִפְּנֵי ג' דְּבָרִים שֶׁהָיוּ בּוֹ: עֲבוֹדָה זָרָה, גִּלּוּי עֲרָיוֹת וּשְׁפִיכוּת דָּמִים.

אֲנָשִׁים הִקְרִיבוּ קָרְבָּנוֹת לַעֲשָׂמָ וְלַיֵּרֵחַ, עָבְדוּ לָאֱלִילִים שׁוֹנִים וְהִשְׁתַּחֲווּ לִפְסִלִים. הַגְּמָרָא מְסַפֶּרֶת עַל כָּל מִינֵי מַעֲשֵׂי פְּרִיצוּת שֶׁבָּנוֹת יִשְׂרָאֵל עָשׂוּ וּבְכָךְ הֶחְטִיאוּ אֶת בַּחוּרֵי יִשְׂרָאֵל. הַפְּרִיצוּת וְחֹסֶר הַצְּנִיעוּת הִתְרַבּוּ כָּל כָּךְ, עַד שֶׁאֲנָשִׁים לֹא הִתְבַּיְּשׁוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם הַחֲמוּרִים. גַּם שְׁפִיכוּת הַדָּמִים הִתְפַּשְּׁטָה מְאֹד בִּתְקוּפָה זוֹ, וּמַעֲשֵׂי הָרֶצַח הָפְכוּ לְדָבָר שֶׁבַּשִּׁגְרָה.

הַנְּבִיאִים הִזְהִירוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שׁוּב וְשׁוּב, שֶׁאִם לֹא יָשׁוּבוּ בִּתְשׁוּבָה יָבִיא עֲלֵיהֶם הַקָּבָ"ה מֶלֶךְ גּוֹי שֶׁיַּחֲרִיב אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְאֶת יְרוּשָׁלַיִם וְיָגְלֶה אוֹתָם מֵאַרְצָם, אֲבָל הָעָם לֹא שָׁעָה לְאַזְהָרוֹתֵיהֶם וְהִמְשִׁיךְ בְּמַעֲשָׂיו הָרָעִים. הַקָּבָ"ה רָאָה שֶׁלֹּא מוֹעִילוֹת כָּל הָאַזְהָרוֹת וְהַסְּמָנִים בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵינָם שָׁבִים בִּתְשׁוּבָה, **וְלָכֵן נִגְזְרָה גְּזֵרָה עַל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁיֵּחָרֵב וְעַל יִשְׂרָאֵל שֶׁיִּגְלוּ מֵאַרְצָן הַקְּדוֹשָׁה.**

אַךְ לְמִרוֹת הַמַּצָּב הָרוּחָנִי הָיָרוּד, עֲדַיִן הָיוּ בִּירוּשָׁלַיִם אֲנָשִׁים כְּשֵׁרִים וְצַדִּיקִים. הָיוּ הַסַּנְהֶדְרִין, הָיוּ נְבִיאִים, הָיוּ כֹּהֲנִים וְהָיוּ גַּם מְלָכִים צַדִּיקִים, אֲבָל הֶמּוֹן הָעָם לֹא הָלְכוּ בְּדַרְכֵי ה' וְהִרְבּוּ לַחֲטֹא.

גָּלוּת עֲשֶׂרֶת הַשְּׁבָטִים

שָׁנִים רַבּוֹת לִפְנֵי שֶׁנֶּחְרַב הַבַּיִת, הֻחְלָה גָּלוּתָם שֶׁל עֲשֶׂרֶת הַשְּׁבָטִים עַל יְדֵי מֶלֶךְ אַשּׁוּר. גָּלוּתָם הָיְתָה בִּשְׁלֹשָׁה שְׁלַבִּים:

הַגָּלוּת הָרִאשׁוֹנָה הָיְתָה בְּיָמָיו שֶׁל מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל **פֶּקַח בֶּן רְמַלְיָהוּ**, כְּשֶׁמֶּלֶךְ אַשּׁוּר לָקַח אֶת כָּל יוֹשְׁבֵי אֶרֶץ נַפְתָּלִי וְהָעָרִים שֶׁסְּבִיבָהּ וְהִגְלָה אוֹתָם לְאַשּׁוּר.

הַגָּלוּת הַשְּׁנִיָּה הָיְתָה בְּיָמָיו שֶׁל הַמֶּלֶךְ **הוֹשֵׁעַ בֶּן אֵלָה** (שֶׁהָיָה הַמֶּלֶךְ הָאַחֲרוֹן בְּמַלְכוּת יִשְׂרָאֵל), מֶלֶךְ אַשּׁוּר בָּא וְהִגְלָה אֶת כָּל יוֹשְׁבֵי עֵבֶר הַיַּרְדֵּן - הַשְּׁבָטִים רְאוּבֵן וְגָד וַחֲצִי מִשֵּׁבֶט מְנַשֶּׁה. **הַגָּלוּת הַשְּׁלִישִׁית** הָיְתָה בְּסוֹף מַלְכוּתוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ **הוֹשֵׁעַ בֶּן אֵלָה** - בִּשְׁנַת ג'ר"ה (3,205) שׁוּב עָלָה מֶלֶךְ אַשּׁוּר לָאָרֶץ, לָכַד אֶת שׁוֹמְרוֹן אַחֲרֵי מָצוֹר שֶׁל שָׁלוֹשׁ שָׁנִים וְהִגְלָה אֶת שְׁאַר שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל מֵהָאָרֶץ. **מֵאָז הִתְבַּטְּלָה מַלְכוּת יִשְׂרָאֵל וְנִשְׁאֲרָה רַק מַלְכוּת יְהוּדָה**, שֶׁכָּלְלָה אֶת הַשְּׁבָטִים יְהוּדָה וּבִנְיָמִין וְחֵלֶק מִשֵּׁבֶט לֵוִי שֶׁנִּשְׁאַר בֵּינֵיהֶם.

הַרְחָבָה: שִׁמּוֹנָה שָׁנִים אַחַר כָּךְ נִיסָּה סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ אַשּׁוּר לְכַבּוֹשׁ גַּם אֶת יְהוּדָה. הוּא הִגִּיעַ לִירוּשָׁלַיִם עִם צָבָא אַדִּיר שֶׁל מִילְיוֹנֵי חַיָּלִים, אֲבָל חִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ הַצַּדִּיק בָּטַח בַּ-ה' וְלֹא נִיסָּה לְהִלָּחֵם, רַק עָמַד עִם הָעָם לְהִתְפַּלֵּל. וּבַלַּיְלָה אֶחָד **הִכָּה ה' אֶת כָּל צְבָאוֹ שֶׁל סַנְחֵרִיב** וְהֵם נִשְׁאֲרוּ פְּגָרִים מֵתִים עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה.

76 שָׁנִים אַחַר כָּךְ, בִּימֵי שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַצַּדִּיק יֹאשִׁיָּהוּ בֶּן אָמוֹן (שֶׁהָיָה נִינוֹ שֶׁל חִזְקִיָּהוּ), **הֶחְזִיר יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא חֵלֶק מֵעֲשֶׂרֶת הַשְּׁבָטִים לָאָרֶץ.**

נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל

נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל הָיָה רָשָׁע וְאַכְזָרִי מְאֹד. בַּגְּמָרָא (מְגִלָּה יא.) מוּבָא שֶׁהוּא מָשַׁל בְּכָל אַרְצוֹת הָעוֹלָם. מִיָּד לְאַחַר שֶׁהִמְלִיךְ יָצָא נְבוּכַדְנֶצַּר לְמִלְחָמוֹת בְּכָל רַחֲבֵי הָעוֹלָם וְנָחַל הַצְלָחוֹת בְּכָל מָקוֹם. תּוֹךְ תְּקוּפָה קְצָרָה כָּבַשׁ בִּסְעָרָה אֶת הָעוֹלָם כֻּלּוֹ וְשָׁלַט בּוֹ בְּיַד רָמָה. הַמְּדִינוֹת הֶעֱלוּ לוֹ מִסִּים מִדֵּי שָׁנָה וְהֶעֱשִׁירוּ אֶת אוֹצְרוֹתָיו מְאֹד, **וְכָךְ הָפְכָה בָּבֶל תַּחַת מַלְכוּתוֹ לְאִימְפֶּרְיָה חֲזָקָה וְעַצְמָתִית.**

בַּשָּׁנָה הַשְּׁנִיָּה לְמַלְכוּתוֹ הִגִּיעַ נְבוּכַדְנֶצַּר לִירוּשָׁלַיִם. בִּירוּשָׁלַיִם מָלַךְ אָז הַמֶּלֶךְ **יְהוֹיָקִים**. נְבוּכַדְנֶצַּר כָּבַשׁ אֶת הָעִיר וּמִנָּה אֶת יְהוֹיָקִים לְמֶלֶךְ מִטַּעֲמוֹ. **אַךְ יְהוֹיָקִים הָיָה מֶלֶךְ רָשָׁע, וְהָעָם תַּחַת מַלְכוּתוֹ הִרְשִׁיעַ וְחָטָא מְאֹד.** יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא הִזְהִיר אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁאִם הֵם לֹא יָשׁוּבוּ בִּתְשׁוּבָה, ה' יַחֲרִיב אֶת בֵּיתוֹ וְאֶת יְרוּשָׁלַיִם, אַךְ הֵם לֹא רָצוּ לִשְׁמוֹעַ אֶת דְּבָרָיו **וְאַף נִסּוּ לַהֲרֹג אוֹתוֹ, בְּנֵס נִצַּל יִרְמְיָהוּ מִמָּוֶת.** אַחַר כָּךְ כָּתַב יִרְמְיָהוּ אֶת מְגִלַּת אֵיכָה, וּבָהּ נְבוּאוֹת קָשׁוֹת מֵאֵת ה' עַל חָרְבַּן יְרוּשָׁלַיִם. יְהוֹיָקִים הָרָשָׁע כָּעַס עַל הַנְּבוּאוֹת שֶׁל יִרְמְיָהוּ, וְהוּא קָרַע בְּסַכִּין כָּל מָקוֹם בַּמְּגִלָּה שֶׁהָזְכַּר בּוֹ שֵׁם ה' **וְהִשְׁלִיךְ אֶת הַמְּגִלָּה לָאֵשׁ.**

יִרְמְיָהוּ כָּתַב אֶת הַמְּגִלָּה מֵחָדָשׁ וְהִתְנַבֵּא עַל אַחֲרִיתוֹ שֶׁל יְהוֹיָקִים, שֶׁיָּמוּת בְּמִיתָה מְשֻׁנָּה וְאַכְזָרִית וְיֻשְׁלַךְ כְּחֲמוֹר מֵת בַּחוּצוֹת, וְאָכֵן הִתְקַיְּמָה בּוֹ הַנְּבוּאָה עַל כָּל פְּרָטֶיהָ.

לְאַחַר שְׁלֹשׁ שָׁנִים שֶׁיְּהוֹיָקִים הֶעֱלָה מִסִּים לִנְבוּכַדְנֶצַּר, הוּא הֶחְלִיט לִמְרוֹד בּוֹ וְהִפְסִיק לְשַׁלֵּם לוֹ מִסִּים. תְּחִלָּה שָׁלַח לוֹ נְבוּכַדְנֶצַּר אַזְהָרוֹת, אַךְ יְהוֹיָקִים הִתְעַלֵּם מֵהֶם. לְאַחַר שָׁלוֹשׁ שָׁנוֹת מָרַד עָלָה נְבוּכַדְנֶצַּר שׁוּב לִירוּשָׁלַיִם, הָרַג אֶת יְהוֹיָקִים **וְהִמְלִיךְ תַּחְתָּיו אֶת בְּנוֹ יְהוֹיָכִין** (הַנִּקְרָא גַּם יְכָנְיָה). וּבְנוֹסָף הִגְלָה אִתּוֹ נְבוּכַדְנֶצַּר מִירוּשָׁלַיִם עִם רַב וְאֶת כָּל הַשָּׂרִים. גַּם מִבְּנְיָמִין וּמִשְׁאָר הַשְּׁבָטִים לָקַח נְבוּכַדְנֶצַּר אַלְפֵי אֲנָשִׁים וְהִגְלָה אוֹתָם לְבָבֶל.

גָּלוּת יְהוֹיָכִין - הֶחָרֵשׁ וְהַמַּסְגֵּר

יְהוֹיָכִין הִמְשִׁיךְ בְּמַעֲשָׂיו הָרָעִים שֶׁל אָבִיו. וְהַנְּבִיאִים הִזְהִירוּ אֶת שׁוּב וְשׁוּב שֶׁ-ה' יַחֲרִיב אֶת בֵּיתוֹ וְיִגְלֶה אוֹתָם מֵהָאָרֶץ הַקְּדוֹשָׁה אִם לֹא יָשׁוּבוּ בִּתְשׁוּבָה, אֲבָל הַמֶּלֶךְ וְהָעָם הִמְשִׁיכוּ לַחֲטֹא וְלֹא שָׁבוּ בִּתְשׁוּבָה. **מַלְכוּתוֹ שֶׁל יְהוֹיָכִין לֹא נִמְשְׁכָה זְמַן רַב...**

כְּשֶׁשָּׁב נְבוּכַדְנֶצַּר לְבָבֶל, קִבְּלוּהוּ בְּנֵי עִירוֹ בִּכְבוֹד רַב אֲבָל אָמְרוּ לוֹ: **אִם הָאָב** (- יְהוֹיָקִים) **מָרַד בְּךָ, וַדַּאי גַּם הַבֵּן** (- יְהוֹיָכִין) **יִמְרֹד בְּךָ.** בַּמִּדְרָשׁ (וַיִּקְרָא רַבָּה יט, ו) מְסֻפָּר שֶׁנְּבוּכַדְנֶצַּר שָׂם מִיָּד לְכִוּוּן אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. הוּא הִמְתִּין בָּעִיר אַנְטוֹכְיָא שֶׁבְּסוּרְיָה, וְשָׁלַח אֶת צְבָאוֹ לִירוּשָׁלַיִם. בָּאוּ אֵלָיו הַסַּנְהֶדְרִין וְשָׁאֲלוּ אוֹתוֹ: **הַאִם בָּאתָ לְהַחֲרִיב אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ?** עָנָה לָהֶם נְבוּכַדְנֶצַּר: **לֹא, אֶלָּא אֶת אוֹתוֹ שֶׁהִמְלַכְתֶּם**

(יְהוֹיָכִין) **תְּנוּ לִי וְאֵלֵךְ לִי.** הוֹדִיעוּ הַסַּנְהֶדְרִין לִיהוֹיָכִין שֶׁנְּבוּכַדְנֶצַּר קוֹרֵא לוֹ.

יְהוֹיָכִין הֵבִין שֶׁהִגִּיעַ זְמַנּוֹ שֶׁל יְרוּשָׁלַיִם לְהֵחָרֵב. הוּא נָטַל אֶת מַפְתְּחוֹת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, טִפֵּס וְעָלָה לְגַג בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְקָרָא בְּצַעַר: רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, הוֹאִיל וְלֹא זָכִינוּ לִהְיוֹת גִּזְבָּרִין לְפָנֶיךָ, עַד עַכְשָׁיו הָיִינוּ בַּעֲלֵי בָּתִּים נֶאֱמָנִים לְפָנֶיךָ, **מִכָּאן וְאֵילָךְ הֲרֵי מַפְתְּחוֹתֶיךָ לְפָנֶיךָ. מִיַּד הִתְרַחֵשׁ לְעֵינֵי כֻּלָּם נַס וָפֶלֶא - יָד שֶׁל אֵשׁ יָצְאָה מֵהַשָּׁמַיִם, נָטְלָה אֶת הַמַּפְתְּחוֹת וְנֶעֶלְמָה.** (וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁהוּא זָרַק אֶת הַמַּפְתְּחוֹת לַשָּׁמַיִם וְהֵם עָלוּ וְנֶעֶלְמוּ).

שְׁלֹשָׁה חֲדָשִׁים לְאַחַר שֶׁהִמְלִיךְ אֶת יְהוֹיָכִין, הָגְלָה אוֹתוֹ נְבוּכַדְנֶצַּר לְבָבֶל וְעִמּוֹ אֶלְפֵי אֲנָשִׁים, בָּהֶם הַסַּנְהֶדְרִין וְרוֹב הַחֲכָמִים וְהַנְּבִיאִים. **בֵּין הַגּוֹלִים הָיוּ גַּם רֹאשׁ הַסַּנְהֶדְרִין מָרְדְּכַי הַיְהוּדִי, יְחֶזְקֵאל הַנָּבִיא, דָּנִיֵּאל, חֲנַנְיָה, מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה.** גָּלוּת זוֹ נִקְרֵאת בַּנָּבִיא (מְלָכִים ב' כד, יד) **"הַחָרָשׁ וְהַמַּסְגֵּר"**, עַל שֵׁם הַחֲכָמִים שֶׁגָּלוּ בָּהּ, שֶׁכְּשֶׁהָיוּ מְלַמְּדִים אֶת הָעָם, הֶחֱרִישׁוּ כֻּלָּם לִשְׁמוֹעַ דִּבְרֵיהֶם וְסָגְרוּ אֶת פִּיהֶם.

נְבוּכַדְנֶצַּר הָרָשָׁע לֹא הִסְתַּפֵּק בְּמַעֲשָׂיו. בַּנָּבִיא (מְלָכִים ב' כד, יג) מְסֻפָּר שֶׁהוּא נָכְנַס לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ, **"וַיּוֹצֵא מִשָּׁם אֶת כָּל אֹצְרוֹת בֵּית ה' וְאֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ, וַיְקַצֵּץ אֶת כָּל כְּלֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר עָשָׂה שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל בְּהֵיכַל ה'"**, אֶת הַכֹּל לָקַח עִמּוֹ לְבָבֶל.

בְּמָקוֹם יְהוֹיָכִין הִמְלִיךְ נְבוּכַדְנֶצַּר אֶת **צִדְקִיָּהוּ.**

הַרְחָבָה: צִדְקִיָּהוּ הָיָה בְּנוֹ שֶׁל יֹאשִׁיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וְנֶכְדּוֹ שֶׁל יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא. בְּשׁוֹנָה מֵהַמְלָכִים שֶׁלְּפָנָיו, הוּא לֹא הָיָה רָשָׁע. שְׁמוֹ הָיָה **מַתַּנְיָה**, וּנְבוּכַדְנֶצַּר שִׁנָּה אֶת שְׁמוֹ לְצִדְקִיָּהוּ, וְחֵז"ל אוֹמְרִים (הוֹרָיוֹת יא:) שֶׁנְּבוּכַדְנֶצַּר הִשְׁבִּיעַ אוֹתוֹ: **יְ-ה יִצְדִּיק עָלֶיךָ אֶת הַדִּין אִם תִּמְרֹד בִּי.**

בִּירוּשָׁלַיִם נִשְׁאֲרוּ רַק דַּלַּת הָעָם מַמָּשׁ. בִּלְי הַחֲכָמִים וְהַסַּנְהֶדְרִין, אֲנָשִׁים הִתְדַּרְדְּרוּ עוֹד וָעוֹד, וּבִמְקוֹם לְהָבִין אֶת דְּבַר ה' וְלָשׁוּב אֵלָיו, הֵם הִמְשִׁיכוּ לַחְטֹא וְלַעֲבֹד עֲבוֹדָה זָרָה.

צִדְקִיָּהוּ מוֹרֵד

אַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנִים מָלַךְ צִדְקִיָּהוּ. בַּשָּׁנָה הַתְּשִׁיעִית לְמַלְכוּתוֹ יָעֲצוּ לוֹ יוֹעֲצָיו לְמָרוֹד בְּנְבוּכַדְנֶצַּר. יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא הִזְהִיר אוֹתוֹ שֶׁלֹּא יִמְרֹד, וְאִם הוּא יִמְרֹד נְבוּכַדְנֶצַּר יַעֲלֶה לִירוּשָׁלַיִם וְיַחֲרִיב אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, אַךְ **צִדְקִיָּהוּ לֹא שָׁמַע לוֹ וּמָרַד בְּנְבוּכַדְנֶצַּר.**

הַרְחָבָה: נְבוּכַדְנֶצַּר חָשַׁשׁ לְהַחֲרִיב אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, הוּא פָּחַד שֵׁ-ה' יַעֲנִישׁ אוֹתוֹ. בַּנָּבִיא (יְחֶזְקֵאל כא, כו) מוּבָא שֶׁהוּא הֶחְלִיט לַעֲשׂוֹת קֶסֶם (-בְּדִיקָה), הוּא הָלַךְ לְצוֹמֶת דְּרָכִים שֶׁאַחַת מֵהֶן פּוֹנָה לִירוּשָׁלַיִם וְיָרָה חֵץ כְּלַפֵּי מַעְלָה. **הַחֵץ נָסַק, וְכִשֶּׁיָּרַד הוּא פָּנָה לְכִוּוּן יְרוּשָׁלַיִם.** נְבוּכַדְנֶצַּר יָרָה חִצִּים גַּם לַדְּרָכִים הָאֲחֵרוֹת, אֲבָל הַחִצִּים נִשְׁבְּרוּ. מִבְּחִינָתוֹ הָיָה כָּאן סִימָן בָּרוּר שֶׁיְּרוּשָׁלַיִם תִּפּוֹל בְּיָדָיו, אֲבָל עֲדַיִן הוּא לֹא נִרְגַּע מֵהֶשְׁעוֹ וְלָכֵן עָשָׂה עוֹד וְעוֹד נִסְיוֹנוֹת כְּדֵי לִבְדּוֹק אִם הוּא יִצְלִיחַ לְהַחֲרִיב אֶת יְרוּשָׁלַיִם. **רַשִׁ"י הַקָּדוֹשׁ** כּוֹתֵב (יְחֶזְקֵאל כא, כח) שֶׁאַרְבָּעִים וְתֵשַׁע פְּעָמִים קָסַם נְבוּכַדְנֶצַּר, כָּל פַּעַם עִם מִשֶּׁהוּ אַחֵר, וְכָל הַקְּסָמִים כִּוְּנוּ לְכָךְ **שֶׁהוּא יִצְלִיחַ לְהַחֲרִיב אֶת יְרוּשָׁלַיִם.**

נְבוּכַדְנֶצַּר הָרָשָׁע הֶחְלִיט שֶׁהִגִּיעַ הַזְּמַן לַעֲלוֹת לִירוּשָׁלַיִם וּלְהַחֲרִיב אוֹתָהּ.

מֵאֵת ה' הָיָה הַדָּבָר שֶׁצִּדְקִיָּהוּ מָרַד בְּנְבוּכַדְנֶצַּר, **כֵּיוָן שֶׁנִּגְזְרָה גְּזֵרָה עַל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁיֶּחֱרַב.** וְכָךְ בַּיּוֹם הַמַּר, י' בְּחֹדֶשׁ טֵבֵת שְׁנַת ג'של"ו (3,336), הִגִּיעַ לִירוּשָׁלַיִם נְבוּזַרְאֲדָן (שַׂר הַצָּבָא שֶׁל נְבוּכַדְנֶצַּר) עִם צָבָא גָּדוֹל וְהֵטִיל עָלֶיהָ מָצוֹר. יְרוּשָׁלַיִם הָיְתָה סְגוּרָה מִכָּל עֵבֶר - אֵין יוֹצֵא וְאֵין בָּא. הַמָּצוֹר גָּרַם לְמַחְסוֹר חָמוּר, וְהָרָעָב וְהַצָּמָא הָיוּ נוֹרָאִים. אֲנָשִׁים הִלְכוּ בָּרְחוֹבוֹת מְכֹף רָעָב, תְּרִים אַחַר דִּבְר מַאֲכָל לְהַחֲיוֹת אֶת נַפְשָׁם, **וּמְשֻׁלָּא מָצְאוּ דָּבָר, נָפְלוּ בְּחוּצוֹת הָעִיר וְנִפְחוּ אֶת נִשְׁמָתָם.**

לְכְאוֹרָה, מִכָּל הַמַּזּוֹת שֶׁבָּאוּ עֲלֵיהֶם הָיוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲמוּרִים לְהָבִין שֶׁהַנְּבִיאִים צָדְקוּ בְּדִבְרֵיהֶם וְהֵם צְרִיכִים לָשׁוּב אֶל ה', וְרַק אִם יָשׁוּבוּ בִּתְשׁוּבָה בֶּאֱמֶת יוּכְלוּ לְהִנָּצֵל, אֲבָל הֵם הִמְשִׁיכוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים.

יְרוּשָׁלַיִם נוֹפֶלֶת

כְּשָׁלֹשׁ שָׁנִים נִמְשַׁךְ הַמָּצוֹר עַל יְרוּשָׁלַיִם. נְבוּזַרְאֲדָן לֹא הִצְלִיחַ לִבְקֹעַ אֶת חוֹמוֹתֶיהָ הַחֲזָקוֹת שֶׁל הָעִיר וּלְהַכְנִיעַ אוֹתָהּ. בַּהֶמְשֵׁךְ שָׁלַח לוֹ נְבוּכַדְנֶצַּר כַּמּוּת אַדִּירָה שֶׁל גַּרְזֶנֵי בַּרְזֶל חֲזָקִים. חַיָּלָיו הָלְמוּ בָּהֶם בְּחָזְקָה עַל אֶחָד מִשַּׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַיִם, אַךְ **כָּל הַפַּטִּישִׁים נִשְׁבְּרוּ וְהַשַּׁעַר נִשְׁאַר עוֹמֵד עַל מְקוֹמוֹ.**

הַגְּמָרָא (סַנְהֶדְרִין צו:) מְסַפֶּרֶת שֶׁבְּיוֹם ט' בְּתַמּוּז שְׁנַת ג'של"ח (3,338) הִתְיָאֵשׁ נְבוּזַרְאֲדָן וְהֶחְלִיט לָשׁוּב לְבָבֶל. מִיַּד יָצְאָה בַּת קוֹל וְאָמְרָה לוֹ: **קִפֹּץ נְבוּזַרְאֲדָן, כִּי הִגִּיעַ זְמַנּוֹ שֶׁל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ לְהֵחָרֵב.** הוּא לָקַח אֶת הַפַּטִּישׁ הָאַחֲרוֹן שֶׁנִּשְׁאַר לוֹ וְהִכָּה עִם צִדּוֹ מַכָּה אַחַת עַל הַשַּׁעַר, **וּלְפֶתַע נִפְתַּח הַשַּׁעַר לִרְוָחָה.** נְבוּזַרְאֲדָן וְחַיָּלָיו הָרְשָׁעִים נִכְנְסוּ מִיָּד לִירוּשָׁלַיִם, וְהָרְגוּ וּפָגְעוּ, הָרְסוּ וְהֶחֱרִיבוּ בַּחֲמַת זַעַם אֶת כָּל מַה שֶּׁנִּקְרָה בְּדַרְכָּם.

הָרְשָׁעִים בְּהֵיכַל ה'

גַּם לְאַחַר שֶׁנְּבוּזַרְאֲדָן וְחַיָּלָיו נִכְנְסוּ לִירוּשָׁלַיִם עֲדַיִן לֹא נָפְלָה הָעִיר בִּידֵיהֶם לְגָמְרֵי, עַד יוֹם ז' בְּאָב, שֶׁאָז הִצְלִיחוּ לְהִכָּנֵס לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ.

הַרְחָבָה: חֲכָמֵינוּ מְסַפְּרִים (בְּגֶמָרָא סַנְהֶדְרִין צו:, גִּיטִּין נז:) שֶׁבְּאוֹתוֹ יוֹם נִכְנַס נְבוּזַרְאֲדָן לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ וְרָאָה אֶת **דָּמוֹ שֶׁל זְכַרְיָה הַנָּבִיא שׁוֹתֵת וְרוֹתֵחַ עַל רִצְפַּת הָעֲזָרָה.** הוּא שָׁאַל אֶת הַכֹּהֲנִים: **מַה זֶּה?** הַכֹּהֲנִים הַמְפֻחָדִים אָמְרוּ לוֹ: זֶהוּ דָּם קָרְבָּנוֹת שֶׁנִּשְׁפַּךְ. שָׁחַט נְבוּזַרְאֲדָן בְּהֵמוֹת וְרָאָה שֶׁדָּמָן אֵינוֹ דּוֹמֶה לְדַם הָרוֹתֵחַ. אָמַר לַכֹּהֲנִים: אִמְרוּ לִי מַהוּ הַדָּם הַזֶּה, **וְאִם לֹא - אֶסְרֹק אֶת בְּשַׂרְכֶם בְּמִסְרְקוֹת שֶׁל בַּרְזֶל.** אָמְרוּ לוֹ: **זֶהוּ דָּמוֹ שֶׁל זְכַרְיָה הַנָּבִיא. הָרְגוּנוּ אוֹתוֹ כִּי הָיָה מִתְנַבֵּא עַל חָרְבָּן יְרוּשָׁלַיִם, וְכִבֵּר כַּמָּה שָׁנִים שֶׁדָּמוֹ רוֹתֵחַ בָּעֲזָרָה.**

אָמַר נְבוּזַרְאֲדָן: אֲנִי אֲפַיֵּס אוֹתוֹ. לָקַח אֶת הַחֲכָמִים וְהָרַג אוֹתָם בְּאוֹתוֹ מָקוֹם. דָּמָם נִשְׁפַּךְ עַל דָּמוֹ שֶׁל זְכַרְיָה, וּבְכָל זֹאת הַמִּשִׁיךְ דָּמוֹ לִרְתּוֹחַ. לָקַח נְבוּזַרְאֲדָן יְלָדִים וְהָרַג שָׁם, וְדָמוֹ שֶׁל זְכַרְיָה לֹא נִרְגַּע. הָרַג פְּרָחֵי כְּהוּנָּה, וְהַדָּם לֹא נִרְגַּע. כָּךְ הִמְשִׁיךְ עַד שֶׁהָרַג בְּאוֹתוֹ מָקוֹם תִּשְׁעִים וְאַרְבַּע רִבּוֹא וְהַדָּם לֹא נִרְגַּע. נִגַּשׁ נְבוּזַרְאֲדָן לְדַם וְקָרָא: **זְכַרְיָה זְכַרְיָה, טוֹבִים שֶׁבָּהֶם הָרַגְתִּי, רְצוֹנְךָ שֶׁאֲהָרֹג אֶת כֻּלָּם?!** אָז נִרְגַּע הַדָּם. הִזְדַּעְזֵעַ נְבוּזַרְאֲדָן מִמַּה שֶׁרָּאוּ עֵינָיו, הָרְהֵר בִּתְשׁוּבָה וְאָמַר: **אִם עַל נֶפֶשׁ אַחַת כָּךְ הוּא, אֲנִי שֶׁהָרַגְתִּי נַפְשׁוֹת הַרְבֵּה - מַה יִּהְיֶה עָלַי?!** הַהַרְהוּרִים הָאֵלּוּ לֹא עָזְבוּ אוֹתוֹ, וּבְהֶמְשֵׁךְ הוּא עָרַק מֵהַצָּבָא וְהִתְגַּיֵּר.

שְׂרֵפַת בֵּית אֱלֹקֵינוּ

בְּמֶשֶׁךְ יוֹמַיִם חִלְּלוּ הַגּוֹיִים אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְטִמְּאוּ אוֹתוֹ בְּכָל מִינֵי דְּבָרִים, **וּבְיוֹם ט' בְּאָב לְעֵת עֶרֶב הֶעֱלוּ הָרְשָׁעִים אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בָּאֵשׁ.** אֶל מוּל הַמַּרְאֶה הַמַּחְרִיד לֹא יָכְלוּ פְּרָחֵי הַכְּהוּנָּה (כֹּהֲנִים צְעִירִים) לַעֲמוֹד, וְכָךְ מְסַפְּרִים חַזַ"ל (תַּעֲנִית כט:): נָטְלוּ פְּרָחֵי הַכְּהוּנָּה אֶת מַפְתְּחוֹת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּידֵיהֶם, וְתוֹךְ כְּדֵי שֶׁהַבַּיִת עוֹלֶה בְּלֶהָבוֹת טִפְּסוּ וְעָלוּ לְגַג בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְאָמְרוּ: **רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, הוֹאִיל וְלֹא זָכִינוּ לִשְׁרֵת אוֹתָךְ, יִהְיוּ הַמַּפְתְּחוֹת מְסוּרִים לָךְ.** זָרְקוּם כְּלַפֵּי מַעְלָה, וְיָצְתָה כְּעֵין פִּסַּת יָד וְקִבְּלָתַם מֵהֶם, **וְהֵם קָפְצוּ וְנָפְלוּ לְתוֹךְ הָאֵשׁ.**

בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בָּעַר מִ-ט' בְּאָב בָּעֶרֶב עַד לְמָחֳרָת בְּ-י' בְּאָב לְעֵת עֶרֶב, הָאֵשׁ כִּלְּתָה אֶת הַבַּיִת כֻּלּוֹ וְהַלֶּהָבוֹת כָּבוּ. נְבוּזַרְאֲדָן לָקַח אֶת כֹּלָם לְגָלוּת וְהִשְׁאִיר בִּירוּשָׁלַיִם מְעַט מְאֹד אֲנָשִׁים, וַעֲלֵיהֶם מִנָּה אֶת **גְּדַלְיָה בֶּן אֲחִיקָם.**

בְּדַרְכָּם מִירוּשָׁלַיִם לְבָבֶל עָבְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל סְמוּךְ לְקִבְרָהּ שֶׁל **רָחֵל אִמֵּנוּ**, וּמוּבָא בְּרֵאשִׁ"י (בְּרֵאשִׁית מח, ז) שֶׁכְּשֶׁרָאֲתָה רָחֵל אֶת בָּנֶיהָ יוֹצְאִים לַגָּלוּת **יָצְאָה מִקִּבְרָהּ, וּבָאָה בִּבְכִיּוֹת נוֹרָאוֹת לִפְנֵי הַקָּבָ"ה וּבִקְּשָׁה עֲלֵיהֶם רַחֲמִים,** שֶׁנֶּאֱמַר (יִרְמְיָהוּ לא, יד): "קוֹל בָּרָמָה נִשְׁמָע **נְהִי בְּכִי תַּמְרוּרִים, רָחֵל מְבַכָּה עַל בָּנֶיהָ** מֵאֲנָה לְהִנָּחֵם עַל בָּנֶיהָ כִּי אֵינֶנּוּ".

אָמְרָה לְפָנָיו: רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, רַחֲמֵי מִי מְרֻבִּים, רַחֲמֶיךָ אוֹ רַחֲמַי בָּשָׂר וָדָם? **וְדַאי רַחֲמֶיךָ מְרֻבִּים,** וְהִלֹּא אֲנִי הִכְנַסְתִּי צָרָתִי בְּתוֹךְ בֵּיתִי, שֶׁכָּל הָעֲבוֹדָה שֶׁעָבַד יַעֲקֹב אֶת אָבִי הָיְתָה בָּעֲבוּרִי, וּכְשֶׁבָּאתִי לְהִכָּנֵס לַחֻפָּה הִכְנִיסוּ אֶת אֲחוֹתִי, וְלֹא דַּי שֶׁשָּׁתַקְתִּי אֶלָּא שֶׁמָּסַרְתִּי לָהּ סִימָנַי. אַף אַתָּה, אִם הִכְנִיסוּ בָּנֶיךָ צָרָתְךָ בְּבֵיתְךָ **שְׁתֹק לָהֶם.** הִבְטִיחַ לָהּ הַקָּבָ"ה: **"יֵשׁ שָׂכָר לְפָעֳלָתֵךְ נְאֻם ה' וְשָׁבוּ בָנִים לִגְבוּלָם".**

יְהִי רָצוֹן שֶׁנִּזְכֶּה בִּמְהֵרָה מִמָּשׁ לִרְאוֹת בְּשׁוּב ה' צִיּוֹן בְּרַחֲמִים, וְנִזְכֶּה לַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה בְּקָרוֹב כְּשֶׁבִּרְאשֹׁנָה מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ, אָמֵן.

סִפּוּרֵי צַדִּיקִים
וְאַגָּדוֹת חַזַ"ל
לִפְנֵי הַשֵּׁנָה

לְמוֹצָאֵי שַׁבָּת
מִי שֶׁמְּרַחֵם - מְרַחֲמִים עָלָיו

לַיְלָה טוֹב יְלָדִים מְתוּקִים! כְּשֶׁאָדָם מוֹסֵר אֶת הַנֶּפֶשׁ עַל מִצְוָה, זְכוּת הַמִּצְוָה הַזֹּאת מְגִנָּה וְשׁוֹמֶרֶת עָלָיו. בּוֹאוּ וְנִשְׁמַע סִפּוּר:

בִּזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קַיָּם, חַי בִּירוּשָׁלַיִם אִישׁ חָסִיד וּשְׁמוֹ **נְחוּנְיָא חוֹפֵר שִׂיחִים**. הוּא נִקְרָא "חוֹפֵר שִׂיחִים" מִכַּיוָן שֶׁהָיָה **חוֹפֵר שִׂיחִים** (בּוֹרוֹת שֶׁל מַיִם) **לְעוֹלֵי הָרֶגֶל הָרַבִּים שֶׁבָּאוּ לִירוּשָׁלַיִם** שְׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה: בְּפֶסַח, שָׁבוּעוֹת וְסֻכּוֹת. הָאֲנָשִׁים, הַנָּשִׁים וְהַיְלָדִים, וְגַם הַבְּהֵמוֹת הָרַבּוֹת שֶׁהֵבִיאוּ עִמָּם הָעוֹלִים, מִקְצָתָן בִּשְׁבִיל לְרְכֹּב עֲלֵיהֶן וּמִקְצָתָן כְּדֵי לְהַקְרִיבָן בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ - כָּל אֵלֶּה הָיוּ זְקוּקִים לְהַרְבֵּה מְאוֹד מַיִם. **לְכָלָם דָּאַג נְחוּנְיָא.** הוּא חָפַר בּוֹרוֹת גְּדוֹלִים וְאָגַר בְּתוֹכָם אֶת מֵי הַגְּשָׁמִים. **אֶל הַבּוֹרוֹת הַלָּלוּ הָיוּ בָּאִים הָעוֹלִים לָרֶגֶל כְּדֵי לִשְׁתּוֹת וּלְהַרְווֹת אֶת צְמָאוֹנָם.**

בְּאֶמְצַע הַשָּׁנָה הָיוּ בּוֹרוֹתָיו שֶׁל נְחוּנְיָא מְכֻסִּים בְּמִכְסִים מְיֻחָדִים, מֵחֲשָׁשׁ שֶׁמִּישֶׁהוּ יִפֹּל לְתוֹכָם, חָלִילָה. אוּלָם יוֹם אֶחָד קָרָה **שֶׁמְּכְסֵהוּ שֶׁל אַחַד הַבּוֹרוֹת הוּסַר מֵעָלָיו.** בְּאוֹתוֹ זְמַן עָבְרָה **בְּתּוֹ שֶׁל נְחוּנְיָא** בְּסָמוּךְ לְבוֹר זֶה, וּפִתְאוֹם אֵרַע דָּבָר נוֹרָא: הַיַּלְדָּה **מָעֲדָה וְנָפְלָה פְּנִימָה, אֶל תּוֹךְ הַבּוֹר!**

מִהֵרוּ כֻּלָּם לְבֵיתוֹ שֶׁל **רַבִּי חַנִינָא בֶּן דּוֹסָא**, לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ שֶׁיִּתְפַּלֵּל לְמַעַן הַיַּלְדָּה. צַדִּיק גָּדוֹל כְּרַבִּי חֲנִינָא - בְּוַדַּאי תִּתְקַבֵּל תְּפִלָּתוֹ לִפְנֵי ה'! נִרְגָּשִׁים הִגִּיעוּ הָאֲנָשִׁים אֶל בֵּיתוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק וְסִפְּרוּ לוֹ עַל הָאָסוֹן שֶׁפָּקַד אֶת נְחוּנְיָא. שָׁמַע רַבִּי חֲנִינָא אֶת דִּבְרֵיהֶם וְהֵחֵל מִתְפַּלֵּל: "רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם!" זָעַק, **"הַאִם יִתָּכֵן שֶׁבִּגְלַל מִצְוָה שֶׁעָשָׂה נְחוּנְיָא הַצַּדִּיק - תָּמוּת בִּתּוֹ?** הֵן נְחוּנְיָא חָפַר אֶת הַבּוֹר לְמַעַן עוֹלֵי הָרֶגֶל. הַאֻמְנָם תִּטְבַּע בִּתּוֹ בַּבּוֹר שֶׁנּוֹעַד לְדָבָר מִצְוָה?"

בְּמֶשֶׁךְ שָׁעָה אֲרֻכָּה שָׁטַח רַבִּי חֲנִינָא תְּפִלּוֹת וְתַחֲנוּנִים לִפְנֵי רִבּוֹן הָעוֹלָמִים.

אַחַר כָּךְ פָּנָה אֶל הָאֲנָשִׁים וְאָמַר: "**הַיַּלְדָּה חַיָּה.** הִיא עֲדַיִן בַּבּוֹר, אַךְ שָׁלוֹם לָהּ, **הִיא בְּרִיאָה וּשְׁלֵמָה!**" וּמִיָּד הִמְשִׁיךְ בִּתְפִלָּתוֹ. שׁוּב חָלְפָה שָׁעָה, וּבְסוֹפָהּ הִפְסִיק רַבִּי חֲנִינָא אֶת תְּפִלָּתוֹ וּפָנָה לָאֲנָשִׁים הַסּוֹבְבִים אוֹתוֹ: "הַיַּלְדָּה עֲדַיִן בַּבּוֹר, אַךְ שָׁלוֹם לָהּ וְהִיא בְּרִיאָה וּשְׁלֵמָה!" וְשׁוּב חָזַר לְהִתְפַּלֵּל. רַק מִשֶּׁעָבְרָה הַשָּׁעָה הַשְּׁלִישִׁית לִתְפִלָּתוֹ, פָּנָה רַבִּי חֲנִינָא בְּשִׂמְחָה אֶל הָאֲנָשִׁים הַמְּקִיפִים אוֹתוֹ: "**הַיַּלְדָּה עֲלְתָה מִן הַבּוֹר!**"

וּבְבֵית נְחוּנְיָא - שִׂמְחָה וְצָהֳלָה! בְּמֶרְכַּז הַחֶדֶר נִצְּבָה הַיַּלְדָּה, בְּרִיאָה וּשְׁלֵמָה. "אִמְרִי לָנוּ, **מִי הֶעֱלָה אוֹתָךְ מִן הַבּוֹר?**" שָׁאֲלוּ אֶת הַיַּלְדָּה. וְהִיא סִפְּרָה: "כְּשֶׁנָּפַלְתִּי אֶל תּוֹךְ הַבּוֹר, יָדַעְתִּי שֶׁרַק ה' יָכוֹל לַעֲזֹר לִי! וּפִתְאוֹם **רָאִיתִי אַיִל, וְאַיִל זָקֵן מַחְזִיק בּוֹ.** הָאַיִל הַזָּקֵן דּוֹמֶה הָיָה בְּעֵינַי **לְאַבְרָהָם אָבִינוּ**... יָדַעְתִּי שֶׁאֵינֶנִּי צְרִיכָה לִפְחֹד. קָרַבְתִּי אֶל הָאַיִל וְאָחַזְתִּי בּוֹ, וְכָךְ עָלִינוּ מִתּוֹךְ הַבּוֹר הֶעָמֹק. כְּשֶׁהִגַּעְנוּ לְשִׂפַת הַבּוֹר", הִמְשִׁיכָה הַיַּלְדָּה, "נֶעֱלְמוּ פִּתְאוֹם הַזָּקֵן וְהָאַיִל, וַאֲנִי מִהַרְתִּי לָרוּץ הַבַּיְתָה".

לִשְׁמַע הַמַּעֲשֶׂה הִתְפַּלְּאוּ הַכֹּל, וּבָאוּ לִשְׁאֹל אֶת רַבִּי חֲנִינָא בֶּן דּוֹסָא לְפֵשֶׁר הַדְּבָרִים. הֵשִׁיב לָהֶם הַצַּדִּיק: "הָיִיתִי בְּטוּחַ שֶׁה' יַצִּיל אֶת הַיַּלְדָּה. הֵן אֲבִיהָ קַיָּם מִצְוָה חֲשׁוּבָה לְמַעַן עוֹלֵי הָרֶגֶל - כֵּיצַד יִתָּכֵן שֶׁעַל יְדֵי הַמִּצְוָה יֵאָנֶה רַע לְבִתּוֹ? **וּבִזְכוּת אַבְרָהָם אָבִינוּ נִצְּלָה הַיַּלְדָּה, שֶׁכֵּן מִמֶּנּוּ לָמְדוּ עַם יִשְׂרָאֵל כֵּיצַד לִגְמֹל חֲסָדִים!"**

נִשְׁתַּדֵּל לָקַחַת בְּכָל פַּעַם מִצְוָה אַחַת וּלְהַקְפִּיד לִשְׁמֹר עָלֶיהָ וּלְקַיְּמָהּ, וּלְאַחַר שֶׁנַּרְגִּישׁ שֶׁמִּצְוָה זוֹ כְּבָר קְבוּעָה בְּלִבֵּנוּ, נִבְחַר מִצְוָה נוֹסֶפֶת. כָּךְ, צַעַד אַחֲרֵי צַעַד, נֶאֱסֹף מִצְווֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, שֶׁהֵם יְקָרִים כֵּיהֲלוֹמִים!

וְעַכְשָׁו כֻּלָּם בְּיַחַד: יַד יְמִין עַל הָעֵינַיִם וּנְקַבֵּל עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם. אֵ־ל מֶלֶךְ נֶאֱמָן, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל...

לְיוֹם רִאשׁוֹן
הַחַיִּים הַטּוֹבִים בְּיוֹתֵר

לַיְלָה טוֹב, יְלָדִים חֲמוּדִים! לִפְעָמִים נִרְאֶה שֶׁלִּילְדִים מַתְאִים לִשְׂחֹק וּלְטַיֵּל, וְרַק כְּשֶׁיִּגְדְּלוּ - יִתְעַסְּקוּ יוֹתֵר בְּתוֹרָה וּבְקְדֻשָּׁה. אוּלָם חָשׁוּב מְאוֹד לְהִתְרַגֵּל לְחַיִּים שֶׁל תּוֹרָה כְּבָר מִגִּיל קָטָן. בּוֹאוּ וְנִשְׁמַע סִפּוּר:

חֲמִשָּׁה תַּלְמִידִים חֲשׁוּבִים הָיוּ לוֹ, **לְרַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי**, וְאֶחָד מֵהֶם - **רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָה.** כְּשֶׁהָיָה רַבִּי יוֹחָנָן מְסַפֵּר אֶת שִׁבְחָם שֶׁל תַּלְמִידָיו, וְאֶת

קריאת שמע שעל המיטה

לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ, בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ, וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ, לְיַחֲדָא שֵׁם אוֹת י' וְאוֹת ה' בְּשֵׁם אוֹת ו' וְאוֹת ה' בְּיִחוּדָא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל. הֲרֵינִי מְקַבֵּל עָלַי אֶת־לְהוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ וְאַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ, וַהֲרֵינִי יָרֵא מִמֶּנּוּ בְּגִין דְּאִיהוּ רַב וְשַׁלִּיט עַל כֹּלָּא. וְכֹלָּא קַמֵּיהּ כְּלָא. וַהֲרֵינִי מְמַלִּיכוֹ עַל כָּל אַבְרֵ וְאַבְרֵ וְגִיד וְגִיד מֵרַמ"ח אֵבָרִים וְשֵׁס"ה גִּידִים שֶׁל גּוּפִי וְנַפְשִׁי, רוּחִי וְנִשְׁמָתִי מַלְכוּת גְּמוּרָה וּשְׁלֵמָה, וַהֲרֵינִי עֶבֶד לְיְ"ה יִתְבָּרַךְ. וְהוּא בְּרַחֲמָיו יְזַכֵּנִי לְעָבְדוֹ בְּלֵבָב שָׁלֵם וְנֶפֶשׁ חֶפְצָה, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן:

- את המילים המוקטנות אין לומר בשבתות וימים טובים -

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם הֲרֵינִי מוּחָל וְסוֹלֵחַ לְכָל מִי שֶׁהִכְעִיס וְהִקְנִיט אוֹתִי אוֹ שֶׁחָטָא כְּנֶגְדִּי, בֵּין בְּמָמוֹנִי בֵּין בְּכִבּוּדִי בֵּין בְּכָל אֲשֶׁר לִי. בֵּין בְּאֹנֶס בֵּין בְּרָצוֹן בֵּין בְּשׁוֹגֵג בֵּין בְּמֵזִיד בֵּין בְּדִבּוּר בֵּין בְּמַעֲשֶׂה. בֵּין בְּגִלְגּוּל זֶה בֵּין בְּגִלְגּוּל אַחֵר לְכָל בַּר יִשְׂרָאֵל וְלֹא יֵעָנֵשׁ שׁוּם אָדָם בְּסִבָּתִי. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱ־לֹהַי וֵא־לֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁלֹּא אֶחֱטָא עוֹד. וּמַה שֶׁחָטָאתִי לְפָנֶיךָ מְחוֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים אֲבָל לֹא עַל יְדֵי יִסּוּרִין וְחוֹלָאִים רָעִים: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱ־לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַמַּפִּיל חִבְלֵי שֵׁנָה עַל עֵינָי וּתְנוּמָה עַל עַפְעַפָּי וּמֵאִיר לְאִישׁוֹן בַּת עָיִן. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱ־לֹהַי וֵא־לֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁתַּשְׁכִּיבֵנִי לְשָׁלוֹם וְתַעֲמִידֵנִי לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם וְתֵן חֶלְקִי בְּתוֹרָתֶךָ, וְתַרְגִּילֵנִי לְדָבָר מִצְוָה וְאַל תַּרְגִּילֵנִי לְדָבָר עֲבֵרָה. וְאַל תְּבִיאֵנִי לִידֵי חֵטְא וְלֹא לִידֵי נְסָיוֹן וְלֹא לִידֵי בִּזָּיוֹן. וְיִשְׁלֹט בִּי יֵצֶר הַטּוֹב וְאַל יִשְׁלֹט בִּי יֵצֶר הָרָע. וְתַצִּילֵנִי מִיֵּצֶר הָרָע וּמֵחוֹלָאִים רָעִים וְאַל יַבְהִילוּנִי חֲלוֹמוֹת רָעִים וְהִרְהוּרִים רָעִים וּתְהֵא מִטָּתִי שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ וְהָאֵר עֵינַי פֶּן אִישַׁן הַמָּוֶת.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמֵּאִיר לָעוֹלָם כֻּלּוֹ בִּכְבוֹדוֹ.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְיָ אֱ־לֹהֵינוּ, יְיָ אֶחָד:

(בלחש) בָּרוּךְ, שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ, לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאָהַבְתָּ אֵת יְיָ אֱ־לֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־לְבָבֶךָ: וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְיָ אֱ־לֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מְטַר־אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ: וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ: הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים

הַמְיֻחָד שֶׁבְּכָל אֶחָד מֵהֶם, אָמַר עַל רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: "**אַשְׁרֵי יוֹלַדְתּוֹ!**" - כַּמָּה מְאֻשָּׁרֶת הִיא הָאֵם! **אַשְׁרֵיהָ שֶׁזָּכְתָה לְבֵן שֶׁכָּזֶה**: כְּלִיל הַמַּעֲלוֹת, מָלֵא מִדּוֹת טוֹבוֹת, עִם חָכְמָה נְדִירָה, הַנּוֹשֵׂא חֵן בְּעֵינֵי כָּל רוֹאָיו!

וְאָכֵן, **לֹא סְתָם זָכְתָה אִמּוֹ לְכָךְ**. גָּדוֹל הָיָה חֶלְקָהּ בְּחָכְמָתוֹ וְצִדְקוּתוֹ שֶׁל בְּנָהּ. מִשְׁאֶלֶת לֵב אַחַת הָיְתָה לָהּ כָּל יָמֶיהָ - לִזְכּוֹת לְבֵן צַדִּיק וְחָכָם. **תָּמִיד הִתְפַּלְּלָה לַה' שֶׁיִּתֶּן לָהּ בֵּן חָכָם**, שֶׁיִּזְכֶּה לִגְדֹּל בְּתוֹרָה וּבְיִרְאַת שָׁמַיִם. הָאִשָּׁה הַצַּדְקָנִית לֹא הִסְתַּפְּקָה רַק בִּתְפִלּוֹתֶיהָ. יוֹם יוֹם הָיְתָה הוֹלֶכֶת לְבָתֵּי מִדְרָשׁוֹת, לְרַבָּנִים וּלְצַדִּיקִים, וּבִקְּשָׁה מִכֻּלָּם בַּקָּשָׁה אַחַת: **שֶׁיִּתְפַּלְּלוּ עָלֶיהָ שֶׁתִּזְכֶּה לְבֵן תַּלְמִיד חָכָם**.

וְאָמְנָם, בַּקָּשָׁתָהּ שֶׁל אוֹתָהּ אִשָּׁה חֲסוּדָה מָצְאָה חֵן בְּעֵינֵי הַחֲכָמִים, וְהֵם הִרְבּוּ לְהִתְפַּלֵּל לַה' שֶׁיְּמַלֵּא אֶת בַּקָּשָׁתָהּ. שָׁמַע ה' אֶת הַתְּפִלּוֹת, וְנֶעְתַּר לָהֶן: **בְּבֵית חַנָּיָה נוֹלַד בֵּן**. כְּבָר מִיּוֹם הִוָּלְדוֹתוֹ נִרְאוּ פָּנָיו וְעֵינָיו שֶׁל הַתִּינוֹק מְאִירוֹת וּפִקְחוֹת, וְהָאֵם הִרְגִּישָׁה שֶׁבַּשָּׁמַיִם קִבְּלוּ אֶת תְּפִלָּתָהּ. אַךְ גַּם אָז לֹא חָדְלָה אִמּוֹ לְהִתְפַּלֵּל לַה' וְלִשְׁאֹף שֶׁיִּהְיֶה צַדִּיק וְחָכָם.

מָה עָשְׂתָה? כְּבָר בְּיָמָיו הָרִאשׁוֹנִים **לָקְחָה הָאֵם הַצַּדְקָנִית אֶת תִּינוֹקָהּ הָרַךְ בְּתוֹךְ עֲרִיסָה קְטַנָּה, וְהִצִּיבָה אֶת הָעֲרִיסָה בְּבֵית הַמִּדְרָשׁ**, בְּמָקוֹם שֶׁלּוֹמְדִים תּוֹרָה, כְּדֵי שֶׁאָזְנָיו הַקְּטַנּוֹת תִּקְלְטְנָה צְלִילִים שֶׁל קְדֻשָּׁה וְחָכְמָה, דִּבְרֵי תּוֹרָה וְדַעַת. חָשׁוּב הָיָה לָהּ שֶׁכְּבָר מֵרֹאשִׁית יָמָיו יִגְדַּל בַּאֲוִירָה שֶׁל תּוֹרָה. וְאָכֵן, חָלְפוּ שָׁנִים, רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָה גָּדַל, **וְהָיָה לְאֶחָד מֵחֲשׁוּבֵי הַתַּנָּאִים שֶׁבַּדּוֹר!** הַכֹּל בִּזְכוּת אִמּוֹ הַצַּדֶּקֶת, שֶׁדָּאֲגָה שֶׁיִּתְקָרֵב לַתּוֹרָה עוֹד כְּשֶׁהוּא תִּינוֹק רָךְ.

גַּם אֲנַחְנוּ, יְלָדִים, נוֹכֵל לְהִתְרַגֵּל כְּבָר מֵעַכְשָׁו לְהִתְקָרֵב לַתּוֹרָה וְלַקְּדֻשָּׁה. אֵלּוּ הֵם הַחַיִּים הַטּוֹבִים בְּיוֹתֵר שֶׁאֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לְאַחֵל לְעַצְמֵנוּ!

וְעַכְשָׁו כֻּלָּם בְּיַחַד: יַד יָמִין עַל הָעֵינַיִם וּנְקַבֵּל עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם. אֵ־ל מֶלֶךְ נֶאֱמָן, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל...

לַיְלָה שֵׁנִי

אַרְבַּע אֲמּוֹת שֶׁל תּוֹרָה

לַיְלָה טוֹב, יְלָדִים אֲהוּבִים! כְּשֶׁאָנוּ פּוֹגְשִׁים מִישֶׁהוּ שֶׁיּוֹדֵעַ וּמֵבִין דְּבָרִים, וּבְקִי בְּכָל מִינֵי תְּחוּמִים - כְּמוֹ מַדָּעִים, רְפוּאָה, חֶשְׁבּוֹן, הִיסְטוֹרְיָה וְכַדּוֹמֶה, אָנוּ מַעֲרִיכִים אֶת הַיְּדִיעָה שֶׁלּוֹ. כְּשֶׁאָנוּ רוֹאִים תַּלְמִיד חָכָם שֶׁאֵין לוֹ יְדִיעָה בְּחָכְמוֹת חֹל כְּלָל, אֶלָּא רַק בַּתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, הַאִם אָנוּ מַעֲרִיכִים אוֹתוֹ יוֹתֵר? בּוֹאוּ וְנִשְׁמַע סִפּוּר:

לֹא הָיוּ לוֹ לְרַבִּי חַיִּים קָנְיֶבְסְקִי זָצַ"ל בְּעוֹלָמוֹ אֶלָּא **אַרְבַּע אַמּוֹת שֶׁל תּוֹרָה בִּלְבַד**. כָּל עִנְיְנֵי הָעוֹלָם הַזֶּה לֹא תָּפְסוּ אֲפִלּוּ מָקוֹם כְּלָל, **בְּאֹפֶן בִּלְתִּי רָגִיל**, כְּבָר מִצְּעִירוּתוֹ. אֶת רֹאשׁוֹ הָיָה מְנַצֵּל רַק עֲבוּר הַתּוֹרָה! אֶת רְחוֹבוֹת הָעִיר בְּנֵי בְּרַק, לְמָשָׁל, לֹא הִכִּיר וְלֹא יָדַע אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם.

שָׁנָה אַחַת שָׁאֲלָה אוֹתוֹ הָרַבָּנִית אִם הִיא יְכוֹלָה לְקָנוֹת **תַּנּוּר** חָדָשׁ **בְּתִשְׁעַת הַיָּמִים** לְאַחַר שֶׁהִתְקַלְקֵל הַתַּנּוּר הַיָּשָׁן. שָׁאַל רַבִּי חַיִּים: "לְשֵׁם מָה יֵשׁ צֹרֶךְ בְּתַנּוּר בִּימֵי הַקַּיִץ?" הִסְבִּירָה לוֹ הָרַבָּנִית שֶׁהִתְכַּוָּנָה לְתַנּוּר שֶׁאוֹפִים בּוֹ וְלֹא לְתַנּוּר חִמּוּם. עָנָה הַצַּדִּיק: "**כְּלָל לֹא יָדַעְתִּי שֶׁיֵּשׁ לָנוּ מוּצָר כָּזֶה**".

פַּעַם שָׁאֲלוּ אֶת רַבִּי חַיִּים **אִם מֻתָּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּמַקֵּלֵף יְרָקוֹת בְּיוֹם טוֹב**, וְהֵשִׁיב לָהֶם: "אֵינִי יוֹדֵעַ מַהוּ מַקֵּלֵף". הָרַבָּנִית נִסְּתָה לְהַסְבִּיר לוֹ, אַךְ לְלֹא הוֹעִיל. גַּם כְּשֶׁהֵבִיאוּ אֶת הַמַּקֵּלֵף מֵהַמִּטְבָּח כְּדֵי שֶׁיִּרְאֶה בְּעֵינָיו, אָמַר: "**מֵעוֹלָם לֹא רָאִיתִי דָּבָר כָּזֶה וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַהוּ**". כַּאֲשֶׁר הָיוּ מְבִיאִים לְפָנָיו אֶת אֲרוּחַת הַצָּהֳרַיִם, **הָיָה שׁוֹאֵל מָה מְבָרְכִים עַל כָּל דָּבָר**, וּלְאַחַר מִכֵּן הָיָה שׁוֹאֵל אֵיזוֹ בְּרָכָה אַחֲרוֹנָה צָרִיךְ לְבָרֵךְ, **אַף שֶׁכְּבָר אָכַל מַאֲכָלִים אֵלּוּ מֵאוֹת פְּעָמִים!** בְּשַׁבָּת הָיוּ מַנִּיחִים לוֹ בַּצַּלַּחַת מִכָּל הַסָּלָטִים וְהוּא הָיָה אוֹכֵל מִכֻּלָּם בְּיַחַד, מִבְּלִי לְהַבְחִין מָה אוֹכֵל.

הוּא לֹא רָצָה לְנַצֵּל אֶת הָרֹאשׁ כְּדֵי לִזְכּוֹר שְׁמוֹת שֶׁל רְחוֹבוֹת, מַאֲכָלִים וּמַכְשִׁירֵי חַשְׁמַל, וְלָכֵן אֵלּוּ לֹא נִקְלְטוּ אֶצְלוֹ. הוּא הֶעֱדִיף בְּמָקוֹם זֶה לִזְכּוֹר מִשְׁנָה, תּוֹסְפוֹת, פְּסוּק בְּנַ"ךְ. **כָּל הַמְּשָׁגִּים שֶׁלּוֹ הָיוּ רַק שֶׁל תּוֹרָה!**

אָנוּ מַשְׁקִיעִים כָּל כָּךְ הַרְבֵּה בְּמַאֲכָל כָּזֶה אוֹ אַחֵר, בְּמַכְשִׁיר מְסֻיָּם אוֹ אֲפִלּוּ בִּשְׁנוֹן שְׁמוֹת שֶׁל רְחוֹבוֹת הָעִיר. נִשְׁתַּדֵּל גַּם אֲנַחְנוּ לְהַשְׁקִיעַ יוֹתֵר אֶת רֹאשֵׁנוּ וְלִבֵּנוּ בְּדִבְרֵי תּוֹרָה, וְלֹא בְּדְבָרִים בְּטֵלִים שֶׁאֵין בָּהֶם תּוֹעֶלֶת. כִּי אֵין דָּבָר רָאוּי יוֹתֵר לְהַשְׁקִיעַ בּוֹ אֶת כֹּחֵנוּ, מִלְּבַד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה!

וְעַכְשָׁו כֻּלָּם בְּיַחַד: יַד יָמִין עַל הָעֵינַיִם וּנְקַבֵּל עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם. אֵ־ל מֶלֶךְ נֶאֱמָן, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל...

וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: (בלחש) וְחָרָה (לעצור) אַף־יְיָ בָּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְיָ נֹתֵן לָכֶם: (עד כאן בלחש) וְשַׂמְתֶּם אֶת־דְּבָרַי אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ: לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְיָ לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל־צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְיָ וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם:

(חזור ואומר) יְיָ אֱלֹהֵיכֶם אֱמֶת.

יַעֲלֶזוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד, יְרַנְּנוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם: רוֹמְמוֹת אֵ־ל בִּגְרוֹנָם, וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם:

הִנֵּה מִטָּתוֹ שְׁלֵמָה שִׁשִּׁים גִּבֹּרִים סָבִיב לָהּ, מִגִּבֹּרֵי יִשְׂרָאֵל: כֻּלָּם אֲחָזֵי חֶרֶב מְלֻמְּדֵי מִלְחָמָה, אִישׁ חַרְבּוֹ עַל יְרֵכוֹ מִפַּחַד בַּלֵּילוֹת: (יחזור מפסוק "הִנֵּה מִטָּתוֹ" שלוש פעמים)

יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ:

יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ:

יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

יֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן, בְּצֵל שַׁ־דַּי יִתְלוֹנָן: אֹמַר לַיְיָ מַחְסִי וּמְצוּדָתִי, אֱ־לֹהַי אֶבְטַח בּוֹ: כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ מִדֶּבֶר הַוּוֹת: בְּאֶבְרָתוֹ יָסֹךְ לָךְ וְתַחַת כְּנָפָיו תֶּחְסֶה, צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ: לֹא תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה, מֵחֵץ יָעוּף יוֹמָם: מִדֶּבֶר בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ, מִקֶּטֶב יָשׁוּד צָהֳרָיִם: יִפֹּל מִצִּדְּךָ אֶלֶף וּרְבָבָה מִימִינֶךָּ, אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ: רַק בְּעֵינֶיךָ תַבִּיט, וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה: כִּי אַתָּה יְיָ מַחְסִי:

ליום שלישי

אָסוּר לְצַעֵר יָתוֹם וְאַלְמָנָה!

לַיְלָה טוֹב יְלָדִים נִפְלָאִים! הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה מְצַוָּה אוֹתָנוּ לְהִזָּהֵר בִּכְבוֹדוֹ שֶׁל כָּל אָדָם, וּבִפְרָט לֹא לְצַעֵר יְתוֹמִים וְאַלְמָנוֹת. אוּלָם עַד כַּמָּה יֵשׁ לְהִזָּהֵר בָּזֶה? בּוֹאוּ וְנִשְׁמַע סִפּוּר:

צַדִּיק גָּדוֹל הָיָה **רַבִּי יוֹסֵף חַיִּים מִבְּגְדָּד - הַ'בֶּן אִישׁ חַי' זָצַ"ל.** כָּל גְּדוֹלֵי בָּבֶל אָהֲבוּ אוֹתוֹ, כִּבְּדוּ וְהֶעֱרִיצוּ אוֹתוֹ עַד מְאוֹד. הֵם הָיוּ קְמִים לִכְבוֹדוֹ כְּשֶׁהָיָה מַגִּיעַ, וְאַף קָרָה לֹא פַּעַם שֶׁנִּשְׁקוּ לְמִנְעָלָיו, מֵרֹב קְדֻשָּׁתוֹ וְצִדְקוּתוֹ. בְּכָל יוֹם, לְאַחַר תְּפִלַּת שַׁחֲרִית, הָיָה הַ'בֶּן אִישׁ חַי' חוֹלֵץ אֶת נַעֲלָיו בַּכְּנִיסָה לְבֵית הַמִּדְרָשׁ, וְאַחַר כָּךְ הָיָה נִכְנָס פְּנִימָה וּמִתְיַשֵּׁב עַל הַשָּׁטִיחַ. סְבִיבוֹ הָיוּ מִתְקַבְּצִים תַּלְמִידָיו הַמְפֻלָּגִים, שֶׁהָיוּ תַּלְמִידֵי חֲכָמִים גְּדוֹלִים, וְגַם אֲנָשִׁים פְּשׁוּטִים יוֹתֵר, **וּבְמֶשֶׁךְ שָׁלוֹשׁ שָׁעוֹת תְּמִימוֹת הָיוּ מְקַבְּלִים תּוֹרָה מִפִּיו וְשׁוֹתִים בַּצָּמָא אֶת דְּבָרָיו.**

יוֹם אֶחָד, בְּמַהֲלַךְ לִמּוּדָם, נִשְׁמַע לְפֶתַע קוֹל בְּכִי מִן הַפֶּתַח. שַׁמָּשׁ בֵּית הַמִּדְרָשׁ נִגַּשׁ אֶל הַדֶּלֶת כְּדֵי לִבְדֹּק מָה אֵרַע, וְרָאָה כִּי **אִשָּׁה אַלְמָנָה מְבַקֶּשֶׁת לְדַבֵּר עִם הָרַב** וְלִשְׁאֹל לַעֲצָתוֹ. "הַאִם תּוּכְלִי לְהַגִּיעַ אַחֲרֵי הַשִּׁעוּר?"

הִצִּיעַ הַשַּׁמָּשׁ. הֲרֵי חָבָל עַל כָּל דַּקָּה שֶׁל תּוֹרָה! אוּלָם הַ'בֶּן אִישׁ חַי' עָצַר בַּעֲדוֹ: **"אֵין לִגְרֹם צַעַר לְיָתוֹם וּלְאַלְמָנָה!"** פָּסַק, וְקָם מִמְּקוֹמוֹ לִשְׁמֹעַ אֶת דְּבָרֶיהָ שֶׁל הָאַלְמָנָה.

הַ'בֶּן אִישׁ חַי' יָדַע **שֶׁכָּל דַּקָּה שֶׁל תּוֹרָה חֲשׁוּבָה כָּל כָּךְ וּמַחְזִיקָה וּמְקַיֶּמֶת אֶת הָעוֹלָם!** אוּלָם הוּא יָדַע שֶׁהַתּוֹרָה מְצַוָּה אוֹתָנוּ לְהִזָּהֵר שֶׁלֹּא לְצַעֵר יָתוֹם וְאַלְמָנָה. אֵין הַכָּוָּנָה רַק לֹא לִפְגֹּעַ בָּהֶם, אֶלָּא אֲפִלּוּ לְצַעֵר שִׁעוּר תּוֹרָה שָׁלֵם שֶׁל תַּלְמִידֵי חֲכָמִים גְּדוֹלִים כְּדֵי לִשְׁמֹעַ אֶת צַעֲרָתָם וְלַעֲזֹר לָהֶם! לֹא לְתֵת לָהֶם לְהִשָּׁאֵר בְּצַעֲרָתָם לְבַד, גַּם לֹא לְדַקָּה אַחַת!

נִשְׁתַּדֵּל גַּם אֲנַחְנוּ לָלֶכֶת בְּדֶרֶךְ טוֹבָה זוֹ, וִיהִי רָצוֹן שֶׁנִּזְכֶּה שֶׁיִּרְבּוּ שִׂמְחוֹת בְּעַם יִשְׂרָאֵל, וְלֹא יִהְיוּ יְתוֹמִים וְאַלְמָנוֹת חָלִילָה.

וְעַכְשָׁו כֻּלָּם בְּיַחַד: יַד יָמִין עַל הָעֵינַיִם וְנִקְבֹּל עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם. אֵ־ל מֶלֶךְ נֶאֱמָן, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל...

ליום רביעי

אֵין כֹּחֵנוּ - אֶלָּא בְּפִיהָ!

לַיְלָה טוֹב יְלָדִים צַדִּיקִים! עַל עַם יִשְׂרָאֵל נֶאֱמַר: "אֵין כֹּחוֹ אֶלָּא בְּפִיו". לְמָה הַכַּוָּנָה? שֶׁבְּכֹחַ הַדִּבּוּר, בְּכֹחַ הַתְּפִלָּה שֶׁלָּנוּ, אֲנוּ יְכוֹלִים לִפְעֹל הַרְבֵּה. בּוֹאוּ וְנִשְׁמַע סִפּוּר:

אַחֲרֵי יוֹם הַכִּפּוּרִים, הָיוּ אֲנָשִׁים רַבִּים בָּאִים אֶל **רַבִּי צָדוֹק הַכֹּהֵן מִלּוּבְלִין** זָצַ"ל לִשְׁאֹל אוֹתוֹ **מָה נֶחְתַּם עֲלֵיהֶם לַשָּׁנָה הַקְּרוֹבָה.** פַּעַם נִכְנַס אֵלָיו **רַבִּי שִׂמְחָה בּוּנִם מִפְּשִׁיסְחָא** זָצַ"ל. הָרַבִּי מִלּוּבְלִין הִבִּיט בּוֹ לְרֶגַע, נֶאֱנַח וְאָמַר: "נִגְזַר עָלֶיךָ בְּיוֹם כִּפּוּר לֵאָבֵד בְּשָׁנָה זוֹ אֶת כָּל כַּסְפְּךָ, **וּלְהִשָּׁאֵר חֲסַר כֹּל**".

וְאָכֵן, כָּךְ הָיָה. בְּאוֹתָהּ שָׁנָה **חָלוּ אִשְׁתּוֹ וִילָדָיו שֶׁל רַבִּי בּוּנִם.** הוּא הִזְעִיק בַּעֲבוּרָם אֶת טוֹבֵי הָרוֹפְאִים וְהִזִּיל מָמוֹן רַב כְּדֵי לִרְכֹּשׁ תְּרוּפוֹת יְקָרוֹת, וְכָךְ נוֹתַר חֲסַר כֹּל. בַּצַּר לוֹ, נָסַע לְוָרְשָׁה, הָעִיר הַגְּדוֹלָה, **לְחַפֵּשׂ שָׁם מְקוֹר פַּרְנָסָה.** בְּמֶשֶׁךְ כַּמָּה שָׁבוּעוֹת הִתְאַכְסֵן בַּמָּלוֹן שֶׁהָיָה רָגִיל לְהִתְאָרֵחַ בּוֹ בַּיָּמִים שֶׁהָיָה בַּעַל מָמוֹן וּנְכָסִים, וְחָשְׁבוֹן הַתַּשְׁלוּם הִגִּיעַ לְסַךְ עֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה רוּבָּלִים. מִבֹּהַל הִבִּיט רַבִּי בּוּנִם בְּדַף הַחֶשְׁבּוֹן. מִנַּיִן יִשַּׁלֵּם? **אֵין בְּכִיסוֹ פְּרוּטָה!** הוּא פָּחַד שֶׁיִּגָּרֵם חִלּוּל ה' גָּדוֹל אִם יִרְאוּ תַּלְמִיד חָכָם כְּמוֹתוֹ שֶׁאֵינוֹ מְשַׁלֵּם.

נֶעֱמַד רַבִּי בּוּנִם בִּתְפִלָּה, **שֶׁפַּךְ דְּמָעוֹת כַּמַּיִם**, וּבִקֵּשׁ מֵה' שֶׁיִּשְׁלַח לוֹ אֶת הַיְשׁוּעָה. תּוֹךְ כְּדֵי תְּפִלָּתוֹ, נִכְנַס אֶל הַחֶדֶר הַמְשָׁרֵת, וּבֵרַר מָה לְהַגִּישׁ לְאוֹרֵחַ לְסָעוּדָה: תַּרְנְגוֹל הֹדּוּ אוֹ אַוָּז. אַךְ שָׁמַע רַבִּי בּוּנִם

בשבתות ובימים שלא אומרים בהם תחנון (ראה בלוח בעמוד 2) - לא אומרים וידוי.

אָנָּא יְיָ אֱ־לֹהֵינוּ וֵא־לֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. **תָּבֹא** לְפָנֶיךָ **תְּפִלָּתֵנוּ. וְאַל תִּתְעַלַּם** מִלְּבֵנוּ מִתְּחִנָּתֵנוּ. שֶׁאֵין אֲנַחְנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁה עֹרֶף לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱ־לֹהֵינוּ וֵא־לֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ. אֲבָל חָטָאנוּ. עָוִינוּ. פָּשַׁעְנוּ. אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ וְאַנְשֵׁי בֵיתֵנוּ:

אָשַׁמְנוּ. בָּגַדְנוּ. גָּזַלְנוּ. דִּבַּרְנוּ דֹפִי וְלָשׁוֹן הָרַע. הֶעֱוִינוּ. וְהִרְשָׁעְנוּ. זַדְנוּ. חָמַסְנוּ. טָפַלְנוּ שֶׁקֶר וּמִרְמָה. יָעַצְנוּ עֵצוֹת רָעוֹת. כִּזַּבְנוּ. לַצְנוּ. מָרַדְנוּ. מָרִינוּ דְּבָרֶיךָ. נָאַצְנוּ. נָאַפְנוּ. סָרַרְנוּ. עָוִינוּ. פָּשַׁעְנוּ. פָּגַמְנוּ. צָרַרְנוּ. צָעַרְנוּ אָב וָאֵם. קִשִּׁינוּ עֹרֶף. רָשָׁעְנוּ. שִׁחַתְנוּ. תִּעַבְנוּ. תָּעִינוּ וְתַעְתָּעְנוּ. וְסַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ. וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ. כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ. וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ:

יש לקרוא את הנוסח המלא של "אנא בכח" כולו מידי לילה, ולאחר מכן לחזור על הפסוק של אותו יום 3 פעמים. שימו לב, יום ראשון בלילה נחשב כיום שני, יום שני בלילה נחשב כיום שלישי וכן הלאה.

יום ראשון (לקרוא במוצ"ש) **אָנָּא בְּכֹחַ, גְּדֻלַּת יְמִינְךָ, תַּתִּיר צְרוּרָה.** (אב"ג יח"ץ)

יום שני (לקרוא בראשון בלילה) **קַבֵּל רִנַּת, עַמְּךָ. שַׂגְּבֵנוּ, טַהֲרֵנוּ נוֹרָא.** (קר"ע שפ"ץ)

יום שלישי (לקרוא בשני בלילה) **נָא גְּבוֹר, דּוֹרְשֵׁי יִחוּדֶךָ, כְּבָבַת שָׁמְרֵם.** (נג"ד יכ"ש)

יום רביעי (לקרוא בשלישי בלילה) **בָּרְכֵם טְהֹרֵם, רַחֲמֵי צִדְקָתֶךָ, תָּמִיד גְּמָלֵם.** (כט"ר צת"ג)

יום חמישי (לקרוא ברביעי בלילה) **חֲסִין קָדוֹשׁ, בָּרֹב טוּבְךָ, נַהֵל עֲדָתֶךָ.** (חק"ב טנ"ע)

יום שישי (לקרוא בחמישי בלילה) **יָחִיד גֵּאֶה, לְעַמְּךָ פְּנֵה, זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתֶךָ.** (יכ"פ ק"ס)

יום שבת (לקרוא בשישי בלילה) **שַׁוְעָתֵנוּ קַבֵּל, וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ, יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת.** (שק"ו צי"ת)

(בלחש) **בָּרוּךְ, שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ, לְעוֹלָם וָעֶד.**

אַתָּה תָּקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן, **כִּי עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי בָא מוֹעֵד:**

בְּיָדְךָ אַפְקִיד רוּחִי, **פָּדִיתָה** אוֹתִי יְיָ אֵ־ל אֱמֶת:

שבע ברכות

בסעודת חתן וכלה מברכים שבע ברכות לפני ברכת 'בורא פרי הגפן', ומנהג ארץ ישראל לקחת שתי כוסות, אחת לברכת המזון ואחת לברכת התנים, ואחר שסיים המברך ברכת המזון, אינו מברך 'בורא פרי הגפן' אלא מתחיל תשבו לברך על הכוס שבידו 'שתכוון בא לצאת עד סוף שבע הברכות, ואחר כך מברך הראשון 'בורא פרי הגפן' ומכוון להוציא את השומעים, ונוהגים.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ־לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁהַכֹּל בָּרָא לִכְבוֹדוֹ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ־לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, יוֹצֵר הָאָדָם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ־לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר יָצַר אֶת־הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, בְּצֶלֶם דְּמוּת תַּבְנִיתוֹ, וְהִתְקִין לוֹ מִמֶּנּוּ בִּנְיַן עֲדֵי־עַד. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, יוֹצֵר הָאָדָם:

שׂוֹשׂ תָּשִׂישׂ וְתָגֵל עֲקָרָה בְּקִבּוּץ בָּנֶיהָ לְתוֹכָהּ בְּמִהֵרָה בְשִׂמְחָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְשַׂמֵּחַ צִיּוֹן בְּבָנֶיהָ:

שַׂמֵּחַ תְּשַׂמֵּחַ רֵעִים אֲהוּבִים כְּשַׂמֵּחֲךָ יְצִירְךָ בְּגַן עֵדֶן מִקֶּדֶם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְשַׂמֵּחַ חָתָן וְכַלָּה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ־לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּרָא שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה, חָתָן וְכַלָּה, גִּילָה רִנָּה דִּיצָה וְחֶדְוָה, אַהֲבָה וְאַחֲוָה, שָׁלוֹם וְרֵעוּת, מְהֵרָה יְיָ אֱ־לֹהֵינוּ יִשָּׁמַע בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחוּצוֹת יְרוּשָׁלַיִם, קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה, קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה, קוֹל מִצְהֲלוֹת חֲתָנִים מֵחֻפָּתָם, וּנְעָרִים מִמִּשְׁתֵּה נְגִינָתָם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְשַׂמֵּחַ חָתָן עִם הַכַּלָּה:

והמזמן שבירך כוס ברכת המזון, אומר:

סַבְרֵי מָרָנָן (ועונים:) לְחַיִּים.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ־לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

אֶת שְׁמוֹת מַאֲכְלֵי הָעֲשִׁירִים הַמְּצָעִים לְעָנִי שֶׁכָּמוֹהוּ, הִתְגַּבֵּר בְּכִיוֹ. לְאַחַר שֶׁנִּרְגַּע, **נִשְׁמְעוּ לְפֶתַע נְקִישׁוֹת עַל הַדֶּלֶת.**

בָּפֶתַח עָמַד שָׁלִיחַ וּבְיָדוֹ **מִכְתָּב מִגְּבִירָה עֲשִׁירָה**, הַמְּצִיעָה לְרַבִּי בּוּנִם לַעֲבֹד כְּגִזְבָּר - אַחְרָאִי הַכְּסָפִים בְּעִסְקֵי הַתִּווּךְ שֶׁלָּהּ, וּלְהַשְׁתַּכֵּר בְּתִמּוּרָה **שִׁשָּׁה רוּבָּלִים לְשָׁבוּעַ**. חָשַׁב רַבִּי בּוּנִם: 'אִם נִקְרָע רַע גְּזַר דִּינִי, וּפָתַח לִי ה' שַׁעֲרֵי פַּרְנָסָה וְהַצְלָחָה, אֵינִי רוֹצֶה לִהְיוֹת שָׁכִיר שְׁבוּעִי'. הוּא הוֹדִיעַ לַשָּׁלִיחַ כִּי רְצוֹנוֹ **לְהִכָּנֵס כְּשֻׁתָּף לַעֲסָקֶיהָ**. כְּשֶׁהֶחְזִיר הַשָּׁלִיחַ אֶת הַתְּשׁוּבָה לַגְּבִירָה, הִיא כָּעֲסָה וְלֹא עָנְתָה דָּבָר.

אוּלָם רַבִּי בּוּנִם **בָּטַח בַּה' וְיָדַע שֶׁהַכֹּל לְטוֹבָה**. הוּא נוֹתַר בַּמָּלוֹן, הָגָה בַּתּוֹרָה וְצָפָה לִישׁוּעָה. וְהִנֵּה לְאַחַר כַּמָּה יָמִים שׁוּב נָקַשׁ הַשָּׁלִיחַ עַל הַדֶּלֶת וּבְפִיו בְּשׂוֹרָה טוֹבָה: **הַגְּבִירָה מְקַבֶּלֶת אֶת רַבִּי בּוּנִם כְּשֻׁתָּף לַעֲסָקֶיהָ, וַאֲפִלּוּ שִׁגְּרָה לוֹ מָעוֹת לְכִסּוּת אֶת חוֹבוֹתָיו**. הָעֵסֶק הִצְלִיחַ וְרַבִּי בּוּנִם הִרְוִיחַ כֶּסֶף רַב וְהָיָה שׁוּב לְאָדָם אָמִיד.

עַתָּה נָסַע בַּשְּׁנִית אֶל הָרַבִּי מְלוּבְּלִין. עוֹד בְּעָמְדוֹ עַל מִפְתַּן חַדְרוֹ שֶׁל הָרַבִּי, פָּנָה אֵלָיו הַצַּדִּיק וְאָמַר לוֹ: "**אָכֵן, נִגְזַר עָלֶיךָ שֶׁתַּפְסִיד אֶת כָּל כַּסְפְּךָ בְּשָׁנָה זוֹ. אֲבָל עַל בְּכִי, זְעָקוֹת וּדְמָעוֹת - לֹא דִּבַּרְנוּ**"...

גַּם כַּאֲשֶׁר יֵשׁ חֲלִילָה גְּזֵרָה קָשָׁה, אֶפְשָׁר לְבַטֵּל אוֹתָהּ בִּתְפִלּוֹת, דְּמָעוֹת וּזְעָקָה לַה' מֵעֹמֶק הַלֵּב. אַשְׁרֵינוּ שֶׁזָּכִינוּ לִהְיוֹת יְהוּדִים, שֶׁבִּתְפִלּוֹת יְכוֹלִים לְשַׁנּוֹת עוֹלָמוֹת!

וְעַכְשָׁו כֻּלָּם בְּיַחַד: יַד יָמִין עַל הָעֵינַיִם וּנְקַבֵּל עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם. אֵ־ל מֶלֶךְ נֶאֱמָן, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל...

ליום חמישי

אֶפְלוּ בְּמֶחִיר הַגְּאֻלָּה

לַיְלָה טוֹב יְלָדִים חֲבִיבִים! אִם הָיִינוּ יְכוֹלִים לְהָבִיא אֶת הַמְּשִׁיחַ מִיָּד - וַדַּאי שֶׁהָיִינוּ עוֹשִׂים אֶת זֶה בְּכָל מְחִיר, נָכוֹן? בּוֹאוּ וְנִשְׁמַע סִפּוּר:

אַסֶּפֶת רַבָּנִים חֲשׁוּבָה עָמְדָה לְהִתְחִיל. **רַבִּי אַהֲרֹן קוֹטְלֶר** זָצַ"ל, שֶׁחִכָּה לִפְתִיחָתָהּ שֶׁל הָאֲסֵפָה, יָשַׁב וְקָרָא בְּיִנְתַיִם בְּסֵפֶר. וְהִנֵּה הוּא קוֹרֵא מַעֲשֶׂה עַל **רַבִּי בּוּנִם מִפְּשִׁיסְחָא** זָצַ"ל, שֶׁהֵעִיד עַל עַצְמוֹ **שֶׁהָיָה בְּכֹחוֹ לְהָבִיא אֶת הַמָּשִׁיחַ** כְּשֶׁהָיָה צָעִיר. אַךְ הוּא לֹא עָסַק בָּזֶה כֵּיוָן שֶׁחָשַׁשׁ לְצַעַר אֶת **הָ'אוֹהֵב יִשְׂרָאֵל' מֵאַפְטָא** זָצַ"ל, שֶׁהָיָה זָקֵן צַדִּיקִי הַדּוֹר. רַבִּי בּוּנִם שָׁעַר שֶׁתִּהְיֶה לוֹ חֲלִישׁוּת הַדַּעַת מִכָּךְ שֶׁ'בּוּנִם הַצָּעִיר' הִצְלִיחַ לְהָבִיא אֶת הַמָּשִׁיחַ, וְהוּא לֹא.

הִתְפַּלֵּא רַבִּי אַהֲרֹן: "**כֵּיצַד יִתָּכֵן לְעַכֵּב גְּאֻלָּה לְכָלַל יִשְׂרָאֵל בִּגְלַל אָדָם אֶחָד?**" כְּשֶׁהִתְחִילָה הָאֲסֵפָה, הִבְיַע רַבִּי אַהֲרֹן אֶת פְּלִיאָתוֹ בִּפְנֵי הַנּוֹכְחִים. יְהוּדִי פָּשׁוּט, שֶׁהָיָה בַּמָּקוֹם, עָנָה: "יֵשׁ לְכָךְ מָקוֹר מֵהַתּוֹרָה. בְּפָרָשַׁת שְׁמוֹת ה' צִוָּה עַל **מֹשֶׁה** לְלֶכֶת לְפַרְעֹה כְּדֵי לְגָאֵל אֶת יִשְׂרָאֵל, וְאִלּוּ מֹשֶׁה נִמְנַע מִלְּקַבֵּל אֶת שְׁלִיחוּת כְּדֵי שֶׁלֹּא לְגָרֵם חֲלִישׁוּת הַדַּעַת **לְאַהֲרֹן** אָחִיו. הוּא נִתְרַצָּה רַק כְּשֶׁה' הִבְטִיחַ לוֹ שֶׁאַהֲרֹן יִשְׂמַח בְּלִבּוֹ!" הָאֱזִין רַבִּי אַהֲרֹן לְדִבְרֵי הַיְהוּדִי וְקִבֵּל אוֹתָם בַּהֲנָאָה וּבְהִסְכָּמָה, וְאָמַר: "**מֵעוֹלָם לֹא נִצְחַנִי אָדָם, אֶלָּא רַק הֶחָסִיד הַזֶּה**".

אָנוּ לוֹמְדִים מִכָּךְ כַּמָּה חָמוּר מַעֲשֶׂה שֶׁמְּצַעֵר אֶת הַזּוּלָת, וְכַמָּה חָשׁוּב לְהִזָּהֵר בְּכִבּוּדוֹ שֶׁל כָּל יְהוּדִי, אֲפִלּוּ בְּמֶחִיר שֶׁל עִכּוּב הַגְּאֻלָּה לְכָל יִשְׂרָאֵל! וִיהִי רָצוֹן שֶׁנִּזְכֶּה לְהַרְבּוֹת בְּאַהֲבַת חִנָּם כָּל יָמֵינוּ.

וְעַכְשָׁו כֻּלָּם בְּיַחַד: יַד יָמִין עַל הָעֵינַיִם וּנְקַבֵּל עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם. אֵ־ל מֶלֶךְ נֶאֱמָן, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל...

ברכה מעין שלוש

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ־לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,

אם אכל מזונות יאמר: עַל הַמִּחְיָה וְעַל הַכַּלְכָּלָה

אם שתה יין יאמר: עַל הַגֶּפֶן וְעַל פְּרִי הַגֶּפֶן

אם אכל פרות משבעת המינים יאמר: עַל הָעֵץ וְעַל פְּרִי הָעֵץ

וְעַל תְּנוּבַת הַשָּׂדֶה, וְעַל אֶרֶץ חֶמְדָּה, טוֹבָה וּרְחָבָה, שֶׁרָצִיתָ וְהִנְחַלְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ, לֶאֱכוֹל מִפִּרְיָהּ, וְלִשְׂבֹּעַ מִטּוּבָהּ.

רַחֵם יְיָ אֱ־לֹהֵינוּ:

(א) עָלֵינוּ,

(ב) וְעַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ,

(ג) וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ,

(ד) וְעַל הַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ,

(ה) וְעַל מִזְבְּחֶךָ

(ו) וְעַל הֵיכָלֶךָ,

וּבְנֵה יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְהַעֲלֵנוּ לְתוֹכָהּ,

וְשַׂמְּחֵנוּ בְּבִנְיָנָהּ, וְנִבָרֶכְךָ עָלֶיהָ בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה.

בשבת: וּרְצֵה וְהַחֲלִיצֵנוּ בְּיוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה. בראש חודש: וְזָכְרֵנוּ לְטוֹבָה בְּיוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה.

בראש השנה: וְזָכְרֵנוּ לְטוֹבָה בְּיוֹם הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה.

ביום טוב ובחול המועד - וְשַׂמְּחֵנוּ בְּיוֹם: בפסח: חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה. בשבועות: חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה.

בסוכות: חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה. בשמיני עצרת: שְׁמִינִי חַג עֲצֶרֶת הַזֶּה. ביום (ביום-טוב): טוֹב (מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה).

כִּי אַתָּה טוֹב וּמֵטִיב לַכֹּל, וְנוֹדֶה לְךָ [יְיָ אֱ־לֹהֵינוּ] עַל הָאָרֶץ וְעַל

אם אכל מזונות:	אם שתה יין:	פירות משבעת המינים:
הַמִּחְיָה וְעַל הַכַּלְכָּלָה.	פְּרִי הַגֶּפֶן.	הַפֵּרוֹת.
של ארץ ישראל:	של ארץ ישראל:	של ארץ ישראל:
מִחְיָתָהּ וְעַל כַּלְכָּלָתָהּ.	פְּרִי גַפְנָהּ.	פֵּרוֹתֶיהָ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, עַל הָאָרֶץ וְעַל

אם אכל מזונות:	אם שתה יין:	פירות משבעת המינים:
הַמִּחְיָה.	פְּרִי הַגֶּפֶן.	הַפֵּרוֹת.
של ארץ ישראל:	של ארץ ישראל:	של ארץ ישראל:
מִחְיָתָהּ.	פְּרִי גַפְנָהּ.	פֵּרוֹתֶיהָ.

ברכת בורא נפשות

לאחר האכילה - על פרות האילן (חוץ מן מינים), על פרות הארמת, ועל דבר שאין גידולו מן הארץ, אם אכל כזית בכדי אכילת פרס (4 דקות, ו' א ו דקות), או שהוא רביעית בבת אחת (חוץ מן היין), מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ־לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא נְפָשׁוֹת רַבּוֹת וְחֶסְרוֹנָן, עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ, לְהַחֲיוֹת בָּהֶם נֶפֶשׁ כָּל חָי, בָּרוּךְ חֵי הָעוֹלָמִים.

תפילת הדרך

היוצא לדרך, ושוהה בנסיעתו מחוץ לעיר שעה וחמישית (72 דקות) אומר תפילה זו בשם ומלכות, אך אם שהה בנסיעתו מחוץ לעיר פחות מכך לא יברך בשם ומלכות. ברכה זו מברך לאחר שיצא מהעיר.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱ־לֹהֵינוּ וֵא־לֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתּוֹלִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם, וְתַצְעִידֵנוּ לְשָׁלוֹם, וְתַדְרִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם, וְתַגִּיעֵנוּ לְמָחוֹז חֶפְצֵנוּ לְשָׁלוֹם, (אם חוזר בו ביום מוסיף: וְתַחֲזִירֵנוּ לְשָׁלוֹם), וְתַצִּילֵנוּ מִכַּף כָּל־אוֹיֵב וְאוֹרֵב בַּדָּרֶךְ, וְתִשְׁלַח בְּרָכָה בְּמַעֲשֵׂי יָדֵינוּ, וְתִתְּנֵנוּ לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל־רוֹאֵינוּ, וְתִשְׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנֵינוּ. כִּי אֵ־ל שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה וְתַחֲנוּן אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

בִּרְכַּת הַמָּזוֹן
מִשְׁכַּן שִׁילֹה

יְמוֹל מִים אַחֲרוֹנִים וְיַנְגֵּב, וְיֹאמַר:

לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר שִׁיר: אֱ-לֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה: לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ בְּכָל גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱ-לֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם: יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים כִּי תִשְׁפֹּט עַמִּים מִישׁוֹר וּלְאֻמִּים בָּאָרֶץ תַּנְחֵם סֶלָה: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱ-לֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם: אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ יְבָרְכֵנוּ אֱ-לֹהִים אֱ-לֹהֵינוּ: יְבָרְכֵנוּ אֱ-לֹהִים וְיִירְאוּ אֹתוֹ כָּל אַפְסֵי אָרֶץ:

אֶבְרָכָה אֶת יְיָ בְּכָל עֵת, תָּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי: סוֹף דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמָע, אֶת הָאֱ-לֹהִים יְרָא וְאֶת מִצְוֹתָיו שְׁמוֹר, כִּי זֶה כָּל הָאָדָם: תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי, וִיבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָ-הּ מֵעַתָּה וְעַד-עוֹלָם הַלְלוּ-יָהּ:
וְיַדַּבֵּר אֵלַי, זֶה הַשֻּׁלְחָן אֲשֶׁר לִפְנֵי יְיָ:

אִם מְבָרְכִים בְּזִימוּן הַמְזֻמָּן אוֹמֵר: הַב לָן וְנִבְרֵךְ לְמִלְכָּא עִלָּאָה קַדִּישָׁא:
עוֹנִים: שְׁמַיִם:
הַמְזַמֵּן אוֹמֵר: בִּרְשׁוּת מַלְכָּא עִלָּאָה קַדִּישָׁא (בְּשַׁבָּת: וּבִרְשׁוּת שַׁבָּת מַלְכְּתָא),
(בְּיוֹם טוֹב: וּבִרְשׁוּת יוֹמָא טָבָא אִשְׁתְּקֵי קַדִּישָׁא)
(בְּסוּכּוֹת: וּבִרְשׁוּת שִׁבְעָה אִשְׁפִּזִין קַדִּישִׁין) וּבִרְשׁוּת מוֹרַי וְרַבּוֹתַי וּבִרְשׁוּתְכֶם נְבָרֵךְ
(בְּעֲשָׂרָה: אֱ-לֹהֵינוּ) שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ:
עוֹנִים: בָּרוּךְ (בְּעֲשָׂרָה: אֱ-לֹהֵינוּ) שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ:
הַמְזַמֵּן חוֹזֵר: בָּרוּךְ (בְּעֲשָׂרָה: אֱ-לֹהֵינוּ) שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ:
בְּסְעוּדַת חֲתָן הַמְזַמֵּן: נְבָרֵךְ (בְּעֲשָׂרָה: אֱ-לֹהֵינוּ) שֶׁהַשִּׂמְחָה בִּמְעוֹנוֹ, שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ:
וְעוֹנִים: בָּרוּךְ (בְּעֲשָׂרָה: אֱ-לֹהֵינוּ) שֶׁהַשִּׂמְחָה בִּמְעוֹנוֹ, שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ: (וְהַמְזַמֵּן חוֹזֵר)

הִדּוּרֵי מְכוּוָן לְשֵׁם מִצְוַת עֲשֵׂה שֶׁל בִּרְכַּת הַמָּזוֹן

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ (אֲדוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים הוּא הָיָה הֹוֶה וְיִהְיֶה), אֱ-לֹהֵינוּ (חִתּוּם בְּעֵל הַכּוֹכָבִים בְּעֵל הַנִּסִּים) מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
הָאֵ-ל (בַּעַל הַכּוֹחַ) הַזָּן אוֹתָנוּ וְאֶת הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בְּטוּבוֹ (בְּמִדַּת חֶסֶד) בְּחֵן (בְּסִבֶּר פָּנִים יָפוֹת), בְּחֶסֶד, בְּרֶוַח וּבְרַחֲמִים רַבִּים (וְלֹא בְּכֹחוֹתֵינוּ וְזְכֻיּוֹתֵינוּ).
נוֹתֵן לֶחֶם לְכָל-בָּשָׂר, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וּבְטוּבוֹ (בְּמִדַּת חֶסֶד) הַגָּדוֹל תָּמִיד לֹא חָסַר לָנוּ (מָזוֹן) וְאַל יֶחְסַר לָנוּ מָזוֹן תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי הוּא אֵ-ל זָן וּמְפַרְנֵס לַכֹּל, וְשׁוֹלֵחַ עָרוּךְ (מָכִין מָזוֹן) לַכֹּל, וְהֵכִין (מְכִין מִבְּעוֹד יוֹם) מָזוֹן לְכָל בְּרִיּוֹתָיו אֲשֶׁר בָּרָא, בְּרַחֲמָיו וּבְרֹב חֲסָדָיו, כָּאָמוּר: "פּוֹתֵחַ אֶת-יָדֶךָ (בְּמַסְכֵּת כַּלָּה פְּרָקִים בְּלִקּוּטֵי מוֹעֲדִים) וְעַיֵּן לְמַטָּה בְּסִמָּן זֶה כִּי בוֹ עִיקַּר הַפְּרָסוֹמֶת, וְכֵן שֶׁחֲשִׁיבוּת הַן וְהַפְּרָסוֹם לְכָל, וּכְמוֹ כֵּן שֶׁפְּרָסוֹמוֹ בְּכָבוֹד
וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל-חַי רָצוֹן" כְּפִי רְצוֹנוֹ וְצִוּוּיוֹ:
לְהַדְרִיךְ שֶׁפֶן לָעוֹלָם
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ (אֲדוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים הוּא הָיָה הֹוֶה וְיִהְיֶה), הַזָּן אֶת הַכֹּל (בְּמִדַּת חֶסֶד).

נוֹדֶה לְךָ יְיָ (אֲדוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים הוּא הָיָה הֹוֶה וְיִהְיֶה) אֱ-לֹהֵינוּ (חִתּוּם בְּעֵל הַכּוֹחוֹת בְּעֵל הַנִּסִּים כֻּלּוֹ):
(א) עַל שֶׁהִנְחַלְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ אֶרֶץ חֶמְדָּה (שְׁבוּחֵי הָאָרֶץ) טוֹבָה וּרְחָבָה, בְּרִית וְתוֹרָה, חַיִּים וּמָזוֹן,
(ב) עַל שֶׁהוֹצֵאתָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, וּפְדִיתָנוּ מִבֵּית עֲבָדִים,
(ג) וְעַל בְּרִיתְךָ (בְּרִית הַמִּילָה) שֶׁחָתַמְתָּ (שֶׁחִקַּקְתָּ) בִּבְשָׂרֵנוּ,
(ד) וְעַל תּוֹרָתְךָ שֶׁלִּמַּדְתָּנוּ,
(ה) וְעַל חֻקֵּי רְצוֹנְךָ (הַצְּוָוּיִים) שֶׁהוֹדַעְתָּנוּ,
(ו) וְעַל חַיִּים (שְׁחוֹנַנְתָּנוּ) וּמָזוֹן שֶׁאַתָּה זָן (בְּעִצְמְךָ) וּמְפַרְנֵס אוֹתָנוּ:

בְּחֲנוּכָּה וּבְפוּרִים אוֹמְרִים כָּאן "עַל הַנִּסִּים":
אִם לֹא אָמַר וְנוֹכַר לְפָנֵי שֶׁאָמַר תִּיכַף "ה'" שֶׁל בִּרְכַּת עַל הָאָרֶץ - חוֹזֵר לְאוֹמְרוֹ.
וְאִם נוֹכַר אַחַר שֶׁאָמַר תִּיכַף "ה'", יֹאמַר אוֹתוֹ בְּהַרְחָמָן, וְיֹאמַר: הָרַחֲמָן הוּא יַעֲשֶׂה לָנוּ נִסִּים וְנִפְלָאוֹת כְּמוֹ שֶׁעָשָׂה לַאֲבוֹתֵינוּ, בִּימֵים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה, בִּימֵי וְכוּ'

וְעַל הַנִּסִּים וְעַל הַפֻּרְקָן, וְעַל הַגְּבוּרוֹת, וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַנִּפְלָאוֹת וְעַל הַנֶּחָמוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה:

בְּחֲנוּכָּה אוֹמֵר:	בְּפוּרִים אוֹמֵר:
בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן יוֹחָנָן גָּדוֹל חַשְׁמוֹנַאי וּבָנָיו כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְשַׁכְּחָם תּוֹרָתֶךָ וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם. רַבְתָּ אֶת רִיבָם. דַּנְתָּ אֶת דִּינָם. נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתָם. מָסַרְתָּ גִּבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים. וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים. וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים. וְטֻמְאִים בְּיַד טְהוֹרִים. וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תּוֹרָתֶךָ. לְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ. וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְּדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה. וְאַחַר כָּךְ בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וּפִנּוּ אֶת הֵיכָלֶךָ. וְטִהֲרוּ אֶת מִקְדָּשֶׁךָ. וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ. וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ בְּהַלֵּל וּבְהוֹדָאָה. וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נִסִּים וְנִפְלָאוֹת וְנוֹדָה לִשְׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה:	בִּימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה. כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הָמָן הָרָשָׁע. בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד לַהֲרוֹג וּלְאַבֵּד אֶת כָּל הַיְּהוּדִים מִנַּעַר וְעַד זָקֵן טַף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד בִּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים עָשָׂר הוּא חֹדֶשׁ אֲדָר וּשְׁלָלָם לָבוֹז. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים הֵפַרְתָּ אֶת עֲצָתוֹ. וְקִלְקַלְתָּ אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ. וְהֲשֵׁבוֹתָ לוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ. וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת בָּנָיו עַל הָעֵץ. וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נֵס וּפֶלֶא וְנוֹדָה לִשְׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה:

וְעַל הַכֹּל (עַל כָּל הַטּוֹבוֹת הַלָּלוּ) יְיָ (אֲדוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים הוּא הָיָה הֹוֶה וְיִהְיֶה) אֱ-לֹהֵינוּ (חִתּוּם בְּעֵל הַכּוֹחוֹת בְּעֵל הַנִּסִּים כֻּלּוֹ) אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אֶת שִׁמְךָ, כָּאָמוּר:
"וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ, וּבֵרַכְתָּ (כְּשֶׁאָמַר מִילַּת "אֶת" יֵשׁ מַעֲט מִים לְיֵין שֶׁבְּכֻלָּם בִּרְכַּת הַמָּזוֹן)
אֶת יְיָ (אֲדוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים הוּא הָיָה הֹוֶה וְיִהְיֶה) אֱ-לֹהֶיךָ (חִתּוּם בְּעֵל הַכּוֹחוֹת בְּעֵל הַנִּסִּים כֻּלּוֹ), עַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ": בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ (אֲדוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים הוּא הָיָה הֹוֶה וְיִהְיֶה) עַל הָאָרֶץ וְעַל הַמָּזוֹן:

רַחֵם (תַּשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים) יְיָ (אֲדוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים הוּא הָיָה הֹוֶה וְיִהְיֶה) אֱ-לֹהֵינוּ (חִתּוּם בְּעֵל הַכּוֹחוֹת בְּעֵל הַנִּסִּים כֻּלּוֹ):
(א) עָלֵינוּ
(ב) וְעַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בכך שתקבצנו ותאלצנו,
(ג) וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ הַחרבה - שֶׁתִּבָּנֶה בִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ, (מכאן מפרט את המקומות המיוחדים שבירושלים קדושה למעלה מקדושה.)
(ד) וְעַל הַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן מקום שכינת כְּבוֹדֶךָ ועכשיו הוא שמם,
(ה) וְעַל הֵיכָלֶךָ החלק החיצוני שבבית המקדש,
(ו) וְעַל מְעוֹנֶךָ האולם שבבית המקדש,
(ז) וְעַל דְּבִירֶךָ קודש הקודשים,
(ח) וְעַל הַבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ כל ביה"מ, שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו.

אָבִינוּ! אבא מלך:
רְעֵנוּ בדברים ההכרחיים לקיומנו, זוּנֵנוּ בדברים שאינם הכרחיים, כגון: פירות ושאר דברים,
פַּרְנְסֵנוּ לבוש, כַּלְכְּלֵנוּ פרנסה סדירה, הַרְוִיחֵנוּ פרנסה ברווח,
הַרְוַח לָנוּ חלצנו מְהֵרָה מִכָּל-צָרוֹתֵינוּ,
וְנָא, אַל תַּצְרִיכֵנוּ יְיָ (אֲדוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים הוּא הָיָה הֹוֶה וְיִהְיֶה) אֱ-לֹהֵינוּ (חִתּוּם בְּעֵל הַכּוֹחוֹת בְּעֵל הַנִּסִּים כֻּלּוֹ), לִידֵי מַתְּנוֹת בָּשָׂר וָדָם, וְלֹא לִידֵי הַלְוָאָתָם, אֶלָּא לְיָדְךָ הַמְּלֵאָה (בכל טוב) וְהָרְחָבָה הנדיבה, הָעֲשִׂירָה שלא חסרה לעולם וְהַפְּתוּחָה שתמיד מוכנה לתת.
יְהִי רָצוֹן שֶׁלֹּא נֵבוֹשׁ בָּעוֹלָם הַזֶּה (כשנדקדק למתנות והלוואות של בני אדם), וְלֹא נִכָּלֵם לָעוֹלָם הַבָּא (אם לא נפרע חובותינו),
וּמַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ תַּחֲזִירֶנָּה לִמְקוֹמָהּ בִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ: (שנזכה לראות בהתחדשותה)

בְּשַׁבָּת קוֹדֶשׁ מוֹסִיפִים:
רְצֵה וְהַחֲלִיצֵנוּ יהי רצון מלפניך שתורנו יְיָ (אֲדוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים הוּא הָיָה הֹוֶה וְיִהְיֶה) אֱ-לֹהֵינוּ (חִתּוּם בְּעֵל הַכּוֹחוֹת בְּעֵל הַנִּסִּים כֻּלּוֹ) בְּמִצְוֹתֶיךָ (בְּיוֹם מִצְוַתְיךָ (בכלל), וּבְמִצְוַת יוֹם הַשְּׁבִיעִי, הַשַּׁבָּת הַגָּדוֹל הַחשוב וְהַקָּדוֹשׁ הַזֶּה בפרט, כִּי יוֹם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ הוּא מִלְּפָנֶיךָ.
נִשְׁבַּת בּוֹ (במלאכה) וְנָנוּחַ בּוֹ (מנוחת מרגוע) וְנִתְעַנֵּג בּוֹ (באכילים ערבים ובלימוד התורה כְּמִצְוַת חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ, וְאַל תְּהִי צָרָה (בדר' רע) וְיָגוֹן (צער פנימי) בְּיוֹם מְנוּחָתֵנוּ.
וְהַרְאֵנוּ (תזכו לראות) בְּנֶחָמַת צִיּוֹן בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, כִּי אַתָּה הוּא בַּעַל הַנֶּחָמוֹת. וַהֲגֵם (לשרות) שֶׁאָכַלְנוּ וְשָׁתִינוּ, חָרְבַן בֵּיתְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ לֹא שָׁכַחְנוּ. אַל תִּשְׁכָּחֵנוּ לָנֶצַח (למן רע), וְאַל תִּזְנַחֵנוּ אל התעלם ממצבנו לָעַד, כִּי אֵ-ל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה (ובידך להושיענו):

טעה ולא אמר "רצה והחליצנו" בשבת בברכת המזון של סעודה ראשונה ושנייה, אם נזכר אחר שאמר "ברוך אתה ה'" כדי לחתום "בונה ירושלים", יאמר "למדני חוקיך", ויחזור לומר "רצה והחליצנו", ובסעודה שלישית אינו חוזר.

בְּרֹאשׁ חוֹדֶשׁ, בְּיוֹם טוֹב וּבְחוֹל הַמּוֹעֵד אוֹמְרִים כָּאן "יַעֲלֶה וְיָבוֹא":
אִם שָׁכַח אֵינוֹ חוֹזֵר, וְיָכוֹל לְאוֹמְרוֹ בְּהָרַחֲמָן, חוּץ מִלֵּיל א' שֶׁל פֶּסַח וְלֵיל א' שֶׁל סוּכּוֹת שֶׁאִם שָׁכַח וְהִתְחִיל בִּרְכַת הַטּוֹב וְהַמֵּטִיב, חוֹזֵר לְרֹאשׁ בִּרְכַת הַמָּזוֹן.

אֱ-לֹהֵינוּ (חִתּוּם בְּעֵל הַכּוֹחוֹת בְּעֵל הַנִּסִּים כֻּלּוֹ) וֵא-לֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה (יִזָּכְרֵנוּ הַשְּׁמִימָה) וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה לִפְנֵיךָ וְיֵרָצֶה (יִתְקַבֵּל בְּרָצוֹן) וְיִשָּׁמַע בְּרִיקּוּ) וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן (מַעַשׂ) אֲבוֹתֵינוּ, זִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ (הַחֲרֵבָה וְהַמְבוּזָּה), וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ, וְזִכְרוֹן כָּל-עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל (יִעָלוּ (וְכוּתְנוֹת אֵלּוּ) לְפָנֶיךָ, לְפְלֵיטָה (לְהַצָּלָה), לְטוֹבָה, לְחֵן, לְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם, בְּיוֹם:

בְּרֹאשׁ חוֹדֶשׁ: רֹאשׁ [הַ]חֹדֶשׁ הַזֶּה,
בְּפֶסַח: חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה, בְּיוֹם (בְּיוֹם טוֹב: טוֹב) מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה,
בְּסוּכּוֹת: חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה, בְּיוֹם (בְּיוֹם טוֹב: טוֹב) מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה,
בְּשְׁמִינִי עֲצֶרֶת: שְׁמִינִי חַג עֲצֶרֶת הַזֶּה, בְּיוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה,
בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה: הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה, בְּיוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה,
בְּשַׁבּוּעוֹת: חַג הַשָּׁבוּעוֹת הַזֶּה, בְּיוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה,

לְרַחֵם בּוֹ עָלֵינוּ וּלְהוֹשִׁיעֵנוּ. זָכְרֵנוּ יְיָ (אֲדוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים הוּא הָיָה הֹוֶה וְיִהְיֶה) אֱ-לֹהֵינוּ (חִתּוּם בְּעֵל הַכּוֹחוֹת בְּעֵל הַנִּסִּים כֻּלּוֹ) בּוֹ בְּיוֹם (הוּא) לְטוֹבָה, וּפָקְדֵנוּ בּוֹ לִבְרָכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים, בִּדְבַר (בִּשְׁוּרָה של) יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים. חוּס וְחָנֵּנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ (נְשׁוּאוֹת) עֵינֵינוּ, כִּי אֵ-ל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

וְתִבְנֶה יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ שנוכח לראותה בבניינה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ (אדון הכל היה הוה יהיה), בּוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם. (כלחש: אמן):

- אם שכח לומר "רצה והחליצנו" בשבת, אם נזכר כאן, או קודם שהגיע בברכה הבאה לתיבת "לעד", יאמר זה:

  בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן שַׁבָּתוֹת לְמְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל - בְּאַהֲבָה, לְאוֹת וְלִבְרִית. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת.

- אך אם נזכר אחרי שהתחיל "בא"י אמ"ה לעד", חוזר לראש ברהמ"ו.

  אבל אם מסופק אם אמר "רצה והחליצנו" אינו צריך לחזור.

  ובמעודה שלישית, אם שכח ולא אמר "רצה והחליצנו" ונזכר אחרי "בונה ירושלים", יאמר בא"י אמ"ה אשר נתן, אבל אם התחיל לומר תיכת "לעד", אינו חוזר.

- אם שכח לומר "עלה ויבוא" בר"ח, ונזכר קודם שהתחיל "הטוב והמטיב", יאמר:

  בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן יָמִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה, אֶת יוֹם (בפסח:) חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה, (בשבועות:) חַג הַשָּׁבוּעוֹת הַזֶּה, (בסוכות:) חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה, (כשמיני עצרת:) שְׁמִינִי חַג עֲצֶרֶת הַזֶּה, אֶת יוֹם (ביום טוב:) מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

  ואם התחיל "הטוב והמטיב", אינו חוזר, חוץ מליל ראשון של פסח וליל ראשון של סוכות שחוזר לראש ברכת המזון.

- אם שכח בחול המועד, ונזכר קודם שהתחיל "הטוב והמטיב", יאמר את הברכה בלי שם ומלכות.

- אם שכח לומר "יעלה ויבוא" בראש השנה, ונזכר קודם שהתחיל "הטוב והמטיב", אומר:

  בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן יָמִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, אֶת יוֹם הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה, אֶת יוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה, בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן.

- אם שכח לומר "יעלה ויבוא" ביום טוב, ונזכר קודם שהתחיל "הטוב והמטיב", אומר:

  בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן יָמִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה, אֶת יוֹם (בפסח:) חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה, (בשבועות:) חַג הַשָּׁבוּעוֹת הַזֶּה, (בסוכות:) חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה, (כשמיני עצרת:) שְׁמִינִי חַג עֲצֶרֶת הַזֶּה, אֶת יוֹם (ביום טוב:) מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים.

- אם התחיל "הטוב והמטיב", אינו חוזר.

- אם שכח לומר "רצה והחליצנו" וגם "עלה ויבוא" בשבת ור"ח, ונזכר לאחר שהתם "בונה ירושלים", יאמר:

  בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן שַׁבָּתוֹת לְמְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל - בְּאַהֲבָה, לְאוֹת וְלִבְרִית, וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְזִכָּרוֹן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וְיִשְׂרָאֵל וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ (אדון הכל היה הוה יהיה), אֱ-לֹהֵינוּ (חזק ובעל הכוח) מֶלֶךְ הָעוֹלָם, לָעַד, הָאֵ-ל, אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ, אַדִּירֵנוּ, בּוֹרְאֵנוּ, גּוֹאֲלֵנוּ, קְדוֹשֵׁנוּ, קְדוֹשׁ יַעֲקֹב רועינו, רוֹעֵנוּ יִשְׂרָאֵל, הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב וְהַמֵּטִיב והעושה מוכות לַכֹּל, שֶׁבְּכָל־יוֹם וָיוֹם:

הוּא הֵטִיב לָנוּ בעבר,

הוּא מֵטִיב לָנוּ בהווה, הוּא יֵיטִיב לָנוּ בעתיד,

הוּא גְמָלָנוּ שילם לנו שכרנו בעבר,

הוּא גּוֹמְלָנוּ בהווה, הוּא יִגְמְלֵנוּ בעתיד לָעַד -

חֵן נועם המושך לבבות וָחֶסֶד וְרַחֲמִים וְרֶוַח ברכה בשפע וְהַצָּלָה מכל רע וְכָל־טוּב: (ועונים: אָמֵן).

הָרַחֲמָן מקור הרחמים הוּא יִשְׁתַּבַּח יהיה משובח בשבתו עַל כִּסֵּא כְבוֹדוֹ.

הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁתַּבַּח בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ.

הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁתַּבַּח בָּנוּ לְדֹר דּוֹרִים בוכות שנעבדהו.

הָרַחֲמָן הוּא קֶרֶן ישועה לְעַמּוֹ יָרִים.

הָרַחֲמָן הוּא יִתְפָּאַר בָּנוּ לָנֶצַח נְצָחִים.

הָרַחֲמָן הוּא יְפַרְנְסֵנוּ בְּכָבוֹד וְלֹא בְּבִזּוּי, [בְּהֶתֵּר וְלֹא בְּאִסּוּר,] בְּנַחַת וְלֹא בְצַעַר.

הָרַחֲמָן הוּא יִתֵּן שָׁלוֹם בֵּינֵינוּ.

הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁלַח בְּרָכָה רְוָחָה וְהַצְלָחָה בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ.

הָרַחֲמָן הוּא יְצַלִּיחַ אֶת דְּרָכֵינוּ.

הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁבֹּר עַל גָּלוּת מְהֵרָה מֵעַל צַוָּארֵנוּ.

הָרַחֲמָן הוּא יוֹלִיכֵנוּ מְהֵרָה קוֹמְמִיוּת בקומה זקופה לְאַרְצֵנוּ.

הָרַחֲמָן הוּא יִרְפָּאֵנוּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה [רְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאַת הַגּוּף].

הָרַחֲמָן הוּא יִפְתַּח לָנוּ אֶת יָדוֹ הָרְחָבָה.

הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִמֶּנּוּ בְּשֵׁמוֹ הַגָּדוֹל,

כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּרְכוּ אֲבוֹתֵינוּ בשלמות הברכה

אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב -

בַּכֹּל נאמר אצל אברהם, מִכֹּל נאמר אצל יצחק, כֹּל נאמר אצל יעקב,

כֵּן יְבָרֵךְ אוֹתָנוּ יַחַד את כולנו בְּרָכָה שְׁלֵמָה בשלמות,

וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן.

הָרַחֲמָן הוּא יִפְרֹשׂ יסוכך ויגן עָלֵינוּ ע"י סֻכַּת שְׁלוֹמוֹ.

בשבת: הָרַחֲמָן הוּא יַנְחִילֵנוּ עוֹלָם שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבָּת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים.

בראש־חודש: הָרַחֲמָן הוּא יְחַדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת־הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה.

ביום טוב: הָרַחֲמָן הוּא יַנְחִילֵנוּ יוֹם שֶׁכֻּלּוֹ טוֹב.

בראש השנה: הָרַחֲמָן הוּא יְחַדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת־הַשָּׁנָה הַזֹּאת לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה.

במועדים: הָרַחֲמָן הוּא יַגִּיעֵנוּ לְמוֹעֲדִים אֲחֵרִים הַבָּאִים לִקְרָאתֵנוּ לְשָׁלוֹם.

בסוכות: הָרַחֲמָן הוּא יְזַכֵּנוּ לֵישֵׁב בְּסֻכַּת עֹורוֹ שֶׁל לִוְיָתָן.

הָרַחֲמָן הוּא יַשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ שֶׁפַע קְדֻשָּׁה וְטָהֳרָה מִשִּׁבְעָה אוּשְׁפִּיזִין עִלָּאִין קַדִּישִׁין, וְכוּתָם תָּהֵא מָגֵן וְצִנָּה עָלֵינוּ.

הָרַחֲמָן הוּא יָקִים לָנוּ אֶת־סֻכַּת דָּוִד הַנּוֹפֶלֶת.

הָרַחֲמָן הוּא יִתֵּן תּוֹרָתוֹ וְאַהֲבָתוֹ בְּלִבֵּנוּ, וְתִהְיֶה יִרְאָתוֹ עַל פָּנֵינוּ לְבִלְתִּי נֶחֱטָא, וְיִהְיוּ כָל־מַעֲשֵׂינוּ לְשֵׁם שָׁמָיִם ולא לשם כבוד וכו'.

ברכת האורח: הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת הַשֻּׁלְחָן הַזֶּה שֶׁאָכַלְנוּ עָלָיו, וִיסַדֵּר בּוֹ כָּל־מַעֲדַנֵּי עוֹלָם, וְיִהְיֶה כְּשֻׁלְחָנוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ (עָלָיו הַשָּׁלוֹם), כָּל רָעֵב מְמֶנּוּ יֹאכַל, וְכָל צָמֵא מִמֶּנּוּ יִשְׁתֶּה, וְאַל יֶחְסַר מִמֶּנּוּ כָּל טוּב לָעַד וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים.

הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת־בַּעַל הַבַּיִת הַזֶּה וּבַעַל הַסְּעֻדָּה הַזֹּאת, הוּא וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ וְכָל־אֲשֶׁר לוֹ, בְּבָנִים שֶׁיִּחְיוּ, וּבְנִכְסִים שֶׁיִּרְבּוּ, בָּרוּךְ יְיָ חִילוּ וּפְעֻלָּיו יָדֵינוּ תִּרְצֶה, וְיִהְיוּ נִכְסֵינוּ וּנְכָסָיו מְצֻלָּחִים וּקְרוֹבִים לָעִיר, וְאַל יִוָּדֵק לָפָנָיו וְלֹא לְפָנֵינוּ שׁוּם דָּבָר חֵטְא וְהַרְהוּר עָוֹן. שָׂשׂ וְשָׂמֵחַ כָּל־הַיָּמִים בְּעָשֵׂר וְכָבוֹד, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. לֹא יָבוֹשׁ בָּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא יִכָּלֵם לָעוֹלָם הַבָּא. אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

בסעודת חתן: הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת הֶחָתָן וְהַכַּלָּה, בְּבָנִים זְכָרִים שֶׁל קָיְמָא, לַעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרֵךְ:

הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת כָּל הַמְסֻבִּין בַּשֻּׁלְחָן הַזֶּה, וְיִתֵּן לָנוּ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, כָּל מִשְׁאֲלוֹת לִבֵּנוּ לְטוֹבָה.

בסעודת מילה: הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת בַּעַל הַבַּיִת הַזֶּה אֲבִי הַבֵּן, הוּא וְאִשְׁתּוֹ הַיּוֹלֶדֶת, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת הַיֶּלֶד הַנּוֹלָד, וִיכַשֵּׁם שֶׁזִּכָּהוּ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְמִילָה, כָּךְ יִזַּכֵּהוּ לְהַכְנִיסוֹ לַתּוֹרָה וּלְחֻפָּה, וּלְמִצְוֹת וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים, וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן.

הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת מַעֲלַת הַסַּנְדָּק וְהַמּוֹהֵל וּשְׁאָר הַמִּשְׁתַּדְּלִים בְּמִצְוָה, הֵם וְכָל אֲשֶׁר לָהֶם, וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן.

הָרַחֲמָן הוּא יְחַיֵּינוּ וְיִזַּכֵּנוּ וְיקָרְבֵנוּ לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ וּלְבִנְיָן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא.

מַגְדִּיל [בשבת, יום טוב, חול המועד וראש חודש יאמרו: מְגַדֵּל] לעשות עוה ומבצר של יְשׁוּעוֹת עבור מַלְכּוֹ מלך המשיח, וְעֹשֶׂה־חֶסֶד לִמְשִׁיחוֹ־לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ עַד עוֹלָם. כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעֵבוּ בני אדם שכותם רב כאריות נתרששו והגיעו לרעב, וְדֹרְשֵׁי יְיָ לעומת זאת מבקשי ה' לֹא־יַחְסְרוּ כָל־טוֹב. נַעַר הָיִיתִי ועתה גַּם־זָקַנְתִּי, וְלֹא־רָאִיתִי צַדִּיק נֶעֱזָב, וְזַרְעוֹ צאצאיו מְבַקֶּשׁ־לָחֶם: אלא כָּל־הַיּוֹם הצדיק חוֹנֵן וּמַלְוֶה נותן מתנות חינם ומלוה לעולם, ולכן וְזַרְעוֹ יהיה לִבְרָכָה:

מַה שֶּׁאָכַלְנוּ יִהְיֶה לִשְׂבְעָה,

וּמַה שֶּׁשָּׁתִינוּ יִהְיֶה לִרְפוּאָה,

וּמַה שֶּׁהוֹתַרְנוּ יִהְיֶה לִבְרָכָה,

כְּדִרְכְתִיב על נס אלישע: וַיִּתֵּן משרת אלישע הלחמים לִפְנֵיהֶם, ויתברך הלחם וַיֹּאכְלוּ מאה התלמידים וַיּוֹתְרוּ כִּדְבַר יְיָ (אדון הכל היה הוה יהיה): בְּרוּכִים תהיו אַתֶּם לַייָ, עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּייָ, וְהָיָה ועקב כי יְיָ מִבְטַחוֹ:

יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַּשָּׁלוֹם:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו בעלינים הוּא בְרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שבין שָׁלוֹם נס עָלֵינוּ, וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

אם מברכים על הכוס אומרים:

כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא. וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא:

סַבְּרֵי מָרָנָן: (ועונים:) לְחַיִּים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ (אדון הכל היה הוה יהיה), אֱ-לֹהֵינוּ (חזק ובעל הכוח) מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

אם שתה רביעית יברך אחריו ברכה מעין שלוש (נמצא בעמוד 75).

שבת

"טוֹב שֵׁם מִשֶּׁמֶן טוֹב. וְי

הַמְרַחֵם עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו, הוּא יָחוּס וְיַחְמוֹל וְיִרַחֵם עַל נ

יום שבת - כג תמוז	יום ראשון - כד תמוז	יום שלישי - כו תמוז
יצחק ברדה בן נינה ובנימין ז"ל הוקדש ע"י חגית אמבר הי"ו	בינה קונפינו בת שרה ובכור ז"ל הוקדש ע"י שבתאי קונפינו הי"ו	אליהו בורפקר בן חנה ז"ל הוקדש ע"י עליזה ושמואל טלקר הי"ו
משה (מואיז'ו) בן מזל קרוצ'י ז"ל הוקדש ע"י עמרם חי הי"ו	שלמה וקנין בן מסעודה ז"ל הוקדש ע"י ערן שילה הי"ו	אסתר סטמקר בת כרמלה ז"ל
רחל ועלני בת סעיד ז"ל הוקדש ע"י אוהד אלגרבלי הי"ו	דניאל בן מזל ז"ל הוקדש ע"י יפעת דמארי הי"ו	אברהם משה ורונוביץ בן אריה הלוי ז"ל הוקדש ע"י גל בר הי"ו
בנימין מלינקר בן סגולה ז"ל הוקדש ע"י רועי בנימין הי"ו	להקדשות: 073-222-4-999	עמרם אזולאי בן מזל ז"ל הוקדש ע"י אילרן אזולאי הי"ו
רוני בן יחיא שילואן ז"ל הוקדש ע"י משפחת שילואן הי"ו	אריה בן יעקב ועליזה קינדלר ז"ל הוקדש ע"י דוד יעקב הי"ו	זוהרה יפרח בת איז'ה ז"ל הוקדש ע"י משפחת זגורי הי"ו
להקדשות: 073-222-4-999	שלמה בביוף בן צביה ז"ל	
להקדשות: 073-222-4-999	להקדשות: 073-222-4-999	
להקדשות: 073-222-4-999		

שבת קודש כ"ג תמוז

- **ר' משה קורדוירו**, גדול המקובלים ורבו של האר"י בצפת.
- **ר' יחזקאל קצלנבוגן**, מח"ס 'כנסת יחזקאל'.
- **ר' אברהם יצחק העליר בן ר' שמואל.**
- **ר' גדליהו אהרון קעניג**, מח"ס 'חיי נפש'.

יום ראשון כ"ד תמוז

- **ר' כמוס פלאח**, ראב"ד בעיר בנגאזי לוב וגדול בקבלה.
- **ר' מתתיהו בן ר' חיים סיריירו**, מרבני פאס.
- **ר' יהושע ברדוגו.**
- **ר' יהודה קרביץ.**
- **ר' יצחק קוליץ.**
- **ר' שלמה גלמן**, רב קהילת קווינס.

יום שני כ"ה תמוז

- **ר' אריה לייב בר אשר גינצבורג**, מח"ס 'שאגת אריה'.
- **ר' מאיר הלוי רוטנברג מאפטא**, מח"ס 'אור לשמים'.
- **ר' אריאל כהן**, ראש ישיבת משמרות כהונה.
- **ר' ישראל יהושע מקוטנא**, מחבר 'שו"ת ישועות מלכו'.
- **ר' אברהם ברדקי**, מנקיי הדעת שבירושלים.

יום שלישי כ"ו תמוז

- **ר' אהרון ברכיה ממודינה**, מח"ס 'מעבר יבק'.
- **ר' שלמה בן יוסף גאנצפריד**, מח"ס 'קיצור שולחן ערוך'.
- **ר' אלכסנדר הכהן**, אב"ד בקלן.

יום רביעי כ"ז תמוז

- **ר' יעקב עדס**, מראשי ישיבת פורת יוסף וחבר בית הדין הגדול.
- **ר' אלעזר אבוחצירא**, הבבא אלעזר.
- **ר' שמואל רוזובסקי**, מראשי ישיבת פוניבז'.
- **ר' אליהו זוזות**, רב במחסיה ומח"ס 'האדם בשבחות' ועוד.

יום חמישי כ"ח תמוז

- **ר' יוסף שלום אלישיב.**
- **ר' יעקב שאול אלישר**, ה'יש"א ברכה', הראשון לציון, מח"ס 'מעשה איש'.
- **ר' חיים פרידלנדר**, משגיח ישיבת פוניבז'.
- **ר' שלמה טנא**, אב"ד תל אביב.
- **ר' אליעזר מליז'נסק**, בן ה'נועם אלימלך'.
- **ר' משה טיטלבוים**, מח"ס 'ישמח משה'.

יום שישי כ"ט תמוז

- **התנא רבי יוחנן הסנדלר.**
- **רבי שלמה יצחקי** (רש"י).
- **ר' אברהם הרופא פודטלאונה**, מח"ס 'שלטי הגיבורים'.
- **ר' משה מזאלישין**, מח"ס 'משפט צדק'.
- **ר' עלואן שמעון אבידני**, רב יהודי כורדיסטאן, מח"ס 'מעשי הגדולים'.

זכויות יוצרים

© **הבהרה:**
רוב התכנים בגיליון מצוטטים מתוך ספרים המוגנים על פי כל חוק ובהתאם לכל דין בזכויות יוצרים של מחברי הספרים. אין לעשות שימוש בגיליון זה ו/או בתכני המצוטטים ו/או בתכני המערכת ללא קבלת רשות מפורשת בכתב מהמו"לים וממערכת הגיליון

התמונות והציורים באדיבות:
יצחק אלמקיאס-אומנות יהודית | הרב יהודה שטרן | הרב מרדכי כהן | חוברות 'בינת המקראות' | ד. ביכמן | יוני גרשטיין | צדיקים 360 | וקסברגר | אנציקלופדיה לחכמי תימן | פוטו ציון | מאיר טויזר | מכון המאורות | שיחות הרה"ג נבנצל - באדיבות ישיבת הכותל | מכון כלי המקדש | ספר 'הוראה של תורה' | ספר שיעורים לספר ויקרא | אוסף גנזך קידוש השם בני ברק | קדם מכירות |

רוּחַ ה' תְּנִיחֵם בְּגַן עֵדֶן, הֵם וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבִים עִמָּהֶם,

תהיה נשמתם צרו

החדשות
אזכרה
יום השנה לפטירת הוריכם או יקיריכם מתקר"ב?
זוהי חובתכם להחזיר להם טובה ונחת, פעם בשנה!
הקדישו את הגיליון לעילוי נשמתם
והיו שותפים בזיכוי הרבים והפצת התורה של יותר מ-120,000 משפחות בכל רחבי הארץ וכך תזכו שבשבת האזכרה לפטירת יקיריכם ילמדו רבבות מעמך ישראל לעילוי נשמתם בגיליון 'משכן שילה'
וכל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו.
(להקדשות – נא להתקשר עד חודש וחצי לפני תאריך האזכרה)
בנוסף ניתן להקדיש את הגיליון להצלחה, רפואה, זיווג הגון, זרע קודש של קיימא ועוד. הקדשות אלו יפורסמו בשולי הגיליון.
יום רביעי - כז תמוז
שושנה בת לאה ז"ל
הוקדש ע"י אילנה פברקר הי"ו
יום חמישי - כח תמוז
איזה בת שולימה ז"ל
הוקדש ע"י אפרים אוחיון הי"ו
יום שישי - כט תמוז
בתיה פקרר בת ראובן ז"ל
הוקדש ע"י בתה רחל שמש הי"ו
יום רביעי - כז תמוז
אליהו מנחם ז"ל בן ניצה הי"ו
הוקדש ע"י ברק פרץ הי"ו
יום חמישי - כח תמוז
דוד טלקר בן בת-שבע ז"ל
הוקדש ע"י בת שבע בת ויואלט הי"ו
יום שישי - כט תמוז
ברוך יונייב בן אורול ז"ל
הוקדש ע"י משפחת יונייב הי"ו
יום רביעי - כז תמוז
גו'לי חדד בת אמה שמחה ז"ל
יום חמישי - כח תמוז
אריה צדוק בן שרה ויעיש ז"ל
הוקדש ע"י נירה צדוק הי"ו
יום שישי - כט תמוז
יצחק לוי ז"ל בן שושנה ושלום הי"ו
הוקדש ע"י יהודה כבתי הי"ו
יום רביעי - כז תמוז
ארתי אסתר חן ז"ל בת רוחמה הי"ו
יום חמישי - כח תמוז
חנה משה בת עליזה ז"ל
יום שישי - כט תמוז
אסתר דהן בת מרדכי ומרים ז"ל
יום רביעי - כז תמוז
נוארה (נורית) עמר בת תמו ז"ל
הוקדש ע"י דבורה עמר הי"ו
יום חמישי - כח תמוז
להקדשות: 073-222-4-999
יום שישי - כט תמוז
בתיה יהב ז"ל בת הרה"ג שלום מג'חז הלוי זצ"ל
להקדשות: 073-222-4-999
להקדשות: 073-222-4-999
להקדשות: 073-222-4-999
להקדשות: 073-222-4-999
להקדשות: 073-222-4-999
נֶפֶשׁ רוּחַ וּנְשָׁמָה שֶׁל הַנִּפְטָרִים בְּשֵׁם טוֹב מִן הָעוֹלָם:
יוֹם הַמָּוֶת מִיּוֹם הַוָּלְדוֹ"
בְּכָל הָרַחֲמִים וְהַסְּלִיחוֹת, וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן.
79

קדיש לעילוי נשמה

מאת הרה"ג פנחס רז שליט"א, מחבר הספר "פתח שערי שמיים" ו' חלקים

לתועלת הרבים נציג בזה בקצרה את כללי ודיני אמירת קדיש לעילוי נשמה:

מקור אמירת קדיש לעילוי נשמה

רבותינו הקדושים גילו שטוב שיאמר הבן קדיש לעילוי נשמת אביו, וכמסופר **בספר הזוהר הקדוש** (זוהר חדש פרשת אחרי מות, דף מט.). ומכאן יצא המנהג שהקרובים אומרים קדיש על נשמת יקירם שנפטר מן העולם.

טעם אמירת קדיש לעילוי נשמה

מצינו כמה טעמים ותועלות שיש באמירת הקדיש לעילוי נשמה:

1. להעלות את נשמת המת: על ידי הקדיש שאומר הבן על אביו במשך שנים־עשר חודש מיום פטירתו, מציל אותו מדינה של גהינום (זוהר), וגם מעלהו ממדרגה למדרגה בגן עדן (שער הכוונות, סוד הקדיש).

2. למלא את החלל שנתהווה בפטירת המת: לפי שכל יהודי באשר הוא יש לו חלק בקידוש שם שמיים בעולם, וכיוון שנפטר יהודי מן העולם הרי נחסר מכבוד שמיים, על כן אומרים 'יתגדל ויתקדש', להשלים את החסר.

3. להצדיק את הדין על פטירת המת: טעם חדש ונורא כתב **בספר החיים** (לרבי חיים בן רבי בצלאל, אחיו של המהר"ל מפראג, ח"ב פ"ח, די"א), וזו לשונו: ועיקר הטעם נראה, לפי שאין מיתה בלא חטא, ורובם מתים בשביל עוון חילול ה', שלא יכופר אותו עוון עד ימותון, וכשהקדוש ברוך הוא נפרע מן החוטא אז שמו של הקב"ה מתקדש. ולכך עומד הבן של החוטא הזה שמת ואומר לפני התיבה 'יתגדל ויתקדש' וכו', כלומר מתנחם אני על מיתת אבי, הואיל ושמו של אבי שבשמיים מתגדל ומתקדש על ידי מיתתו, ומיד מתכפר עוון חילול ה' שעשה.

איזה קדיש מועיל?

על דרך הסוד עיקר התועלת לנשמת המת הוא בקדיש שבסיום תפילה, אך ודאי שגם בשאר קדישים יש תועלת (כף החיים סימן נה אות כ), ובפרט קדיש שעל מזמורי תהילים (שיורי ברכה להחיד"א, יורה דעה סימן שעו).

תלמוד תורה גדול יותר מאמירת קדיש

נואלו המהון לחשוב שהעיקר הוא לעבור לפני התיבה ולומר קדיש, ויש שמרבים בקדישים ככל האפשר וכל היום עושים מה שליבם חפץ. ובאמת **העיקר הוא להרבות בתורה ובמעשים טובים ולהיזהר מדברים האסורים, ובזה 'ברא מזכה אבא'** (בן מזכה את אביו), ועל כגון זה נאמר "הֲנֵה שְׁמֹעַ מִזֶּבַח טוֹב". ויש אשר יעשו מריבה בבית המדרש וגם יבואו לידי הכאה בעד אמירת קדיש או מעבר לפני התיבה. ולא יבינו כי יצא שכרם בהפסדם (שו"ת דברי מלכיאל, ח"ד סימן צו).

ויש לצרף לזה קטע נורא מצוואתו של הרידב"ז (נדפס בסוף ספרו שו"ת בית רידב"ז ח"ב) **שכך כתב לבניו:** "תיזהרו ביום שתאמרו קדיש ללמוד דף גמרא בזה היום, ואם תהיה חס וחלילה איזה סיבה ותבטלו השיעור הזה, תיזהרו מאוד מאוד שלא לומר קדיש בזה היום כלל, כי לא תעשו נחת רוח לנשמתי באומרכם קדיש בלא לימוד דף גמרא בזה היום".

גדר חיוב הבן לומר קדיש

אמירת קדיש על אביו ואימו היא מכלל מצוַת כיבוד אב ואם. ואין כופין את הבן בזרוע לקיים מצווה זו, רק בדברים (שו"ת רב פעלים ח"ב סימן יד). ואם הבן איש רשע אין צורך להוכיחו בזה כלל, כי ייתכן שהקדיש שלו אין בו תועלת אלא ההיפך (שו"ת דברי מלכיאל ח"ד סימן צו).

זמני אמירת קדיש לעילוי נשמה

בשבת ויום טוב

גם בשבת ויום טוב יש לומר קדיש לעילוי נשמת הנפטר (רמ"א יורה דעה סימן שעו ס"ד), כי אף על פי שאין הרשעים נידונים בשבת, מכל מקום יש תועלת בקדיש להעלות את נשמתו ממדרגה למדרגה (שער הכוונות). **ויש שמדקדקים לומר קדיש לעילוי נשמה בכל ליל שבת, גם כשחלפו כמה שנים מן הפטירה**, לפי שליל שבת הוא זמן עליית הנשמות ממעֲלה למעֲלה, וכדי שיהיה סיוע לנשמה לעלות עוד בגן עדן העליון עם עליית הנשמות, אומרים בעבורה קדיש (כף החיים סימן נה אות כג).

הפסק בשבוע הראשון של החודש השנים עשר

אמירת הקדיש לעילוי נשמה היא במשך שנים־עשר חודש מהפטירה, חוץ מהשבוע הראשון של החודש השנים־עשר שפוסק מלומר קדיש שבוע אחד, כדי להראות שמחשיב את אביו כצדיק ולא כרשע הנידון בגהינום שנים־עשר חודש (שו"ת בנימין זאב סימן קסא). והיודע באביו שהיה רשע, ימשיך לומר את כל הקדישים כדרכו בכל שנים־עשר החודשים (פתחי תשובה יורה דעה סימן שעו סק"ט).

קדיש דרבנן ראשי הבן לאומרו לעילוי נשמת אביו או אימו כל שנים־עשר החודשים לפטירה, ומה שנהגו להפסיק מלומר קדיש בסוף אחד־עשר חודש, זהו דווקא בקדיש יתום ולא בקדיש דרבנן וקדישים שאומר שליח ציבור על סדר התפילה (שו"ת רב פעלים ח"ג יורה דעה סימן לב).

אחר י"ב חודש

נכון לאדם לומר קדיש כל יום ויום על הוריו, אף לאחר שנים־עשר חודש, ולכל הפחות פעם אחת ביום. וכדאי לאב שיצווה על הדבר הזה בעודו חי (ר"א פאפו, חסד לאלפים סימן נו).

קדיש ביום האזכרה ובשבת שלפניו

יש לומר קדיש בכל שנה ושנה ביום האזכרה (יארצייט) של הנפטר (הרשב"ץ סימן תכז). **והמנהג להתחיל ולומר קדיש כבר מקדיש 'ברכו' של ליל שבת שלפני אותו שבוע שחל בו יום האזכרה**, כי עליית הנשמות היא בליל שבת, וכדי שיהיה סיוע לנשמה לעלות עוד בגן עדן העליון עם עליית הנשמות, אומרים בעבורה קדיש (שלמי ציבור דף ק"צ: לפי מה שכתב בכף החיים סימן נה אות כג). **וכשחל יום האזכרה בשבת, יתחיל לומר את הקדיש מליל שבת הקודם** (שו"ת רב פעלים שם).

על מי נאמר הקדיש

אב ואם ושאר קרובים

עיקר התועלת באמירת הקדיש הוא כשהבן אומר קדיש על אביו או אימו, אולם נהגו כל העם לומר קדיש גם על שאר קרובים, וגם בזה יש תועלת (רמ"א יורה דעה סימן שעו).

נפטר קודם גיל עשרים (בר מינן)

אף הנפטר קודם גיל עשרים (בר מינן), יש לומר עליו קדיש להצלת נפשו מדינה של גהינום, שאף על פי שאין בית דין של מעלה דנים ועונשים קודם גיל עשרים, מכל מקום יועיל הקדיש להעלותו ממדרגה למדרגה בגן עדן, ועוד שיש בחינות של דין גם קודם גיל עשרים, ואם כן יש לו תועלת בקדיש (שו"ת בנודע ביהודה, תנינא סימן ח).

קדיש על הסבא

יש נוהגים שהנכד אומר קדיש על אבי אימו או אם אימו שמתו ולא הניחו אחריהם בנים זכרים, ואומרו אפילו בחיי אביו ואימו, ומנהג טוב ונכון הוא (כנסת הגדולה יורה דעה סימן תנ). אולם **אם אחד ההורים מקפיד שלא יאמר הבן קדיש בחייו, אין לנהוג במנהג הזה.** ואם מתו אביו ואבי אביו, רשאי לומר קדיש לעילוי נשמת אבי אביו, ואין האם יכולה לעכב (שו"ת שבות יעקב ח"ב סימן צד).

כשיש כמה שאומרים קדיש

קדושה כולם כאחד

זאת לפנים בישראל, שקדיש יתום היה נאמר מפי אדם אחד בלבד, ושאר בעלי החיוב לא היו אומרים עימו כלל. ומפני דרכי שלום, וגם בשביל לזַכות את כולם, קבעו הפוסקים הלכות הרבה בסדר הקדימה (ראה ביאור הלכה סימן קלב). אומנם עכשיו נוהגים שכל בעלי החיוב אומרים את הקדיש יחד, וכן העידו האחרונים (סידור היעב"ץ, חתם סופר חלק יורה דעה סימן שמה).

אך בגלל הדבר הזה מצוי שאין אומרים את הקדיש יחד, אלא זה מקדים וזה מאחַר, ונעשים אגודות אגודות, ותרי קלי לא משתמעי (שני קולות לא נשמעים). על כן ראוי לתת לב לדבר הזה, לומר את הקדיש כאיש אחד בקול אחד. ויש מקומות שנהגו בהם שכל בעלי החיוב עומדים במקום אחד, זה לצד זה, כדי שישמעו איש את שפת רעהו, ויקל להוציא את תיבות הקדיש באותו זמן (ונזכר מנהג זה בשו"ת שאילת משה חלק אורח חיים סימן כה), ותבוא עליהם ברכת טוב.

אם אינם מסיימים בשווה

אם אותם האומרים את הקדיש לא שָׁמים ליבם לאומרו בקול אחד, אלא זה מקדים וזה מאחַר: אם באים כל אחד תוך כדי דיבור של חבירו, יענה על הראשון ותעלה ענייה זו לכולם. ואם יש הפסק ביניהם יותר מזמן כדי דיבור, יענה אחַר כל אחד ואחד (שו"ת הלכות קטנות ח"ב סימן מח).

הנהגות בקריאת הקדיש

כוונה

כפי כוונת הבן שאומר את הקדיש, כן מועיל הקדיש לנפש המת יותר ויותר (קונטרס הכנה דרבה סימן כו).

דקדוק באותיות

מעלת הקדיש היא דווקא כאשר אומרים אותו בהברה הנכונה, ובדקדוק תיבות ואותיות, אבל **אם אינו אומר אותו כראוי בהברה הנכונה מוטב שלא יאמר אותו כלל**, שההיעדר טוב ממציאות הרע. ומי שאינו יודע להגות את הקדיש נכון, ילך אצל חכם שילמדנו, או שישכור אדם אחר שיאמר את הקדיש בעבור המת (חסד לאלפים סימן נו).

אינו ראוי לומר קדיש

אם האומר את הקדיש אינו יודע לבטא את האותיות כראוי, או שיש בו איזה פסול אחר שאינו יכול להוציא את הרבים ידי חובתם, יאמר עימו שליח הציבור את הקדיש מילה במילה כדי שיֵצאו הרבים ידי חובתם (כף החיים סימן נה אות כא).

בימים אלו אנו נערכים, בסייעתא דשמיא, להדפסת

לוח שנה 'הילולת הצדיקים'

לקראת שנת ה'תשפ"ו הבאה עלינו לטובה

המעוניינים להזמין לוחות שנה, וכן מפיצים המעוניינים בלוחות נוספים,
מוזמנים ליצור קשר עם המערכת עד ליום ט"ו באב ה'תשפ"ה (10.8.2025 למעוניינים).
מפיצים יקרים, כמידי שנה (בלי נדר), לקראת ראש השנה נשלח בעזרת ה'
לוח שנה מפואר לכל מפיץ, בשקית נפרדת לנקודת ההפצה שלו.

(על כל הפצה של 10 גיליונות יצורף לוח שנה אחד, על הפצה של 20 גיליונות יצורפו 2 לוחות שנה וכן הלאה)

בברכה
מערכת 'משכן שילה'